

Bundel - Raadsvergadering van 8 maart 2022

Agenda bijlagen

2022-03-08 - Als de hamer valt

- 1 Opening
- 2 Vragenkwartier
- 3 Spreekgelegenheid voor publiek
- 4 Vaststellen agenda
- 5 Ingekomen stukken
 - Ingekomen stukken
- 6 Mededelingen van het college in het kader van de actieve informatieplicht
- 7 Toezeggingenlijst
 - Toezeggingenlijst
- 8 Voorbereiding en rapportage vanuit gemeenschappelijke regelingen
- 9 Hamerstukken
- 9.a Profileringsplan van Berkelland, vaststellen Merkpaspoort
 - Dossier 3023 voorblad
 - Voorstel en besluit - Profileringsplan van Berkelland vaststellen Merkpaspoort
 - Bijlage 1 Vast te stellen Merkpaspoort Berkelland
 - Bijlage 2 Rapportage onderzoek Identiteit Berkelland inwonerpanel Moventum
 - Bijlage 2a Factsheet onderzoek Identiteit Berkelland inwonerpanel Moventum
 - Bijlage 3 Rapportage onderzoek Positionering Berkelland inwonerpanel Moventem
 - Bijlage 3a Factsheet onderzoek Positionering Berkelland inwonerpanel Moventem
 - Bijlage 4 Update marsroute project Profileringsplan van Berkelland
- 9.b Bestemmingsplan Meester Heuvelstraat Gelselaar (Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1)
 - Dossier 3030 voorblad
 - Voorstel en besluit - Bestemmingsplan Mr Heuvelstr Gelselaar (Van Bevervoordestr 20 2012, herziening 2021-1)
 - Bijlage 1 Ontwerpbestemmingsplan Meester Heuvelstraat Gelselaar
- 9.c Bestemmingsplan Beltrumseweg 5 (Welkoop) Eibergen (Woongebieden 2011, herziening 2021-2)
 - Dossier 3031 voorblad
 - Voorstel en besluit - Bestemmingsplan Beltrumseweg 5 (Welkoop) Eibergen (Woongebieden 2011, herziening 2021-2)
 - Bijlage 1 Ontwerpbestemmingsplan Beltrumseweg 5 Eibergen
- 9.d Voornemen tot oprichting stichting risicobeheer Veiligheidsregio's en het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling VNOG
 - Dossier 3035 voorblad
 - Voorstel en besluit - Voornemen tot oprichting St Risicobeheer Veiligheidsregio's en wijzigen Gemeenschappelijke regeling VNOG
 - Bijlage 1 Brief verzoek wensen en bedenkingen
 - Bijlage 2 Brief voorstel wijziging GR VNOG
 - Bijlage 3 Ontwerpbesluit oprichting stichting risicobeheer
 - Bijlage 4 AB-besluit wijziging GR VNOG
 - Bijlage 5 Brief Zienswijze
- 9.e Raadsvoorstel Rapport Rekenkamercommissie - Participatie in Berkelland
 - Dossier 3020 voorblad
 - Voorstel en besluit - Rekenkameronderzoek participatie in Berkelland
 - Rekenkamercommissie Rapportage - Participatie in Berkelland

- 9.f Opstellen Raadsakkoord 2022-2026
Voorstel en besluit - Opstellen raadsakkoord na verkiezingen 2022
- 9.g IHP onderwijs project Sint Jozefschool in Rietmolen
Dossier 3049 voorblad
Voorstel en besluit - IHP onderwijs project Sint Jozefschool in Rietmolen
Bijlage 1 - Huisvestingsaanvraag St. Jozefschool
Bijlage 2 - Informatiedocument Renovatie St. Jozefschool
Bijlage 3 - Beantwoorde raadvragen St. Jozefschool
Bijlage 4 - Raadsbrief van 2 september over St. Jozefschool incl. bijlagen
Bijlage 5 - Raadsbrief van 24 september over St. Jozefschool incl. bijlagen
Bijlage 6 - Raadsbrief van 15 november over St. Jozefschool incl. bijlagen
Bijlage 7 - Raadsbrief van 23 december over St. Jozefschool incl. bijlagen
Bijlage 8 - Quickscan St. Jozefschool
Bijlage 9 - Leerlingenprognoses St. Jozefschool
Bijlage 10 - Memo renovatie St. Jozefschool - school in kerk
Bijlage 11 - Brieven bestuurder Keender en MR St. Jozefschool
Bijlage 12 - Rapport Gelders Genootschap school in kerk
Bijlage 13 - Planconcept incl. concept investeringsbegroting
2022-03-08 Antwoord op agendavragen - H Boer (D66) - IHP onderwijs Sint Jozefschool Rietmolen
- 10 Stemmingen zonder debat
- 11 Stemmingen met debat
- 11.a Beleidsregel Rood voor Rood
Dossier 2999 voorblad
Voorstel en besluit - Beleidsregel Rood voor Rood
Beleidsregel Rood voor Rood buitengebied Berkelland 2022
- 12 Motie vreemd aan de agenda
- 13 Sluiting

Als de hamer valt...



Als de hamer valt is het besluit genomen. Zo gaat dat tijdens de vergaderingen van de gemeenteraad. De raadsvergadering van 8 maart vond plaats in de raadzaal en was te volgen via de livestream van de gemeente Berkelland. Hieronder in het kort de beslissingen die de gemeenteraad heeft genomen.

In de raadsvergadering van 8 maart heeft de gemeenteraad besloten:

- het Merkpaspoort voor de profilering van Berkelland vast te stellen;
- het bestemmingsplan "Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)" vast te stellen en geen exploitatieplan vast te stellen;
- het bestemmingsplan "Eibergen, Woongebieden 2011, herziening 2021-2 (Beltrumseweg 5)" vast te stellen en geen exploitatieplan vast te stellen;
- eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van de oprichting en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's kenbaar te maken en de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland (VNOG) te wijzigen zodat de VNOG met toestemming van de raad zich kan aansluiten bij deze stichting;
- kennis te nemen van het rekenkameronderzoek Participatie in Berkelland, de conclusies uit het rekenkameronderzoek te onderschrijven en de aanbevelingen uit het onderzoek over te nemen; het college opdracht te geven om uitvoering te geven aan alle aanbevelingen, daarvoor in samenspraak met raad en griffie een voorstel met bijbehorende planning op te stellen en dit binnen een redelijke termijn, maar in ieder geval binnen een jaar, aan de raad aan te bieden;
- het advies van het presidium om gezamenlijk te werken aan een zo breed mogelijk gedragen raadsakkoord over te nemen, voor dit proces een externe procesbegeleider in te schakelen, de kosten voor de procesbegeleider te dekken uit de reguliere begrotingspost "Bestuursondersteuning Raad" en een aantal uitgangspunten te hanteren; het concept raadsakkoord voor bespreking aan te bieden aan de gemeenteraad; een apart raadsvoorstel met processtappen ("spoorboekje") aan de raad voor te leggen voor wat betreft de informatiefase en de formatiefase;
- in te stemmen met renovatie van de St. Jozefschool in Rietmolen voor vorming van een Integraal KindCentrum (IKC) met buitenschoolse opvang Avonturijn en peuteropvang 't Reetmölleke; een krediet van € 1.025.856 inclusief btw beschikbaar te stellen voor het realiseren van de 'passende jas' voor de St. Jozefschool en een krediet van € 169.884 inclusief btw beschikbaar stellen voor de voorfinanciering van de IKC-vorming rond St. Jozefschool met buitenschoolse opvang door Avonturijn en peuteropvang door 't Reetmölleke;
- de 'beleidsregel Rood voor Rood buitengebied Berkelland 2022' vast te stellen en de indieners van de zienswijzen te informeren over het besluit en het standpunt van de gemeenteraad over hun zienswijzen.

Dit is een verkorte samenvatting van de genomen besluiten. Hieraan kunnen geen rechten ontleend worden. Op de website www.gemeenteberkelland.nl kunt u de volledige teksten van de genomen besluiten vinden.

Gewijzigde versie (wijziging in rood)

Raadsvergadering : 8 maart 2022

Agendapunt : 5.

Onderwerp : Ingekomen stukken

Meer informatie bij : Griffie

Telefoon : 0545-250 805

De volgende aan de raad gerichte stukken zijn ontvangen:

A. Ingekomen stukken

1. Afdoeningsvoorstel: voor kennisgeving aannemen

1. Motie gemeente Oldambt over herziening voornemen tot sluiting UMCG kinderhartcentrum (262101);
2. E-mail van Woon Kracht over woning te kort (264525);
3. E-mail van Mijnkwaliteitvanleven.nl over uitkomsten landelijk onderzoek (264522);
4. Brief van Provincie Gelderland over Begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 (230918);
5. Motie gemeente Haaksbergen inzake Betuwelijn (265903);
6. Motie gemeente Schiedam inzake pleidooi voor expliciet strafbaarstelling psychisch geweld (266328);
7. Nieuwsbrief Noordijker Koerier februari 2022 (267316);
8. Nieuwsbrief Twence februari 2022 Bouwen aan de toekomst (267320);
9. Sociale Dienst Oost Achterhoek Kwartaalrapportage 4^e kwartaal 2021 (265831).

2. Correspondentie van het college van BenW / afdoeningsvoorstel: voor kennisgeving aannemen

1. Brief van college van BenW over pop up locatie Jimmy's Eibergen (259809);
2. Brief van college van BenW over jaarverslag 2021 en kwartaalverslagen 3e en 4e kwartaal 2021 Welzijnsraad (258889/253974);
3. Brief van college van BenW over kennisneming Regeling Welzijnsraad gemeente Berkelland 2022 (258174);
4. Brief van college van BenW over Contourennota biodiversiteitsplan (204701);
5. Brief van college van BenW over inspraak voorontwerpbestemmingsplan Grotestraat 37 in Eibergen (198172)
6. **Brief van college van BenW over update informatievoorziening coronacrisis in Berkelland (26283)**

3. Raad / commissie / griffie

1. Ontslagbrief wethouder Bosman (265408);
2. Ontslagbrief wethouder Van der Neut (271147).

4. Afdoeningsvoorstel: voor advies in handen stellen van het college

1. -

5. Afdoeningsvoorstel: ter afdoening in handen stellen van het college

1. Brief van verenigingen en SFB met reactie op locatieonderzoek sporthal Ruurlo (210343);
2. Brief en bijlagen van Stichting Zwembad Ruurlo met reactie inzake Tussenrapportage locatie binnensportaccommodatie Ruurlo versie (210343);
3. Brief van inwoners Ruurlo over locatiekeuze sporthal Ruurlo (210343);
4. E-mail inwoner Ruurlo over locatiekeuze sporthal Ruurlo (210343).

Toezeggingen t/m 16-02-2022

| Volg-nr. | Omschrijving toezegging | Datum toezegging | Team | Streefdatum gereed | Datum gereed |
|----------|---|------------------|-------------------------------|--|--|
| 1. | Jaarlijkse evaluatie Regionaal Beweeg en Sport akkoord | 21-05-2019 | Team Opdrachtgever schap (HZ) | Februari 2022 | |
| 2. | Vwb locatie Beukenlaan na vertrek Staring inzetten op herontwikkeling(smogelijkheden) zoals bijvoorbeeld woningen. | 25-06-2020 | Opdrachtgevers/projecten (HZ) | 2023 | |
| 3. | Kleine zorgaanbieders worden goed begeleid en de raad zal goed meegenomen worden in het proces Regionale inkoop WMO en Jeugdhulp | 01-12-2020 | Team opdrachtgevers (EW/PW) | Voortdurend tot start nieuwe inkoop (1 juli 2022) | Aangepast traject Raad wordt geregeld geïnformeerd |
| 4. | Evaluatie aanpassingen bomenverordening | 11-11-2020 | (AO) | 1 jaar na inwerkingtreding nieuwe bomenverordening | |
| 5. | Bomenverordening bespreken met inwoners en belangenorganisaties en komen tot zo breed mogelijk gedragen (nieuwe) bomenverordening | 24-11-2020 | Opdrachtgever Groen (AO) | Q2 2022 | |
| 6. | Raad informeren over de middelen die nav corona worden toegevoegd op het gebied van welzijn en leefstijl. | 30-03-2021 | Team opdrachtgevers (EW/PW) | Na de meicirculaire (juni 2021) | Lopend |
| 7. | Terugmelden aan raad over afronding van de wijk ABCTA, en op welke wijze compensatie is gezocht voor verloren bomen / groen voor woningbouw | 16-3-2021 | Gebiedsteam (HZ) | 2022? | |
| 8. | Raad informeren over uitkomsten van de pilot rondom de inkoop jeugd en Wmo in Winterswijk en Oost-Gelre | 11-05-2021 | Team opdrachtgevers (EW) | 2023 (na eerst uitkomsten pilot) | |
| 9. | Uitvoeringsagenda van Beleef het in Berkelland verder uitwerken en smarter maken. De raad hierover t.z.t. informeren | 7-9-2021 | Team opdrachtgevers (HH) | Q1 2022 | |
| 10. | Onderzoek in hoeverre bankjes in openbare ruimte toegankelijk zijn (leuning / inclusie). | 7-9-2021 | Team opdrachtgevers (HH) | Q1 2022 | |
| 11. | Update aan de raad over stavaza Leisurelands Hambroeksplassen | 7-9-2021 | Team opdrachtgevers (HH) | Q1 2022 | |
| 12. | Onderzoek uitvoeren naar verkeersstromen rond centrum Eibergen. | 17-11-2021 | Verkeer (AO) | September 2022 | |
| 13. | Onderzoek naar mogelijkheden gratis energielabel aanbieden voor elk huishouden meenemen in het Energie Uitvoerings Programma 3 | 08-12-2021 | Opdrachtgever (HH) | Eind 2022 | |
| 14. | De uitvoeringsagenda bij de cultuur- en erfgoedvisie eind 2022 monitoren | 14-12-2021 | Team opdrachtgevers (HZ) | December 2022/januari 2023 | |
| 15. | In de verdere uitwerking van binnensport Eibergen de mogelijkheid van een vierde zaaldeel op de locatie Pickerhal meenemen in het onderzoek | 21-12-2021 | Projecten (HZ) | Zomer 2022 | |
| 16. | Technische vragen over het | 16-02-2022 | Team Projecten | 8 maart 2022 | |

| | | | | | |
|--|---|--|------|--|--|
| | locatieonderzoek sporthal Ruurlo worden schriftelijk ingediend door de woordvoerders en gebundeld beantwoord aan de raad door het college | | (HZ) | | |
|--|---|--|------|--|--|

Raadsvergadering

| | |
|---------------|--|
| Dossiernummer | 3023 |
| Vertrouwelijk | Nee |
| Vergaderdatum | 8 maart 2022 |
| Agendapunt | 9.a |
| Titel | Profilering van Berkelland, vaststellen Merkpaspoort |

| Geagendeerd | Vergaderdatum |
|------------------|---------------|
| Raadsvergadering | 8 maart 2022 |

Voorgesteld besluit

Besluit

Het Merkpaspoort voor de profilering van Berkelland vast te stellen.

Zaaknummer : 253918

Raadsvergadering : 08-03-2022

Onderwerp : Profilering van Berkelland, vaststellen Merkpaspoort

Collegevergadering : 01-02-2022
 Portefeuillehouder : Burgemeester J.H.A. van Oostrum
 Steller : Faassen, Arjan van, Team Projecten tel. : 0545250586

Te nemen besluit

Het Merkpaspoort voor de profilering van Berkelland vast te stellen

Waarom dit voorstel en wat is het beoogd effect

Voor het project 'Positionering van Berkelland' is een marsroute uitgezet met als onderdelen:

- a. Identiteit
- b. Positionering
- c. Strategie
- d. Organisatie

De onderdelen 'Identiteit' en 'Positionering' zijn nu opgenomen in een concept-Merkpaspoort van Berkelland, dat ter vaststelling aan u wordt aangeboden. Op basis hiervan kan vervolgens het onderdeel 'Strategie' in een Merkroute worden beschreven. Dit is een strategisch actieplan om Berkelland voor Bewoners, Bedrijven en Bezoekers te profileren. De strategische keuzes kunnen worden gebruikt als bouwstenen voor verdere uitvoering in de volgende bestuursperiode.

Argumentatie

1.1 Het onderzoek naar de 'positionering van Berkelland' is een vervolg op de peiling van Berkelland Spreekt naar de 'identiteit van Berkelland'. Deze onderzoeken maken deel uit van het project 'profilering van Berkelland' (promotie, marketing, branding). De resultaten van positionering en identiteit zijn opgenomen in het 'Merkpaspoort van Berkelland'. Op basis hiervan worden daarna strategieën uitgezet om Berkelland voor Bewoners, Bedrijven en Bezoekers te profileren. Dit is de 'Merkroute van Berkelland'; een strategisch actieplan. De strategische keuzes kunnen worden gebruikt als bouwstenen voor uitvoering in de volgende bestuursperiode.

1.2 De scenario's, die ook in interviews en sessies zijn opgehaald, zijn getoetst per markt.

Gekozen wordt voor de scenario's die het hoogst hebben gescoord:

- Positionering voor ondernemers: "Aanpakkers!"

We zetten Berkelland neer als gemeente met mensen met een ouderwets arbeidsethos, met veel ondernemers waarbij zakelijk naoberschap de norm is en een actief zakelijk netwerk bestaat én de gemeente ondernemen faciliteert.

- Positionering voor inwoners: "Ruimte!"

We zetten Berkelland neer als een gemeente waar ruimte is om fijn te wonen, maar waar ook ruimte is om te zijn wie je bent, voor initiatieven en voor andere meningen en perspectieven.

- Positionering voor toeristen: "Dé plek voor avontuur! "

We zetten Berkelland neer als een gemeente waar je avontuur kunt beleven in brede zin.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
 Afhandelingsvoorstel voor raad:
 hamerstuk
 bespreekstuk
 anders, nl

Raadsvergadering
 zonder hoofdelijke stemming
 met algemene stemmen
 stemmen voor, stemmen tegen
 aangenomen
 verworpen

Kanttekeningen en risico's

Gedurende de marsroute is gekeken naar de invloeden van de coronacrisis op de resultaten. Duidelijk is dat vooral het accent op de positionering 'Ruimte' flink is toegenomen. Dit is ook te zien door de toename in de bouwactiviteiten.

Financiën

Voor de organisatie van de Profilering van Berkelland wordt gekozen voor de optie 'hybride organisatie', waarin alle relevante stakeholders - inclusief de gemeente – zijn vertegenwoordigd. Zij dragen de profilering ook financieel gezamenlijk.

Na de huidige bestuursperiode zijn geen (specifieke extra) middelen meer begroot voor het project 'profilering van Berkelland'. Daarmee is 2022 het laatste jaar waarin budget is opgenomen voor het project 'profilering Berkelland'. Dat betekent dat we met bestaande middelen uit bestaande budgetten een vervolg moeten geven aan het actieplan. Het strategisch actieplan moet dus worden uitgevoerd met onze eigen mensen en middelen én middelen van onze partners (ondernemers en instanties in de markten Bewoners, Bedrijven, Bezoekers).

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Profilering van Berkelland voor bewoners, bedrijven en bezoekers gaat uit van een inclusieve samenleving.

Communicatie

Het Merkpaspoort waarin de identiteit van Berkelland wordt beschreven, is aangevuld met het onderdeel 'positionering'. Van het Merkpaspoort wordt een publieksversie gemaakt. Positionering voor ondernemers is "Aanpakkers!" Positionering voor inwoners: "Ruimte!" Positionering voor toeristen: "Dé plek voor avontuur!". Voor de organisatie van de Profilering van Berkelland wordt gekozen voor de optie hybride organisatie, waarin alle relevante stakeholders - inclusief de gemeente – zijn vertegenwoordigd. Zij dragen de profilering ook financieel gezamenlijk.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Het Merkpaspoort is op initiatief van de gemeente tot stand gekomen na uitgebreide interne en externe sessies, interviews en onderzoek (peilingen) met inwoners, ondernemers en andere stakeholders.

Planning en evaluatie

Na vaststelling van het Merkpaspoort (identiteit, positionering) wordt op basis van dit Merkpaspoort aansluitend een merkstrategie uitgestippeld. Dit is de Merkroute voor Berkelland. Dit wordt uitgewerkt in een strategisch actieplan met verschillende scenario's om Berkelland voor Bewoners, Bedrijven en Bezoekers te profileren. Dit strategisch actieplan wordt in het tweede kwartaal van 2022 aan de gemeenteraad aangeboden.

De strategische keuzes kunnen worden gebruikt als bouwstenen voor een nieuw programma in de volgende bestuursperiode.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 08-03-2022

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 01-02-2022;

b e s l u i t :

Het Merkpaspoort voor de profilering van Berkelland vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 08-03-2022

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Profilering van Berkelland, vaststellen Merkpaspoort

Het onderzoek naar de 'positionering van Berkelland' is een vervolg op de peiling van Berkelland Spreekt naar de 'identiteit van Berkelland'. Deze onderzoeken maken deel uit van het project 'profilering van Berkelland' (promotie, marketing, branding). De resultaten van positionering en identiteit worden opgenomen in het 'Merkpaspoort van Berkelland'. Op basis hiervan worden daarna strategieën uitgetuurd om Berkelland voor Bewoners, Bedrijven en Bezoekers te profileren. Dit is de 'Merkroute van Berkelland'; een strategisch actieplan. De strategische keuzes kunnen worden gebruikt als bouwstenen voor uitvoering in de volgende bestuursperiode.

Er zijn daarvoor diverse acties uitgevoerd. Allereerst zijn er uitgebreide interview-rondes geweest met de stakeholders. Daarna zijn er werksessies aangeboden voor de interne projectgroep, geïnteresseerden uit het inwonerspanel, ondernemersplatform, toeristische ondernemers, raads- en jongerenraadsleden. Vervolgens is zwaar ingezet op representatief onderzoek via het inwonerpanel 'Berkelland Spreekt': Aan het onderzoek naar de Identiteit namen 637 inwoners/ondernemers deel. Aan het onderzoek naar de positionering deden 411 inwoners/ondernemers mee. Via een open link hebben ook 59 (toeristische) ondernemers hun bijdrage geleverd.

De resultaten daarvan zijn te vinden in:

- Rapportage onderzoek Identiteit Berkelland
- Factsheet Identiteit Berkelland
- Rapportage onderzoek Positionering Berkelland
- Factsheet Positionering Berkelland

Scenario's, die ook in interviews en sessies zijn opgehaald, werden getoetst per markt. Gekozen wordt voor de scenario's die het hoogst hebben gescoord:

- Positionering voor ondernemers: "Aanpakkers!"

We zetten Berkelland neer als gemeente met mensen met een ouderwets arbeidsethos, met veel ondernemers waarbij zakelijk naoberschap de norm is en een actief zakelijk netwerk bestaat én de gemeente ondernemen faciliteert.

- Positionering voor inwoners: "Ruimte!"

We zetten Berkelland neer als een gemeente waar ruimte is om fijn te wonen, maar waar ook ruimte is om te zijn wie je bent, voor initiatieven en voor andere meningen en perspectieven.

- Positionering voor toeristen: "Dé plek voor avontuur! "

We zetten Berkelland neer als een gemeente waar je avontuur kunt beleven in brede zin. Door ons decor – de Berkellandse landschappen – met de Berkel waar je kunt kanoën en suppen, onze bossen waar je kunt mountainbiken en survivalruns kunt doen. Ook door onze accommodaties die Oer zijn, waar je kunt vuurtjes stoken, cowboy kunt zijn in de Cactusoase en back to nature kunt gaan. Maar ook door ons 'ruwe randje met dingen als de zwarte cross. Bij ons kun je eveneens avonturen beleven die te maken hebben met de geschiedenis van onze plek. Maar ook door bijvoorbeeld het beleven van het verhaal van Jonker Joost uit Ruurlo en de Heren van Borculo.

Merkpaspoort Berkelland

Februari 2022

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Positionering

Identiteit

Identificatiekracht is essentieel

Profilering van een gemeente begint niet in het luchtledige, maar heeft altijd een vertrekpunt nodig. Vaak zijn dat toekomstvisies, die concreet worden in collegeprogramma's en jaarplannen. Hoe noodzakelijk ook, dit soort documenten hebben onvoldoende identificatiekracht.

Om succesvol aan de toekomst van de gemeente en zijn positionering te kunnen werken, moet er het besef zijn dat men op een of andere manier bij elkaar hoort. Er moet een besef zijn van samenhang en eenstemmigheid, waaruit een gedeelde betekenis ontstaat. Hoe beter gemeenten in staat zijn die betekenis te construeren, hoe groter de kans dat iedereen bijdraagt aan wat er moet gebeuren om de toekomst vorm te geven en uitdagingen aan te gaan en op te lossen.

Het begrip dat hierbij centraal staat, is de gemeentelijke identiteit

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Positionering

Identiteit

Identificatiekracht is essentieel -2

Elke gemeente dient zich de wezensvraag te stellen: wat is de identiteit van de gemeente die de route richting de toekomst moet uitvoeren? Welke waarden en normen liggen daaronder? Waar gaat en staat de gemeenschap voor? Wat is het onveranderlijke en hoe maken we die persoonlijkheid zichtbaar en hanteerbaar? Voor gemeenteambtenaren, inwoners én voor de buitenwereld.

Waarden vormen bij identificatiekracht de rode draad: ze vormen een toetssteen en kader voor de vraag: wat en welke wijze van opereren past bij de gemeente?

Richard Barrett (Liberating the Corporate Soul en Building a Values-driven Organization.) zegt daarover: *"All organizations are values-driven. The critical issue is whether the values are conscious, shared and lived."* Een gemeente is in dit kader niet anders dan een organisatie. Ook in gemeenteland geldt: een sterke profilering wordt gebouwd op waarden die worden gekend, gedeeld en geleefd.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Doel

Doel van het merkpaspoort

- Op een overzichtelijke manier presenteren waarvoor het merk staat en waaraan alles wat de gemeente doet moet voldoen.
- Is bedoeld als strategisch kader en/of *toetssteen* voor:
 1. Alle beleid en activiteiten die achter het merk schuilgaan
 2. Het gedrag van betrokken medewerkers.
 3. Alle communicatie vanuit Berkelland voor de markt en/of de producten/diensten die bij dit merk horen.
- Heeft vooral als doel om de **consistentie** van het merk te helpen waarborgen en **focus** in beleid en uitvoering te brengen.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Doel

Doel van het merkpaspoort -2

- Op basis van het merkpaspoort kan een scherpe profilering van een gemeente in de ogen van inwoners, ondernemers en toeristen worden gerealiseerd.
- Hierbij vormt het merk (in het bijzonder de merkidentiteit) – lees: de relatie – de kern c.q. basis voor alle activiteiten binnen Berkelland.
- Het merk is daarbij zowel de belichaming van een relatie als een organiserend principe. Alles wat dit doet, wordt als het ware niet alleen geïnitieerd, maar ook getoetst aan wie Berkelland is of wie ze wil zijn.
- Dit staat los van collegeprogramma's: het is een laag die **onder** deze en andere programma's ligt en er altijd is, los van politieke kleur of realiteit. Het vormt zowel een richtsnoer als een toetssteen en belichaamt waar Berkelland in gelooft en voor staat.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Merkpaspoort

De bouwstenen

| | |
|----------------------------|--|
| Visie en ambitie | Hoe kijkt het merk naar zijn markt, wat is zijn bestaansreden en ambitie? |
| Fysiek | Ruimtelijke, economische en demografische kenmerken en typering van de bevolking |
| Cultuur | Tradities, symbolen en helden |
| Kernwaarden | Waar staat en gaat Berkelland voor, wat is er belangrijk, wat is het onveranderlijke? Welk gedrag hoort daarbij? |
| Bewijzen | Welke feiten ondersteunen de waarden van Berkelland? |
| Merkpersoonlijkheid | Het merk Berkelland beschreven als persoon |
| Tone of voice | De toon waarop Berkelland communiceert |
| | |

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Visie en ambitie

Belangrijkste ontwikkeling

De belangrijkste ontwikkeling binnen Berkelland is de demografische transitie in de komende decennia:

1. Het aantal inwoners daalt tussen de 13 en 16%.
2. Het aantal huishoudens daalt, met een beweging richting relatief veel 1-persoonshuishoudens (39% in 2040).
3. De omvang van de beroepsbevolking daalt.

Vier belangrijke effecten:



Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Visie en ambitie

Vijf lijnen richting de toekomst

1. Uitvoeringsagenda Demografische Verandering Berkelland

- Goede zorg voor onze ouderen
- Toekomstbestendige voorzieningenstructuur en aantrekkelijke dorpscentra
- Een duurzame woningvoorraad afgestemd op de vraag van de toekomst
- Aantrekkelijk landelijk gebied met goed evenwicht tussen natuur, landbouw en recreatie
- Een actieve en toekomstbestendige verenigingsstructuur
- Aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en afstemming onderwijs op de toekomstige arbeidsvraag

2. Behouden en versterken mét en door de samenleving zelf

- De overheid participeert in de samenleving. Dat impliceert een grotere rol van de samenleving zelf.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Visie en ambitie

Vijf lijnen richting de toekomst -2

3. Duurzaamheid en energie

- Ook op het gebied van duurzaamheid en energie staat Berkelland voor een transformatie

4. Cultuur is van iedereen

- Actie richting toekomstbestendigheid cultuur binnen de gemeente op basis van een visie en heldere doelen

5. Ruimtelijke ordening anders

- Ruimtelijke ontwikkeling gaat anders doordat allerlei regelingen in één wet worden gebundeld.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Fysiek

Ruimte en groen

Wat zien mensen in Berkelland als ze om zich heen kijken? Welk landschap? Welke gebouwen domineren de ruimte van de gemeente?

Door de gemeentelijke herindeling is een nieuwe gemeente ontstaan met ca. 45.000 inwoners, wonend op een grondoppervlak van meer dan 26.000 hectare. Vergeleken met andere delen van Nederland heeft Berkelland een lage bevolkingsdichtheid. Dit betekent dat het landschap relatief veel ruimte biedt.

Berkelland behoort dan ook tot de 10 grootste plattelandsgemeenten van Nederland en is een lid van de P10, het samenwerkingsverband van grote plattelandsgemeenten. De grote velden die dienst deden als gemeenschappelijke grond zijn in de 19e en 20ste eeuw ontgonnen. Dit is herkenbaar aan de rechte wegen en waterlopen, in tegenstelling tot de oude kronkelende wegen en onregelmatige verkaveling.

Berkelland is ook groen. Dat groen heeft de gedaante van bos, maar ook van graslanden, al of niet omzoomd door houtwallen. Het beroemde coulisselandschap is daarbij uiteraard een belangrijk landschappelijk element.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Fysiek

Vier deellandschappen

Karakteristiek voor Berkelland is de ligging op de rand van het dekzand-landschap en het hoge zandlandschap van het Oost-Nederlands plateau. De beken die door het zand stromen, zijn gaan functioneren als levensaders waar mensen konden wonen en werken. Het steeds terugkerend patroon zijn nederzettingen op de overgang van hoog, droog land naar drassig land.

Het landschap van gemeente Berkelland is te verdelen in vier deellandschap-pen; Velden (zoals het Needse Achterveld), Oude Cultuurlanden (Nederzettingen bij essen en kampen, zoals de Beltrumse es, Broeklanden (zoals het Ruurlose broek) en Beekdalen (zoals de nederzettingen langs Berkel en Slinge).

De marken – gebieden die onderdeel uitmaakten van het leenstelsel - hebben een grote rol gespeeld in het gebruik van het land en in de samenleving rond een mark. De markegrenzen hebben lange tijd voortbestaan in de begrenzing van de voormalige gemeenten die samen opgingen in gemeente Berkelland.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Fysiek

Fysieke pijlers

Het hof stelsel was prominent aanwezig in de Berkellandse historie. Hierbij werd een landgoed georganiseerd rond en centrale boerderij of hof, omringd door boerderijen van boeren die verplichtingen hadden aan de landheer. Zij werkten op hun eigen land, maar leverden ook diensten aan de landheer.

Huize de Kamp in Neede is een van de weinige overgebleven oude havezaten. De macht van grootgrondbezitters en landheren is ook terug te zien aan Kasteel Huize Ruurlo, met haar pachtboerderijen.

Kasteel Huize Ruurlo is nog steeds het meest dominante gebouw van de gemeente in de ogen van Berkellanders. Maar ook de Mallemse watermolen in Eibergen, de watermolen Stenen Tafel in Borculo, de Watertoren in Eibergen en Havezate Huize de Kamp in Neede zijn belangrijke fysieke pijlers van Berkelland.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Fysiek

Kernen als basis

Berkelland bestaat uit vier hoofdkernen (het stadje Borculo en de dorpen Eibergen, Neede en Ruurlo). Daarbij zeven kleine kernen (Beltrum, Rekken, Rietmolen, Noordijk, Geesteren, Gelselaar, Haarlo) en vele buurtschappen.

In 959 komt de naam Borchlo - de oorspronkelijke naam voor Borculo - het eerst voor in een schenkingsakte. Borculo kreeg op 1 mei 1375 stadsrechten. De heerlijkheid bestond aanvankelijk uit het kasteel Hof te Borculo met een betrekkelijk klein gebied er omheen. Het gebied werd in de loop der eeuwen uitgebreid, met onder andere Eibergen en Neede.

Eibergen is de grootste kern van Berkelland. Het wordt in 1188 voor het eerst vermeld als parochia Ecberghe.

Neede is al bewoond sinds de prehistorie getuige archeologische vondsten van de trechterbekercultuur. Neede wordt in de elfde eeuw voor het eerst vermeld als Nethe

Ruurlo ontstond als agrarische nederzetting Roderlo. De oudst bekende vermelding van kasteel Huis Ruurlo en de parochie Ruurlo stamt uit 1326.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Fysiek

Economische kenmerken

In economische zin heeft Berkelland het nodige élan, in tegenstelling tot veel andere plattelandsgemeenten Er is een sterke maakindustrie met veel vakmanschap en hoge kwaliteit, die soms ook ver in het buitenland klanten trekt. De Berkellandse ondernemers zijn daar trots op.

Die maakindustrie is niet alleen goed in traditionele sectoren, maar juist ook in de smart-industry, iets dat samenhangt met de positie als 'proeftuin' tussen Tech-valley Twente, Food-valley Wageningen en Health-valley Nijmegen. Vooral de arbeidsmoraal, trots, daadkracht en de 'niet lullen maar poetsen-mentaliteit' zijn daarbij kenmerkend.

Berkellandse ondernemers leveren in het algemeen 'waar voor je geld'. Opvallend daarbij is dat ze goed zijn in 'samen dingen doen'. Ook in economische zin is er sprake van naoberschap.

Ondernemers innoveren sterk. Bijvoorbeeld in nieuwe vormen van toerisme, die inspelen op nieuwe trends richting avontuur en stijl.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Fysiek

Economische kenmerken -2

Berkelland telt in totaal 4135 bedrijfsvestigingen. Daaronder zijn relatief veel bedrijven in de handel/horeca (850) en zakelijke dienstverlening (815), gevolgd door landbouw, bosbouw en visserij (790). De groot- en detailhandel biedt de meeste werkgelegenheid, gevolgd door industrie en de sector gezondheid en welzijn.

Het aantal bedrijfsvestigingen per 1000 inwoners (15-75 jr.) is 121,8 (NL: 124,9). De werkloosheid is relatief laag: 4,3% tegenover 3,8% voor Nederland als geheel. Het opleidingsniveau van werkzoekenden lijkt veel op het Nederlands gemiddelde. Het gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden bedraagt € 45.000, nagenoeg het Nederlands gemiddelde.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Fysiek

Demografische kenmerken

De bevolking van Berkelland neemt naar verwachting af in de komende decennia. De gemiddelde leeftijd is relatief hoog, het aandeel 75-plussers wordt zoals men nu inschat vergeleken met het Nederlands gemiddelde relatief hoog.

Wat zijn de meest kenmerkende elementen van de bevolking van Berkelland en zijn kernen? Het zijn juist die kenmerken die de cultuur van Berkelland misschien wel het meest typeren. Berkelland heeft vooral inwoners met een Westerse achtergrond: het percentage Berkellanders met een niet-Westerse achtergrond bedraagt 3 procent.

Bescheidenheid is een belangrijk element van de typering van de gemeenschap die Berkelland draagt. Deze is daarnaast betrokken, eerlijk en loyaal. En opvallend genoeg: mensen voelen zich ook Achterhoeks, onderdeel van een groter geheel dat een onderscheidend stukje van Nederland vormt.

Aantal inwoners 43.848

CBS | November 2021

Gemiddelde leeftijd 46 jaar (NL: 42,3 jr)

CBS | 2021

Verwachte groei 2050 t.o.v. 2020:

-14,6% (NL: +11,9 %)

Primos | 2050

Verwacht aandeel 75+:

21,6% (NL: 15,1%)

Primos | 2050

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Cultuur

Tradities en symbolen

Cultuur is belangrijk voor de identificatie en binding binnen een gemeente. Welke elementen zijn belangrijk in de cultuur van Berkelland? In het bijzonder is daarbij de vraag welke tradities en symbolen de gemeente heeft.

In het algemeen geldt dat Berkellanders niet traditioneel zijn, maar houden van tradities. De paasvuren worden door inwoners als belangrijke tradities gezien. Datzelfde geldt voor de zomerfeesten en de kermis, het midwinterhoorn blazen, het carbid schieten en de corso's.

Opvallende symbolen vormen de Berkelschipper (zompenkearl), het logo van de gemeente (schoepen waterrad), vleermuizen (bijnaam van Neede), de windhond – het wapen van Ruurlo – én de Eibergse eieren, het wapen van Eibergen.



Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Cultuur

Helden

Elke cultuur heeft zijn 'helden', de meest bekende en aansprekende mensen uit heden of verleden. De inwoners van Berkelland kenmerken zich als nuchter en doen niet aan heldenverering. Maar er zijn wel mensen die opvallen, die door hun gedrag als voorbeeld gelden voor de gemeenschap. Opvallend daarbij is dat de 'helden' van de gemeente zowel helden uit vervlogen tijden als de actualiteit zijn.

Predikant en dichter Willem Sluyter, dichter Gerrit Achterberg en schrijver Menno ter Braak vertegenwoordigen daarbij het verleden, maar domineren de herinnering van veel Berkellanders.

Schaatsster Annie Borckink en schoenenondernemer John Schuurman zijn actuele vertegenwoordigers van de 'helden van Berkelland'.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Kernwaarden

Waarden van Berkelland

Waarden. 'Stevig verankerde opvattingen, overtuigingen en ideeën – die door iedereen in de gemeente expliciet en impliciet worden gedeeld – over wat nastrevenswaardig is binnen Berkelland en voor Berkelland in relatie met zijn omgeving.'

Waarden vormen de basis onder de relaties die de gemeente onderhoudt met al zijn stakeholders. Ze moeten daartoe worden geïntegreerd in visie, beleid, strategie en handhaving, structuren, systemen, producten en diensten.

Ze zorgen voor cohesie en gezamenlijk begrip en kunnen de gemeente en zijn mensen door veranderingsprocessen of perioden van crisis of tegenslag loodsen. Ze vormen een moreel kompas voor wat past en wat niet past bij wat Berkelland in zijn kern is en wil/kan zijn.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

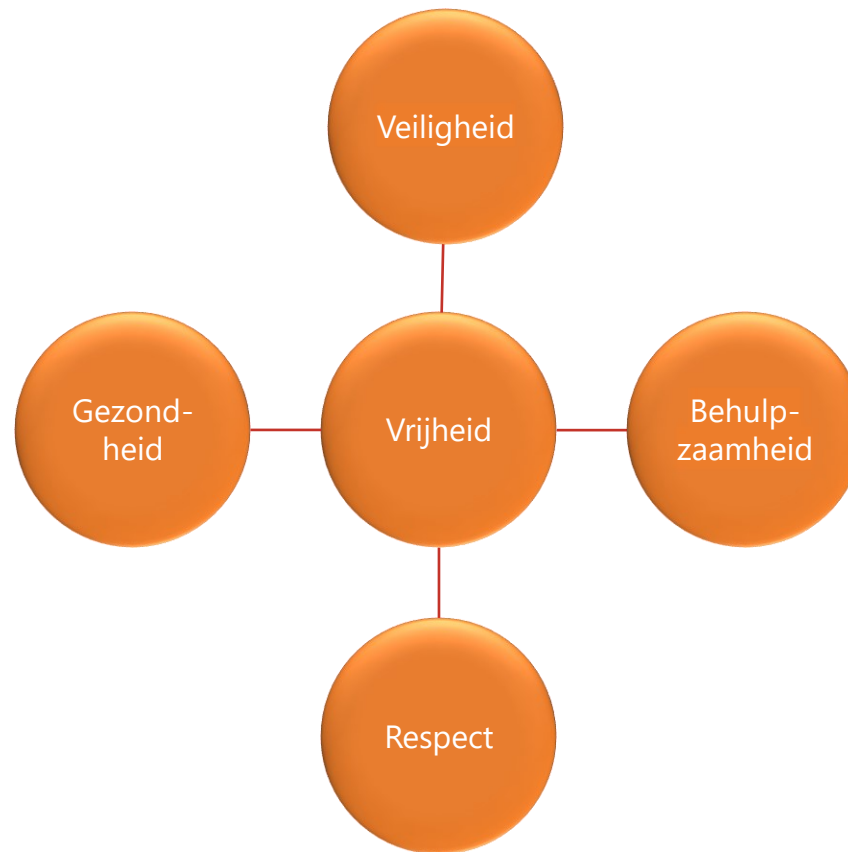
Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Kernwaarden

Waarden van Berkelland -2



Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Kernwaarden

Veiligheid

Veiligheid betekent dat mensen in Berkelland het belangrijk vinden dat potentiële oorzaken van onveiligheid en onveiligheid zelf zo min mogelijk voorkomen. Veiligheid kan betrekking hebben op fysieke veiligheid – denk aan brand- of verkeersveiligheid – maar ook op sociale veiligheid: je veilig voelen op straat en in huis. Vooral de sociale veiligheid vinden Berkellanders belangrijk. Naoberschap is geen lege huls, het is een centraal element in de Berkellandse gemeenschap waaruit zaken volgen als elkaar letterlijk kennen, samen dingen doen (bijvoorbeeld in vriendengroepen), cohesie en elkaar niet in de steek laten. Maar het betekent ook mogen zijn wie je bent.

Veiligheid begint bij jezelf: je kunt alleen veiligheid ervaren, als je daaraan ook actief bijdraagt. Door regelgeving op het gebied van bijvoorbeeld verkeers- en brandveiligheid te volgen. Maar ook door attent te zijn op mogelijk onveilige situaties en in te grijpen als die zich dreigen voor te doen of hulpverleners in te schakelen. Bovenal is veiligheid in Berkelland aandacht hebben voor de mensen om je heen. Het gaat om sociale controle in brede zin: zorgen dat mensen veilig thuis komen, subtiel informeel toezicht op straat. Dat is de grondoorzaak van bijvoorbeeld de lage criminaliteit.

In gemeentelijk opzicht betekent veiligheid onder meer basisvoorzieningen voor veiligheid organiseren en garanderen, regelgeving handhaven en sociale cohesie stimuleren.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Kernwaarden

Gezondheid

Gezondheid gaat over lichamelijk, geestelijk en sociaal welzijn. In Berkelland spelen natuur en frisse lucht daarbij een belangrijke rol. "Je bent gezond omdat de lucht hier zo zuiver is en de natuur zoveel rust geeft." Er is minder stress, rust en stilte. Maar ook goed eten en drinken vormt hiervan één van de pijlers, al of niet rechtstreeks van de boer.

Gezondheid impliceert in Berkelland ook gezondheidszorg en medische voorzieningen op korte afstand, ook al staat de gezondheidszorg op het platteland onder druk. Het betekent ook gezond leven in de vorm van een gebalanceerde maaltijd, actief bezig zijn met familie, vrienden en bekenden, niet roken of teveel drinken en regelmatig sporten, vooral buiten in de vorm van hardlopen, fietsen en survival-runs. Sportverenigingen zijn actief in het aanbieden van sportieve mogelijkheden voor elke leeftijd. En vooral: ze verbinden mensen.

In gemeentelijk opzicht betekent het onder meer gezondheid in financieel opzicht, waarbij uitgaven en inkomsten bij elkaar aansluiten en het bewustzijn dat een gezonde, vitale, vergrijzende gemeente vraagt om inzicht in relevante nationale en internationale ontwikkelingen en het sturen op daardoor noodzakelijke veranderingen.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Kernwaarden

Behulpzaamheid

Berkelland is groepsgedreven en kent een 'Wij-cultuur.' Logisch dat Naoberschap een rode lijn in de gemeenschap is. Mensen kijken naar elkaar om, werken samen om tot iets te komen en zaken op te lossen. Vriendengroepen die generaties lang bestaan komen veel voor. Behulpzaamheid is klaar staan als het nodig is en gevraagd wordt. Er zijn voor elkaar in tijden van nood, mantelzorg. Maar ook helpen in minder kritieke situaties, zoals het verzorgen van post, huisdieren en planten als burens weg zijn. Dat geldt niet alleen voor de ouderen (die daardoor relatief lang thuis wonen), maar ook voor jongeren. Behulpzaamheid is ook niet beperkt tot privé-personen: economisch Naoberschap is minstens zo belangrijk. Ook ondernemers helpen elkaar.

Behulpzaamheid vraagt vooral een scherpe blik op je omgeving, een open houding naar diegenen die hulp nodig hebben. Bijvoorbeeld de oude, eenzame buurman die je met een praatje een fijne dag kunt bezorgen. Voor het kind dat eenzaam op de speelplaats staat. Voor de vereniging of activiteit die jouw hulp vraagt.

Voor de gemeente betekent dit excellente dienstverlening, zo mogelijk pro-actief. Nabellen van burgers die hulp vroegen bij hun probleem én het stimuleren van de zelfredzaamheid. Maar ook het organiseren van netwerken voor diegenen die het toch niet redden. Het gaat vooral om het creëren van een Berkellandse samenleving die zich niet herkent in de anonimiteit die zoveel gemeenten kennen. Behulpzaamheid is ook binnen het gemeentehuis een uitgangspunt, een ambitie én een norm.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Kernwaarden

Respect

Respect is mensen iets goeds gunnen, in hun waarde laten, oog hebben voor omgangsvormen zoals mensen groeten, regels en 'mijn en dijn' en respect voor gezag. Respect is ook mensen laten zijn wie ze zijn en 'hun ding laten doen' of het nu gaat om bijvoorbeeld hun seksuele oriëntatie, de wijze waarop ze zich kleden of hun geloof. In Berkelland kun je zijn wie je bent. In de Nederlandse maatschappij voel je je misschien anders, in een grote Berkellandse groep niet.

Ook respect vraagt een scherpe blik richting je omgeving, een open houding richting diegenen die respect nodig hebben. De vrouw die op latere leeftijd gevolg geeft aan haar gevoel man te zijn. Het islamitische gezin dat in de straat komt wonen. De puber die zich uitdost met tattoos en piercings. Maar respect betekent ook respect voor datgene dat collectief bezit is, zoals straatmeubilair.

In gemeentelijk opzicht betekent respect onder meer oog voor de verschillen binnen de Berkellandse samenleving en daarop acteren. Het betekent actief beleid op diversiteit in brede zin. Maar het impliceert ook oog voor andere invalshoeken en zienswijzen dan de puur ambtelijke, om openheid richting de mogelijk andere wereldbeelden van diegenen die 'klant' zijn van het ambtelijk apparaat.

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Kernwaarden

Vrijheid

Vrijheid betekent het hebben van een eigen mening en die kunnen uiten, zonder beperkingen tenzij jouw vrijheid de vrijheid van anderen beperkt. Het gaat ook om keuzevrijheid, over wat dan ook en om groeimogelijkheden, zowel privé als zakelijk. Om kunnen 'bruisen.' In Berkelland is daar ruimte voor, hier kan in principe alles, tenzij regelgeving expliciet verbiedt of beperkt. Doe je ding, wees jezelf!

Iets is niet gauw te gek in Berkelland, er is niet veel onmogelijk. Maar vrijheid van de een begint bij de onvrijheid van de ander. Vrijheid creëer je dus samen, in dialoog. Het vraagt om verbinding met je omgeving, met je burens, met je woonkern.

In gemeentelijk opzicht vrijheid onder meer oog voor belangen van verschillende stakeholdergroepen - die elk mogelijk hun eigen definitie van vrijheid hebben - en daarop passend acteren. Het betekent actief lokaal handhaven van landelijke regelgeving die gaat over vrijheid, waarbij 'ja mits' het uitgangspunt is. Het impliceert ook zorgdragen voor feitelijke keuzevrijheid van onderwijs en opvang (geen wachtlijsten), ruimte voor bedrijvigheid en laagdrempelig starten en als gemeente meedenken met ondernemers, initiatieven nemen en een voorbeeldfunctie vormen.

Kernwaarden en gedrag: Veiligheid

| Waarde en betekenis | Gewenst gedrag dat invulling geeft aan de waarde | Normen: welk gedrag past niet bij de gewenste identiteit van Berkelland? | Competenties: wat moet je kunnen om de waarden invulling te kunnen geven? |
|--|--|--|--|
| <p>Veiligheid betekent dat potentiële oorzaken van een gevaarlijke situatie en dat gevaar zelf zo min mogelijk voorkomen.</p> <p>Hierbij gaat het zowel om bijvoorbeeld brand- of verkeersveiligheid, maar vooral om sociale veiligheid.</p> | <p>Gevaar voorkomen door op te letten, op jezelf of op anderen</p> <p>Gevaar voorkomen door beleid ten aanzien van veiligheid te handhaven</p> <p>Maatregelen nemen om veiligheid te vergroten (b.v. meewerken aan de buurtapp</p> <p>Mensen aanspreken die (potentieel) gevaar veroorzaken</p> <p>Leren van gevaarlijke situaties om zaken te verbeteren en toekomstige onveiligheid te voorkomen, innoveren</p> <p>Optreden als een onveilige situatie ontstaat</p> <p>De openbare ruimte zoals wegen bijhouden</p> <p>De ander de ruimte geven om te zijn wie hij is, mensen in hun waarde laten</p> <p>Vriendelijkheid</p> | <p>Nonchalant, gevaarlijk gedrag</p> <p>Regels papieren tijgers laten</p> <p>Alleen de status quo handhaven</p> <p>Zwijgen</p> <p>Je afsluiten voor verbeteringen, negeren</p> <p>Niets doen</p> <p>De openbare ruimte laten verlonzen</p> <p>Veroordelen, beknotten, beperken, teveel sociale controle</p> <p>Agressie, machogedrag</p> | <p><u>Accuraat.</u> Een zorgvuldige uitvoering van je taken staat bij jou op nummer een.</p> <p><u>Durf</u> Gaat risico's aan om een voordeel te behalen, ook als dit nadelige gevolgen kan hebben voor de eigen positie</p> <p><u>Collegialiteit.</u> Je helpt collega's met hun werk en dorpsgenoten met hun problemen en hebt oog voor hun behoeften en belangen.</p> <p><u>Anticiperen.</u> Weet kritische situaties tijdig te onderkennen en hierop adequaat in te spelen. Voorkomt dat zaken uit de hand lopen door maatregelen te nemen</p> <p><u>Aanspreken op gedrag.</u> Je spreekt de ander aan op de afspraken die gemaakt zijn over gewenst gedrag in diens taak, rol of functie.</p> <p><u>Initiatiefrijk.</u> Je ontwikkelt nieuwe ideeën</p> |

Kernwaarden en gedrag: Gezondheid

| Waarde en betekenis | Gewenst gedrag dat invulling geeft aan de waarde | Normen: welk gedrag past niet bij de gewenste identiteit van Berkelland? | Competenties: wat moet je kunnen om de waarden invulling te kunnen geven? |
|---|--|---|---|
| <p>Gezondheid gaat over lichamelijk, geestelijk en sociaal welzijn.</p> | <p>Goed voor jezelf of een ander zorgen</p> <p>Medische hulp inschakelen als dat nodig is</p> <p>Maatregelen nemen om je gezondheid te vergroten</p> <p>Mensen die een ongezonde leefstijl hebben stimuleren of helpen die te veranderen</p> <p>Eenzame mensen opzoeken</p> <p>Luisteren naar mensen die dat nodig hebben</p> <p>Werken aan je netwerk: burens, vrienden, kennissen, familie</p> <p>Vrijwilligerswerk doen</p> | <p>Bewust jezelf of een ander beschadigen</p> <p>Je afsluiten van medische hulp</p> <p>Alleen de status quo handhaven</p> <p>Mensen met een ongezonde leefstijl negeren</p> <p>Mensen in de steek laten</p> <p>Alleen je eigen verhaal vertellen</p> <p>Jezelf isoleren</p> | <p><u>Ambitie.</u> Gedrag vertonen dat erop gericht is om persoonlijk succes te boeken. Stelt zichzelf doelen om dit te bereiken</p> <p><u>Collegialiteit.</u> Je helpt collega's met hun werk en dorpsgenoten met hun problemen en hebt oog voor hun behoeften en belangen.</p> <p><u>Betrokkenheid.</u> Zich verbonden tonen met de taak en de professie en op basis hiervan anderen stimuleren</p> <p><u>Luisteren.</u> Tonen belangrijke informatie op te pikken uit mondelinge mededelingen. Doorvragen en ingaan op reacties</p> <p><u>Motiveren.</u> Stimuleren van anderen tot actie en betrokkenheid om een resultaat te bereiken</p> <p><u>Netwerkvaardigheid.</u> Ontwikkelen en bestendigen van relaties, allianties en coalities binnen en buiten de eigen organisatie</p> |

Kernwaarden en gedrag: Behulpzaamheid

| Waarde en betekenis | Gewenst gedrag dat invulling geeft aan de waarde | Normen: welk gedrag past niet bij de gewenste identiteit van Berkelland? | Competenties: wat moet je kunnen om de waarden invulling te kunnen geven? |
|--|--|---|--|
| <p>Behulpzaamheid is klaar staan als het nodig is en gevraagd wordt. Er zijn voor elkaar in tijden van grote én kleine nood. Maar alleen als de ander dat ook wil.</p> <p>Behulpzaamheid moet niet de vrijheid van de ander inperken. Hoe goedbedoeld ook.</p> | <p>Hulp aanbieden</p> <p>Echt helpen</p> <p>Vragen</p> <p>Luisteren naar mensen die dat nodig hebben</p> <p>Werken aan je netwerk: burens, vrienden, kennissen, familie</p> <p>Vrijwilligerswerk doen</p> <p>Naoberschap</p> <p>Samen ondernemen</p> <p>Ouderen helpen met bijvoorbeeld boodschappen</p> | <p>Pas helpen als dat wordt gevraagd</p> <p>Mensen aan hun lot overlaten</p> <p>Alleen je eigen verhaal vertellen</p> <p>Jezelf isoleren</p> <p>Voordringen</p> | <p><u>Collegialiteit.</u> Je helpt collega's met hun werk en dorpsgenoten met hun problemen en hebt oog voor hun behoeften en belangen.</p> <p><u>Betrokkenheid.</u> Zich verbonden tonen met de taak en de professie en op basis hiervan anderen stimuleren</p> <p><u>Luisteren.</u> Tonen belangrijke informatie op te pikken uit mondelinge mededelingen. Doorvragen en ingaan op reacties</p> <p><u>Motiveren.</u> Stimuleren van anderen tot actie en betrokkenheid om een resultaat te bereiken</p> <p><u>Netwerkvaardigheid.</u> Ontwikkelen en bestendigen van relaties, allianties en coalities binnen en buiten de eigen organisatie</p> |

Kernwaarden en gedrag: Respect

| Waarde en betekenis | Gewenst gedrag dat invulling geeft aan de waarde | Normen: welk gedrag past niet bij de gewenste identiteit van Berkelland? | Competenties: wat moet je kunnen om de waarden invulling te kunnen geven? |
|---|---|---|---|
| <p>Respect is mensen in hun waarde laten, oog hebben voor omgangsvormen zoals mensen groeten, regels en 'mijn en dijn'.</p> | <p>Groeten</p> <p>Normen en waarden volgen</p> <p>Vriendelijkheid</p> <p>Regels volgen</p> <p>Aandacht geven</p> <p>Waarderen</p> <p>Mensen in hun waarde laten</p> <p>Elkaar aanspreken op gedrag zonder oordeel</p> <p>Een goede arbeidsmoraal: inzet, niet snel ziekmelden, kwaliteit willen leveren, vakmanschap, willen excelleren</p> | <p>Negeren</p> <p>Onaangepast gedrag</p> <p>Onvriendelijkheid</p> <p>Regels overtreden</p> <p>Afzeiken</p> <p>Kleineren, beperken, beschadigen, schofferen</p> <p>Geen commentaar op iemand zijn acties als die positief en respectvol zijn</p> <p>Uitlatingen als 'de jeugd van tegenwoordig'</p> <p>Over elkaar praten in plaats van met elkaar</p> | <p><u>Interpersoonlijke sensitiviteit.</u> Gedrag dat getuigt van het onderkennen van de gevoelens en behoeften van anderen. Zich verplaatsen in anderen</p> <p><u>Aanspreken op gedrag.</u> Je spreekt de ander aan op de afspraken die gemaakt zijn over gewenst gedrag in diens taak, rol of functie</p> <p><u>Betrokkenheid.</u> Zich verbonden tonen met de taak en de professie en op basis hiervan anderen stimuleren</p> <p><u>Integriteit.</u> Op consistente wijze handhaven van aanvaarde sociale en ethische normen.</p> <p><u>Luisteren.</u> Tonen belangrijke informatie op te pikken uit mondelinge mededelingen. Doorvragen en ingaan op reacties</p> |

Kernwaarden en gedrag: Vrijheid

| Waarde en betekenis | Gewenst gedrag dat invulling geeft aan de waarde | Normen: welk gedrag past niet bij de gewenste identiteit van Berkelland? | Competenties: wat moet je kunnen om de waarden invulling te kunnen geven? |
|---|---|---|---|
| <p>Vrijheid betekent het hebben van een eigen mening en die kunnen uiten, zonder beperkingen tenzij jouw vrijheid de vrijheid van anderen beperkt. Het gaat ook om keuzevrijheid, over wat dan ook.</p> | <p>Mensen in hun waarde laten</p> <p>Mensen de ruimte geven</p> <p>Jezelf zijn</p> <p>Je passie (kunnen) volgen</p> <p>Je eigen mening en gevoel kunnen uiten</p> <p>Dromen</p> <p>Een dialoog voeren</p> <p>Luisteren</p> <p>Grenzen stellen, aanspreken</p> <p>Je eigen persoonlijkheid kunnen vormen</p> | <p>Mensen beoordelen en veroordelen</p> <p>Mensen beperken en beknotten</p> <p>Je aanpassen</p> <p>Doen wat anderen willen dat je doet of bent</p> <p>Je conformeren</p> <p>Bang zijn</p> <p>Een mening opleggen</p> <p>Oreren</p> <p>Je laten overlopen, je laten inkapselen</p> | <p><u>Creativiteit.</u> Doorbreekt bestaande denkkaders</p> <p><u>Flexibel gedrag.</u> Bewandelt zo nodig andere wegen om het doel te bereiken</p> <p><u>Klantgerichtheid.</u> Herkent behoeften en belangen van stakeholders en houdt hiermee rekening in het handelen</p> <p><u>Omgevingsbewustzijn.</u> Laten blijken geïnformeerd te zijn over maatschappelijke en politieke ontwikkelingen of andere omgevingsfactoren</p> <p><u>Aanspreken op gedrag.</u> Je spreekt de ander aan op de afspraken die gemaakt zijn over gewenst gedrag in diens taak, rol of functie</p> <p><u>Luisteren.</u> Tonen belangrijke informatie op te pikken uit mondelinge mededelingen. Doorvragen en reageren</p> |

Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Bewijzen

Welke feiten ondersteunen de kernwaarden van Berkelland?



Vrijheid

Veel kan, de gemeenschap is tolerant. Ook veel vrijheid om te ondernemen. Veel nieuwe initiatieven richting nieuwe producten en diensten.



Respect

In Berkelland kun je zijn wie je bent, er is een open houding. Een zondagmiddagborrel in Ruurlo voor 40+ homo en bi mannen. Of de Goed Geaard songfestival finale. Het kan.



Gezondheid

Gezond eten, al of niet bij de boer vandaan. Frisse, gezonde lucht, de natuur geeft rust. Medische voorzieningen op korte afstand.



Veiligheid

Vooral grote sociale veiligheid. Het aantal misdrijven per inwoner per maand ligt op de helft van het Nederlands gemiddelde.



Behulpzaamheid

Naoberschap, veel cohesie en hulp in het dagelijks leven. Mensen kunnen niet alleen hun directe burens, maar ook hun buurt. Veel vrijwilligers en verenigingen. Ook sterk economisch Naoberschap

Merkpersoonlijkheid

De merkpersoonlijkheid is de omschrijving van het merk Berkelland in persoonsgebonden begrippen.
Merkpersoonlijkheid helpt bij het preciseren van communicatie; past dit bij de persoon?



Identiteit

Doel

Visie en ambitie

Kenmerken

Kernwaarden

Merkpersoonlijkheid

Tone of voice

- Vriendelijk. Er is een gemeente aan het woord, maar dat betekent niet dat de toonzetting afstandelijk en kil hoeft te zijn. Wel moet het taalgebruik zodanig zijn dat het de autoriteit van de gemeente onderstreept
- Helder: ABN. Klare taal.
- Altijd vanuit issues naar oplossingen en resultaten voor het individu.
- Overzichtelijk: in tekst én beeld.

Positionering

Strategie

Positionering en strategie

- Positionering: Wat is de gewenste positie c.q. centrale associatie van het merk Berkelland ten opzichte van concurrenten in de ogen van doelgroepen?
- Merkstrategie: Van welke merken maakt Berkelland gebruik en waarom?

Positionering

- Communicatieve positionering gaat over de gewenste breinpositie van een merk: welke centrale associaties willen we aan een merk koppelen? Wat is het verhaal waardoor Berkelland in de ogen van relevante doelgroepen relevant en duurzaam onderscheidend wordt waargenomen?
- Deze hangen samen met zowel de sterktes c.q. de identiteit van het merk, de wensen/waarden van afnemers én de positionering van concurrenten.
- De positionering wordt begrensd door de identiteit: een merk kan geen breinpositie willen innemen die niet past bij de identiteit.
- *Essentieel is dat een positionering niet wordt gerealiseerd door direct de positionering te communiceren.*
- De ervaring leert dat dit het meest effectief gebeurt door een set van samenhangende communicatieboodschappen te formuleren en te communiceren. Indirect leiden deze tot de gewenste breinpositie. Voordeel: meer flexibiliteit in de communicatie, meer afwisseling. Afhankelijk van in- of externe factoren kan in de communicatie een ander voordeel centraal worden gesteld.

Positionering

Strategie

Bedrijven

Positionering voor ondernemers: 'Aanpakkers!'

We zetten Berkelland neer als gemeente:

1. met mensen met een ouderwets arbeidsethos
2. met veel ondernemers waarbij zakelijk naoberschap de norm is en
3. een actief zakelijk netwerk bestaat én
4. de gemeente ondernemen faciliteert

Positionering

Strategie

Bewoners

Positionering voor inwoners: 'Ruimte!'

We zetten Berkelland neer als gemeente:

1. waar ruimte is om fijn te wonen, maar
2. waar ook ruimte is om te zijn wie je bent
3. voor initiatieven en voor andere meningen en perspectieven

Positionering

Strategie

Bezoekers

Positionering voor toeristen: 'Dé plek voor avontuur!'

We zetten Berkelland neer als gemeente:

1. waar je avontuur kunt beleven in brede zin
2. Door ons decor – de Berkellandse landschappen – met de Berkel waar je kunt kanoën en suppen, onze bossen waar je kunt mountainbiken en survivalruns kunt lopen.
3. Ook door onze accommodaties die Oer en Stoer zijn, waar je kunt vuurtjes stoken, cowboy kunt zijn en back to nature kunt gaan. Maar ook door onze 'ruwe randje' met dingen uit onze streek zoals de Zwarte Cross.
4. Bij ons kun je ook de avonturen beleven die te maken hebben met de geschiedenis van de plek, maar ook het beleven van het verhaal van Jonker Joost uit Ruurlo en de Heren van Borculo

Positionering

Strategie

Strategie

- Op basis van dit Merkpaspoort wordt aansluitend een merkstrategie uitgestippeld
- Dit is de Merkroute voor Berkelland
- Dit wordt uitgewerkt met een strategisch actieplan met verschillende scenario's

Colofon

- Gemeente Berkelland, team projecten
- Begeleiding en advies:
- Dr. Peter Pot MBM, Go! Total Branding



Rapportage Identiteit en Profiel

Gemeente Berkelland

Rapportage Identiteit en Profiel

Gemeente Berkelland

Kwartaal 2, 2019
Projectnummer: 14054

Auteurs:

Luc Oonk MSc., Senior onderzoeker
Michel Hartemink, Onderzoeker

Movementem BV

T 0575 84 3738
E info@movementem.nl
W www.movementem.nl

Movementem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Movementem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en Sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Movementem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

| | |
|--|------------------|
| Management samenvatting | Pagina 4 |
| 1 Inleiding | Pagina 7 |
| 1.1 Onderzoeksopzet | Pagina 8 |
| 2 Resultaten | Pagina 9 |
| 2.1 De identiteit, cultuur en gemeenschap van Berkelland | Pagina 10 |
| 2.2 Visie en pad, verbondenheid, trots en aanbevelen | Pagina 18 |
| Bijlagen | Pagina 34 |
| Bijlage I – Achtergrondvariabelen | Pagina 35 |
| Bijlage II – Onderzoeksverantwoording | Pagina 36 |
| Bijlage III – Factsheet | Pagina 37 |

**Management
samenvatting**

- Kasteel Ruurlo blijkt voor een groot deel van de respondenten één van de meest opvallende gebouwen in de gemeente. Daarnaast worden de Mallumse watermolen en De Stenen Tafel watermolen in Borculo veelvuldig genoemd.
- Ruim 80% van de respondenten is van mening dat paasvuren één van de meest kenmerkende en/of belangrijkste tradities binnen Berkelland zijn.
- De Berkelschipper (zompenkearl) is volgens 44% van de respondenten één van de meest opvallende symbolen binnen Berkelland, de duidelijke top drie wordt verder gevormd door vleermuizen en het logo van de gemeente.
- Een viertal personen wordt veel genoemd als 'held' van Berkelland, namelijk; predikant/dichter Willem Sluyter, dichter Gerrit Achterberg, Schrijver Menno ter Braak en schaatsster Annie Borckink.
- De bevolking van Berkelland wordt volgens de respondenten getypeerd als duidelijk Achterhoeks en enigszins bescheiden, traditioneel, lokaal, betrokken en eerlijk.
- De vijf meest genoemde waarden van Berkelland (volgens de respondenten) zijn; Veiligheid, gezondheid, behulpzaamheid, respect en vrijheid.
- Met name behulpzaamheid en vriendschap blijkt men al veelvuldig in zijn of haar omgeving te zien. Zaken als het 'open staan voor dingen' en ambitie worden genoemd als het gaat om waarden waarin Berkelland nog moet groeien.
- Volgens een groot deel van de respondenten is de vergrijzing/ontgroening één van de onderwerpen die het meest problematisch zijn/ het meeste aandacht vragen in de gemeente. Ook zaken als jongerenhuisvesting/ mismatch woningmarkt en de ouderenzorg worden hierbij veelvuldig genoemd.
- De kennis over de toekomstvisie van de gemeente Berkelland en de route (het beleid) om daar te komen is bij de verschillende beleidsterreinen aanzienlijk verdeeld. Een deel van de respondenten geeft aan redelijk goed (of zelfs zeer goed) op de hoogte te zijn, terwijl een vergelijkbaar deel aangeeft hiervan aanzienlijk minder goed op de hoogte te zijn.
- Op algemeen niveau blijkt een groot deel van de respondenten zich sterk of redelijk sterk verbonden te voelen met de Achterhoek (78%). Daarnaast is de verbondenheid met de eigen kern groot, Eibergen (94%), Neede (85%), Ruurlo (93%), Borculo (84%) en de kleine kernen/ buitengebied (88%).

- Op algemeen niveau blijkt een groot deel van de respondenten eveneens zeer trots of trotst te zijn op de Achterhoek (79%). Daarnaast is de trots op de eigen kern groot, Eibergen (71%), Neede (62%), Ruurlo (81%), Borculo (78%) en de kleine kernen/ buitengebied (80%).
- Het merendeel van de respondenten (78%) beveelt Berkelland zeer waarschijnlijk of redelijk waarschijnlijk aan als woonplaats. Circa 3% zou dit zeer onwaarschijnlijk doen.
- Het merendeel van de respondenten (52%) beveelt Berkelland zeer waarschijnlijk of redelijk waarschijnlijk aan als plaats voor een bedrijf. Bij de ondernemers zelf liggen de percentages nagenoeg gelijk aan de percentages op totaalniveau.
- Om bewoners te trekken zou de gemeente zich volgens 30% van de respondenten met name moeten positioneren als veilige gemeente, volgens ondernemers daarnaast ook met name als een gemeente met veel verenigingsactiviteiten.
- Om ondernemers te trekken is met name het goede arbeidsmoraal volgens veel respondenten een sterk punt waarop de gemeente Berkelland zich nog meer zou kunnen positioneren.
- Voor toeristen kan Berkelland zich volgens 47% het beste richten op de positie van dé fietsbestemming van Nederland. Daarnaast is 32% van mening dat Berkelland de groenste gemeente van de Achterhoek als positionering zou moeten kiezen.

Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Inleiding

- In opdracht van gemeente Berkelland heeft Movementem een onderzoek over de identiteit van de gemeente uitgevoerd onder 1.404 leden van Berkelland Spreekt.
- De panelleden hebben de mogelijkheid gehad om de vragenlijst in te vullen tussen 29 maart en 22 april 2019. Er is 1 keer een reminder verstuurd, aan iedereen waarvan nog geen ingevulde vragenlijst was ontvangen.
- In totaal hebben 637 panelleden de vragenlijst volledig ingevuld. Een respons-rate van 45%.
- Met het aantal respondenten (637) kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 3,82% uitspraken worden gedaan over de populatie.
- De resultaten van dit onderzoek worden in het voorliggende document beschreven middels diagrammen en tabellen.
- Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. Bij sommige vragen konden respondenten meerdere antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen.
- In bijlage 1 van deze rapportage staan de achtergrondgegevens van de respondenten weergegeven. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.
- In bijlage 2 van deze rapportage wordt nader ingegaan op de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en representativiteit van de resultaten. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

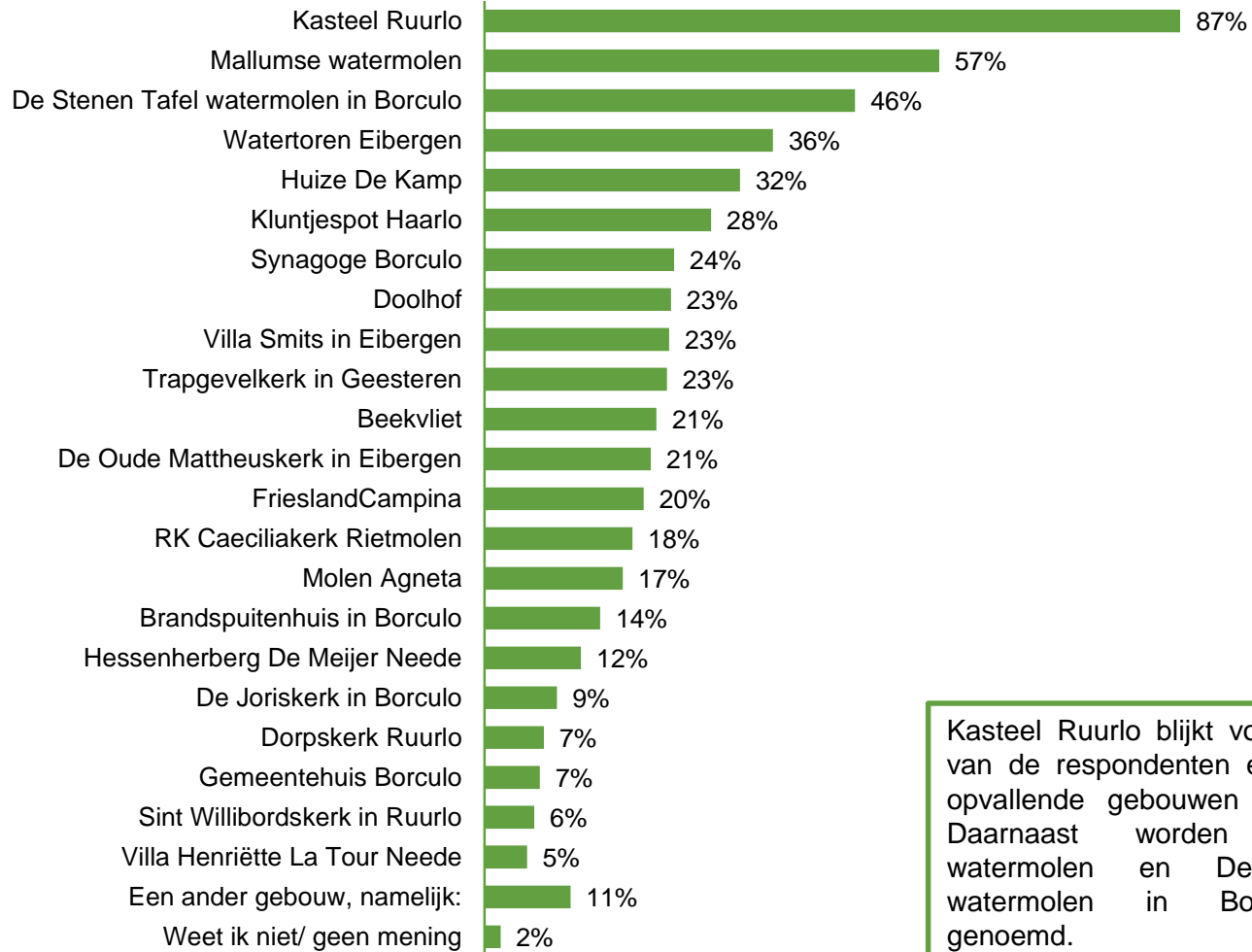
Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding



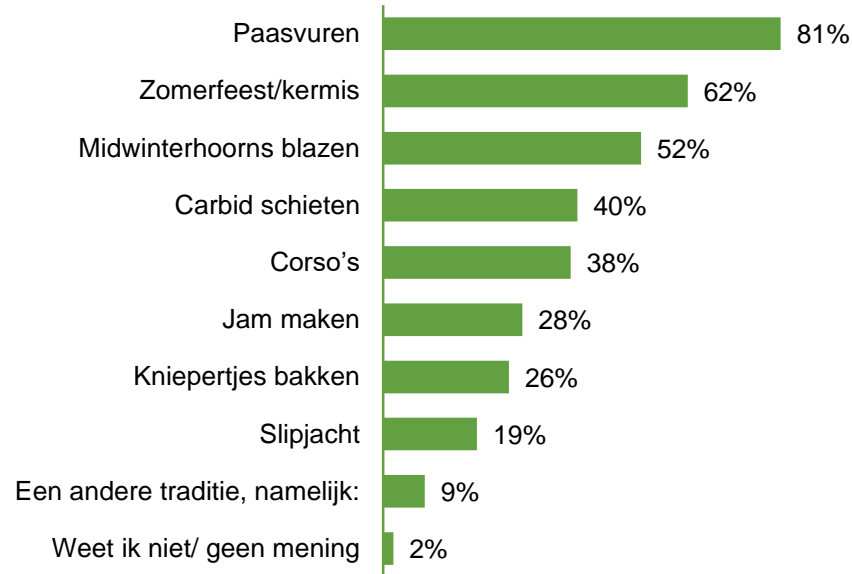
Resultaten

Wat vindt u de meest opvallende gebouwen in Berkelland? Meerdere antwoorden mogelijk (n=637)



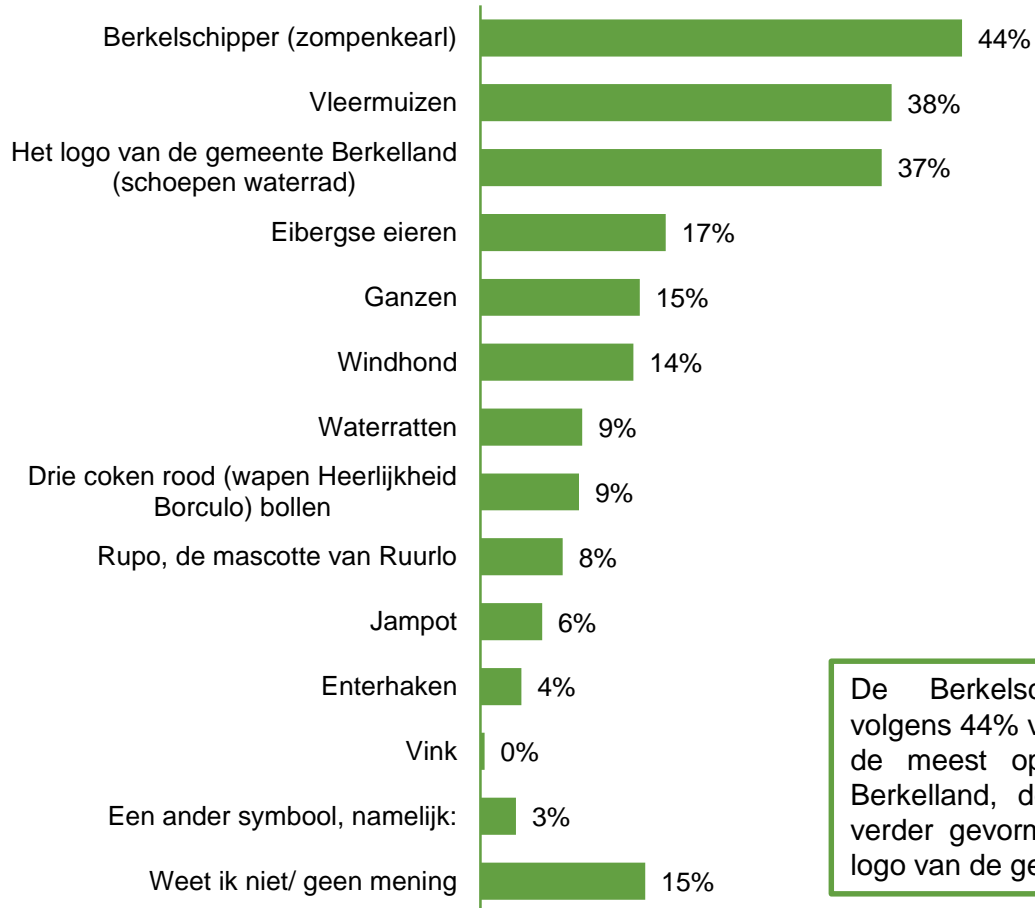
Kasteel Ruurlo blijkt voor een groot deel van de respondenten één van de meest opvallende gebouwen in de gemeente. Daarnaast worden de Mallumse watermolen en De Stenen Tafel watermolen in Borculo veelvuldig genoemd.

**Wat zijn naar uw mening de meest kenmerkende en/of belangrijkste tradities binnen Berkelland?
Meerdere antwoorden mogelijk (n=637)**



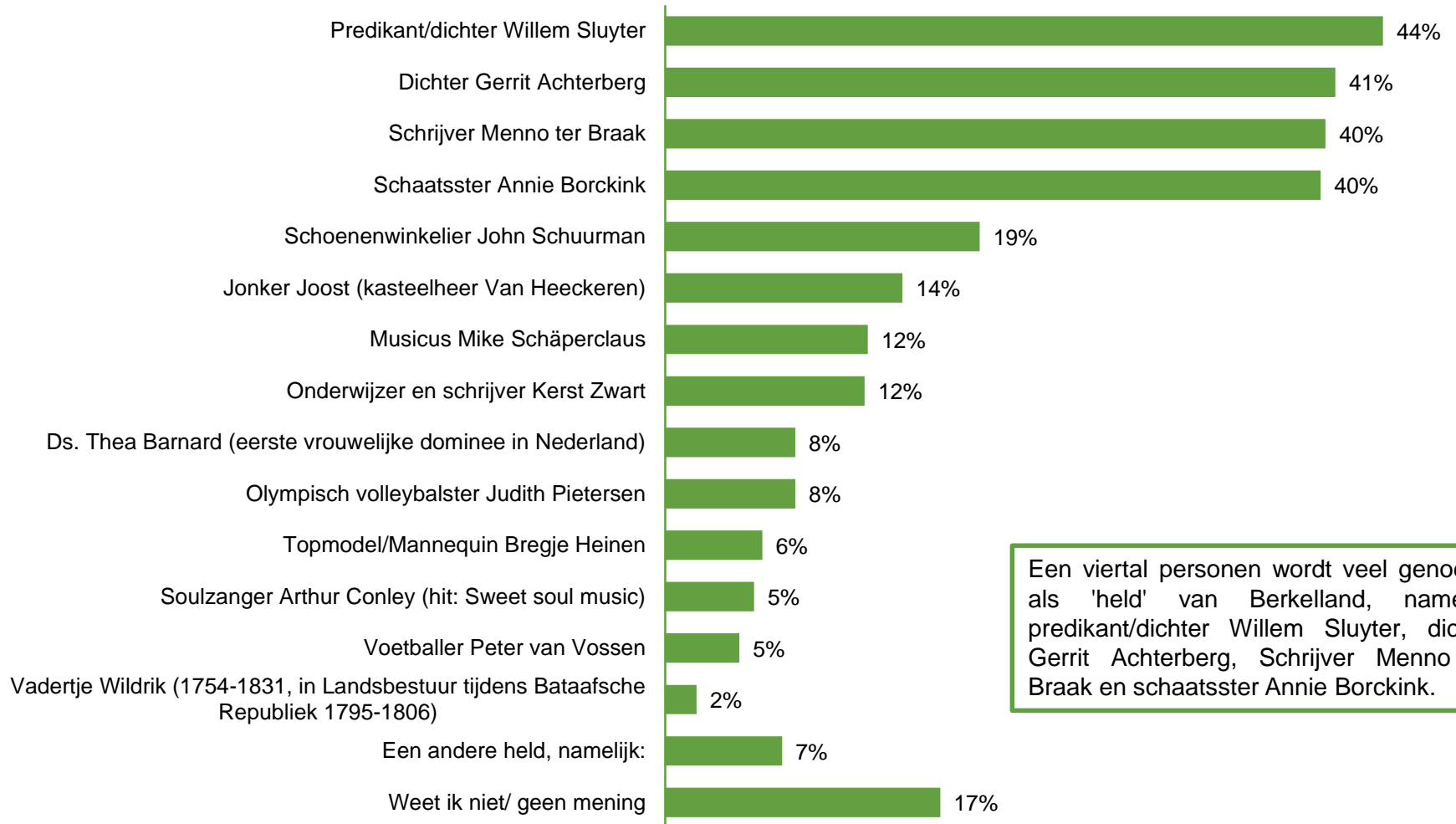
Ruim 80% van de respondenten is van mening dat paasvuren één van de meest kenmerkende en/of belangrijkste tradities binnen Berkelland zijn.

Wat vindt u de meest opvallende symbolen binnen Berkelland? Meerdere antwoorden mogelijk (n=637)



De Berkelschipper (zompenkearl) is volgens 44% van de respondenten één van de meest opvallende symbolen binnen Berkelland, de duidelijke top drie wordt verder gevormd door vleermuizen en het logo van de gemeente.

Wie zijn naar uw mening de 'helden' van Berkelland? Hiermee bedoelen we de bekendste, meest aansprekende Berkellanders uit heden of verleden. Meerdere antwoorden mogelijk (n=637)

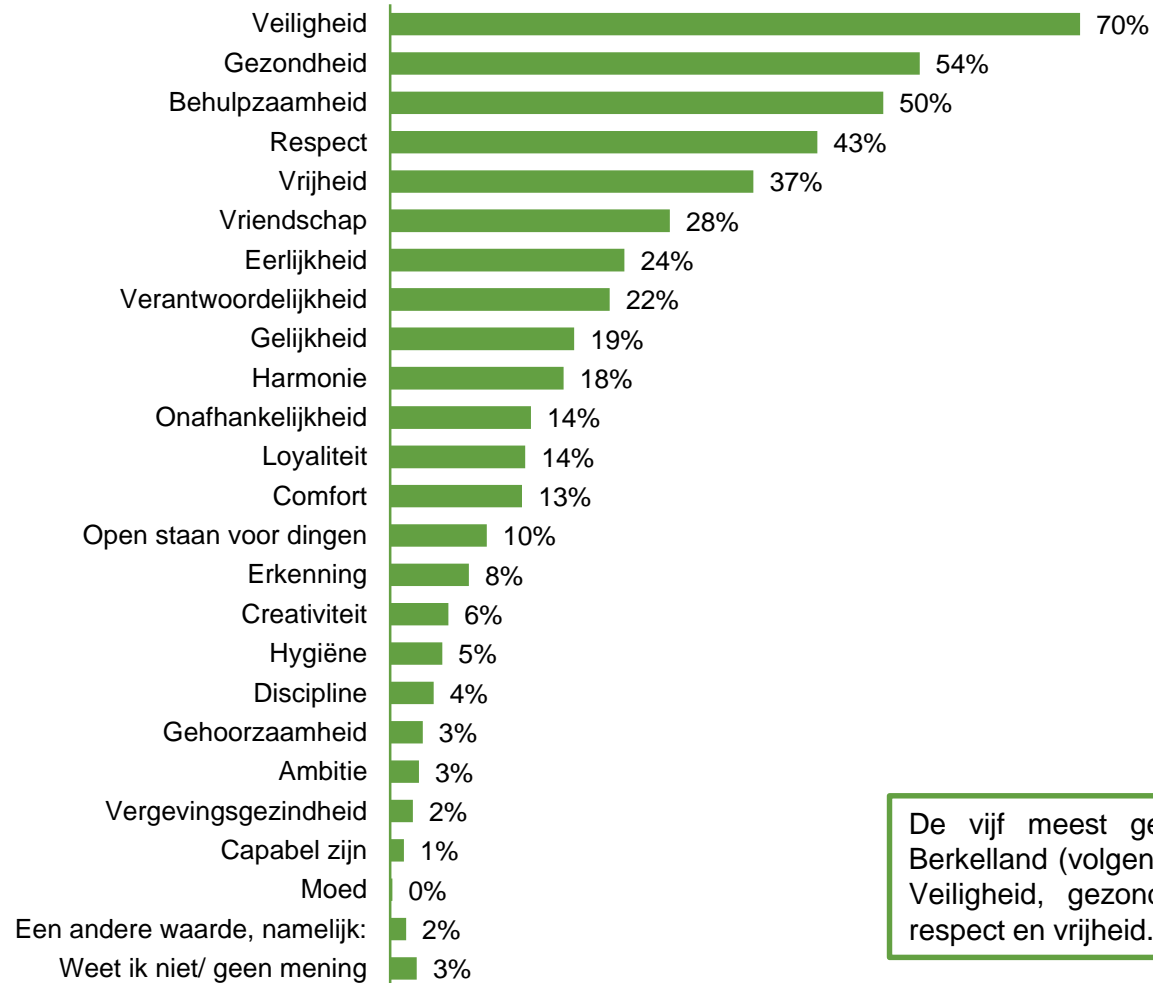


Een viertal personen wordt veel genoemd als 'held' van Berkelland, namelijk; predikant/dichter Willem Sluyter, dichter Gerrit Achterberg, Schrijver Menno ter Braak en schaatsster Annie Borckink.

| | | | | | | |
|--------------------------------|--|---|---|---|---|---|
| Chauvinistisch | | | ↓ | | | Buiten gemeente Berkelland is net zo goed als gemeente Berkelland |
| Meegaand | | | ↓ | | | Eigenzinnig |
| Creatief | | | ↓ | | | Saai |
| Sober | | | ↓ | | | Bourgondisch |
| Trots | | | ↓ | | | Onverschillig |
| Achterhoeks | | ↓ | | | | Nederlands |
| Traditioneel | | | ↓ | | | Modern |
| Extern gericht | | | | ↓ | | Intern gericht |
| Loyaal | | | ↓ | | | Niet loyaal |
| Individualistisch | | | | ↓ | | Groepsgericht |
| Ondernemend/aanpakkend (dr'an) | | | ↓ | | | Afwachtend (loatgoan) |
| Betrokken | | | ↓ | | | Nonchalant |
| Opschepperig | | | | | ↓ | Bescheiden |
| Eerlijk | | | ↓ | | | Oneerlijk |

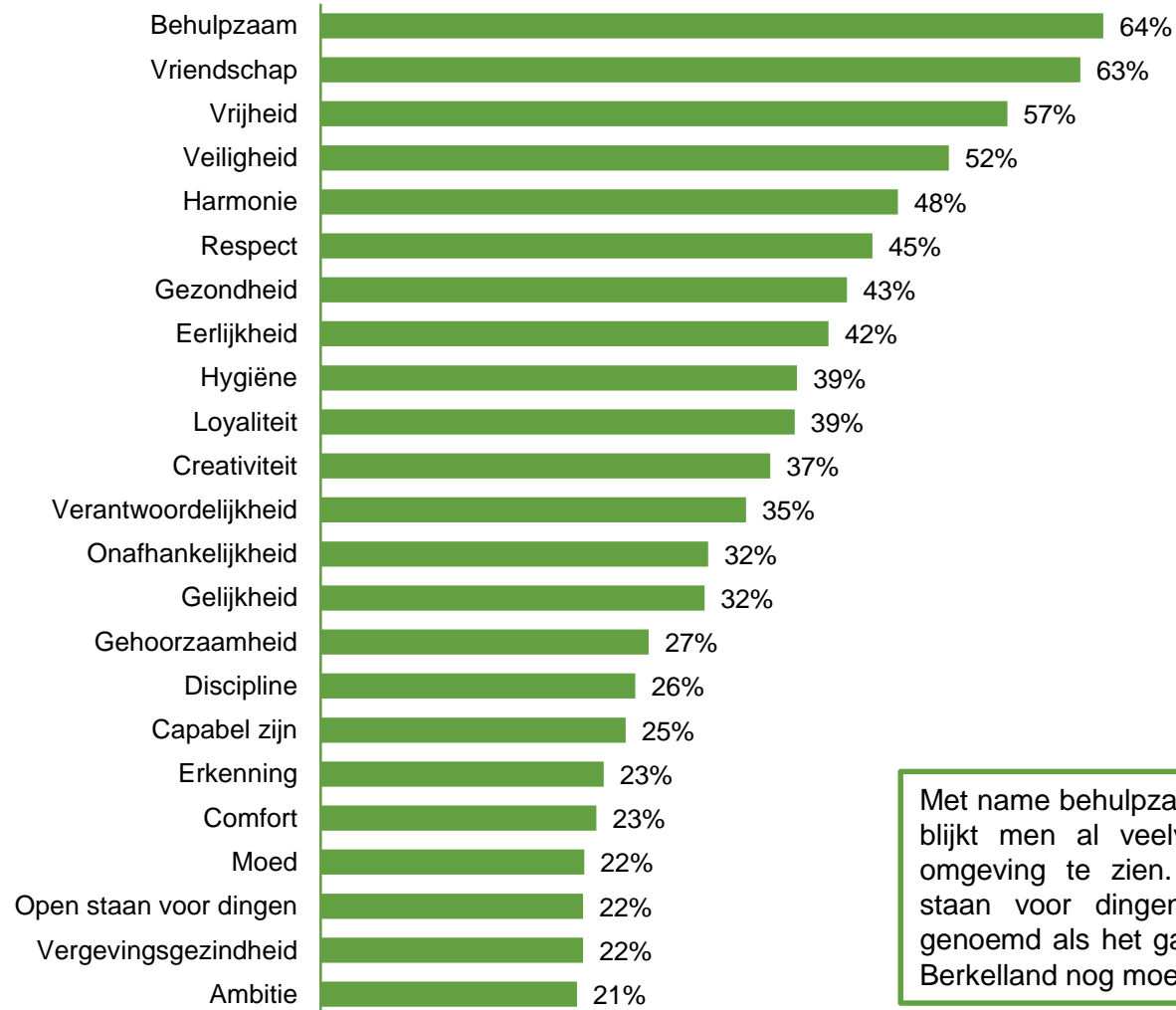
De bevolking van Berkelland wordt volgens de respondenten getypeerd als duidelijk Achterhoeks en enigszins bescheiden, traditioneel, loyaal, betrokken en eerlijk.

Wat zijn naar uw mening de waarden van Berkelland? Wat vinden inwoners belangrijk? Maximaal 5 antwoorden mogelijk (n=637)



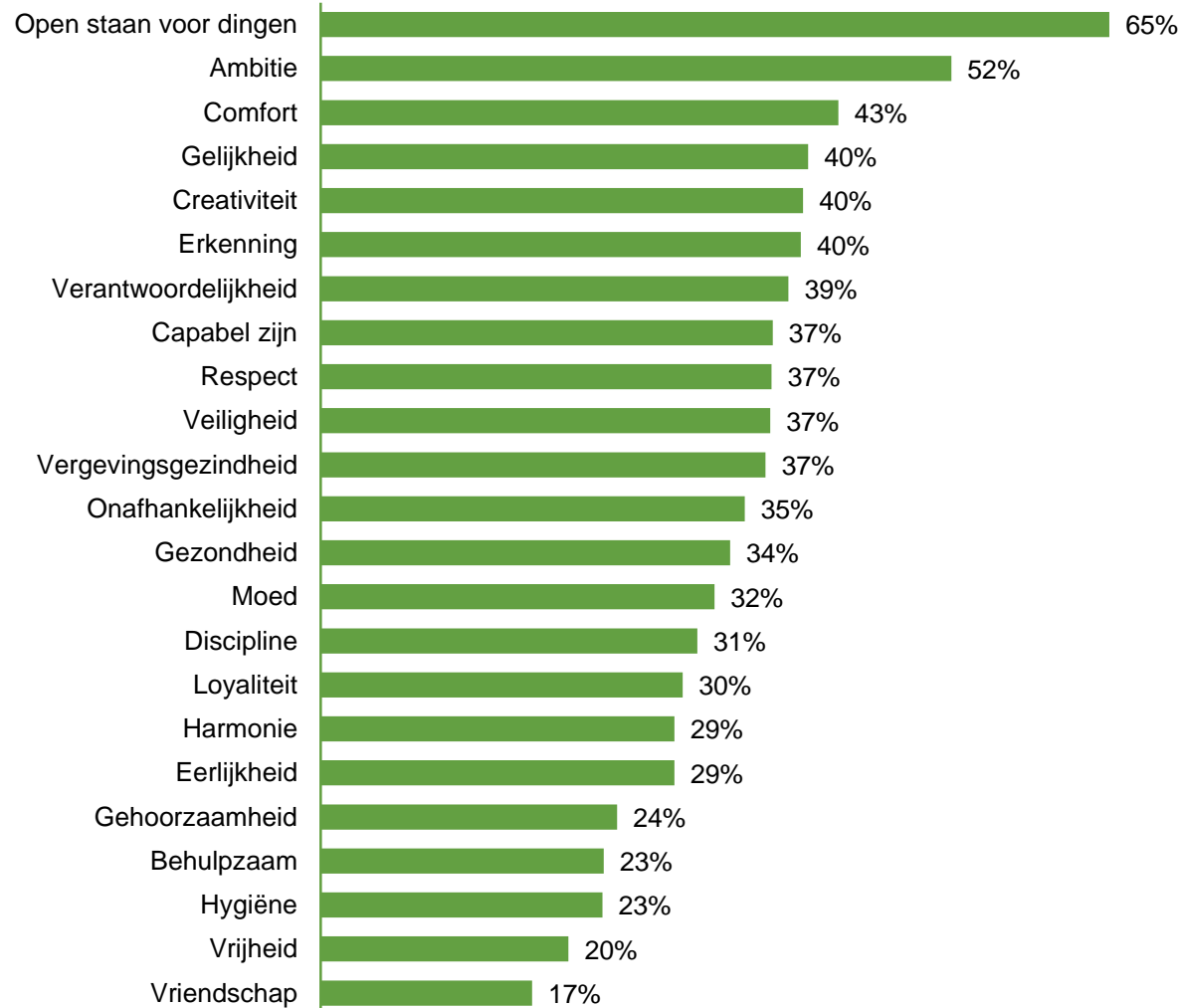
De vijf meest genoemde waarden van Berkelland (volgens de respondenten) zijn; Veiligheid, gezondheid, behulpzaamheid, respect en vrijheid.

Wat ziet u al sterk om u heen in uw omgeving? (n=637)



Met name behulpzaamheid en vriendschap blijkt men al veelvuldig in zijn of haar omgeving te zien. Zaken als het 'open staan voor dingen' en ambitie worden genoemd als het gaat om waarden waarin Berkelland nog moet groeien.

Waarin moet Berkelland nog groeien?(n=637)



Wat zijn naar uw mening de onderwerpen die het meest problematisch zijn/ het meeste aandacht vragen in Berkelland? Meerdere antwoorden mogelijk (n=637)



Volgens een groot deel van de respondenten is de vergrijzing/ontgroening één van de onderwerpen die het meest problematisch zijn/ het meeste aandacht vragen in de gemeente. Ook zaken als jongerenhuisvesting/ mismatch woningmarkt en de ouderenzorg worden hierbij veelvuldig genoemd.

In hoeverre kent u de toekomstvisie van gemeente Berkelland en de route (het beleid) om daar te komen? (n=637)

| | Zeer goed | Redelijk goed | Neutraal | Redelijk slecht | Zeer slecht | Weet ik niet/ geen mening |
|--|-----------|---------------|----------|-----------------|-------------|------------------------------|
| Het beleid op het gebied van bouwen, wonen en ruimte | 3% | 29% | 32% | 22% | 8% | 6% |
| Het sociaal beleid | 3% | 27% | 44% | 13% | 6% | 7% |
| Het beleid op het gebied van duurzaamheid | 3% | 25% | 39% | 18% | 5% | 10% |
| Het beleid op het gebied van cultuur & recreatie | 2% | 25% | 38% | 21% | 7% | 8% |
| De toekomstvisie van Berkelland | 1% | 26% | 37% | 17% | 8% | 10% |
| Het beleid op het gebied van economie | 1% | 20% | 38% | 22% | 7% | 12% |

De kennis over de toekomstvisie van de gemeente Berkelland en de route (het beleid) om daar te komen is bij de verschillende beleidsterreinen aanzienlijk verdeeld. Een deel van de respondenten geeft aan redelijk goed (of zelfs zeer goed) op de hoogte te zijn, terwijl een vergelijkbaar deel aangeeft hiervan aanzienlijk minder goed op de hoogte te zijn.

Hoe sterk voelt u zich verbonden met Berkelland of zijn kernen?

Totaal (n=637)

| | Zeer sterk | Redelijk sterk | Neutraal | Redelijk zwak | Zeer zwak | Weet ik niet/ geen mening |
|---------------------------|------------|----------------|----------|---------------|-----------|------------------------------|
| Berkelland | 9% | 38% | 39% | 7% | 6% | 1% |
| Borculo | 11% | 23% | 36% | 16% | 13% | 2% |
| Eibergen | 17% | 22% | 31% | 13% | 14% | 3% |
| Neede | 13% | 16% | 28% | 19% | 23% | 3% |
| Ruurlo | 13% | 13% | 31% | 19% | 22% | 2% |
| Kleine kern/ buitengebied | 16% | 27% | 34% | 10% | 11% | 4% |
| De Achterhoek | 33% | 45% | 16% | 3% | 2% | 1% |

Eibergen (n=151)

| | Zeer sterk | Redelijk sterk | Neutraal | Redelijk zwak | Zeer zwak | Weet ik niet/ geen mening |
|---------------------------|------------|----------------|----------|---------------|-----------|------------------------------|
| Berkelland | 12% | 28% | 44% | 12% | 4% | 0% |
| Borculo | 1% | 13% | 40% | 24% | 20% | 3% |
| Eibergen | 62% | 32% | 4% | 1% | 1% | 0% |
| Neede | 2% | 21% | 35% | 20% | 19% | 3% |
| Ruurlo | 0% | 7% | 37% | 25% | 30% | 2% |
| Kleine kern/ buitengebied | 5% | 25% | 34% | 17% | 14% | 5% |
| De Achterhoek | 35% | 42% | 16% | 5% | 1% | 2% |

Op algemeen niveau blijkt een groot deel van de respondenten zich sterk of redelijk sterk verbonden te voelen met de Achterhoek (78%). Daarnaast is de verbonden met de eigen kern groot, Eibergen (94%), Neede (85%), Ruurlo (93%), Borculo (84%) en de kleine kernen/ buitengebied (88%).

Hoe sterk voelt u zich verbonden met Berkelland of zijn kernen?

Neede (n=127)

| | Zeer sterk | Redelijk sterk | Neutraal | Redelijk zwak | Zeer zwak | Weet ik niet/ geen mening |
|---------------------------|------------|----------------|----------|---------------|-----------|------------------------------|
| Berkelland | 9% | 49% | 28% | 5% | 7% | 2% |
| Borculo | 2% | 17% | 44% | 20% | 15% | 2% |
| Eibergen | 3% | 25% | 43% | 18% | 8% | 2% |
| Neede | 54% | 31% | 11% | 2% | 2% | 0% |
| Ruurlo | 1% | 7% | 38% | 23% | 27% | 5% |
| Kleine kern/ buitengebied | 13% | 23% | 39% | 10% | 10% | 5% |
| De Achterhoek | 26% | 47% | 18% | 4% | 6% | 0% |

Ruurlo (n=139)

| | Zeer sterk | Redelijk sterk | Neutraal | Redelijk zwak | Zeer zwak | Weet ik niet/ geen mening |
|---------------------------|------------|----------------|----------|---------------|-----------|------------------------------|
| Berkelland | 12% | 36% | 40% | 6% | 7% | 0% |
| Borculo | 4% | 30% | 39% | 14% | 10% | 4% |
| Eibergen | 0% | 5% | 30% | 17% | 43% | 5% |
| Neede | 0% | 4% | 22% | 20% | 48% | 5% |
| Ruurlo | 70% | 23% | 5% | 1% | 2% | 0% |
| Kleine kern/ buitengebied | 12% | 24% | 45% | 8% | 9% | 3% |
| De Achterhoek | 42% | 43% | 12% | 1% | 2% | 0% |

Hoe sterk voelt u zich verbonden met Berkelland of zijn kernen?

Borculo (n=126)

| | Zeer sterk | Redelijk sterk | Neutraal | Redelijk zwak | Zeer zwak | Weet ik niet/ geen mening |
|---------------------------|------------|----------------|----------|---------------|-----------|------------------------------|
| Berkelland | 2% | 43% | 43% | 6% | 4% | 1% |
| Borculo | 52% | 32% | 10% | 3% | 2% | 0% |
| Eibergen | 0% | 9% | 52% | 17% | 17% | 5% |
| Neede | 3% | 4% | 42% | 26% | 21% | 5% |
| Ruurlo | 1% | 25% | 43% | 15% | 12% | 4% |
| Kleine kern/ buitengebied | 5% | 25% | 39% | 10% | 17% | 4% |
| De Achterhoek | 31% | 43% | 22% | 2% | 1% | 1% |

Overige kernen (n=89)

| | Zeer sterk | Redelijk sterk | Neutraal | Redelijk zwak | Zeer zwak | Weet ik niet/ geen mening |
|---------------------------|------------|----------------|----------|---------------|-----------|------------------------------|
| Berkelland | 9% | 36% | 41% | 6% | 8% | 0% |
| Borculo | 2% | 27% | 40% | 15% | 14% | 3% |
| Eibergen | 2% | 32% | 35% | 19% | 10% | 1% |
| Neede | 0% | 11% | 29% | 27% | 32% | 1% |
| Ruurlo | 0% | 8% | 31% | 26% | 34% | 2% |
| Kleine kern/ buitengebied | 51% | 37% | 11% | 0% | 1% | 0% |
| De Achterhoek | 31% | 53% | 13% | 2% | 1% | 0% |

Hoe trots bent u op Berkelland of zijn kernen?

Totaal (n=637)

| | Zeer trots | Redelijk trots | Neutraal | Niet zo trots | Helemaal niet trots | Weet ik niet/ geen mening |
|---------------------------|------------|----------------|----------|---------------|---------------------|------------------------------|
| Berkelland | 10% | 39% | 41% | 6% | 3% | 2% |
| Borculo | 9% | 27% | 48% | 6% | 5% | 5% |
| Eibergen | 7% | 25% | 51% | 7% | 4% | 7% |
| Neede | 6% | 15% | 44% | 19% | 10% | 6% |
| Ruurlo | 8% | 21% | 52% | 8% | 5% | 7% |
| Kleine kern/ buitengebied | 13% | 33% | 42% | 4% | 2% | 6% |
| De Achterhoek | 29% | 50% | 17% | 1% | 1% | 2% |

Eibergen (n=151)

| | Zeer trots | Redelijk trots | Neutraal | Niet zo trots | Helemaal niet trots | Weet ik niet/ geen mening |
|---------------------------|------------|----------------|----------|---------------|---------------------|------------------------------|
| Berkelland | 7% | 44% | 34% | 8% | 5% | 1% |
| Borculo | 0% | 21% | 55% | 9% | 8% | 7% |
| Eibergen | 23% | 48% | 20% | 4% | 3% | 1% |
| Neede | 2% | 14% | 47% | 19% | 14% | 5% |
| Ruurlo | 0% | 14% | 60% | 8% | 9% | 9% |
| Kleine kern/ buitengebied | 5% | 26% | 52% | 9% | 2% | 6% |
| De Achterhoek | 27% | 55% | 14% | 1% | 1% | 1% |

Op algemeen niveau blijkt een groot deel van de respondenten eveneens zeer trots of trotst te zijn op de Achterhoek (79%). Daarnaast is de trots op de eigen kern groot, Eibergen (71%), Neede (62%), Ruurlo (81%), Borculo (78%) en de kleine kernen/ buitengebied (80%).

Hoe trots bent u op Berkelland of zijn kernen?

Neede (n=127)

| | Zeer trots | Redelijk trots | Neutraal | Niet zo trots | Helemaal niet trots | Weet ik niet/ geen mening |
|---------------------------|------------|----------------|----------|---------------|---------------------|------------------------------|
| Berkelland | 11% | 36% | 44% | 5% | 4% | 1% |
| Borculo | 2% | 25% | 54% | 6% | 8% | 4% |
| Eibergen | 2% | 26% | 54% | 7% | 6% | 5% |
| Neede | 24% | 38% | 21% | 13% | 4% | 1% |
| Ruurlo | 2% | 16% | 59% | 10% | 6% | 7% |
| Kleine kern/ buitengebied | 9% | 34% | 42% | 4% | 4% | 7% |
| De Achterhoek | 28% | 46% | 19% | 2% | 3% | 2% |

Ruurlo (n=139)

| | Zeer trots | Redelijk trots | Neutraal | Niet zo trots | Helemaal niet trots | Weet ik niet/ geen mening |
|---------------------------|------------|----------------|----------|---------------|---------------------|------------------------------|
| Berkelland | 12% | 37% | 36% | 7% | 4% | 4% |
| Borculo | 4% | 29% | 51% | 5% | 3% | 8% |
| Eibergen | 1% | 10% | 58% | 9% | 6% | 17% |
| Neede | 1% | 6% | 48% | 19% | 11% | 16% |
| Ruurlo | 42% | 39% | 12% | 2% | 1% | 4% |
| Kleine kern/ buitengebied | 12% | 35% | 39% | 2% | 3% | 9% |
| De Achterhoek | 37% | 45% | 13% | 1% | 1% | 3% |

Hoe trots bent u op Berkelland of zijn kernen?

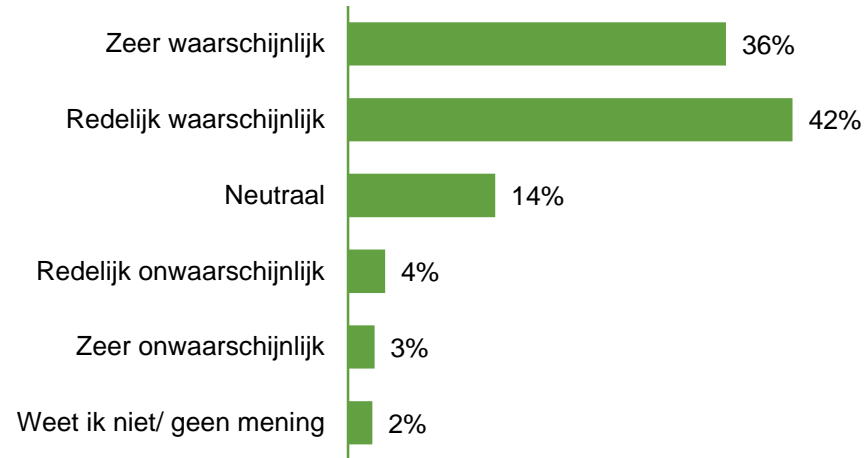
Borculo (n=126)

| | Zeer trots | Redelijk trots | Neutraal | Niet zo trots | Helemaal niet trots | Weet ik niet/ geen mening |
|---------------------------|------------|----------------|----------|---------------|---------------------|------------------------------|
| Berkelland | 12% | 39% | 41% | 5% | 2% | 2% |
| Borculo | 40% | 38% | 15% | 6% | 0% | 0% |
| Eibergen | 1% | 13% | 66% | 6% | 6% | 8% |
| Neede | 3% | 5% | 55% | 17% | 14% | 6% |
| Ruurlo | 1% | 25% | 60% | 7% | 3% | 5% |
| Kleine kern/ buitengebied | 8% | 28% | 52% | 4% | 3% | 5% |
| De Achterhoek | 29% | 51% | 17% | 2% | 0% | 2% |

Overige kernen (n=89)

| | Zeer trots | Redelijk trots | Neutraal | Niet zo trots | Helemaal niet trots | Weet ik niet/ geen mening |
|---------------------------|------------|----------------|----------|---------------|---------------------|------------------------------|
| Berkelland | 7% | 37% | 50% | 4% | 1% | 1% |
| Borculo | 3% | 26% | 57% | 5% | 5% | 4% |
| Eibergen | 2% | 15% | 69% | 8% | 1% | 5% |
| Neede | 0% | 11% | 50% | 27% | 7% | 6% |
| Ruurlo | 0% | 15% | 61% | 11% | 5% | 9% |
| Kleine kern/ buitengebied | 36% | 44% | 19% | 1% | 0% | 1% |
| De Achterhoek | 26% | 54% | 20% | 0% | 0% | 1% |

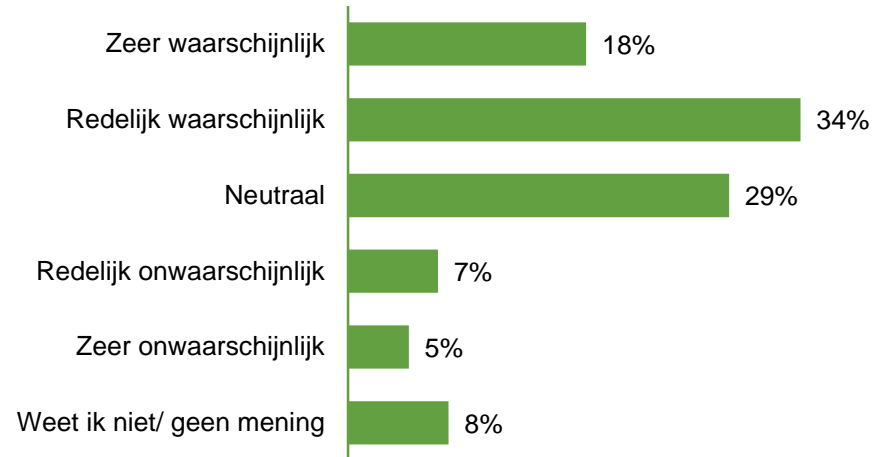
In hoeverre beveelt u Berkelland aan als woonplaats? (n=637)



| | Inwoners (n=578) | Ondernemers (n=59) |
|---------------------------|------------------|--------------------|
| Zeer waarschijnlijk | 35% | 45% |
| Redelijk waarschijnlijk | 43% | 30% |
| Neutraal | 14% | 13% |
| Redelijk onwaarschijnlijk | 3% | 5% |
| Zeer onwaarschijnlijk | 3% | 2% |
| Weet ik niet/ geen mening | 2% | 6% |

Het merendeel van de respondenten beveelt Berkelland zeer waarschijnlijk of redelijk waarschijnlijk aan als woonplaats. Circa 3% zou dit zeer onwaarschijnlijk doen.

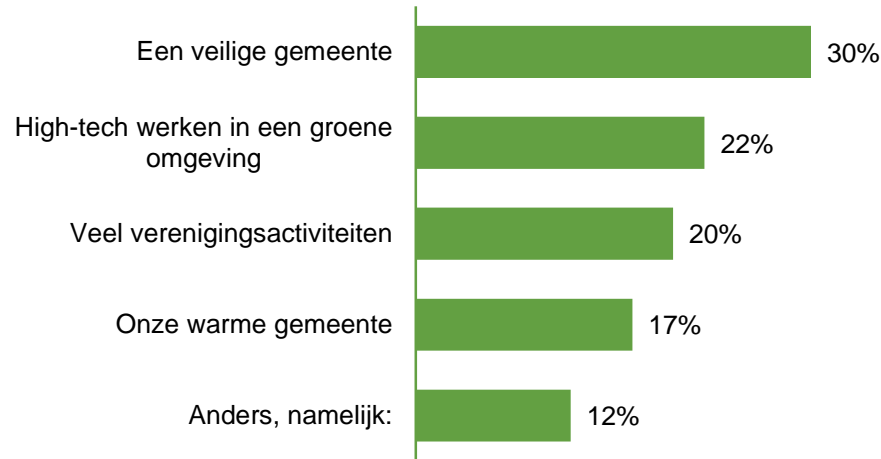
In hoeverre beveelt u Berkelland aan als plaats voor een bedrijf? (n=637)



| | Inwoners (n=578) | Ondernemers (n=59) |
|---------------------------|------------------|--------------------|
| Zeer waarschijnlijk | 18% | 18% |
| Redelijk waarschijnlijk | 35% | 29% |
| Neutraal | 29% | 26% |
| Redelijk onwaarschijnlijk | 7% | 10% |
| Zeer onwaarschijnlijk | 4% | 8% |
| Weet ik niet/ geen mening | 8% | 9% |

Het merendeel van de respondenten beveelt Berkelland zeer waarschijnlijk of redelijk waarschijnlijk aan als plaats voor een bedrijf. Bij de ondernemers zelf liggen de percentages nagenoeg gelijk aan de percentages op totaalniveau.

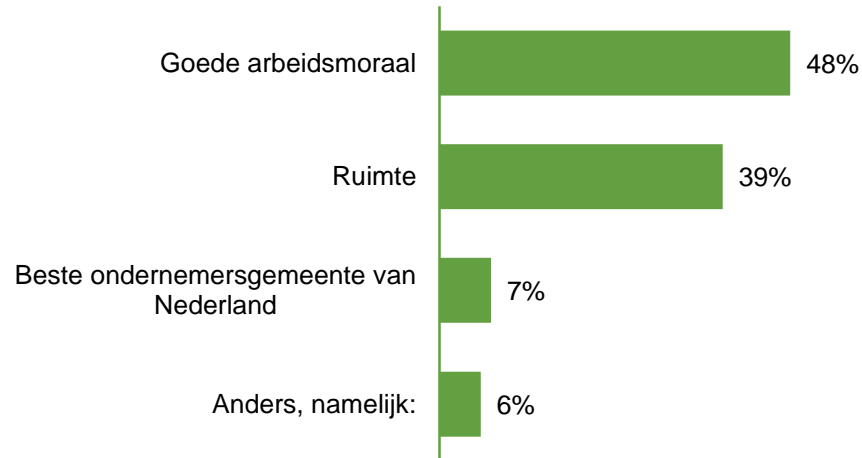
Op welk sterk punt zou gemeente Berkelland zich naar uw mening moeten positioneren? (n=637)



| | Inwoners (n=578) | Ondernemers (n=59) |
|---|------------------|--------------------|
| Een veilige gemeente | 31% | 22% |
| High-tech werken in een groene omgeving | 22% | 19% |
| Veel verenigingsactiviteiten | 19% | 28% |
| Onze warme gemeente | 17% | 9% |
| Anders, namelijk: | 11% | 21% |

Om bewoners te trekken zou de gemeente zich volgens 30% van de respondenten met name moeten positioneren als veilige gemeente, volgens ondernemers daarnaast ook met name als een gemeente met veel verenigingsactiviteiten.

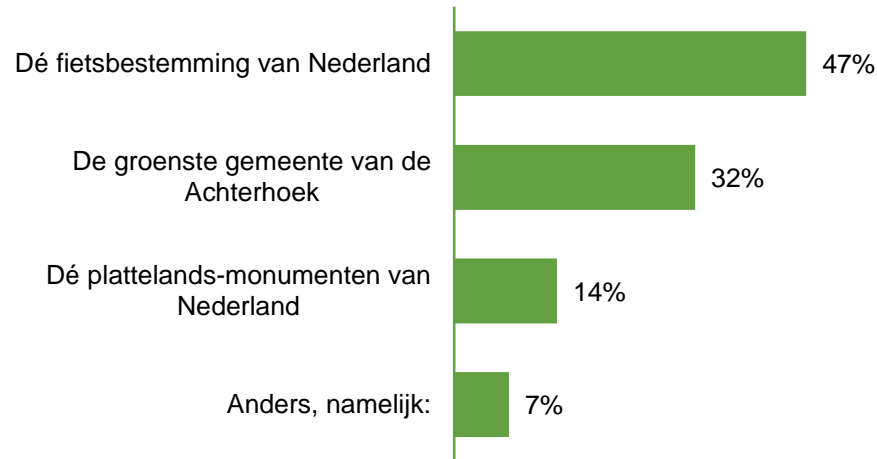
Op welk sterk punt zou gemeente Berkelland zich naar uw mening moeten positioneren? (n=637)



| | Inwoners (n=578) | Ondernemers (n=59) |
|---|------------------|--------------------|
| Goede arbeidsmoraal | 49% | 43% |
| Ruimte | 39% | 38% |
| Beste ondernemersgemeente van Nederland | 7% | 5% |
| Anders, namelijk: | 5% | 14% |

Om ondernemers te trekken is met name het goede arbeidsmoraal volgens veel respondenten een sterk punt waarop de gemeente Berkelland zich nog meer zou kunnen positioneren.

Op welk sterk punt zou gemeente Berkelland zich naar uw mening moeten positioneren? (n=637)



| | Inwoners (n=578) | Ondernemers (n=59) |
|---|------------------|--------------------|
| Dé fietsbestemming van Nederland | 47% | 49% |
| De groenste gemeente van de Achterhoek | 33% | 26% |
| Dé plattelands-monumenten van Nederland | 14% | 15% |
| Anders, namelijk: | 7% | 10% |

Voor toeristen kan Berkelland zich volgens 47% het beste richten op de positie van dé fietsbestemming van Nederland. Daarnaast is 32% van mening dat Berkelland de groenste gemeente van de Achterhoek als positionering zou moeten kiezen.

Wat maakt Berkelland in uw ogen uniek voor bewoners:



Wat maakt Berkelland in uw ogen uniek voor ondernemers:



Wat maakt Berkelland in uw ogen uniek voor toeristen:



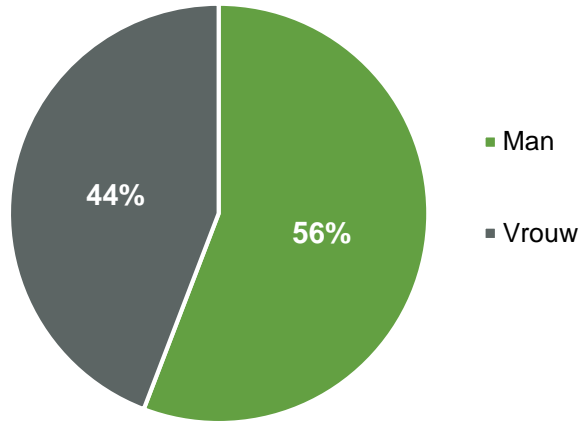
Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

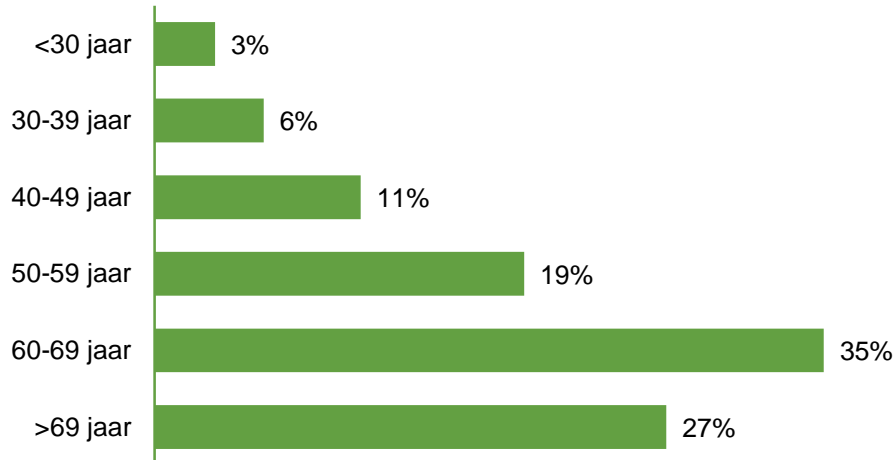


Bijlagen

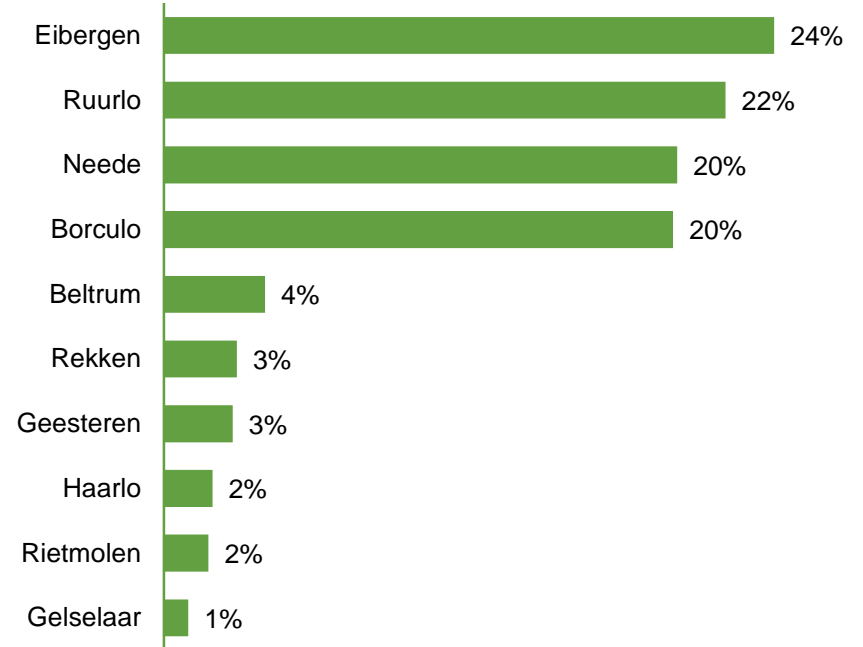
Geslacht (n=637)



Leeftijd (n=636)



Woonplaats (n=632)



Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar woonplaats en geslacht. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Op deze pagina staan ongewogen resultaten. De rest van de rapportage zal gewogen resultaten bevatten. Meer informatie over de weging staat in bijlage 2 weergegeven.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (637) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 3,82% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

Weging

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar woonplaats en geslacht. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1.

Vanwege de ondervertegenwoordiging van mannen uit Beltrum, krijgt een mannelijke respondent uit deze woonplaats bijvoorbeeld weegfactor 1,52 en een vrouw uit Rekken (die oververtegenwoordigd is) weegfactor 0,74. Weegfactoren mogen niet te groot zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden 'opgeblazen' tot 50%). Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 en een minimale weegfactor van 0,5 gehanteerd.

Door de weging zijn de resultaten representatief over woonplaats en geslacht.

Dataverzameling

637

Aan het onderzoek namen in totaal 637 respondenten uit de gemeente deel. Hierbij is gebruik gemaakt van het inwonerspanel Berkelland Spreek. De 1.407 panelleden hebben eind maart allemaal een uitnodiging gekregen om aan dit onderzoek deel te nemen.

Identiteit en Profiel van Berkelland

3 kenmerkende elementen voor bevolking van Berkelland

Beschelden



• **Kenmerkend gebouw**

Kasteel Ruurlo



Betrokken



• **Kenmerkende traditie**

Paasvuur



Eerlijk



Waarop positioneren?

Veilige gemeente (voor bewoners)



Berke-schlipper



Goede arbeidsmoraal (voor ondernemers)



Fietsbestemming van Nederland (voor toeristen)



• **Kenmerkende held**

Willem Sluyter



'Wat zijn naar uw mening de waarden van Berkelland? Wat vinden inwoners belangrijk?'
Top 3 genoemde waarden:



Veiligheid
70%



Gezondheid
54%



Behulpzaamheid
50%



Vergrazing/ontgroening
77%



Jongerenhuisvesting/mismatch woningmarkt
60%



Ouderenzorg
51%

'Hoe trots bent u op ...?'



De Achterhoek
79%

2%

= zeer/redelijk trots

Berkelland
48%

9%

= niet zo/helemaal niet trots

Borculo
36%

11%

Elbergen
31%

11%

Ruurlo
29%

13%

Neede
22%

29%

78% van de respondenten beveelt Berkelland zeer/redelijk waarschijnlijk aan als woonplaats. 7% doet dit redelijk/zeer onwaarschijnlijk.

52% van de respondenten beveelt Berkelland zeer/redelijk waarschijnlijk aan als plaats voor een bedrijf. 12% doet dit redelijk/zeer onwaarschijnlijk.

Dataverzameling

637

Aan het onderzoek namen in totaal 637 respondenten uit de gemeente deel. Hierbij is gebruik gemaakt van het inwonerspanel Berkelland Spreekt. De 1.407 panelleden hebben eind maart allemaal een uitnodiging gekregen om aan dit onderzoek deel te nemen.

Identiteit en Profiel van Berkelland

3 kenmerkende elementen voor bevolking van Berkelland

Beschelden



Berkelland

Betrokken



Eerlijk



Waarop positioneren?

Veilige gemeente (voor bewoners)



Goede arbeidsmoraal (voor ondernemers)



Fietsbestemming van Nederland (voor toeristen)



• **Kenmerkend gebouw**

Kasteel Ruurlo



• **Kenmerkende traditie**

Paasvuur



• **Kenmerkend symbool**

Berkel-schipper



• **Kenmerkende held**

Willem Sluyter



'Wat zijn naar uw mening de waarden van Berkelland? Wat vinden inwoners belangrijk?'
Top 3 genoemde waarden:



Veiligheid
70%



Gezondheid
54%



Behulpzaamheid
50%

'Wat zijn naar uw mening de onderwerpen die het meest problematisch zijn/ het meeste aandacht vragen in Berkelland?'
Top 3 genoemde onderwerpen:



Vergrijzing/ontgroening
77%



Jongerenhuisvesting/mismatch woningmarkt
60%



Ouderenzorg
51%

'Hoe trots bent u op ...?'



De Achterhoek

79%

2%

Berkelland

48%

9%

Borculo

36%

11%

Elbergen

31%

11%

Ruurlo

29%

13%

Neede

22%

29%



= zeer/redelijk trots



= niet zo/helemaal niet trots

78% van de respondenten beveelt Berkelland zeer/redelijk waarschijnlijk aan als woonplaats. 7% doet dit redelijk/zeer onwaarschijnlijk.

52% van de respondenten beveelt Berkelland zeer/redelijk waarschijnlijk aan als plaats voor een bedrijf. 12% doet dit redelijk/zeer onwaarschijnlijk.

Rapportage
*Positionering gemeente
Berkelland*

Gemeente Berkelland

Rapportage *Positionering gemeente Berkelland*

Gemeente Berkelland

Definitief

Datum: 20 september 2021

Projectnummer: 14054

Auteurs:

Luc Oonk, Senior onderzoeker

Michel Hartemink, Onderzoeker

Movementem BV

T 0575 84 3738

E info@movementem.nl

W www.movementem.nl

Movementem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Movementem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Movementem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

| | |
|-------------------------------------|------------------|
| Management Samenvatting | Pagina 4 |
| 1 Inleiding | Pagina 6 |
| 1.1 Onderzoeksopzet | Pagina 7 |
| 2 Resultaten | Pagina 8 |
| 2.1 Positionering voor ondernemers | Pagina 9 |
| 2.2 Positionering voor inwoners | Pagina 13 |
| 2.3 Positionering voor toeristen | Pagina 16 |
| 3 Bijlagen | Pagina 19 |
| Bijlage I Achtergrondvariabelen | Pagina 20 |
| Bijlage II Onderzoeksverantwoording | Pagina 21 |

**Management
Samenvatting**

Positionering voor ondernemers

De respondenten noemen AANPAKKERS! (20%) en BEREIKBAAR (19%) het vaakst als voorkeuroptie om Berkelland te positioneren om ondernemers aan te trekken en/of te behouden. Daarna worden BETROUWBAAR (16%) en RUIMTE (16%) het vaakst genoemd. BETAALBAAR (6%) wordt het minst vaak genoemd. 11% weet het niet of heeft geen mening.

De respondenten noemen bij de optie AANPAKKERS! het vaakst 'Passend bij Berkelland' (42%) als eis waaraan de positionering voldoet. Bij de optie DICHTBIJ worden 'Relevant' (37%) en 'Haalbaar' (35%) het vaakst genoemd. Bij de optie RUIMTE worden 'Haalbaar' (36%), 'Passend bij Berkelland' (35%) en 'Relevant' (34%) het vaakst genoemd en bij de optie BETAALBAAR is dat 'Haalbaar' (34%). Bij BEREIKBAAR worden 'Relevant' (38%) en 'Haalbaar' (37%) het vaakst genoemd en bij BETROUWBAAR is dit 'Passend bij Berkelland' (40%).

Positionering voor inwoners

De respondenten noemen RUIMTE (34%) en WARMTE (31%) het vaakst als voorkeuroptie om Berkelland te positioneren om inwoners aan te trekken en/of te behouden. WAAR JE MEETELT (14%) en VEILIGHEID (14%) worden het minst vaak genoemd. 6% weet het niet of heeft geen mening.

De respondenten noemen bij de optie WARMTE! het vaakst 'Passend bij Berkelland' (46%) als eis waaraan de positionering voldoet. Bij de optie WAAR JE MEETELT wordt 'Relevant' (40%) het vaakst genoemd. Bij de optie RUIMTE wordt 'Passend bij Berkelland' (44%) het vaakst genoemd en bij de optie BETAALBAAR zijn dat 'Relevant' (36%) 'Passend bij Berkelland' (35%) en 'Haalbaar' (34%).

Positionering voor toeristen

De respondenten noemen DÉ PLEK VOOR AVONTUUR! (34%) en DE MOOISTE PLATTELANDSMONUMENTEN (33%) het vaakst als voorkeuroptie om Berkelland te positioneren om toeristen aan te trekken en/of te behouden. HET LEUKSTE DAGJE UIT (22%) wordt het minst vaak genoemd. 12% weet het niet of heeft geen mening.

De respondenten noemen bij de optie DÉ PLEK VOOR AVONTUUR! het vaakst 'Passend bij Berkelland' (38%) als eis waaraan de positionering voldoet. Bij de optie HET LEUKSTE DAGJE UIT worden 'Haalbaar' (38%) en 'Passend bij Berkelland' (36%) het vaakst genoemd. Bij de optie DE MOOISTE PLATTELANDSMONUMENTEN wordt 'Passend bij Berkelland' (47%) het vaakst genoemd.



Inleiding

In opdracht van gemeente Berkelland heeft Movementem een onderzoek naar de positionering van de gemeente uitgevoerd onder de 1.474 leden van het inwonerpanel Berkelland Spreekt. Daarnaast is er een uitnodigingsmail verstuurd naar verschillende (toeristische)ondernemers in de gemeente en is er een open link gedeeld in een aantal Ondernemersverenigingen in de Berkellandse kernen.

De inwoners en ondernemers hebben de mogelijkheid gehad om de vragenlijst in te vullen tussen 27 juli en 15 augustus 2021. Via social media is gewezen op het onderzoek. Er is 1 keer een reminder verstuurd, aan iedereen waarvan nog geen ingevulde vragenlijst was ontvangen.

Het onderzoek is een vervolg op de peiling van Berkelland Spreekt naar de identiteit van Berkelland. Deze onderzoeken maken deel uit van het project profilering van Berkelland en leveren de basis voor het 'Merkpaspoort Berkelland'.

In totaal hebben 411 panelleden de vragenlijst volledig ingevuld. Een respons rate van 28%. Via de uitnodigingsmail hebben 31 ondernemers deelgenomen aan het onderzoek. Via de open link die is gedeeld in een aantal ondernemersverenigingen hebben 28 ondernemers deelgenomen. Hiermee ligt de totale respons op 470 respondenten.

Met het aantal respondenten (470) kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 4,49% uitspraken worden gedaan over de populatie. De resultaten van dit onderzoek worden in het voorliggende document beschreven door middel van diagrammen en tabellen.

Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meer antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overall gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. Bij sommige vragen konden respondenten meer antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen.

In bijlage 1 van deze rapportage staan de achtergrondgegevens van de respondenten weergegeven. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

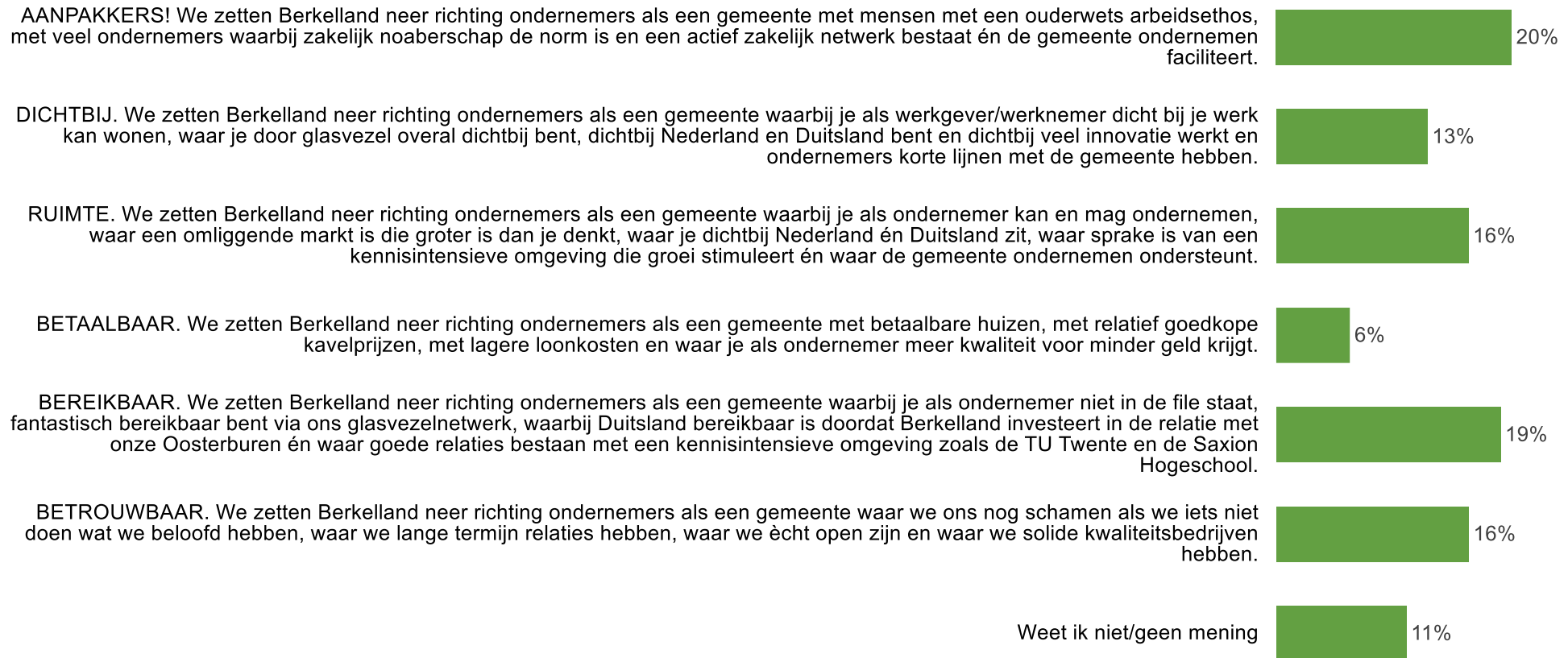
In bijlage 2 van deze rapportage wordt nader ingegaan op de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en representativiteit van de resultaten. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

Er is een aantal open vragen gesteld aan de respondenten. Alle open antwoorden worden getoond in 'Bijlagenboek bij Rapportage Positionering gemeente Berkelland'



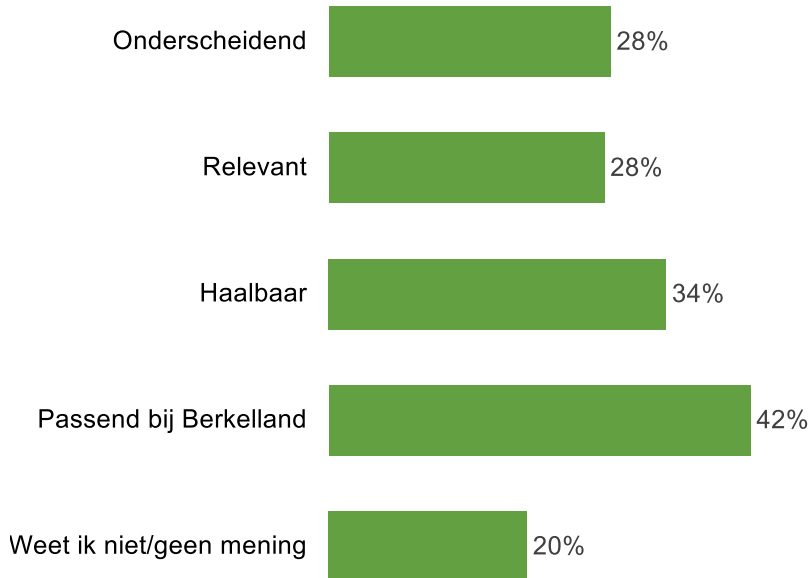
Resultaten

Op basis van onder andere interviews heeft de gemeente een set van opties ontwikkeld om Berkelland te positioneren om ondernemers aan te trekken en/of te behouden. Welke heeft uw voorkeur? (n=470)

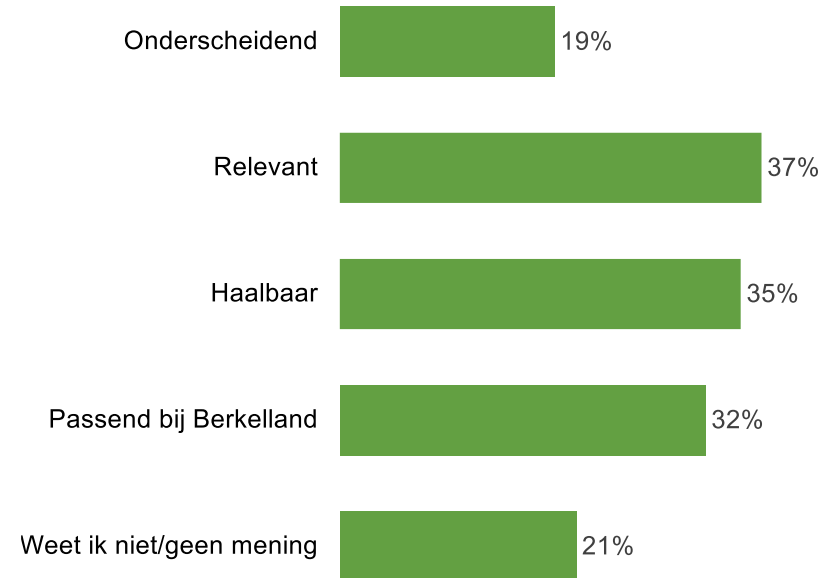


De positionering van de gemeente Berkelland moet voldoen aan ten minste **VIJF** eisen: onderscheidend (ten opzichte van andere gemeenten), relevant (voor de groep op wie Berkelland zich richt, bijvoorbeeld ondernemers uit omliggende gemeenten), haalbaar (door en binnen de gemeente Berkelland) en passend bij de identiteit van Berkelland. Klik s.v.p. per positionering de eisen aan waarvan u vindt dat de positionering daaraan voldoet. (meer antwoorden mogelijk) (n=470)

AANPAKKERS!



DICHTBIJ

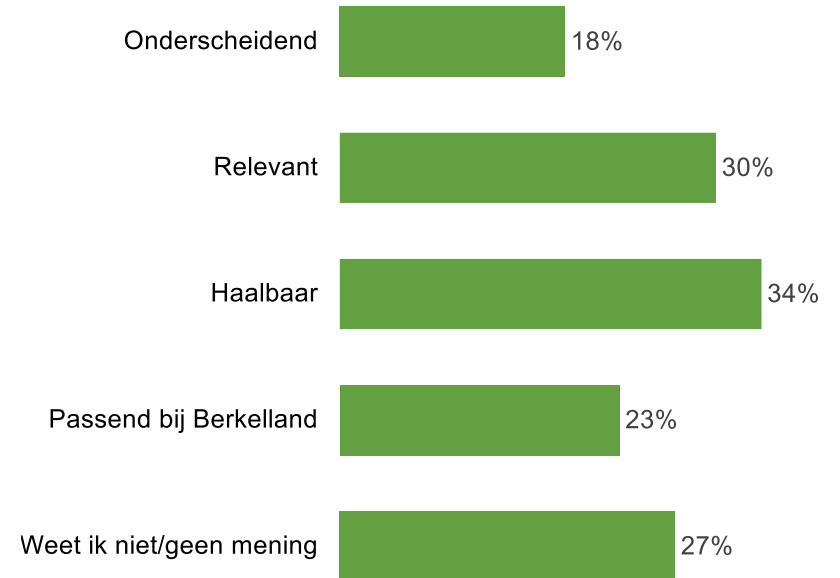
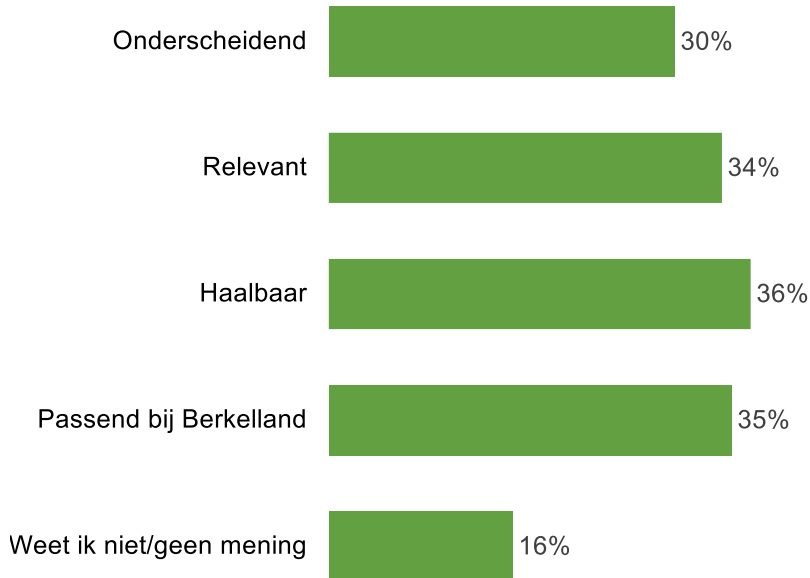


De respondenten noemen bij de optie AANPAKKERS! het vaakst 'Passend bij Berkelland' (42%) als eis waaraan de positionering voldoet. Bij de optie DICHTBIJ worden 'Relevant' en 'Haalbaar' het vaakst genoemd.

De positionering van de gemeente Berkelland moet voldoen aan ten minste **VIER** eisen: onderscheidend (ten opzichte van andere gemeenten), relevant (voor de groep op wie Berkelland zich richt, bijvoorbeeld ondernemers uit omliggende gemeenten), haalbaar (door en binnen de gemeente Berkelland) en passend bij de identiteit van Berkelland. Klik s.v.p. per positionering de eisen aan waarvan u vindt dat de positionering daaraan voldoet. (meer antwoorden mogelijk) (n=470)

RUIMTE

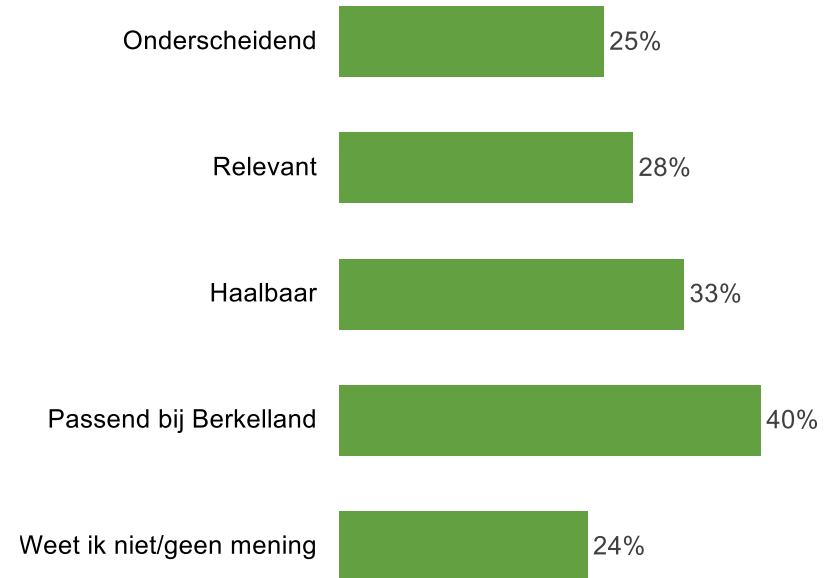
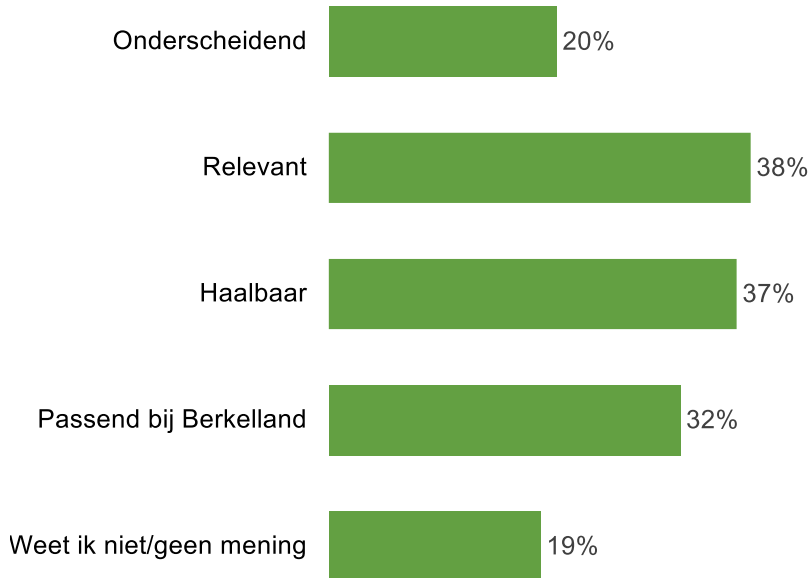
BETAALBAAR



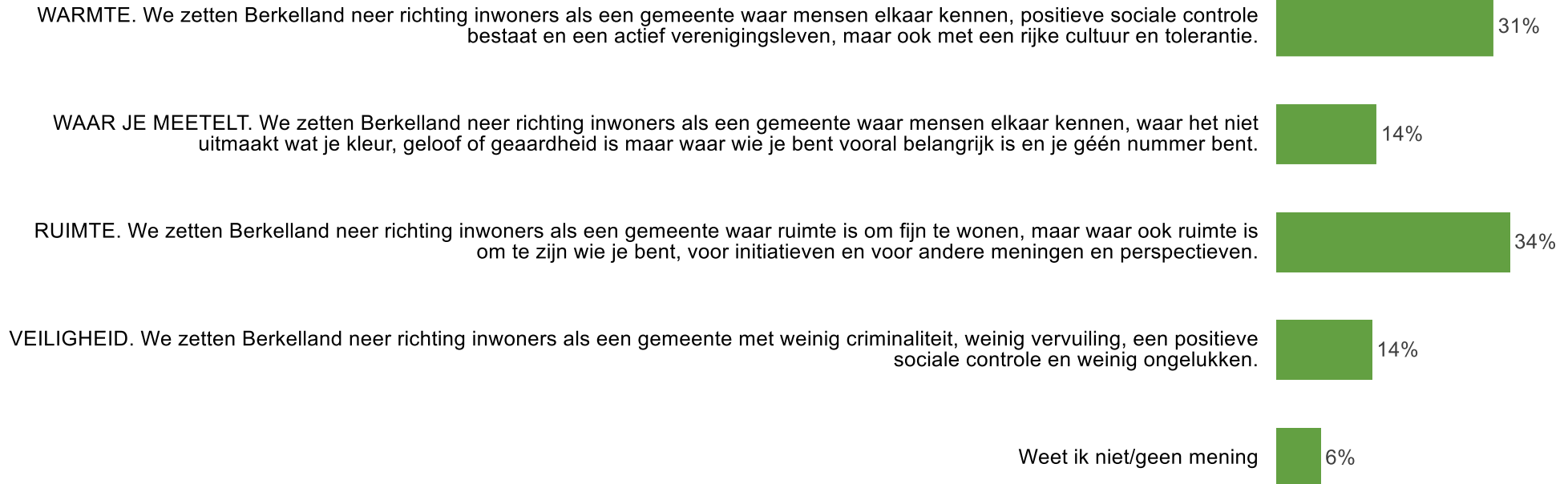
De positionering van de gemeente Berkelland moet voldoen aan ten minste **VIJF** eisen: onderscheidend (ten opzichte van andere gemeenten), relevant (voor de groep op wie Berkelland zich richt, bijvoorbeeld ondernemers uit omliggende gemeenten), haalbaar (door en binnen de gemeente Berkelland) en passend bij de identiteit van Berkelland. Klik s.v.p. per positionering de eisen waarvan u vindt dat de positionering daaraan voldoet. (meer antwoorden mogelijk) (n=470)

BEREIKBAAR

BETROUWBAAR

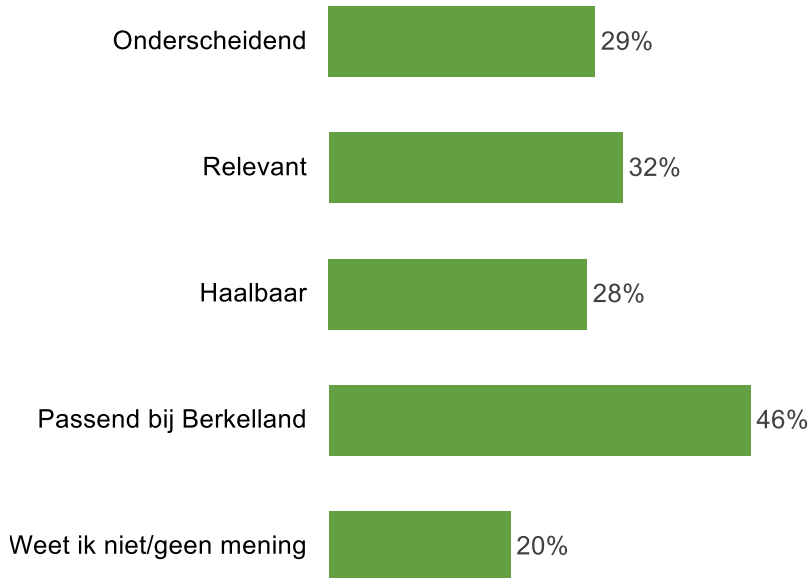


Op basis van onder andere interviews hebben we een set van opties ontwikkeld om Berkelland te positioneren om inwoners aan te trekken en/of te behouden. Welke heeft uw voorkeur? (n=470)

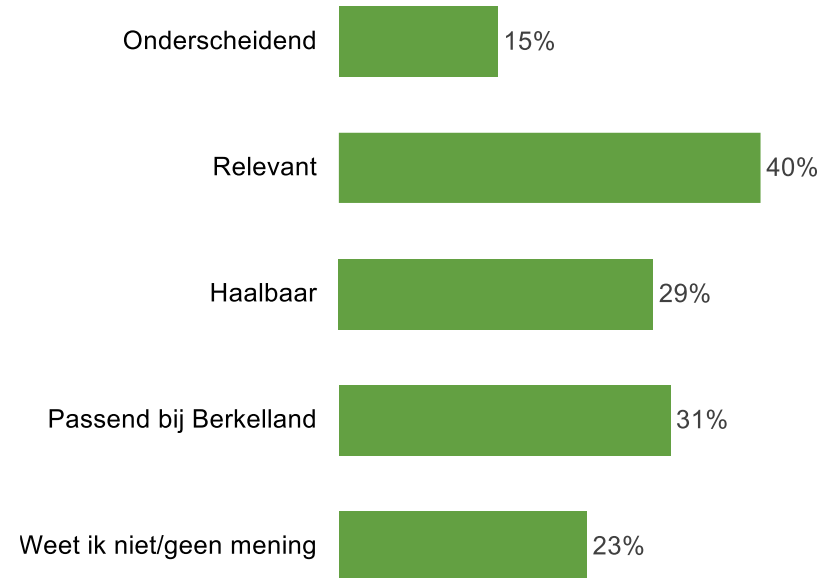


De positionering van gemeente Berkelland moet voldoen aan ten minste VIER eisen: onderscheidend (ten opzichte van andere gemeenten), relevant (voor de groep op wie Berkelland zich richt, bijvoorbeeld inwoners uit omliggende gemeenten), haalbaar (door en binnen de gemeente Berkelland) en passend bij de identiteit van Berkelland. Klik s.v.p. per positionering de eisen aan waarvan u vindt dat de positionering daaraan voldoet. (meer antwoorden mogelijk) (n=470)

WARMTE

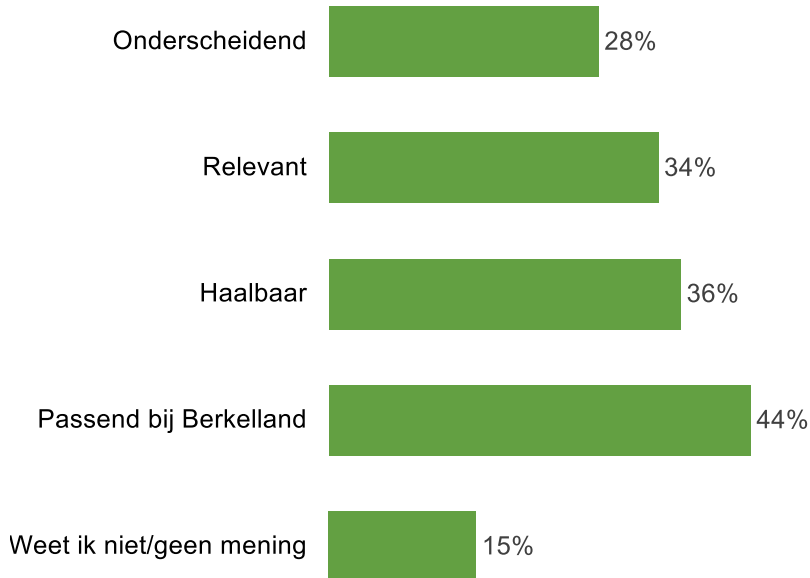


WAAR JE MEETELT

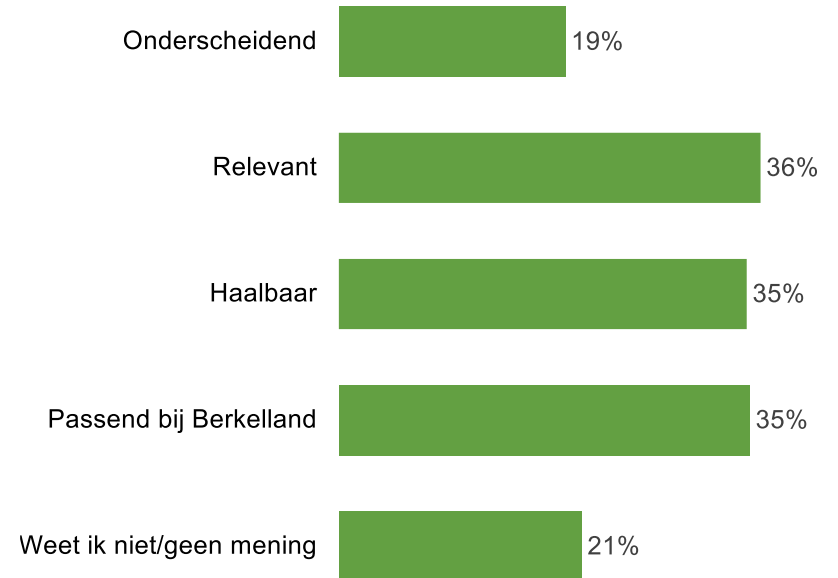


De positionering van gemeente Berkelland moet voldoen aan ten minste VIER eisen: onderscheidend (ten opzichte van andere gemeenten), relevant (voor de groep op wie Berkelland zich richt, bijvoorbeeld inwoners uit omliggende gemeenten), haalbaar (door en binnen de gemeente Berkelland) en passend bij de identiteit van Berkelland. Klik s.v.p. per positionering de eisen aan waarvan u vindt dat de positionering daaraan voldoet. (meer antwoorden mogelijk) (n=470)

RUIMTE



VEILIGHEID



Op basis van onder andere interviews hebben we een set van opties ontwikkeld om Berkelland te positioneren om toeristen aan te trekken en/of te behouden. Welke heeft uw voorkeur? (n=470)

DÉ PLEK VOOR AVONTUUR! We zetten Berkelland neer richting toeristen als een gemeente waar je avontuur kunt beleven in brede zin. Door ons decor - de Berkellandse landschappen - met de Berkel waar je kunt kanoën en suppen, onze bossen waar je kunt mountainbiken en survivalruns kunt doen. Ook door onze accommodaties die Oer zijn, waar je vuurtjes kunt stoken, cowboy kunt zijn in de Cactusoase en back to nature kunt gaan. Maar ook door ons 'ruwe randje' met dingen als de zwarte cross. Bij ons kun je eveneens avonturen beleven die te maken hebben met de geschiedenis van onze plek, maar ook door bijvoorbeeld het beleven van het verhaal van Jonker Joost uit Ruurlo en de Heren van Borculo.



HET LEUKSTE DAGJE UIT. We zetten Berkelland neer richting toeristen als een gemeente waar je fantastisch dagtoerisme kunt beleven in de vorm van avontuur (klimbos, mountainbiken), cultuursnuiven via het bezoeken van kastelen, kerken of Museum More, een culinaire ervaring in één van de vele uitspanningen of ontspannen in een retraite.



DE MOOISTE PLATTELANDSMONUMENTEN. We zetten Berkelland neer richting toeristen als een gemeente waar je de unieke combinatie vindt van een groot aantal monumenten in een plattelandsetting. Als je de geschiedenis van de Achterhoek wilt leren kennen, zie je deze samengevat in Berkelland door onze verschillende landschappen, die ons belangrijkste monument zijn, zoals de Needse berg, de Berkel en het coulissenlandschap. Maar ook door onze watermolens, onze kastelen (bijvoorbeeld kasteel Ruurlo, Havezate Huize de Kamp) en onze kerken.

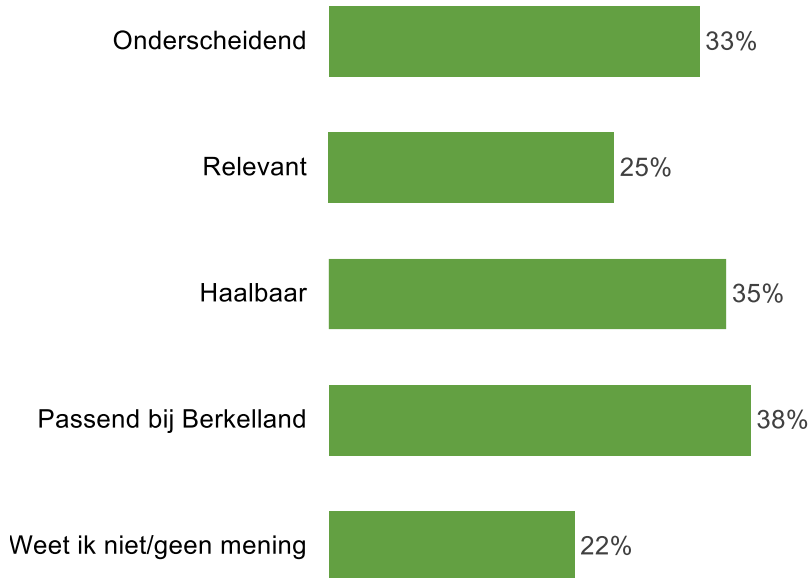


Weet ik niet/geen mening

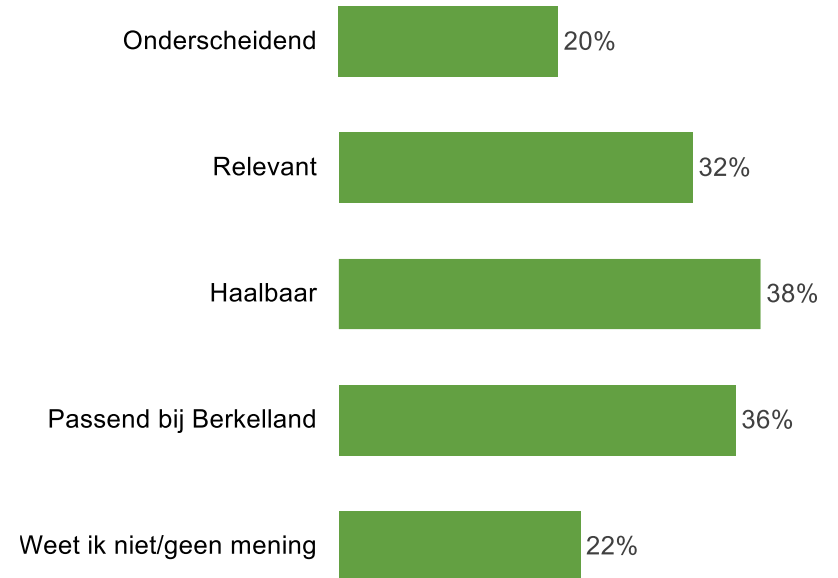


De positionering van gemeente Berkelland moet voldoen aan ten minste VIER eisen: onderscheidend (ten opzichte van andere gemeenten), relevant (voor de groep toeristen op wie Berkelland zich richt), haalbaar (door en binnen de gemeente Berkelland) en passend bij de identiteit van Berkelland. Klik s.v.p. per positionering de eisen aan waarvan u vindt dat de positionering daaraan voldoet. (meer antwoorden mogelijk) (n=470)

DÉ PLEK VOOR AVONTUUR

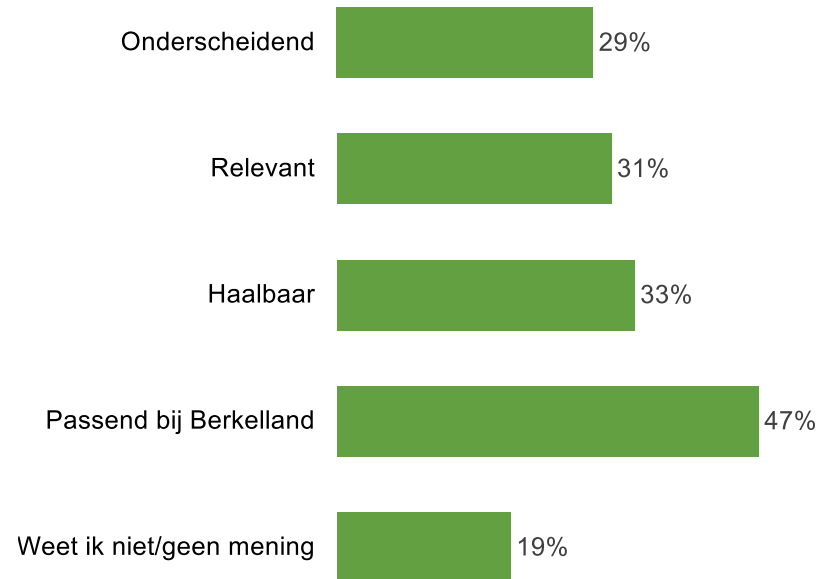


HET LEUKSTE DAGJE UIT



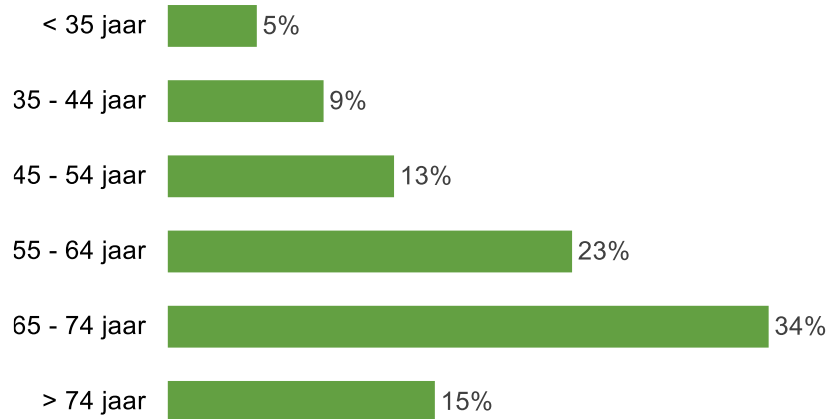
De positionering van gemeente Berkelland moet voldoen aan ten minste **VIJF** eisen: onderscheidend (ten opzichte van andere gemeenten), relevant (voor de groep toeristen op wie Berkelland zich richt), haalbaar (door en binnen de gemeente Berkelland) en passend bij de identiteit van Berkelland. Klik s.v.p. per positionering de eisen aan waarvan u vindt dat de positionering daaraan voldoet. (meer antwoorden mogelijk) (n=470)

DE MOOISTE PLATTELANDSMONUMENTEN

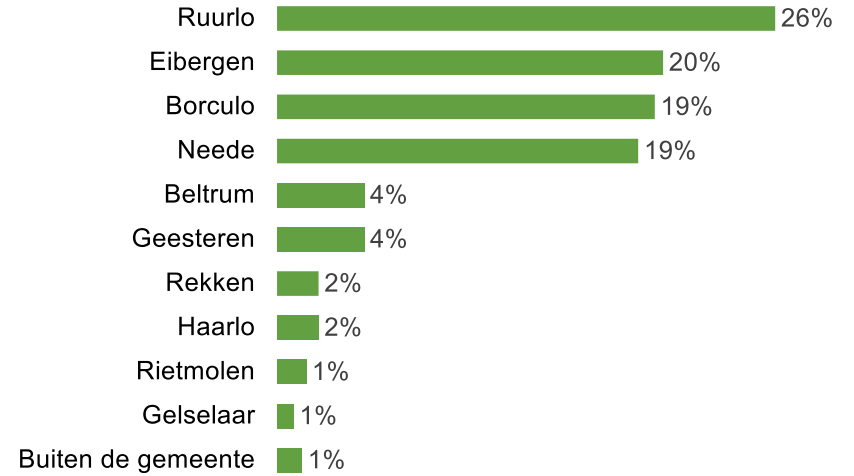


Bijlagen

Leeftijd (n=470)

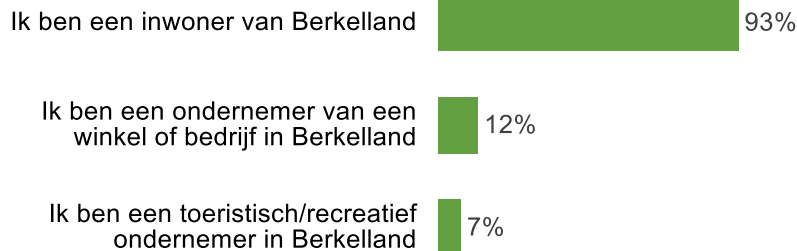


Woonplaats (n=470)

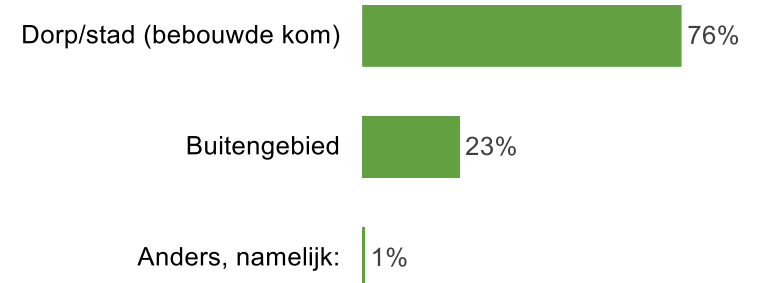


Bent u een inwoner of een ondernemer in de gemeente Berkelland? (n=470)

Meer antwoorden mogelijk



Bent u woonachtig in een dorp/stad of in het buitengebied? (n=470)



Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar leeftijd. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Op deze en de volgende pagina staan ongewogen resultaten. De rest van de rapportage zal gewogen resultaten bevatten. Meer informatie over de weging staat in bijlage 2 weergegeven.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (470) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 4,49% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

Weging

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar leeftijd. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1.

Vanwege de ondervertegenwoordiging van respondenten tussen de 35 en 44 jaar, krijgt een respondent uit deze groep bijvoorbeeld weegfactor 1,25 en een respondent tussen de 55 en 64 jaar (die oververtegenwoordigd is) weegfactor 0,81. Weegfactoren mogen niet te groot zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden 'opgeblazen' tot 50%). Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 5 en een minimale weegfactor van 0,5 gehanteerd.

Door de weging zijn de resultaten representatief over leeftijd.



Profilering Berkelland

In juli/augustus 2021 heeft u meegedaan aan het onderzoek over de profilering van de gemeente Berkelland. Hartelijk dank daarvoor! In totaal hebben 470 inwoners of ondernemers de vragenlijst volledig ingevuld, waarvan 411 via het panel Berkelland Spreekt en 59 ondernemers via de open link die gecommuniceerd is via de verschillende communicatiekanalen van de gemeente of via de verstuurde uitnodigingsmails. Met het aantal respondenten kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 4,49% uitspraken worden gedaan over de populatie. Hieronder ziet u de belangrijkste resultaten en leest u wat we daarmee willen doen.



Positionering voor ondernemers

Op basis van onder andere interviews heeft de gemeente een set van opties ontwikkeld om Berkelland te positioneren om ondernemers aan te trekken en/of te behouden.

Welke heeft uw voorkeur? Top 2

1 AANPAKKERS!

We zetten Berkelland neer richting ondernemers als een gemeente met mensen met een ouderwets arbeidsethos, met veel ondernemers waarbij zakelijk noaberschap de norm is en een actief zakelijk netwerk bestaat én de gemeente ondernemen faciliteert.

20%

2 BEREIKBAAR

We zetten Berkelland neer richting ondernemers als een gemeente waarbij je als ondernemer niet in de file staat, fantastisch bereikbaar bent via ons glasvezelnetwerk, waarbij Duitsland bereikbaar is doordat Berkelland investeert in de relatie met onze Oosterburen én waar goede relaties bestaan met een kennisintensieve omgeving zoals de TU Twente en de Saxion Hogeschool.

19%



Positionering voor inwoners

Op basis van onder andere interviews heeft de gemeente een set van opties ontwikkeld om Berkelland te positioneren om inwoners aan te trekken en/of te behouden.

Welke heeft uw voorkeur? Top 2

1 RUIMTE

We zetten Berkelland neer richting inwoners als een gemeente waar ruimte is om fijn te wonen, maar waar ook ruimte is om te zijn wie je bent, voor initiatieven en voor andere meningen en perspectieven.

34%

2 WARMTE

We zetten Berkelland neer richting inwoners als een gemeente waar mensen elkaar kennen, positieve sociale controle bestaat en een actief verenigingsleven, maar ook met een rijke cultuur en tolerantie.

31%



Positionering voor toeristen

Op basis van onder andere interviews heeft de gemeente een set van opties ontwikkeld om Berkelland te positioneren om toeristen aan te trekken en/of te behouden.

Welke heeft uw voorkeur? Top 2

1 DÉ PLEK VOOR AVONTUUR!

We zetten Berkelland neer richting toeristen als een gemeente waar je avontuur kunt beleven in brede zin. Door ons decor - de Berkellandse landschappen - met de Berkel waar je kunt kanoën en suppen, onze bossen waar je kunt mountainbiken en survivalruns kunt doen. Ook door onze accommodaties die Oer zijn, waar je vuurtjes kunt stoken, cowboy kunt zijn in de Cactusoase en back to nature kunt gaan. Maar ook door ons 'ruwe randje' met dingen als de zwarte cross. Bij ons kun je eveneens avonturen beleven die te maken hebben met de geschiedenis van onze plek, maar ook door bijvoorbeeld het beleven van het verhaal van Jonker Joost uit Ruurlo en de Heren van Borculo.

34%

2 DE MOOISTE PLATTELANDSMONUMENTEN

We zetten Berkelland neer richting toeristen als een gemeente waar je de unieke combinatie vindt van een groot aantal monumenten in een plattelandsetting. Als je de geschiedenis van de Achterhoek wilt leren kennen, zie je deze samengevat in Berkelland door onze verschillende landschappen, die ons belangrijkste monument zijn, zoals de Needse berg, de Berkel en het coulissenlandschap. Maar ook door onze watermolens, onze kastelen (bijvoorbeeld kasteel Ruurlo, Havezate Huize de Kamp) en onze kerken.

33%

Vier eisen

De positionering van de gemeente Berkelland moet voldoende aan ten minste **VIER** eisen: onderscheidend (ten opzichte van andere gemeenten), relevant (voor de groep op wie Berkelland zich richt, bijvoorbeeld ondernemers/inwoners uit omliggende gemeenten), haalbaar (door en binnen de gemeente Berkelland) en passend bij de identiteit van Berkelland. Klik s.v.p. per positionering de eisen aan waarvan u vindt dat de positionering daaraan voldoet.



Ondernemers



Inwoners



Toeristen

Aanpakkers!

42% Passend bij Berkelland
34% Haalbaar

Bereikbaar

38% Relevant
37% Haalbaar

Ruimte

44% Passend bij Berkelland
36% Haalbaar

Warmte

46% Passend bij Berkelland
32% Relevant

Dé plek voor avontuur

38% Passend bij Berkelland
35% Haalbaar

De mooiste plattelandsmonumenten

47% Passend bij Berkelland
33% Haalbaar

Wat gebeurt er met de resultaten?

Het onderzoek naar de 'positionering van Berkelland' is een vervolg op de peiling van Berkelland Spreekt naar de 'identiteit van Berkelland'. Deze onderzoeken maken deel uit van het project 'profilering van Berkelland'. De resultaten van positionering en identiteit worden opgenomen in het 'Merkpaspoort van Berkelland'. Op basis hiervan worden strategieën uitgezet om Berkelland voor Bewoners, Bedrijven en Bezoekers te profileren. Dit is de 'Merkroute van Berkelland'; een strategisch actieplan, dat wordt aangeboden aan de gemeenteraad. Dit gaat mee in het overdrachtsdocument, dat wordt opgesteld voor de nieuwe collegeperiode. De strategische keuzes kunnen worden gebruikt als bouwstenen voor een nieuw collegeprogramma.



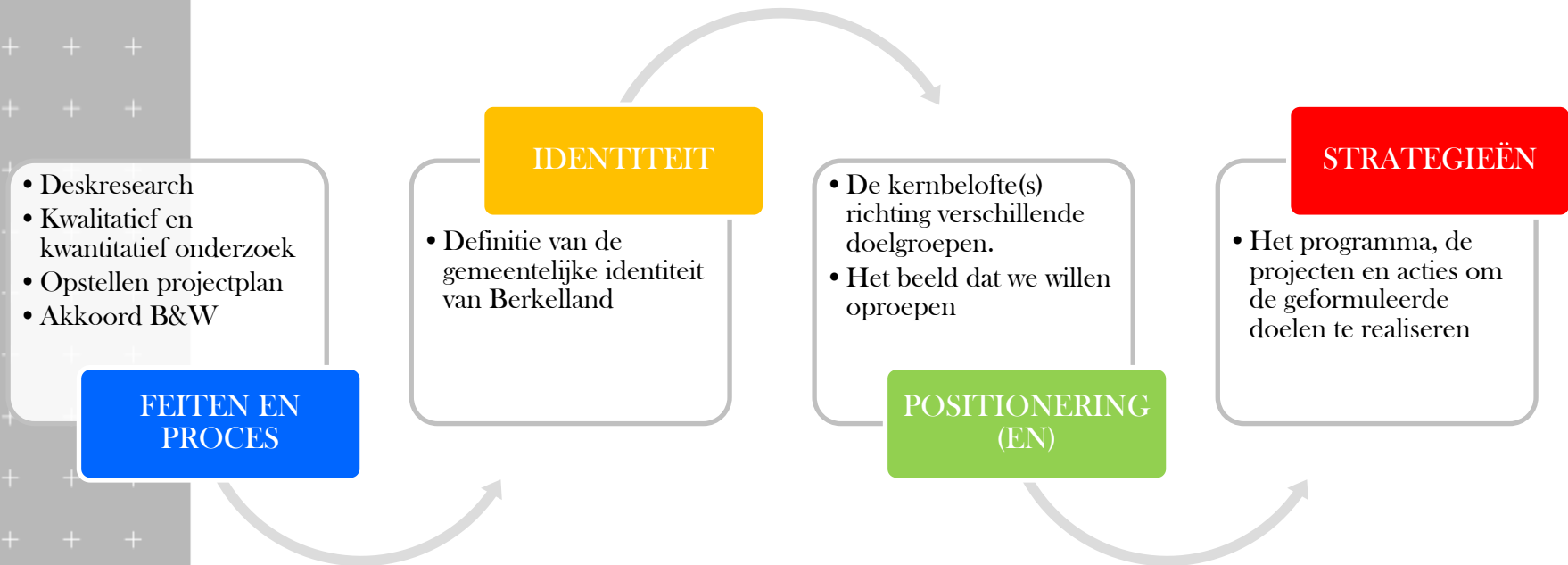
TOTAL BRANDING®

Update
Project **Profilering Berkelland**
Promotie/marketing/branding

Resultaten vastgelegd in:

1. **Merkpaspoort:** de basis van het merk Berkelland
2. **Merkroute:** het strategisch actieplan

Marsroute: 4 fases go/nogo na elke fase



1. FEITEN EN ANALYSE

Drie markten

Inwoners

Ondernemers

Toeristen

Feiten en analyse: proces

- Deskresearch
- Inwonerpanel: kwantitatief, representatief online onderzoek
- Opstellen datadocument
- Werksessie met ambtenaren voor analyse: 4xSWOT
- Opstellen confrontatiematrices en genereren strategische issues en centraal probleem per markt.

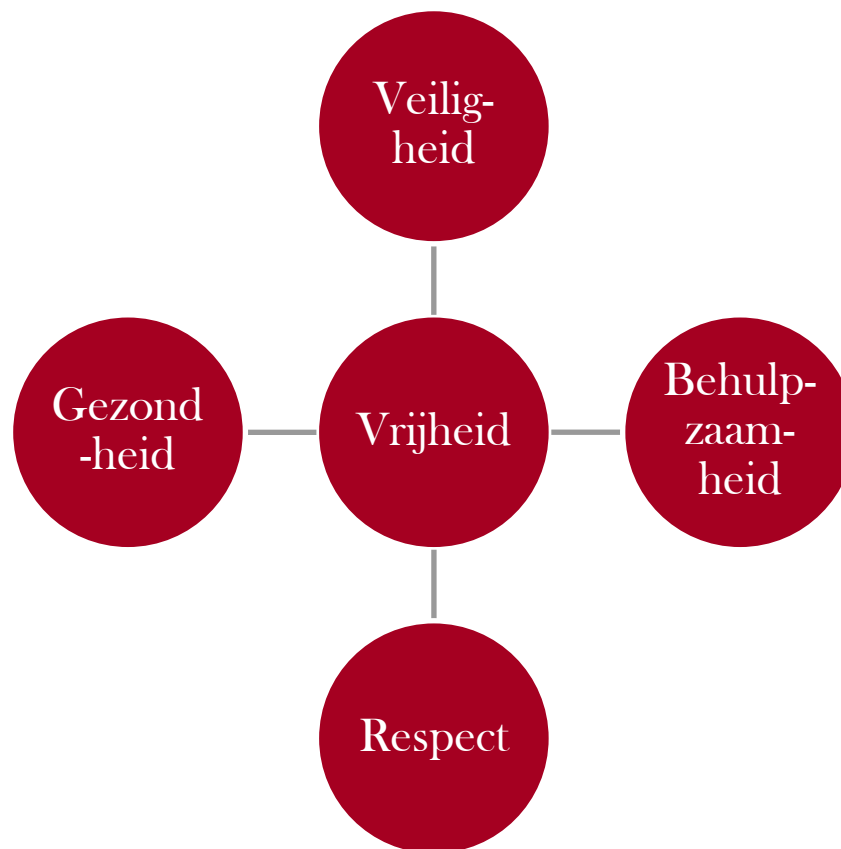
2. IDENTITEIT

Identiteit: proces

- Deskresearch
- Inwonerpanel: kwantitatief, representatief online onderzoek
- Posters in gemeentehuis en andere locaties
- Sessie inwoners
- Opstellen concept-Merkpaspoort

Toetsing bij inwoners, jongeren, ondernemers en raadsleden.

De kernwaarden van Berkelland



3. POSITIONERING(-EN)

Positionering: proces

- In juli/augustus 2021 online onderzoek:
 - via Berkelland Spreekt: 411 inwoners/ondernemers vulden vragenlijst volledig in.
 - Via open link 59 toeristische ondernemers.
 - Scenario's ook in interviews opgehaald.
 - Toetsing van scenario per markt
 - Zwaar representatief onderzoek.

Getoetste scenario's per markt

| Onderscheidend? | Relevant? | Haalbaar? | Passend? |
|-----------------|-----------|-----------|----------|
|-----------------|-----------|-----------|----------|

| ONDERNEMERS | INWONERS | TOERISTEN |
|-------------|-----------------|----------------------------------|
| Aanpakkers | Warmte | Dé plek voor avontuur |
| Dichtbij | Waar je meetelt | Het leukste dagje uit |
| Ruimte | Ruimte | De mooiste plattelandsmonumenten |
| Betaalbaar | Veiligheid | |
| Bereikbaar | | |
| Betrouwbaar | | |

Positionering voor ondernemers



Positionering voor ondernemers

Op basis van onder andere interviews heeft de gemeente een set van opties ontwikkeld om Berkelland te positioneren om ondernemers aan te trekken en/of te behouden.

Welke heeft uw voorkeur? Top 2

1 AANPAKKERS!

We zetten Berkelland neer richting ondernemers als een gemeente met mensen met een ouderwets arbeidsethos, met veel ondernemers waarbij zakelijk noaberschap de norm is en een actief zakelijk netwerk bestaat én de gemeente ondernemen faciliteert.

20%

2 BEREIKBAAR

We zetten Berkelland neer richting ondernemers als een gemeente waarbij je als ondernemer niet in de file staat, fantastisch bereikbaar bent via ons glasvezelnetwerk, waarbij Duitsland bereikbaar is doordat Berkelland investeert in de relatie met onze Oosterburen én waar goede relaties bestaan met een kennisintensieve omgeving zoals de TU Twente en de Saxion Hogeschool.

19%

Positionering voor inwoners



Positionering voor inwoners

Op basis van onder andere interviews heeft de gemeente een set van opties ontwikkeld om Berkelland te positioneren om inwoners aan te trekken en/of te behouden.
Welke heeft uw voorkeur? Top 2

1 RUIMTE
We zetten Berkelland neer richting inwoners als een gemeente waar ruimte is om fijn te wonen, maar waar ook ruimte is om te zijn wie je bent, voor initiatieven en voor andere meningen en perspectieven.

34%

2 WARMTE
We zetten Berkelland neer richting inwoners als een gemeente waar mensen elkaar kennen, positieve sociale controle bestaat en een actief verenigingsleven, maar ook met een rijke cultuur en tolerantie.

31%

Positionering voor toeristen



Positionering voor toeristen

Op basis van onder andere interviews heeft de gemeente een set van opties ontwikkeld om Berkelland te positioneren om toeristen aan te trekken en/of te behouden. Welke heeft uw voorkeur? Top 2

1 DÉ PLEK VOOR AVONTUUR!

We zetten Berkelland neer richting toeristen als een gemeente waar je avontuur kunt beleven in brede zin. Door ons decor - de Berkellandse landschappen - met de Berkel waar je kunt kanoën en suppen, onze bossen waar je kunt mountainbiken en survivalruns kunt doen. Ook door onze accommodaties die Oer zijn, waar je vuurtjes kunt stoken, cowboy kunt zijn in de Cactusoase en back to nature kunt gaan. Maar ook door ons 'ruwe randje' met dingen als de zwarte cross. Bij ons kun je eveneens avonturen beleven die te maken hebben met de geschiedenis van onze plek, maar ook door bijvoorbeeld het beleven van het verhaal van Jonker Joost uit Ruurlo en de Heren van Borculo.

34%

2 DE MOOISTE PLATTELANDSMONUMENTEN

We zetten Berkelland neer richting toeristen als een gemeente waar je de unieke combinatie vindt van een groot aantal monumenten in een plattelandssetting. Als je de geschiedenis van de Achterhoek wilt leren kennen, zie je deze samengevat in Berkelland door onze verschillende landschappen, die ons belangrijkste monument zijn, zoals de Needse berg, de Berkel en het coulissenlandschap. Maar ook door onze watermolens, onze kastelen (bijvoorbeeld kasteel Ruurlo, Havezate Huize de Kamp) en onze kerken.

33%

4. ORGANISATIE

Organisatie: proces

- Organisatie deels onderwerp van voorgaande proces, o.a. sessies met ambtenaren, ondernemers, raadsleden en jongeren.
- Interviewronde met ondernemers en ambtenaren.

Organisatie: drie opties

GEMEENTE, waarbij out-of-pocketkosten uit een andere bron komen, tenzij het huidige standpunt van de gemeente m.b.t. financiering verandert.

(TOERISTISCHE) ONDERNEMERS - lees ondernemersverenigingen - die ook het meeste belang hebben bij een krachtig profiel van Berkelland.

HYBRIDE ORGANISATIE, waarin alle relevante stakeholders - inclusief de gemeente - zijn vertegenwoordigd. Zij dragen de profilering ook financieel gezamenlijk.

Raadsvergadering

| | |
|---------------|---|
| Dossiernummer | 3030 |
| Vertrouwelijk | Nee |
| Vergaderdatum | 8 maart 2022 |
| Agendapunt | 9.b |
| Titel | Bestemmingsplan Meester Heuvelstraat Gelselaar (Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1) |

| Geagendeerd | Vergaderdatum |
|------------------|---------------|
| Raadsvergadering | 8 maart 2022 |

Voorgesteld besluit

Besluit

1. het bestemmingsplan “Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)” bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals opgenomen in het GML-bestand: NL.IMRO.1859.BPGSL20210003-0100.gml met de bijbehorende bestanden vast te stellen zoals het als ontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegen en waarbij voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT (versie: 22-01-2021);
2. voor het bestemmingsplan “Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)” geen exploitatieplan vast te stellen.

Zaaknummer : 259035

Raadsvergadering : 08-03-2022

Onderwerp : Bestemmingsplan Meester Heuvelstraat Gelselaar (Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1)

Collegevergadering : 08-02-2022
 Portefeuillehouder : Wethouder M. van der Neut
 Steller : Nieuwenhuis, Coen, Team tel. : 0545250319
 Dienstverlening omgeving B

Te nemen besluit

Het bestemmingsplan "Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)" ongewijzigd vaststellen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

In Berkelland is vraag naar nieuwbouwwoningen. Uw raad heeft hiervoor de 'Kwalitatieve toetsingscriteria voor woningbouw in Berkelland' vastgesteld. Dit geeft ook aanleiding voor de bouw van woningen in Gelselaar.

Bij het verplaatsen van Bosbouw- en Caravanbedrijf Mensink naar Neede in 2013 zijn in Gelselaar mogelijkheden ontstaan voor transformatie. In eerste instantie is de bestemming gewijzigd naar "Maatschappelijk - Zorginstelling 2" voor een woonzorginstelling. Dit is uiteindelijk niet gerealiseerd. In overleg met ons zijn de plannen voor de woonzorginstelling nu vervangen door een woningbouwplan. Invulling met woningbouw is op deze locatie ruimtelijk en stedenbouwkundig wenselijk en voorziet in de woningbehoefte in Gelselaar.

De ontwikkelaar heeft verzocht om op deze locatie 11 woningen te mogen bouwen. Voor dit bouwplan is een partiële herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk.

De volgende stap in het planologische proces is dat het bestemmingsplan door uw raad wordt vastgesteld. Na de vaststelling en uiteindelijke inwerkingtreding van het bestemmingsplan kunnen de woningen worden gebouwd.

Argumentatie

1.1: Plan past in huidige visie op de woningmarkt

Op basis van de eind 2019 vastgestelde regionale en lokale kwalitatieve toetsingscriteria voor woningbouw, is er vraag naar nieuwbouw. Het plan past hier prima binnen en voorziet in een behoefte. Het aanbod aan beschikbare woningen in Gelselaar is momenteel beperkt. Inmiddels heeft elke woning in dit plan een potentiële koper. Daarbij zijn dit bovendien allemaal inwoners van Gelselaar of directe omgeving. Het plan voldoet daarmee ook ruim aan het criterium dat de behoefte moet zijn aangetoond.

1.2: Woningbouw past in ruimtelijk beeld van de locatie

De percelen liggen aan de Meester Heuvelstraat in Gelselaar, op het terrein van het voormalige bosbouw- en caravanbedrijf Mensink, achter de bebouwing aan de Van Bevervoordestraat. Meewerken aan het bouwplan betekent dat dit, al enige tijd lege terrein, een invulling krijgt met woningen. De woningbouwontwikkeling bestaat uit de bouw van elf woningen: 5 woningen in rij, 4 twee-onder-één-kapwoningen en 2 vrijstaande woningen. De vrijstaande en dubbele woningen zijn gegroepeerd op een binnenterrein ten zuiden van de Meester Heuvelstraat. De rijwoningen liggen in het oostelijk deel van het plangebied ten noorden van de basisschool en ten zuiden van

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
 Afhandelingsvoorstel voor raad:
 hamerstuk
 bespreekstuk
 anders, nl

Raadsvergadering
 zonder hoofdelijke stemming
 met algemene stemmen
 stemmen voor, stemmen tegen
 aangenomen
 verworpen

de aan te leggen wadi.

1.3: Herziening van de bestemming

Een herziening van het geldende bestemmingsplan moet ervoor zorgen dat deze woningbouw aan de Meester Heuvelstraat ook planologisch wordt vastgelegd. De huidige maatschappelijke bestemming wordt herzien in woonbestemmingen. Het bestemmingsplan "Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)" is hiervoor gemaakt.

1.4: Ter inzage van het ontwerpbestemmingsplan

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 9 december 2021 tot en met 19 januari 2022 ter inzage gelegen. Wij hebben geen zienswijzen ontvangen. Er is dan ook geen aanleiding om het ontwerpbestemmingsplan te wijzigen.

Kanttekeningen en risico's

Tegen een vaststellingsbesluit van een bestemmingsplan kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Recente jurisprudentie geeft inmiddels aan, dat iedereen dit kan doen. Een eerder ingediende zienswijze is hiervoor niet meer direct noodzakelijk.

Voor eventuele planschade is een overeenkomst afgesloten met de ontwikkelaar van dit perceel. Uit te keren tegemoetkomingen in schade verhalen wij op de ontwikkelaar.

Financiën

Met de ontwikkelaar is een realiseringsovereenkomst afgesloten en een overeenkomst over het verhalen van eventueel uit te keren tegemoetkoming in schade (vroeger: planschade). Het plan heeft daardoor geen financiële risico's voor de gemeente. Bij het vaststellen van dit bestemmingsplan hoeft dan ook geen exploitatieplan vastgesteld te worden.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Niet van toepassing.

Communicatie

Van 23 september tot en met 6 oktober 2021 heeft een voorontwerp van het bestemmingsplan twee weken voor inspraak ter inzage gelegen. Er is geen inspraakreactie ingediend. Het ontwerpbestemmingsplan heeft vervolgens zes weken ter inzage gelegen. Ook tegen het ontwerpbestemmingsplan is geen zienswijze ingediend.

Zowel de inspraak als het ter inzage leggen van het ontwerp zijn gepubliceerd in het BerkelBericht en het Gemeenteblad.

Nadat het bestemmingsplan is vastgesteld, wordt het opnieuw zes weken ter inzage gelegd. Tijdens die termijn kan beroep worden ingesteld. Dit wordt gepubliceerd in BerkelBericht en het Gemeenteblad.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Het betreft een bestemmingsplanherziening op verzoek van de eigenaar en ontwikkelaar van het perceel. De gemeente heeft in dit proces een besluitvormende rol.

Planning en evaluatie

De volgende stap in dit planologische proces is, dat de raad het bestemmingsplan ongewijzigd vaststelt. Hierna is het dan voor belanghebbenden mogelijk om tegen dit bestemmingsplan beroep in te stellen (zie onder kanttekeningen en risico's).

Na afloop van de beroepstermijn treedt het plan in werking, tenzij een verzoek om schorsing wordt gedaan.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 08-03-2022

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 08-02-2022;

overwegende, dat voor percelen aan de Meester Heuvelstraat in Gelselaar geldt dat alleen maatschappelijke voorzieningen zijn toegelaten, en een woningbouwplan met 11 woningen niet mogelijk is;

dat door een herziening van het geldende bestemmingsplan het mogelijk wordt om 11 woningen te bouwen, waarvan 2 vrijstaande, 4 halfvrijstaande (twee-onder-een-kap) en 5 rijwoningen;

dat een voorontwerpbestemmingsplan hiervoor ter inzage lag van 23 september tot en met 6 oktober 2021, en er tijdens deze termijn geen inspraakreactie is ontvangen;

dat met ingang van 9 december 2021 tot en met 19 januari 2022 gedurende 6 weken voor iedereen ter inzage heeft gelegen het ontwerpbestemmingsplan met de bijbehorende stukken;

dat van deze terinzagelegging op de wettelijk voorgeschreven wijze kennisgeving is gedaan langs elektronische weg, via publicaties in het Gemeenteblad en het BerkelBericht van 8 december 2022;

dat gedurende de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan geen zienswijzen zijn ingediend en er geen aanleiding is om het ontwerpbestemmingsplan te wijzigen;

dat het bestemmingsplan is voorbereid overeenkomstig artikel 3.1 en artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening en voldoet aan de eisen die bij of krachtens de Wet ruimtelijke ordening worden gesteld aan een bestemmingsplan;

dat artikel 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening onder meer bepaalt dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan kan worden besloten om geen exploitatieplan vast te stellen wanneer het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het bestemmingsplan begrepen gronden anderszins verzekerd is of deze er niet zijn;

gelet op de Algemene wet bestuursrecht en de artikelen 3.1 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening;

b e s l u i t :

1. het bestemmingsplan "Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)" bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals opgenomen in het GML-bestand: NL.IMRO.1859.BPGSL20210003-0100.gml met de bijbehorende bestanden vast te stellen zoals het als ontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegen en waarbij voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT (versie: 22-01-2021);
2. voor het bestemmingsplan "Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)" geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 08-03-2022

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Bestemmingsplan Meester Heuvelstraat Gelselaar (Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1)

Bijlagen:

Ontwerpbestemmingsplan "Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)"

Gelselaar, Van
Bevervoordestraat 20
2012, herziening 2021-1
(Meester Heuvelstraat)

Inhoudsopgave

| | |
|--|-----------|
| TOELICHTING | 3 |
| Hoofdstuk 1 Inleiding | 5 |
| 1.1 Aanleiding en doelstelling | 5 |
| 1.2 Plangebied | 5 |
| 1.3 Wat is een bestemmingsplan? | 7 |
| 1.4 Geldend bestemmingsplan | 8 |
| 1.5 De bij het plan behorende stukken | 9 |
| 1.6 Leeswijzer toelichting | 10 |
| Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plangebied en het plan | 11 |
| 2.1 Het plangebied | 11 |
| 2.2 Ontstaansgeschiedenis | 12 |
| 2.3 Functionele structuur | 13 |
| 2.4 Ruimtelijke structuur | 13 |
| 2.5 Stedenbouwkundig plan | 13 |
| 2.6 Beschrijving van het plan | 14 |
| Hoofdstuk 3 Inventarisatie van het geldend beleid | 21 |
| 3.1 Rijksbeleid | 21 |
| 3.2 Provinciaal beleid | 25 |
| 3.3 Regionaal beleid | 27 |
| 3.4 Gemeentelijk beleid | 30 |
| Hoofdstuk 4 Onderzoek en uitvoerbaarheidsaspecten | 35 |
| 4.1 Milieu | 35 |
| 4.2 Ecologie | 48 |
| 4.3 Water | 51 |
| 4.4 Archeologie en cultuurhistorie | 55 |
| 4.5 Verkeer en parkeren | 58 |
| 4.6 Kabels en leidingen | 59 |
| Hoofdstuk 5 Juridische planopzet | 61 |
| 5.1 Verbeelding | 61 |
| 5.2 Hoofdstukindeling van de regels | 61 |
| 5.3 Bestemmingsregels | 62 |
| 5.4 Algemene regels | 63 |
| Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid | 65 |
| Hoofdstuk 7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid | 67 |
| 7.1 Inspraak | 67 |
| 7.2 Overleg | 67 |
| 7.3 Procedure | 68 |

TOELICHTING

Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

De grondeigenaren hebben een initiatief ontwikkeld om aan de Van Bevervoordestraat 20 een woningbouwplan -- bestaande uit 11 woningen te realiseren. Het oorspronkelijke initiatief dat ten grondslag lag aan het bestemmingsplan Van Bevervoordestraat 20-22 Gelselaar is niet uitgevoerd. De betreffende zorgpartij is er niet in geslaagd een voorziening op te richten voor een passende groep bewoners die volgens het bestemmingsplan toegelaten zouden mogen worden. De noodzakelijke omvang van de voorziening met de toegelaten groep bewoners bleek mede tengevolge van gewijzigde regelgeving naderhand financieel-economisch niet langer meer uitvoerbaar.

Het college van burgemeester en wethouders heeft aangegeven in principe te willen meewerken aan de realisatie van de 11 woningen. De realisatie hiervan met bijbehorende ontsluiting is niet mogelijk op grond van het geldende bestemmingsplan. Er is een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk.

In dit bestemmingsplan is rekening gehouden met onder meer:

- nota's en visies op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau;
- aspecten van milieu, ecologie, archeologie en cultuurhistorie;
- waterhuishoudkundige aspecten;
- een verantwoorde keuze van bestemmingen;
- eisen voor de vormgeving van het plan. Hierbij wordt bedoeld op gestandaardiseerde regels en een digitale verbeelding, gebaseerd op objectgerichte vlakken en voorzien van een codering zoals omschreven in het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening (IMRO).

In dit bestemmingsplan wordt aangetoond dat de herziening van het bestemmingsplan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Plangebied

Het plangebied ligt ten noorden van de percelen Van Bevervoordestraat 6 tot en met 20. Kadastraal is het plangebied bekend als gemeente Geesteren, sectie GTR, nummers 1625, 1680, 1726 (ged.), 1725 (ged.) en 720 (ged.). Het plangebied omvat van perceel 1725 en 720 een gedeelte, omdat daar nu nog een maatschappelijke bestemming op ligt waar meer voor de hand liggend is om hier een woonbestemming op te leggen, want dit sluit beter aan bij de al aanwezige woonbestemming op de rest van de percelen.

Onderstaande afbeelding 1.1 geeft de ligging van het plangebied in de kern Gelselaar weer. In afbeelding 1.2 is verder ingezoomd op het plangebied.



afb. 1.1 Ligging plangebied groter verband



afb. 1.2 Ligging van het plangebied (rood omlijnd)

1.3 Wat is een bestemmingsplan?

Het gemeentelijke bestemmingsplan is een middel waarmee functies aan gronden worden toegekend. Het gaat dus om het toekennen van gebruiksmogelijkheden. Vanuit de Wet ruimtelijke ordening volgt een belangrijk principe: het gaat om toelatingsplanologie. Het wordt de grondgebruiker (eigenaar, huurder etc.) toegestaan om de functie die het bestemmingsplan geeft, uit te oefenen. Dit houdt in dat:

- de grondgebruiker niet kan worden verplicht om een in het bestemmingsplan aangewezen bestemming ook daadwerkelijk te realiseren; en
- de grondgebruiker geen andere functie mag uitoefenen in strijd met de gegeven bestemming (de overgangsbepalingen zijn hierbij mede van belang).

Een afgeleide van de gebruiksregels in het bestemmingsplan zijn regels voor bebouwing (omgevingsvergunning voor het bouwen) en regels voor het verrichten van 'werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden' (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden).

Een bestemmingsplan regelt daarom:

- het toegestane gebruik van gronden (en de bouwwerken en gebouwen);

en een bestemmingsplan kan daarbij regels geven voor:

- het bebouwen van de gronden;
- het verrichten van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

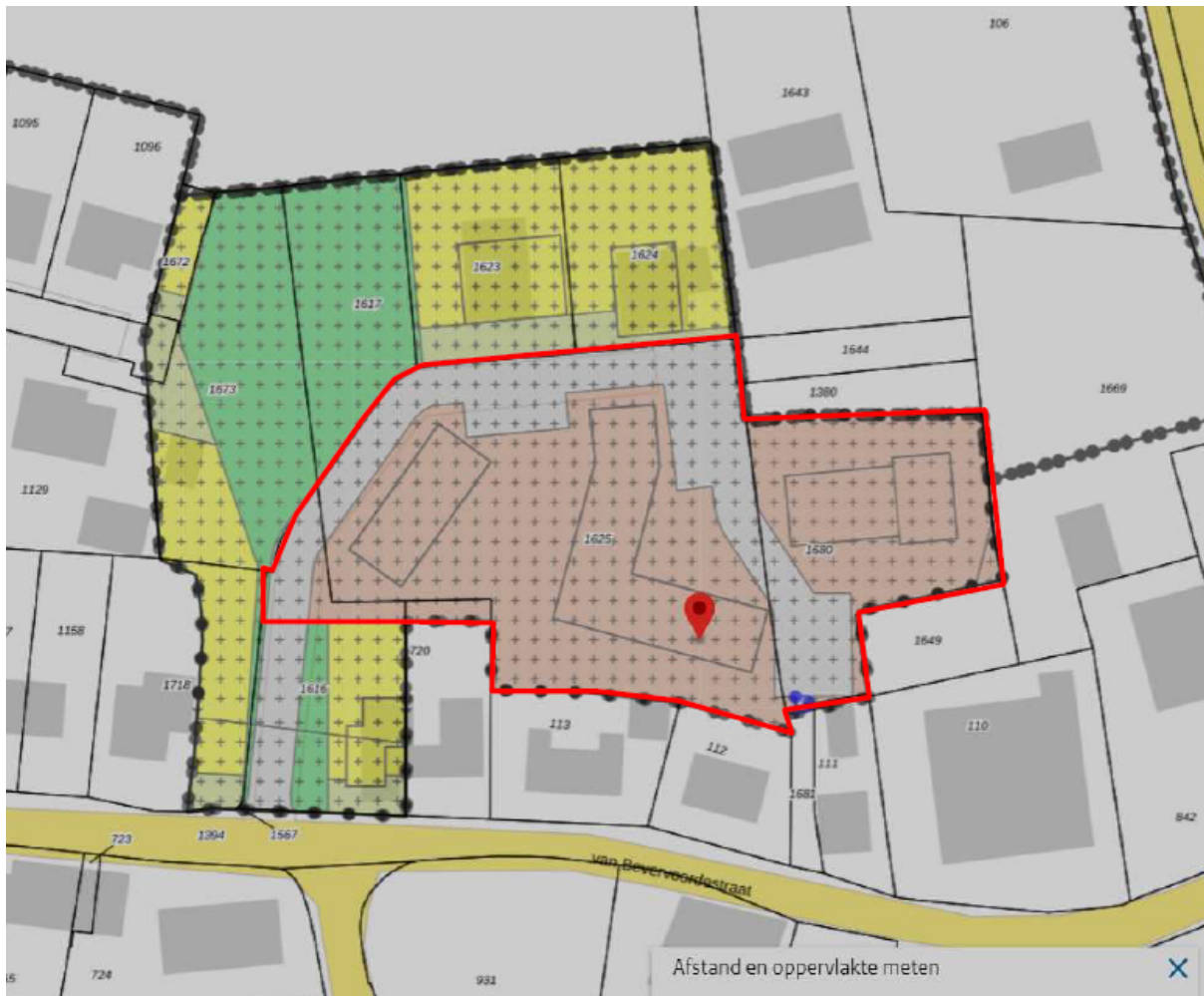
Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument voor het voeren van ruimtelijk beleid, maar het is zeker niet het enige instrument. Andere ruimtelijke wetten en regels zoals de Woningwet, de Erfgoedwet, de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet milieubeheer en de Bouwverordening zijn ook erg belangrijk voor het uitvoeren van ruimtelijk beleid.

1.4 Geldend bestemmingsplan

Voor de gronden van het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012', dat op 17-09-2013 is vastgesteld door de raad van de gemeente Berkelland. Het plangebied heeft in dat bestemmingsplan de bestemmingen 'Maatschappelijk' en Verkeer - Verblijfsgebied. Binnen deze bestemming "maatschappelijk" zijn maatschappelijke voorzieningen voor zo ver het betreft een zorgaccommodatie toegelaten en wonen in de vorm van appartementen en bijzondere woonvoorzieningen, in combinatie met medische, paramedische en verzorgende ondersteuning; toegestaan. De gebouwen moeten binnen het aangegeven bouwvlak worden gebouwd. De maximale goot- en bouwhoogte hiervan bedragen deels 3 en 6 meter en deel 4 en 8 meter.

Zie volgende afbeelding voor een uitsnede van de verbeelding van het bestemmingsplan 'Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012' .

Afbeelding 1.3 bevat de verbeelding van het geldende bestemmingsplan. Het roodomlijnde gebied betreft het nieuwe plangebied van het voorliggende bestemmingsplan.



afb. 1.3 Fragment van het geldende bestemmingsplan 'Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012'

Het omvormen van de gronden met de bestemmingen 'Maatschappelijk' en 'Verkeer - Verblijfsgebied' naar de bestemmingen 'Wonen', 'Tuin', 'Verkeer - Verblijfsgebied' en 'Groen' ten behoeve van de bouw van 11 woningen en de aanleg van een wadi past niet in het geldende bestemmingsplan en de daarin opgenomen bestemmingen. Om de herontwikkeling mogelijk te maken is een bestemmingsplanherziening noodzakelijk. Dit bestemmingsplan voorziet hierin.

1.5 De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan "Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)" bestaat uit de volgende stukken:

- toelichting;
- regels;
- de verbeelding (tek.nr. NL.IMRO.1859.BPGSL20210003-0010).

Op de verbeelding is de bestemming van de gronden binnen het plangebied aangegeven. In

Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)

de regels zijn bepalingen opgenomen om de uitgangspunten van het plan zeker te stellen. De verbeelding en de regels vormen samen het juridisch bindende gedeelte van het plan en moeten samen 'gelezen' worden.

Het plan gaat vergezeld van een toelichting. De toelichting geeft een duidelijk beeld van het bestemmingsplan en van de daaraan ten grondslag liggende gedachten. De toelichting maakt geen deel uit van het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. De toelichting is van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

1.6 Leeswijzer toelichting

Deze toelichting is opgebouwd uit zeven hoofdstukken. Het volgende hoofdstuk beschrijft het plan en de bestaande situatie van het plangebied (Hoofdstuk 2). Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van het ruimtelijke beleidskader van de verschillende overheden waaraan het plan moet voldoen. Hoofdstuk 4 bevat de milieu- en de omgevingsaspecten van het plan. De toelichting besluit met hoofdstukken over de opbouw, verantwoording en uitleg van de planregels (Hoofdstuk 5), de economische uitvoerbaarheid (Hoofdstuk 6) en het gevoerde (voor)overleg en de inspraak op het plan (Hoofdstuk 7).

Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plangebied en het plan

2.1 Het plangebied

Gelselaar ligt in het noordelijke deel van de gemeente Berkelland tussen Borculo, Diepenheim en Lochem. Het plangebied ligt in het noordelijke deel van het dorp Gelselaar langs de Van Bevervoordestraat. Het plangebied wordt aan drie zijden, het westen, zuiden en oosten, omsloten door de bebouwde kom van het dorp. Ten noorden van het plangebied ligt deels het agrarische landschap, dat kenmerkend is voor de gemeente Berkelland. De luchtfoto in afbeelding 2.1 geeft het plangebied in haar directe omgeving globaal weer. Ten zuiden van het plangebied ligt de Van Bevervoordestraat en aan de noordzijde wordt het plangebied begrensd door de Meester Heuvelstraat.

Het plangebied ligt in de directe nabijheid van een aantal vrijstaande en dubbele woningen alsmede van een school. Tussen het plangebied en de genoemde Van Bevervoordestraat ligt een aantal woningen in een lint. Zie volgende afbeelding.



afb. 2.1 Uitsnede luchtfoto. Binnen de globale belijning het plangebied.

De verbinding tussen het dorp en het landschap ten noorden ervan is verloren gegaan door de bouw van de steeds grotere agrarische bedrijfsgebouwen, aanleg van de nieuwbouwuurt Teeuwland en de verdichting van het bebouwingslint langs de Van Bevervoordestraat. Door de eerdere uitplaatsing van het bosbedrijf is er ruimte vrijgekomen om de binding met het

Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)

landschap op vergelijkbare wijze als ten zuiden van de kerk weer opnieuw vorm te geven. Verder bood de sloop van de gebouwen en de herinrichting van het terrein de mogelijkheid de ruimtelijke kwaliteit van de noordelijke dorpsrand van Gelselaar te verbeteren.

2.2 Ontstaansgeschiedenis

Het dorp Gelselaar wordt grotendeels omgeven door een essencomplex. Ten zuiden van de lijn Van Bevervoordestraat/Pierinkdijk vormen de Gelselaarse Es, de Scholten Es en de Nieuwe Braak een aaneengesloten geheel, dat zich in zijn hoogteligging en openheid aftekent ten opzichte van aangrenzende gebieden. Hoewel bij de ruilverkaveling en ook daarna veel landschapselementen zijn verdwenen, is er nog veel behouden, zoals het reliëf (de bolling) en fragmenten van houtwallen, steilranden, oude perceelsgrenzen, oude wegen, paden en waterlopen (met name rond de boerderijen). Hierdoor zijn de randen van de essen nog herkenbaar in het landschap. Ook het beloop van de Slinge en de situering van boerderijen op horsten erlangs zijn typerend. Vanaf de open essen heeft men zicht op deze boerderijen aan de rand en op het dorp.

Het oudste en meest karakteristieke deel van het dorp Gelselaar is het Carré rond de kerk. De bebouwing ligt geconcentreerd in een carrévorm rond het kerkje, dat in de 19e eeuw werd gebouwd. Het voormalige kerkhof, een besloten openbare ruimte, is slechts via drie stegen toegankelijk. Rondom het kerkhof ligt karaktervolle bebouwing, met het soms fraai vormgegeven woongedeelte gericht naar de kerk en met het oorspronkelijke bedrijfs gedeelte (de deel) gericht naar de straat.



afb. 2.2. Topografische kaart Gelselaar

2.3 Functionele structuur

Het plangebied bestaat op dit moment uit bouwrijpe grond in afwachting van de nieuwe woningbouwontwikkeling.

2.4 Ruimtelijke structuur

De huidige ruimtelijke karakteristiek van het beschermd dorpsgezicht Gelselaar bestaat uit twee componenten: het dorp en het omringende essencomplex.

Hoewel de dorpskern zich door de kleinere schaal en relatieve beslotenheid duidelijk onderscheidt van het open essencomplex rondom, is er geen sprake van een scherpe dorpsrand. Ook bevinden zich binnen de dorpskern kenmerkende onbebouwde ruimten.

Globaal bevindt zich de dorpskern tussen de Tieberinkweg in het zuiden, de Viskerdijk en de begraafplaats in het oosten, het Teeuwland in het noorden en het sportterrein in het westen.

De dorpskern wordt gekenmerkt door een kleinschalig patroon van percelen, paden, wegen, beplantingen, erfafscheidingen en karakteristieke boerderijen.

2.5 Stedenbouwkundig plan

Voor de woningbouwontwikkeling - bestaande uit 11 grondgebonden woningen - is een aantal randvoorwaarden opgesteld. De belangrijkste randvoorwaarden zijn hieronder opgenomen.

- binnen het plangebied dienen voldoende parkeerplaatsen te worden aangelegd waarbij voldaan moet worden aan de parkeernormen van de gemeente;
- de vluchtroute voor de kinderen en medewerkers van de school moet gewaarborgd blijven;
- aandacht besteden aan een groene inpassing van plangebied en percelen. Tuinen omzomen met streekeigen lage en hoge hagen van beuk, meidoorn en/of liguster;
- een aanvaardbaar woon- en leefmilieu voor toekomstige bewoners moet geborgd kunnen worden.
- het behouden uitzicht van het schoolplein in noordelijke en westelijke richting.

Onderstaande afbeelding geeft een impressie van het stedenbouwkundig plan.



afb. 2.3 uitsnede stedenbouwkundig plan

De kaart van het stedenbouwkundig plan inclusief legenda is als bijlage bij de toelichting gevoegd.

2.6 Beschrijving van het plan

De woningbouwontwikkeling bestaat uit de bouw van elf woningen. Het betreft vijf woningen in een rij, twee vrijstaande woningen en twee dubbele woningen.

De vrijstaande en dubbele woningen zijn gegroepeerd op een binnenterrein ten zuiden van de Meester Heuvelstraat en ten noorden van de bestaande woningen aan de Van Bevervoordestraat. De rijtjeshuizen liggen in het oostelijk deel van het plangebied ten noorden van de openbare school en ten zuiden van de aan te leggen wadi. Op de volgende afbeelding is een verkavelingsopzet opgenomen met de verschillende woningtypen.



afb. 2.4. verkevelingsopzet

Bij de goot- en bouwhoogte van maximaal 3 en 9 wordt aangesloten bij de bebouwing van de aangrenzende wijk Teeuwland en de bebouwing aan de Van Bevervoordestraat.

Het blokje rijwoningen in het oostelijk deel van het plangebied heeft een behoorlijke lengte. Dit in relatie tot de andere in en om het plangebied aanwezige bebouwing. Door te kiezen voor een lage goot waarbij de kap over het volume wordt getrokken en het toepassen van bijvoorbeeld een wolfseind bij de eindwoningen wordt een eigen en meer landschappelijk karakter verkregen.

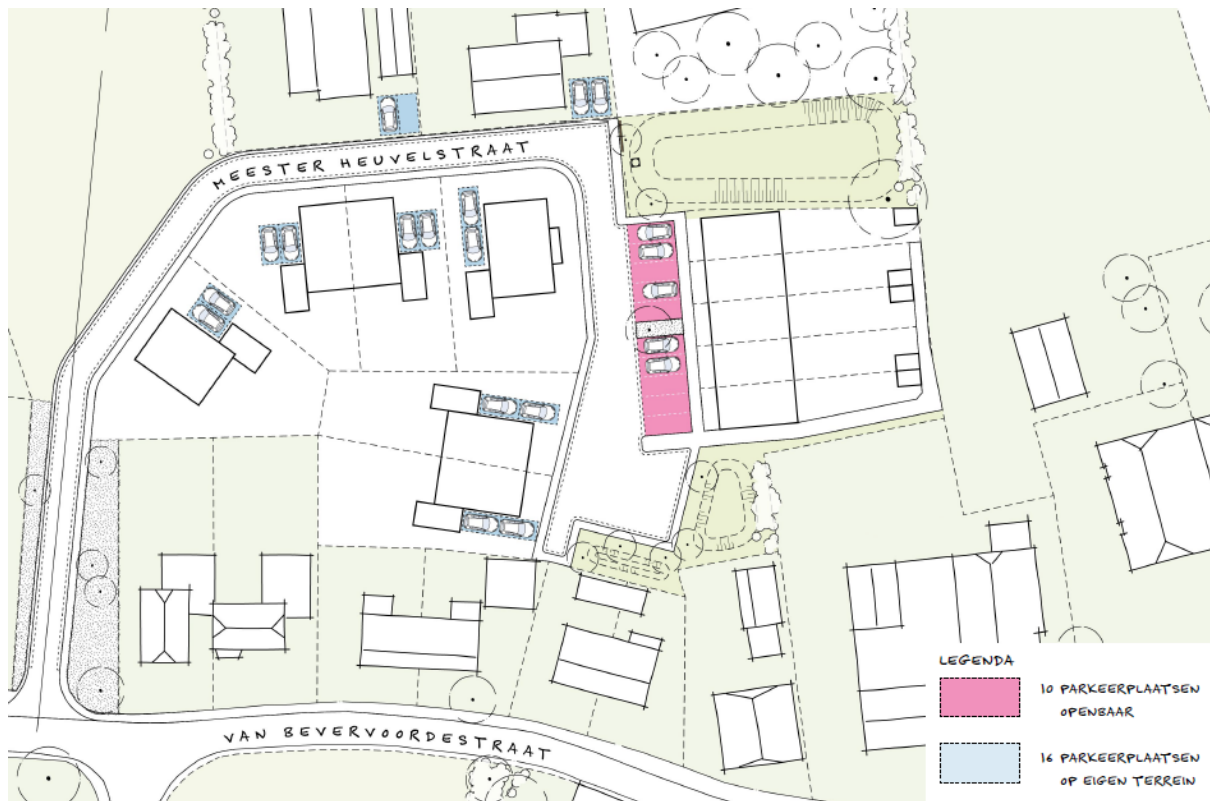
Ontsluiting en parkeren

Alle woningen liggen aan de Meester Heuvelstraat. De straat die het inbreidingsgebied ontsluit en aantakt op de Van Bevervoordestraat.



afb.2.5. foto entree Meester Heuvelstraat vanaf de Van Bevervoordestraat

Voor de vrijstaande en twee-aaneen woningen worden per woning 2 parkeerplaatsen op eigen terrein aangelegd. Voor de rijenwoningen worden de parkeerplaatsen (10) aangelegd vóór de woningen in het openbaar gebied. Zie volgende afbeelding met daarop aangegeven de parkeerplaatsen bij de woningen.



afb.2.6 parkeerkaart inbreidingslocatie

Om een aanvaardbaar woon- en leefmilieu te kunnen creëren wordt bij de noodzakelijke geluidswerende voorziening voor de meest zuidelijk geprojecteerde woning meegenomen bij het ontwerp van de rijwoningen voor een goede architectonische inpassing.

Gezien het minimale gebruik van de doodlopende weg wordt geen apart trottoir aangelegd. Deze inrichting sluit aan bij het dorps karakter van de openbare ruimte van Gelselaar en het 'Beeldkwaliteitsplan beschermd dorpsgezicht Gelselaar gemeente Berkelland'.

Inrichting

- landschappelijke overgang/verbinding door kleinschalige weide richting open essenlandschap (zichtrelatie)
- gemengde haag langs perceelgrenzen zorgt voor enige beschutting en privacy
- informele woonstraat met smalle trottoir bestaande uit gebakken klinkers vergelijkbaar met het beeld van de Pastorielaan;
- In het verlengde van de hoofdontsluiting van het terrein wordt een groengebied gerealiseerd. Op deze manier wordt vormgegeven aan de nieuwe verbinding tussen het carré rondom de kerk en het landschap ten noorden van het dorp. Om het overtollig hemelwater binnen de grenzen van het plangebied te kunnen bergen en infiltreren wordt in het groengebied een wadi aangelegd.
- Een belangrijk kenmerk van de stedenbouwkundige structuur van Gelselaar is de verbinding tussen de oorspronkelijke kern van het dorp rondom de kerk en het omliggende landschap. Ten zuiden van de kerk is deze verbinding nog grotendeels intact. Ten noorden van de Van Bevervoordestraat is deze verbinding echter door bouwontwikkelingen verdwenen. De verplaatsing van het bosbouwbedrijf biedt de

Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)

mogelijkheid een nieuwe verbinding te realiseren. In het stedenbouwkundig plan is hier gevolg aangegeven door met de aanleg van een wigvormig parkje het landschap naar binnen te trekken.

- Het dorpse karakter van het nieuwe wijkje wordt verder versterkt door bij de inrichting van het groengebied gebiedseigen beplanting toe te passen. Deze beplanting wordt op essentiële plekken beeldbepalend doordat op deze manier vormgegeven wordt aan de zichtlijnen tussen het dorp en het landschap. Ter plaatse van het parkje kan de overgang van landschap naar dorp verder worden verzacht. De erven worden omsloten door strakke hagen. Op plaatsen waar een steviger groenbeeld gewenst is, zoals bij de entree van het buurtje, het schegvormige park kan gekozen worden voor een robuuste, natuurlijke haag. Hiermee wordt het groen vanuit het landschap het dorp ingetrokken en wordt de oude verbinding tussen het carré en het buitengebied hersteld.

Deze inrichting sluit aan bij het dorpse karakter van de openbare ruimte van Gelselaar en het 'Beeldkwaliteitsplan beschermd dorpsgezicht Gelselaar gemeente Berkelland'.

Duurzaamheid

In het kader van duurzaamheid worden op het gebied van energie, materiaal- en grondstoffengebruik, watergebruik en -verbruik de volgende maatregelen genomen;

- de woningen worden 'gasloos' gebouwd;
- zonnepanelen in combinatie met warmtepomp
- (gerecyclede) materialen en grondstoffen gebruiken die hergebruik kunnen worden na sloop/aanpassingen van de bebouwing
- natuurinclusief bouwen (nestgelegenheid aanbrengen onder goten, plaatsen insectenhôtels)
- waterberging en waterhergebruik op eigen terrein en de aanleg van een wadi. Ten noordoosten van het plangebied ligt een grote bestaande wadi voor de berging van hemelwater voor het gehele gebied waar nieuwbouw is en wordt gerealiseerd.
- Aan de zuidoostzijde wordt nog een kleine - ondiepe - wadi en sloot/greppel aangelegd met een maximale diepte van 0.3m. De wadi's zijn kindveilig/kindvriendelijk omdat wadi's nooit gedurende langere periodes met water gevuld zijn. Binnen 24 uur loopt een wadi leeg/infiltreert het water in de bodem, die zandig is. Het grondwaterpeil bevindt zich op 2,8 – 3,8 m –mv. De bodem is geschikt voor infiltratie.

Beeldkwaliteitsplan beschermd dorpsgezicht Gelselaar gemeente Berkelland

Bij besluit van 13 september 2013 is de kern Gelselaar aangewezen als beschermd dorpsgezicht in de zin van artikel 1, onder g, van de Monumentenwet 1988. Voor het gehele gebied van dit beschermd gezicht geldt de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie'. Het zwaartepunt van dat beschermd gezicht ligt in de kern Gelselaar waarvoor inmiddels het onherroepelijke bestemmingsplan 'Gelselaar, Dorp 2010' geldt. De met dat beschermd gezicht samenhangende belangen zijn gewaarborgd door voornoemde dubbelbestemming en het 'Beeldkwaliteitsplan beschermd dorpsgezicht Gelselaar gemeente Berkelland'.

Het voorliggende bestemmingsplan 'Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2020-1 (Meester Heuvelstraat)' is een partiële herziening van Gelselaar Van Bevervoordestraat 20 2012. De dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie' is een-op-een overgenomen uit bestemmingsplan 'Gelselaar Dorp 2010' Het nieuwe plangebied moet ook

waarborgen van beeldkwaliteit bieden.

Het beeldkwaliteitsplan is bedoeld om een kader te bieden waarbinnen stedenbouwkundige en architectonische veranderingen van de bebouwing, de erfinrichting en de inrichting van de openbare ruimte mogelijk zijn. Het beeldkwaliteitsplan biedt het kader om de ruimtelijke kwaliteit te waarborgen, te stimuleren en te verbeteren. Voor Gelselaar is een beeldkwaliteitsplan gemaakt om bescherming te bieden aan het cultuurhistorische waardevolle karakter van Gelselaar. En dat beeldkwaliteitsplan stelt het waardevolle karakter als uitgangspunt bij nieuwe ontwikkelingen en geldt als basis voor de gestelde criteria voor de ontwikkelingen in het plan Van Bevervoordestraat 20.

Hoofdstuk 3 Inventarisatie van het geldend beleid

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven. Het beleid is in dit bestemmingsplan afgewogen en doorvertaald op de verbeelding en in de regels.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van kracht geworden. De SVIR actualiseert het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid als gevolg van nieuwe politieke accenten en veranderende omstandigheden zoals de economische crisis, klimaatverandering en toenemende regionale verschillen onder andere omdat groei, stagnatie en krimp gelijktijdig plaatsvinden. De structuurvisie geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en vervangt de Nota Ruimte.

In de structuurvisie schetst het Rijk de ambities voor concurrentiekracht, bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid tot 2040 (lange termijn) en doelen, belangen en opgaven tot 2028 (middellange termijn). De centrale visie wordt uiteengezet in drie hoofddoelstellingen voor de middellange termijn (2028), namelijk "concurrerend, bereikbaar en leefbaar & veilig". Voor de drie rijksdoelen zijn de onderwerpen van nationaal belang benoemd waarmee het Rijk aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken.

De drie hoofddoelstellingen en de nationale belangen zijn:

1. Concurrerend: Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland. Hiervoor zijn de volgende nationale belangen benoemd:
 - *Nationaal belang 1*: Een excellent en internationaal bereikbaar vestigingsklimaat in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren;
 - *Nationaal belang 2*: Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie;
 - *Nationaal belang 3*: Ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen;
 - *Nationaal belang 4*: Efficiënt gebruik van de ondergrond;
2. Bereikbaar: Het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat. Hiervoor zijn de volgende nationale belangen benoemd:
 - *Nationaal belang 5*: Een robuust hoofdnetwerk van weg, spoor- en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen;
 - *Nationaal belang 6*: Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem van weg, spoor- en vaarweg;
 - *Nationaal belang 7*: Het in stand houden van de hoofdnetwerken van weg, spoor- en vaarwegen om het functioneren van de netwerken te waarborgen;

3. Leefbaar & veilig: Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn:
- *Nationaal belang 8*: Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's;
 - *Nationaal belang 9*: Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwater-voorziening en klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling;
 - *Nationaal belang 10*: Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten;
 - *Nationaal belang 11*: Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten;
 - *Nationaal belang 12*: Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten;

De rijksverantwoordelijkheid voor het systeem van goede ruimtelijke ordening is zonder hoofddoelstelling, als afzonderlijk belang opgenomen:

- *Nationaal belang 13*: Zorgvuldige afwegingen en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Voor alle nationale opgaven worden rijksinstrumenten ingezet, waarbij financiering slechts één van de instrumenten is. Ook decentrale overheden en marktpartijen dragen bij aan de realisatie van nationale opgaven.

Toetsing

Bij onderhavig plan zijn nationaal belang 10 en nationaal belang 13 van belang aan de orde.

Nationaal belang 10: Wat betreft nationaal belang 10 kan worden gesteld dat onderhavig plangebied is gelegen binnen een door het rijk aangewezen beschermd dorpsgezicht. Het zwaartepunt van dat beschermd gezicht ligt in de kern Gelselaar waarvoor inmiddels het onherroepelijke bestemmingsplan 'Gelselaar, Dorp 2010' geldt. De met dat beschermd gezicht samenhangende belangen zijn gewaarborgd door voornoemde dubbelbestemming en het 'Beeldkwaliteitsplan beschermd dorpsgezicht Gelselaar gemeente Berkelland'. Hiermee is voldoende rekening gehouden met nationaal belang 10.

Nationaal belang 13: Voorliggend bestemmingsplan maakt woningbouwontwikkeling mogelijk. Met de bouw van 11 woningen is rekening gehouden met relevant ruimtelijk beleid en met de landschappelijke/stedenbouwkundige kwaliteiten in de omgeving van het plangebied. In dit bestemmingsplan is zorg gedragen voor een zorgvuldige afweging en een transparante besluitvorming. Daarmee sluit de voorgenomen ontwikkeling aan op het nationaal belang 13.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het kabinet heeft in de hiervoor genoemde Structuurvisie vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen de bevoegdheid om algemene regels te stellen zou moeten worden ingezet. Het gaat om de volgende nationale belangen: Rijkswaardewegen, Project Mainportontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, Defensie, Ecologische hoofdstructuur, Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, Primaire wa-terkeringen buiten het kustfundament en IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

De SVIR bepaalt welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Ten aanzien daarvan is een borging door middel van normstelling, gebaseerd op de Wro, gewenst. Die uitspraken onderscheiden zich in die zin dat van de provincies en de gemeenten wordt gevraagd om de inhoud daarvan te laten doorwerken in de ruimtelijke besluitvorming. Zij zijn dus concreet normstellend bedoeld en worden geacht direct of indirect, dus door tussenkomst van de provincie, door te werken tot op het niveau van de lokale besluitvorming, zoals de vaststelling van bestemmingsplannen. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken.

Een deel van het Barro is gebaseerd op eerdere PKB's en beleidsnota's die in de SVIR worden herbevestigd. Deze onderdelen kunnen na vaststelling van de structuurvisie de procedure volgen en vervolgens in werking treden. Het betreft de volgende onderdelen:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie, en
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Op 28 augustus 2012 is het besluit aangevuld met voorschriften voor de andere beleidskaders uit de SVIR, het Nationaal Waterplan en het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening. Het gaat hierbij om de volgende onderwerpen:

- rijkswaardewegen;
- hoofdwegen en hoofdspoorwegen;
- elektriciteitsvoorziening;
- buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen;
- ecologische hoofdstructuur;
- primaire wa-terkeringen buiten het kustfundament, en
- IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

In de regeling inzake de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is kortweg vastgelegd dat de EHS door de provincies in een provinciale verordening moet worden vastgelegd. Ook is vastgelegd dat in een bestemming de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS niet mogen worden aangetast, tenzij sprake is van een groot algemeen belang, er geen reële alternatieven zijn of de negatieve effecten worden gecompenseerd.

Toetsing

Voorliggend bestemmingsplan ligt niet binnen de EHS. Andere - hogere - belangen zijn niet in het geding. Hiermee is geen sprake van strijdigheid met de Barro.

3.1.3 Besluit ruimtelijke ordening

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is 'de ladder voor duurzame verstedelijking' geïntroduceerd. De ladder is per 1 oktober 2012 ook als procesvereiste opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6 lid 2). De 'ladder voor duurzame verstedelijking' heeft als doel om zorgvuldig ruimtegebruik te stimuleren en overprogrammering op regionaal niveau te voorkomen.

Met ingang van 1 juli 2017 werd het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd in verband met de aanpassing van de ladder voor duurzame verstedelijking. De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- een vereenvoudiging door het loslaten van de afzonderlijke 'treden' en,
- het vervangen van het begrip «actuele regionale behoefte» door: behoefte. Zowel voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen binnen als buiten bestaand stedelijk gebied moet de behoefte worden beschreven.
- het doorschuiven van de toepassing van de Ladder naar het uitwerkings- of wijzigingsplan

Uitgangspunt voor de wijziging is dat met het oog op een zorgvuldig ruimtegebruik, een nieuwe stedelijke ontwikkeling in beginsel in bestaand stedelijk gebied wordt gerealiseerd. Indien de nieuwe stedelijke ontwikkeling voorzien wordt buiten het bestaand stedelijk gebied, dient dat nadrukkelijk te worden gemotiveerd in de toelichting. Dat wil zeggen dat in aanvulling op de algemene vereisten van artikel 3.1.6, eerste lid, van het Bro, onderbouwd moet worden waarom niet in het bestaand stedelijk gebied in de behoefte aan de nieuwe stedelijke ontwikkeling wordt voorzien. Daarbij kunnen de beschikbaarheid en geschiktheid van de ontwikkelingsmogelijkheden een rol spelen.

Het accent van stedelijke ontwikkelingen verschuift van nieuwbouw naar het vitaliseren van bestaande gebieden en gebouwen. Voor een goede afweging van keuzes voor locaties van nieuwe gebouwen staat de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik centraal. Het gaat om het tijdig afwegen van kansen en mogelijkheden om bestaande gebouwen te benutten bij overwegingen van nieuwe bebouwing.

Op basis van de ladder kan een goede afweging worden gemaakt.

Toetsing

Op deze plek was planologisch al voorzien in een nieuwe stedelijke ontwikkeling. De exploitatie hiervan bleek op deze plek op deze schaal financieel economisch niet meer uitvoerbaar. De invulling met woningbouw wordt gezien als een passende invulling. Dit bestemmingsplan voorziet immers in een vraaggestuurde woningbouwontwikkeling op een bestaande inbreidingslocatie in het binnenstedelijk gebied. Feitelijk betreft het een kleinschalige ontwikkeling op perceelsniveau.

Het plan is van strikt lokale aard en voorziet in een lokale behoefte van met name jongeren en starters/jonge gezinnen aan een passende en betaalbare woning. Vijf van de elf woningen is bestemd voor deze groep.

3.1.4 Erfgoedwet

Met de Erfgoedwet beschermt de overheid het cultureel erfgoed in Nederland. Vóór 2016 waren er verschillende wetten en regels voor behoud en beheer van cultureel erfgoed. Sinds juli 2016 zijn die allemaal samengegaan in 1 wet, te weten: Erfgoedwet.

In paragraaf 4.4 Archeologie en cultuurhistorie wordt beschreven op welke manier wordt omgegaan met archeologische en cultuurhistorische waarden. De kern Gelselaar is overigens aangewezen als een beschermd dorpsgezicht.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

De provincie wil de focus leggen op een duurzaam, verbonden en een economisch krachtig Gelderland. Door daarin te investeren wil de provincie werken aan een gezond, veilig, schoon en welvend Gelderland centraal. Om dat te bereiken wordt de focus gelegd op zeven ambities op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en woon- en leefomgeving. Deze ambities worden hieronder kort samengevat:

- Een versnelde energietransitie, gericht op forse vergroting van het aandeel duurzame energie en passend bij de Gelderse kwaliteiten;
- Een op de toekomst toegerust beschermend klimaatbeleid;
- Een voortvarend en innovatief circulair beleid;
- Een stimulerend en beschermend beleid voor biodiversiteit;
- Efficiënte, duurzame en innovatieve bereikbaarheid, toegesneden op de veranderende vraag;
- Een duurzaam, dynamisch en toegankelijk economisch vestigingsklimaat, waar voor ondernemers en inwoners een sterke aantrekkingskracht vanuit gaat;
- Een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, dat steeds weet te anticiperen op ontwikkelingen.

3.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

Op 24 september 2014 hebben Provinciale Staten de Omgevingsverordening Gelderland vastgesteld. De Omgevingsverordening betreft de juridische vertaling van de provinciale Omgevingsvisie Gelderland waarmee de provincie regels (randvoorwaarden) stelt aan bestemmingsplannen van gemeenten. Doel van de verordening is om provinciale belangen op het gebied van de ruimtelijke ordening te laten doorwerken naar het gemeentelijk niveau.

Na de vaststelling van de verordening in 2014 hebben nog een aantal actualisatierondes plaatsgevonden wat geresulteerd heeft in een geconsolideerde versie van de Omgevingsverordening Gelderland (december 2018).

Wonen

Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)

Omgevingsverordening Gelderland - onderdeel Wonen. De verordening bevat regels die er voor zorgen dat de doelen uit de visie worden behaald. Alle ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Gelderland moeten derhalve voldoen aan deze regels.

In de verordening zijn regels opgenomen met betrekking tot nieuwe woonlocaties.

Artikel 2.1 Regionale woonagenda

1. Per regio stellen de gemeentebesturen een regionale woonagenda op.
2. Gedeputeerde Staten stellen de regionale woonagenda vast, als de agenda in overeenstemming is met de regionale opgave en het meest recente provinciale beleid.
3. Als nog geen regionale woonagenda is vastgesteld of een noodzakelijke actualisatie van de vigerende regionale woonagenda nog niet heeft plaatsgevonden, beoordelen Gedeputeerde Staten, totdat die regionale woonagenda is vastgesteld of na actualisering opnieuw is vastgesteld een bestemmingsplan dat nieuwe woningen mogelijk maakt aan de volgende criteria:
 - a. er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking;
 - b. de ontwikkeling past binnen het meest recente provinciale beleid;
 - c. er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden over deze ontwikkeling.

Relatie met het plangebied

In het kader van een duurzame verstedelijking heeft de provincie Gelderland regels gesteld met betrekking tot verstedelijking. Hiervoor wordt in samenwerking met de regio (in dit geval de regio Achterhoek) afspraken gemaakt. Deze regionale afspraken worden door vertaald in de gemeentelijke verstedelijksopgaven. In het onderhavige plan gaat het op het toevoegen van woningen.

De regio Achterhoek heeft hiervoor de 'Regionale woonagenda Achterhoek 2015-2025' vastgesteld (zie paragraaf 3.3.3). Onderhavig plan voldoet aan het provinciale beleid. Zie voor de nadere verantwoording de betreffende beleidsparagrafen van de 'lagere' overheden.

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de Omgevingsvisie en -verordening. Er gelden binnen het plangebied geen beperkende voorschriften/regels vanuit de visie en verordening.

3.2.3 Actieplan Wonen 2020 - 2025

Gelderland heeft te maken met een urgente vraag naar meer woonruimte. Tot 2030 moeten er in de provincie ruim 80.000 nieuwe woningen gebouwd worden. De urgentie is zo hoog, dat provincie Gelderland met dit Actieplan Wonen een bijdrage wil leveren aan de uitvoering van de bouwopgave.

Drie volgende doelen staan in dit actieplan centraal:

Doelstelling 1: versnelling van de woningbouw (sneller);

Doelstelling 2: meer betaalbare woningen (betaalbaar);

Doelstelling 3: meer flexibele woonvormen (flexibel).

Met het Actieplan Wonen wordt de komende vijf jaar de bouw van circa 45.000 woningen versneld. Dit aantal woningen is onderdeel van de 80.000 nieuwe woningen die in Gelderland tot 2030 gerealiseerd moeten worden.

De uitvoering van het bestemmingsplan past ook binnen het provinciale beleid zoals verwoord in het Actieplan Wonen 2020 – 2025 (uitgave maart 2020).

3.2.4 Conclusie provinciaal beleid

Dit bestemmingsplan voorziet in de bouw van elf woningen voor verschillende doelgroepen van het woonbeleid waaronder starters/jongeren. Hiermee wordt voldaan aan de vraag/behoefte van de markt en aan de urgentie voor de uitvoering van de bouwopgave.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 Regionale Structuurvisie Achterhoek 2012

De gemeenteraad van Berkelland heeft de Regionale Structuurvisie Achterhoek in haar vergadering van 22 mei 2012 vastgesteld. De visie 'Speerpunten Regionaal Ruimtelijk Beleid Achterhoek 2011-2020' geeft de Beleidsambities aan van acht Achterhoekse gemeenten voor de regionale economie, volkshuisvesting, landschappelijke kwaliteit, leefbaarheid en mobiliteit. Uitgangspunt is het juiste bedrijf op de juiste plaats met ruimte voor de groei van lokale bedrijvigheid.

Deze structuurvisie is een actualisatie van de structuurvisie uit 2004. De visie is geactualiseerd, omdat er relevante en ingrijpende economische en maatschappelijke ontwikkelingen spelen, zoals:

- energietransitie en het inspelen op de gevolgen van de klimaatveranderingen;
- bevolkingsverandering, krimp, vergrijzing en ontgroening;
- de veranderingen in de landbouw en het landelijk gebied; en
- positionering van de Achterhoek in (inter)nationaal perspectief.

Deze ontwikkelingen gaan gevolgen hebben voor de manier waarop er gewoond, geleefd en gewerkt wordt in de Achterhoek. Ook zijn ze van invloed op de manier waarop geld verdiend wordt in de regio. Wijzigingen hierin kunnen ruimtelijke consequenties hebben. De visie geeft richting aan het regionaal ruimtelijk beleid om de transitieopgaven te kunnen faciliteren.

Uitgangspunt in de visie is het 'ja, mits'- principe. Met het ruimtelijk beleid ontwikkelingen niet in de weg zitten, maar ze begeleiden. Ruimtelijke kwaliteit staat daarbij voorop. Maatwerk, met respect voor het landschap. Bovendien wordt een grotere dynamiek in de regio nagestreefd met behoud van de eigen ruimtelijke kwaliteit.

De doelstelling van het beleid voor functieverandering blijft:

- stimuleren economische vitaliteit buitengebied;
- versterken leefbaarheid (van de kleine kernen);
- verbeteren ruimtelijke kwaliteit buitengebied.

Toetsing

Het initiatief voor het plangebied past binnen de beleidsuitgangspunten van de Regionale Structuurvisie Achterhoek 2012, omdat de leefbaarheid van een kleine kern zoals Gelselaar

wordt versterkt door o.a. te bouwen voor jongeren/starters/nieuwvestigers.

3.3.2 Waterbeheerplan Waterschap Rijn en IJssel 2016 - 2021

Het Waterschap Rijn en IJssel heeft op 3 november 2015 het Waterbeheerplan 2016 - 2021. Dit waterbeheerplan is gezamenlijk door de waterschappen in Oost-Nederland opgesteld. Dit zijn de waterschappen Vechtstromen, Reest en Wieden, Rijn en IJssel en Groot Salland. Wat hen bindt is de ligging in het deelstroomgebied Rijn-Oost, dat behoort tot het internationale stroomgebied van de Rijn. Voor dit stroomgebied zijn de doelen van het waterbeheer en de aanpak ervan in grote lijnen gelijk. Daarom is de tekst van dit waterbeheerplan grotendeels identiek voor de vier waterschappen. Per waterschap zijn aanvullingen of uitvoeringsmaatregelen voor het eigen beheergebied toegevoegd.

Doel en functie van het WBP

Het waterschap heeft een speciale verantwoordelijkheid voor het water. Zij heeft wettelijk vastgelegde taken die aangeven wat de maatschappij van het waterschap mag verwachten, namelijk:

- zorgen voor een goede bescherming tegen hoog water;
- zorgen voor een goed functionerend regionaal watersysteem
- het zuiveren van afvalwater.

In dit waterbeheerplan beschrijft het waterschap hoe zij dit in de periode 2016-2021 doet. Ook stellen zij de benodigde maatregelen voor. De maatregelen zijn nog niet concreet in projecten of activiteiten uitgewerkt. Dat volgt in een later stadium, bij het vaststellen van de (meerjaren)begroting. Dit plan geeft dus vooral de koers aan die het waterschap gaat varen.

Doelgroep

Het waterbeheerplan gaat niet alleen over het werk van het waterschap, maar ook over de verbinding die zij van daaruit legt met het werk van andere overheden: de provincies, gemeenten, Rijkswaterstaat en het Rijk. Het waterbeheer schept vaak randvoorwaarden voor gebruikers van het water, maar biedt ook mogelijkheden en meerwaarde voor maatschappelijke gebruikers, zoals burgers, agrariërs en terreinbeheerders, ondernemers en (drinkwater)bedrijven, recreanten en de naburige Duitse waterbeheerders. Hierbij hebben zij de overtuiging dat partijen samen verder komen.

Van watervisie naar waterbeheerplan

Waterschap Rijn en IJssel heeft in 2013 de 'Watervisie 2030' opgesteld. Vanuit deze visie vult zij het beleid voor de periode 2016-2021 verder in. Verbinden en samenwerken, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid, staan in deze visie centraal. De ambities uit de watervisie wil zij samen met haar partners verder vormgeven. Dit waterbeheerplan biedt hiervoor concrete aanknopingspunten.

Relatie met andere waterplannen en overheden

De verantwoordelijkheid voor het waterbeheer in Nederland ligt bij het Rijk, de provincies en de waterschappen. Ieder heeft daarin zijn eigen verantwoordelijkheden en taken. Voor het waterschap als functionele overheid, zijn de wettelijke en beleidsmatige kaders vanuit het

Rijk en provincie van belang. Dit waterbeheerplan staat dan ook niet op zich zelf, maar houdt rekening met de plannen van het Rijk en provincie. Zo staat het nationale waterbeleid in het nationale Waterplan en het – voor ons gebied relevante – Stroomgebiedbeheerplan Rijn. Het provinciale waterbeleid is opgenomen in de Omgevingsvisies van de provincies Gelderland, Overijssel en Drenthe. De provincies stellen onderdelen van deze visies bij, om een actueel kader voor de waterschappen te bieden.

Relatie met het plangebied

In de watertoets wordt - voor zover van toepassing - ingegaan op de aspecten die genoemd zijn in het Waterbeheerplan, zoals bescherming waterkwaliteit, de aanwezigheid van (oppervlakte)water in het plangebied aanwezig is. De watertoets is in het bestemmingsplan verwerkt in de waterparagraaf, zie paragraaf 4.3. Deze watertoets wordt uitgevoerd in overleg met het waterschap en is daarmee in overeenstemming met het beleid van het waterschap.

3.3.3 Regionale woonagenda Achterhoek 2015-2025

Op 19 mei 2015 heeft de gemeenteraad van Berkelland de Regionale woonagenda Achterhoek 2015-2025 vastgesteld als opvolger van de Regionale Woonvisie 2010-2020. De Regionale woonagenda schets de kaders en geeft ruimte om de inhoud mede door andere partijen te laten invullen. Daarmee verschuift de rol van de overheid van inhoudelijk bepalend naar procesbegeleidend. Kernbegrippen zijn kaders stellen, faciliteren en ruimte geven.

De kernboodschap voor de komende jaren luidt dan ook:

- Er zijn (bijna) voldoende woningen (in aantallen) om te voorzien in de vraag. Het is noodzakelijk om de regionale ambitie (5.900 woningen toevoegen tussen 2010 en 2025) verder te verlagen met 10%.
- Het nieuwe regionale aantal is 3.145 woningen tussen 1 januari 2015 en 1 januari 2025;
- een integrale aanpak is nodig om de bestaande woningen toekomstbestendig te maken (kwalitatief), waarbij de eigenaar een persoonlijke mix kiest van onderhoud, isolatie, energieopwekking en levensloopbestendig maken. Sloop/nieuwbouw kan een optie zijn;
- voor leegstaand en leegkomend vastgoed is een gezamenlijke beeldvorming met een lokale aanpak nodig. Naast herbestemmen zal in toenemende mate ook sloop aan de orde zijn;
- wonen en zorg vormt een belangrijk aandachtspunt bij al deze genoemde ontwikkelingen.

De zeven gemeenten uit de regio zijn na vaststelling van de Regionale woonagenda begonnen om deze lokaal uit te werken.

Relatie met het plangebied

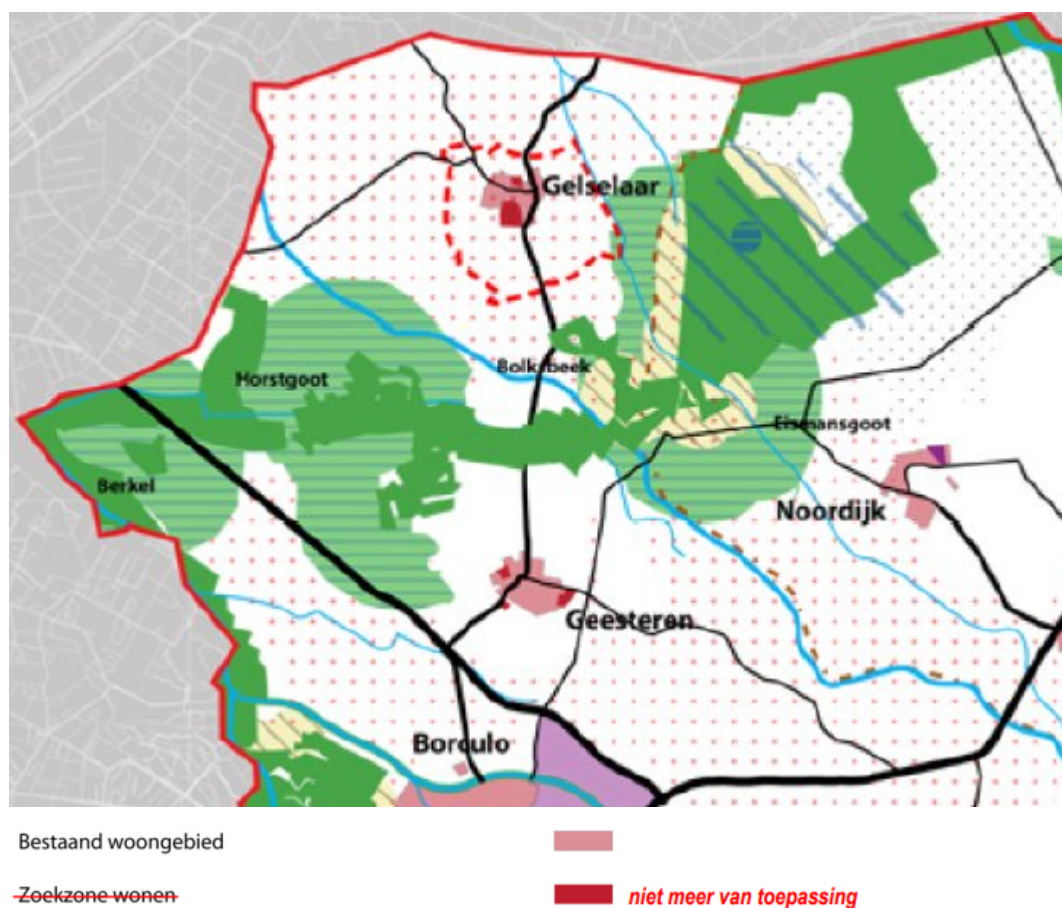
De regionale structuurvisie bevat geen essentiële beleidsuitgangspunten voor het voorliggende bestemmingsplan en is ondertussen ingehaald door de tijd. Koers is niet meer minder woningen, maar juist meer woningen.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Berkelland 2025

De “Structuurvisie Berkelland 2025” is het kader voor de ontwikkeling van de gemeente Berkelland tot 2025. Deze visie geeft richting aan de ruimtelijke, economische en maatschappelijke ontwikkeling van de gemeente. Het is een integrale visie die geldt voor het grondgebied van de hele gemeente. Een uitgangspunt is het behouden van de rust, de variatie en de kleinschaligheid van het woningaanbod.

De vier hoofdkernen hebben daarbij ieder hun eigen kwaliteiten. Deze kwaliteiten moeten verder worden versterkt. Berkelland streeft naar leefbare wijken en kernen met een gedifferentieerde woningvoorraad en bevolking. Woningbouw wordt geconcentreerd in de vier hoofdkernen en moet zo min mogelijk beslag leggen op ruimte buiten de bebouwde kom. Dit betekent, dat inbreiden zoveel mogelijk voor uitbreiden gaat. Inbreiden mag echter niet ten koste gaan van de kwaliteit van bestaande wijken.



Afbeelding 3.1: Uitsnede kaart inventarisatie bestaand ruimtelijk beleid met globale aanduiding plangebied

Gelselaar

In de structuurvisie wordt over Gelselaar opgemerkt dat de zichtrelaties tussen de dorpskom en de open essen in het omliggende landschap een belangrijk onderdeel zijn van de ruimtelijke kwaliteit van het dorp. Ook de karakteristieke en monumentale panden vormen

een belangrijk onderdeel van het toekomstige beschermde dorpsgezicht. Gelselaar heeft twee voormalige zoekzones voor woningbouw: locatie De Heuver en locatie Teeuwland 2. De zoekzones zijn niet 'hersteld' maar gezien de stedelijke ontwikkeling (zorgwoningen) die hier al mocht en dat het in het verleden ook een zoekzone was pleit er voor om hier woningbouw mogelijk te maken. Het voorliggend bestemmingsplan is een uitwerking op de locatie van de tweede zoekzone.

Toetsing

Het plangebied ligt binnen een zoekzone wonen. Binnen deze zone zijn nog wel woningbouwontwikkelingen mogelijk. Hiermee sluit het plan aan bij de gemeentelijke structuurvisie.

3.4.2 Ruimte voor extra woningbouw per kern, november 2020

De krapte op de woningmarkt in Berkelland vraagt om een verdere verruiming en versnelling van de woningbouwopgave. In de 11 kernen wordt de komende jaren 800 tot 850 woningen gebouwd waaronder 125 specifiek voor wonen en zorg. Naast transformatielocaties, wordt ingezet op versnellen door te kijken naar in- en uitbreidingslocaties.

De actuele woningmarktsituatie biedt nu kansen om Berkelland te profileren als gemeente waarin mensen ruim en omringd door groen kunnen wonen. Hierbij wordt gericht op jongeren en gezinnen om zo de 'ontgroening' te verminderen.

In Gelselaar is vooral duur en vrijstaand aanbod. De bestaande plancapaciteit kwam de afgelopen jaren slecht van de grond. Vanuit het woononderzoek in Gelselaar lijkt er vooral behoefte van jongeren aan betaalbare woonoplossingen, maar ook zelfbouw. De kavels in de Heuver fase 1 zijn inmiddels vrijgegeven. De invulling van locatie Mensink (Teeuwland) voor woningbouw is in bespreking en gaat om 11 woningen.

De behoeftemeting is een doorlopend proces. In de kleine kernen wordt het principe van 'naam en rugnummer' gehanteerd voor het bepalen van de behoefte. Voor de vitaliteit van de kleine kernen is ook de vestiging van jongeren en gezinnen van buiten de kern van belang. De gemeente biedt daarom - naast 'naam en rugnummer' - ruimte voor vestigers en om kansen voor transformatie te benutten.

Conclusie

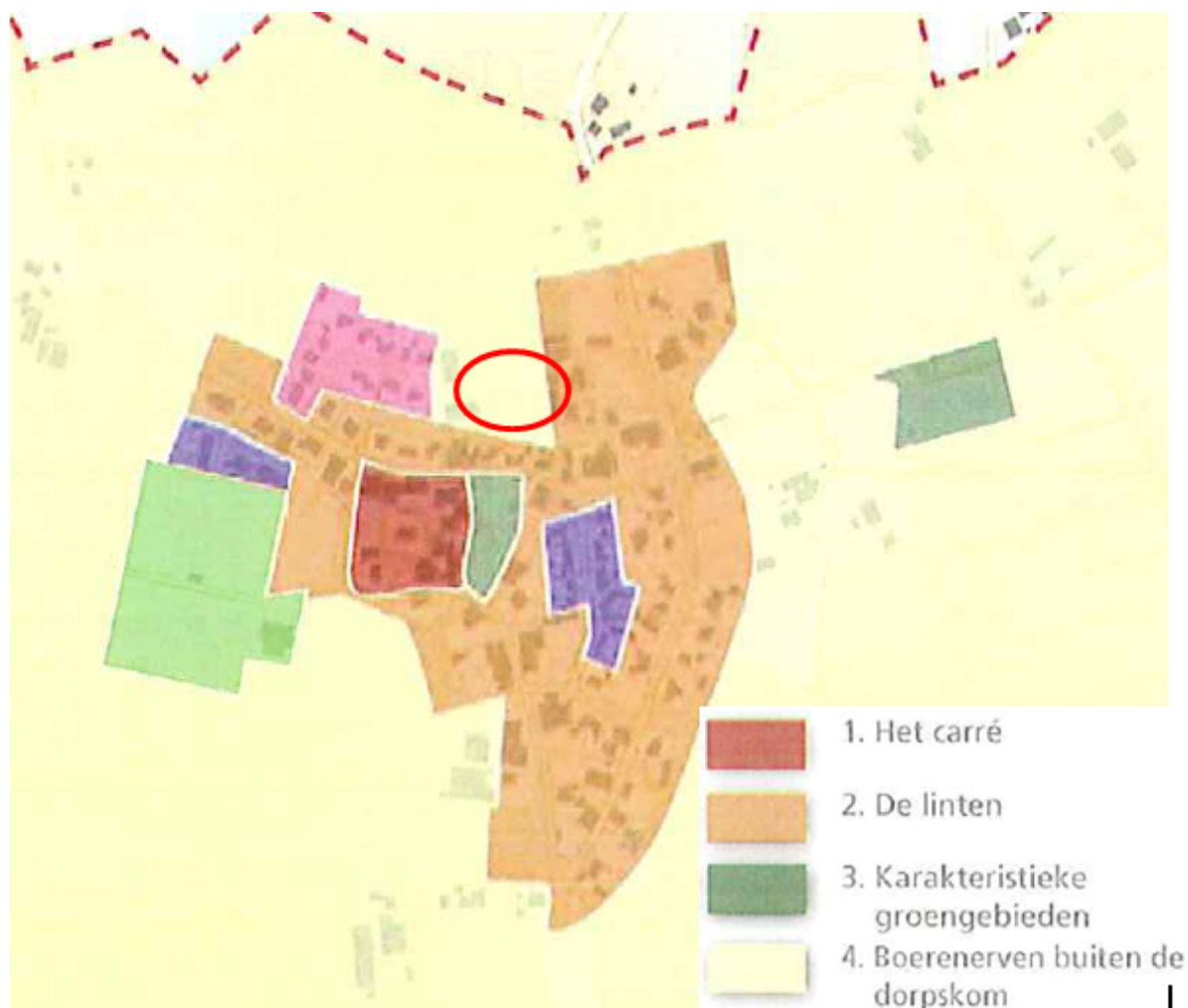
De nieuwe ontwikkeling sluit aan bij het sturen op het vraaggericht bouwen voor de kern Gelselaar waarin wordt voorzien in de indringende woonbehoefte van jongeren en kansen voor gezinnen uit de omgeving. Voorts wordt hiermee voorzien in de versterking van de leefbaarheid in Gelselaar.

3.4.3 Beeldkwaliteitsplan beschermd dorpsgezicht Gelselaar gemeente Berkelland

Bij besluit van 13 september 2013 is de kern Gelselaar aangewezen als beschermd dorpsgezicht in de zin van artikel 1, onder g, van de Monumentenwet 1988. Voor het gehele gebied van dit beschermd gezicht geldt de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie'. Het zwaartepunt van dat beschermd gezicht ligt in de kern Gelselaar waarvoor inmiddels het onherroepelijke bestemmingsplan 'Gelselaar, Dorp 2010' geldt. De met dat beschermd gezicht samenhangende belangen zijn gewaarborgd door voornoemde dubbelbestemming en het 'Beeldkwaliteitsplan beschermd dorpsgezicht Gelselaar gemeente Berkelland'.

Het voorliggende bestemmingsplan 'Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2020-1 (Meester Heuvelstraat)' is een partiële herziening van Gelselaar Van Bevervoordestraat 20 2012. De dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie' is een-op-een overgenomen uit bestemmingsplan 'Gelselaar Dorp 2010'. Het nieuwe plangebied moet ook waarborgen van beeldkwaliteit bieden.

Het beeldkwaliteitsplan is bedoeld om een kader te bieden waarbinnen stedenbouwkundige en architectonische veranderingen van de bebouwing, de erfinrichting en de inrichting van de openbare ruimte mogelijk zijn. Het beeldkwaliteitsplan biedt het kader om de ruimtelijke kwaliteit te waarborgen, te stimuleren en te verbeteren. Voor Gelselaar is een beeldkwaliteitsplan gemaakt om bescherming te bieden aan het cultuurhistorische waardevolle karakter van Gelselaar. En dat beeldkwaliteitsplan stelt het waardevolle karakter als uitgangspunt bij nieuwe ontwikkelingen en geldt als basis voor de gestelde criteria voor de ontwikkelingen in het plan Van Bevervoordestraat 20.



afb. 3.2 uitsnede beeldkwaliteitsplan

Het te ontwikkelen gebied (globaal ter hoogte van de rode cirkel) met voormalige agrarische gebouwen valt in het gebied 'Boerenerven buiten de dorpskom' en voor een klein deel binnen 'De linten'. Deze verdeling lijkt op basis van de bestaande agrarische gebouwen logisch, maar de huidige bebouwing en het perceel waren één geheel met de bestaande woning Van Bevervoordestraat 20. Het gehele perceel zou dus onderdeel moeten uitmaken van de dorpskern en het lint aan de Van Bevervoordestraat. Door de locatie te herstellen (transformeren) en de grote bedrijfsgebouwen te vervangen door kleinschalige woningen, sluit de bebouwing aan op de individuele bouw van het Teeuwland en De Linten van de Van Bevervoordestraat en de Diepenheimseweg.

Het overnemen van de toetsingscriteria 'Boerenerven buiten de dorpskom' voor het te ontwikkelen gebied is niet logisch. Deze criteria zijn specifiek opgesteld om de karakteristiek van voornamelijk boerenerven te behouden en te handhaven. En het gaat hier om een transformatie van de locatie. De locatie wordt verdicht met woningen en heeft geen boerenervkarakter. Wel wordt het agrarische karakter van Gelselaar gerespecteerd en als uitgangspunt meegenomen. De opgestelde criteria voor 'De Linten' komen wel overeen met de nieuwe situatie. Langs de linten ligt vooral bebouwing van het boerderijtype. De criteria

zijn opgesteld op basis van aanwezige karakteristieke (agrarische) bebouwing en later toegevoegde bebouwing.

Het 'Beeldkwaliteitsplan beschermd dorpsgezicht Gelselaar gemeente Berkelland' is vastgesteld op 5 april 2011 en geldt als welstandsnota. De nieuwe bebouwing in dit plan moet voldoen aan de daarin gestelde toetsingscriteria 'De Linten'.

Hoofdstuk 4 Onderzoek en uitvoerbaarheidsaspecten

Bij het opstellen van een bestemmingsplan is het verplicht om te bekijken in hoeverre de voorgenomen ontwikkeling gevolgen kan hebben op de aspecten: milieu, ecologie, water, archeologie en cultuurhistorie. Bij de voorbereiding van dit bestemmingsplan zijn deze aspecten onderzocht en hieronder is beschreven wat de gevolgen van het plan zijn op deze aspecten en hoe die opgelost dan wel voorkomen kunnen worden.

4.1 Milieu

4.1.1 Bodem

Voor de vaststelling van een bestemmingsplan moet in verband met de uitvoerbaarheid een reëel beeld aanwezig zijn van de bodem- en grondwaterkwaliteit. Uitgangspunt is dat de bodem- en grondwaterkwaliteit geschikt moeten zijn voor de beoogde functies.

In 2012 is al bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie en is geconstateerd dat de bodemkwaliteit geschikt is voor woningbouw. In principe is een bodemonderzoek 5 jaar actueel en is na die tijd een actualiserend bodemonderzoek nodig die de bodemkwaliteit opnieuw bepaald. Het onderzoek is al meer dan 8 jaar oud, daarom is besloten het onderzoek 2012 te actualiseren.

Er is in december 2020 een verkennend bodemonderzoek volgens NEN 5740 uitgevoerd door De Klinker Milieu. Hieronder staat een samenvatting en conclusie van dit bodemonderzoek.

Samenvatting

- De bodem op de locatie bevat in de bovengrond sporen puin. Dit puin is recent aangebracht en gecertificeerd en daarom onverdacht op het voorkomen van asbest;
- In zowel de boven- als ondergrond zijn van de geanalyseerde stoffen geen verhoogde gehalten
- aangetroffen;
- Het grondwater is licht verontreinigd met barium en zink;
- de hypothese dient verworpen te worden, echter de onderzoeksinspanning hoeft niet
- aangepast te worden.

Conclusie

Het bodemonderzoek toont aan dat de milieuhygiënische bodemkwaliteit van het perceel aan de Meester Heuvelstraat in Gelselaar geschikt is voor de herinrichting van de locatie voor woningbouw.

Het bodemonderzoek is als bijlage bij deze toelichting gevoegd

4.1.2 Geluid

De mate waarin geluid onder andere het woonmilieu mag belasten, staat in de Wet geluidhinder (Wgh). In het bestemmingsplan moet volgens de Wgh worden aangetoond dat gevoelige functies, zoals een woning, een aanvaardbare geluidsbelasting hebben als gevolg van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen.

Als nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te doen naar de geluidsbelasting door omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen. Het geluidaspect bestaat in dit geval uit twee delen. Industrielawaai en wegverkeerslawaai. Woningen zijn een geluidgevoelige functie in het kader van de Wgh.

Wegverkeerslawaai

In de Wet geluidhinder staat beschreven dat alle wegen een zone hebben. Een uitzondering hierop zijn wegen met een maximum snelheid van 30 km/uur of lager. De zone is een gebied waarbinnen een akoestisch onderzoek verplicht is als er een nieuwe woning mogelijk wordt gemaakt in het bestemmingsplan. De breedte van de zone is afhankelijk van het aantal rijstroken en of de omgeving binnenstedelijk of buitenstedelijk is. In de onderstaande tabel staan de zonebreedtes gegeven.

| Aantal rijstroken | | Zonebreedte (m) |
|------------------------|------------------------|-----------------|
| <i>Binnenstedelijk</i> | <i>Buitenstedelijk</i> | |
| 1 of 2 | | 200 |
| 3 of meer | | 350 |
| | 1 of 2 | 250 |
| | 3 of 4 | 400 |
| | 5 of meer | 600 |

Breedte geluidszones langs wegen.

De ontwikkeling ligt niet binnen zones van wegen. In de directe nabijheid van het plan liggen uitsluitend 30 km wegen, die dus geen wettelijke zone hebben. Een akoestisch onderzoek naar de geluidsbelasting in het kader van de Wet Geluidhinder is niet nodig.

Uit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening moet het geluidaspect vanwege het wegverkeer nader worden beschouwd. In verband hiermee is een akoestisch onderzoek verricht. Het akoestisch onderzoek is als bijlage bij de toelichting gevoegd.

In de directe nabijheid van het plan liggen 30 km wegen, die geen wettelijke zone hebben, en de Diepenheimseweg waar een maximum snelheid geldt van 60 km/uur. De woningen liggen deels binnen de geluidzone van de Diepenheimseweg.

akoestisch onderzoek

Een akoestisch onderzoek naar de geluidsbelasting in het kader van de Wet Geluidhinder is nodig. De geluidbelasting door deze weg bedraagt ten hoogste 30 dB na aftrek. De geluidbelasting ligt daarmee beneden de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Er hoeft voor de woningen geen hogere waarde te worden aangevraagd. De hoogste geluidbelasting door alle (30 km) wegen samen bedraagt 47 dB zonder aftrek in het hoogst geluidbelaste rekenpunt 1, 2 en 3.

goede ruimtelijke ordening

Bij het toetsen of sprake is van een “goede ruimtelijke ordening” is aangesloten bij het toetsingskader van de Wgh. Omdat de voorkeursgrenswaarde niet wordt overschreden door de gezoneerde weg en ook niet door de niet gezoneerde 30 km wegen kan aan dit toetsingskader zonder maatregelen worden voldaan. Voor het aspect geluid is derhalve sprake van een “goede ruimtelijke ordening”.

het Bouwbesluit

Geluidwerende voorzieningen zijn mogelijk noodzakelijk voor gevels met een geluidbelasting van meer dan 53 dB zonder aftrek. De geluidbelasting op de woningen bedraagt ten hoogste 47 dB zonder aftrek, er zijn geen aanvullende geluidwerende voorzieningen noodzakelijk. De benodigde karakteristieke geluidwering $G_{A;k}$ bedraagt dan 20 dB, Dit is de minimumwaarde conform het Bouwbesluit.

Industrielawaai

In de directe omgeving is een school met schoolplein gelegen. Nader onderzoek voor dit onderdeel is noodzakelijk.

Schoolplein

In de directe omgeving is een school gelegen. De akoestisch relevante activiteiten bestaan uit spelende kinderen op het schoolplein. De geluidbelasting wordt per periode (dag, avond, nacht) beoordeeld voor een representatieve bedrijfssituatie welke regelmatig voorkomt (>12 x per jaar).

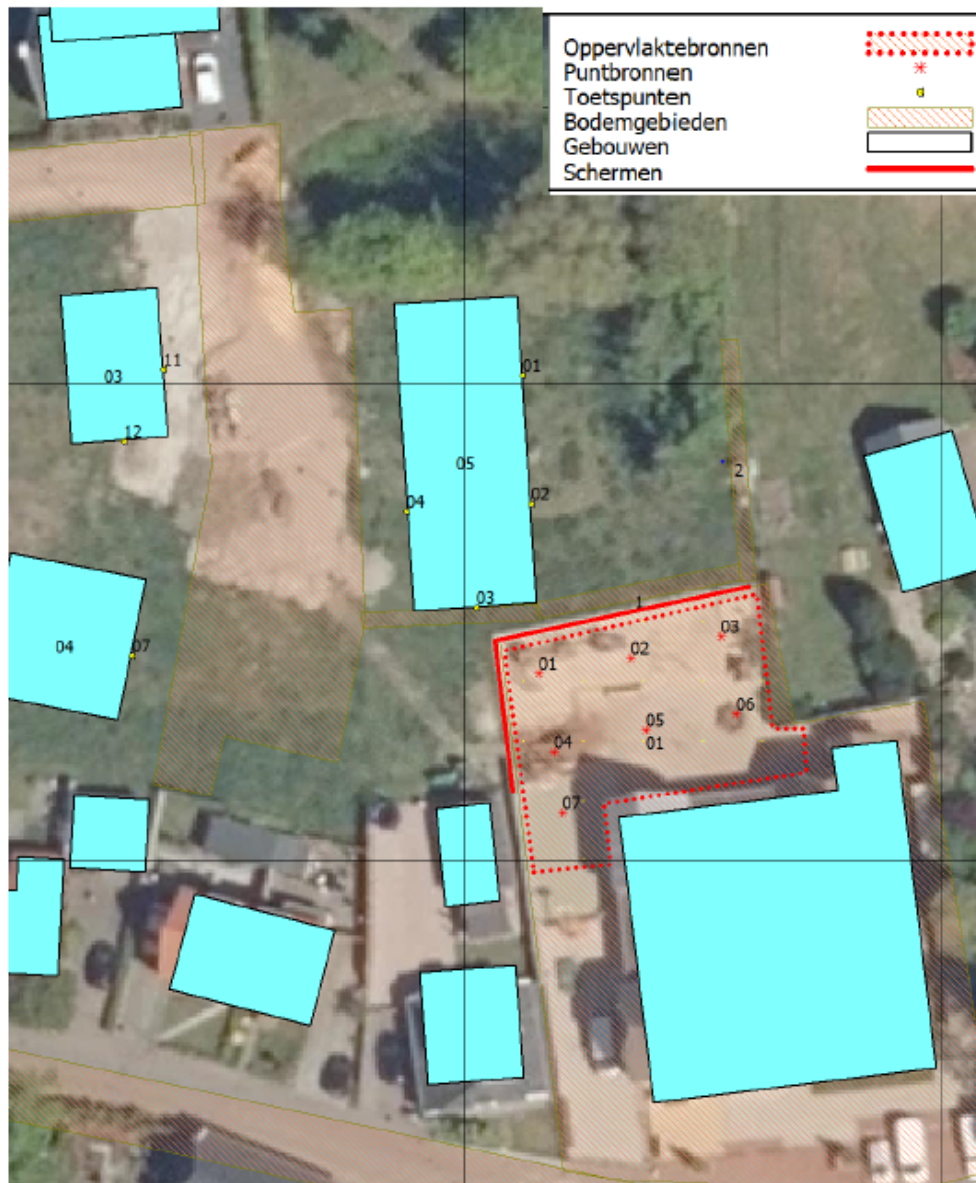
De geluidbelasting (langtijdgemiddeld) op de nieuw te bouwen woningen tengevolge van activiteiten op het schoolplein ligt op maximaal 54 dB(A) overdag en 49 dB(A) in de avond, dat wil zeggen maximaal 9 dB(A) hoger dan de richtwaarden voor een woongebied..

Aan de richtwaarden voor woongebied kan ook niet worden voldaan in stap 3 (zie hoofdstuk 4, 50 dB(A) overdag, 45 dB(A) in de avond). Het schoolplein leidt tot maximale geluidniveaus van hooguit 83 dB(A) overdag en 82 dB(A) in de avond waarmee de richtwaarde fors worden overschreden.

Ook kan worden bezien of hogere piekniveaus in de avond kunnen worden toegestaan in combinatie met een voldoende geluidwering van de gevels om aan de wettelijke binnenniveaus te voldoen. Met een dove gevel bij punt 3 en een scherm van 2 m kan dan overdag aan de richtwaarden $L_{Ar,lt}$ en L_{Amax} conform stap 3 (woongebied) worden voldaan.

Met een combinatie van maatregelen kan een aanvaardbaar woon- en leefmilieu gerealiseerd worden. De maatregelen bestaan uit het toelaten van hogere piekniveaus in de avond met een voldoende geluidwering van de gevel (de betreffende gevel uitvoeren als een 'dove' gevel) om aan de wettelijke binnenniveaus te voldoen en het plaatsen van een geluidsscherm met een hoogte van 2 meter. Met een dove gevel bij punt 3 en een scherm van 2 m kan dan overdag aan de richtwaarden $L_{Ar,lt}$ en L_{Amax} conform stap 3

(woongebied) worden voldaan. Zie volgende afbeelding met legenda voor de ligging van punt 3 van de nieuwbouw van de aaneengesloten woningen en de situering van het geplande geluidsscherm.



afb. 4.1. uitsnede overzichtskaart van bijlage III/figuur 3 uit akoestisch onderzoek

In de 'Aanvullende notitie geluid 14-07-2021', die als bijlage bij de regels is gevoegd, is nader onderzocht of het geluidsscherm verder naar het noorden kon worden verplaatst. Hierdoor kan het uitzicht vanaf het schoolplein in noordelijke richting worden behouden.

Het benodigde geluidsscherm zal worden geïntegreerd in het ontwerp van de rijenwoningen ten noorden van het schoolplein. Voorts moet aan de gevel van de meest zuidelijk gelegen rijwoning maatregelen worden getroffen om een aanvaardbaar woon- en leefmilieu te kunnen waarborgen. De aanleg van het geluidsscherm en de te nemen maatregelen om te voldoen aan de wettelijke geluidsnormen worden juridisch gezekerd in de regels van dit

bestemmingsplan.

Conclusie

Het wegverkeer levert geen beperkingen op voor de uitvoering van het voorliggende bestemmingsplan. Door de aanwezigheid van het schoolplein moet een aantal maatregelen worden uitgevoerd om een aanvaardbaar woon- en leefmilieu te garanderen. De maatregelen zijn hiervoor kort samengevat.

Voor een uitgebreide beschrijving van de resultaten van het akoestisch onderzoek en de 'Aanvullende notitie geluid 14-07-2021' alsmede de te nemen maatregelen wordt korthedshalve verwezen naar de bijlagen bij de toelichting en regels.

4.1.3 Geur

Beoordelingskader

Voor de beoordeling van geurhinder van veehouderijen gelden de volgende kaders:

- Wet geurhinder en veehouderij (voor vergunningplichtige bedrijven);
- Activiteitenbesluit milieubeheer (voor meldingsplichtige bedrijven);
- Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Berkelland.

Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is van toepassing op vergunningplichtige veehouderijen. Het betreft alle bedrijven die niet onder de werkingssfeer van het Besluit landbouw milieubeheer vallen (met name intensieve veehouderijen). De Wgv maakt onderscheid tussen twee situaties:

- de geuremissie van een diercategorie is bekend;
- de geuremissie van een diercategorie is niet bekend.

Voor de diercategorie met een bekende geuremissie geldt dat:

- de vergunde dieraantallen en diersoorten moeten worden omgerekend naar de totale geuremissie van een bedrijf;
- deze berekende emissie moet worden ingevoerd in een verspreidingsmodel;
- het verspreidingsmodel berekent de geurbelasting die een bedrijf veroorzaakt in de omgeving;
- deze geurbelasting moet worden vergeleken met de ter plaatse geldende geurnormen:
 1. 3 odour units per kubieke meter lucht voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom;
 2. 14 odour units per kubieke meter lucht voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom;
- geurgevoelig object is woning of ander gebouw bestemd voor langdurig menselijk verblijf.

Voorbeelden van dieren met een bekende geuremissie zijn varkens, kippen, vleeskalveren en vleesstieren.

Voor de diercategorie met een onbekende geuremissie geldt dat:

- er vaste afstanden gelden en dat berekeningen niet noodzakelijk zijn;
- de volgende afstanden minimaal in acht genomen moeten worden:
- 100 meter voor geurgevoelige objecten woningen in de bebouwde kom;
- 50 meter voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom.

Voorbeelden van dieren met een onbekende geuremissie zijn melkkoeien en paarden. Woningen of andere gebouwen bestemd voor langdurig menselijk verblijf zijn in dit kader een gevoelig object.

Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Berkelland

De gemeente Berkelland heeft gebruik gemaakt van de in de Wet geurhinder en veehouderij opgenomen mogelijkheid tot het voeren van een eigen geurbeleid. De raad heeft bij besluit van 9 december 2008 de Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Berkelland vastgesteld. Deze verordening is op 1 juli 2009 in werking getreden. Daarbij zijn de zeven kleine kernen (Beltrum, Geesteren, Gelselaar, Haarlo, Noordijk, Rekken en Rietmolen) aangewezen als gedeelte van het gemeentelijk grondgebied waarvoor een andere waarde en afstand van toepassing zijn.

Op grond van de verordening geldt binnen deze kernen 6,0 odour units per kubieke meter lucht als maximale waarde voor de geurbelasting van een veehouderij. Daarnaast geldt een minimale afstand van 75 meter voor veehouderijen waarvoor geen berekening van de geuremissie mogelijk is (met uitzondering van onder het Besluit landbouw milieubeheer vallende veehouderijen).

Bij ruimtelijke besluitvorming is het volgende belangrijk:

1. het kunnen garanderen van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat;
2. het niet onevenredig schaden van iemands belangen.

Geurnormen en minimumafstanden

In de gemeente Berkelland gelden voor geurgevoelige objecten de in onderstaande tabel opgenomen geurnormen en minimumafstanden.

| Ligging geurgevoelig object | Geurnorm (geldt voor varkens, pluimvee, vleeskalveren, geiten en schapen) | Minimumafstand (geldt voor koeien, paarden en konijnen) | Gevel-tot-gevel- afstand (geldt voor alle veehouderijtypen) |
|---|---|---|--|
| Binnen bebouwde kom Borculo, Ruurlo, Eibergen en Neede | 3 odour units/m ³ | 100 meter | 50 meter |
| Binnen bebouwde kom kleine kernen | 6 odour units/m ³ | 75 meter | 50 meter |
| Buiten bebouwde kom | 14 odour units/m ³ | 50 meter | 25 meter |

afb. 4.2 Tabel

Beoordeling

De aangevraagde ontwikkeling vindt plaats binnen de bebouwde kom van de kleine kern

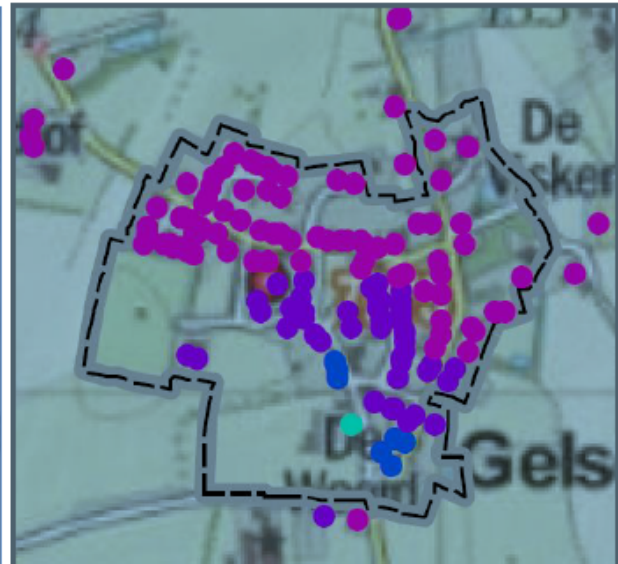
Gelselaar. In de omgeving van Gelselaar bevinden zich meerdere veehouderijen. De toelichting van het geldende bestemmingsplan volstaat niet, omdat het wettelijk kader deels is gewijzigd (Besluit landbouw milieubeheer is vervallen) en veehouderijen in de omgeving van Gelselaar zijn gewijzigd of zelfs zijn gestopt.

Uit een in juli 2018 uitgevoerd geuronderzoek naar de achtergrondbelasting van veehouderijen ("Effect lagere geurverwijdering combiluchtwassers op de huidige geursituatie, gemeente Berkelland 2018", Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, 23 juli 2018) blijkt binnen het plangebied sprake te zijn van een zeer goede milieukwaliteit (zie onderstaande afbeeldingen).

Uit figuur 3 valt op te maken dat geen sprake is van veehouderijen met een zodanige geurcontour dat binnen het plangebied de geurnorm van 6 odour units/m³ wordt overschreden. Woningbouw op deze locatie benadeelt omliggende veehouderijen niet. De achtergrondbelasting bedraagt hier 0 tot 2 odour units/m³. De roze stippen op figuur 4 komen overeen met locaties met een zeer goede milieukwaliteit. Hier is dus zondermeer sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.



Figuur 3: achtergrondbelasting



Figuur 4: woon- en leefklimaat

Verder voldoet het plangebied aan de voor veehouderijen aan te houden minimumafstand van 75 meter voor dierenverblijven en 100 meter voor de opslag van agrarische bedrijfsstoffen. Ook hierdoor worden veehouderijen niet benadeeld en is op de zoeklocatie zelf sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Conclusie

Het plangebied ligt op voldoende afstand van omliggende veehouderijen. De ontwikkeling werkt niet belemmerend voor deze veehouderijen. Ook het woon- en leefklimaat binnen het plangebied is hierbij niet in het geding. Het milieuaspect 'geur' vormt geen belemmering voor de ontwikkeling.

4.1.4 Luchtkwaliteit

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit. In de Wet luchtkwaliteit staan onder meer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (Luchtkwaliteitseisen);
- Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007.

Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (nibm) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip “niet in betekenende mate” is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling nibm is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling nibm kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden. Met grenswaarden voor beide stoffen van 40 µg/m³ komt dit neer op een bijdrage van 1,2 µg/m³.

Als een project 'niet in betekenende mate' (nibm)¹ bijdraagt aan de luchtverontreiniging, dan is geen toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit nodig. De nibm-bijdrage komt overeen met 3% van de norm voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof of stikstofdioxide. Dit komt neer op 1,2 µg/m³.

Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen)

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze “gevoelige bestemmingen” zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van “gevoelige bestemmingen” binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

Regeling Beoordeling luchtkwaliteit 2007

In deze regeling staan criteria en eisen waaraan de berekeningen en de rekenmodellen moeten voldoen. Hieronder een overzicht van de rekenmodellen:

- NIBM-tool: eenvoudige berekening van emissies van verkeer volgens worst case benadering;
- CARII: berekening van emissies voor binnenstedelijk verkeer;
- ISL2: berekening van emissies voor buitenstedelijk verkeer;
- ISL3a: berekening van emissies van industrie (ondermeer veehouderijen).

Overwegingen

Op en rondom deze locatie is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde uit bijlage 2 van de Wet milieubeheer.

De Regeling niet in betekenende mate bijdragen (nibm) is in dit geval van toepassing. De aanvraag heeft betrekking op tien woningen. De grens in de regeling ligt bij 1500 woningen met een enkele ontsluitingsweg of 3000 woningen met twee ontsluitingswegen. De aanvraag blijft daar ruimschoots onder. Een berekening van de gevolgen voor de luchtkwaliteit is daarom niet nodig.

De ruimtelijke procedure heeft betrekking op de ontwikkeling van een gevoelige bestemming als bedoeld in het Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen). Deze gevoelige bestemmingen zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen zijn geen gevoelige bestemmingen.

De locatie ligt bovendien op een afstand van:

- meer dan 300 meter van een rijksweg;
- meer dan 50 meter van een provinciale weg.

Alleen bij realisatie van gevoelige bestemmingen binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden nodig. Nu dit niet aan de orde is, hoeft geen aanvullend onderzoek naar de luchtkwaliteit plaats te vinden.

Conclusie

De ontwikkeling van nieuwbouwwoningen draagt niet in betekenende mate bij aan de luchtkwaliteit. Er is geen sprake van een gevoelige bestemming. De locatie ligt bovendien op voldoende afstand van rijks- en provinciale wegen. Er is geen sprake van feitelijke of dreigende overschrijding van grenswaarden. Er is daarom geen aanvullend onderzoek naar de luchtkwaliteit nodig. Het onderwerp luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de aangevraagde ontwikkeling.

4.1.5 Bedrijven en milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet rekening worden gehouden met voorzienbare hinder door milieubelastende activiteiten. Het is gebruikelijk om voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van bedrijvigheid gebruik te maken van de afstanden uit de publicatie Bedrijven en milieuzonering (VNG-uitgeverij, 2009). Andersom kan deze publicatie worden gebruikt voor het op verantwoorde wijze inpassen van bedrijvigheid in de fysieke omgeving. De publicatie geeft informatie over de milieukeurmerken van vrijwel alle voorkomende bedrijfstypen. Het biedt daarmee een hulpmiddel om ruimtelijke ordening en milieu op elkaar af te stemmen.

Het is niet de bedoeling om de in deze publicatie genoemde richtafstanden zonder meer toe te passen. De afstanden zijn namelijk afhankelijk van de omgevings- en bedrijfskenmerken. Dit leidt tot een gemotiveerd toepassen van de afstanden. De uit de publicatie voortvloeiende afstanden staan hieronder per bedrijf vermeld.

Uitgangspunt is dat de in de bedrijvenlijst genoemde afstanden gelden tussen enerzijds de perceelsgrens van het bedrijf en anderzijds de gevel van de woning. De richtafstanden gelden ten opzichte van rustige woongebieden. Dit kan zowel een rustige woonwijk als een rustig buitengebied zijn.

Het kan zo zijn dat specifieke wet- en regelgeving andere afstanden voorschrijft. Deze gaan dan voor de afstanden uit de VNG-publicatie. Te denken valt aan de Wet geurhinder en veehouderij, het Activiteitenbesluit of het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

Voor de beoordeling van concrete activiteiten kan concreet en gedetailleerd onderzoek naar de werkelijke milieubelasting zinvol of noodzakelijk zijn. Uit de globale beoordeling aan de richtafstanden kan blijken dat een ontwikkeling niet mogelijk is. Dit hoeft niet te betekenen dat deze hoe dan ook niet door kan gaan. Uit onderzoek naar de daadwerkelijke milieubelasting van bedrijven kunnen namelijk kleinere afstanden dan de richtafstanden volgen. Op dat moment is een afweging aan de orde met betrekking tot de belangen van woningbouw en bedrijvigheid. In die afweging speelt ook de langere termijn visie op de gewenste ontwikkeling van het bedrijventerrein of de bedrijfslocatie een rol.

Overwegingen

In de directe omgeving van deze locatie bevinden zich een school met speelplein en een aannemersbedrijf. Zie volgende tabel. De tabel toont per bedrijf/functie de richtafstand per onderdeel (geur, stof, geluid en gevaar) en de bijbehorende milieucategorie.

| Adres | Omschrijving | | | | | |
|----------------------------|--|------|------|--------|--------|-----------|
| | | Geur | Stof | Geluid | Gevaar | Categorie |
| Diepenheimseweg 50 | Aannemersbedrijven met werkplaats: b.o. < 1000 m ² | 0 | 10 | 30 | 10 | 2 |
| Van Bevervoordestraat 4 | Scholen voor basis- en algemeen voortgezet onderwijs | 0 | 0 | 30 | 0 | 2 |
| | Kinderopvang | 0 | 0 | 30 | 0 | 2 |

afb. 4.3 tabel

De afstand tot het aannemersbedrijf bedraagt 74 meter. Hiermee wordt voldaan aan de richtafstand van 30 meter en is een aanvaardbaar woon- en leefmilieu voldoende geborgd.

De nieuwbouw levert ook geen belemmeringen op voor het aannemersbedrijf.

De te ontwikkelen locatie bevindt zich deels binnen de richtafstand van de school (inclusief schoolplein). Het woon- en leefklimaat ter plaatse van de beoogde woningen is hierbij in het geding. In zo'n situatie is gedetailleerd milieuonderzoek nodig (in dit geval akoestisch onderzoek vanwege het geluidsaspect). Daarbij moet een afweging plaatsvinden tussen het belang van woningbouw en het belang van de school/kinderopvang. Zie verder onder paragraaf 4.1.2 Geluid.

Conclusie

Aan de richtafstand van 30 meter tot het aannemersbedrijf wordt voldaan waarmee een aanvaardbaar woon- en leefmilieu is gegarandeerd. De nieuwbouw levert ook geen beperkingen op voor het aannemersbedrijf.

Het geluidsaspect van de school met speelplein wordt verder toegelicht in paragraaf 4.1.2. Andere milieuaspecten tengevolge van de aanwezigheid van de school zijn niet in het geding.

4.1.6 Externe veiligheid

Voor de beoordeling van het aspect externe veiligheid gelden de volgende kaders:

- Besluit externe veiligheid inrichtingen
(plus de daaronder vallende Regeling externe veiligheid inrichtingen);
- Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Berkelland;
- Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen;
- Besluit externe veiligheid buisleidingen
(plus de daaronder vallende Regeling externe veiligheid buisleidingen).

Daarnaast kunnen het Activiteitenbesluit en Vuurwerkbesluit van belang zijn.

Besluit en Regeling externe veiligheid inrichtingen

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) regelt hoe een gemeente of provincie moet omgaan met risico's voor mensen buiten een bedrijf als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in een bedrijf. In de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) staan regels over de veiligheidsafstanden en over de berekening van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Berkelland

Op 24 februari 2009 heeft de gemeenteraad de Beleidsvisie externe veiligheid vastgesteld. Hiermee hebben de veiligheidsrisico's bij het werken met en het vervoeren van gevaarlijke stoffen een vaste plek gekregen bij besluitvorming over omgevingsvergunningen en bestemmingsplannen.

Het ambitieniveau is afgestemd op het profiel van de gemeente Berkelland. Naast ruimte voor functies als landbouw, toerisme en wonen bestaat binnen de gemeente ook ruimte voor industriële bedrijvigheid. In de beleidsvisie is daarom gekozen voor een gebiedsgerichte benadering. Zo staat voor woonwijken veiligheid hoog in het vaandel, terwijl op bedrijventerreinen ruimte blijft voor bedrijfsontwikkeling. Ook daar gelden echter de wettelijke veiligheidsnormen.

De toegestane hoogte van het groepsrisico en de bouwmogelijkheden binnen risicocirkels

(plaatsgebonden risico) verschillen in de beleidsvisie per onderscheiden gebied. Naast woonwijken en bedrijventerreinen gaat het bij deze gebiedsindeling om gemengde gebieden (met woon- en werkfuncties) en het buitengebied.

Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen

Uitgangspunt voor deze circulaire is de Nota risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen. Voor de uitwerking en toepassing van de risiconormen is zoveel mogelijk aangesloten bij Bevi en Revi. Informatie uit risicoatlassen en toepassing van vuistregels wijst uit dat in Berkelland sprake is van een laag risiconiveau. Alleen bij ontwikkelingen in de omgeving van de N18 binnen de bebouwde kom van Eibergen is momenteel nog een nadere beoordeling van het groepsrisico nodig. Uit de Trajectnota/MER voor de nieuwe N18 komt naar voren dat bij het nieuwe tracé geen sprake is van een extern veiligheidsprobleem. Na ingebruikname van dit nieuwe tracé is ook binnen de kern Eibergen geen verdere beoordeling meer nodig van de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg. Het vrachtverkeer rijdt straks om de kern Eibergen. Het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg blijft dan beperkt tot bestemmingsverkeer en lokaal verkeer. Bij deze aantallen zijn de externe veiligheidsrisico's verwaarloosbaar klein.

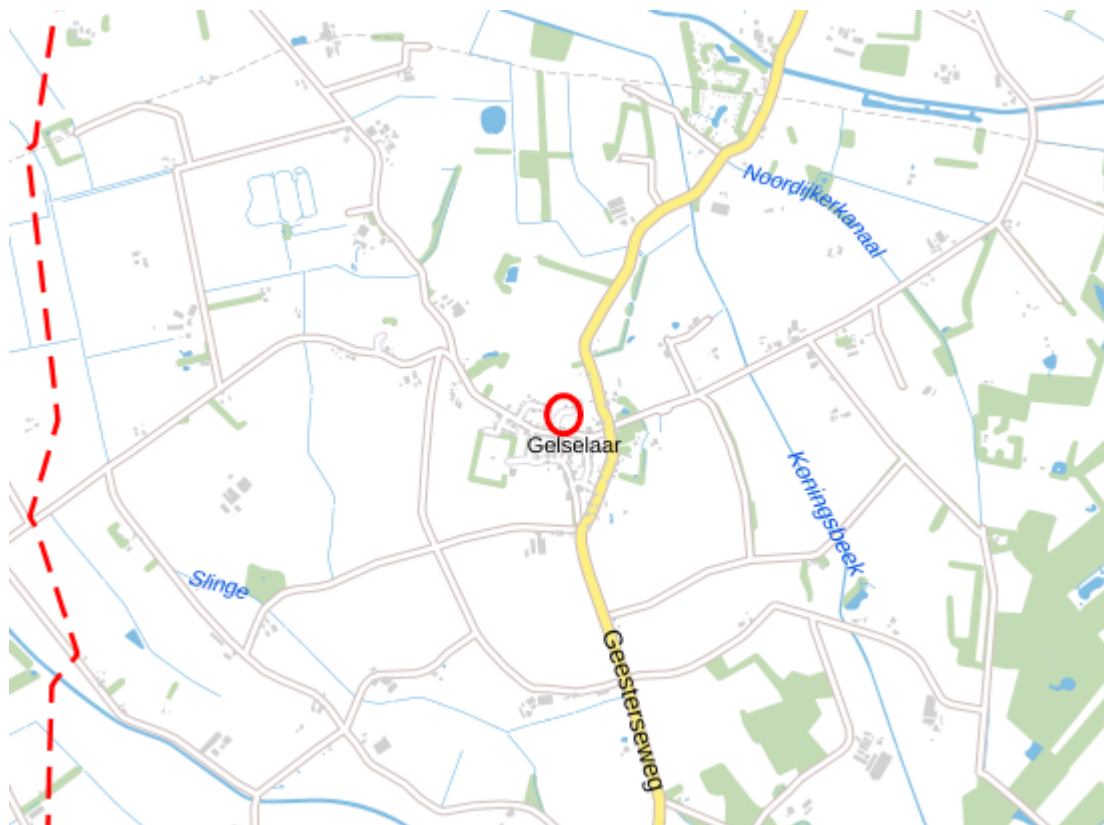
Besluit en Regeling externe veiligheid buisleidingen

Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) geeft onder andere veiligheidsafstanden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen aan. De normstelling is in lijn met het Bevi. De risicoafstanden en de manier van risicoberekening staan net als bij het Bevi in een regeling (Revb).

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu adviseert om voor standaard buisleidingen met aardolieproducten de afstanden aan te houden uit het RIMM rapport Risicoafstanden voor buisleidingen met brandbare vloeistoffen K1K2K3 (augustus 2008). Voor afwijkende gevallen en andere brandbare chemische vloeistoffen zijn berekeningen nodig.

Overwegingen

Binnen het plangebied en zijn omgeving vindt geen vervoer van gevaarlijke stoffen plaats en liggen ook geen ondergrondse leidingen. Een aardgastransportleiding ligt op circa 1,7 km van het plangebied en is verder niet relevant voor deze ontwikkeling. Zie volgende afbeelding 4.2. Voorts zijn er ook geen risicovolle inrichtingen (Bevi-inrichtingen) aanwezig.



afb.4.4 uitsnede risicokaart met globale ligging plangebied

Conclusie

Het extern veiligheidsaspect behoeft niet nader te worden onderzocht.

4.1.7 M.e.r.-plicht

Milieueffectrapportage (m.e.r.) is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Soms is een lichtere variant mogelijk in de vorm van een m.e.r.-beoordeling. M.e.r.-plicht of m.e.r.-beoordelingsplicht kan ontstaan doordat:

- de activiteiten zijn opgenomen in het Besluit milieueffectrapportage;
- voor de Wet natuurbescherming een passende beoordeling¹ nodig is en sprake is van een plan;
- de activiteiten zijn opgenomen in de provinciale omgevingsverordening (in Gelderland is daarvan geen sprake).

De beoogde ontwikkeling heeft betrekking op de realisatie van elf woningen. Die ontwikkeling valt niet onder één van de categorieën van onderdeel C of D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage. Er is geen sprake van een stedelijk ontwikkelingsproject als genoemd in onderdeel D 11.2 van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage. Op grond van jurisprudentie vallen dit soort kleinere woningbouwontwikkelingen niet onder dit begrip. Het

Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)

bestemmingsplan is daarom niet vanuit het spoor van het Besluit milieueffectrapportage m.e.r.- of m.e.r.-beoordelingsplichtig. Er is op grond hiervan ook geen vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig.

Het uitvoeren van een passende beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming is voor dit bestemmingsplan niet verplicht. De aangevraagde ontwikkeling leidt ook om die reden niet tot m.e.r.-plicht.

Conclusie

De beoogde ontwikkeling valt niet onder één van de categorieën van de onderdelen C en D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage, zodat daarom geen m.e.r.- of m.e.r.-beoordelingsplicht ontstaat. Ook het spoor van de Wet natuurbescherming leidt niet tot m.e.r.-plicht. In de toelichting van het geldende bestemmingen is niets opgenomen over milieueffectrapportage, zodat een aanvulling over dit onderwerp niet noodzakelijk is.

4.2 Ecologie

Bij ruimtelijke plannen moet aandacht worden besteed aan de natuurwetgeving. In de natuurwetgeving kan een tweedeling worden gemaakt in soort- en gebiedsbescherming. Zowel soortbescherming als de gebiedsbescherming gebeurt sinds 1 januari 2017 via de Wet natuurbescherming.

4.2.1 Soortbescherming

Sinds 1 april 2002 regelde de Flora- en faunawet de bescherming van in het wild voorkomende inheemse planten en dieren (beschermde flora- en faunasoorten). Inmiddels is dit onderdeel van de Wet natuurbescherming. Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen tot gevolg hebben dat beschermde soorten in het geding komen. Als dergelijke soorten aanwezig zijn en door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling bedreigd worden, moet een ontheffing aangevraagd worden. Voor het aanvragen van een omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk is het noodzakelijk hiernaar onderzoek te doen.

Zorgplichtbepaling

Overigens wordt benadrukt dat rekening wordt gehouden met de in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming opgenomen zorgplichtbepaling. Op grond van artikel 1.11, lid 1 neemt een ieder voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In artikel 1.11, lid 2 is bepaald dat de zorg, bedoeld in het eerste lid, in ieder geval inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolge voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover dat in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

4.2.2 Gebiedsbescherming

Vanaf oktober 2005 vond de gebiedsbescherming in Nederland plaats via de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998, sinds 1 januari 2017 onderdeel van de Wet natuurbescherming.

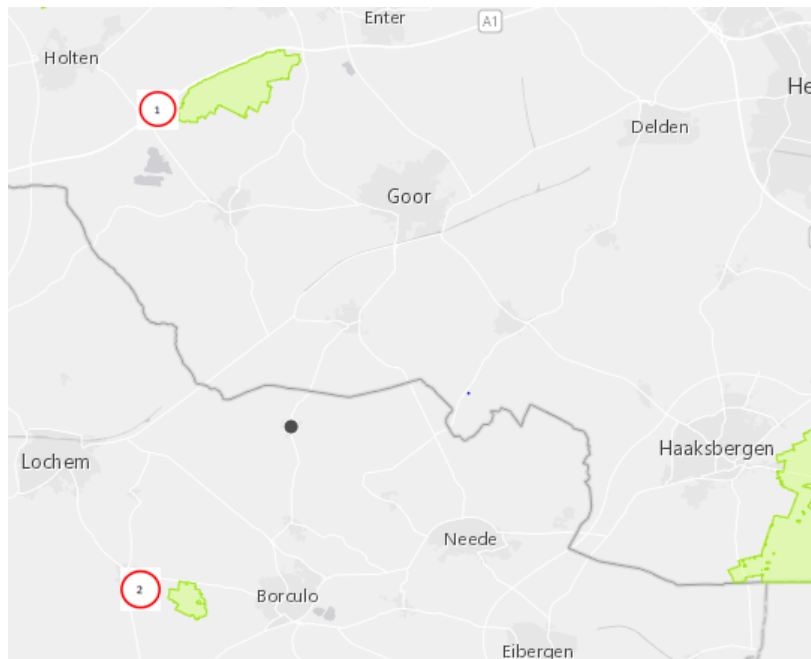
De Wet natuurbescherming kent de volgende beschermde gebieden:

- de Natura 2000-gebieden (vogel- en habitatrictlijngebieden);
- beschermde natuurmonumenten (voorheen (staats)natuurmonumenten);
- de Ecologische Hoofdstructuur;
- Nationale Landschappen.

Natura 2000-gebieden

Voor beschermde Natura 2000-gebieden geldt dat door projecten en handelingen geen verslechtering van de kwaliteit van de habitats of een verstorend effect op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen mag optreden. Binnen de Natura 2000-gebieden zijn de Vogelrichtlijngebieden en Habitatrictlijngebieden te onderscheiden. De Vogelrichtlijn heeft tot doel alle in het wild levende vogelsoorten op het grondgebied van de EU te beschermen. De Habitatrictlijn is zowel gericht op de bescherming van soorten als natuurlijke habitats.

Het plangebied ligt buiten een Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden Steltkampsweg en Borkeld liggen op respectievelijk circa 6,2 en 10 km. Hierdoor bestaat geen kans op significante gevolgen voor dit Natura 2000-gebied.



afbeelding 4.5 ligging Natura 2000-gebieden ten opzichte van plangebied (zwarte stip)

Het aantal verkeersbewegingen neemt in de aangevraagde situatie slechts in beperkte mate toe. De ontwikkeling vindt bovendien plaats op een afstand van meer dan 6 kilometer van Natura 2000-gebieden. De ontwikkeling heeft een neutraal effect op de stikstofdepositie

zodat nadelige gevolgen op Natura 2000-gebieden bij voorbaat zijn uit te sluiten. Een indicatieve berekening (door de Omgevingsdienst Achterhoek) met AERIUS Calculator bevestigt dit en wijst uit dat er geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol per hectare per jaar zijn.

Vanwege de afstand tot Natura 2000-gebieden zijn andere effecten niet te verwachten. Het enige andere mogelijke effect op grotere afstand van een Natura 2000-gebied hangt samen met (grootschalige) grondwateronttrekking of andere hydrologische maatregelen. Daarvan is in dit geval geen sprake.

Het is in dit geval bij voorbaat duidelijk dat de aangevraagde situatie niet leidt tot negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Een passende beoordeling is daarom niet nodig.

Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikklingszone (GO)

De provincie Gelderland heeft de natuurwaarden in Gelderland begrensd in het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikklingszone. Het plangebied ligt niet in deze zones. Zie volgende afbeelding met de ligging van het plangebied ten opzichte van de GO.



afb. 4.6 ligging GO ten opzichte van plangebied (rode marker)

In juni 2012 is een flora en faunaonderzoek uitgevoerd waarbij aanwezigheid van de steenmarter vastgesteld is in één van de voormalige bedrijfsgebouwen. Het voorkomen van de strenger beschermde steenmarter is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hiervan is sprake in het plangebied. De aanwezigheid van verschillende (verse) sporen duiden op de aanwezigheid van een vaste rust- en verblijfplaats. Alle voormalige bebouwing in het plangebied is gesloopt en een klein aantal woningen is gerealiseerd. De gronden van het plangebied zijn bouwrijp gemaakt - en gehouden - voor de uitvoering van de toekomstige plannen.

Het is aannemelijk dat deze gronden geen bijzondere natuurwaarden hebben. Zoals hiervoor

al is beschreven ligt de locatie ook niet in een beschermd gebied. Een nader onderzoek kan daarom achterwege blijven.

Conclusie

Het aspect ecologie zorgt niet voor belemmeringen voor de uitvoering van dit bestemmingsplan.

4.3 Water

Met het doel om wateroverlast te voorkomen dienen gemeenten, ontwikkelaars en waterschap vroegtijdig met elkaar de wettelijk verplichte watertoetsdialoog aan te gaan. Het doel van de watertoets is de negatieve effecten van besluiten op de waterhuishouding te voorkomen en mogelijke kansen voor het watersysteem benutten. De watertoets is een procesinstrument om in een vroeg stadium van de planvorming het aspect water te betrekken. Dit houdt in dat het waterschap in een vroeg stadium wordt betrokken om een wateradvies te geven over de omgang met water binnen de planlocatie.

Voor de watertoets is gebruik gemaakt van de Standaard Waterparagraaf zoals geleverd door het Waterschap Rijn en IJssel. Deze waterparagraaf is onderdeel van, en hangt samen met een set van standaarden zoals die door het waterschap gehanteerd wordt. Als op één of meer vragen per waterthema Ja wordt geantwoord dan is het waterthema relevant. Die waterthema's worden toegelicht.

| Thema | Toetsvraag | Relevant | Intensiteit |
|------------------------------|---|----------|-------------|
| Veiligheid | 1. Ligt in of binnen 20 meter vanaf het plangebied een waterkering? (primaire waterkering, regionale waterkering of kade) | Nee | 2 |
| | 2. Ligt het plangebied in een waterbergingsgebied of winterbed van een rivier? | Nee | 2 |
| Riolering en Afvalwaterketen | 1. Is de toename van het afvalwater (DWA) groter dan 1 m ³ /uur? | Nee | 2 |
| | 2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ | Nee | 1 |
| | 3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI van het waterschap? | Nee | 1 |

| | | | |
|---|---|-----------|---|
| Wateroverlast (oppervlaktewater) | 1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 2500 m ² | Ja | 2 |
| | 2. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 500 m ² | Nee | 1 |
| | 3. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak ? | | 1 |
| | 4. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes | Ja Nee | 1 |
| Oppervlaktewaterkwaliteit | Wordt vanuit het plangebied (hemel)water op oppervlaktewater geloosd? | Nee | 1 |
| Grondwateroverlast | 1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond? | Nee | 1 |
| | 2. Is in het plangebied sprake van kwel? | Nee | 1 |
| | 3. Beoogt het plan dempen van perceelsloten of andere wateren? | Nee | 1 |
| Grondwaterkwaliteit | 1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking ? | Nee | 1 |
| Inrichting en beheer | Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap? | Nee | 1 |
| | Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel? | Nee | 2 |
| Volksgezondheid | 1. In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde stelsel? | Nee | 1 |
| | 2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)? | Nee | 1 |
| Natte Natuur | 1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ? | Nee | 2 |
| | 2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water? | Nee | 2 |
| | | Nee | 1 |
| | 3. Bevindt het plangebied zich in beschermingszones voor natte natuur | Nee | 1 |
| 4. Bevindt het plangebied zich in een Natura 2000-gebied? | | | |
| Verdroging | Bevindt het plangebied zich in een TOP-gebied? | Nee | 1 |

| | | | |
|-----------------|---|-----|---|
| Recreatie | Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt? | Nee | 2 |
| Cultuurhistorie | Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig? | Nee | 1 |

Riolering en afvalwaterketen

De hoeveelheid (huishoudelijk) afvalwater neemt toe door de ontwikkelingen in dit plan (de hoeveelheid geloosd afvalwater in de huidige situatie is niet bekend). Uitgaande van een 3-persoons huishouden bedraagt het jaarlijkse waterverbruik per huishouden ca. 135 m³ (bron: NIBUD). Uitgaande van 11 nieuw te realiseren woningen, zal de hoeveelheid huishoudelijk afvalwater jaarlijks ca. 1.485 m³ bedragen (ervan uitgaande dat al het water dat verbruikt wordt, als afvalwater wordt afgevoerd). Ten behoeve van de afvoer van het afvalwater zal de locatie worden aangesloten op de aanwezige riolering, gelegen onder Van Bevervoordestraat.

Wateroverlast

Om wateroverlast, kwantitatief en kwalitatief, nu en in de toekomst te voorkomen wordt het regenwater niet afgevoerd naar het rioolstelsel. Hemelwater afkomstig van verhard oppervlak (daken of verharding) zal op de bodem worden opgevangen en geïnfiltreerd in de bodem conform het beleid van het Waterschap Rijn en IJssel.

Het waterschap hanteert daarbij de volgende uitgangspunten:

- Bui 10 +10% vertraagd afvoeren, waarvan minimaal 10 mm in infiltratie (bodempassage)
- Bui 100 +10% mag geen wateroverlast opleveren (berging tot aan maaiveld)
- Bij nieuw verhard oppervlak > 2500 m² uitwerking in een waterhuishoudkundig rapport.

In de nieuwe (gewenste) situatie zal er in het plangebied sprake zijn van:

- 2.750 m² aan verhard oppervlak in de vorm van bebouwing (11 woningen) met bijbehorende verharding zoals parkeren en in- en uitrit;
- 1.288 m² aan verhard oppervlak in de vorm van wegen.

In de oude situatie was sprake van ca. 2.900 m² verhard oppervlak, bestaande uit voormalige bedrijfsbebouwing en terreinverharding (klinkers). Het totaal verhard oppervlak in de nieuwe situatie zal toenemen (ca. 1.100 m²) ten opzichte van het verhard oppervlak in de oude situatie.

Door de ontwikkelingen in het plangebied zal bestaand verhard oppervlak zoveel mogelijk worden afgekoppeld van het rioolstelsel zodat de kans op wateroverlast door toekomstige regenbuien wordt verminderd.

Berekening waterberging

Uitgangspunten:

- Bebouwd oppervlak in de nieuwe situatie: ca. 2.750 m²;

- Verhard oppervlak in de nieuwe situatie, incl. ontsluitingsweg: ca. 1.288 m²;
- Grondwaterpeil tussen 2,8m - 3,8m -mv.
- De bodem bestaat overwegend uit zand, matig fijn.

Opties berging hemelwater:

- Bufferen in toplaag onverhard oppervlak;
- Oppervlakkige infiltratie in greppel / wadi.

Het waterschap Rijn en IJssel hanteert voor stedelijke uitbreidingen de volgende norm:

“bui T100+10% moet in het plangebied geïnfilteerd/geborgen worden waarbij uit het plangebied de landelijke afvoer naar het oppervlaktewater mag worden afgevoerd. Bij deze situatie mag het regenwater geborgen worden tot aan maaiveld en mag er geen waterschade vanuit het watersysteem ontstaan.”.

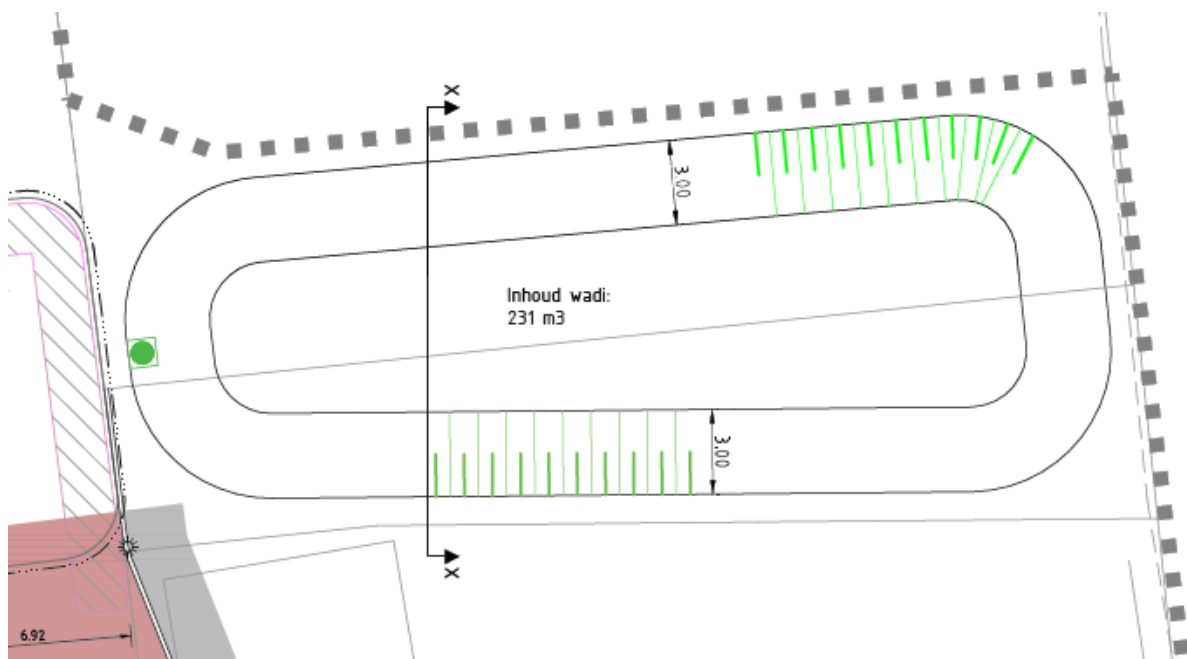
Er dient een berging van een bui T=10+10% te worden gerealiseerd. De vuistregel voor het berekenen van waterberging is: 440 m³ waterberging per hectare verharding.

Aangezien het verhard oppervlak in de nieuwe situatie in het plangebied ca. 4.000 m² bedraagt, is een bergingsbehoefte van 174,4 m³ volgens de richtlijn van het Waterschap gewenst.

Bij een bui T=100+10% 80 mm moet 348,8 m³ waterberging worden gerealiseerd.

Er is in het plangebied ruim voldoende onverhard oppervlak om aan de bergingsbehoefte te kunnen voldoen. Bij de bouw van de eerste woningen en de aanleg van een ontsluitingsweg is in de noordoostelijke hoek een grote wadi/bergingvijver (231 m³) aangelegd.

In de zuidoosthoek zal ook een wadi en sloot/greppel worden aangelegd. Zie volgende afbeelding voor de ligging van de noordelijke wadi.



afb.4.7 noordelijk gelegen wadi/bergingsvijver

De zuidelijk gelegen wadi en sloot/greppel hebben een gezamenlijk capaciteit van circa 95,5 m³. Zie volgende afbeelding.



De geplande woningen dienen het hemelwater op eigen terrein te infiltreren. De nieuwe bewoners kunnen waterbergen en infiltreren in aan te leggen verdiepte grasvelden in de bijbehorende tuinen, wadi's, regenwatervijvers of in grindstroken.

Voor het bergen van hemelwater binnen het plangebied (en de aangrenzende gronden) is voldoende capaciteit aanwezig.

Overleg met het Waterschap

Bij mail van 15-2-2021 heeft het Waterschap Rijn en IJssel gereageerd. De opmerkingen zijn verwerkt in deze paragraaf.

4.4 Archeologie en cultuurhistorie

4.4.1 Archeologie

De gemeente heeft haar archeologiebeleid vastgelegd in de volgende stukken:

- De Archeologische Beleidskaart en de Erfgoedverordening van de gemeente Berkelland;
- Het geldende bestemmingsplan van de gemeente Berkelland;
- Het archeologische beleid van de gemeente Berkelland: Archeologie met beleid, RAAP, Willemsen en Kocken, 2012.

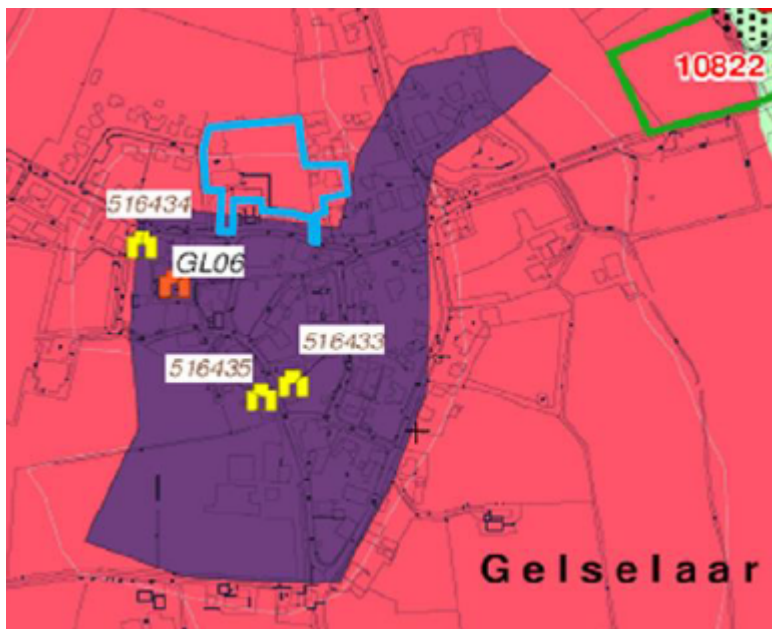
Hamaland Advies Vof uit Zelhem heeft archeologisch bureauonderzoek (projectnummer: 2012324; datum: 15-02-2013) uitgevoerd. Het doel van het bureauonderzoek is het verkrijgen

van inzicht in bekende en te verwachten archeologische waarden in en om het plangebied. Op basis van de verworven informatie wordt een archeologisch verwachtingsmodel voor de onderzoekslocatie opgesteld.

Archeologisch verwachtingsmodel

Op grond van de bekende geologische, landschappelijke, aardkundige, archeologische en historische gegevens in en rond het plangebied kan de archeologische verwachting worden bepaald.

Het plangebied ligt op een gordeldekzandrug met een dik plaggendek. Dit plaggendek valt samen met AWV categorie 6: 'geomorfologische eenheden met een plaggendek, gebieden met een hoge archeologische verwachting'. Eventuele archeologische resten kunnen bestaan uit losse vuursteenvondsten uit het Paleolithicum, vuursteenconcentraties of haardplaatsjes uit het Mesolithicum, nederzettingsresten, resten van erven met huisplattegronden uit de periode vanaf de Late Steentijd tot en met de Vroege Middeleeuwen en restanten van boerenerve Middeleeuwen of opvolgers daarvan in de Nieuwe Tijd.



afb. 4.8 Fragment van de archeologische waardenkaart van de gemeente Berkelland (RAAP, 2008). Het rode gebied heeft een hoge archeologische verwachtingswaarde (AWV 6).

Op grond van de bestudeerde bronnen kan geconcludeerd worden dat het plangebied een hoge trefkans heeft op archeologische resten vanaf het Laat Paleolithicum tot en met de Nieuwe Tijd. De dikte van de afdekkende bouwvoor en de mate van intactheid van het bodemprofiel is bepalend voor de conservering van eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen. De aanbeveling luidt om in geval van planvorming en voorafgaand aan vergunningverlening voor de geplande bouwactiviteiten verkennend archeologisch veldonderzoek uit te voeren ter plaatse van de nog ongeroerde delen van het plangebied.

Archeologisch karterend booronderzoek

Door Econsultancy uit Doetinchem is een archeologisch booronderzoek (project: BRK.HAM.ARC; datum: 20-07-2012; rapportnummer: 12075867) uitgevoerd. Het doel van het booronderzoek is het opsporen van eventueel aanwezige archeologische vondsten en/of sporen en om een eerste indruk te verkrijgen van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging hiervan. Met de resultaten van het archeologisch onderzoek kan worden vastgesteld of binnen het plangebied archeologische waarden aanwezig (kunnen) zijn en of vervolgonderzoek en/of planaanpassing noodzakelijk is.

Resultaten

Uit de resultaten van het booronderzoek (IVO, karterende fase) blijkt dat de aangetroffen bodemopbouw voor nagenoeg het gehele plangebied verstoord is tot maximaal 110 cm -mv. Deze verstoringen zijn waarschijnlijk zowel veroorzaakt door bodemingrepen tijdens het gebruik voor agrarische doeleinden als door de bouwwerkzaamheden van de huidige bedrijfsgebouwen. Het zeven van het opgeboorde materiaal heeft alleen geresulteerd in het aantreffen van enkele houtskoolbrokjes in de geroerde laag. De oerbrokjes zijn van natuurlijke oorsprong. Archeologisch relevante indicatoren zijn niet aangetroffen. De brokjes houtskool zijn waarschijnlijk van elders aangevoerd en als afval met de bodem vermengd. De resultaten van het booronderzoek rijmen niet met de archeologische verwachting.

Conclusie

Op basis van de waargenomen bodemverstoringen voor nagenoeg het gehele plangebied en dat archeologische indicatoren niet zijn aangetroffen, kan worden geconcludeerd dat archeologische waarden niet meer aanwezig zullen zijn of alleen nog maar in een verstoorde context zullen voorkomen. Er zijn dus geen gevolgen voor de voorgenomen bodemingrepen.

De gespecificeerde archeologische verwachting, zoals die is weergegeven tijdens het bureauonderzoek, wordt door het booronderzoek wel enigszins bevestigd voor wat betreft landschappelijke ligging, echter niet voor wat betreft intactheid van het aanwezige bodemprofiel en de archeologie.

Selectieadvies

Op grond van het ontbreken van aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische waarden en de verstoorde bodemopbouw voor nagenoeg het gehele plangebied, adviseert Econsultancy om, ten aanzien van de geplande bodemingrepen, in het kader van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) geen vervolgonderzoek te laten plaatsvinden.

4.4.2 Cultuurhistorie

De cultuurhistorische waarde van Gelselaar schuilt in de afleesbaarheid van de transformatie van de agrarische nederzetting tussen 1830 en 1920. De toestand van begin 20ste eeuw is nog relatief gaaf aanwezig in het bebouwingsbeeld en in de stedenbouwkundige hoofdopzet. De grote esthetische waarde komt naar voren in het bebouwingsbeeld van het dorp en de boerderijensembles aan de rand van de essen, en in het essenlandschap.

Het gebied van het bestemmingsplan 'Gelselaar, Dorp 2010' vormde de kern voor het aan te wijzen beschermd gezicht. Het plan kent daartoe de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie'. Het bestemmingsplan 'Gelselaar Van Bevervoordestraat 20 2012' is daarvan

Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)

een partiële herziening en bevat ook deze dubbelbestemming. Het nieuwe plan bestaat geheel uit nieuwbouw en bevat geen (cultuur)historische elementen. Het nieuwe plan moet zoveel mogelijk tot stand komen met inachtneming van de beeldkwaliteit uit het plan 'Gelselaar Dorp 2010'. Daarom geldt voor dit nieuwe plan een aangepast BKP bestaande uit de voor dit plan relevante elementen uit het 'Beeldkwaliteitsplan beschermd dorpsgezicht Gelselaar gemeente Berkelland'. De geplande nieuwbouw zal met inachtneming hiervan zo goed mogelijk aansluiten bij de bestaande (agrarische) bebouwing en inrichting (zie ook paragraaf 3.6 Beeldkwaliteitsplan).

Uitplaatsing van het bedrijf levert geen directe winst op uit oogpunt van cultuurhistorie. Door het nieuwe plan verbetert de ruimtelijke kwaliteit, omdat een milieuhinderlijk bedrijf wordt verplaatst.

4.5 Verkeer en parkeren

Parkeren

De gemeente Berkelland hanteert de parkeernormen voor woonfuncties zoals hieronder is verwoord.

Parkeernorm rest bebouwde kom

| functie | parkeer-norm | bezoekers-aandeel | eenheid |
|-------------------------------------|--------------|-------------------|---------|
| appartement | 1,5 | 0,3 | woning |
| woning sociale sector/rijtjeswoning | 1,5 | 0,3 | woning |
| woning middeldure sector | 1,8 | 0,3 | woning |
| woning dure sector | 2,0 | 0,3 | woning |
| serviceflat/aanleunwoning | 0,6 | 0,3 | woning |
| kamerverhuur | 0,6 | 0,2 | kamer |

De berekening van het aantal aan te leggen parkeerplaatsen ziet er als volgt uit:

| woningtype | parkeernorm | aantal eenheden | totaal |
|--------------------------------------|-------------|-----------------|-------------------------|
| woning sociale sector/rijtjeswoning | 1,7 | 5 | 8,5 |
| woning middeldure sector | 1,8 | 4 | 7,2 |
| woning dure sector | 2 | 2 | 4 |
| | | | |
| Totaal aantal parkeerplaatsen | | | 19,7 afgerond 20 |

Met de aanleg van 22 parkeerplaatsen binnen het plangebied wordt aan de vereiste parkeernorm voldaan. Zie hoofdstuk 2 voor de overzichtstekening met de ingetekende parkeerplaatsen.

Verkeer

Voor de verkeersgeneratie biedt de CROW in de uitgave (2012) kencijfers. De nieuwe woningen in de zone 'rest bebouwde kom/niet stedelijk' genereren per etmaal tussen min. 7,0 en max. 8,6 verkeersbewegingen per woning.

In vergelijking met het huidige situatie/gebruik betekent dit een toename van het aantal verkeerbewegingen.

De berekening van het aantal verkeersbewegingen is vermeld in navolgende tabel.

| woningtype | rest bebouwde kom | aantal eenheden | totaal verkeersbewegingen |
|---|---------------------|-----------------|---------------------------|
| koop tussen/hoek | min. 7,0 - max. 7,8 | 5 | 39 |
| koop twee-onder-een-kap | min. 7,4 - max. 8,2 | 4 | 32,9 |
| koop vrijstaand woning dure sector | min. 7,8 - max. 8,6 | 2 | 17,2 |
| | | | |
| Totaal aantal verkeersbewegingen | | | 89,1 afgerond 90 |

Door de bouw van 11 woningen neemt het aantal verkeerbewegingen toe. Het aantal verkeersbewegingen door de voorgestane ontwikkeling is echter beperkt omdat het slechts gaat om de bouw van 11 woningen aan de noordzijde van het dorp. Deze geringe toename van het verkeer kan eenvoudig worden opgevangen binnen de bestaande verkeersstromen.

4.6 Kabels en leidingen

Binnen het plangebied en de aangrenzende gronden zijn geen kavels en leidingen aanwezig die de uitvoering van het plan zouden kunnen frustreren.

Hoofdstuk 5 Juridische planopzet

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De regels en de verbeelding vormen de juridisch bindende elementen van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden gezien en toegepast.

Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld. De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft een weergave van de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen. Tot slot is de toelichting van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

5.1 Verbeelding

Op de verbeelding wordt aangegeven welke bestemming gronden hebben. Dit gebeurt via een bestemmingsvlak. Voor het op de verbeelding aangegeven bestemmingsvlak gelden de gebruiksmogelijkheden zoals die in de bijbehorende regels worden gegeven. Die toegekende gebruiksmogelijkheden kunnen op twee manieren nader worden ingevuld:

1. Via een dubbelbestemming. Een dubbelbestemming is, zoals de naam al zegt, een bestemming die óók aan de gronden wordt toegekend. Voor gronden kunnen dus meerdere bestemmingen gelden. Er geldt altijd één 'enkel' bestemming (dat is dé bestemming) en soms geldt er een dubbelbestemming (soms zelfs meerdere). In de regels van de dubbelbestemming wordt omschreven wat er voor de onderliggende gronden geldt aan extra bepalingen in aanvulling, of ter beperking, van de mogelijkheden van de onderliggende bestemmingen.
2. Via een aanduiding. Een aanduiding is een teken op de verbeelding. Dat teken kan bestaan uit een lijn, een figuur, of een lettercode etc. Via een aanduiding wordt in de regels 'iets' geregeld. Dat 'iets' kan betrekking hebben op extra mogelijkheden of extra beperkingen voor het gebruik en/of de bebouwing en/of het aanleggen van werken. Aanduidingen kunnen voorkomen in een bestemmingsregel, in meerdere bestemmingsregels en kunnen ook een eigen regel hebben.

5.2 Hoofdstukindeling van de regels

De regels zijn verdeeld over 4 hoofdstukken:

1. Inleidende regels. In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de regels worden gebruikt (artikel 1). Dit gebeurt om een eenduidige uitleg en toepassing van de regels te waarborgen. Ook is bepaald de wijze waarop gemeten moet worden bij het toepassen van de regels (artikel 2).
2. Bestemmingsregels. In dit tweede hoofdstuk zijn de regels van de bestemmingen opgenomen. Dit gebeurt in alfabetische volgorde. Per bestemming is het toegestane gebruik geregeld en zijn bouwregels en, eventueel, ook bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden opgenomen. Als er dubbelbestemmingen zijn worden die ook in dit hoofdstuk opgenomen. Die komen, ook in alfabetische volgorde, achter de bestemmingsregels. Ieder artikel kent een vaste opzet.

Eerst wordt het toegestane gebruik geformuleerd in de bestemmingsomschrijving. Vervolgens zijn bouwregels opgenomen. Aansluitend volgen afwijkingsregels met betrekking tot bouw- en/of gebruiksregels. Ten slotte zijn eventueel bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden en/of wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Belangrijk om te vermelden is dat naast de bestemmingsregels ook in andere artikelen relevante informatie staat die mede gelezen en geïnterpreteerd moet worden. Alleen zo ontstaat een volledig beeld van hetgeen is geregeld.

3. Algemene regels. In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het hele plan. Het zijn achtereenvolgens een anti-dubbelregel, algemene bouwregels, algemene gebruiksregels, algemene aanduidingsregels, algemene afwijkingsregels, algemene wijzigingsregels en algemene procedureregels.
4. Overgangs- en slotregels. In het laatste hoofdstuk is het overgangsrecht en een slotregel opgenomen. Hoewel het hier in wezen ook algemene regels betreft, zijn deze vanwege hun meer bijzondere karakter in een apart hoofdstuk opgenomen.

5.3 Bestemmingsregels

De regels in dit bestemmingsplan zijn opgezet aan de hand van wat hiervoor is beschreven. Dit bestemmingsplan kent 4 bestemmingen en 2 dubbelbestemmingen. Deze bestemmingen worden hieronder kort toegelicht.

Bestemming Groen

Deze gronden zijn aangewezen voor de aanleg van groenvoorzieningen en wadi's. Gebouwen zijn niet toegelaten op deze gronden. Kleinere bouwwerken, geen gebouwen zijnde, kunnen worden gebouwd waaronder speeltoestellen en hekwerken.

Bestemming Tuin

Deze gronden sluiten aan op de woonbestemming en hebben grotendeels betrekking op de voortuin. Kleinere bouwwerken, geen gebouwen zijnde, kunnen worden gebouwd alsmede ondergeschikte uitbreidingen van de woning, zoals een erker.

Bestemming Verkeer - Verblijfsgebied

De weg binnen deze bestemming is met name bedoeld voor bestemmingsverkeer en krijgt een profiel dat hierbij past. Verkeersborden en verlichting zijn bouwwerken die hierbij passen.

Bestemming Wonen

Het grootste deel van het plangebied is bestemd voor "Wonen". Binnen deze bestemming zijn vrijstaande, dubbele en rijenwoningen toegestaan binnen de aangegeven bouwvlak. Ook is het maximale aantal woningen per bouwvlak aangegeven. Aan- en uitbouw en bijgebouwen mogen binnen en buiten de bouwvlakken worden gebouwd.

Voor het waarborgen van een aanvaardbaar woon- en leefmilieu is de bouw van een

geluidswerende voorziening voorgeschreven tot een maximale hoogte van 2 m, daar waar dat aangegeven is op de verbeelding. Tevens is er ook een voorwaardelijke verplichting opgenomen om maatregelen uit te voeren en in stand te houden om aan de wettelijke geluidsnormen te voldoen.

Dubbelbestemming Waarde - Archeologische Verwachting 1

De gronden met deze dubbelbestemming gericht op de archeologie zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), ook bestemd voor het behoud, de bescherming en/of het herstel van archeologische waarden in de bodem. Het toetsingsniveau en het wel of niet uitvoeren van een archeologisch onderzoek is bij elke dubbelbestemming verschillend.

Dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie

De gronden met deze dubbelbestemming zijn - naast de andere daar voorkomende bestemming(en) - mede gericht op de bescherming van de cultuurhistorische waarde van het dorpsgezicht van Gelselaar.

5.4 Algemene regels

Naast de bestemmingen bevat het plan een aantal algemene regels over bijvoorbeeld begrippen, de wijze van meten, algemene afwijkingen en overgangsrecht. Deze min of meer standaardregels in bestemmingsplannen worden hier verder niet toegelicht.

De parkeernormen voor het plangebied zijn opgenomen als bijlage bij de regels en hebben betrekking op de algemene gebruiksregels in het plan. De inrichting van de gronden moet zodanig plaatsvinden, dat wordt voldaan aan de gemeentelijke parkeernormen zoals weergegeven in de bijlage 'Parkeernormen' die bij deze regels is gevoegd. Dit is niet van toepassing op de bestaande inrichting van de gronden voor zover de bestaande inrichting van de gronden ten tijde van de inwerkingtreding van dit plan niet voldoet aan de in de bijlage 'Parkeernormen' opgenomen normen.

Het bevoegd gezag kan overigens bij een omgevingsvergunning afwijken van de in het plan voorgeschreven parkeernormen.

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

Voorliggend bestemmingsplan maakt een bouwplan mogelijk, dat is benoemd in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Dit betekent, dat tegelijkertijd met dit bestemmingsplan een exploitatieplan moet worden vastgesteld, waarmee de gemeente de door haar te maken kosten kan verhalen op de initiatiefnemer.

Een exploitatieplan hoeft niet vastgesteld te worden als verhaal van kosten anderszins is verzekerd, en tevens locatie-eisen niet nodig zijn of anderszins zijn verzekerd.

De gemeente neemt niet deel aan de ontwikkeling van dit plan. De gemeente verzorgt de planologische kaders na toetsing van de planontwikkeling. De ambtelijke kosten voor de realisatie van het plan zijn voor de gemeente anderszins verzekerd via de legesverordening en een anterieure overeenkomst. In deze anterieure overeenkomst wordt tevens vastgelegd dat mogelijke planschade voor rekening van de initiatiefnemer is.

Het vaststellen van een exploitatieplan is hiermee niet noodzakelijk.

Hoofdstuk 7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De procedure voor vaststelling van een bestemmingsplan is geregeld in de Wet ruimtelijke ordening. Aangegeven is dat tussen de gemeente en verschillende instanties waar nodig overleg over het plan moet worden gevoerd, voordat een ontwerpbestemmingsplan ter visie kan worden gelegd. Bovendien is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing (zienswijzenprocedure).

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2020-1 (Meester Heuvelstraat)' heeft van 23 september tot en met 6 oktober 2021 digitaal ter inzage gelegen digitaal ter inzage gelegen voor omwonenden. Hierbij is aangegeven op welke manier gereageerd kan worden op het voorontwerp.

Er is geen inloopbijeenkomst georganiseerd voor omwonenden in verband met COVID-19.

Na het voorontwerp is het bestemmingsplan in ontwerp ter inzage gelegd. Tegen dit ontwerpplan kunnen gedurende zes weken zienswijzen worden ingediend. Na deze termijn beoordeelt de gemeente de zienswijzen. De gemeenteraad stelt vervolgens het bestemmingsplan (al dan niet gewijzigd) vast.

7.1 Inspraak

De gemeentelijke inspraakverordening bepaalt dat het bestuursorgaan zelf kan besluiten of inspraak wordt verleend bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid. De gemeente heeft met betrekking tot het voorliggende plan besloten dat het plan gedurende twee weken voor inspraak ter inzage wordt gelegd.

Het voorontwerpbestemmingsplan is ter inspraak aangeboden. Van 23 september tot en met 6 oktober 2021 heeft het plan ter inzage gelegen. Tijdens deze termijn kon iedereen zijn of haar inspraakreactie geven over dit plan. Dit kon schriftelijk en mondeling. Tijdens deze termijn zijn geen inspraakreacties ontvangen.

7.2 Overleg

Volgens artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening moet het bestemmingsplan worden voorgelegd aan het waterschap en aan die diensten van provincie en rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn.

Het voorontwerpbestemmingsplan is toegezonden aan het Waterschap Rijn en IJssel. Bij mail van 15-2-2021 heeft het Waterschap Rijn en IJssel gereageerd. De opmerkingen zijn verwerkt in de paragraaf 4.3 Water.

Andere instanties worden niet aangeschreven. De provincie heeft aangegeven dat een bouwontwikkeling van minder dan 12 woningen niet voorgelegd hoeft te worden, tenzij er andere provinciale belangen spelen.

7.3 Procedure

Het ontwerpbestemmingsplan "Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)" ligt van 9 december tot en met 19 januari 2022 voor iedereen ter inzage. Dit is bekend gemaakt via een kennisgeving in "BerkelBericht" en het Gemeenteblad van 8 december 2021. Op de gemeentelijke website (www.gemeenteberkelland.nl) is een link geplaatst naar het digitale plan op www.ruimtelijkeplannen.nl.

Gedurende voornoemde termijn kan iedereen een zienswijze indienen.

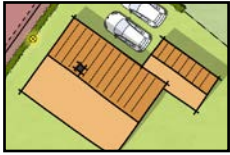

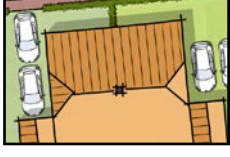
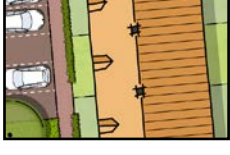


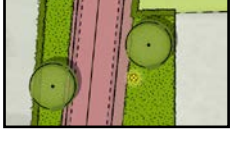


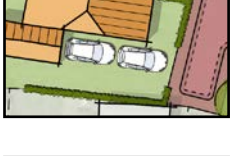
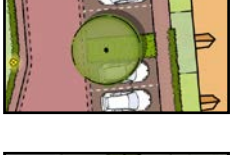





Bijlage 1 Stedenbouwkundig plan 12-07-2021

STEDENBOUWKUNDIG PLAN

MEESTER HEUVELSTRAAT . GELSELAAR . 12 JULI 2021



LEGENDA

-  VRIJSTAANDE WONINGEN
-  VRIJSTAANDE WONINGEN MET ACCENT
-  2 2-ONDER-1 KAPWONINGEN
-  5 RIJWONINGEN
-  4 RIJWONINGEN AAN HET ERF
-  10 OPENBARE PARKEERPLAATSEN
OVERIGE PARKEERPLAATSEN OP EIGEN KAVEL
-  INFORMELE WOONSTRAAT MET SMALLE TROTTOIR BESTAANDE UIT
GEBAKKEN KLINKERS . VERGELIJKBAAR ALS PASTORIEWEG
-  ACHTEROM RIJWONINGEN . GEBAKKEN KLINKERS
-  TUINMUUR . MEE ONTWERPEN MET ARCHITECTUUR RIJWONINGEN
GELUIDSWERENDE VOORZIJNING T.B.V. GELUID SCHOOLPLEIN
TUSSEN ACHTEROM EN SCHOOLPLEIN TOEPASSEN LAGE BREDE HAAG
-  TUINEN OMHEINEN MET STREEKEIGEN LAGE EN HOGE HAGEN
BEUK . MEIDORRN EN/OF LIGUSTER
-  SOLITAIRE BOOM IN PLANTENBORDER
-  GEMENGDE HAAG LANGS PERCEELSGRENS ZORGT VOOR ENIGE
BESCHUTTING EN PRIVACY
-  BESTAANDE WADI VOOR HEMELWATER
-  NIEUWE INFILTRATIE WEIDE (WADI) MET VERSPREID ENKELE BOMEN
IN HET GRAS . BEHOUD ZICHT VANAF SCHOOLPLEIN
-  LANDSCHAPPELIJKE OVERGANG/VERBINDING D.M.V. KLEINSCHALIGE
WEIDE RICHTING OPEN ESSENLANDSCHAP
-  POORT T.B.V. VLUCHTRROUTE SCHOOL AANSLUITEN OP ACHTEROM
RIJWONINGEN

REGELS

Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)

Inhoudsopgave

| | |
|---|-----------|
| REGELS | 3 |
| Hoofdstuk 1 Inleidende regels | 5 |
| Artikel 1 Begrippen | 5 |
| Artikel 2 Wijze van meten | 14 |
| Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels | 17 |
| Artikel 3 Groen | 17 |
| Artikel 4 Tuin | 18 |
| Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied | 19 |
| Artikel 6 Wonen | 20 |
| Artikel 7 Waarde - Archeologische Verwachting 1 | 25 |
| Artikel 8 Waarde - Cultuurhistorie | 28 |
| Hoofdstuk 3 Algemene regels | 31 |
| Artikel 9 Anti-dubbeltelregel | 31 |
| Artikel 10 Algemene bouwregels | 32 |
| Artikel 11 Algemene gebruiksregels | 33 |
| Artikel 12 Algemene afwijkingsregels | 35 |
| Artikel 13 Algemene wijzigingsregels | 36 |
| Artikel 14 Algemene procedureregels | 37 |
| Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels | 39 |
| Artikel 15 Overgangsrecht | 39 |
| Artikel 16 Slotregel | 41 |

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan **Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)** met identificatienummer NL.IMRO.1859.BPGSL20210003-0010 van de gemeente Berkelland;

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1859.BPGSL20210003-0010 met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlage;

1.3 verbeelding:

- a. de analoge verbeelding van het bestemmingsplan **Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)** bestaande uit de kaart(en) met tekeningnummer NL.IMRO.1859.BPGSL20210003-0010;
- b. de digitale verbeelding van het bestemmingsplan **Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)**;

1.4 aan- of uitbouw:

een aan het (hoofd)gebouw aanwezig gebouw dat in ruimtelijk en/of architectonisch opzicht ondergeschikt is aan dat (hoofd)gebouw, maar in functioneel opzicht deel uitmaakt van dat (hoofd)gebouw;

1.5 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.6 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.7 aanduidingsvlak:

een geometrisch vlak waarop een aanduiding betrekking heeft;

1.8 achtererfgebied:

erf achter de lijn die het hoofdgebouw doorkruist op 1 m achter de voorkant en van daaruit evenwijdig loopt met het aangrenzend openbaar toegankelijk gebied, zonder het hoofdgebouw opnieuw te doorkruisen of in het erf achter het hoofdgebouw te komen;

1.9 achtergevel:

een van de weg afgekeerde gevel van een hoofdgebouw die parallel of nagenoeg parallel loopt aan de voorgevel;

1.10 afwijken van de bouwregels en/of de gebruiksregels:

een afwijking zoals bedoeld in artikel 3.6, lid 1, onder c van de Wet ruimtelijke ordening;

Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)

1.11 ander-werk:

een werk, geen gebouw zijnde, of een werkzaamheid;

1.12 archeologisch deskundige:

de regionaal (beleids)archeoloog of een andere door het bevoegd gezag aan te wijzen deskundige op het gebied van de archeologische monumentenzorg;

1.13 archeologisch monument:

een terrein dat op basis van de Erfgoedwet deel uitmaakt van cultureel erfgoed vanwege de daar aanwezige overblijfselen, voorwerpen of andere sporen van menselijke aanwezigheid in het verleden, met inbegrip van die overblijfselen, voorwerpen en sporen;

1.14 archeologisch onderzoek:

onderzoek (bureauonderzoek en/of boren en/of geofysisch onderzoek en/of graven en/of begeleiden) verricht door een certificerende instelling beschikkend over een certificaat op grond van artikel 5.2 van de Erfgoedwet;

1.15 archeologische verwachting:

een gebied met een daaraan toegekende hoge, middelmatige of lage archeologische verwachting in verband met de kennis en wetenschap van de in dat gebied te verwachten overblijfselen van menselijke aanwezigheid of activiteiten uit het verleden;

1.16 archeologische waarde:

een gebied met een daaraan toegekende archeologische waarde in verband met de kennis en studie van de in dat gebied voorkomende overblijfselen van menselijke aanwezigheid of activiteiten uit het verleden;

1.17 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.18 bebouwingsgebied:

achtererfgebied alsmede de grond onder het hoofdgebouw, uitgezonderd de grond onder het oorspronkelijk hoofdgebouw;

1.19 bebouwingspercentage:

een op de verbeelding of in de regels aangegeven percentage, dat de maximaal bebouwde oppervlakte binnen het bouwvlak of het bestemmingsvlak aangeeft;

1.20 bedrijfsmatige activiteiten aan huis:

het op bedrijfsmatige wijze uitoefenen van activiteiten met een kleinschalig karakter, niet zijnde de vrije beroepen, die in een gedeelte van de woning en/of de daarbij behorende (bij)gebouwen worden uitgeoefend, waarbij de woonfunctie als primaire functie behouden en herkenbaar blijft en dat een ruimtelijke uitstraling of uitwerking heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.21 bestaand:

a. bij gebruik: het legale gebruik van grond en opstallen, zoals aanwezig op het moment van de inwerkingtreding van het plan, tenzij in de regels anders is bepaald;

b. bij bouwwerken: de legaal aanwezige bebouwing die op het moment van de inwerkingtreding van het plan bestaat, wordt gebouwd, of mag worden gebouwd krachtens een daartoe verleende omgevingsvergunning;

1.22 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak;

1.23 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.24 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.25 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.26 bouwlaag:

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, dit met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder;

1.27 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.28 bouwperceelgrens:

de grens van een bouwperceel;

1.29 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.30 bouwvlakgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.31 bouwwerk, geen gebouw zijnde:

alle overige bouwwerken die geen gebouw zijn;

1.32 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.33 carport:

een bouwwerk dat, voorzien van een dak en ten hoogste twee wanden, door zijn plaatsing, indeling en inrichting uitsluitend bestemd is voor het stallen van motorvoertuigen;

1.34 coffeeshop:

een horecabedrijf, dat tot doel heeft het verstrekken van niet-alcoholische dranken voor consumptie ter plaatse, met eventueel als nevenactiviteit het verstrekken van kleine etenswaren, al dan niet ter plaatse bereid, en van verdovende en/of hallucinogene stoffen als bedoeld in artikel 3 (lijst II) van de Opiumwet;

1.35 cultuurhistorische waarde:

de aan een bouwwerk of gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan door het gebruik dat de mens in de loop van de geschiedenis van dat bouwwerk of dat gebied heeft gemaakt;

1.36 dak:

iedere bovenbeëindiging van een gebouw;

1.37 daknok:

hoogste punt van een schuin dak;

1.38 dakvoet:

laagste punt van een schuin dak;

1.39 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden (waaronder de uitstalling ten verkoop), verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit, waaronder volumineuze (grootschalige) detailhandel, tuincentrum en supermarkt;

1.40 dienstverlening:

het bedrijfsmatig verlenen van economische en maatschappelijke diensten aan derden;

1.41 doeleinden van openbaar nut:

nutsvoorzieningen zoals stroom-, gas-, water- en/of telecommunicatievoorzieningen;

1.42 eerste bouwlaag:

een bouwlaag op de begane grond, boven peil;

1.43 eerste verdieping:

de tweede bouwlaag van een hoofdgebouw, een souterrain of kelder niet daaronder begrepen;

1.44 erf:

al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw, en, voor zover een bestemmingsplan of een beheersverordening van toepassing is, deze die inrichting niet verbieden;

1.45 erfgrans:

de grens van een erf;

1.46 erker:

een ondergeschikte uitbouw van het hoofdgebouw met een beperkte omvang (breedte, hoogte, diepte) en transparante verschijningsvorm, waardoor het stedenbouwkundig aanzicht niet wezenlijk wordt beïnvloed;

1.47 evenement:

elke voor publiek buiten de daarvoor ingerichte inrichtingen toegankelijke festiviteit, grootschalige sportwedstrijd, auto- of motorcrosswedstrijd, optocht, georganiseerd vuurwerk en alle overige tot vermaak en recreatie bedoelde activiteiten, met uitzondering van markten als bedoeld in de Gemeentewet, kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen, en betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;

1.48 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.49 gebruiken:

gebruiken, het doen gebruiken, laten gebruiken en in gebruik geven;

1.50 groenvoorziening:

een voor het publiek toegankelijk park of plantsoen of bij de gemeente in onderhoud zijnde groenstroken, grasperken of bloembakken;

1.51 halfvrijstaande woning:

een woning van het type twee-aaneen gebouwd, waarbij sprake is van twee-aaneen gebouwde hoofdgebouwen;

1.52 handel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden (waaronder de uitstalling ten verkoop), verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen en/of bedrijven die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending al dan niet in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.53 hoofdgebouw:

een gebouw, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkste is;

1.54 horecabedrijf:

een bedrijf of instelling waar bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt, en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt en/of ter plaatse zaalruimten worden verhuurd en beschikbaar gesteld. Tot een horecabedrijf worden ook afhaalzaken en maaltijdbezorgingsdiensten gerekend;

1.55 huishouden:

een huishouden bestaat uit één of meer personen die alleen of samen in een woonruimte wonen en zelf in hun dagelijkse behoeften voorzien;

1.56 kap:

een dakafdekking onder een hoek van meer dan 5 graden met het horizontale vlak;

1.57 kleinschalige bedrijfsmatige activiteit:

de in de bijlage 'Staat van Bedrijfsactiviteiten', ontleend aan de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering", genoemde bedrijvigheid, dan wel naar de aard en de invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen bedrijvigheid, die door zijn beperkte omvang in of bij een woning met behoud van de woonfunctie kan worden uitgeoefend;

1.58 maaiveld:

het oppervlak (of de gemiddelde hoogte daarvan) van het land of de bovenkant van het terrein dat een bouwwerk omgeeft;

1.59 mantelzorg:

intensieve zorg of ondersteuning, die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende, ten behoeve van zelfredzaamheid of participatie, rechtstreeks voortvloeiend uit een tussen personen bestaande sociale relatie, die de gebruikelijke hulp van huisgenoten voor elkaar overstijgt, en waarvan de behoefte met een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of andere door de gemeente aangewezen sociaal-medisch adviseur kan worden aangetoond;

1.60 nadere eis:

een nadere eis zoals bedoeld in artikel 3.6, lid 1, onder d van de Wet ruimtelijke ordening;

1.61 normaal agrarisch gebruik:

het zaai- en oogstklaar maken van de bodem evenals het oogsten;

1.62 normale onderhouds- of exploitatiewerkzaamheden:

werkzaamheden die regelmatig noodzakelijk zijn voor een goed beheer van de gronden, waaronder begrepen de handhaving van de bestemming;

1.63 omgevingsvergunning:

een vergunning zoals bedoeld in artikel 1.1, lid 1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

1.64 onderbouw:

een bouwlaag, afgedekt door een vloer, die geheel of gedeeltelijk is gelegen beneden peil;

1.65 ondergronds bouwwerk:

een (gedeelte van) een bouwwerk, waarvan de bovenkant van de vloer ligt op ten minste 1,75 meter beneden peil;

1.66 openbaar toegankelijk gebied:

weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994, alsmede pleinen, parken, plantsoenen, openbaar vaarwater en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van wegen uitsluitend bedoeld voor de ontsluiting van percelen door langzaam verkeer;

1.67 openbare ruimte:

zie: openbaar toegankelijk gebied;

1.68 overkapping:

een bouwwerk van één bouwlaag dat dient ter overdekking en met niet meer dan één wand is uitgevoerd en/of gebruik makend van bestaande wanden, waaronder begrepen een carport;

1.69 parkeervoorziening:

voorzieningen voor het parkeren, zoals parkeerplaatsen en in- en uitritten;

1.70 peil:

- a. voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
- b. voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
- c. als in of op het water wordt gebouwd: de hoogte van het terrein ter plaatse van het meest nabij gelegen punt waar het water grenst aan het vaste land;

1.71 perceel:

een aaneengesloten stuk grond dat een eenheid vormt in gebruik;

1.72 prostitutie:

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander persoon tegen vergoeding;

1.73 rijwoning:

een woning die in een rij staat en van beide kanten wordt ingesloten door een andere, meestal identieke woning;

1.74 seksinrichting:

een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in ieder geval verstaan een prostitutiebedrijf, alsmede een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.75 slopen:

het al dan niet geheel afbreken van gebouwen en andere bouwwerken;

1.76 speelvoorzieningen:

attributen voor sport en spel, vooral op en rond kinderspeelplaatsen en trapveldjes;

1.77 Staat van Bedrijfsactiviteiten:

een als bijlage bij deze regels behorende en daarvan onderdeel uitmakende lijst van bedrijven en instellingen;

1.78 standplaats:

het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen of het anderszins aanbieden van goederen en diensten, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel, zoals omschreven in de Algemene Plaatselijke Verordening;

1.79 twee-onder-één-kapwoning:

zie: halfvrijstaande woning;

1.80 vloeroppervlakte:

de totale oppervlakte van hoofdgebouwen en aan- en bijgebouwen op de begane grond;

1.81 voorerfgebied:

erf dat geen onderdeel is van het achtererfgebied;

1.82 voorgevel:

de naar de weg gekeerde gevel van een gebouw of, als een gebouw met meer dan één zijde naar de weg is gekeerd, de als zodanig door burgemeester en wethouders aan te wijzen gevel(s);

1.83 voorgevelrooilijn:

de voorgevelrooilijn is:

- a. langs een wegzijde met een regelmatige of nagenoeg regelmatige ligging van de voorgevels van de bestaande bebouwing:
 1. de evenwijdig aan de as van de weg gelegen lijn, die, zoveel mogelijk aansluitend aan de ligging van de voorgevels van de bestaande bebouwing, een zoveel mogelijk gelijkmatig beloop van de rooilijn overeenkomstig de richting van de weg geeft;
- b. langs een wegzijde waarlangs geen bebouwing als onder a bedoeld aanwezig is en waarlangs mag worden gebouwd:
 1. bij een wegbreedte van meer dan 10 meter, de lijn gelegen op 15 meter uit de as van de weg;
 2. bij een wegbreedte geringer dan 10 meter, de lijn gelegen op 10 meter uit de as van de weg.

1.84 vrij beroep:

een beroep of het bedrijfsmatig verlenen van diensten op administratief, juridisch, medisch, therapeutisch, kunstzinnig, ontwerptechnisch of hiermee gelijk te stellen gebied;

1.85 vrijstaande woning:

een woning zonder gemeenschappelijke wand met een andere woning;

1.86 watergang:

een werk, al dan niet overdekt, dienend om in het openbaar belang water te ontvangen, te bergen, af te voeren en toe te voeren, de boven water gelegen taluds, bermen en onderhoudspaden daaronder mede verstaan;

1.87 waterhuishoudkundige voorziening:

voorzieningen die nodig zijn voor een goede wateraanvoer, waterafvoer, waterberging en waterkwaliteit;

1.88 wijzigingsbevoegdheid:

de bevoegdheid van burgemeester en wethouders om het bestemmingsplan te wijzigen zoals bedoeld in artikel 3.6, lid 1, onder a van de Wet ruimtelijke ordening;

1.89 wonen:

het leven in een permanent dag- en nachtverblijf alwaar een huishouden wordt gevoerd;

1.90 woning (wooneenheid):

een complex van ruimten, bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden;

1.91 wooneenheid:

zie: woning;

1.92 zijerf:

gedeelte van het erf dat aan de zijkant en achter het verlengde van de voorgevel van het gebouw is gelegen;

1.93 zijgevel:

de naar de zijkant(en) van het erf toegekeerde gevel(s) van een hoofdgebouw;

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 Gebouwen en bouwwerken

2.1.1 De afstand van een bouwwerk tot de zijdelingse perceelgrens:

Vanaf de buitenwerkse gevelvlakken - dan wel, als sprake is van overstekende daken met een overstekend gedeelte van meer dan 0,75 meter, respectievelijk overstekken van meer dan 0,75 meter, vanaf de buitenrand van het overstekende dak/de overstek - neerwaarts geprojecteerd, tot de kadastrale zijgrens van het perceel.

2.1.2 De bouwhoogte van een bouwwerk:

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.1.3 De breedte van een gebouw:

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of de harten van de scheidingsmuren.

2.1.4 De dakhelling

Langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.1.5 De goothoogte van een bouwwerk:

Vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeiboord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.1.6 De inhoud van een bouwwerk:

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.1.7 De oppervlakte van een bouwwerk:

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.2 Ondergeschikte bouwdelen

Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen, worden ondergeschikte bouwdelen als:

- a. plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten en aan- of uitbouwen met een oppervlakte van 2 m² of kleiner;
- b. overstekende daken;
- c. luifels als geïntegreerd onderdeel van een gebouw of een uitbouw;

buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding niet meer dan 0,75 meter ten opzichte van de bouwgrens of bestemmingsgrens bedraagt.

2.3 Maatvoering

Alle maten zijn, tenzij anders aangegeven:

- a. voor lengten in meters (m);
- b. voor oppervlakten in vierkante meters (m²);
- c. voor inhoudsmaten in kubieke meters (m³);
- d. voor verhoudingen in procenten (%);
- e. voor hoeken/hellingen in graden (°).

2.4 Meten

Bij de toepassing van deze regels wordt gemeten tot en/of vanuit het hart van de lijn.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor '**Groen**' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen;

met daarbij behorende:

b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

c. werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden;

d. verblijfsgebied;

e. paden en verhardingen;

f. parkeervoorzieningen;

g. speelvoorzieningen;

h. water;

i. waterhuishoudkundige voorzieningen waaronder wadi's ter plaatse van de functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - wadi';

j. doeleinden van openbaar nut.

3.2 Bouwregels

Op de voor '**Groen**' aangewezen gronden mogen alleen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

3.2.1 *Bouwwerken, geen gebouwen zijnde*

Voor een bouwwerk, geen gebouw zijnde mag de bouwhoogte maximaal 3 meter bedragen, met uitzondering van:

a. verlichtingsarmaturen waarvan de bouwhoogte maximaal 6 meter mag bedragen;

b. speelvoorzieningen waarvan de bouwhoogte maximaal 6 meter mag bedragen.

Artikel 4 Tuin

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. tuin, behorende bij de op de aangrenzende gronden gelegen gebouwen;
- b. erkers ten dienste van de aangrenzende bestemming en alleen voor zover het een (bedrijfs)woning betreft;

met daarbij behorende:

- c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
- d. voorzieningen, zoals wegen, paden en parkeervoorzieningen.

4.2 Bouwregels

Op de voor 'Tuin' aangewezen gronden mogen alleen bouwwerken ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

4.2.1 Gebouwen

Voor een gebouw gelden de volgende regels:

- a. alleen toegestaan zijn erkers en wel ten dienste van de directe uitbreiding van de woning;
- b. de erker mag alleen worden gebouwd aan de voorgevel van de woning;
- c. de diepte van de erker mag niet meer dan 1,50 meter bedragen;
- d. de bouwhoogte van de erker mag niet meer dan 3 meter bedragen, met dien verstande dat de bouwhoogte mag worden verhoogd tot maximaal 0,25 meter boven de vloer van de eerste verdieping van het hoofdgebouw.

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor een bouwwerk, geen gebouw zijnde mag de bouwhoogte maximaal 1 meter bedragen.

Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor '**Verkeer - Verblijfsgebied**' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. wegen, straten, pleinen en voet- en fietspaden;
- b. markten en standplaatsen;
- c. parkeervoorzieningen;
- d. picknickplaatsen;

met daarbij behorende:

- e. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
- f. werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden;
- g. fietsenstallingen;
- h. ondergrondse afvalvoorzieningen;
- i. bermen;
- j. groenvoorzieningen;
- k. speelvoorzieningen;
- l. water;
- m. waterhuishoudkundige voorzieningen;
- n. doeleinden van openbaar nut.

5.2 Bouwregels

Op de voor '**Verkeer - Verblijfsgebied**' aangewezen gronden mogen alleen bouwwerken ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

5.2.1 *Bouwwerken, geen gebouwen zijnde*

Voor een bouwwerk, geen gebouw zijnde gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van speelvoorzieningen mag maximaal 6 meter bedragen;
- b. in overige gevallen mag de bouwhoogte maximaal 8 meter bedragen.

Artikel 6 Wonen

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor '**Wonen**' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. wonen;
- b. de waterhuishouding;
- c. een geluidscherm ter plaatse van de aanduiding 'geluidscherm';
met daarbij behorende:
 - d. gebouwen;
 - e. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
 - f. werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden;
 - g. tuinen;
 - h. erven;
 - i. verhardingen;
 - j. ontsluitingspaden;
 - k. parkeervoorzieningen;
 - l. groenvoorzieningen;
 - m. speelvoorzieningen;
 - n. water;
 - o. doeleinden van openbaar nut.

6.2 Bouwregels

Op de voor '**Wonen**' aangewezen gronden mogen alleen bouwwerken ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

6.2.1 Hoofdgebouwen

Voor een hoofdgebouw gelden de volgende regels:

- a. het hoofdgebouw moet binnen een bouwvlak worden gebouwd;
- b. het aantal woningen per bouwvlak mag niet meer bedragen dan het ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' is aangegeven;
- c. de afstand van een vrijstaande woning en van de zijde van een twee-onder-een-kapwoning tot de zijdelingse perceelsgrens moet minimaal 3 meter bedragen, met dien verstande dat dit niet geldt bij een geschakeld hoofdgebouw;
- d. de goothoogte mag niet meer bedragen dan 6 meter, de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 10 meter.

6.2.2 Aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

- a. aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen moeten minimaal 0,50 meter achter de voorgevel van de woning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd en mogen worden gebouwd tot op de erfgrens;
- b. overkappingen mogen maximaal 0,50 meter voor de voorgevel van de woning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd en mogen worden gebouwd tot op de erfgrens;
- c. de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen, de bijgebouwen en de

overkappingen bij een woning mag niet meer bedragen dan 100 m² en 60% van de oppervlakte van het erf;

- d. in afwijking van het bepaalde in 6.2.2, onder a tot en met c, mag één erker voor de voorgevel van de woning worden gebouwd, waarbij de diepte van de erker maximaal 1,50 meter mag bedragen. De bouwhoogte van de erker mag niet meer dan 3 meter bedragen, met dien verstande dat de bouwhoogte mag worden verhoogd tot maximaal 0,25 meter boven de vloer van de eerste verdieping van het hoofdgebouw;
- e. de goothoogte van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mag maximaal 3 meter bedragen, met dien verstande dat de goothoogte mag worden verhoogd tot maximaal 0,25 meter boven de vloer van de tweede bouwlaag van het hoofdgebouw;
- f. de bouwhoogte van aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen mag maximaal 6 meter bedragen, met dien verstande dat zij minimaal 1 meter onder de hoogte van het hoofdgebouw blijft en zij voor plat afgedekte aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen maximaal 4 meter mag bedragen;
- g. aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen die gebouwd worden binnen het bouwvlak moeten voldoen aan de bouwregels zoals gesteld onder 6.2.1, onder e;
- h. het in 6.2.2, onder g gestelde is niet van toepassing voor de aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen die op minder dan 3 meter uit de zijdelingse perceelsgrens gebouwd worden. De bepalingen zoals gesteld onder 6.2.2, onder a tot en met f en i blijven dan onverkort van kracht;
- i. de aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen die gebouwd worden binnen het bouwvlak worden niet meegerekend bij de berekening van de oppervlakte en het bebouwingspercentage als bedoeld in 6.2.2, onder c;

6.2.3 *Bouwwerken, geen gebouwen zijnde*

Voor een bouwwerk, geen gebouw zijnde gelden de volgende regels:

- a. als het bouwwerk voor de voorgevel of een naar de weg gekeerde zijgevel van het hoofdgebouw of het verlengde hiervan wordt opgericht, mag de bouwhoogte maximaal 1 meter bedragen;
- b. in overige gevallen mag de bouwhoogte maximaal 3 meter bedragen, met uitzondering van erfafscheidingen waarvan de bouwhoogte maximaal 2 meter mag bedragen;
- c. het geluidscherm, ter plaatse van de aanduiding 'geluidscherm', mag de hoogte maximaal 2 meter bedragen.

6.2.4 *Ondergronds bouwen*

Voor het ondergronds bouwen gelden de volgende regels:

- a. ondergronds bouwen mag alleen binnen het bouwvlak dan wel onder aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen, met dien verstande dat minimaal 1 meter uit de perceelsgrens gebouwd moet worden;
- b. de verticale diepte van een ondergronds bouwwerk mag niet meer dan 3,50 meter beneden peil bedragen.

6.2.5 *Vrije beroepen*

Voor de vrije beroepen gelden de volgende regels:

- a. het gebruik blijft beperkt tot een oppervlakte van ten hoogste 30% van de voor de woonfunctie bestemde gebouwen met een maximum van 50 m² per woning;
- b. aan het woonkarakter van de voor de woonfunctie bestemde gebouwen wordt geen afbreuk gedaan.

6.3 Nadere eisen

6.3.1 Nadere eis

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing voor:

- a. het straat- en bebouwingsbeeld;
- b. de woonsituatie (in de omgeving);
- c. de parkeersituatie;
- d. de milieusituatie;
- e. de verkeersveiligheid;
- f. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
- g. de sociale veiligheid;
- h. de externe veiligheid.

6.3.2 Procedure

Voor het stellen van een nadere eis geldt de in 14.1 genoemde voorbereidingsprocedure.

6.4 Afwijken van de bouwregels

6.4.1 Afwijken

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 6.2.2, onder a en toestaan dat een aanbouw, uitbouw of bijgebouw tot aan de voorgevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan wordt gebouwd.

6.4.2 Afwegingskader

Een in 6.4.1 genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend als geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

- a. het straat- en bebouwingsbeeld;
- b. de woonsituatie (in de omgeving);
- c. de parkeersituatie;
- d. de milieusituatie;
- e. de verkeersveiligheid;
- f. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
- g. de sociale veiligheid;
- h. de externe veiligheid.

6.5 Specifieke gebruiksregels

6.5.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik in strijd met de bestemming wordt in ieder geval gerekend:

- a. de bewoning van vrijstaande bijgebouwen;
- b. het gebruik van gronden en opstallen voor bedrijfsmatige activiteiten aan huis.

6.5.2 Voorwaardelijke verplichting

- a. Het gebruik van de gronden en gebouwen ten behoeve van de in 6.1 genoemde doeleinden is uitsluitend toegestaan indien het geluidscherm, als vermeld in 6.1, sub c is gerealiseerd en in stand wordt gehouden;
- b. De kopse gevel (rekenpunt 3) dient te worden uitgevoerd en in stand te worden gehouden als dove gevel met een geluidswerende werking van ten minste 32 dB(A). Geluidbelaste gevels met een geluidbelasting voor piekniveaus van meer dan 70 dB(A) in de avond (rekenpunt 1,2 en 7)), dienen een geluidwerende werking te hebben van ten minste 26 dB(A). Daarmee wordt gegarandeerd dat wordt voldaan aan de binnenwaarde van 50 dB(A) avondwaarde die ingevolge in artikel 2.20, tweede lid, van het Activiteitenbesluit moet worden gewaarborgd. Voor de ligging van de rekenpunten wordt verwezen naar de bijlage 2 'Aanvullende notitie geluid 14-07-2021' bij deze regels.

6.6 Afwijken van de gebruiksregels

6.6.1 Afwijken bedrijfsmatige activiteiten aan huis

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 6.1 en 6.5.1 onder b voor bedrijfsmatige activiteiten aan huis, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. de woonfunctie van de gebouwen blijft gehandhaafd;
- b. het gebruik blijft beperkt tot een oppervlakte van ten hoogste 30% van de voor de woonfunctie bestemde gebouwen met een maximum van 50 m² per woning;
- c. er mag geen sprake zijn van detailhandel en/of horeca;
- d. er wordt geen afbreuk gedaan aan het woon- en leefmilieu in de omgeving, met dien verstande dat:
 1. voorzien wordt in voldoende parkeergelegenheid;
 2. geen onevenredige toename van de parkeerdruk en normale afwikkeling van verkeer in de omgeving optreedt;
- e. de aard en visuele aspecten moeten in overeenstemming zijn met het woonkarakter, met dien verstande dat:
 1. de activiteiten binnen de gebouwen plaats moeten vinden;
 2. buitenopslag verboden is;
- f. de bedrijfsuitoefening gebeurt door degene die op het perceel woont.

6.6.2 Afwijken mantelzorg

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 6.5.1 onder a en toestaan dat ook een vrijstaand bijgebouw bij een woning wordt gebruikt als afhankelijke woonruimte, mits:

- a. een dergelijke bewoning nodig is vanuit een oogpunt van mantelzorg;
- b. het gebruik als afhankelijke woonruimte alleen plaatsvindt in één of in meer bij de bestaande woning aanwezige bijgebouwen en zij hier één geheel mee (blijven) vormen;
- c. de oppervlakte die wordt gebruikt als afhankelijke woonruimte niet meer bedraagt dan de maximaal toegestane gezamenlijke oppervlakte aan bijgebouwen tot een maximum van 100 m²;
- d. de belangen van derden niet onevenredig worden aangetast.

6.6.3 Afwegingskader

Een in 6.6.1 en 6.6.2 genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend als geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

- a. het straat- en bebouwingsbeeld;
- b. de woonsituatie (in de omgeving);
- c. de parkeersituatie;
- d. de milieusituatie;
- e. de verkeersveiligheid;
- f. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
- g. de sociale veiligheid;
- h. de externe veiligheid.

Artikel 7 Waarde - Archeologische Verwachting 1

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde – Archeologische Verwachting 1' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van te verwachten archeologische waarden in de bodem.

7.2 Bouwregels

7.2.1 Algemeen

Voor het oprichten van bebouwing gelden de volgende regels:

- a. bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het oprichten van een bouwwerk groter dan 250 m² en de bodemingrepen dieper gaan dan 0,30 meter moet de aanvrager een rapport overleggen, waarin de archeologische waarde van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft voldoende is vastgesteld;
- b. als uit in 7.2.1, onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:
 1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor (ondanks de uitvoering van een bouw- of aanlegplan) archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, zoals alternatieven voor heikwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht; of
 2. de verplichting tot het doen van opgravingen op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; of
 3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring te laten begeleiden door een archeologisch deskundige op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; en/of
 4. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden schriftelijk verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan;
- c. het overleggen van een rapport is niet nodig als de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie, hetgeen is getoetst door de archeologisch deskundige, voldoende is vastgesteld. Het in 7.2.1, onder b bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

7.2.2 Advies archeoloog

Voordat het bevoegd gezag beslist over een vergunning als bedoeld in 7.2.1, onder a, wint het advies in bij de archeologisch deskundige over de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning geen onevenredige afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de archeologische waarden, en zo ja welke voorwaarden moeten worden opgenomen.

7.2.3 Uitzondering bouwregels

Het bepaalde onder 7.2.1, onder a geldt niet als:

- a. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn; of

- b. het bouwplan betrekking heeft op vervanging van bestaande bouwwerken, waarbij de oppervlakte met maximaal 250 m² wordt uitgebreid en de bestaande fundering wordt benut, met uitzondering van nieuwe kelders; of
- c. gebouwen maximaal 2,50 meter uit de bestaande fundering worden vergroot.

7.3 Nadere eisen

7.3.1 Nadere eis

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen ten aanzien van de situering en de afmetingen van bouwwerken, de inrichting en het gebruik van gronden, als uit archeologisch onderzoek blijkt dat ter plaatse behoudens- en beschermenswaardige archeologische monumenten of resten aanwezig zijn. De nadere eisen zijn er op gericht de archeologische waarden zoveel mogelijk in de grond (in situ) te behouden.

7.3.2 Procedure

Voor het stellen van een nadere eis geldt de in 14.1 genoemde voorbereidingsprocedure.

7.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

7.4.1 Vergunningplicht

Onverminderd het in de Erfgoedwet bepaalde is het verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende andere werken of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

- a. het ophogen van de bodem met meer dan 1 meter;
- b. grondwerkzaamheden dieper dan 0,40 meter onder het maaiveld over een oppervlakte van meer dan 250 m², waartoe worden gerekend woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren en het aanleggen van drainage en/of oppervlakteverhardingen;
- c. bodem verlagen of afgraven (ook voor het verwijderen van bestaande funderingen) van gronden waarvoor geen ontgrondingsvergunning is vereist;
- d. het verlagen van het waterpeil;
- e. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
- f. het uitvoeren van heiwerken en/of indrijven van scherpe voorwerpen in de bodem;
- g. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
- h. het aanleggen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

7.4.2 Uitzonderingen vergunningplicht

Het onder 7.4.1 opgenomen verbod geldt niet:

- a. voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale beheer en onderhoud, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen binnen bestaande tracés van kabels en leidingen;
- b. voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale agrarische gebruik;
- c. voor werken en werkzaamheden binnen een afstand van maximaal 2,50 meter uit een

- bestaande fundering van een bestaand bouwwerk;
- d. voor werken en werkzaamheden in de bodem waarvoor ten tijde van het van kracht worden van het bestemmingsplan een omgevingsvergunning in dit kader is verleend;
 - e. ingeval op grond van de Erfgoedwet een vergunning nodig is dan wel overige bepalingen van de Erfgoedwet van toepassing zijn.

7.4.3 *Beoordelingscriteria*

Voor de onder 7.4.1 genoemde vergunning gelden de volgende beoordelingscriteria:

- a. de vergunning kan slechts worden verleend voor zover de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast, wat moet blijken uit een rapport dat de aanvrager bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning als bedoeld in 7.4.1 moet overleggen. In het rapport moeten de archeologische waarden van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft naar het oordeel van het bevoegd gezag voldoende zijn vastgesteld. Als het rapport daarvoor aanleiding geeft, moet op advies van de erkend archeoloog zo nodig een opgraving plaatsvinden;
- b. het overleggen van een rapport is niet nodig als naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie voldoende is vastgesteld.

7.4.4 *Voorwaarden aan een omgevingsvergunning*

- a. Overeenkomstig het in artikel 2.22, tweede lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bepaalde kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning voorschriften verbinden, waaronder:
 - 1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor (ondanks de uitvoering van een bouw- of aanlegplan) archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, zoals het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht; of
 - 2. de verplichting tot het doen van opgravingen op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; of
 - 3. de verplichting de activiteit die tot een bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een archeologisch deskundige op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen
 - 4. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden schriftelijk verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan;
- b. Voordat het bevoegd gezag beslist over het verlenen van een omgevingsvergunning als bedoeld in 7.4.1 wint het advies in bij een archeologisch deskundige over de vraag of door het verlenen van een omgevingsvergunning geen onevenredige afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de archeologische waarden, en zo ja welke voorwaarden moeten worden opgenomen.

Artikel 8 Waarde - Cultuurhistorie

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor '**Waarde - Cultuurhistorie**' aangewezen gronden zijn, naast de andere voor die gronden aangewezen bestemmingen (basisbestemmingen), tevens bestemd voor het behoud, de bescherming en/of het herstel van het beschermde dorpsgezicht, wat tot uitdrukking komt in de structuur en de ruimtelijke kwaliteit van het beschermde dorpsgezicht.

8.2 Bouwregels

Op de voor '**Waarde - Cultuurhistorie**' aangewezen gronden mag uitsluitend worden gebouwd ten dienste van de bestemming, met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding '**karakteristiek**' de hoofdvorm van de gebouwen, bepaald door de oppervlakte van het grondvlak, de gevelbreedte, de goot- en bouwhoogte, de dakhelling en de nokrichting, zoals die bestond ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan gehandhaafd moet worden, met dien verstande dat een afwijking van de goothoogte en/of de bouwhoogte van ten hoogste 5% is toegestaan, waarbij de dakhelling dienovereenkomstig mag worden aangepast.

8.3 Nadere eisen

8.3.1 Nadere eis

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, de nokrichting van de kappen van gebouwen, degevelindeling en het materiaal- en kleurgebruik ten behoeve van het behoud, de versterking en/of het herstel van het beschermde dorpsgezicht.

8.3.2 Procedure

Voor een besluit tot nadere eis geldt de in 14.1 vermelde voorbereidingsprocedure.

8.4 Afwijken van de bouwregels

8.4.1 Afwijken

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bouwregels in 8.2 en toestaan dat de hoofdvorm van de gebouwen, zoals die bestond op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan niet wordt gehandhaafd.

8.4.2 Afwegingskader

Een in 8.4.1 genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend:

- a. voor zover de gebouwen voldoen aan de regels van de basisbestemming;
- b. het beschermde dorpsgezicht niet onevenredig wordt aangetast;
- c. nadat een onafhankelijke, deskundige instantie daar omtrent is gehoord.

8.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

8.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning een bouwwerk geheel of gedeeltelijk te slopen.

8.5.2 Beoordelingscriteria

De in 8.5.1 genoemde omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk wordt slechts verleend:

- a. als door het geheel of gedeeltelijk slopen geen gevaar of onevenredig nadeel ontstaat voor het beschermde dorpsgezicht;
- b. nadat een onafhankelijke, deskundige instantie daaromtrent is gehoord.

8.6 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

8.6.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden de volgende werken of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

- a. het vellen, rooien, zaaien of aanplanten van bomen en andere houtopstanden, voor zover het beplanting betreft die niet in de gemeentelijke bomenverordening of de Wet natuurbescherming is geregeld, zoals deze regelingen luiden op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpplan;
- b. het planten van bomen;
- c. het ontgronden, afgraven, egaliseren of ophogen van gronden;
- d. het verharden van de openbare ruimte, alsmede de onbebouwde ruimte vóór de voorgevelrooilijnen;
- e. het wijzigen van de aard van de oppervlakteverhardingen.

8.6.2 Uitzondering vergunningplicht

Het onder 8.6.1 opgenomen verbod geldt niet:

- a. voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffende;
- b. voor werken en werkzaamheden die al in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.
- c. voor werken en werkzaamheden waarin de Erfgoedwet voorziet.

8.6.3 Beoordelingscriteria

Voor de onder 8.6.1 genoemde vergunning gelden de volgende beoordelingscriteria:

- a. de vergunning kan slechts worden verleend als door de werken of werkzaamheden of door de direct of indirect te verwachten gevolgen daarvan geen gevaar of onevenredig nadeel ontstaat voor het beschermde dorpsgezicht;
- b. en alleen nadat een onafhankelijke, deskundige instantie daaromtrent is gehoord.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 9 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is gekomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 10 Algemene bouwregels

10.1 Bestaande afstanden en maten

In die gevallen dat de bestaande goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud of afstand van bouwwerken, die rehtens tot stand zijn gekomen, minder dan wel meer bedraagt dan in of krachtens het bepaalde in Hoofdstuk 2 van deze regels is voorgeschreven respectievelijk toegestaan, geldt die goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud of afstand in afwijking daarvan als minimaal voorgeschreven respectievelijk maximaal toegestaan.

Artikel 11 Algemene gebruiksregels

11.1 Strijdig gebruik

11.1.1 Verboden gebruik

- a. Het is verboden de in het bestemmingsplan begrepen gronden en de zich daarop bevindende bouwwerken te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de bestemming en de daarbij behorende regels.
- b. Onder een verboden gebruik wordt in ieder geval verstaan het gebruiken of het laten gebruiken van:
 1. bijgebouwen ten behoeve van bewoning
 2. gronden als opslag-, stort- of bergplaats van al dan niet afgedankte voorwerpen, stoffen, materialen en producten;
 3. gronden gebruiken als verkooppunt motorbrandstoffen;
 4. het (laten) gebruiken van gebouwen ten behoeve van een seksinrichting;
 5. het (laten) gebruiken van gebouwen ten behoeve van een coffeeshop.

11.1.2 Toegestaan gebruik

Onder een gebruik in strijd met het bestemmingsplan wordt niet verstaan:

- a. het gebruiken of het laten gebruiken van gronden voor kortstondige evenementen, festiviteiten en manifestaties, als en voor zover daardoor ingevolge een wettelijk voorschrift vergunning, ontheffing of vrijstelling vereist is en deze is verleend, dan wel een melding is gedaan;
- b. het aanleggen of het laten aanleggen van kabels en leidingen voor de drinkwatervoorziening, de riolering, de waterhuishouding, de energievoorziening en de datacommunicatie, met uitzondering van:
 1. aardgastransportleidingen met een diameter van meer dan 4" en/of een druk van meer dan 40 bar;
 2. transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2- en K3-categorie met een diameter van meer dan 4";
 3. hoogspanningsleidingen;
 4. buisleidingen voor het transport van water, afvalwater of stoom met een doorsnede van 1 meter of meer en een lengte van 10 km of meer.

11.2 Parkeernormen

11.2.1 Parkeernormen

De inrichting van de gronden moet zodanig plaatsvinden, dat wordt voldaan aan de gemeentelijke parkeernormen zoals weergegeven in de bijlage 'Parkeernormen gemeente Berkelland' die bij deze regels is gevoegd.

11.2.2 Bestaande inrichting van gronden

Het bepaalde in 11.2.1 is niet van toepassing op de bestaande inrichting van gronden voor zover de bestaande inrichting van de gronden ten tijde van de inwerkingtreding van dit plan niet voldoet aan de in de bijlage 1 Parkeernormen gemeente Berkelland opgenomen normen.

11.2.3 Afwijken van de parkeernormen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de in het plan voorgeschreven parkeernormen, als:

- a. de noodzakelijke parkeervoorzieningen in onvoldoende mate kunnen worden gerealiseerd en op een andere passende wijze in de parkeerruimte wordt voorzien;
- b. de situering van de parkeerplaatsen het stedenbouwkundige beeld van de omgeving, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden niet onevenredig aantast.

Artikel 12 Algemene afwijkingsregels

12.1 Afwijkingsbevoegdheid

12.1.1 Afwijken

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van:

- a. de bij recht in de regels gegeven maten ten aanzien van hoogten en afstanden tot maximaal 10% van die maten;
- b. het bepaalde in het plan en toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, als de verkeersveiligheid en/of -intensiteit daarvoor aanleiding geven;
- c. het bepaalde in het plan met het oog op de aanpassing aan de werkelijke afmetingen van het terrein, mits de structuur van het plan niet wordt aangetast, de belangen van derden in redelijkheid niet worden geschaad en de afwijking gewenst en noodzakelijk wordt geacht voor de juiste verwezenlijking van het plan;
- d. het bepaalde in het plan en toestaan dat bestemmings- of bouwgrenzen worden overschreden, als een meetverschil daarvoor aanleiding geeft;
- e. het bepaalde in het plan en toestaan dat openbare nutsgebouwtjes, wachthuisjes voor het openbaar vervoer, telefooncellen, gebouwtjes voor de bediening van kunstwerken, toiletgebouwtjes en naar de aard daarmee gelijk te stellen gebouwtjes worden gebouwd, mits de inhoud per gebouwtje niet meer dan 50 m³ bedraagt, met een maximale hoogte van 3 meter;
- f. het bepaalde in het plan en toestaan dat de grenzen van het bouwperceel worden overschreden door:
 1. plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen;
 2. gevel- en kroonlijsten, overstekende daken;
 3. (hoek)erkers over maximaal de halve gevelbreedte, ingangspartijen, luifels, balkons en galerijen;
mits de bouwvlakgrens met niet meer dan 1,50 meter wordt overschreden;
- g. het bepaalde in het plan en toestaan dat bouwwerken geen gebouw zijnde tot een bouwhoogte van maximaal 10 meter worden gebouwd;
- h. het bepaalde ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte van gebouwen wordt vergroot voor plaatselijke verhogingen, zoals schoorstenen, luchtkokers, liftkokers en lichtkappen.

12.1.2 Afwegingskader

Een in 12.1.1 genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend als geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

- a. het straat- en bebouwingsbeeld;
- b. de woonsituatie (in de omgeving);
- c. de parkeersituatie;
- d. de milieusituatie;
- e. de verkeersveiligheid;
- f. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
- g. de sociale veiligheid;
- h. de externe veiligheid.

Artikel 13 Algemene wijzigingsregels

13.1 Wijzigingsbevoegdheid

13.1.1 Wijziging

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de bestemmingen te wijzigen, ten aanzien van de plaats van de bestemmingsgrenzen, voor zover de afwijking van geringe aard is en ten aanzien van ondergeschikte punten, wanneer dit met het oog op praktische uitvoering gerechtvaardigd is, respectievelijk als de aanpassing aan de terreingesteldheid dit noodzakelijk maakt en de belangen van derden niet onevenredig worden geschaad.

13.1.2 Procedure

Voor een wijziging van het bestemmingsplan geldt de in 14.2 genoemde voorbereidingsprocedure.

Artikel 14 Algemene procedureregels

14.1 Nadere eisen

Voor een besluit tot het stellen van een nadere eis geldt de volgende voorbereidingsprocedure:

- a. het voornemen ligt, met bijbehorende stukken, gedurende twee weken ter inzage;
- b. de terinzagelegging wordt vooraf bekend gemaakt in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze;
- c. de bekendmaking meldt de mogelijkheid voor belanghebbenden om schriftelijk en/of mondeling hun zienswijze over het voornemen bij burgemeester en wethouders kenbaar te maken gedurende de onder a genoemde termijn;
- d. burgemeester en wethouders delen aan hen die zienswijzen naar voren hebben gebracht de beslissing daaromtrent mede.

14.2 Wijzigingen

Burgemeester en wethouders geven in geval van wijziging van het bestemmingsplan toepassing aan de procedureregels van artikel 3.9a van de Wet ruimtelijke ordening.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 15 Overgangsrecht

15.1 Overgangsrecht bouwwerken

15.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

- a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
- b. na het teniet gaan door een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk teniet is gegaan.

15.1.2 Afwijken

Het bevoegd gezag kan eenmalig bij een omgevingsvergunning afwijken van het eerste lid voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in 15.1.1 met maximaal 10%.

15.1.3 Uitzondering

Het bepaalde in 15.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

15.2 Overgangsrecht gebruik

15.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet, behoudens voor zover uit de Richtlijnen 79/409/EEG en 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand onderscheidenlijk van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, beperkingen voortvloeiende ten aanzien van ten tijde van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan bestaande gebruik.

15.2.2 Strijdig gebruik

- a. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in 15.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
- b. Als het gebruik, bedoeld in 15.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

15.2.3 Uitzondering

Het bepaalde in 15.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat al in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 16 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels **bestemmingsplan Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)**.

Het bestemmingsplan Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat) heeft van 9 december 2021 tot en met 19 januari 2022 in ontwerp ter inzage gelegen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Berkelland, gehouden op [PM].

, voorzitter.

, griffier.

Bijlagen bij regels

Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)

Inhoudsopgave

| | |
|---|----------|
| Bijlagen bij regels | 3 |
| Bijlage 1 Parkeernormen gemeente Berkelland | 4 |
| Bijlage 2 Aanvullende notitie geluid 14-07-2021 | 7 |

Bijlage 1 Parkeernormen gemeente Berkelland

Parkeernorm rest bebouwde kom

| functie | parkeer-norm | bezoekers-aandeel | eenheid |
|---|--------------|-------------------|-------------------------------|
| appartement | 1,5 | 0,3 | woning |
| woning sociale sector/rijtjeswoning | 1,5 | 0,3 | woning |
| woning middeldure sector | 1,8 | 0,3 | woning |
| woning dure sector | 2,0 | 0,3 | woning |
| serviceflat/aanleunwoning | 0,6 | 0,3 | woning |
| kamerverhuur | 0,6 | 0,2 | kamer |
| kantoren (zonder balie) | 1,6 | 5% | 100 m ² bvo |
| kantoren (met balie) | 2,4 | 20% | 100 m ² bvo |
| detailhandel | 3,5 | 85% | 100 m ² bvo |
| grootschalige detailhandel | 7,5 | | 100 m ² bvo |
| Tuincentra | 7,5 | | 100 m ² bvo |
| arbeidsextensieve/bezoekersextensieve bedrijven (loods,opslag,groothandel/transportbedrijf) | 0,7 | 5% | 100 m ² bvo |
| arbeidsintensieve/bezoekersextensieve bedrijven (industrie,garagebedrijf,werkplaats,transportbedrijf) | 2,0 | 5% | 100 m ² bvo |
| arbeidsextensieve/bezoekersintensieve bedrijven (showroom/toonzaal) | 1,3 | 35% | 100 m ² bvo |
| bedrijfsverzamelgebouw | 1,5 | 10% | 100 m ² bvo |
| café/bar/discotheek/cafetaria | 6,0 | 90% | 100 m ² bvo |
| restaurant | 11,0 | 80% | 100 m ² bvo |
| museum/bibliotheek | 0,6 | 95% | 100 m ² bvo |
| bioscoop/theater/schouwburg | 0,3 | | zitplaats |
| sporthal | 2,5 | 95% | 100 m ² bvo |
| sportveld (buiten) | 20,0 | 95% | ha. netto terrein |
| dansstudio/sportschool | 3,5 | 95% | 100 m ² bvo |
| squashbanen | 1,5 | 90% | baan |
| tennisbanen | 2,5 | 90% | baan |
| golfbaan | 7,0 | 95% | hole |
| bowlingbaan | 2,0 | 95% | baan |
| biljartzaal | 2,0 | 95% | tafel |
| evenementenhal | 6,0 | 99% | 100 m ² bvo |
| zwembad | 10,0 | 90% | 100 m ² opp.bassin |
| cultureel centrum/wijkgebouw | 3,0 | 90% | 100 m ² bvo |
| verpleeg/verzorgingshuis | 0,6 | 60% | wooneenheid |
| arts/kruisgebouw/therapeut | 1,8 | 65% | behandelkamer |
| dagonderwijs (HBO/MBO) | 6,0 | | leslokaal |
| middelbaar onderwijs (VWO/HAVO/Vmbo) | 1,0 | | leslokaal |
| avondonderwijs | 0,8 | | student |
| basisonderwijs | 0,8 | | leslokaal |
| crèche/peuterspeelzaal/kinderdagverblijf | 0,7 | | arbeidsplaats |
| hotel | 1,0 | | kamer |
| religiegebouw | 0,2 | | zitplaats |
| begraafplaatsen | 20,0 | | gelijktijdige begrafenis |

Parkeerplaatsen eigen terrein woningen

| parkeervoorziening | theoretisch aantal | berekeningsaantal | opmerkingen |
|-----------------------------|--------------------|-------------------|--------------------------------|
| enkele oprit zonder garage | 1 | 0,8 | oprit minimaal 5 meter diep |
| lange oprit zonder garage | 2 | 1,0 | |
| dubbele oprit zonder garage | 2 | 1,7 | oprit minimaal 4,5 meter breed |
| garage zonder oprit | 1 | 0,4 | |
| garagebox (niet bij woning) | 1 | 0,5 | |
| garage met enkele oprit | 2 | 1,0 | oprit minimaal 5 meter diep |
| garage met lange oprit | 3 | 1,3 | |
| garage met dubbele oprit | 3 | 1,8 | oprit minimaal 4,5 meter breed |

Aanwezigheidspercentages

| | werkdag | | | koop-avond | zaterdag | | zondag-middag |
|-------------------|---------|--------|-------|------------|----------|-------|---------------|
| | overdag | middag | avond | | middag | avond | |
| woningen | 50 | 60 | 100 | 90 | 60 | 60 | 70 |
| detailhandel | 30 | 70 | 20 | 100 | 100 | 0 | 0 |
| kantoren | 100 | 100 | 5 | 10 | 5 | 0 | 0 |
| bedrijven | 100 | 100 | 5 | 10 | 5 | 0 | 0 |
| sociaal cultureel | 10 | 40 | 100 | 100 | 60 | 90 | 25 |
| sociaal medisch | 100 | 100 | 30 | 15 | 15 | 5 | 5 |
| dagonderwijs | 100 | 100 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| avondonderwijs | 0 | 0 | 100 | 0* | 0 | 0 | 0 |
| bibliotheek | 30 | 70 | 100 | 75 | 75 | 0 | 0 |
| museum | 20 | 45 | 0 | 100 | 100 | 0 | 90 |
| restaurant | 30 | 40 | 90 | 70 | 70 | 100 | 40 |
| café | 30 | 40 | 90 | 75 | 75 | 100 | 45 |
| bioscoop/theater | 15 | 30 | 90 | 60 | 60 | 100 | 60 |
| sport | 30 | 50 | 100 | 100 | 100 | 90 | 85 |

* indien koopavond op donderdag 100 %

Bijlage 2 Aanvullende notitie geluid 14-07-2021

Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)



Voor : Willy Heijmans
Van : Ad Postma en Peter van der Boom
Onderwerp : school / bouwplan Gelselaar
Projectnummer : 20-318
Datum : woensdag 14 juli 2021



Alternatieve afscherming

Er zijn aanvullende berekeningen uitgevoerd op basis van een alternatieve plaatsing (en lengte) van de afscherming aan de noordzijde van het schoolplein. Het westelijke gedeelte vervalt en het noordelijke gedeelte komt langs de perceelgrens van de woningen, als geschetst in figuur 1.

Onderstaande tabel 1 geeft de geluidbelasting als *oorspronkelijke berekend* en in tabel 2 zijn de resultaten opgenomen van de nieuwe berekeningen.

| TABEL 1 | | Langtijdgemiddeld en maximaal geluidniveau in dB(A) | | | | | |
|-------------|-----------------|---|--------------------|--------------------|--|--------------------|--------------------|
| | | Schermhoogte 2 m oorspronkelijke lokatie | | | | | |
| imm. punten | | Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{A,LT}$ in dB(A) | | | Maximale geluidniveau L_{Amax} in dB(A) | | |
| Punt | Adres / positie | Dag 1.5 m | Avond 4.5/7.5 m | Nacht 4.5/7.5 m | Dag 1.5 m | Avond 4.5/7.5 m | Nacht 4.5/7.5 m |
| 1 | nieuwbouw | 43 | 41 | - | 68 | 72 | - |
| 2 | nieuwbouw | 44 | 45 | - | 69 | 76 | - |
| 3 | nieuwbouw | 46 | 48 | - | 72 | 82 | - |
| 4 | nieuwbouw | 30 | 25 | - | 55 | 56 | - |
| 7 | nieuwbouw | 41 | 40 | - | 67 | 70 | - |
| 11 | nieuwbouw | 32 | 32 | - | 60 | 67 | - |
| 12 | nieuwbouw | 36 | 35 | - | 62 | 66 | - |



| TABEL 2 | | Langtijdgemiddeld en maximaal geluidniveau in dB(A) | | | | | |
|-------------|-----------------|---|--------------------|--------------------|----------------------------|--------------------|--------------------|
| | | Schermhoogte 2 m <i>alternatieve lokatie</i> | | | | | |
| imm. punten | | Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau | | | Maximale geluidniveau | | |
| | | L _{Ar,LT} in dB(A) | | | L _{Amax} in dB(A) | | |
| Punt | Adres / positie | Dag 1.5 m | Avond 4.5/7.5 m | Nacht 4.5/7.5 m | Dag 1.5 m | Avond 4.5/7.5 m | Nacht 4.5/7.5 m |
| 1 | nieuwbouw | 43 | 42 | - | 68 | 72 | - |
| 2 | nieuwbouw | 45 | 46 | - | 71 | 76 | - |
| 3 | nieuwbouw | 54 | 49 | - | 83 | 82 | - |
| 4 | nieuwbouw | 30 | 25 | - | 55 | 56 | - |
| 7 | nieuwbouw | 44 | 41 | - | 70 | 71 | - |
| 11 | nieuwbouw | 32 | 33 | - | 65 | 67 | - |
| 12 | nieuwbouw | 40 | 37 | - | 65 | 67 | - |

Het langtijdgemiddelde niveau L_{Ar,lt} neemt overdag met 0 – 8 dB(A) toe (punt 3 wordt niet immers meer afgeschermd, de punten 7, 11 en 12 hebben minder afscherming) en in de avond met 1 – 2 dB(A)

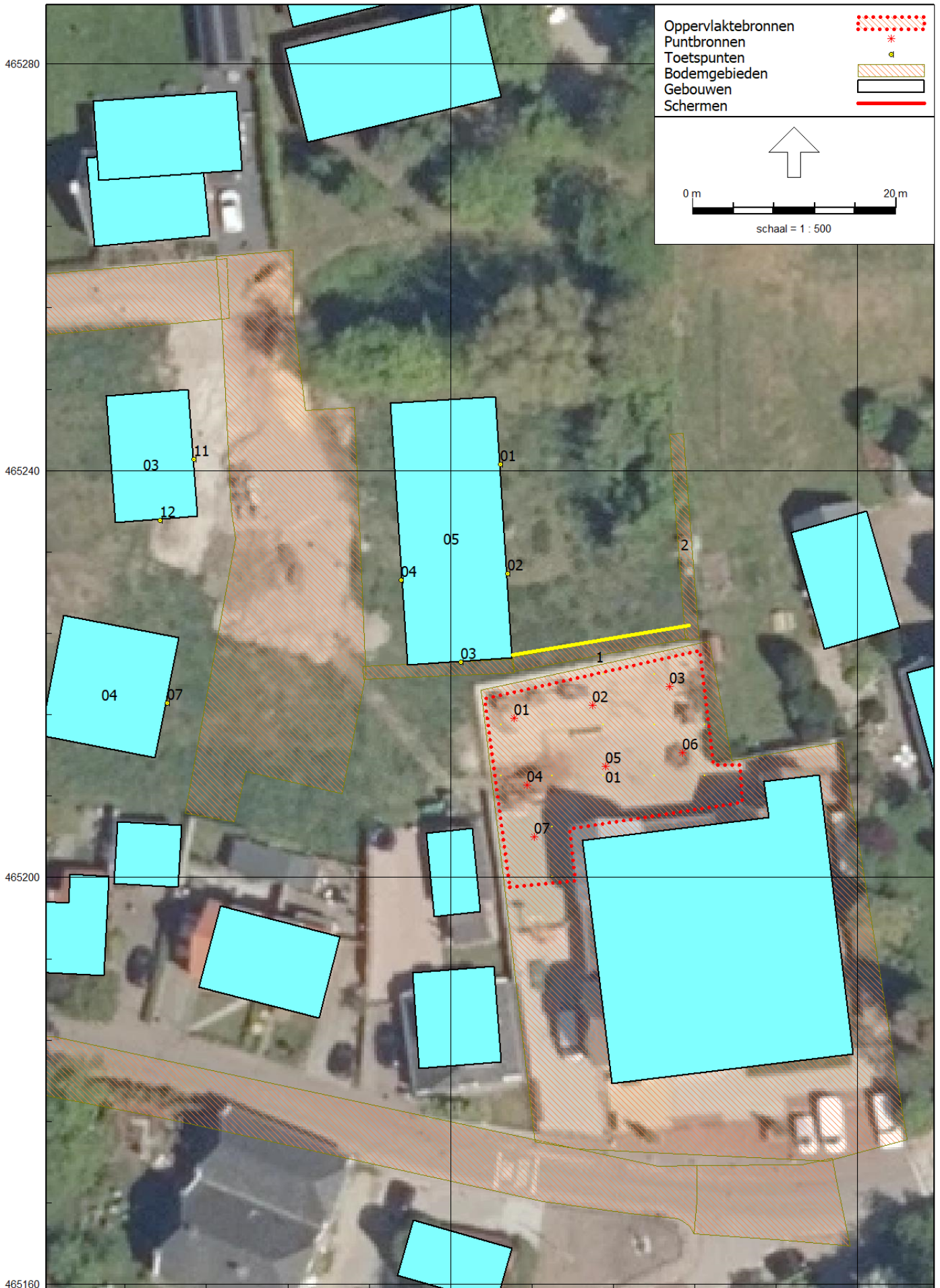
De maximale geluidniveaus L_{Amax} liggen in de punten 3-12 wat hoger, met name overdag (de afscherming 'doet' weinig in de avond – toetshoogte 5 m)..

Geluidwerende voorzieningen

Het is niet mogelijk nu de benodigde maatregelen al door te rekenen. Daarvoor dient het ontwerp van de woningen definitief te zijn en zijn plattegronden en gevelaanzichten nodig. Het is daarom ook onmogelijk en ook ongebruikelijk individuele maatregelen in de planregels op te nemen. Omdat de kopse gevel (punt 3) wordt uitgevoerd als dove gevel zijn geen voorzieningen nodig om ten aanzien van de langtijdgemiddelde niveaus aan de eisen te voldoen. Voor de maximale geluidsniveaus zijn voorzieningen nodig voor gevels met piekniveaus van meer dan 70 dB in de avond. In de planregel kan bijv. worden opgenomen:

De kopse gevel (rekenpunt 3) dient te worden uitgevoerd als dove gevel met een geluidswerende werking van ten minste 32 dB(A). Geluidbelaste gevels met een geluidbelasting voor piekniveaus van meer dan 70 dB(A) in de avond (punt 1,2 en 7)), dienen een geluidwerende werking te hebben van ten minste 26 dB(A). Daarmee wordt gegarandeerd dat wordt voldaan aan de binnenwaarde van 50 dB(A) avondwaarde die ingevolge in artikel 2.20, tweede lid, van het Activiteitenbesluit moet worden gewaarborgd.

Bijlagen Figuur 1 nieuwe positie scherm
 Rekenresultaten scherm

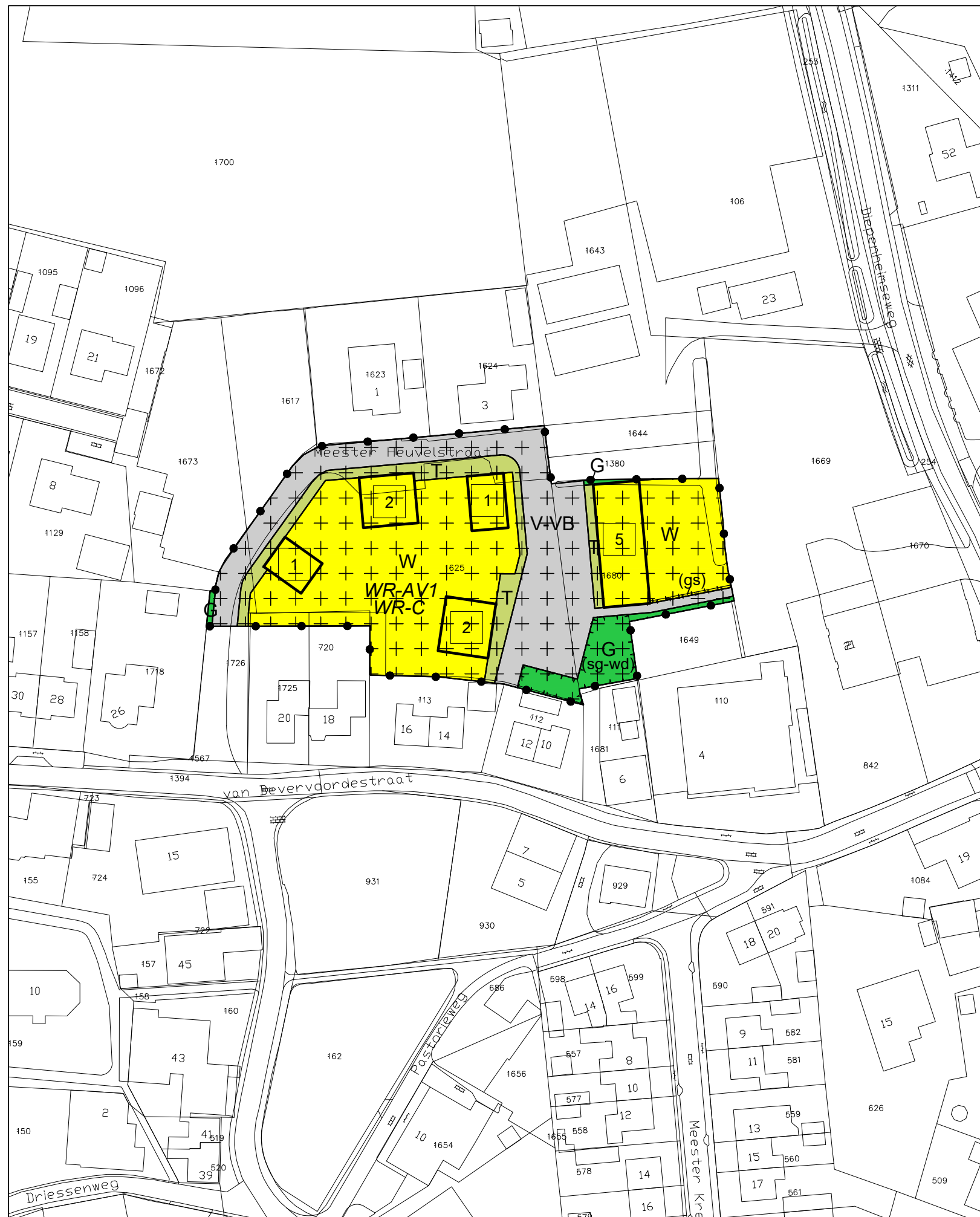


Rapport: Resultatentabel
Model: model schoolplein met afscherming altern juli 21
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee


| Naam Toetspunt | Omschrijving | X | Y | Hoogte | Dag | Avond | Nacht | Etmaal | Li |
|----------------|--------------|-----------|-----------|--------|------|-------|-------|--------|------|
| 01_A | oostgevel | 232924,90 | 465240,59 | 1,50 | 43,1 | 38,1 | -- | 43,1 | 75,6 |
| 01_B | oostgevel | 232924,90 | 465240,59 | 4,50 | 46,7 | 41,7 | -- | 46,7 | 78,5 |
| 01_C | oostgevel | 232924,90 | 465240,59 | 7,50 | 46,7 | 41,6 | -- | 46,7 | 78,5 |
| 02_A | oostgevel | 232925,60 | 465229,86 | 1,50 | 45,0 | 39,9 | -- | 45,0 | 78,1 |
| 02_B | oostgevel | 232925,60 | 465229,86 | 4,50 | 50,6 | 45,5 | -- | 50,6 | 82,4 |
| 02_C | oostgevel | 232925,60 | 465229,86 | 7,50 | 50,1 | 45,0 | -- | 50,1 | 81,9 |
| 03_A | zuidgevel | 232920,98 | 465221,14 | 1,50 | 54,1 | 49,0 | -- | 54,1 | 86,3 |
| 03_B | zuidgevel | 232920,98 | 465221,14 | 4,50 | 53,8 | 48,8 | -- | 53,8 | 86,0 |
| 03_C | zuidgevel | 232920,98 | 465221,14 | 7,50 | 53,1 | 48,1 | -- | 53,1 | 85,2 |
| 04_A | westgevel | 232915,13 | 465229,23 | 1,50 | 30,0 | 25,0 | -- | 30,0 | 61,7 |
| 04_B | westgevel | 232915,13 | 465229,23 | 4,50 | 30,0 | 24,9 | -- | 30,0 | 61,6 |
| 04_C | westgevel | 232915,13 | 465229,23 | 7,50 | 30,3 | 25,2 | -- | 30,3 | 61,7 |
| 07_A | oostgevel | 232892,12 | 465217,17 | 1,50 | 44,2 | 39,1 | -- | 44,2 | 77,6 |
| 07_B | oostgevel | 232892,12 | 465217,17 | 4,50 | 45,6 | 40,6 | -- | 45,6 | 77,7 |
| 07_C | oostgevel | 232892,12 | 465217,17 | 7,50 | 45,7 | 40,6 | -- | 45,7 | 77,8 |
| 11_A | oostgevel | 232894,81 | 465241,12 | 1,50 | 36,3 | 31,2 | -- | 36,3 | 70,8 |
| 11_B | oostgevel | 232894,81 | 465241,12 | 4,50 | 38,3 | 33,2 | -- | 38,3 | 71,0 |
| 11_C | oostgevel | 232894,81 | 465241,12 | 7,50 | 38,7 | 33,6 | -- | 38,7 | 71,4 |
| 12_A | zuidgevel | 232891,44 | 465235,13 | 1,50 | 39,6 | 34,6 | -- | 39,6 | 72,5 |
| 12_B | zuidgevel | 232891,44 | 465235,13 | 4,50 | 41,5 | 36,5 | -- | 41,5 | 72,7 |
| 12_C | zuidgevel | 232891,44 | 465235,13 | 7,50 | 41,6 | 36,6 | -- | 41,6 | 72,7 |

Rapport: Resultatentabel
Model: model schoolplein met afscherming altern juli 21
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)


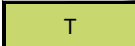
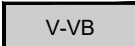
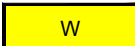
| Naam | | | | | | | |
|-----------|--------------|-----------|-----------|--------|------|-------|-------|
| Toetspunt | Omschrijving | X | Y | Hoogte | Dag | Avond | Nacht |
| 01_A | oostgevel | 232924,90 | 465240,59 | 1,50 | 68,1 | 68,1 | -- |
| 01_B | oostgevel | 232924,90 | 465240,59 | 4,50 | 71,5 | 71,5 | -- |
| 01_C | oostgevel | 232924,90 | 465240,59 | 7,50 | 71,8 | 71,8 | -- |
| 02_A | oostgevel | 232925,60 | 465229,86 | 1,50 | 70,7 | 70,7 | -- |
| 02_B | oostgevel | 232925,60 | 465229,86 | 4,50 | 76,3 | 76,3 | -- |
| 02_C | oostgevel | 232925,60 | 465229,86 | 7,50 | 75,7 | 75,7 | -- |
| 03_A | zuidgevel | 232920,98 | 465221,14 | 1,50 | 82,6 | 82,6 | -- |
| 03_B | zuidgevel | 232920,98 | 465221,14 | 4,50 | 82,0 | 82,0 | -- |
| 03_C | zuidgevel | 232920,98 | 465221,14 | 7,50 | 80,5 | 80,5 | -- |
| 04_A | westgevel | 232915,13 | 465229,23 | 1,50 | 55,0 | 55,0 | -- |
| 04_B | westgevel | 232915,13 | 465229,23 | 4,50 | 54,7 | 54,7 | -- |
| 04_C | westgevel | 232915,13 | 465229,23 | 7,50 | 55,5 | 55,5 | -- |
| 07_A | oostgevel | 232892,12 | 465217,17 | 1,50 | 70,0 | 70,0 | -- |
| 07_B | oostgevel | 232892,12 | 465217,17 | 4,50 | 70,9 | 70,9 | -- |
| 07_C | oostgevel | 232892,12 | 465217,17 | 7,50 | 70,9 | 70,9 | -- |
| 11_A | oostgevel | 232894,81 | 465241,12 | 1,50 | 65,0 | 65,0 | -- |
| 11_B | oostgevel | 232894,81 | 465241,12 | 4,50 | 66,8 | 66,8 | -- |
| 11_C | oostgevel | 232894,81 | 465241,12 | 7,50 | 67,2 | 67,2 | -- |
| 12_A | zuidgevel | 232891,44 | 465235,13 | 1,50 | 65,3 | 65,3 | -- |
| 12_B | zuidgevel | 232891,44 | 465235,13 | 4,50 | 67,1 | 67,1 | -- |
| 12_C | zuidgevel | 232891,44 | 465235,13 | 7,50 | 67,1 | 67,1 | -- |



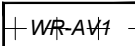
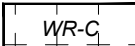
Plangebied

 Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)

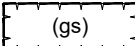
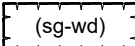
Enkelbestemmingen

-  G Groen
-  T Tuin
-  V+VB Verkeer - Verblijfsgebied
-  W Wonen

Dubbelbestemmingen

-  WR-AV1 Waarde - Archeologische verwachting 1
-  WR-C Waarde - Cultuurhistorie


Functieaanduidingen

-  (gs) geluidscherm
-  (sg-wd) specifieke vorm van groen - wadi


Bouwvlakken

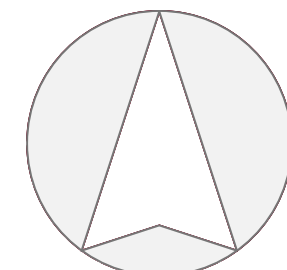
-  bouwvlak

Maatvoeringen

-  5 maximum aantal wooneenheden

Verklaring

-  topografische en kadastrale gegevens



Statenlaan 8, 6828 WE Arnhem

GEMEENTE BERKELLAND

BESTEMMINGSPLAN

Gelselaar, Van Bevervoordestraat 20 2012, herziening 2021-1 (Meester Heuvelstraat)

OOSTZEE
ontwerp & omgeving

| | | | |
|---------------------------------|------------------------|-------------------------------|-----------------|
| Kaart bestaat uit 1 blad | Tervisielegging dd. | nr. | Schaal 1 : 1000 |
| Get. 02 dec. 2021 | Tek. W.K. Plankaart.nl | Vaststelling door de Raad dd. | nr. |
| NL.IMRO.1859.BPGSL20210003-0010 | Inwerkingtreding dd. | nr. | Projectcode - |

Raadsvergadering

| | |
|---------------|---|
| Dossiernummer | 3031 |
| Vertrouwelijk | Nee |
| Vergaderdatum | 8 maart 2022 |
| Agendapunt | 9.c |
| Titel | Bestemmingsplan Beltrumseweg 5 (Welkoop) Eibergen (Woongebieden 2011, herziening 2021-2) |

| Geagendeerd | Vergaderdatum |
|------------------|---------------|
| Raadsvergadering | 8 maart 2022 |

Voorgesteld besluit

Besluit

1. Het bestemmingsplan "Eibergen, Woongebieden 2011, herziening 2021-2 (Beltrumseweg 5)" bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals opgenomen in het GML-bestand: NL.IMRO.1859.BPEBG20210011-0100.gml met de bijbehorende bestanden vast te stellen zoals het als ontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegen en waarbij voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT (versie: 19-08-2021);
2. voor het bestemmingsplan "Eibergen, Woongebieden 2011, herziening 2021-2 (Beltrumseweg 5)" geen exploitatieplan vast te stellen.

Zaaknummer : 259345

Raadsvergadering : 08-03-2022

Onderwerp : Bestemmingsplan Beltrumseweg 5 (Welkoop) Eibergen (Woongebieden 2011, herziening 2021-2)

Collegevergadering : 08-02-2022
 Portefeuillehouder : Wethouder M. van der Neut
 Steller : Nieuwenhuis, Coen, Team tel. : 0545250319
 Dienstverlening omgeving B

Te nemen besluit

Het bestemmingsplan "Eibergen, Woongebieden 2011, herziening 2021-2 (Beltrumseweg 5)" ongewijzigd vaststellen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Stichting Estinea heeft in Neede en Eibergen twee kleine woonlocaties. De verspreiding en kleinschaligheid van deze locaties zorgen binnen Estinea al lange tijd voor een inefficiënte bedrijfsvoering. Daarnaast heeft Estinea een dagbestedingslocatie in Eibergen die onvoldoende belevingsgericht is en ligt er een concrete huisvestingsvraag voor een groep van 6 à 7 jongeren met ernstig meervoudige beperkingen (EMB).

Stichting Estinea is daarom op zoek gegaan naar één goede woonlocatie met dagbestedingsruimte voor haar cliënten in de gemeente Berkelland. In de samenwerking zorgt Promako Ontwikkeling voor de realisatie van het plan. Vervolgens wordt het gebouw overgenomen door ProWonen. ProWonen verhuurt het gebouw aan Stichting Estinea.

Op 11 mei 2021 hebben wij besloten om in principe mee te werken aan een herontwikkeling van de locatie aan de Beltrumseweg 5 (Welkoop) in Eibergen. Voor deze herontwikkeling is het bestemmingsplan "Eibergen, Woongebieden 2011, herziening 2021-2 (Beltrumseweg 5)" gemaakt. Dit plan maakt het mogelijk om in dit gebied een (zorg)woongebouw met 28 appartementen te bouwen.

De volgende stap in het planologische proces is dat het bestemmingsplan door uw raad wordt vastgesteld. Na de vaststelling en uiteindelijke inwerkingtreding van het bestemmingsplan kan het zorggebouw worden gebouwd.

Argumentatie

1.1 Plan past binnen het Kader Woonzorg Initiatieven Berkelland

In januari 2020 hebben wij het principebesluit genomen medewerking te verlenen aan circa 28 VG-plaatsen voor Estinea in de kern Eibergen. Er is sprake van teveel versnippering (meerdere locaties) voor een specifieke doelgroep (EMB), waardoor de bedrijfsvoering en kwaliteit onder druk komt. Dit bestemmingsplan is hier een uitwerking van op een concrete locatie. Met Estinea en ProWonen is de dialoog gevoerd en het plan zoals nu geschetst past binnen de uitgangspunten van het Kader Woonzorg Initiatieven Berkelland.

1.2 Plan past in het ruimtelijk beeld van de locatie

Het voorgestelde bouwplan is stedenbouwkundig akkoord. Vanwege de bebouwing in de directe omgeving en de historische bebouwing van de locatie, is een wat hoger accent van 4 lagen aan

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
 Afhandelingsvoorstel voor raad:
 hamerstuk
 besprekstuk
 anders, nl

Raadsvergadering
 zonder hoofdelijke stemming
 met algemene stemmen
 stemmen voor, stemmen tegen
 aangenomen
 verworpen

de voorzijde voorstelbaar. Juist door het accent aan de voorzijde, en daar een groot deel van het programma te maken, geeft dit de mogelijkheid om meer naar achter op het terrein de bouwhoogte beperkt te houden. Het beperken van de bouwhoogte tot 1 bouwlaag aan de zuidzijde van het perceel, sluit goed aan bij de omliggende woningen aan die zijde. Door het complex iets verder van de oude spoorlijn af te positioneren dan het huidige gebouw, (ten behoeve van een besloten tuin) en de voorgestelde gelaagdheid van het gebouw, zorgt de nieuwbouw voor voldoende lucht en ruimte op het terrein. De plattegronden van de appartementen in het gebouw zijn daarbij zodanig ontworpen dat deze multifunctioneel kunnen worden ingevuld. Hiermee is de alternatieve aanwendbaarheid gewaarborgd en wordt een toekomstbestendig gebouw gerealiseerd.

1.3: Herziening van de bestemming

Een herziening van het geldende bestemmingsplan moet ervoor zorgen dat dit (zorg)woongebouw aan de Beltrumseweg ook planologisch wordt vastgelegd. De huidige bedrijvenbestemming met functieaanduiding "detailhandel-buitenleven" wordt herzien in een woonbestemming (gestapeld) met een functieaanduiding "zorgwonen". Het bestemmingsplan "Eibergen, Woongebieden 2011, herziening 2021-2 (Beltrumseweg 5)" is hiervoor gemaakt.

1.4: Ter inzage van het ontwerpbestemmingsplan

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 23 december 2021 tot en met 2 februari 2022 ter inzage gelegen. Wij hebben geen zienswijzen ontvangen. Er is dan ook geen aanleiding om het ontwerpbestemmingsplan te wijzigen.

Kanttekeningen en risico's

Tegen een vaststellingsbesluit van een bestemmingsplan kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Recente jurisprudentie geeft inmiddels aan, dat iedereen dit kan doen. Een eerder ingediende zienswijze is hiervoor niet meer direct noodzakelijk.

Voor eventuele planschade is een overeenkomst afgesloten met de ontwikkelaar van dit perceel. Uit te keren tegemoetkomingen in schade verhalen wij op de ontwikkelaar.

Financiën

Met de ontwikkelaar is een realiseringsovereenkomst afgesloten en een overeenkomst over het verhalen van eventueel uit te keren tegemoetkoming in schade (vroeger: planschade). Het plan heeft daardoor geen financiële risico's voor de gemeente. Bij het vaststellen van dit bestemmingsplan hoeft dan ook geen exploitatieplan vastgesteld te worden.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Voldoende beschikbaarheid van woningen en woonvormen voor mensen met specifieke woonbehoeften is een actie uit de Lokale Inclusie Agenda.

Communicatie

Van 30 september tot en met 13 oktober 2021 heeft een voorontwerp van het bestemmingsplan twee weken voor inspraak ter inzage gelegen. Er is toen één inspraakreactie ingediend. Belangrijkste argumenten waren dat het gebouw te hoog wordt, waardoor uitzichtverlies en beperking van lichtinval ontstaat. Ook vreesde indiener voor overlast door de nieuwe bewoners. Wij hebben hier op gereageerd dat de verdeling van bouwhoogten een bewuste stedenbouwkundige afweging is en dat dit mede is vanwege het verleden van de plek. Uitzichtverlies doet daar niets aan af en ook is er geen onevenredige aantasting van lichtinval. Daarnaast is er geen reden om te vrezen voor overlast door toekomstige bewoners.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft vervolgens zes weken ter inzage gelegen. Tegen het ontwerpbestemmingsplan is geen zienswijze ingediend.

Zowel de inspraak als het ter inzage leggen van het ontwerp zijn gepubliceerd in het BerkelBericht en het Gemeenteblad.

Nadat het bestemmingsplan is vastgesteld, wordt het opnieuw zes weken ter inzage gelegd. Tijdens die termijn kan beroep worden ingesteld. Dit wordt gepubliceerd in het BerkelBericht en het Gemeenteblad.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Het betreft een bestemmingsplanherziening op verzoek van de (toekomstige) eigenaar en de ontwikkelaar van het perceel. De gemeente heeft in dit proces een besluitvormende rol.

Planning en evaluatie

De volgende stap in dit planologische proces is, dat de raad het bestemmingsplan ongewijzigd vaststelt. Hierna is het dan voor belanghebbenden mogelijk om tegen dit bestemmingsplan beroep in te stellen (zie onder kanttekeningen en risico's).

Na afloop van de beroepstermijn treedt het plan in werking, tenzij een verzoek om schorsing wordt gedaan.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 08-02-2022;

overwegende, dat voor het perceel aan de Beltrumseweg 5 in Eibergen geldt dat alleen bedrijven tot en met milieucategorie 3.1 en een detailhandelsbedrijf in goederen en artikelen ten behoeve van tuinaanleg en -onderhoud, dierenvoeding en -verzorging, agrarische activiteiten, buitenrecreatie en daarbij behorende en daarmee gelijk te stellen functies en activiteiten zijn toegelaten, en een (zorg)woongebouw met 28 wooneenheden niet mogelijk is;

dat door een herziening van het geldende bestemmingsplan het mogelijk wordt om op deze locatie een (gestapeld) woon-zorggebouw met 28 wooneenheden te bouwen;

dat een voorontwerpbestemmingsplan hiervoor ter inzage lag van 30 september tot en met 13 oktober 2021, en er tijdens deze termijn een inspraakreactie is ontvangen;

dat wij deze inspraakreactie hebben beoordeeld en dat onze reactie hierop is opgenomen in de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan;

dat met ingang van 23 december 2021 tot en met 2 februari 2022 gedurende 6 weken voor iedereen ter inzage heeft gelegen het ontwerpbestemmingsplan met de bijbehorende stukken;

dat van deze terinzagelegging op de wettelijk voorgeschreven wijze kennisgeving is gedaan langs elektronische weg, via publicaties in het Gemeenteblad en het BerkelBericht van 22 december 2022;

dat gedurende de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan geen zienswijzen zijn ingediend en er geen aanleiding is om het ontwerpbestemmingsplan te wijzigen;

dat het bestemmingsplan is voorbereid overeenkomstig artikel 3.1 en artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening en voldoet aan de eisen die bij of krachtens de Wet ruimtelijke ordening worden gesteld aan een bestemmingsplan;

dat artikel 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening onder meer bepaalt dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan kan worden besloten om geen exploitatieplan vast te stellen wanneer het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het bestemmingsplan begrepen gronden anderszins verzekerd is of deze er niet zijn;

gelet op de Algemene wet bestuursrecht en de artikelen 3.1 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

1. het bestemmingsplan "Eibergen, Woongebieden 2011, herziening 2021-2 (Beltrumseweg 5)" bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals opgenomen in het GML-bestand: NL.IMRO.1859.BPEBG20210011-0100.gml met de bijbehorende bestanden vast te stellen zoals het als ontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegen en waarbij voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT (versie: 19-08-2021);
2. voor het bestemmingsplan "Eibergen, Woongebieden 2011, herziening 2021-2 (Beltrumseweg 5)" geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 08-03-2022

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Bestemmingsplan Beltrumseweg 5 (Welkoop) Eibergen (Woongebieden 2011, herziening 2021-2)

Bijlagen:

Ontwerpbestemmingsplan "Eibergen, Woongebieden 2011, herziening 2021-2 (Beltrumseweg 5)"



adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Bestemmingsplan | Toelichting

Beltrum, ABCTA-terrein 2017, herziening 2020-1 (Grutto)

Gemeente Berkelland

Datum: 8 oktober 2020

Projectnummer: 200162

ID: NL.IMRO.1859.BPBTM20200003-0010

INHOUD

TOELICHTING

| | | |
|----------|--|-----------|
| 1 | Inleiding | 3 |
| 1.1 | Aanleiding | 3 |
| 1.2 | Ligging en begrenzing van het plangebied | 3 |
| 1.3 | Geldend bestemmingsplan | 4 |
| 1.4 | Leeswijzer | 5 |
| | | |
| 2 | Beschrijving bestaande situatie en planbeschrijving | 6 |
| 2.1 | Beschrijving bestaande situatie | 6 |
| 2.2 | Planbeschrijving | 7 |
| | | |
| 3 | Beleidskader | 9 |
| 3.1 | Rijksbeleid | 9 |
| 3.2 | Provinciaal beleid | 10 |
| 3.3 | Regionaal beleid | 11 |
| 3.4 | Gemeentelijk beleid | 12 |
| 3.5 | Conclusie | 16 |
| | | |
| 4 | Randvoorwaarden, onderzoek en verantwoording | 17 |
| 4.1 | Milieueffectrapportage | 17 |
| 4.2 | Geur | 18 |
| 4.3 | Bodem | 20 |
| 4.4 | Natuur | 20 |
| 4.5 | Stikstof | 21 |
| 4.6 | Bedrijven en milieuzonering | 22 |
| 4.7 | Geluid | 23 |
| 4.8 | Luchtkwaliteit | 24 |
| 4.9 | Externe veiligheid | 25 |
| 4.10 | Water | 26 |
| 4.11 | Archeologie | 32 |
| 4.12 | Cultuurhistorie | 33 |
| 4.13 | Verkeer en parkeren | 35 |
| 4.14 | Kabels en leidingen | 36 |
| | | |
| 5 | Wijze van bestemmen | 37 |
| 5.1 | Algemeen | 37 |
| 5.2 | Dit bestemmingsplan | 38 |
| | | |
| 6 | Economische uitvoerbaarheid | 41 |

| | | |
|------------|---|-----------|
| 7 | Maatschappelijke uitvoerbaarheid | 42 |
| 7.1 | Inspraak | 42 |
| 7.2 | Vooroverleg | 44 |
| 7.3 | Ontwerp | 45 |

Bijlagen

- Bijlage 1: Bodemonderzoek (p.m.)
- Bijlage 2: Onderzoek stikstofdepositie
- Bijlage 3: Akoestisch onderzoek industrielawaai
- Bijlage 4: Archeologisch onderzoek
- Bijlage 5: Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï

1 Inleiding

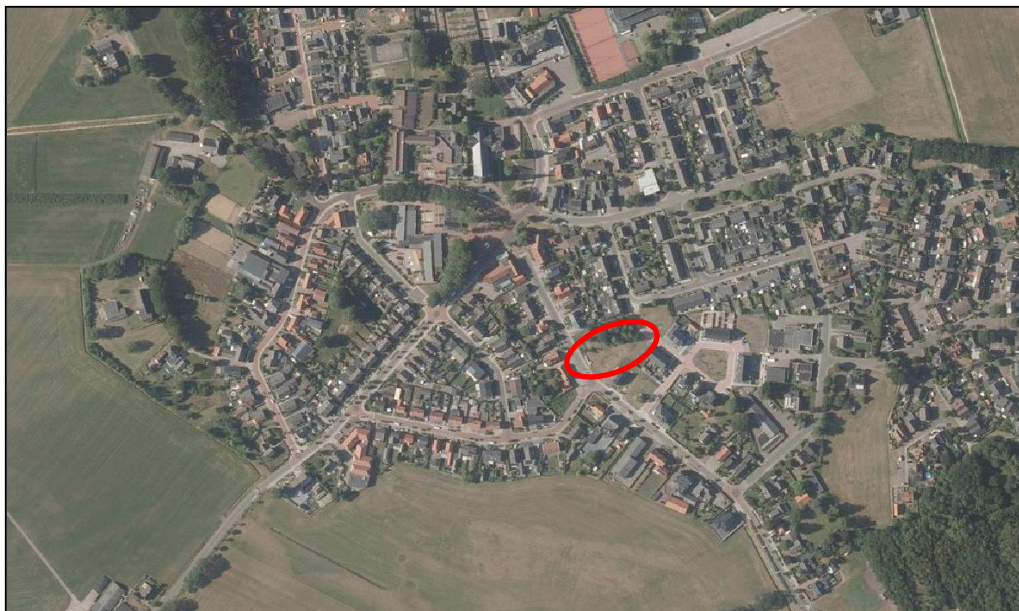
1.1 Aanleiding

In Beltrum zijn er momenteel meerdere starters en senioren op de woningmarkt die een geschikte woning zoeken. Op de huidige woningmarkt van Beltrum is niets geschikt voor hen te vinden. De gemeente is mede daarom op zoek naar locaties waarop dit mogelijk kan.

Een van de beoogde locaties is de locatie tussen de Grutto en de Meester Nelissenstraat. Het betreft een onbebouwd perceel. Het perceel wordt momenteel gebruikt als groenvoorziening. Het voornemen bestaat om op een deel van deze gronden 4 nieuwe woningen te realiseren. De gekozen ontwikkeling van woningbouw past echter niet binnen het geldende bestemmingsplan 'Beltrum, ABCTA-terrein 2017'. Om de woningbouw mogelijk te kunnen maken is voorliggend bestemmingsplan opgesteld, die voorziet in de benodigde juridisch-planologische kaders.

1.2 Ligging en begrenzing van het plangebied

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 2.800 m² en ligt aan de zuidzijde van de kern Beltrum. De noordzijde van het plangebied wordt gevormd door bebouwing aan de Zuivelstraat en de oostzijde door het woonerf dat zich centreert rondom de Grutto. Ten westen van het plangebied ligt de Meester Nelissenstraat. Op de navolgende luchtfoto's is de ligging van het plangebied aangegeven. Voor de exacte ligging en begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar de verbeelding van dit bestemmingsplan.



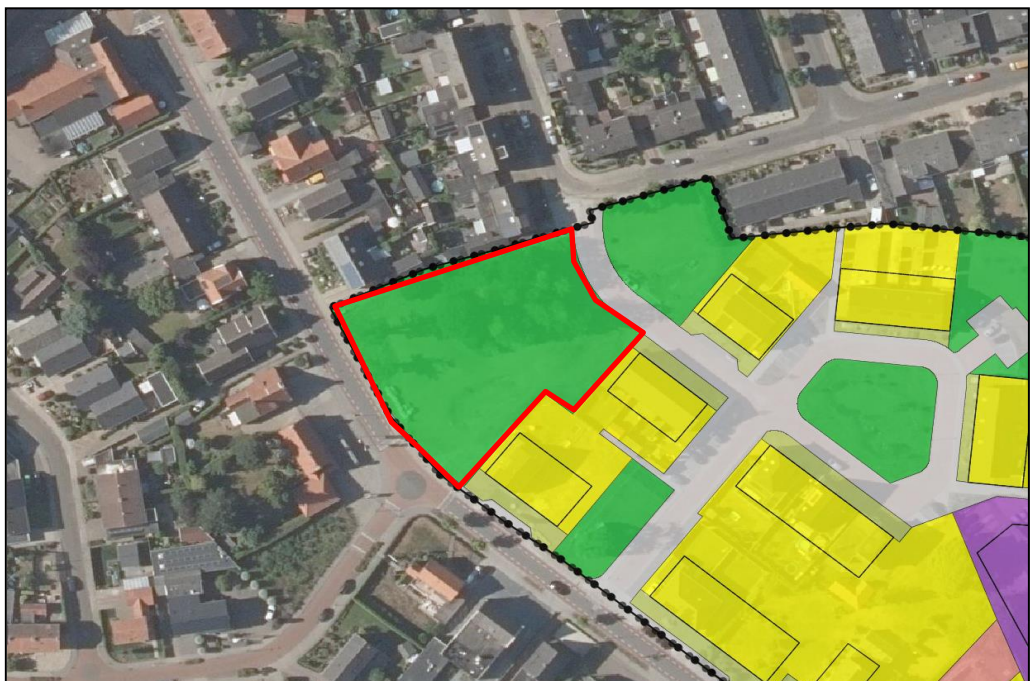
Luchtfoto met globale aanduiding plangebied (rood omcirkeld) (Bron: PDOK viewer).



Luchtfoto met aanduiding plangebied (rood omcirkeld) (Bron: PDOK viewer).

1.3 Geldend bestemmingsplan

Het geldende bestemmingsplan 'Beltrum, ABCTA-terrein 2017' (vastgesteld op 20 juni 2017) voorziet ter plaatse in de bestemming 'Groen'. De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor groenvoorzieningen met daarbij behorende voorzieningen (bouwwerken (geen gebouwen zijnde), verblijfsgebied, paden en verhardingen, parkeervoorzieningen, speelvoorzieningen, water, waterhuishoudkundige voorzieningen en doeleinden van openbaar nut).



Uitsnede bestemmingsplan 'Beltrum, ABCTA-terrein 2017' met daarop het plangebied in rood begrensd (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl).

Ten aanzien van het beoogde gebruik (4 nieuwe woningen) is sprake van strijdigheid met het geldende bestemmingsplan. Daarom is het opstellen van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk.

1.4 Leeswijzer

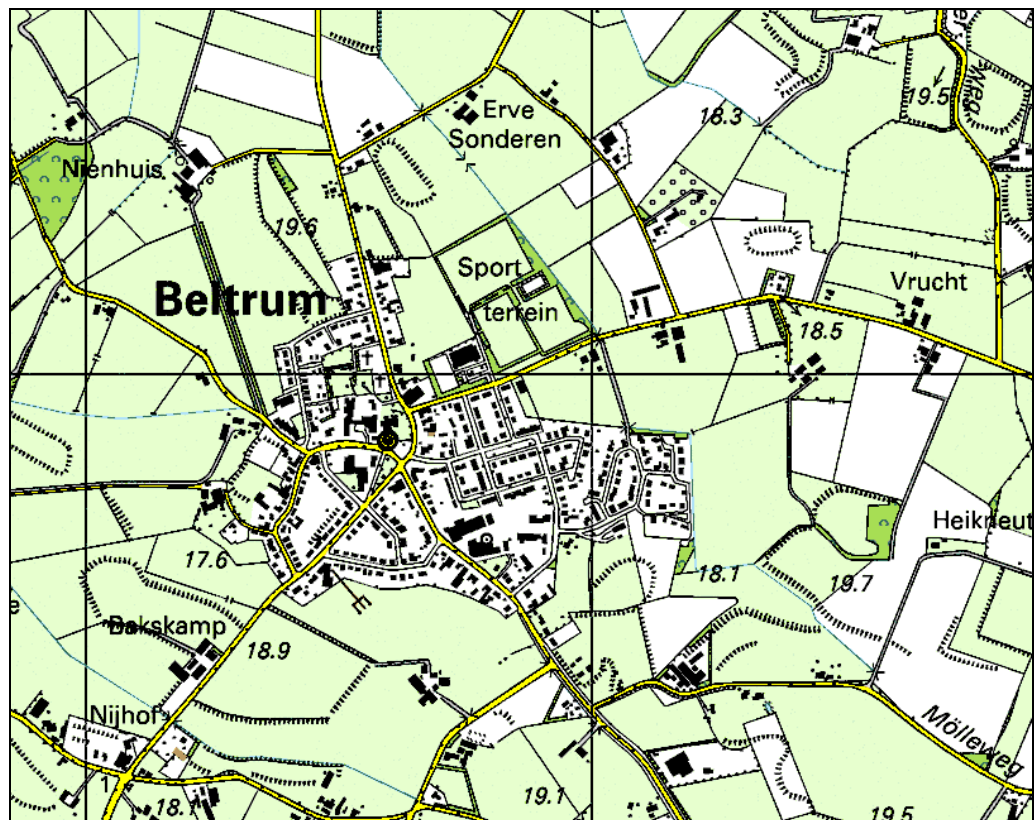
Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De toelichting is opgebouwd uit zeven hoofdstukken. Het volgende hoofdstuk (hoofdstuk 2) beschrijft de bestaande en toekomstige situatie. Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van het ruimtelijk beleidskader van de verschillende overheden waaraan het plan wordt getoetst. Hoofdstuk 4 bevat de milieu- en de omgevingsaspecten van het plan. De toelichting besluit met hoofdstukken over de opbouw, verantwoording en uitleg van de planregels (hoofdstuk 5), de economische uitvoerbaarheid (hoofdstuk 6) en de resultaten van de gevolgde procedure (hoofdstuk 7).

2 Beschrijving bestaande situatie en planbeschrijving

2.1 Beschrijving bestaande situatie

Beltrum

In het zuiden van de gemeente Berkelland ligt Beltrum. Beltrum is enige tijd een zelfstandige gemeente geweest (tot 1810). Nu behoort het tot de gemeente Berkelland. Beltrum is de grootste kleine kern van Berkelland, en noemt zich dan ook met recht 'Kern van Formaat'. De trots op de eigen identiteit van het dorp is een belangrijke drijfveer voor het elan en de vitaliteit van de Beltrumse gemeenschap. Dit heeft verschillende aspecten en uitingsvormen. De kermis, het bloemencorso, de survivalrun en de kerkepaden zijn daar voorbeelden van. De R.K. parochie speelt ook een belangrijke rol. In het dorp is de grootste klompenfabriek van de wereld gevestigd. De gemeenschapszin in het dorp is terug te voeren op de oorspronkelijke agrarische samenleving. Zorg, aandacht en nabuurschap zijn het cement van de Beltrumse samenleving. Het dorp beschikt over een basisschool, een supermarkt, twee cafés en diverse grotere en kleinere bedrijven. Ook is er in 2015 een nieuw dorpshuis gebouwd.



Uitsnede van de topografische kaart (Bron: Topografische dienst).

Het plangebied

Het plangebied is het noordelijk deel van het voormalige ABCTA-terrein, aan de zuidzijde van het dorp Beltrum. Het perceel wordt momenteel gebruikt als groenvoorziening. Aan de westzijde van onderhavig plangebied, aan de Meester Nelissenstraat 28, bevindt zich een tankstation. Verder bevindt zich aan de Meester

Nelissenstraat 26 een kapperszaak. Ten noorden van het plangebied is woningbouw, langs de Meester Nelissenstraat en de Zuivelstraat. Het zijn vooral twee-onder-één-kap en vrijstaande woningen. Het zuidoosten van het plangebied bestaat uit het voormalig ABCTA-terrein. Hier waren voorheen een landbouwmechanisatiebedrijf, transportbedrijf en landbouwcoöperatie (voorheen ABCTA) gevestigd. Deze bedrijven zijn inmiddels elders actief, waarna het bestemmingsplan 'Beltrum, ABCTA-terrein 2017' is opgesteld. Het bestemmingsplan 'Beltrum, ABCTA-terrein 2017' voorzorg in de realisatie van 22 nieuwe woningen.

De navolgende foto brengt de actuele situatie ter plaatse van het plangebied in beeld.



Impressie huidige situatie plangebied.

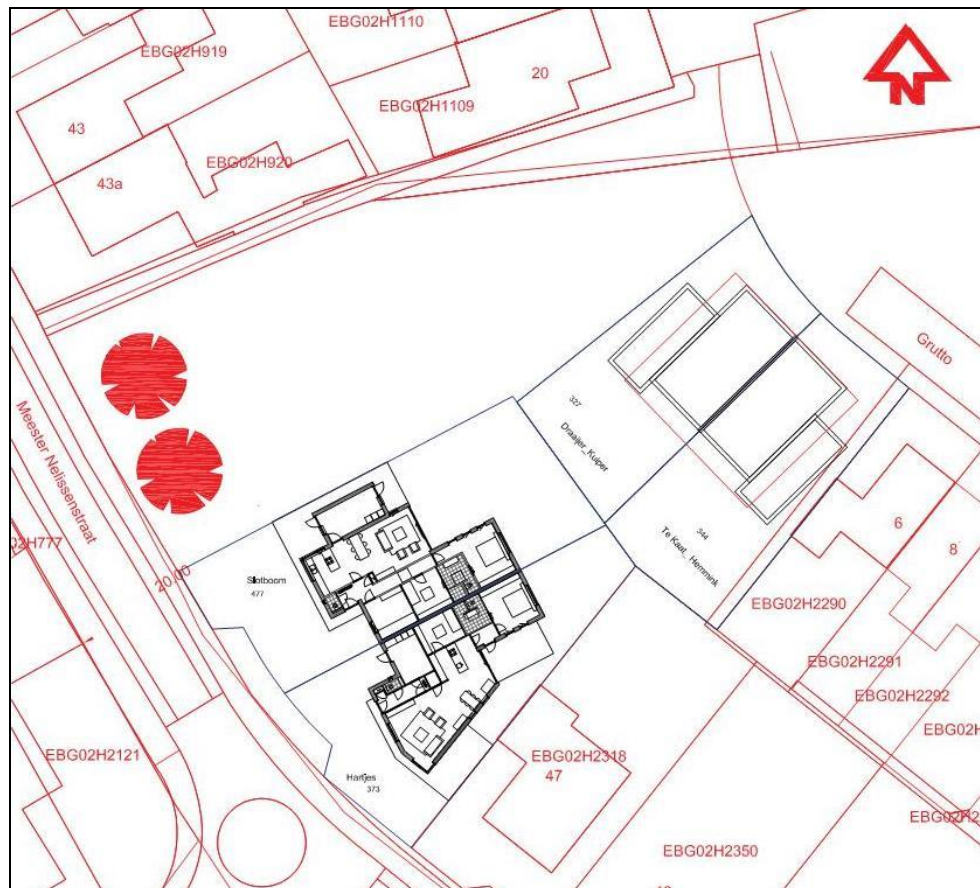
2.2 Planbeschrijving

Het voornemen bestaat om binnen het plangebied vier woningen te realiseren. In Beltrum zijn er momenteel meerdere starters op de woningmarkt die een woning willen bouwen. Ook senioren zoeken een geschikte woning. In Beltrum is momenteel niets geschikts voor hen te vinden. De gemeente zoekt naar locaties waarop dit mogelijk kan. Uit een uitvoerige analyse blijkt dat deze locatie daarvoor geschikt is. Door middel van Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), wordt ruimte geboden aan nieuwe concepten, rekening houdend met de wensen van starters en/of senioren.

Twee woningen worden gesitueerd aan de Meester Nelissenstraat. De gevels van deze woningen komen op tenminste 20 meter afstand van het tegenovergelegen tankstation. In onderstaande verkavelingsschets is te zien dat deze twee woningen een groot grondvlak hebben. Dit zijn levensloopbestendige woningen. Alle voorzieningen en ruimtes zijn op de begane grond voorzien.

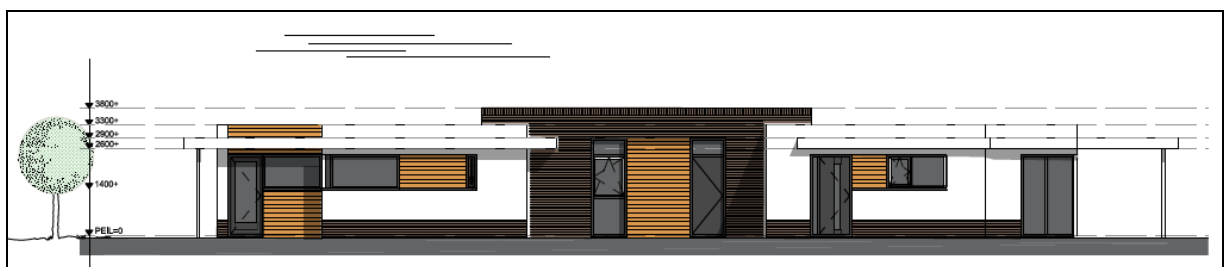
De twee beoogde percelen aan de Grutto kennen een kleiner grondvlak. Hier zijn 2 woningen voor starters voorzien. Het worden twee-onder-een-kapwoningen met een redelijk traditionele maatvoering.

Voor de bouwhoogtes geldt dat wordt aangesloten bij de maximum toegestane hoogtes zoals in de omgeving van het plangebied. De woningen aan de Grutto mogen een maximale goothoogte van 6 meter hebben en een maximum bouwhoogte van 10 meter. Voor de beoogde woningen aan de Meester Nelissenstraat geldt dat deze een maximum goothoogte van 4 meter mogen hebben en een maximum bouwhoogte van 7 meter (hoewel nu woningen voorzien zijn met een plat dak op zo'n 4 meter). Ontsluiting van de percelen vindt plaats via hetzij de Grutto, hetzij de Meester Nelissenstraat.



Situatietekening (Bron: CPO-groep).

Het plan sluit zowel functioneel als ruimtelijk aan op de omgeving. In de directe nabijheid van het plangebied bevindt zich overwegend woningbouw. Langs de Meester Nelissenstraat bevinden zich voornamelijk vrijstaande en twee-onder-een-kapwoningen op relatief ruime percelen. De nieuwbouw vormt zowel qua functie als situering een voortzetting van de bestaande bebouwing.



Mogelijke voorgevel woningen Meester Nelissenstraat (bron: Luttkhold Bouwkunde).

3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)*

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bepaalt welke kaderstellende uitspraken van het kabinet bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken. Het gaat onder meer om nationale belangen als Rijksvaarwegen, Defensie, Ecologische Hoofdstructuur (thans: Natuurnetwerk Nederland), Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen en Primaire waterkeringen.

Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij de Ecologische Hoofdstructuur (thans: Natuurnetwerk Nederland) en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Ten aanzien van de begrenzing van de EHS (thans: NNN) is bepaald dat niet het rijk, maar de provincies die grenzen (nader) bepalen.

Door de nationale belangen vooraf in bestemmingsplannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van de bestuurlijke drukte.

Toetsing

Het plan raakt geen van de nationale belangen en is niet in strijd met het gestelde in de SVIR en het Barro.

3.1.2 *Ladder voor duurzame verstedelijking*

Vanuit het rijk wordt een zorgvuldig gebruik van de schaarse ruimte bevorderd. Hiervoor is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd en als procesvereiste opgenomen in artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het doel dat hiermee wordt beoogd is het stimuleren van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik en het bewerkstelligen van een goede ruimtelijke ordening. Onder meer door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden, het bevorderen van vraaggerichte programmering en het voorkomen van overprogrammering. Met de ladder wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke besluiten nagestreefd. Een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet daarom altijd worden afgewogen en gemotiveerd. Daarbij moet een beschrijving worden gegeven van de behoefte aan de betreffende ontwikkeling. Als de ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied mogelijk wordt gemaakt, moet worden gemotiveerd waarom de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied wordt voorzien.

Toetsing

Uit jurisprudentie blijkt dat een woningbouwplan dat voorziet in de ontwikkeling van 12 woningen of meer wordt aangemerkt als nieuwe stedelijke ontwikkeling¹. Gelet op jurisprudentie en het feit dat het voorgenomen plan ruimte biedt aan 4 woningen, is voorliggende ontwikkeling niet aan te merken als een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Daarom hoeft het plan niet te worden getoetst aan de Ladder voor duurzame verstedelijking.

Conclusie

Dit plan is niet in strijd met het rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie en -verordening Gelderland

Op 19 december 2018 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland vastgesteld. Sinds 1 maart 2019 is deze Omgevingsvisie van kracht. De provincie heeft in de Omgevingsvisie een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal gesteld.

- *Gezond en veilig*. Dat = een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat = voorbereid zijn op klimaatverandering, zoals hitte, droogte, bosbranden en overstromingen. En, dat = aandacht hebben voor verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- *Schoon en welvarend*. Dat = een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat = ook: het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen. En: het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Onderdeel van de Omgevingsvisie zijn diverse thematische visieschetsen met de volgende thema's:

- Energietransitie: van fossiel naar duurzaam.
- Klimaatadaptie: omgaan met veranderend weer.
- Circulaire economie: sluiten van kringlopen.
- Biodiversiteit: werken met de natuur.
- Bereikbaarheid: duurzaam verbonden.
- Vestigingsklimaat: een krachtige, duurzame topregio.
- Woon- en leefomgeving: dynamisch, divers, duurzaam.

De Omgevingsvisie bevat de strategische ambities voor de lange termijn.

De Omgevingsverordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels

¹ Zie hiervoor de uitspraak van de ABRvS d.d. 25 maart 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:953).

noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De verwachting is dat de Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Toetsing

De locatie ligt binnen het stedelijk gebied. Het plan draagt bij aan de doelstellingen inzake ruimtelijke kwaliteit en een goede woon- en leefkwaliteit. Ook draagt het door inbreiding bij aan een verbetering van het draagvlak van voorzieningen in de kern. Verder wordt ingespeeld op de actuele kwantitatieve en kwalitatieve vraag naar woningen. Het project voorziet in grondgebonden starterswoningen en levensloopbestendige woningen. Het maakt onderdeel uit van de kern Beltrum. Ook is sprake van een ontwikkeling die past binnen de uitgangspunten van de verordening. In de verordening is immers bepaald dat nieuwe bebouwing ten behoeve van wonen is toegestaan binnen bestaand bebouwd gebied.

Conclusie

Dit plan is niet in strijd met het provinciaal beleid.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 Regionale Woonagenda 2025

Algemeen

De afspraken over de groei van de woningvoorraad worden op basis van de provinciale Omgevingsverordening vastgelegd in de 'kwantitatieve opgave t/m 2024'. Nieuwe woningen in bestemmingsplannen moeten passen in de door Gedeputeerde Staten goedgekeurde programmering. In haar vergadering van 7 juli 2015 hebben Gedeputeerde Staten een statenbrief vastgesteld over de voortgang van de Regionale Woonagenda's in alle Gelderse regio's. Tevens hebben Gedeputeerde Staten de kwantitatieve opgave wonen tot en met 2024 en de Regionale Woonagenda voor de regio Achterhoek vastgesteld.

Voor de Achterhoek hebben de betrokken gemeenteraden de Regionale Woonagenda 2025 vastgesteld (Berkelland op 19 mei 2015). Hieruit blijkt dat de bevolking in de Achterhoek sinds 2008 afneemt. De bevolking daalt omdat er al decennia lang minder kinderen worden geboren. Daarnaast verlaten ieder jaar meer mensen de regio, dan er voor in de plaats komen. De huishoudengroei komt regionaal in 2025 tot stilstand. Het omslagpunt naar daadwerkelijke huishoudenafname per gemeente kent een aanzienlijke bandbreedte. In de gemeenten Berkelland, Bronckhorst en Oude IJsselstreek gebeurt dit het eerst, daarna volgen Doetinchem, Aalten en Oost Gelre en tenslotte komt ook de gemeente Winterswijk aan de beurt. Er is sprake van een duidelijke krimpopgave voor de regionale woningprogrammering. De Regionale

Woonagenda 2025 richt zich daarom primair op het ontwikkelen van een evenwichtige kwalitatieve en kwantitatieve woningvoorraad en secundair op het voorkomen en aanpakken van leegstand in maatschappelijk vastgoed en op wonen en zorg. Een van de kernboodschappen voor de komende jaren luidt dat op basis van de huidige inzichten het noodzakelijk is om de ambitie, 5.900 woningen toevoegen van 2010 tot en met 2024, verder te verlagen. Vooralsnog is een verlaging van 10% afgesproken.

Toetsing

De regionale Woonagenda biedt ruimte voor het beoogde woningbouwprogramma van 4 woningen op het voormalig ABCTA-terrein in Beltrum. Hiermee past onderhavig plan binnen het regionale beleid.

Conclusie

Dit plan is niet in strijd met het regionaal beleid.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Berkelland 2025

Algemeen

De Structuurvisie Berkelland 2025 is het kader voor de ontwikkeling van de gemeente Berkelland tot 2025. Deze visie geeft richting aan de ruimtelijke, economische en maatschappelijke ontwikkeling van de gemeente. Het is een integrale visie die geldt voor het grondgebied van de hele gemeente. Een uitgangspunt is het behouden van de rust, de variatie en de kleinschaligheid van het woningaanbod.

De vier hoofdkernen hebben daarbij ieder hun eigen kwaliteiten. Deze kwaliteiten moeten verder worden versterkt. Berkelland streeft naar leefbare wijken en kernen met een gedifferentieerde woningvoorraad en bevolking. Woningbouw wordt geconcentreerd in de vier hoofdkernen en moet zo min mogelijk beslag leggen op ruimte buiten de bebouwde kom. Dit betekent, dat inbreiden zoveel mogelijk voor uitbreiden gaat. Inbreiden mag echter niet ten koste gaan van de kwaliteit van bestaande wijken.

Op 17 oktober 2017 heeft de gemeenteraad van Berkelland besloten om de zoekzones wonen uit de structuurvisie te verwijderen.

Wonen

Ten aanzien van woningbouw zijn in de structuurvisie tot 2020 de volgende ambities gedefinieerd:

- keuzemogelijkheden op de woningmarkt;
- betaalbare woningen voor lagere inkomens;
- voldoende aanbod aan welzijns- en zorgvoorzieningen in zelfgekozen omgeving;
- duurzaam bouwen;
- leefbare kernen en wijken met een goede ruimtelijke kwaliteit;
- woningbouw met zo min mogelijk beslag op ruimte buiten bebouwde kom;
- ruimte voor vernieuwende concepten.

Bij de beschrijving van de ambities is opgemerkt dat de regionale woonvisie een sterke daling van de woningbouwaantallen aangeeft.

Toetsing

Op de structuurvisiekaart is het plangebied aangeduid als 'bestaand woongebied'. Eventuele uitbreidingen ziet het dorp bij voorkeur nabij het dorpshart. De bewoners vinden het belangrijk de dorpsranden en de doorzichten vanuit het dorp naar buiten te behouden. Het voorliggende plan voldoet aan verschillende ambities van de gemeente met betrekking tot woningbouw:

- door woningen te realiseren voor jonge starters die starterswoningen willen bouwen en senioren levensloopbestendige woningen, sluit dit plan direct aan op de woningvraag in Beltrum;
- de woningbouw vindt plaats binnen de bebouwde kom, waardoor er geen beslag op de ruimte buiten de bebouwde kom wordt gelegd;
- met het Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), wordt ruimte geboden aan nieuwe concepten.

Het plan sluit hiermee aan op het beleid uit de structuurvisie.

3.4.2 Kwalitatieve toetsingscriteria voor woningbouw in Berkelland en Ruimte voor extra woningbouw

De gemeenteraad van Berkelland heeft op 12 november 2019 de Kwalitatieve toetsingscriteria voor woningbouw in Berkelland vastgesteld. Dit is een lokale uitwerking van de regionale afspraken. Daarnaast is de notitie 'Ruimte voor extra woningbouw' in oktober 2019 opgesteld. Op basis daarvan blijkt dat de gemeente voor de kern Beltrum mogelijkheden ziet voor het toevoegen van woningen voor bepaalde doelgroepen.

De kwalitatieve toetsingscriteria voor woningbouw in Berkelland zijn een afgeleide van de regionale kwaliteitscriteria. De gemeente geeft hier de volgende invulling aan:

- Per kern bepalen wat de behoefte is, omdat elke kern uniek is wat betreft de woningmarkt.
- In veel kernen staan panden leeg of komen panden leeg te staan. Voorrang wordt gegeven aan de transformatie van leegstaand vastgoed, dat kan herbestemming zijn of sloop gevolgd door nieuwbouw.
- Alleen in uitzonderlijke gevallen uitbreidingsruimte aan de randen van de kern. Eerst lege plekken in de kernen invullen.
- Inwoners en initiatiefnemers moeten hun goedgekeurde bouwplannen binnen drie jaar uitvoeren. Daarna krijgen ze nog één jaar de kans om dat alsnog te doen, voordat de vergunning vervalt.
- Aanvullend op de regionale afspraken wil Berkelland in elke kern steeds enkele bouwlocaties (waaronder kavels) op voorraad houden. Zo kan snel worden ingespeeld op de behoefte van inwoners en nieuwe marktontwikkelingen.

In Beltrum is sprake van een mismatch op de woningmarkt en er is te weinig doorstroming. Het aantal startende huishoudens is groter dan het aantal huishoudens dat een koopwoning verlaat. Veel jongeren trekken naar omliggende dorpen. Het college heeft naar aanleiding van deze mismatch besloten om extra plancapaciteit beschikbaar te stellen voor Beltrum. Voor nu is dit voldoende om in de behoefte te voorzien.

Toetsing

De voorgenomen ontwikkeling geeft invulling aan de bovenomschreven behoefte, door de realisatie van 4 woningen, en voldoet daarmee aan het gemeentelijk beleid.

3.4.3 Lokale woonagenda Berkelland 2016-2020

Algemeen

De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 13 december 2016 de Lokale woonagenda Berkelland 2016-2020 vastgesteld. De missie volgens deze agenda luidt: 'Goed en betaalbaar wonen in het groen'.

De Regionale Woonagenda Achterhoek 2025 is het vertrekpunt voor de Lokale woonagenda.

Naast de Regionale Woonagenda is in de Lokale woonagenda Berkelland 2016-2020 rekening gehouden met gemeentelijke nota's en visiedocumenten die een relatie hebben met het wonen in de grote en kleine kernen en het buitengebied, zoals de structuurvisie, dorpsvisies en de ontwikkelagenda. Tijdens de voorbereiding van deze woonagenda zijn contactmomenten georganiseerd met diverse stakeholders: makelaars, bouwers en huurdersverenigingen. Tijdens de beeldvormende raadsbijeenkomst op 19 april 2016 waren woningbouwcorporatie ProWonen, huurdersverenigingen, zorgpartijen en leden van dorpsraden aanwezig.

De Lokale woonagenda fungeert als een uitvoeringsagenda voor de periode tot het jaar 2020. De volgende thema's die in de Regionale Woonagenda zijn genoemd worden concreter uitgewerkt in de Lokale woonagenda:

- ✓ Anticiperen op krimp door overbodige plancapaciteit weg te nemen;
- ✓ Verduurzamen van de woningvoorraad;
- ✓ Langer thuis wonen voor de groter wordende groep ouderen.

Naast de concrete aanpak van bovengenoemde thema's is het gemeentelijk beleid er op gericht om de komende jaren bouwstenen voor de woningbouw opgave na 2020 te ontwikkelen. Daarbij zal de regionale en lokale monitoring van de effecten van de demografische ontwikkelingen een belangrijke rol blijven spelen.

Afwegingskader voor verantwoorde volkshuisvestelijke en ruimtelijke keuzes

De missie rond de nieuwbouw van woningen luidt volgens de Lokale woonagenda: "Het aantal en type toe te voegen woningen past bij de behoefte in de kern".

De gemeenten in de Achterhoek staan voor de opgave om hun woningbouwprogramma verder in te perken. Dat is niet alleen een kwantitatieve opgave, maar ook een kwalitatieve opgave. De nog toe te voegen woningen moeten een zo goed mogelijke aanvulling zijn op de bestaande voorraad. Dat vraagt om een zorgvuldige prioritering van projecten. Daarmee anticiperen de gemeenten op de demografische ontwikkelingen die leiden tot een dalend aantal huishoudens.

In de regio Achterhoek wordt voor de prioritering van woningbouwplannen sinds 2015 het zogenaamde Stoplichtmodel gehanteerd. Het gebruik van het stoplichtmodel biedt een mogelijkheid om met elkaar en met de provincie af te spreken hoe om te gaan met het stuwmeer aan harde plannen, en toch ruimte te hebben voor nieuwe, goede initiatieven. Op basis van volkshuisvestelijke en ruimtelijke argumenten kan met het model vastgelegd worden op welke aspecten woningbouwplannen zich positief onderscheiden. Dit helpt om af te wegen op welke locaties plannen doorgang kunnen vinden, aangepast moeten worden of stopgezet moeten worden.

Elke gemeente in de Achterhoek gebruikt dezelfde basiscriteria. De plannen die in de gemeente gerealiseerd worden of gemeenten graag willen realiseren komen op groen. Plannen die een gemeente uit de markt wil halen gaan op rood. Alle plannen waarover nog een keuze gemaakt moet worden gaan op oranje. Op deze manier ontstaat:

1. Inzicht in de omvang van de regionale planvoorraad, de kwaliteit daarvan (segmenten, huur en koop, binnen de kernen of in het buitengebied) en inzicht in de realiteitswaarde van de realisatie.
2. Duidelijkheid over welke plannen gemeenten komende jaren graag willen realiseren richting provincie, buurgemeenten en particuliere partijen.
3. Een basis voor het uit de markt nemen van planologische ruimte voor woningbouw (creëren van voorzienbaarheid).
4. Inzicht in de aard en omvang van de plancapaciteit waar gemeenten nog een keuze over moeten of willen maken (oranje plannen).

In de afweging wordt geen onderscheid gemaakt tussen harde en zachte capaciteit of de tijdsplanning. Het idee achter het stoplichtmodel is dat zachte plancapaciteit niet bij voorbaat uitgesloten wordt door harde capaciteit die niet goed aansluit bij de behoefte. Evenmin is onderscheid gemaakt in de eigendomspositie van mogelijke bouwgronden. In de kwantitatieve en kwalitatieve afwegingen speelt het geen rol of de grond in handen is van de gemeente of derden.

De uitkomsten van het stoplichtmodel vormen de basis voor de bestuurlijke afwegingen rond de woningbouwprogrammering.

Starters

In Beltrum is een enquête gehouden onder jongeren en starters naar hun woningbehoefte. Hieruit bleek dat veel jongeren in of bij het dorp (in het buitengebied) zouden willen blijven wonen. Daarom ondersteunt en verbreedt de gemeente Berkelland het initiatief in Beltrum voor het realiseren van huisvesting voor jongeren en starters.

Bewonerscollectieven

De gemeente wil daarnaast initiatiefnemers die nieuwe woonvormen willen realiseren evenals marktpartijen bedienen en helpen met het aanbieden van grond en vergunningen. Op deze manier wordt ruimte geboden aan bewonerscollectieven en de realisatie van woningen die niet in het reguliere aanbod voorkomen.

Toetsing

Dit plan sluit aan bij de wensen vanuit het gemeentelijk beleid voor het toevoegen van nieuwe woningen die passen bij de behoefte van de kern:

- door woningen te realiseren voor jonge starters en senioren, sluit dit plan direct aan op de woningvraag in Beltrum;
- met de mogelijkheid voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), wordt ruimte geboden aan nieuwe concepten.

Conclusie

Dit plan is in lijn met het gemeentelijk beleid.

3.5 Conclusie

De gewenste ontwikkeling, zoals beschreven in deze toelichting, past in het beleid op zowel landelijk-, provinciaal-, regionaal als gemeentelijk niveau. De ontwikkeling sluit aan bij het beleid dat gericht is op de benutting van bestaand bebouwd gebied en de kwalitatieve ontwikkeling van Beltrum.

4 Randvoorwaarden, onderzoek en verantwoording

Bij het opstellen van een bestemmingsplan is het verplicht om te bekijken in hoeverre de voorgenomen ontwikkeling gevolgen kan hebben op de aspecten: milieu, ecologie, water, archeologie en cultuurhistorie. In dit hoofdstuk is beschreven wat de gevolgen van dit plan kunnen zijn op die aspecten en is een planologische verantwoording gegeven. Ook is er een watertoets opgenomen.

4.1 Milieueffectrapportage

Algemeen

De milieueffectrapportage (m.e.r.) is een hulpmiddel om bij diverse procedures het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Een m.e.r. is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid over initiatieven en activiteiten van publieke en private partijen die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. De m.e.r. is wettelijk verankerd in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en het Besluit m.e.r.

In de bijlage van het Besluit m.e.r zijn twee onderdelen (C en D) opgenomen. In onderdeel C zijn activiteiten genoemd waarbij direct sprake is van een m.e.r.-plicht als bij besluiten de genoemde drempelwaarden worden overschreden. Voor de activiteiten die zijn genoemd in onderdeel D geldt dat als de drempelwaarden² worden overschreden een m.e.r.-beoordeling dient plaats te vinden. Voor besluiten met een omvang onder de drempelwaarden moet een zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling worden gedaan.

Toetsing

Het plan voorziet in de toevoeging van vier woningen. Gelet op de geringe omvang van het plan, ruim onder de drempelwaarden (> 2.000 woningen), en de ligging van het plan worden geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu verwacht. Het plan betreft geen stedelijk ontwikkelingsproject. Het milieubelang wordt in dit bestemmingsplan in de navolgende paragrafen afgewogen. Gelet op het kleinschalige karakter is uit te sluiten dat er significante gevolgen als gevolg van dit plan plaatsvinden. Een passende beoordeling op basis van de Wet natuurbescherming is niet nodig waardoor het plan om die reden geen m.e.r.-plicht heeft. Ook een nadere beoordeling in een m.e.r.-beoordeling of plan-m.e.r. is niet noodzakelijk.

Conclusie

Gelet op de kenmerken van de ontwikkeling en de kenmerken van de potentiële effecten, zullen er geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden. Er zijn geen ernstige milieugevolgen te verwachten die het nodig maken een m.e.r.-(beoordelings) procedure te volgen. Het aspect milieu vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

² – een oppervlakte van 100 hectare of meer;
– een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen;
– een bedrijfspvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

4.2 Geur

Algemeen

Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) bevat het beoordelingskader voor geurhinder van veehouderijen die vergunningplichtig zijn op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en Wet milieubeheer (Wm). Het beoordelingskader is als volgt:

- voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) geldt een maximale geurbelasting op een geurgevoelig object;
- voor andere diercategorieën geldt een minimale afstand voor veehouderijen ten opzichte van geurgevoelige objecten.

Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen concentratiegebieden (conform Reconstructiewet) en niet-concentratiegebieden en tussen situaties binnen de bebouwde kom en buiten de bebouwde kom. De wet beschrijft in artikel 3 de maximale norm voor geurbelasting van een veehouderij ten opzichte van een gevoelig object (zoals een woning) in vier situaties, deze zijn weergegeven in de volgende tabel.

| | binnen bebouwde kom | buiten bebouwde kom |
|---------------------------|-----------------------------|------------------------------|
| concentratiegebieden | 3,0 (in ou/m ³) | 14,0 (in ou/m ³) |
| niet-concentratiegebieden | 2,0 (in ou/m ³) | 8,0 (in ou/m ³) |

Geurnormen Wet geurhinder en veehouderij

Voor veehouderijen met diercategorieën waarvoor geen emissiefactor is vastgesteld geldt op grond van artikel 4 van de wet een minimumafstand ten opzichte van een geurgevoelig object. Binnen de bebouwde kom is deze minimumafstand 100 meter en daarbuiten 50 meter. Voor geurgevoelige objecten die onderdeel uitmaken van een andere veehouderij gelden niet de maximale geurbelastingen, maar gelden ook deze minimumafstanden.

Verder moet op grond van artikel 5 van de Wgv een minimale afstand tussen de gevel van een geurgevoelig object en de gevel van het dierenverblijf worden aangehouden. Deze afstand bedraagt ten minste 50 meter voor objecten binnen de bebouwde kom en ten minste 25 meter voor objecten buiten de bebouwde kom.

Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Berkelland

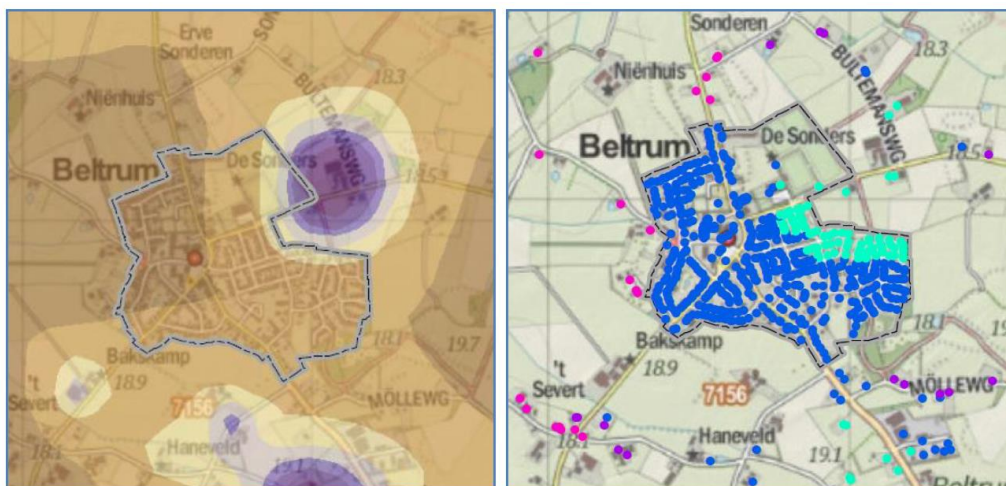
Op 9 december 2008 heeft de raad van de gemeente Berkelland de 'Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Berkelland' vastgesteld. In deze verordening zijn voor de kleine kernen (Beltrum, Geesteren, Haarlo, Noordijk, Rekken, Rietmolen en Gelselaar) afwijkende minimum afstanden vastgesteld ten opzichte van de Wet geurhinder en veehouderij. Tussen een veehouderij waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriele regeling een geuremissiefactor is vastgesteld en een geur gevoelig object in de bebouwde kom is de minimumafstand 75 meter.

Toetsing

De Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) heeft op 14 november 2018 een Vooradvies geur veehouderij bestemmingsplanprocedure³ opgesteld.

Gesteld wordt dat de ontwikkeling plaatsvindt in de bebouwde kom van de (kleine) kern Beltrum. In de omgeving van de zoeklocatie bevinden zich meerdere veehouderijen. Uit een in juli 2018 uitgevoerd geuronderzoek naar de achtergrondbelasting van veehouderijen ("Effect lagere geurverwijdering combiluchtwassers op de huidige geursituatie, gemeente Berkelland 2018", Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, 23 juli 2018) blijkt op de zoeklocatie sprake te zijn van een matige milieukwaliteit (zie onderstaande afbeeldingen).

Uit navolgende afbeelding valt op te maken dat geen sprake is van veehouderijen met een zodanige geurcontour dat op zoeklocatie de geurnorm van 6 odour units/m³ wordt overschreden. Woningbouw op de zoeklocatie benadeelt omliggende veehouderijen niet. De achtergrond-belasting bedraagt hier 5 tot 10 odour units/m³. De blauwe stippen op de navolgende afbeelding zijn locaties met een matige milieukwaliteit. Bij deze milieukwaliteit kan volgens jurisprudentie van de Raad van State nog worden gesproken van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.



Kaarten achtergrondbelasting (links) en woon- en leefklimaat (rechts) (Bron: ODA).

Verder voldoet de woningbouwlocatie aan de voor veehouderijen aan te houden minimumafstand van 75 meter voor dierenverblijven en 100 meter voor de opslag van agrarische bedrijfsstoffen. Ook hierdoor worden veehouderijen niet benadeeld en is op de zoeklocatie zelf sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

De Omgevingsdienst concludeert dat de zoeklocatie op voldoende afstand van omliggende veehouderijen ligt. De ontwikkeling werkt niet belemmerend voor deze veehouderijen. Ook het woon- en leefklimaat op de zoeklocatie zelf is hierbij niet in het geding.

Conclusie

Het aspect geurhinder vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

³ Omgevingsdienst Achterhoek. Vooradvies geur veehouderij bestemmingsplanprocedure woningbouw Meester Nelissenstraat 45 c.a. Projectnummer: 2018EA1076. Datum: 14 november 2018.

4.3 Bodem

Algemeen

Voor de vaststelling van een bestemmingsplan moet in verband met de uitvoerbaarheid een reëel beeld aanwezig zijn van de bodem- en grondwaterkwaliteit. Uitgangspunt is dat de bodem- en grondwaterkwaliteit geschikt moeten zijn voor de beoogde functies.

Toetsing

PM (een bodemonderzoek wordt uitgevoerd door De Klinker Milieu uit Zutphen).

Op grond van lokale kennis en uitgevoerde sanering is het niet te verwachten dat het aspect bodem tot problemen leidt.

Conclusie

PM

4.4 Natuur

Algemeen

Bij ruimtelijke planvorming moet aandacht worden besteed aan de natuurwet- en regelgeving. Bij de natuurbescherming kan een tweedeling worden gemaakt in soorten- en gebiedsbescherming. Soorten- en gebiedsbescherming vinden plaats via de Wet natuurbescherming. Verder is bij gebiedsbescherming het Gelders Natuurnetwerk (GGN) van belang.

Toetsing

Gebiedsbescherming

De verzameling van in de Europese Unie aangewezen en beschermde waardevolle natuurgebieden staat bekend als Natura 2000. Die gebieden vallen onder de regels van twee Europese richtlijnen: de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. De Wet natuurbescherming is de Nederlandse vertaling van die richtlijnen in de Nederlandse wetgeving. Ontwikkelingen zijn alleen toelaatbaar als er geen nadelige gevolgen voor Natura 2000-gebieden zijn.

In de (wijde) omgeving van de zoeklocatie bevinden zich meerdere Natura 2000-gebieden waar sprake is van een te hoge belasting met stikstof. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied (Stelkampsveld) bevindt zich op een afstand van circa 8,5 kilometer. Om die reden is in het kader van onderhavige ontwikkeling een stikstofberekening uitgevoerd (zie navolgende paragraaf).

Negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten. Er is geen passende beoordeling volgens de Wet natuurbescherming nodig. De voorgenomen ontwikkeling is daarom toelaatbaar. Het onderwerp Natura 2000 vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

Soortenbescherming

De locatie van de beoogde ontwikkeling is recentelijk ingericht als groenzone. Het is dus niet aannemelijk dat door dit plan eventueel aanwezige beschermde flora en/of fauna wordt verstoord. Bodem en aanwezig groen zijn bij de sanering verwijderd en de vervuilde grond is vervangen door schone grond. Voor nieuwe ontwikkelingen

worden geen bomen en/of stuiken gerooid die onder de Wet natuurbescherming vallen. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Op 16 april 2020 is het terrein nogmaals geschouwd⁴. Het terrein had en heeft nu geen basiskwaliteit waarbij je de ontwikkeling van beschermde soorten kunt verwachten.

Houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen belemmering voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

Conclusie

Het aspect natuur vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.5 Stikstof

Nadat op 29 mei 2019 de Raad van State het Programma Aanpak Stikstof vernietigde, diende voor elke ontwikkeling een stikstofberekening gemaakt te worden van de aanleg- en gebruiksfase. Uit die berekening moet blijken dat voldaan wordt aan de grenswaarde van 0,00 mol/ha/j. In januari 2020 publiceerde de Rijksoverheid de Handreiking woningbouw en AERIUS. In de handreiking worden indicatieve depositieberekeningen gemaakt als functie van de afstand tussen de woningen en natuurgebieden. Hieruit blijkt dat bij 50 woningen en een afstand van 7 kilometer de grenswaarde van 0,00 mol/ha/j niet meer wordt overschreden (voor zowel de aanleg- als gebruiksfase).

Toetsing

Het onderhavige plan voorziet in de realisatie van vier woningen. Volledigheidshalve is door SAB een stikstofdepositie rapportage⁵ opgesteld. Uit de uitgevoerde berekeningen blijkt dat zowel voor de aanlegfase als voor de gebruiksfase de gehanteerde grenswaarde van de stikstofdepositie van 0,00 mol/ha/j niet wordt overschreden. In het kader van een voortoets kunnen significant negatieve effecten derhalve worden uitgesloten. Het uitvoeren van een passende beoordeling is daardoor niet aan de orde en het aspect stikstofdepositie vormt geen belemmering voor de realisatie van het plan.

Conclusie

Het aspect stikstof vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit project.

⁴ Gemeente Berkelland (2020). Memo ecologische paragraaf Beltrum, Grutto/Meester Nelissenstraat. 23 april 2020.

⁵ SAB (2020). Onderzoek stikstofdepositie Beltrum, Grutto/Meester Nelissenstraat. Projectnummer: 200162. 7 april 2020.

4.6 Bedrijven en milieuzonering

Algemeen

Als door een ruimtelijke ontwikkeling nieuwe, gevoelige functies mogelijk worden gemaakt, moet worden aangetoond dat een goed leefmilieu mogelijk is. Hierbij moet rekening worden gehouden met omliggende functies met een milieuzone. Anderzijds mogen omliggende bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt door de nieuwe gevoelige functie.

Wat betreft de aanbevolen richtafstanden tussen bedrijvigheid en gevoelige functies is de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009) als leidraad voor milieuzonering gebruikt. In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen. Het gaat onder andere om de volgende omgevings- en gebiedstypen: 'rustige woonwijk', 'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'.

In een rustige woonwijk en een rustig buitengebied komen vrijwel geen andere functies dan de woonfunctie voor. Gemengde gebieden zijn gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een dergelijk gebied komen direct naast woningen andere functies voor, zoals winkels, maatschappelijke voorzieningen, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Voor gemengde gebieden kunnen de richtafstanden worden verminderd. De afstand wordt gemeten vanaf het op de verbeelding aangeduide deel voor de bedrijfsmatige activiteit tot aan de gevel van nieuwe of bestaande gevoelige functies buiten betreffend perceel.

Toetsing

Het plangebied (deels) ligt binnen de richtafstand van het onbemande tankstation aan de Meester Nelissenstraat 28. Omdat het hier gemengd gebied betreft, kan de richtafstand met één afstandsstap naar beneden worden bijgesteld (met uitzondering van de richtafstand voor het onderdeel gevaar). Aan de gecorrigeerde richtafstand van 10 meter voor de onderdelen geur en geluid wordt voldaan. Het bedrijf valt onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit milieubeheer. In het Activiteitenbesluit zijn geluidnormen opgenomen, die gelden op de gevels van gevoelige objecten. Van specifieke afstandsbepalingen voor wat betreft geluid is in het Activiteitenbesluit geen sprake. In het kader van het aspect bedrijven en milieuzonering is onderzoek⁶ gedaan naar eventueel geluidhinder afkomstig van het tankstation. Navolgend worden de resultaten van het akoestisch onderzoek industrielawaai kort besproken.

Uit het akoestisch onderzoek, waarbij is getoetst aan de grenswaarden uit het Activiteitenbesluit, blijkt:

- Het maximaal berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveau (LAr,LT) op de randen van de bouwvlakken bedraagt maximaal 43 dB(A) etmaalwaarde. De ten hoogste toelaatbare geluidbelasting van 50 dB(A) wordt daarmee niet overschreden. Een goed woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

⁶ SAB (2020), Akoestisch onderzoek industrielawaai Beltrum, ABCTA-terrein 2017, herziening 2020-1 (Grutto – Meester Nelissenstraat). Projectnummer: 200162. 20 mei 2020.

- Het maximaal berekende piekgeluidniveau (L_{Amax}) bedraagt maximaal 74 dB(A). Dit is voor het westelijke bouwvlak in de Dagperiode. Hiermee wordt de ten hoogste toelaatbare geluidbelasting van 70 dB uit het Activiteitenbesluit overschreden. Ook in de Nachtperiode is er sprake van een overschrijding van de ten hoogste toelaatbare geluidbelasting van 60 dB uit het Activiteitenbesluit. De hoogste geluidbelasting in de Nachtperiode bedraagt 62 dB voor het westelijke bouwvlak. In de Avondperiode vinden geen overschrijdingen plaats. Voor het oostelijke bouwvlak geldt dat voor zowel de Dag-, Avond- als Nachtperiode kan worden voldaan aan de grenswaardes uit het Activiteitenbesluit.
- Het maximaal berekende beoordelingsniveau (Letmaalwaarde) als gevolg van indirecte hinder bedraagt maximaal 44 dB(A). De grenswaarde van 50 dB(A) wordt daarmee niet overschreden. Een goed woon- en leefklimaat is gewaarborgd.
- Bron- en overdrachtsmaatregelen zijn overwogen. Door het toevoegen van een scherm/muur (van circa 2 meter hoogte en 14 meter in de lengte) op de grens van de kavel van het onbemande tankstation kan worden voldaan aan de grenswaardes vanuit het Activiteitenbesluit, zodoende dat de inrichting niet in haar bedrijfsactiviteiten wordt belemmerd. Dit is een belangrijke aanwijzing dat een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. Wel blijft de vraag in hoeverre een dergelijke maatregel landschappelijk kan worden ingepast en financieel in verhouding staat tot de beoogde ontwikkeling.
- Wanneer geen maatregelen worden getroffen kan het bevoegd gezag door middel van maatwerkvoorschriften afwijken van de standaard voorschriften vanuit het Activiteitenbesluit. Hiervoor is geen bovengrens vastgelegd, wel dient een binnenwaarde van maximaal 35 dB(A) etmaalwaarde te worden gewaarborgd.

Conclusie

Het aspect 'Bedrijven en milieuzonering' en 'Akoestiek industrielawaai' vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit bestemmingsplan.

4.7 Geluid

Algemeen

De Wet geluidhinder regelt de mate waarin geluid bepaalde functies mag belasten. Als geluidgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wet geluidhinder de verplichting een akoestisch onderzoek te doen naar de geluidsbelasting ten gevolge van wegen en spoorwegen. Wonen is een geluidgevoelige functie. De geluidbelasting op woningen mag in principe de 48 dB niet overschrijden. Wegen met een 30 km/u zone zijn formeel uitgezonderd van akoestisch onderzoek.

Toetsing

De toegestane maximum rijsnelheid op de wegen in de nabije omgeving van het plangebied is 30 km/uur. In artikel 74 lid 2 van de Wet geluidhinder is aangegeven dat het eerste lid niet geldt voor wegen met een maximale rijsnelheid van 30 km/uur. Dat betekent dat de wegen niet zijn voorzien van een zone en daarmee is akoestisch onderzoek in het kader van het wegverkeer niet nodig.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is echter de intensiteit van het geluid afkomstig van het wegverkeer onderzocht⁷.

Op basis van het onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De geluidbelasting vanwege de 30 km/uur weg Meester Nelissenstraat is hoger dan de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting maar lager dan de maximale ontheffingswaarde. Er wordt voldaan aan geluidluwe gevels en geluidluwe buitenruimtes.
- Onderzoek naar bron- en overdrachtsmaatregelen wijst dat deze mede vanuit stedenbouwkunde niet mogelijk dan wel wenselijk zijn.
- Op basis van een goede ruimtelijke ordening is de gecumuleerde geluidbelasting van alle getoetste geluidbronnen inzichtelijk gemaakt. De binnenwaarde mag maximaal 33 dB bedragen. Ter indicatie dient de minimaal benodigde gevelwering 22 dB te bedragen om zodoende een goed woon- en leefklimaat te kunnen garanderen.
- De geluidbelasting vanwege alle overige 30 km/uur wegen afzonderlijk is lager dan de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting. Er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.

Conclusie

Het aspect geluid wegverkeerslawaaï vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.8 Luchtkwaliteit

Algemeen

Eisen met betrekking tot luchtkwaliteit zijn verankerd in de Wet milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2. Zij vormen een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit. Hierin zijn onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als PM₁₀ (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor. Vanaf 1 januari 2015 moet het bevoegd gezag de luchtkwaliteit ook toetsen aan de grenswaarde voor PM_{2,5}. Op basis van onderzoek door het Planbureau voor de Leefomgeving kan worden gesteld dat als aan de grenswaarden voor PM₁₀ wordt voldaan, ook aan de grenswaarde voor PM_{2,5} wordt voldaan.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Plannen die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in een

⁷ SAB (2020). Akoestisch onderzoek verkeerslawaaï Beltrum, Grutto/Meester Nelissenstraat. Projectnummer: 200162, 25 mei 2020.

gebiedsgericht programma van het NSL. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Plannen die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden. Deze leiden niet tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO₂ en PM₁₀ betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het project tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het project op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is een aanzienlijk deel van de dag betreft. Volgens de toelichting op de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit is dit onder andere het geval bij een woning, school of sportterrein.

Gevoelige bestemmingen als scholen, kinderdagverblijven, bejaarden- en zorgtehuizen genieten op grond van de gelijknamige AMvB extra bescherming. Substantiële uitbreiding of nieuwvestiging binnen 50 meter van een provinciale weg of 300 meter van een Rijksweg is alleen toegestaan als de concentraties luchtvervuilende stoffen zich onder de grenswaarden bevinden waardoor geen onacceptabele gezondheidsrisico's optreden.

Toetsing

Dit project voorziet in de realisatie van 4 nieuwe woningen. Het project draagt daarom 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Raadpleging van de NSL-monitoringstool heeft aangetoond dat er geen sprake is van (dreigende) grenswaarde-overschrijdingen. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's. Vanuit zowel de Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening vormt het project op het gebied van luchtkwaliteit daarom geen belemmering.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.9 Externe veiligheid

Algemeen

Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire bronnen (chemische fabriek, lpg-vulpunt) en de mobiele bronnen (route gevaarlijke stoffen). Er wordt onderscheid gemaakt tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Er wordt bij externe veiligheid onderscheid gemaakt in plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico mag in principe nergens groter zijn dan 1 op 1 miljoen (ofwel 10^{-6}). Dit is de kans dat een denkbeeldig persoon, die zich een jaar lang permanent op de betreffende plek bevindt (de plek waarvoor het risico is uitgerekend), dodelijk verongelukt door een ongeval. Deze kans mag niet groter zijn dan eens in de miljoen jaar. Elke ruimtelijke ontwikkeling wordt getoetst aan het plaatsgebonden risico van 10^{-6} als grenswaarde.

Het groepsrisico geeft de kans aan dat in één keer een groep mensen die zich in de omgeving van een risicosituatie bevindt, dodelijk door een ongeval wordt getroffen. Groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij groepsrisico is het dan ook niet een contour die bepalend is, maar het aantal mensen dat zich gedurende een bepaalde periode binnen de effectafstand van een risicovolle activiteit ophoudt. Welke kans nog acceptabel geacht wordt, is afhankelijk van de omvang van de ramp.

Toetsing

Raadpleging van de risicokaart wijst uit dat rondom het plangebied geen risicobronnen aanwezig zijn. Verdere advisering voor het onderwerp externe veiligheid voor dit planinitiatief is daarom niet noodzakelijk. Wel wordt geadviseerd de gevels van de woningen gelegen aan de Meester Nelissenstraat op tenminste 20 meter afstand van het tegenovergelegen tankstation te lokaliseren. Zoals vermeld in de planbeschrijving wordt hier aan voldaan.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoering van onderhavig plan.

4.10 Water

4.10.1 Beleid

Rijksbeleid

Het Nationaal Waterplan 2016-2021

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is op 10 december 2015 vastgesteld. Het Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen.

In het Nationaal Waterplan 2016-2021 staan de volgende ambities centraal:

- Nederland blijft de veiligste delta in de wereld.
- Nederlandse wateren zijn schoon en gezond en er is genoeg zoetwater.
- Nederland is klimaatbestendig en waterrobuust ingericht.
- Nederland is en blijft een gidsland voor watermanagement.
- Nederlanders leven waterbewust.

Het kabinet zet de veranderingen in het waterveiligheidsbeleid voort en bereidt hiertoe een wetsvoorstel met nieuwe normen voor de primaire keringen voor.

Nieuwe normen zijn nodig, omdat de huidige eisen aan primaire keringen grotendeels uit de jaren zestig van de vorige eeuw dateren. Sindsdien is het aantal mensen en de economische waarde achter de dijken toegenomen. Ook is nieuwe kennis beschikbaar gekomen over de werking van de keringen en de gevolgen van overstromingen. De doelen op het gebied van waterveiligheid zijn omgerekend naar normspecificaties voor de keringen. Deze zijn niet meer gebaseerd op dijkkringen, maar op dijktrajecten. Elk dijktraject krijgt een norm-specificatie die past bij de gevolgen in dat specifieke gebied. De normspecificaties zijn ingedeeld in zes klassen, waarbij de overstromingskans varieert van 1/300 per jaar tot 1/100.000 per jaar.

Het Rijk onderkent het belang van verbinden van ruimte en water. Bij het aanpakken van wateropgaven en de uitvoering van watermaatregelen vindt daarom afstemming plaats met andere relevante ruimtelijke opgaven en maatregelen in het gebied, zodat scope, programmering en financiering zo veel mogelijk op elkaar aansluiten of, beter nog, elkaar versterken. Het kabinet streeft daarbij ook naar integrale combinaties, waarbij ruimtelijke inrichting een belangrijke rol speelt bij het oplossen van wateropgaven. Omgekeerd is het van belang om bij ruimtelijke opgaven vroegtijdig rekening te houden met wateropgaven en de veerkracht van watersystemen. De gewenste betere verbinding tussen water en ruimte geldt voor alle opgaven op het gebied van waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit.

Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Op 19 december 2018 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland vastgesteld. De hoofdzaken van het provinciaal beleid voor water zijn gericht op een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem. Dit systeem bestaat uit bodem en ondergrond, grondwater en oppervlaktewater. En het is duurzaam als het ook in de toekomst kan blijven functioneren en in stand kan worden gehouden tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

De provincie onderschrijft de ambitie van de Europese Kaderrichtlijn Water dat uiterlijk in 2027 het grond- en oppervlaktewater in Europa schoon en ecologisch gezond moet zijn en dat er voldoende water is voor duurzaam gebruik en voert deze uit. De beschermde gebieden voor grondwater, waterberging, de Kaderrichtlijn Water en Natura 2000 zijn leidend bij de uitwerking van dit beleid in programma's of in kaders in de verordening. Er worden condities gesteld voor effectief en zuinig gebruik van drinkwater, speciale waterecologie (Hoogst Ecologisch Niveau wateren en Specifiek Ecologische Doelstelling wateren), (grond)waterafhankelijke landnatuur plus de beschermingszones natte landnatuur en grondwateronttrekkingen voor drinkwater en industrie, groter dan 150.000 m³/jaar.

De provincie stelt via uitvoerend beleid de doelen voor de regionale wateren voor de Kaderrichtlijn Water vast en geeft daarbij ook invulling aan de voorzieningenniveaus. Met de Gelderse waterschappen en de landbouw geeft de provincie invulling aan het vasthouden van water in de bodem, het grondwater en de haarvaten van het watersysteem. Bescherming tegen overstromingen vindt primair plaats op basis van preventie, waar nodig aangevuld met maatregelen in de ruimtelijke ordening en evacuatie. Deze bescherming gebeurt bij voorkeur in combinatie met het ontwikkelen en versterken van karakteristieke riviernatuur in Natura 2000-gebieden.

Beleid Waterschap Rijn & IJssel

Waterbeheerplan 2016-2021

In november 2015 heeft het Waterschap Rijn & IJssel het waterbeheerplan vastgesteld. Het waterbeheerplan beschrijft op welke wijze de volgende zaken in de periode 2016-2021 gedaan worden:

- het zorgen voor een goede bescherming tegen hoog water;
- het zorgen voor een goed functionerend regionaal watersysteem;
- en het zorgen voor het zuiveren van afvalwater.

Het waterbeheerplan zoekt verbinding met het werk van andere overheden: de provincies, gemeenten, Rijkswaterstaat en het Rijk. Het waterbeheer schept vaak randvoorwaarden voor gebruikers van het water, maar biedt ook mogelijkheden en meerwaarde voor maatschappelijke gebruikers, zoals burgers, agrariërs en terreinbeheerders, ondernemers en (drinkwater)bedrijven, recreanten en de naburige Duitse waterbeheerders.

Vanuit de omgevingsverkenning is het beleid voor de planperiode 2016-2021 beschreven voor de primaire taakgebieden van het waterschap.

- Bescherming tegen overstromingen en werken aan veiligheid: Veilig water.
- Zorgen voor de juiste hoeveelheid water en passende waterpeilen: Voldoende water.
- Zorgen voor een goede waterkwaliteit die nodig is voor mens, plant en dier: Schoon water.
- Verwerken van afvalwater en het benutten van energie en grondstoffen daaruit: Afvalwater.
- Zorgen voor goede randvoorwaarden voor beroepsvaart op de Oude IJssel: Vaarwegbeheer.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in lage gebieden zoekt het waterschap naar compensatie van het verlies aan *bergingscapaciteit*, om een toename van problemen met wateroverlast te voorkomen. De rekening voor de compensatie is voor de initiatiefnemers van de ruimtelijke ontwikkeling.

Watervisie 2030

De Watervisie geeft aan hoe het waterschap aankijkt tegen de gewenste ruimtelijke inrichting van het beheersgebied, om de wateropgaven waarvoor ze staan duurzaam op te lossen. Er moet daartoe een betere afstemming worden gevonden tussen de waterwensen van de verschillende grondgebruiksvormen en het watersysteem zelf. Omdat ruimtelijke oplossingen op langere termijn duurzamer zijn, krijgen deze de voorkeur boven technische oplossingen. Bij het zoeken naar ruimtelijke oplossingen geldt het natuurlijk watersysteem als ideaalbeeld. Een dergelijk watersysteem heeft onder meer de mogelijkheid om (in geval van veel neerslag) voldoende water op te vangen en water (in geval van te zware belasting) voldoende te reinigen. Water moet richtinggevend zijn bij toekomstige stedelijke uitbreiding. Bij overschot wordt regenwater in de bodem geïnfiltreerd of naar het oppervlaktewater geleid. Het waterschap streeft ernaar regenwater niet meer via de riolering af te voeren. Het rioleringsstelsel wordt aldus minder zwaar belast, waardoor de kans op overstorten van rioolwater op oppervlaktewater kleiner wordt.

Keur

Waterschap Rijn en IJssel legt de eigen regels vast in de zogeheten Keur. Dat is de traditionele benaming voor de verordening waarmee de veiligheid van dijken, watergangen en kades wordt geregeld. Maar ook het al dan niet toestaan van activiteiten of bouwwerken nabij het water en de dijken, lozingen op het oppervlaktewater en het oppompen van grond- en oppervlaktewater zijn erin geregeld.

4.10.2 De waterparagraaf

In artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat het bestuursorgaan dat belast is met de voorbereiding van een bestemmingsplan daarbij overleg pleegt met onder andere de waterschappen. In artikel 3.1.6 (Bro) is aangegeven dat in de toelichting van een bestemmingsplan is beschreven op welke wijze in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding.

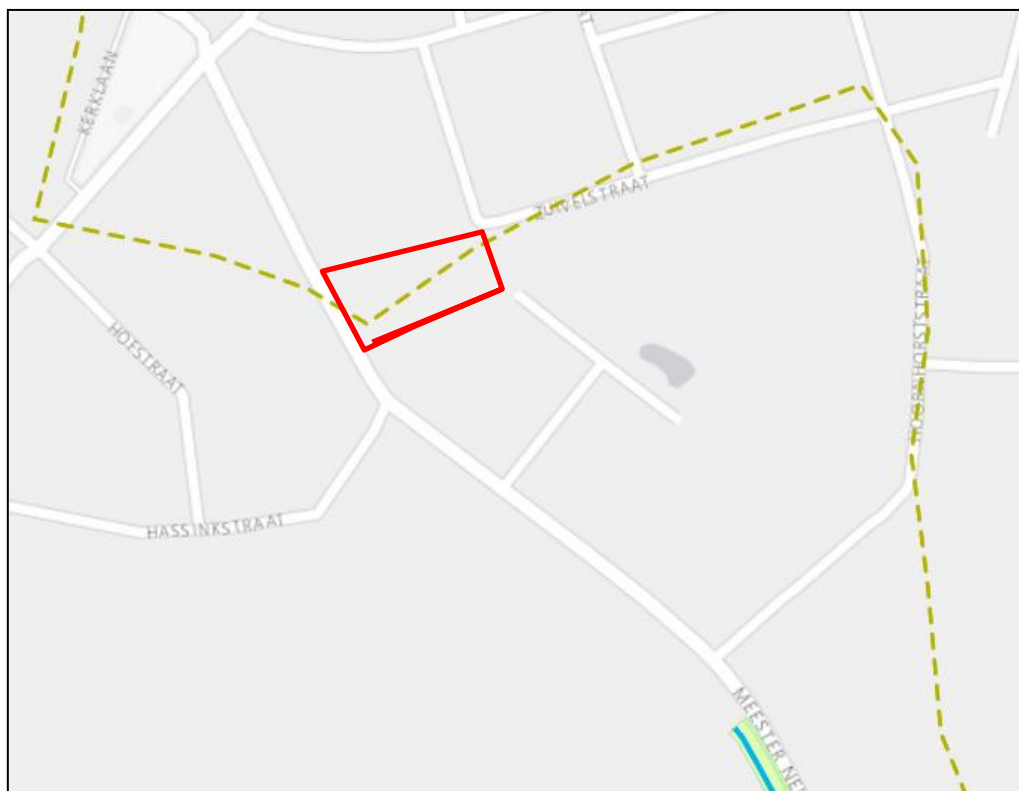
In deze waterparagraaf worden de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling per waterthema afgewogen. De relevante waterthema's worden door middel van de watertoetstabel geselecteerd en vervolgens hieronder beschreven.

Korte beschrijving van het plan en plangebied

Binnen het plangebied worden 4 woningen gerealiseerd. Nadat de bedrijven het ABCTA-terrein verlaten hebben is het terrein heringericht als woongebied met een groene zone op het plangebied. Het is dan ook niet noodzakelijk bebouwing te slopen om onderhavig plan te kunnen verwezenlijken.

Beschrijving van het watersysteem in het plangebied

De hoogte van het maaiveld ligt omstreeks NAP +18,5 meter. In navolgende afbeelding is een uitsnede van de legger van het waterschap weergegeven. In of nabij het plangebied zijn geen watergangen die in het beheer zijn bij het waterschap of waterkeringen aanwezig. De groene stippellijn in de legger is een administratieve lijn.



Uitsnede legger, met globale aanduiding plangebied (rood) (Bron: Waterschap Rijn & IJssel).

| Thema | Toetsvraag | Relevant | Intensiteit |
|----------------------------------|---|----------|-------------|
| Veiligheid | 1. Ligt in of binnen 20 meter vanaf het plangebied een waterkering? (primaire waterkering, regionale waterkering of kade) | Nee | 2 |
| | 2. Ligt het plangebied in een waterbergingsgebied of winterbed van een rivier? | Nee | 2 |
| Riolering en afvalwaterketen | 1. Is de toename van het afvalwater (DWA) groter dan 1m ³ /uur? | Nee | 2 |
| | 2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ? | Nee | 1 |
| | 3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI of rioolgemaal van het waterschap? | Nee | 1 |
| Wateroverlast (oppervlaktewater) | 1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 2500m ² ? | Nee | 2 |
| | 2. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 500m ² ? | Ja | 1 |
| | 3. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak? | Nee | 1 |
| | 4. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes? | Nee | 1 |

| | | | |
|---------------------------|---|-----|---|
| Oppervlaktewaterkwaliteit | 1. Wordt vanuit het plangebied (hemel)water op oppervlaktewater geloosd? | Nee | 1 |
| Grondwateroverlast | 1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond? | Nee | 1 |
| | 2. Is in het plangebied sprake van kwel? | Nee | 1 |
| | 3. Beoogt het plan dempen van perceelsslotsen of andere wateren? | Nee | 1 |
| | 4. Beoogt het plan aanleg van drainage? | Nee | 1 |
| Grondwaterkwaliteit | 1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking? | Nee | 1 |
| Inrichting en beheer | 1. Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap? | Nee | 1 |
| | 2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel? | Nee | 2 |
| Volksgezondheid | 1. In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde stelsel? | Nee | 1 |
| | 2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)? | Nee | 1 |
| Natte natuur | 1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ? | Nee | 2 |
| | 2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water? | Nee | 2 |
| | 3. Bevindt het plangebied zich in beschermingszones voor natte natuur? | Nee | 1 |
| | 4. Bevindt het plangebied zich in een Natura 2000-gebied? | Nee | 1 |
| Verdroging | 1. Bevindt het plangebied zich in een TOP-gebied? | Nee | 1 |
| Recreatie | 1. Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt? | Nee | 2 |
| Cultuurhistorie | 1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig? | Nee | 1 |

Watertoetstabel met relevante en niet-relevante waterhuishoudkundige thema's.

Riolering en Afvalwaterketen

Het rioolstelsel heeft voldoende capaciteit om de beperkte toename in het afvalwater te verwerken. Het hemelwater wordt niet aangesloten op het rioolstelsel en zal ter plaatse infiltreren/geborgen worden. Het functioneren van de riolering wordt niet nadelig beïnvloed en het milieu wordt niet zwaarder belast dan in de huidige situatie.

Wateroverlast (oppervlaktewater)

Een toename in het verharde oppervlak resulteert in een versnelde afvoer van hemelwater. Als dit hemelwater niet vertraagd wordt afgevoerd wordt het watersysteem zwaarder belast en het waterbezwaar naar benedenstroomse gebieden afgewenteld. Ook is er geen aanvulling van het grondwater. Uitgangspunt is dat (nieuwe) ontwikkelingen minimaal hydrologisch neutraal zijn of een verbetering ten opzichte van de huidige situatie.

Binnen het plangebied is in de huidige situatie geen verhard oppervlak aanwezig. In de beoogde situatie bedraagt de oppervlakte van de woningen ongeveer 550 m². Daarnaast zal een gedeelte van de erven worden verhard, voor het parkeren op eigen terrein en als terras. Bij de uiteindelijke inrichting van het gebied worden voorzieningen gerealiseerd om het regenwater ter plaatse te infiltreren of bergen. De huidige groenvoorziening wordt verkleind. Momenteel liggen daar de wadi's. In het nieuwe plan blijft hiervan circa 3.000 m² groen behouden. De wadi's (ongeveer 350 m²) worden in het (nieuwe) ontwerp opgenomen. Binnen het plangebied is hiervoor voldoende ruimte.

Procedure

Als er op een categorie 2 vraag (zie voorgaande tabel) een 'ja' is geantwoord, is een uitgebreide watertoets noodzakelijk. Ervan uitgaande dat de toename van het afvalwater (DWA) niet groter is dan 1,0m³/uur kan worden geconcludeerd dat het doorlopen van een watertoetsproces, in samenwerking met het waterschap, niet noodzakelijk is.

4.10.3 Conclusie

Het aspect water vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit bestemmingsplan.

4.11 Archeologie

Algemeen

Bij een ruimtelijk plan moet, conform de Erfgoedwet, vooraf worden beoordeeld of er eventueel sprake is van archeologische waarden. Door ondertekening van het verdrag van Malta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van het cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, moet worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Toetsing

Bureau voor Archeologie heeft een bureau- en inventariserend veldonderzoek⁸ in de vorm van boringen uitgevoerd voor de ontwikkellocatie. Navolgend worden de onderzoeksresultaten kort besproken.

Het plangebied ligt in het archeologisch landschap 'Noordelijk zandgebied', in de landschapszone dekzandruggen en rivierduinen. Volgens de geologische kaart bestaat de bodemopbouw uit fijn dekzand. Op de bodemkaart en geomorfologische kaart staat het plangebied als bebouwd gekarteerd. In de omgeving van het plangebied liggen beekdalen en dekzandruggen en -koppen.

Op kaarten uit de 18e eeuw tot begin 20e eeuw is het plangebied in gebruik als landbouwgrond. Op de Bonneblad van 1929 staan in het zuidwesten van het plangebied twee gebouwen. Op latere topografische kaarten staat langs de zuidgrens van het plangebied een fabriekshal. De bebouwing is gesloopt tussen 1995 en 2007. Na de sloop is in 2007 het plangebied gesaneerd en is een wadi aangelegd.

Eventuele archeologische resten kunnen in de top van het dekzand aanwezig zijn. In het plangebied zijn zes boringen gezet tot in de schone C-horizont. De einddiepte van de boringen ligt tussen 100 en 185 cm onder maaiveld. Het booronderzoek bevestigt dat de bodemopbouw bestaat uit matig fijn dekzand. In het hele plangebied is een recent omgewerkte A-horizont met baksteenfragmenten, puin en modern vlakglas aanwezig. Vermoedelijk is deze verstoring gerelateerd aan de sloop van de fabriekshal in het zuiden van het plangebied dan wel aan de sanering van het plangebied. Er zijn geen resten van bodemvorming of archeologische indicatoren zoals dateerbaar aardewerk aangetroffen. De kans op de aanwezigheid van archeologische resten in het plangebied wordt daarom als laag ingeschat. Bureau voor Archeologie adviseert het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkelingen.

Conclusie

Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.12 Cultuurhistorie

Algemeen

Door de wijziging van artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten ook cultuurhistorische waarden worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

Toetsing

Beschermde monumenten

In het plangebied bevinden zich geen beschermde rijks- en gemeentelijke monumenten en het ligt niet in een beschermd stads- of dorpsgezicht.

⁸ Bureau voor Archeologie (2020). Een bureau- en inventariserend veldonderzoek. Meester Nelissenstraat 45, Beltrum. Projectnummer: 2214-6687. 1 mei 2020.

Bouwhistorische waarden

Er is geen sprake van bestaande bebouwing meer. Er zijn geen bouwhistorische waarden aanwezig. Op de locatie heeft de lagere landbouwschool (1927-1972) van Beltrum gestaan. Alleen de bomen op het voormalige voorplein herinneren nog aan deze periode en zijn daarom ook van cultuurhistorische waarde.

Historisch-stedenbouwkundige en landschappelijke waarden

De onderzoekslocatie ligt in de bebouwde kom van Beltrum, aan de Meester Nelissenstraat. Links van de voormalige bedrijfslocatie van ABCTA en rechts van recente woonbebouwing (jaren '70 en '80). Stedenbouwkundig ligt de locatie ten oosten van het oudste deel van het dorp, aan de weg naar Groenlo.

Qua landschap ligt het hele dorp in een van oudsher vochtige kamponginning.

“Berkelland heeft een zeer groot aantal deelgebieden die we scharen onder de vochtige kamponginningen, de natte variant van de oude kamponginningen. Daar overheerste het laaggelegen grasland of de (natte) heide. De aanwezige, merendeels wel middeleeuwse bouwlandkampen maakten minder dan de helft van de oppervlakte uit en sloten daarbij niet op elkaar aan. Waar de oude kamponginningen vaker geconcentreerd rond de dekzandruggen nabij de Berkel lagen, vinden we dit landschap overal in Berkelland terug, zoals in en rond Beltrum. Maar de gemiddelde gaafheid van deze gebieden is laag, omdat de landschappelijke structuur met zijn lage, onregelmatig gevormde percelen met perceelsrandbeplanting zich weinig voor moderne landbouw leende.”

De locatie is verder niet van landschappelijk of historisch-stedenbouwkundige waarde.

Historisch-geografische waarden

Dit deel van de Meester Nelissenstraat gaat buiten de bebouwde kom over in de Grolseweg en behoort tot oudste structuur van het dorp. Het was onderdeel van de handelsroute tussen Pruisen en de hanzesteden. De locatie heeft tot 1972 plaats geboden aan de lagere landbouwschool totdat deze naar Groenlo verplaatst is. Voor de school stonden twee bomen, die nu nog resteren in het plangebied.

Naast het historische gegeven als schoollocatie heeft de locatie zelf verder geen belangrijke historisch-geografische waarden.

De ontwikkeling levert geen verlies van cultuurhistorische waarden op. Ondanks dat de kern Beltrum nog geen nadere waardering gekregen heeft, is een nader cultuurhistorisch onderzoek voor deze locatie niet noodzakelijk. Behoud van groen op het perceel is wenselijk.

Conclusie

Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

4.13 Verkeer en parkeren

Verkeersgeneratie

Voor het maken van een inschatting van de hoeveelheid autoverkeer die wordt gegenereerd bij een bepaalde ontwikkeling, hanteert het CROW⁹ kencijfers voor wat betreft verkeersgeneratie. Onder verkeersgeneratie wordt hierbij verstaan de totale hoeveelheid gemotoriseerd verkeer (excl. openbaar vervoer) die gedurende een gekozen tijdsperiode naar de desbetreffende voorziening toe rijdt en hiervan wegrijdt. Gezien het feit dat het plangebied nabij de dorpsrand ligt worden de kencijfers voor 'rest bebouwde kom' aangehouden. De gemeente Berkelland wordt conform CBS-gegevens ten aanzien van de mate van stedelijkheid gezien als een 'weinig stedelijk' gebied.

Navolgend is een overzicht weergegeven van de verkeersbewegingen die de nieuwe inrichting van het plangebied met zich meebrengt.

| Toekomstige verkeersgeneratie -2 patiowoningen voor senioren (koop, huis, twee-onder-een-kap) -2 woningen voor starters of senioren (koop, huis, twee-onder-een-kap) | |
|---|-----------------------|
| Minimaal | $4 \times 7,4 = 29,6$ |
| Maximaal | $4 \times 8,2 = 32,8$ |

Verkeersbewegingen per etmaal (Bron: CROW, publicatie 381).

Uit de verkeersberekeningen blijkt dat er in totaal minimaal 29,6 en maximaal 32,8 extra verkeersbewegingen ontstaan bij de voorgenomen ontwikkeling. De capaciteit van de omliggende wegen is zodanig dat de verwachting gerechtvaardigd is dat dit extra verkeer zonder problemen kan worden opgenomen in het heersende verkeersbeeld. Ook gelet op de nabijheid van de Meester Nelissenstraat, de doorgaande weg tussen Beltrum en Groenlo.

Parkeren

In het plangebied komen in totaal 4 woningen, 2 patiowoningen voor senioren en 2 woningen voor starters (of senioren). Gelet op het gemeentelijk beleid gelden voor het voorliggende plangebied de volgende parkeernormen:

- Woningen middeldure sector: 1,8 parkeerplaatsen per woning waarvan 0,3 parkeerplaats voor bezoekers.

Voor de voorgenomen ontwikkeling bestaat een parkeerbehoefte van (afgerond naar boven) 8 parkeerplaatsen. Een gedeelte van de parkeerplaatsen wordt gerealiseerd op eigen terrein. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om parkeerplaatsen te realiseren nabij het plangebied, bijvoorbeeld langs de Grutto.

Conclusie

Het aspect verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

⁹ CROW, publicatie 381, toekomstbestendig parkeren, van parkeerkencijfers naar parkeernormen.

4.14 Kabels en leidingen

Er bevinden zich geen planologisch relevante kabels en leidingen in het plangebied of in de directe nabijheid van het plangebied.

5 Wijze van bestemmen

5.1 Algemeen

5.1.1 *Wat is een bestemmingsplan?*

Het gemeentelijke bestemmingsplan is een middel waarmee functies aan gronden worden toegekend. Het gaat dus om het toekennen van gebruiksmogelijkheden. Vanuit de Wet ruimtelijke ordening volgt een belangrijk principe: het gaat om toelatingsplanologie. Het wordt de grondgebruiker (eigenaar, huurder etc.) toegestaan om de functie die het bestemmingsplan geeft, uit te oefenen. Dit houdt in dat:

- de grondgebruiker niet kan worden verplicht om een in het bestemmingsplan aangewezen bestemming ook daadwerkelijk te realiseren, en
- de grondgebruiker geen andere functie mag uitoefenen in strijd met de gegeven bestemming (de overgangsbepalingen zijn hierbij mede van belang).

Een afgeleide van de gebruiksregels in het bestemmingsplan zijn regels voor bebouwing (omgevingsvergunning voor het bouwen) en regels voor het verrichten van 'werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden' (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden).

Een bestemmingsplan regelt derhalve:

- het toegestane gebruik van gronden (en de bouwwerken en gebouwen); en een bestemmingsplan kan daarbij regels geven voor:
 - het bebouwen van de gronden;
 - het verrichten van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument voor het voeren van ruimtelijk beleid, maar het is zeker niet het enige instrument. Andere ruimtelijke wetten en regels zoals bijvoorbeeld de Woningwet, de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet milieubeheer en het Bouwbesluit zijn ook erg belangrijk voor het uitoefenen van ruimtelijk beleid.

5.1.2 *Over bestemmen, dubbelbestemmen en aanduiden*

Op de verbeelding wordt aangegeven welke bestemming gronden hebben. Dit gebeurt via een bestemmingsvlak. Voor het op de verbeelding aangegeven bestemmingsvlak gelden de gebruiksmogelijkheden zoals die in de bijbehorende regels worden gegeven. Die toegekende gebruiksmogelijkheden kunnen op twee manieren nader worden ingevuld:

- 1 Via een dubbelbestemming. Een dubbelbestemming is, zoals de naam al zegt, een bestemming die óók aan de gronden wordt toegekend. Voor gronden kunnen dus meerdere bestemmingen gelden. Er geldt altijd één 'enkel' bestemming (dat is dé bestemming) en soms geldt er een dubbelbestemming (soms zelfs meerdere). In de regels van de dubbelbestemming wordt omschreven wat er voor de onderliggende gronden geldt aan extra bepalingen in aanvulling, of ter beperking, van de mogelijkheden van de onderliggende bestemmingen.

- 2 Via een aanduiding. Een aanduiding is een teken op de verbeelding. Dat teken kan bestaan uit een lijn, een figuur, of een lettercode etc. Via een aanduiding wordt in de regels 'iets' geregeld. Dat 'iets' kan betrekking hebben op extra mogelijkheden of extra beperkingen voor het gebruik en/of de bebouwing en/of het aanleggen van werken. Aanduidingen kunnen voorkomen in een bestemmingsregel, in meerdere bestemmingsregels en kunnen ook een eigen regel hebben.

5.1.3 Hoofdstukindeling van de regels

De regels zijn verdeeld over 4 hoofdstukken:

- 1 Inleidende regels. In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de regels worden gebruikt (artikel 1). Dit gebeurt om een eenduidige uitleg en toepassing van de regels te waarborgen. Ook is bepaald de wijze waarop gemeten moet worden bij het toepassen van de regels (artikel 2).
- 2 Bestemmingsregels. In dit tweede hoofdstuk zijn de regels van de bestemmingen opgenomen. Dit gebeurt in alfabetische volgorde. Per bestemming is het toegestane gebruik geregeld en zijn bouwregels en, eventueel, ook bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden opgenomen. Als er dubbelbestemmingen zijn worden die ook in dit hoofdstuk opgenomen. Die komen, ook in alfabetische volgorde, achter de bestemmingsregels. Ieder artikel kent een vaste opzet. Eerst wordt het toegestane gebruik geformuleerd in de bestemmingsomschrijving. Vervolgens zijn bouwregels opgenomen. Aansluitend volgen afwijkingsregels met betrekking tot bouw- en/of gebruiksregels. Ten slotte zijn eventueel bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden en/of wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Belangrijk om te vermelden is dat naast de bestemmingsregels ook in andere artikelen relevante informatie staat die mede gelezen en geïnterpreteerd moet worden. Alleen zo ontstaat een volledig beeld van hetgeen is geregeld.
- 3 Algemene regels. In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het hele plan. Het zijn achtereenvolgens een anti-dubbelregel, algemene bouwregels, algemene gebruiksregels, algemene afwijkingsregels en algemene procedureregels.
- 4 Overgangs- en slotregels. In het laatste hoofdstuk is het overgangsrecht en een slotregel opgenomen. Hoewel het hier in wezen ook algemene regels betreft, zijn deze vanwege hun meer bijzondere karakter in een apart hoofdstuk opgenomen.

5.2 Dit bestemmingsplan

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De verbeelding en de regels vormen tezamen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen moeten in onderlinge samenhang worden gezien en toegepast. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels over het gebruik gekoppeld. De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft een weergave van de

beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen. Tot slot is de toelichting van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

5.2.1 Bijzonderheden in dit bestemmingsplan

De regels in dit bestemmingsplan zijn opgezet aan de hand van wat hiervoor is beschreven. Er is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij het bestemmingsplan 'Beltrum, ABCTA-terrein 2017'.

Dit bestemmingsplan kent enkelbestemmingen (groen, tuin en wonen). Deze bestemmingen worden hierna kort toegelicht. Dubbelbestemmingen zijn in dit plan niet opgenomen.

Groen

Deze bestemming is opgenomen voor het noordelijk deel van het plangebied. Binnen deze bestemming zijn ook speelgelegenheden mogelijk. Uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten dienste van de bestemming zijn toegestaan, met een bouwhoogte van maximaal 3 meter. Uitgezonderd zijn verlichtingsarmaturen en speelvoorzieningen (maximum bouwhoogte 6 meter).

Tuin

Deze gronden behoren bij de op de aangrenzende gronden gelegen gebouwen. Ook mogen er erkers gebouwd worden ten dienste van de aangrenzende bestemming 'Wonen'.

Wonen

Aan een deel van het plangebied is de bestemming 'Wonen' toegekend. Hiervoor geldt dat hoofdgebouwen binnen de aangegeven bouwvlakken gerealiseerd moeten worden. De goot- en bouwhoogte mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' is aangegeven. Voor de woningen aan de Meester Nelissenstraat is dit respectievelijk 4 en 7 meter. Voor de woningen aan de Grutto is dit 6 respectievelijk 10 meter. Binnen deze bestemming zijn ook vrije beroepen (wat hieronder wordt verstaan is opgenomen in de begripsbepalingen van artikel 1) toegestaan, echter beperkt tot een oppervlakte van ten hoogste 30% per woning tot een maximum van 50 m². Na afwijking van het bestemmingsplan kan het bevoegd gezag onder voorwaarden een omgevingsvergunning verlenen voor bedrijfsmatige activiteiten aan huis of mantelzorg.

5.2.2 Algemene regels

Naast de bestemmingen bevat het plan een aantal algemene regels over bijvoorbeeld begrippen, de wijze van meten, algemene afwijkingen en overgangsrecht. Deze min of meer standaardregels in bestemmingsplannen worden hier verder niet toegelicht.

De parkeernormen voor het plangebied zijn opgenomen als bijlage bij de regels en hebben betrekking op de algemene gebruiksregels in het plan. De inrichting van de gronden moet zodanig plaatsvinden, dat wordt voldaan aan de gemeentelijke parkeernormen zoals weergegeven in de bijlage 'Parkeernormen' die bij deze regels is

gevoegd. Het bevoegd gezag kan overigens bij een omgevingsvergunning afwijken van de in het plan voorgeschreven parkeernormen.

6 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient op grond van artikel 3.1.6, eerste lid, sub f van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) onderzoek plaats te vinden naar de financiële uitvoerbaarheid van het plan. Hierbij is de vraag relevant op welke manier de te maken kosten voor het project gedekt zijn, waarbij eventuele planschade onderdeel uitmaakt van de kosten.

Het voorliggende plan wordt gerealiseerd op particulier initiatief. De gemeente en de initiatiefnemers (CPO-groep) hebben een anterieure overeenkomst gesloten waarin de rechten en plichten van zowel de initiatiefnemers als de gemeente zijn aangegeven, alsmede de definitieve regeling van kostenverhaal. Met deze overeenkomst is het plan verzekerd van kostendekking, het opstellen van een exploitatieplan is daarom overeenkomstig artikel 6.12, lid 2 onder a. van de Wet ruimtelijke ordening niet nodig. Gesteld kan worden dat er geen verplichting is om tegelijkertijd met de ruimtelijke procedure een exploitatieplan op te stellen.

7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De procedure voor vaststelling van een bestemmingsplan is geregeld in de Wet ruimtelijke ordening. Aangegeven is dat tussen de gemeente en verschillende instanties waar nodig overleg over het plan moet worden gevoerd, voordat een ontwerpbestemmingsplan ter visie kan worden gelegd. Bovendien is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing (zienswijzenprocedure).

Na het voorontwerp wordt het bestemmingsplan in ontwerp ter inzage gelegd. Tegen dit ontwerpplan kunnen zienswijzen worden ingediend. Hierna beoordeelt de gemeente de zienswijzen en stelt de gemeenteraad vervolgens het bestemmingsplan (al dan niet gewijzigd) vast.

7.1 Inspraak

De gemeentelijke inspraakverordening bepaalt dat het bestuursorgaan zelf kan besluiten of inspraak wordt verleend bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid. De gemeente heeft met betrekking tot het voorliggende plan besloten dat het plan gedurende twee weken voor inspraak ter inzage wordt gelegd.

Van 9 tot en met 22 juli 2020 lag het plan ter inzage. Tijdens deze termijn kon iedereen zijn of haar inspraakreactie geven over dit plan.

Inloopavond

Deze inloop is op 30 juni 2020 georganiseerd door de CPO-groep. Vanwege de weersomstandigheden was dit in het voorportaal van de RK-kerk aan het Mariaplein 4. Tijdens deze avond zijn vragen gesteld en beantwoord. Geen van de gestelde vragen kan worden aangemerkt als een inspraakreactie. Ook de opmerkingen die gemaakt zijn, waren voornamelijk van algemene en informatieve aard.

Schriftelijke inspraakreacties

Tijdens de terinzagelegging van het voorontwerpbestemmingsplan heeft de gemeente één schriftelijke inspraakreactie ontvangen. Ondertekend door bewoners van vier verschillende adressen. Hieronder is deze inspraakreactie kort samengevat, beoordeeld en is beschreven of het ontwerp hierdoor is aangepast.

Ingediende inspraakreactie:

Indieners wonen naast en dichtbij het plangebied aan de Meester Nelissenstraat en Grutto. Zij hebben moeite met het toevoegen van woningen in het net aangelegde groene gebied.

De volgende inspraakreacties worden beschreven:

1. Twee families hebben hun kavels gekocht met uitzicht op groen. Deze herziening verandert dit van "groen" naar "steen". Het leef- en woongenot wordt hierdoor beperkt.
2. Het woningbouwplan op het ABCTA-terrein is ruim opgezet in combinatie met groen. Met deze herziening is van die ruime opzet geen sprake meer. Er verdwijnt veel groen met de bijbehorende recreatieve functie. De nieuwe verkaveling kent geen ruimtelijke opzet.

3. In het voortraject hebben indieners via e-mail al zorgen geuit over het mogelijk verdwijnen van het (cross)bosje. Bij de herinrichting van het ABCTA-terrein is toegezegd dat speelvoorzieningen worden geplaatst. Hiervoor is gezamenlijk een plan opgesteld, met een door de gemeente beschikbaar gesteld budget. Tot heden zijn er nog geen speelvoorzieningen gerealiseerd. Deze voorzieningen moeten alsnog worden gerealiseerd binnen de groenlocaties op het ABCTA-terrein.
4. In de plantoelichting staat eerst (pagina 20) dat deze ontwikkeling niet gepaard gaat met het rooien van bomen en/of struiken. Een pagina verder (21) staat dat geen houtopstanden worden geveld waarop de regels van de Wet natuurbeheerbescherming van toepassing zijn. Dit zijn twee wezenlijke verschillen. Ook blijkt dat voor deze ontwikkeling bijna 260 m² bosschage moet verdwijnen. Een groot deel van de groene omgeving verdwijnt hierdoor.
5. In de memo over ecologie (29 april 2020) is alleen ingegaan op het nieuw aangelegde groen. Het bestaande groen is niet geschouwd en onderzocht. Ook een deel van het bestaande groen verdwijnt. Het verwijderen van dit deel (zo'n 260 m²) heeft wellicht wel effect op de ecologie.
6. De afbeelding "Impressie huidige situatie plangebied" (pagina 7, plantoelichting) geeft een vertekend beeld. De groenvoorzieningen zorgen voor veel kleur in de wijk en zijn een goede afwisseling bij de rest van de versterking in de Meester Nelissenstraat en Grutto.

Beoordeling van de inspraakreactie:

1. De gemeente realiseert zich dat het niet uw voorkeur heeft, om naast uw eigendom nieuwe woningen te bouwen ten koste van een nu nog open(baar) terrein. In dit geval een (recent gerealiseerde) groenvoorziening. Er is echter geen sprake van een ontoelaatbare aantasting van het leef- en woongenot. Vanuit de Beltrumse bevolking kreeg de gemeente meerdere verzoeken om (weer) woningen te bouwen. En dan vooral voor starters op de woningmarkt, alsook voor senioren die een levensloopbestendige woning zochten. Dit aanbod ontbrak in Beltrum. Met de inwoners van Beltrum zijn hiervoor enkele sessies geweest. Meerdere potentiële locaties zijn hierbij ingebracht, waaronder ook deze. De locaties zijn vervolgens beoordeeld op de mogelijkheden om woningen te ontwikkelen. Denk hierbij aan ruimtelijke, stedenbouwkundige en milieu aspecten. Naast de voormalige Jenaplanschool bleken uiteindelijk 2 locaties geschikt. Deze, en ook het onbebouwde weiland aan de Hoornhorststraat en Gaarden (Hofmansweide). Het college heeft op 16 april 2019 besloten om hiervoor nieuwe woningbouwplannen te ontwikkelen. De plannen moeten door een CPO-groep (toekomstige bewoners) worden ontwikkeld. De gemeente verzorgt de hiervoor benodigde bestemmingsplanherziening.
2. De nieuwe woningen passen stedenbouwkundig in de bestaande verkaveling. Ook na de bouw van de vier extra woningen, blijft het ABCTA-terrein nog steeds ruim van opzet en met het nodige groen. De nieuwbouw gaat wel ten koste van een deel van de groenvoorziening. Voor het deel dat groen blijft wordt een nieuwe inrichting gemaakt, zodat ook de waterbergende en recreatieve (spelen) functies behouden blijven.
3. Op de e-mail met zorgen over het (cross)bosje heeft de gemeente gereageerd dat dit meegenomen wordt bij de verdere planvorming. Voor het resterende groengebied wordt een nieuw ontwerp gemaakt. Pas dan kan ook worden

beoordeeld of het bestaande bosje goed ingepast kan worden. Het bosje valt wel voor het grootste deel binnen de passende bestemming "Groen". Voor het bestemmingsplan heeft het op dit moment geen gevolgen.

Niet geheel duidelijk is naar welk "plan" verwezen wordt, en van wanneer. Er zijn meerdere sessies met de buurt geweest. Ook voor de inrichting van het openbaar groen. Op basis van deze bijeenkomsten is de uiteindelijke inrichting bepaald en uitgevoerd. De aanleg van het openbaar groen is begin dit jaar afgerond. De buurt is woonrijp opgeleverd en daarmee is de inrichting klaar. Voor het openbaar groen tussen Meester Nelissenstraat en Grutto moet na afronding van dit traject een hernieuwde inrichting worden gemaakt. Ook hierbij wordt input aan de buurt gevraagd. De berging van het water (wadi's) moet dan in ieder geval opnieuw ingepast worden.

4. Voor de nieuwe woningen moeten een aantal bomen worden verwijderd. Dit zijn zowel wat "oudere" bomen als recent ingeplante bomen. De tekst op pagina 20 is dan ook niet correct. Dit wordt aangepast in het ontwerp. Wel is correct beschreven dat deze bomen en struiken niet onder de Wet natuurbescherming vallen.

De vier extra woningen worden gebouwd in een deel van het bestaande openbaar groen. Dit groen wordt dus ingeleverd ten behoeve van de woonfunctie. Relatief blijft er binnen de buurt nog voldoende openbaar groen aanwezig. De genoemde ruime opzet blijft dan ook zeker bestaan.

5. Tijdens het veldbezoek (16 april 2020) is het gehele groene gebied beoordeeld. Ook het bestaande groen. Er zijn geen bijzondere natuurwaarden waargenomen. Eerder is het genoemde deel ook al beoordeeld tijdens de bestemmingsplanprocedure voor het gehele ABCTA-terrein (2017). Toen is geconstateerd dat er geen beschermde dieren en planten aanwezig waren. Het verkleinen van de groenvoorziening met deze hoeveelheid heeft geen effect op de bestaande ecologie.
6. De groenvoorziening is begin 2020 aangelegd. De foto is tijdens de voorbereidingen van het bestemmingsplan gemaakt (maart 2020). Dit was voordat alles in bloei stond. De foto is ook slechts ter illustratie. In het ontwerp wordt de foto vervangen.

Aanpassing voorontwerpbestemmingsplan

De tekst over het rooien van bomen en/of struiken op pagina 20 van de plantoelichting is aangepast. Ook is de foto van het groengebied op pagina 7 van de plantoelichting vervangen door een recentere.

7.2 Vooroverleg

Volgens artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening moet het bestemmingsplan worden voorgelegd aan het waterschap en aan die diensten van provincie en rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn.

Het voorontwerpbestemmingsplan is op 7 juli 2020 voorgelegd aan de Provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel, Waterbedrijf Vitens, Liander, Gasunie NV en de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland.

Naar aanleiding hiervan heeft de gemeente de volgende schriftelijke reacties ontvangen:

Provincie Gelderland

De provincie constateert dat dit een lokaal plan is. De gemeente is hiervoor verantwoordelijk. De provincie geeft dan ook geen nader advies.

Waterschap Rijn en IJssel

Het waterschap schrijft dat het hemelwater binnen het gebied verwerkt moet worden. Er moeten voorzieningen worden gerealiseerd om wateroverlast te voorkomen. Gevraagd wordt om inzichtelijk te maken waar deze ruimte beschikbaar is.

Reactie gemeente:

De huidige groenvoorziening wordt verkleind. Op dit moment liggen daar de wadi's. In het nieuwe plan blijft hiervan zo'n 3.000 m² groen behouden. De wadi's (ongeveer 350 m²) kunnen en worden in het (nieuwe) ontwerp opgenomen. Hiervoor is de ruimte aanwezig.

Waterbedrijf Vitens

Van Vitens hebben wij (nog) geen schriftelijke reactie ontvangen. Wij gaan er vanuit dat zij kunnen instemmen met het voorontwerpbestemmingsplan.

Liander

Heeft schriftelijk aangegeven geen opmerkingen op het plan te hebben.

Gasunie NV

Zij geven aan dat bij dit bestemmingsplan geen leidingen van de Gasunie betrokken zijn.

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

In de nabijheid van het plangebied zijn geen risicobronnen die vallen onder de wet- en regelgeving van externe veiligheid. De voorgenomen ontwikkelingen passen binnen de normen van de wet- en regelgeving over externe veiligheid.

In de brief worden ook adviezen gegeven om punten te borgen in voorschriften in de omgevingsvergunning. Voor het bestemmingsplan is dat nu niet van belang.

7.3 Ontwerp

Op de procedure van het bestemmingsplan is afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht van toepassing. In navolging hiervan moet, na het voorontwerp, het ontwerpbestemmingsplan voor zes weken ter inzage worden gelegd. Het ontwerpbestemmingsplan "Beltrum, ABCTA-terrein 2017, herziening 2020-1 (Grutto)" ligt van 15 oktober tot en met 25 november 2020 voor iedereen ter inzage. Dit is bekend gemaakt via een kennisgeving in het BerkelBericht en de Staatscourant van 14 oktober 2020, en op de gemeentelijke website (www.gemeenteberkelland.nl). Gedurende voornoemde termijn kan iedereen zienswijzen indienen.



adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Bestemmingsplan | Regels

Beltrum, ABCTA-terrein 2017, herziening 2020-1 (Grutto)

Gemeente Berkelland

Datum: 8 oktober 2020

Projectnummer: 200162

ID: NL.IMRO.1859.BPBTM20200003-0010

INHOUD

REGELS

| | | |
|------------|---------------------------------|-----------|
| 1 | Inleidende regels | 3 |
| Artikel 1 | Begrippen | 3 |
| Artikel 2 | Wijze van meten | 9 |
| | | |
| 2 | Bestemmingsregels | 11 |
| Artikel 3 | Groen | 11 |
| Artikel 4 | Tuin | 12 |
| Artikel 5 | Wonen | 13 |
| | | |
| 3 | Algemene regels | 17 |
| Artikel 6 | Anti-dubbelregel | 17 |
| Artikel 7 | Algemene bouwregels | 17 |
| Artikel 8 | Algemene gebruiksregels | 17 |
| Artikel 9 | Algemene afwijkingsregels | 18 |
| Artikel 10 | Algemene procedureregels | 19 |
| | | |
| 4 | Overgangs- en slotregels | 20 |
| Artikel 11 | Overgangsrecht | 20 |
| Artikel 12 | Slotregel | 21 |

Bijlage

- Bijlage 1: Parkeernormen

De verbeelding

Verbeelding met legenda

1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 **plan:**

het bestemmingsplan 'Beltrum, ABCTA-terrein 2017, herziening 2020-1 (Grutto)' met identificatienummer NL.IMRO.1859.BPBTM20200003-0010 van de gemeente Berkelland;

1.2 **bestemmingsplan:**

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlage;

1.3 **verbeelding:**

- a. de analoge verbeelding van het bestemmingsplan 'Beltrum, ABCTA-terrein 2017, herziening 2020-1 (Grutto)' bestaande uit de kaart met tekeningnummer NL.IMRO.1859.BPBTM20200003-0010;
- b. de digitale verbeelding van het bestemmingsplan 'Beltrum, ABCTA-terrein 2017, herziening 2020-1 (Grutto)';

1.4 **aan- of uitbouw:**

een aan het (hoofd)gebouw aanwezig gebouw dat in ruimtelijk en/of architectonisch opzicht ondergeschikt is aan dat (hoofd)gebouw, maar in functioneel opzicht deel uitmaakt van dat (hoofd)gebouw;

1.5 **aanduiding:**

een geometrisch bepaald vlak of figuur waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.6 **aanduidingsgrens:**

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.7 **aanduidingsvlak:**

een geometrisch vlak waarop een aanduiding betrekking heeft;

1.8 **aaneengebouwd:**

bebouwing die wordt gekenmerkt door een rij van minimaal drie aan elkaar gebouwde hoofdgebouwen;

1.9 **achtererfgebied:**

erf achter de lijn die het hoofdgebouw doorkruist op 1 meter achter de voorkant en van daaruit evenwijdig loopt met het aangrenzend openbaar gebied, zonder het hoofdgebouw opnieuw te doorkruisen of in het erf achter het hoofdgebouw te komen;

1.10 **achtergevel:**

een van de weg afgekeerde gevel van een hoofdgebouw die parallel of nagenoeg parallel loopt aan de voorgevel;

- 1.11 afwijken van de bouwregels en/of van de gebruiksregels:**
een afwijking als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder c van de Wet ruimtelijke ordening;
- 1.12 bebouwing:**
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
- 1.13 bebouwingspercentage:**
een op de verbeelding of in de planregels aangegeven percentage, dat de maximaal bebouwde oppervlakte binnen het bouwvlak of het bestemmingsvlak aangeeft;
- 1.14 bedrijf:**
een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, bewerken, installeren, inzamelen en verhandelen van goederen;
- 1.15 bedrijfsmatige activiteiten aan huis:**
het op bedrijfsmatige wijze uitoefenen van activiteiten met een kleinschalig karakter, niet zijnde de vrije beroepen, die in een gedeelte van de woning en/of de daarbij behorende (bij)gebouwen worden uitgeoefend, waarbij de woonfunctie als primaire functie behouden en herkenbaar blijft en dat een ruimtelijke uitstraling of uitwerking heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;
- 1.16 bestaand:**
a bij gebruik: het gebruik zoals aanwezig op het moment van inwerkingtreding van het plan, tenzij in de regels anders is bepaald;
b bij bouwwerken: de legaal aanwezige bebouwing die op het moment van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan bestaat, wordt gebouwd, of mag worden gebouwd krachtens een daartoe verleende omgevingsvergunning;
- 1.17 bestemmingsgrens:**
de grens van een bestemmingsvlak;
- 1.18 bestemmingsvlak:**
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;
- 1.19 bijgebouw:**
een op zichzelf staand, al dan niet vrijstaand, gebouw dat door de vorm kan worden onderscheiden van het hoofdgebouw en dat in ruimtelijk en architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;
- 1.20 bouwen:**
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;
- 1.21 bouwgrens:**
de grens van een bouwvlak;

- 1.22 bouwlaag:**
een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, dit met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder;
- 1.23 bouwperceel:**
een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;
- 1.24 bouwperceelgrens:**
de grens van een bouwperceel;
- 1.25 bouwvlak:**
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;
- 1.26 bouwvlakgrens:**
de grens van een bouwvlak;
- 1.27 bouwwerk:**
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;
- 1.28 bouwwerk, geen gebouw zijnde:**
alle overige bouwwerken die geen gebouw zijn;
- 1.29 carport:**
een bouwwerk dat, voorzien van een dak en ten hoogste twee wanden, door zijn plaatsing, indeling en inrichting uitsluitend bestemd is voor het stallen van motorvoertuigen;
- 1.30 coffeeshop:**
een horecabedrijf, dat tot doel heeft het verstrekken van niet-alcoholische dranken voor consumptie ter plaatse, met eventueel als nevenactiviteit het verstrekken van kleine etenswaren, al dan niet ter plaatse bereid, en van verdovende en/of hallucinogene stoffen als bedoeld in bijlage II van de Opiumwet;
- 1.31 dak:**
iedere bovenbeëindiging van een gebouw;
- 1.32 detailhandel:**
het bedrijfsmatig te koop aanbieden (waaronder de uitstalling ten verkoop), verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit, waaronder grootschalige detailhandel, volumineuze detailhandel, tuincentrum en supermarkt;
- 1.33 doeleinden van openbaar nut:**
nutsvoorzieningen zoals stroom-, gas, water- en/of telecommunicatievoorzieningen;

- 1.34 eerste verdieping:**
de tweede bouwlaag van een hoofdgebouw, een souterrain of kelder niet daaronder begrepen;
- 1.35 erf:**
al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw, en, voor zover een bestemmingsplan of een beheersverordening van toepassing is, deze die inrichting niet verbieden;
- 1.36 erfgrans:**
de grens van een erf;
- 1.37 erker:**
een ondergeschikte uitbouw van het hoofdgebouw met een beperkte omvang (breedte, hoogte, diepte) en transparante verschijningsvorm, waardoor het stedenbouwkundig aanzicht niet wezenlijk wordt beïnvloed;
- 1.38 evenement:**
elke voor publiek buiten de daarvoor ingerichte inrichtingen toegankelijke festiviteit, grootschalige sportwedstrijd, auto- of motorcrosswedstrijd, optocht, georganiseerd vuurwerk en alle overige tot vermaak en recreatie bedoelde activiteiten, met uitzondering van markten als bedoeld in de Gemeentewet, kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen, en betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
- 1.39 gebouw:**
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;
- 1.40 gebruiken:**
gebruiken, het doen gebruiken, laten gebruiken en in gebruik geven;
- 1.41 groenvoorziening:**
een voor het publiek toegankelijk park of plantsoen of bij de gemeente in onderhoud zijnde groenstroken, grasperken of bloembakken;
- 1.42 halfvrijstaande woning:**
een woning van het type twee-aaneen gebouwd, waarbij sprake is van twee-aaneen gebouwde hoofdgebouwen;
- 1.43 hoofdgebouw:**
een of meer panden, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkste is;

- 1.44 horecabedrijf:**
een bedrijf of instelling waar bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt, en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt en/of ter plaatse zaalruimten worden verhuurd en beschikbaar gesteld. Tot een horecabedrijf worden ook afhaalzaken en maaltijdbezorgingsdiensten gerekend;
- 1.45 huishouden:**
een huishouden bestaat uit één of meer personen die alleen of samen in een woonruimte wonen en zelf in hun dagelijkse behoeften voorzien;
- 1.46 huisvesting in verband met mantelzorg:**
huisvesting in of bij een woning van één huishouden van maximaal twee personen, van wie ten minste één persoon mantelzorg verleent aan of ontvangt van een bewoner van de woning;
- 1.47 maaiveld:**
het oppervlak (of de gemiddelde hoogte daarvan) van het land of de bovenkant van het terrein dat een bouwwerk omgeeft;
- 1.48 mantelzorg:**
intensieve zorg of ondersteuning, die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende, ten behoeve van zelfredzaamheid of participatie, rechtstreeks voortvloeiend uit een tussen personen bestaande sociale relatie, die de gebruikelijke hulp van huisgenoten voor elkaar overstijgt, en waarvan de behoefte met een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of andere door de gemeente aangewezen sociaal-medisch adviseur kan worden aangetoond;
- 1.49 nadere eis:**
een nadere eis zoals bedoeld in artikel 3.6, lid 1, onder d van de Wet ruimtelijke ordening;
- 1.50 omgevingsvergunning:**
een vergunning als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- 1.51 ondergronds bouwwerk:**
een (gedeelte van) een bouwwerk, waarvan de bovenkant van de vloer ligt op ten minste 1,75 meter beneden peil;
- 1.52 openbaar toegankelijk gebied:**
weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994, alsmede pleinen, parken, plantsoenen, openbaar vaarwater en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van wegen uitsluitend bedoeld voor de ontsluiting van percelen door langzaam verkeer;
- 1.53 overkapping:**
een bouwwerk van één bouwlaag dat dient ter overdekking en met niet meer dan één wand is uitgevoerd;

- 1.54 pand:**
de kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is;
- 1.55 parkeervoorziening:**
voorzieningen voor het parkeren, zoals parkeerplaatsen en in- en uitritten;
- 1.56 peil:**
- a voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
 - b voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
 - c als in of op het water wordt gebouwd: de hoogte van het terrein ter plaatse van het meest nabij gelegen punt waar het water grenst aan het vaste land;
- 1.57 seksinrichting:**
een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in ieder geval verstaan een prostitutiebedrijf, alsmede een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;
- 1.58 speelvoorzieningen:**
attributen voor sport en spel, vooral op en rond kinderspeelplaatsen en trapveldjes;
- 1.59 twee-onder-een-kapwoning:**
zie: halfvrijstaande woning;
- 1.60 voorerfgebied:**
erf dat geen onderdeel is van het achtererfgebied;
- 1.61 voorgevel:**
de naar de weg gekeerde gevel van een gebouw of, als een gebouw met meer dan één zijde naar de weg is gekeerd, de als zodanig door burgemeester en wethouders aan te wijzen gevel(s);
- 1.62 vrij beroep:**
een beroep of het bedrijfsmatig verlenen van diensten op administratief, juridisch, medisch, therapeutisch, kunstzinnig, ontwerptechnisch of hiermee gelijk te stellen gebied;
- 1.63 vrijstaande woning:**
een woning zonder gemeenschappelijke wand met een andere woning;
- 1.64 waterhuishoudkundige voorziening:**
voorzieningen die nodig zijn voor een goede wateraanvoer, waterafvoer, waterberging en waterkwaliteit;

- 1.65 wonen:**
het leven in een permanent dag- en nachtverblijf alwaar een huishouden wordt gevoerd;
- 1.66 woning (wooneenheid):**
een complex van ruimten, bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden;
- 1.67 zijerf:**
gedeelte van het erf dat aan de zijkant en achter het verlengde van de voorgevel van het gebouw is gelegen;
- 1.68 zijgevel:**
de naar de zijkant(en) van het erf toegekeerde gevel(s) van een hoofdgebouw.

Artikel 2 **Wijze van meten**

Bij toepassing van deze planregels wordt als volgt gemeten:

- 2.1 Gebouwen en bouwwerken**
- 2.1.1 De afstand van een bouwwerk tot de zijdelingse perceelgrens:
Vanaf de buitenwerkse gevelvlakken - dan wel, indien sprake is van overstekende daken met een overstekend gedeelte van meer dan 0,75 meter, respectievelijk overstekken van meer dan 0,75 meter, vanaf de buitenrand van het overstekende dak/de overstek - neerwaarts geprojecteerd, tot de kadastrale zijgrens van het perceel.
- 2.1.2 De bouwhoogte van een bouwwerk:
Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.
- 2.1.3 De breedte van een gebouw:
Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of de harten van de scheidingsmuren.
- 2.1.4 De dakhelling:
Langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.
- 2.1.5 De goothoogte van een bouwwerk:
Vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeiboord of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.
- 2.1.6 De inhoud van een bouwwerk:
Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

- 2.1.7 De oppervlakte van een bouwwerk:
Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.2 **Ondergeschikte bouwdelen**

Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen, worden ondergeschikte bouwdelen als:

- a plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten en aan- of uitbouwen met een oppervlakte van 2 m² of kleiner;
- b overstekende daken;
- c luifels als geïntegreerd onderdeel van een gebouw of een uitbouw; buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding niet meer dan 0,75 meter ten opzichte van de bouwgrens of bestemmingsgrens bedraagt.

2.3 **Maatvoering**

Alle maten zijn, tenzij anders aangegeven:

- a voor lengten in meters (m);
- b voor oppervlakten in vierkante meters (m²);
- c voor inhoudsmaten in kubieke meters (m³);
- d voor verhoudingen in procenten (%);
- e voor hoeken/hellingen in graden (°).

2.4 **Metten**

Bij de toepassing van deze regels wordt gemeten tot en/of vanuit het hart van de lijn.

2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 *Bestemmingsomschrijving*

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a groenvoorzieningen;
- met daarbij behorende:
- b bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
 - c verblijfsgebied;
 - d paden en verhardingen;
 - e parkeervoorzieningen;
 - f speelvoorzieningen;
 - g water;
 - h waterhuishoudkundige voorzieningen;
 - i doeleinden van openbaar nut.

3.2 *Bouwregels*

3.2.1 Algemeen

Op de voor 'Groen' aangewezen gronden mogen alleen bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor een bouwwerk, geen gebouw zijnde geldt dat de bouwhoogte maximaal 3 meter mag bedragen, met uitzondering van:

- a verlichtingsarmaturen waarvan de bouwhoogte maximaal 6 meter mag bedragen;
- b speelvoorzieningen waarvan de bouwhoogte maximaal 6 meter mag bedragen.

Artikel 4 **Tuin**

4.1 **Bestemmingsomschrijving**

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a tuin, behorende bij de op de aangrenzende gronden gelegen gebouwen;
- b erkers ten dienste van de aangrenzende bestemming en alleen voor zover het een woning betreft;

met daarbij behorende:

- c bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
- d voorzieningen, zoals wegen, paden en parkeervoorzieningen.

4.2 **Bouwregels**

Op de voor 'Tuin' aangewezen gronden mogen alleen bouwwerken ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

4.2.1 Gebouwen

Voor een gebouw gelden de volgende regels:

- a alleen toegestaan zijn erkers en wel ten dienste van de directe uitbreiding van de woning;
- b de erker mag alleen worden gebouwd aan de voorgevel van de woning;
- c de diepte van de erker mag niet meer dan 1,50 meter bedragen;
- d de bouwhoogte van de erker mag niet meer dan 3 meter bedragen, met dien verstande dat de bouwhoogte mag worden verhoogd tot maximaal 0,25 meter boven de vloer van de eerste verdieping van het hoofdgebouw.

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor een bouwwerk, geen gebouw zijnde geldt dat de bouwhoogte maximaal 1 meter mag bedragen.

Artikel 5 **Wonen**

5.1 **Bestemmingsomschrijving**

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a wonen;
- b de waterhuishouding;

met daarbij behorende:

- c gebouwen;
- d bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
- e werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden;
- f tuinen;
- g erven;
- h verhardingen;
- i ontsluitingspaden;
- j parkeervoorzieningen;
- k groenvoorzieningen;
- l speelvoorzieningen;
- m water;
- n doeleinden van openbaar nut.

5.2 **Bouwregels**

Op de voor 'Wonen' aangewezen gronden mogen alleen bouwwerken ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

5.2.1 Hoofdgebouwen

Voor een hoofdgebouw gelden de volgende regels:

- a een hoofdgebouw moet binnen een bouwvlak worden gebouwd;
- b het aantal woningen per bouwvlak mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' is aangegeven;
- c de afstand van een vrijstaande woning en van de zijde van een twee-onder-een-kapwoning tot de zijdelingse perceelsgrens moet minimaal 3 meter bedragen;
- d de goothoogte en bouwhoogte mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' is aangegeven.

5.2.2 Aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

- a aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen moeten minimaal 0,50 meter achter de voorgevel van de woning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd en mogen worden gebouwd tot op de erfrens;
- b overkappingen mogen maximaal 0,50 meter voor de voorgevel van de woning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd en mogen worden gebouwd tot op de erfrens;
- c de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen, de bijgebouwen en de overkappingen bij een woning mag niet meer bedragen dan 100 m² en 60% van de oppervlakte van het erf;

- d in afwijking van het bepaalde onder a tot en met c, mag één erker voor de voorgevel van de woning worden gebouwd, waarbij de diepte van de erker maximaal 1,50 meter mag bedragen. De bouwhoogte van de erker mag niet meer dan 3 meter bedragen, met dien verstande dat de bouwhoogte mag worden verhoogd tot maximaal 0,25 meter boven de vloer van de eerste verdieping van het hoofdgebouw;
- e de goothoogte van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mag maximaal 3 meter bedragen, met dien verstande dat de goothoogte mag worden verhoogd tot maximaal 0,25 meter boven de vloer van de tweede bouwlaag van het hoofdgebouw;
- f de bouwhoogte van aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen mag maximaal 6 meter bedragen, met dien verstande dat zij minimaal 1 meter onder de hoogte van het hoofdgebouw blijft en zij voor plat afgedekte aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen maximaal 4 meter mag bedragen;
- g aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen die gebouwd worden binnen het bouwvlak moeten voldoen aan de bouwregels zoals gesteld onder artikel 5.2.1 onder d;
- h het onder g gestelde is niet van toepassing voor de aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen die op minder dan 3 meter uit de zijdelingse perceelsgrens gebouwd worden. De bepalingen zoals gesteld onder a tot en met f en i en blijven dan onverkort van kracht;
- i de aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen die gebouwd worden binnen het bouwvlak worden niet meegerekend bij de berekening van de oppervlakte en het bebouwingspercentage als bedoeld onder c.

5.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor een bouwwerk, geen gebouw zijnde gelden de volgende regels:

- a als het bouwwerk voor de voorgevel of een naar de weg gekeerde zijgevel van het hoofdgebouw of het verlengde hiervan wordt opgericht, mag de bouwhoogte maximaal 1 meter bedragen;
- b in overige gevallen mag de bouwhoogte maximaal 3 meter bedragen, met uitzondering van erfafscheidingen waarvan de bouwhoogte maximaal 2 meter mag bedragen.

5.2.4 Ondergronds bouwen

Voor het ondergronds bouwen gelden de volgende regels:

- a ondergronds bouwen mag alleen binnen het bouwvlak dan wel onder aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen, met dien verstande dat minimaal 1 meter uit de perceelsgrens gebouwd moet worden;
- b de verticale diepte van een ondergronds bouwwerk mag niet meer dan 3,50 meter beneden peil bedragen.

5.2.5 Vrije beroepen

Voor de vrije beroepen geldende volgende regels:

- a het gebruik blijft beperkt tot een oppervlakte van ten hoogste 30% van de voor de woonfunctie bestemde gebouwen met een maximum van 50 m² per woning;
- b aan het woonkarakter van de voor de woonfunctie bestemde gebouwen wordt geen afbreuk gedaan.

5.3 Nadere eisen

5.3.1 Nadere eis

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing voor:

- a het straat- en bebouwingsbeeld;
- b de woonsituatie (in de omgeving);
- c de parkeersituatie;
- d de milieusituatie;
- e de verkeersveiligheid;
- f de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
- g de sociale veiligheid;
- h de externe veiligheid.

5.3.2 Procedure

Voor het stellen van een nadere eis geldt de in artikel 10.1 genoemde voorbereidingsprocedure.

5.4 Afwijken van de bouwregels

5.4.1 Afwijken aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 5.2.2 onder a en toestaan dat een aanbouw, uitbouw of bijgebouw tot aan de voorgevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan wordt gebouwd.

5.4.2 Afwegingskader

Een in artikel 5.4.1 genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend als geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

- a het straat- en bebouwingsbeeld;
- b de woonsituatie (in de omgeving);
- c de parkeersituatie;
- d de milieusituatie;
- e de verkeersveiligheid;
- f de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
- g de sociale veiligheid;
- h de externe veiligheid.

5.5 Specifieke gebruiksregels

5.5.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik in strijd met de bestemming wordt in ieder geval gerekend:

- a de bewoning van vrijstaande bijgebouwen;
- b het gebruik van gronden en opstallen voor bedrijfsmatige activiteiten aan huis.

5.6 Afwijken van de gebruiksregels

5.6.1 Afwijken bedrijfsmatige activiteiten aan huis

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 5.1 en artikel 5.5.1 onder b voor het toestaan van bedrijfsmatige activiteiten aan huis, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a de woonfunctie van de gebouwen blijft gehandhaafd;
- b het gebruik blijft beperkt tot een oppervlakte van ten hoogste 30% van de voor de woonfunctie bestemde gebouwen met een maximum van 50 m² per woning;

- c er mag geen sprake zijn van detailhandelsactiviteiten en/of horeca;
- d er wordt geen afbreuk gedaan aan het woon- en leefmilieu in de omgeving, met dien verstande dat:
 - 1 voorzien wordt in voldoende parkeergelegenheid;
 - 2 geen onevenredige toename van de parkeerdruk en normale afwikkeling van verkeer in de omgeving optreedt;
- e de aard en visuele aspecten moeten in overeenstemming zijn met het woonkarakter, met dien verstande dat:
 - 1 de activiteiten binnen de gebouwen plaats moeten vinden;
 - 2 buitenopslag verboden is;
- f de bedrijfsuitoefening gebeurt door degene die op het perceel woont.

5.6.2 Afwijken mantelzorg

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 5.5.1 onder a en toestaan dat een bijgebouw bij een woning wordt gebruikt als afhankelijke woonruimte, mits:

- a een dergelijke bewoning nodig is vanuit een oogpunt van mantelzorg;
- b het gebruik als afhankelijke woonruimte alleen plaatsvindt in één of in meer aan de bestaande woning aangebouwde bijgebouwen;
- c de oppervlakte die wordt gebruikt als afhankelijke woonruimte niet meer bedraagt dan de maximaal toegestane gezamenlijke oppervlakte aan bijgebouwen tot een maximum van 100 m²;
- d de belangen van derden niet onevenredig worden aangetast.

5.6.3 Afwegingskader

Een in artikel 5.6.1 en artikel 5.6.2 genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend als geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

- a het straat- en bebouwingsbeeld;
- b de woonsituatie (in de omgeving);
- c de parkeersituatie;
- d de milieusituatie;
- e de verkeersveiligheid;
- f de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
- g de sociale veiligheid;
- h de externe veiligheid.

3 Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 7 Algemene bouwregels

7.1 *Bestaande afstanden en maten*

In die gevallen dat de bestaande goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud of afstand van bouwwerken, die rehtens tot stand zijn gekomen, minder dan wel meer bedraagt dan in of krachtens het bepaalde in hoofdstuk 2 van deze regels is voorgeschreven respectievelijk toegestaan, geldt die goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud of afstand in afwijking daarvan als minimaal voorgeschreven respectievelijk maximaal toegestaan.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels

8.1 *Strijdig gebruik*

8.1.1 Verboden gebruik

- a het is verboden de in het bestemmingsplan begrepen gronden en de zich daarop bevindende bouwwerken te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de bestemming en de daarbij behorende regels;
- b onder een verboden gebruik wordt in ieder geval verstaan het gebruiken of het laten gebruiken van:
 - 1 bijgebouwen ten behoeve van bewoning;
 - 2 gronden als opslag-, stort- of bergplaats van al dan niet afgedankte voorwerpen, stoffen, materialen en producten;
 - 3 gronden gebruiken als verkooppunt motorbrandstoffen;
 - 4 het (laten) gebruiken van gebouwen ten behoeve van een seksinrichting;
 - 5 het (laten) gebruiken van gebouwen ten behoeve van een coffeeshop.

8.1.2 Toegestaan gebruik

Onder een gebruik in strijd met het bestemmingsplan wordt niet verstaan:

- a het gebruiken of het laten gebruiken van gronden voor kortstondige evenementen, festiviteiten en manifestaties, indien en voor zover daardoor ingevolge een wettelijk voorschrift een omgevingsvergunning vereist is en deze is verleend, dan wel een melding is gedaan;
- b het aanleggen of het laten aanleggen van kabels en leidingen voor de drinkwatervoorziening, de riolering, de waterhuishouding, de energievoorziening en de datacommunicatie, met uitzondering van:
 - 1 aardgastransportleidingen met een diameter van meer dan 4" en/of een druk van meer dan 40 bar;
 - 2 transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2- en K3-categorie met een diameter van meer dan 4";

- 3 hoogspanningsleidingen;
- 4 buisleidingen voor het transport van water, afvalwater of stoom met een doorsnede van 1 meter of meer en een lengte van 10 km of meer.

8.2 Parkeernormen

8.2.1 Parkeernormen

De inrichting van de gronden moet zodanig plaatsvinden, dat wordt voldaan aan de gemeentelijke parkeernormen zoals weergegeven in de bijlage 'Parkeernormen' (bijlage 1) die bij deze regels is gevoegd.

8.2.2 Afwijken van de parkeernormen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de in het plan voorgeschreven parkeernormen, als:

- a de noodzakelijke parkeervoorzieningen in onvoldoende mate kunnen worden gerealiseerd en op een andere passende wijze in de parkeerruimte wordt voorzien;
- b de situering van de parkeerplaatsen het stedenbouwkundige beeld van de omgeving, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden niet onevenredig aantast.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

9.1 Afwijkingsbevoegdheid

9.1.1 Afwijken

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van:

- a de bij recht in de regels gegeven maten ten aanzien van hoogten en afstanden tot maximaal 10% van die maten;
- b het bepaalde in het plan en toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, als de verkeersveiligheid en/of -intensiteit daarvoor aanleiding geven;
- c het bepaalde in het plan met het oog op de aanpassing aan de werkelijke afmetingen van het terrein, mits de structuur van het plan niet wordt aangetast, de belangen van derden in redelijkheid niet worden geschaad en de afwijking gewenst en noodzakelijk wordt geacht voor de juiste verwezenlijking van het plan;
- d het bepaalde in het plan en toestaan dat bestemmings- of bouwgrenzen worden overschreden, als een meetverschil daarvoor aanleiding geeft;
- e het bepaalde in het plan en toestaan dat openbare nutsgebouwtjes, wachthuisjes voor het openbaar vervoer, telefooncellen, gebouwtjes voor de bediening van kunstwerken, toiletgebouwtjes en naar de aard daarmee gelijk te stellen gebouwtjes worden gebouwd, mits de inhoud per gebouwtje niet meer dan 50 m³ bedraagt, met een maximale hoogte van 3 meter;
- f het bepaalde in het plan en toestaan dat de grenzen van het bouwperceel worden overschreden door:
 - 1 plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen;
 - 2 gevel- en kroonlijsten, overstekende daken;
 - 3 (hoek)erkers over maximaal de halve gevelbreedte, ingangspartijen, luifels, balkons en galerijen;mits de bouwvlakgrens met niet meer dan 1,50 meter wordt overschreden;
- g het bepaalde in het plan en toestaan dat bouwwerken geen gebouw zijnde tot een bouwhoogte van maximaal 10 meter worden gebouwd;

- h het bepaalde ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte van gebouwen wordt vergroot voor plaatselijke verhogingen, zoals schoorstenen, luchtkokers, liftkokers en lichtkappen.

9.1.2 Afwegingskader

Een in artikel 9.1.1 genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend als geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

- a het straat- en bebouwingsbeeld;
- b de woonsituatie (in de omgeving);
- c de parkeersituatie;
- d de milieusituatie;
- e de verkeersveiligheid;
- f de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
- g de sociale veiligheid;
- h de externe veiligheid.

Artikel 10 Algemene procedureregels

10.1 Nadere eisen

Voor een besluit tot het stellen van een nadere eis geldt de volgende voorbereidingsprocedure:

- a het voornemen ligt, met bijbehorende stukken, gedurende twee weken ter inzage;
- b de terinzagelegging wordt vooraf bekend gemaakt in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze;
- c de bekendmaking meldt de mogelijkheid voor belanghebbenden om schriftelijk en/of mondeling hun zienswijze over het voornemen bij burgemeester en wethouders kenbaar te maken gedurende de onder a genoemde termijn;
- d burgemeester en wethouders delen aan hen die zienswijzen naar voren hebben gebracht de beslissing daaromtrent mede.

4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 Overgangsrecht

11.1 *Overgangsrecht bouwwerken*

11.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

- a gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
- b na het teniet gaan door een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk teniet is gegaan.

11.1.2 Afwijken

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in artikel 11.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in artikel 11.1.1 met maximaal 10 %.

11.1.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Het bepaalde in artikel 11.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

11.2 *Overgangsrecht gebruik*

11.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet, behoudens voor zover uit de Richtlijnen 79/409/EEG en 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand onderscheidenlijk van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, beperkingen voortvloeien ten aanzien van ten tijde van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan bestaande gebruik.

11.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 11.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

11.2.3 Onderbroken gebruik

Als het gebruik, bedoeld in artikel 11.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

11.2.4 Uitzondering

Het bepaalde in artikel 11.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 12 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan Beltrum, ABCTA-terrein 2017, herziening 2020-1 (Grutto).

Het bestemmingsplan Beltrum, ABCTA-terrein 2017, herziening 2020-1 (Grutto) heeft van 15 oktober tot en met 25 november 2020 in ontwerp ter inzage gelegen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Berkelland gehouden op ...

, voorzitter,

, griffier,

Bijlage 1: Parkeernormen

Parkeernormen gemeente Berkelland

| Parkeernorm rest bebouwde kom | | | |
|---|--------------|-------------------|-------------------------------|
| functie | parkeer-norm | bezoekers-aandeel | eenheid |
| appartement | 1,5 | 0,3 | woning |
| woning sociale sector/rijtjeswoning | 1,5 | 0,3 | woning |
| woning middeldure sector | 1,8 | 0,3 | woning |
| woning dure sector | 2,0 | 0,3 | woning |
| serviceflat/aanleunwoning | 0,6 | 0,3 | woning |
| kamerverhuur | 0,6 | 0,2 | kamer |
| kantoren (zonder balie) | 1,6 | 5% | 100 m ² bvo |
| kantoren (met balie) | 2,4 | 20% | 100 m ² bvo |
| detailhandel | 3,5 | 85% | 100 m ² bvo |
| grootschalige detailhandel | 7,5 | | 100 m ² bvo |
| Tuincentra | 7,5 | | 100 m ² bvo |
| arbeidsextensieve/bezoekersextensieve bedrijven (loods,opslag,groothandel/transportbedrijf) | 0,7 | 5% | 100 m ² bvo |
| arbeidsintensieve/bezoekersextensieve bedrijven (industrie,garagebedrijf,werkplaats,transportbedrijf) | 2,0 | 5% | 100 m ² bvo |
| arbeidsextensieve/bezoekersintensieve bedrijven (showroom/toonzaal) | 1,3 | 35% | 100 m ² bvo |
| bedrijfsverzamelgebouw | 1,5 | 10% | 100 m ² bvo |
| café/bar/discotheek/cafetaria | 6,0 | 90% | 100 m ² bvo |
| restaurant | 11,0 | 80% | 100 m ² bvo |
| museum/bibliotheek | 0,6 | 95% | 100 m ² bvo |
| bioscoop/theater/schouwburg | 0,3 | | zitplaats |
| sporthal | 2,5 | 95% | 100 m ² bvo |
| sportveld (buiten) | 20,0 | 95% | ha. netto terrein |
| dansstudio/sportschool | 3,5 | 95% | 100 m ² bvo |
| squashbanen | 1,5 | 90% | baan |
| tennisbanen | 2,5 | 90% | baan |
| golfbaan | 7,0 | 95% | hole |
| bowlingbaan | 2,0 | 95% | baan |
| biljartzaal | 2,0 | 95% | tafel |
| evenementenhal | 6,0 | 99% | 100 m ² bvo |
| zwembad | 10,0 | 90% | 100 m ² opp.bassin |
| cultureel centrum/wijkgebouw | 3,0 | 90% | 100 m ² bvo |
| verpleeg/verzorgingshuis | 0,6 | 60% | wooneenheid |
| arts/kruisgebouw/therapeut | 1,8 | 65% | behandelkamer |
| dagonderwijs (HBO/MBO) | 6,0 | | leslokaal |
| middelbaar onderwijs (VWO/HAVO/Vmbo) | 1,0 | | leslokaal |
| avondonderwijs | 0,8 | | student |
| basisonderwijs | 0,8 | | leslokaal |
| crèche/peuterspeelzaal/kinderdagverblijf | 0,7 | | arbeidsplaats |
| hotel | 1,0 | | kamer |
| religiegebouw | 0,2 | | zitplaats |
| begraafplaatsen | 20,0 | | gelijktijdige begrafenissen |

Parkeerplaatsen eigen terrein woningen

| parkeervoorziening | theoretisch aantal | berekeningsaantal | opmerkingen |
|-----------------------------|--------------------|-------------------|--------------------------------|
| enkele oprit zonder garage | 1 | 0,8 | oprit minimaal 5 meter diep |
| lange oprit zonder garage | 2 | 1,0 | |
| dubbele oprit zonder garage | 2 | 1,7 | oprit minimaal 4,5 meter breed |
| garage zonder oprit | 1 | 0,4 | |
| garagebox (niet bij woning) | 1 | 0,5 | |
| garage met enkele oprit | 2 | 1,0 | oprit minimaal 5 meter diep |
| garage met lange oprit | 3 | 1,3 | |
| garage met dubbele oprit | 3 | 1,8 | oprit minimaal 4,5 meter breed |

Aanwezigheidspercentages

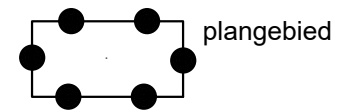
| | werkdag | | | koop-avond | zaterdag | | zondag-middag |
|-------------------|---------|--------|-------|------------|----------|-------|---------------|
| | overdag | middag | avond | | middag | avond | |
| woningen | 50 | 60 | 100 | 90 | 60 | 60 | 70 |
| detailhandel | 30 | 70 | 20 | 100 | 100 | 0 | 0 |
| kantoren | 100 | 100 | 5 | 10 | 5 | 0 | 0 |
| bedrijven | 100 | 100 | 5 | 10 | 5 | 0 | 0 |
| sociaal cultureel | 10 | 40 | 100 | 100 | 60 | 90 | 25 |
| sociaal medisch | 100 | 100 | 30 | 15 | 15 | 5 | 5 |
| dagonderwijs | 100 | 100 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| avondonderwijs | 0 | 0 | 100 | 0* | 0 | 0 | 0 |
| bibliotheek | 30 | 70 | 100 | 75 | 75 | 0 | 0 |
| museum | 20 | 45 | 0 | 100 | 100 | 0 | 90 |
| restaurant | 30 | 40 | 90 | 70 | 70 | 100 | 40 |
| café | 30 | 40 | 90 | 75 | 75 | 100 | 45 |
| bioscoop/theater | 15 | 30 | 90 | 60 | 60 | 100 | 60 |
| sport | 30 | 50 | 100 | 100 | 100 | 90 | 85 |

* indien koopavond op donderdag 100 %



LEGENDA

PLANGEBIED



BESTEMMINGEN



Groen



Tuin

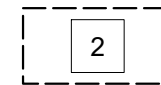


Wonen

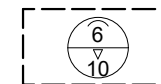
AANDUIDINGEN



bouwvlak

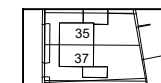


maximum aantal wooneenheden



maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)

VERKLARING



BGT- en kadastrale gegevens

bestemmingsplan **Beltrum, ABCTA-terrein 2017, herziening 2020-1 (Grutto)**

schaal : 1 : 1000

formaat : A3

projectnummer : 200162

bladnummer : 1

aantal bladen : 1

Identificatiecode : NL.IMRO.1859.BPBTM20200003-0010

gemeente **Berkelland**

datum : 08-10-2020

datum ondergrond : 05-03-2020

voorontwerp : 01-07-2020

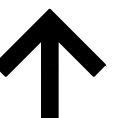
ontwerp : 08-10-2020

vaststelling : -



adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Postbus 479, 6800 AL Arnhem | T 026 357 69 11 | www.sab.nl



Raadsvergadering

| | |
|---------------|--|
| Dossiernummer | 3035 |
| Vertrouwelijk | Nee |
| Vergaderdatum | 8 maart 2022 |
| Agendapunt | 9.d |
| Titel | Voornemen tot oprichting stichting risicobeheer Veiligheidsregio's en het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling VNOG |

| Geagendeerd | Vergaderdatum |
|------------------|---------------|
| Raadsvergadering | 8 maart 2022 |

Voorgesteld besluit

Besluit

1. Eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van de oprichting en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's kenbaar te maken, zoals bedoeld in artikel 31a, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
2. De gemeenschappelijke regeling VNOG wijzigen zodat de VNOG met toestemming van de raad zich kan aansluiten bij deze stichting.

Zaaknummer : 260124

Raadsvergadering : 08-03-2022

Onderwerp : Voornemen tot oprichting stichting risicobeheer Veiligheidsregio's en het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling VNOG

Collegevergadering : 8-02-2022
 Portefeuillehouder : Burgemeester J.H.A. van Oostrum
 Steller : Holl, Astrid, Team Opdrachtgeverschap tel. : 0545250396
 B

Te nemen besluit

1. Instemmen met de oprichting stichting risicobeheer veiligheidsregio's;
2. Instemmen met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling om het mogelijk te maken dat de stichting risicobeheer veiligheidsregio's kan worden opgericht.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

De Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) is enige tijd aan de slag met het thema 'Goed werkgeverschap na dienstongevallen'. Ten tijde van de regionalisering van de brandweer zijn de aanspraken bij ongevallen, zoals die golden bij de gemeentelijke en regionale brandweren via nieuwe verzekeringspolissen samengevoegd. Hierbij is veelal geen bewuste afweging gemaakt rondom aanspraken bij ongevallen.

Als gevolg van een aantal interne en externe ontwikkelingen is een toenemend bewustzijn bij veiligheidsregio's ontstaan over de aard en hoogte van aanspraken van medewerkers als gevolg van ongevallen tijdens het werk. Dit bewustzijn is de afgelopen jaren gegroeid door een toenemende onderlinge samenwerking van veiligheidsregio's op dit vlak. In de loop der tijd bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker hadden.

Argumentatie

1. De veiligheidsregio's hebben straks een gezamenlijk expertisebureau risicobeheer waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt en vindt ook de schadebehandeling centraal plaats. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's.
2. Om de stichting risicobeheer veiligheidsregio's te kunnen oprichten moet de gemeenschappelijke regeling aangepast worden.

Kanttekeningen en risico's

Naar verwachting levert de bovengenoemde samenwerking tussen de veiligheidsregio's behalve een efficiency- en kwaliteitsslag op termijn ook een besparing in financiële zin op (zowel op de structurele kosten (jaarpremie) als eenmalige aanbestedingskosten) door één gezamenlijke inkoop van de ongevallenverzekering en het collectief afhandelen en registreren van schades. Naast het oprichten van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's loopt een traject tot het oprichten van een stichting waarborgfonds veiligheidsregio's met als doel het bieden van mogelijkheden tot het opvangen van niet-verzekerbare risico's.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
 Afhandelingsvoorstel voor raad:
 hamerstuk
 bespreekstuk
 anders, nl

Raadsvergadering
 zonder hoofdelijke stemming
 met algemene stemmen
 stemmen voor, stemmen tegen
 aangenomen
 verworpen

Het is niet mogelijk om de oprichting van beide stichtingen tegelijkertijd voor te leggen als gevolg van de beperkte tijd die resteert tot aan de einddatum van de ongevallenverzekeringen van de veiligheidsregio's. Aangezien voor het invullen van het expertisebureau risicobeheer, dat deel uitmaakt van het traject van de oprichting van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's, een aantal extra stappen moet worden gezet, zoals de aanvraag van een vergunning bij de AFM en het bemensen van deze organisatie is ervoor gekozen om eerst te komen tot de oprichting van het expertisebureau. Naar verwachting is een voorstel over het waarborgfonds in de eerste helft van 2022 gereed, waarna ook voor deze stichting de procedure van het kenbaar maken van wensen en bedenkingen door de raden (op grond van artikel 31a Wet gemeenschappelijke regelingen) gevolgd zal worden.

Omdat het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling een tijdrovend karwei is voor zowel de VNOG als voor gemeenten en raden, wordt de wijziging van de gemeenschappelijke regeling in één keer voorgesteld. De raden krijgen in een later stadium de gelegenheid om wensen en bedenkingen te uiten als het AB VNOG het voornemen tot oprichting van en deelname aan de stichting waarborgfonds uitspreekt.

Bij laatste vaststelling van de gemeenschappelijke regeling is afgesproken dat het aangaan van dit soort regelingen alleen mag na goedkeuring door de gemeenteraden.

Financiën

Veelal spitst zich dit toe op de vraag of aan alle elementen van de ongevalsdefinitie is voldaan, terwijl de medewerker duidelijk letsel heeft opgelopen tijdens zijn werk. Daarnaast is sprake van een 'Verharding' van de verzekeringsmarkt, wat inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekeraarbaarheid onder druk komt te staan. Dit alles heeft bijgedragen aan de gedachte dat verzekeren 'slechts' een van de mogelijke opties is om financiële risico's als gevolg van schade bij ongevallen op te vangen. In feite is daarmee de stap gezet van 'verzekeringsdenken naar risicodenken'. Ook is de stap van 'verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken': niet de verzekering, maar de aanspraak dient leidend te zijn voor de medewerker.

Door gezamenlijk een stichting risicobeheer veiligheidsregio's op te richten wordt het risico na een ongeval met letsel gespreid over alle veiligheidsregio's in Nederland.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

NVT

Communicatie

brief aan de VNOG

Initiatief, participatie en rol gemeente

NVT

Planning en evaluatie

De veiligheidsregio's hebben straks een gezamenlijk expertisebureau risicobeheer waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt en vindt ook de schadebehandeling centraal plaats. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's. Het expertisebureau risicobeheer heeft dan 2 bovendien samenwerkingsverbanden afgesloten met soortgelijke organisaties, zoals VNG Risicobeheer en Verzekeringsbedrijf Groot Amsterdam om het initiatief waar mogelijk te versterken.

Met de hier geschetste ontwikkeling gaan voor de repressieve medewerkers van de veiligheidsregio's in geval van een ongeval door het werk dezelfde aanspraken gelden. Dat ligt voor de hand, met name omdat deze medewerkers bij de uitvoering van hun taken en werkzaamheden dezelfde of minstens vergelijkbare risico's lopen en daarbij een vergelijkbaar risico hebben om getroffen te worden door een ongeval. De aanspraken die zij hebben op basis van een ongevallenverzekering zijn nu nog verschillend, deze zijn immers per veiligheidsregio afgesproken. Het werken met dezelfde aanspraken is extra wenselijk omdat repressieve medewerkers over en weer kunnen worden ingezet bij de incidentbestrijding buiten de eigen regio.

Naar verwachting levert de bovengenoemde samenwerking tussen de veiligheidsregio's behalve een efficiency- en kwaliteitsslag op termijn ook een besparing in financiële zin op (zowel op de structurele kosten (jaarpremie) als eenmalige aanbestedingskosten) door één gezamenlijke inkoop van de ongevallenverzekering en het collectief afhandelen en registreren van schades.

Alternatieven

Als je als goed werkgever voor je brandweervrijwilligers wil zorgen zijn er geen alternatieven om de situaties te verzekeren. Met oprichten van deze stichting risicobeheer veiligheidsregio's staan de gezamenlijke veiligheidsregio's sterker.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 08-03-2022

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 8-02-2022;

b e s l u i t :

1. Eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van de oprichting en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's kenbaar te maken, zoals bedoeld in artikel 31a, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
2. De gemeenschappelijke regeling VNOG wijzigen zodat de VNOG met toestemming van de raad zich kan aansluiten bij deze stichting.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 08-03-2022

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Voornemen tot oprichting stichting risicobeheer Veiligheidsregio's en het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling VNOG

1. Bij laatste vaststelling van de gemeenschappelijke regeling is afgesproken dat het aangaan van dit soort regelingen alleen mag na goedkeuring door de gemeenteraden.
2. Het AB van de VNOG is bevoegd tot het oprichten van een stichting indien de gemeenschappelijke regeling in deze mogelijkheid voorziet en dat de oprichting van de stichting het openbaar belang dient. Omdat de gemeenschappelijke regeling van de VNOG niet voorziet in een algemene bevoegdheid tot het oprichten van privaatrechtelijke rechtspersonen is een wijziging van de gemeenschappelijke regeling nodig. Daartoe dienen de colleges van de deelnemende gemeenten, met toestemming van hun respectievelijke raden, te besluiten.

Aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten van de
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

| | | | |
|----------------|---|--------------|-----|
| Onderwerp | : Verzoek om wensen en bedenkingen bij het voornemen tot oprichting stichting risicobeheer veiligheidsregio's | Uw brief van | : |
| Datum | : 14 december 2021 | Uw kenmerk | : |
| Ons kenmerk | : 21-58662/21-078485/AM | Bijlage(n) | : 1 |
| Behandeld door | : F. Starke | | |

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 4 oktober jl. heeft het Veiligheidsberaad, het overlegorgaan van de 25 voorzitters veiligheidsregio, mede op advies van de Bestuurlijke Advies Commissie Brandweer het principebesluit genomen tot het oprichten van een stichting Risicobeheer, die veiligheidsregio's adviseert op het thema risicobeheer rondom ongevallen en schade en voor de veiligheidsregio's verzekeringen inkoop. Dit principebesluit is aan alle algemeen besturen (AB) van de veiligheidsregio's voorgelegd. Het AB van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) heeft op 9 december jl. het voornemen uitgesproken om deze stichting mede op te richten en hieraan deel te nemen. In deze brief leggen wij dit voornemen aan u voor en lichten wij deze toe, met het verzoek om uw eventuele wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Het AB van de VNOG is bevoegd tot het oprichten van een stichting indien de gemeenschappelijke regeling in deze mogelijkheid voorziet en dat de oprichting van de stichting het openbaar belang dient. Verder moeten de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit toegezonden krijgen en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen. Dit is op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Omdat de gemeenschappelijke regeling van de VNOG niet voorziet in een algemene bevoegdheid tot het oprichten van privaatrechtelijke rechtspersonen is een wijziging van de gemeenschappelijke regeling nodig. Daartoe dienen de colleges van de deelnemende gemeenten, met toestemming van hun respectievelijke raden, te besluiten. Het algemeen bestuur doet de colleges hiertoe tegelijk met deze brief een voorstel in de vorm van de Derde wijziging van de regeling.

Huidige situatie

De Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) is enige tijd aan de slag met het thema 'Goedwerkgeverschap na dienstongevallen'. Ten tijde van de regionalisering van de brandweer zijn de aanspraken bij ongevallen, zoals die golden bij de gemeentelijke en regionale brandweren via nieuwe verzekeringspolissen samengevoegd. Hierbij is veelal geen bewuste afweging gemaakt rondom aanspraken bij ongevallen.

Als gevolg van een aantal interne en externe ontwikkelingen is een toenemend bewustzijn bij veiligheidsregio's ontstaan over de aard en hoogte van aanspraken van medewerkers als gevolg van ongevallen tijdens het werk. Dit bewustzijn is de afgelopen jaren gegroeid door een toenemende onderlinge samenwerking van veiligheidsregio's op dit vlak. In de loop der tijd bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker hadden.

Veelal spitst zich dit toe op de vraag of aan alle elementen van de ongevalsdefinitie is voldaan, terwijl de medewerker duidelijk letsel heeft opgelopen tijdens zijn werk. Daarnaast is sprake van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt, wat inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekerbaarheid onder druk komt te staan.

Dit alles heeft bijgedragen aan de gedachte dat verzekeren 'slechts' een van de mogelijke opties is om financiële risico's als gevolg van schade bij ongevallen op te vangen. In feite is daarmee de stap gezet van 'verzekeringsdenken naar risicodenken'. Ook is de stap van 'verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken': niet de verzekering, maar de aanspraak dient leidend te zijn voor de medewerker.

Voor de veiligheidsregio's is het steeds moeilijker om hun risico's te verzekeren, met name de risico's van arbeidsongevallen. Daarnaast is sprake van stijgende verzekeringspremies. Nauwere samenwerking tussen de veiligheidsregio's is een goede mogelijkheid om deze ontwikkeling het hoofd te bieden. Daarmee is het eveneens mogelijk om aanspraken van repressieve medewerkers, die bij hun werkzaamheden aan vergelijkbare risico's blootstaan, gelijk te trekken.

Daarnaast is gebleken dat de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is ingevuld door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring. Door onderling samen te werken en verbindingen te leggen met externe expertise in bestuurlijke context kan deze kwetsbaarheid worden verminderd.

Om invulling te geven aan deze uitdagingen is de RCDV het Project Risicomanagement & Verzekeringen gestart om via landelijke samenwerking, antwoord te vinden op bovenstaande ontwikkeling. Kort gezegd is het de bedoeling om:

- > Landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen;
- > Het collectief inkopen van één ongevallenverzekering (voor verzekerbare aanspraken);
- > Een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken;
- > Het oprichten van een (landelijk) expertisebureau dat kan adviseren en bemiddelen;
- > Het aangaan van strategische samenwerkingsverbanden, w.o. met de VNG.

Het voorgenomen besluit van het AB VNOG gaat over de stap om te komen tot een expertisebureau risicobeheer. De aangewezen rechtsvorm voor het expertisebureau risicobeheer is een stichting. Deze stichting behoeft bovendien een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Toekomstige situatie

De veiligheidsregio's hebben straks een gezamenlijk expertisebureau risicobeheer waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt en vindt ook de schadebehandeling centraal plaats. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's. Het expertisebureau risicobeheer heeft dan

bovendien samenwerkingsverbanden afgesloten met soortgelijke organisaties, zoals VNG Risicobeheer en Verzekeringsbedrijf Groot Amsterdam om het initiatief waar mogelijk te versterken.

Met de hier geschetste ontwikkeling gaan voor de repressieve medewerkers van de veiligheidsregio's in geval van een ongeval door het werk dezelfde aanspraken gelden. Dat ligt voor de hand, met name omdat deze medewerkers bij de uitvoering van hun taken en werkzaamheden dezelfde of minstens vergelijkbare risico's lopen en daarbij een vergelijkbaar risico hebben om getroffen te worden door een ongeval. De aanspraken die zij hebben op basis van een ongevallenverzekering zijn nu nog verschillend, deze zijn immers per veiligheidsregio afgesproken. Het werken met dezelfde aanspraken is extra wenselijk omdat repressieve medewerkers over en weer kunnen worden ingezet bij de incidentbestrijding buiten de eigen regio.

Naar verwachting levert de bovengenoemde samenwerking tussen de veiligheidsregio's behalve een efficiency- en kwaliteitsslag op termijn ook een besparing in financiële zin op (zowel op de structurele kosten (jaarpremie) als eenmalige aanbestedingskosten) door één gezamenlijke inkoop van de ongevallenverzekering en het collectief afhandelen en registreren van schades.

Privaatrechtelijk

Voor de activiteiten van het expertisebureau risicobeheer is een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) vereist. Dit vloeit voort uit wet- en regelgeving over het adviseren en bemiddelen rondom verzekeringen.

Deze vergunningsplicht heeft tot gevolg dat het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon noodzakelijk is. Het is niet mogelijk om deze activiteiten onder te brengen bij een veiligheidsregio of een andere rechtspersoon. Hier liggen drie overwegingen aan ten grondslag:

1. Het is de verwachting van juridisch experts dat de AFM niet akkoord gaat met het onderbrengen van deze activiteiten bij een rechtspersoon met andersoortige activiteiten;
2. Het samenvoegen van de activiteiten van het expertisebureau met de werkzaamheden van een veiligheidsregio leidt tot aansprakelijkheidsrisico's voor de veiligheidsregio's;
3. Het expertisebureau is wettelijk verplicht om een beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Net als de AFM zal de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar bedenkingen hebben bij het samenvoegen van activiteiten.

Stichting

De aangewezen rechtsvorm voor deze samenwerking is een stichting. Een stichting is de meest lichte structuur die gekozen kan worden om samenwerking onder te brengen in een zelfstandige rechtspersoon. Een alternatief zou het oprichten van een vereniging kunnen zijn, maar die is omvangrijker. Bovendien wordt gewerkt aan een gezamenlijk waarborgfonds van de veiligheidsregio's, zie ook de volgende alinea. Voor dit waarborgfonds is de beoogde rechtsvorm ook een stichting. Door het expertisebureau nu onder te brengen in een stichting sluiten deze beide straks goed op elkaar aan.

Vervolg

Wat volgt is een waarborgfonds, dat eveneens een (separate) stichting dient te zijn. Dit fonds beoogt een oplossing te zijn voor in ieder geval niet-verzekerbare risico's. Naar verwachting is een voorstel hierover in de eerste helft van 2022 gereed, waarna ook voor dit fonds een voorstel voor een soortgelijke procedure volgt. Voor de volledigheid merken wij op, dat de mogelijkheid voor de VNOG tot het oprichten van en deelnemen aan de genoemde stichting waarborgfonds veiligheidsregio's onderdeel uitmaakt van de Derde wijziging van de gemeenschappelijke regeling.

Het is niet mogelijk om de oprichting van beide stichtingen tegelijkertijd voor te leggen als gevolg van de beperkte tijd die resteert tot aan de einddatum van de ongevallenverzekeringen van de

veiligheidsregio's, ook die van de VNOG. Aangezien voor het invullen van het expertisebureau risicobeheer een aantal extra stappen moet worden gezet, zoals de aanvraag van een vergunning bij de AFM en het bemensen van deze organisatie is ervoor gekozen om eerst te komen tot de oprichting van het expertisebureau.

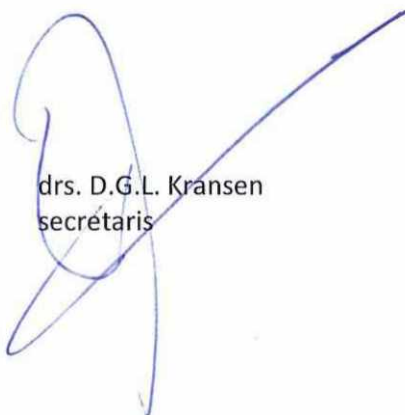
Verzoek aan uw raad

Gelet op het bovenstaande verzoeken wij u hierbij om aan ons eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van de oprichting en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's door de VNOG kenbaar te maken, zoals bedoeld in artikel 31a, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

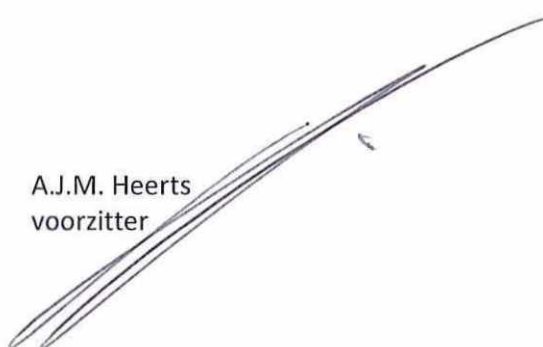
Hel algemeen bestuur is voornemens om over de oprichting van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's te besluiten in zijn vergadering van 24 maart 2022. Met het oog hierop ontvangen wij uw reactie graag voor 1 maart 2022.

Met vriendelijke groet,

Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,



drs. D.G.L. Kransen
secretaris



A.J.M. Heerts
voorzitter

Bijlagen: Besluit AB VNOG dd. 9 december 2021: voornemen tot oprichting stichting risicobeheer veiligheidsregio's

Ontwerpbesluit oprichting stichting risicobeheer veiligheidsregio's

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;

Gelet op artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Overwegende dat:

- De veiligheidsregio's veelal problemen ervaren bij het inkopen van onder meer de ongevallenverzekering;
- De verzekeringsmarkt 'verhardt', hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekeraarbaarheid onder druk komt te staan;
- Het verzekeren van financiële risico's geen schade voorkomt;
- De veiligheidsregio's in het kader van goedwerkgeverschap een gezamenlijke lijn willen hanteren bij de afhandeling van schades na ongevallen;
- Het bovenstaande vraagt om een omslag "van verzekeringsdenken naar risicodenken" en om een omslag "van verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken";
- De verzekeringsfunctie bij de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is georganiseerd;
- De veiligheidsregio's door samenwerking een beter antwoord kunnen bieden op deze interne en externe ontwikkelingen;
- Het derhalve van bijzonder aangewezen belang is dat de veiligheidsregio's afspraken maken hoe hier invulling aan te geven;
- Deze samenwerking vorm moet krijgen in een expertisebureau risicobeheer die de veiligheidsregio's adviseert rondom risicobeheer en bemiddelt en ondersteunt bij inkoop van in ieder geval (ongevallen)verzekeringen;
- De samenwerking naar verwachting behalve een kwaliteitsslag tevens een efficiëncyslag oplevert;
- Er voor de oprichting van het expertisebureau een separate rechtspersoon vereist is omdat dit voortvloeit uit het wettelijk kader dat geldt voor het 'adviseren en bemiddelen' rondom verzekeringen;
- In de vergadering van het Veiligheidsberaad van 4 oktober 2021 het principe-besluit is genomen om te komen tot de oprichting van een expertisebureau risicobeheer wetende dat;
 - o De aangewezen rechtsvorm een stichting is;
 - o Deze stichting een vergunning behoeft van de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
 - o Deelname aan de stichting vrijwillig is;
- Voor het afdekken van niet-verzekerbare risico's een voorstel voor de oprichting van een waarborgfonds in voorbereiding is, waarvoor eveneens de oprichting van een separate stichting noodzakelijk is;
- de formele oprichting van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's zo spoedig mogelijk volgt en dat ter voorbereiding hierop ondertussen zoveel mogelijk voorbereidingen worden getroffen, zoals de voorbereiding van de vergunningsaanvraag bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
- de raden van de inliggende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen ten aanzien van deelname aan de stichting kenbaar te maken
- ten behoeve van de oprichting van en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's een voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland 2010 in procedure is gebracht (Derde wijziging);

BESLUIT:

Tot oprichting van en deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, die namens de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland in ieder geval ondersteuning biedt bij de afhandeling van ongevallen en de gezamenlijke inkoop van een ongevallenverzekering, gehoord hebbende de gemeenteraden en onder voorwaarde van inwerkingtreding van de Derde wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland 2010.

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

De secretaris

drs. D.G.L. Kransen

De voorzitter

A.J.M. Heerts

Apeldoorn, 9 december 2021

Aan de colleges van de deelnemende gemeenten van de Veiligheidsregio
Noord- en Oost-Gelderland

| | | | |
|----------------|--|--------------|-----|
| Onderwerp | : Wijziging Gemeenschappelijke Regeling VNOG | Uw brief van | : |
| Datum | : 14 december 2021 | Uw kenmerk | : |
| Ons kenmerk | : 21-58663/21-078489/AM | Bijlage(n) | : 3 |
| Behandeld door | : F. Starke | | |

Geacht college,

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland heeft in zijn vergadering van 9 december jl. het voornemen uitgesproken tot oprichting van en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's. Deze stichting, die werkzaam zal zijn voor de veiligheidsregio's in Nederland heeft primair als doel het uitvoeren van activiteiten in het kader van het verzekeren van risico's op het gebied van schade door dienstongevallen. Dit voornemen van het algemeen bestuur volgt op het principebesluit van het Veiligheidsberaad, de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's in Nederland tot oprichting van deze stichting.

Samenwerking veiligheidsregio's

Voor de veiligheidsregio's is het steeds moeilijker om hun risico's te verzekeren, met name de risico's van arbeidsongevallen. Daarnaast is sprake van stijgende verzekeringspremies. Nauwere samenwerking tussen de veiligheidsregio's is een goede mogelijkheid om deze ontwikkeling het hoofd te bieden. Daarmee is het eveneens mogelijk om aanspraken van repressieve medewerkers, die bij hun werkzaamheden aan vergelijkbare risico's blootstaan, gelijk te trekken. De veiligheidsregio's bundelen hun kennis en -in de regel beperkte- personele capaciteit op het gebied van verzekeringen. Voor een nadere toelichting op deze stichting verwijzen wij naar het bijgevoegde besluit van het algemeen bestuur.

Deze samenwerking tussen de veiligheidsregio's krijgt vorm in twee stichtingen: de al genoemde stichting risicobeheer veiligheidsregio's, waarvan de oprichting nu aan de orde is, en de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's, waarvan de oprichting in de loop van 2022 zal volgen.

Noodzaak tot wijziging

Het algemeen bestuur heeft de raden van de deelnemende gemeenten verzocht hun wensen en bedenkingen ten aanzien van de oprichting van deze stichting risicobeheer veiligheidsregio's kenbaar te maken, ingevolge artikel 31a Wet gemeenschappelijke regelingen.

Om als VNOG te kunnen deelnemen deze stichtingen is een wijziging van de Gemeenschappelijke regeling VNOG nodig. De colleges van de deelnemende gemeenten in de VNOG hebben de afspraak gemaakt om het oprichten van en het deelnemen aan privaatrechtelijke rechtspersonen door de VNOG per oprichting/deelname op te nemen in de gemeenschappelijke regeling, met een wijziging van artikel 5 van de regeling en het toevoegen van artikel 5a. Op grond hiervan doet het algemeen bestuur van de VNOG u een voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling (Derde wijziging).

In deze wijziging wordt ook de voorziene oprichting van en deelname aan de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's betrokken, wat maakt dat niet nogmaals een separate gang langs de colleges en de raden nodig is voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling. Uiteraard worden de raden te zijner tijd, bij de voorgenomen oprichting van deze stichting, in de gelegenheid gesteld wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Voor de volledigheid merken wij op dat de raden van de deelnemende gemeenten nu in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken met betrekking tot de oprichting van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's.

Onderstaand doen wij u toekomen het voorstel voor de Derde wijziging van de Gemeenschappelijke regeling VNOG. Het betreft een wijziging van artikel 5 van de regeling en de daarbij behorende toelichting.

De tekst van de voorgestelde Derde wijziging GR VNOG

- a. artikel 5a op te nemen, waarin opgenomen het derde lid van artikel 5:

Artikel 5a Deelnemingen

De veiligheidsregio sluit zich aan bij:

- a. de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's die door de 25 veiligheidsregio's wordt opgericht om namens de besturen van de veiligheidsregio's afspraken te maken over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's;
 - b. de stichting risicobeheer veiligheidsregio's, die door de 25 veiligheidsregio's wordt opgericht en ten behoeve van de besturen van de veiligheidsregio's activiteiten uitvoert op het thema risicobeheer, waaronder in ieder geval het adviseren rondom ongevallen en schade en het bemiddelen met betrekking tot verzekeringen, in ieder geval ongevallenverzekeringen, en het inkopen ervan;
 - c. de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's, die door de 25 veiligheidsregio's wordt opgericht en de besturen van de veiligheidsregio's op het thema risicobeheer rondom ongevallen en schade mogelijkheden biedt tot het opvangen van niet-verzekerbare risico's;
- b. in de Toelichting op de regeling bij artikel 5a, naast de toelichting op artikel 5, derde lid als sub. a, op te nemen:

b. en c.

De veiligheidsregio's hanteren in het kader van goedwerkgeverschap een gezamenlijke lijn bij de afhandeling van schades na ongevallen en geven daarbij vorm aan de omslag 'van verzekeringsdenken naar risicodenken' en 'van verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken'. Zij bundelen in onderlinge samenwerking de expertise op het gebied van (ongevallen)verzekeringen en hebben gezamenlijk een krachtiger positie bij het inkopen ervan. Daarnaast hebben de veiligheidsregio's de mogelijkheid om collectief te voorzien in onverzekerbare risico's. De activiteiten van de stichtingen kunnen zich binnen het geheel van te verzekeren risico's uitstrekken tot andere dan de genoemde. De keuze voor een privaatrechtelijke rechtsvorm vloeit mede voort uit de aard van de activiteiten van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's, waarvoor een vergunning nodig is van de Autoriteit Financiële Markten en mede uit de wens om voor de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's een vrijstelling te krijgen van de plicht tot vergunning door de Nederlandsche Bank, waartoe een op te richten

rechtspersoon geen winstoogmerk mag hebben. De bevoegdheid tot deelname aan de stichtingen is opgenomen in de gemeenschappelijke regeling.

Wijziging

De Gemeenschappelijke regeling VNOG is getroffen door de colleges van de deelnemende gemeenten met toestemming van hun respectievelijke raden. De colleges hebben ook voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling de toestemming van hun respectievelijke raden nodig. De raad mag op grond van artikel 1, tweede lid van de Wgr deze toestemming slechts onthouden wegens strijd met het recht of met het algemeen belang.

De VNOG-regeling is gewijzigd indien minimaal 15 van de 22 colleges, die minimaal 34 van de 50 stemmen in het algemeen bestuur vertegenwoordigen daartoe hebben besloten.

Procedure

Het Veiligheidsberaad heeft de veiligheidsregio's verzocht om hun besluitvorming over de oprichting van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's zoveel mogelijk voor 1 april 2022 af te ronden. De besluitvorming over de oprichting van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's en de Derde wijziging van de Gemeenschappelijke regeling VNOG is voorzien in de vergadering van het algemeen bestuur van 24 maart 2022. Met het oog hierop willen wij u verzoeken om uw besluitvorming voor 1 maart 2022 te laten plaatsvinden.

De vervolprocedure ziet er daarmee als volgt uit:

| | |
|------------------|--|
| Tot 1 maart 2022 | Colleges van de deelnemende gemeenten: besluiten over de wijziging van de GR, met toestemming van de raad; |
| 24 maart 2022 | AB VNOG: nagaan of de wijziging van de GR tot stand is gekomen (met de genoemde meerderheid van de colleges en de stemmen in het AB) en de datum van inwerkingtreding van de wijziging bepalen; |
| Na 24 maart 2022 | College van de gemeente Apeldoorn: kennisgeving van de wijziging in het Gemeenteblad ten behoeve van de inwerkingtreding; DB VNOG: colleges informeren over de wijziging van de GR en de wijziging opnemen in het Register. |

Verzoek

Wij verzoeken u om zo mogelijk voor 1 maart 2022 een besluit te nemen over de voorgestelde wijziging van de Gemeenschappelijke regeling VNOG (Derde wijziging) en ons daarover ten behoeve van de voorbereiding van de besluitvorming door het algemeen bestuur te informeren.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Gaat u besluitvorming voor 1 maart niet halen, of heeft u vragen? Neem dan contact op met Frank Starke, bestuursadviseur, via f.starke@vnog.nl of 088 310 61 62.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

De secretaris,

Drs. D.G.L. Kransen

de voorzitter,

A.J.M. Heerts

Ontwerpbesluit oprichting stichting risicobeheer veiligheidsregio's

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;

Gelet op artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Overwegende dat:

- De veiligheidsregio's veelal problemen ervaren bij het inkopen van onder meer de ongevallenverzekering;
- De verzekeringsmarkt 'verhardt', hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekerbaarheid onder druk komt te staan;
- Het verzekeren van financiële risico's geen schade voorkomt;
- De veiligheidsregio's in het kader van goedwerkgeverschap een gezamenlijke lijn willen hanteren bij de afhandeling van schades na ongevallen;
- Het bovenstaande vraagt om een omslag "van verzekeringsdenken naar risicodenken" en om een omslag "van verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken";
- De verzekeringsfunctie bij de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is georganiseerd;
- De veiligheidsregio's door samenwerking een beter antwoord kunnen bieden op deze interne en externe ontwikkelingen;
- Het derhalve van bijzonder aangewezen belang is dat de veiligheidsregio's afspraken maken hoe hier invulling aan te geven;
- Deze samenwerking vorm moet krijgen in een expertisebureau risicobeheer die de veiligheidsregio's adviseert rondom risicobeheer en bemiddelt en ondersteunt bij inkoop van in ieder geval (ongevallen)verzekeringen;
- De samenwerking naar verwachting behalve een kwaliteitsslag tevens een efficiëncyslag oplevert;
- Er voor de oprichting van het expertisebureau een separate rechtspersoon vereist is omdat dit voortvloeit uit het wettelijk kader dat geldt voor het 'adviseren en bemiddelen' rondom verzekeringen;
- In de vergadering van het Veiligheidsberaad van 4 oktober 2021 het principe-besluit is genomen om te komen tot de oprichting van een expertisebureau risicobeheer wetende dat;
 - o De aangewezen rechtsvorm een stichting is;
 - o Deze stichting een vergunning behoeft van de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
 - o Deelname aan de stichting vrijwillig is;
- Voor het afdekken van niet-verzekerbare risico's een voorstel voor de oprichting van een waarborgfonds in voorbereiding is, waarvoor eveneens de oprichting van een separate stichting noodzakelijk is;
- de formele oprichting van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's zo spoedig mogelijk volgt en dat ter voorbereiding hierop ondertussen zoveel mogelijk voorbereidingen worden getroffen, zoals de voorbereiding van de vergunningsaanvraag bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
- de raden van de inliggende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen ten aanzien van deelname aan de stichting kenbaar te maken
- ten behoeve van de oprichting van en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's een voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland 2010 in procedure is gebracht (Derde wijziging);

BESLUIT:

Tot oprichting van en deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, die namens de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland in ieder geval ondersteuning biedt bij de afhandeling van ongevallen en de gezamenlijke inkoop van een ongevallenverzekering, gehoord hebbende de gemeenteraden en onder voorwaarde van inwerkingtreding van de Derde wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland 2010.

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

De secretaris

drs. D.G.L. Kransen

De voorzitter

A.J.M. Heerts

Apeldoorn, 9 december 2021

Nota voor : algemeen bestuur

Datum : 9 december 2021

Onderwerp : Voorstel tot wijziging Gemeenschappelijke regeling VNOG 2010
(stichting risicobeheer veiligheidsregio's en stichting waarborgfonds
veiligheidsregio's; Derde wijziging)

Agendapunt : 8.

Kenmerk : AB/2136

Portefeuillehouder: A.J.M. Heerts

Bijlage:

1. Tekst Tweede wijziging GR VNOG vs. Tekst Derde wijziging GR 2010
 2. conceptbrief aan de colleges van de deelnemende gemeenten
-

Inleiding

De VNOG is voornemens om samen met de andere veiligheidsregio's te komen tot de oprichting van en de deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's. Hiertoe is u een separaat voorstel gedaan.

Daarnaast is een traject in gang gezet om te komen tot het oprichten van de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's, die de veiligheidsregio's mogelijkheden zal bieden om onverzekerbare risico's op te vangen. De oprichting van deze stichting is momenteel in voorbereiding.

De deelnemende gemeenten hebben de afspraak gemaakt om het oprichten van en het deelnemen aan privaatrechtelijke rechtspersonen door de VNOG per oprichting/deelname op te nemen in de gemeenschappelijke regeling, met een wijziging van artikel 5 van de regeling. Dit voorstel beoogt het realiseren van de wijziging van de regeling. In deze wijziging wordt ook de voorziene oprichting van en deelname aan de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's betrokken, wat maakt dat niet nogmaals een separate gang langs de colleges en de raden nodig is. Wel worden de raden te zijner tijd, bij de voorgenomen oprichting, in de gelegenheid gesteld wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Voor de inhoudelijke onderbouwing van dit wijzigingsvoorstel wordt verwezen naar het bovengenoemde separate voorstel.

Advies-besluit

1. De colleges van de deelnemende gemeenten voor te stellen de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland 2010, en de daarbij behorende Toelichting, met toestemming van de respectievelijke raden, met het oog op de voorgenomen oprichting van en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's en de voorziene oprichting van en deelname aan de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's door middel van de Derde wijziging te wijzigen als volgt:

- a. artikel 5a op te nemen, waarin opgenomen het derde lid van artikel 5:
Artikel 5a Deelnemingen
De veiligheidsregio sluit zich aan bij:
- a. de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's die door de 25 veiligheidsregio's wordt opgericht om namens de besturen van de veiligheidsregio's afspraken te maken over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's;
 - b. de stichting risicobeheer veiligheidsregio's, die door de 25 veiligheidsregio's wordt opgericht en ten behoeve van de besturen van de veiligheidsregio's activiteiten uitvoert op het thema risicobeheer, waaronder in ieder geval het adviseren rondom ongevallen en schade en het bemiddelen met betrekking tot verzekeringen, in ieder geval ongevallenverzekeringen, en het inkopen ervan;
 - c. de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's, die door de 25 veiligheidsregio's wordt opgericht en de besturen van de veiligheidsregio's op het thema risicobeheer rondom ongevallen en schade mogelijkheden biedt tot het opvangen van niet-verzekerbare risico's;
- b. in de Toelichting op de regeling bij artikel 5a, naast de toelichting op artikel 5, derde lid als sub. a, op te nemen:
- b. en c.
- De veiligheidsregio's hanteren in het kader van goedwerkgeverschap een gezamenlijke lijn bij de afhandeling van schades na ongevallen en geven daarbij vorm aan de omslag 'van verzekeringsdenken naar risicodenken' en 'van verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken'. Zij bundelen in onderlinge samenwerking de expertise op het gebied van (ongevallen)verzekeringen en hebben gezamenlijk een krachtiger positie bij het inkopen ervan. Daarnaast hebben de veiligheidsregio's de mogelijkheid om collectief te voorzien in onverzekerbare risico's. De activiteiten van de stichtingen kunnen zich binnen het geheel van te verzekeren risico's uitstrekken tot andere dan de genoemde. De keuze voor een privaatrechtelijke rechtsvorm vloeit mede voort uit de aard van de activiteiten van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's, waarvoor een vergunning nodig is van de Autoriteit Financiële Markten en mede uit de wens om voor de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's een vrijstelling te krijgen van de plicht tot vergunning door de Nederlandsche Bank, waartoe een op te richten rechtspersoon geen winstoogmerk mag hebben. De bevoegdheid tot deelname aan de stichtingen is opgenomen in de gemeenschappelijke regeling.*

Beoogd effect

Het voor de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland mogelijk maken over te gaan tot de oprichting van en de deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's en in de toekomst de oprichting van en deelname aan de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's.

Argumenten

1.1 *De oprichting door en deelname aan een privaatrechtelijke rechtspersoon door de VNOG vraagt om een wijziging van de gemeenschappelijke regeling*

Een van de onderdelen van de Tweede wijziging van de gemeenschappelijke regeling VNOG (algemeen bestuur d.d. 24 juni 2021) betrof de oprichting van de Werkgeversvereniging samenwerkende veiligheidsregio's, een privaatrechtelijke rechtspersoon.

De deelnemende gemeenten zijn naar aanleiding hiervan de werkwijze overeengekomen om een (voorgenomen) oprichting van en deelname aan dergelijke rechtspersonen door de VNOG op te nemen in de gemeenschappelijke regeling. Dat betreft dan een aanvulling op artikel 5. Met dit voorstel tot wijziging wordt invulling gegeven aan deze afspraak.

Kanttekeningen

1.1 *In een later stadium volgt het voornemen tot het oprichten van de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's*

Naast het oprichten van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's loopt een traject tot het oprichten van een stichting waarborgfonds veiligheidsregio's met als doel het bieden van mogelijkheden tot het opvangen van niet-verzekerbare risico's.

Het is niet mogelijk om de oprichting van beide stichtingen tegelijkertijd voor te leggen als gevolg van de beperkte tijd die resteert tot aan de einddatum van de ongevallenverzekeringen van de veiligheidsregio's¹. Aangezien voor het invullen van het expertisebureau risicobeheer, dat deel uitmaakt van het traject van de oprichting van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's, een aantal extra stappen moet worden gezet, zoals de aanvraag van een vergunning bij de AFM en het bemensen van deze organisatie is ervoor gekozen om eerst te komen tot de oprichting van het expertisebureau. Naar verwachting is een voorstel over het waarborgfonds in de eerste helft van 2022 gereed, waarna ook voor deze stichting de procedure van het kenbaar maken van wensen en bedenkingen door de raden (op grond van artikel 31a Wet gemeenschappelijke regelingen) gevolgd zal worden.

Omdat het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling een tijdrovend karwei is voor zowel de VNOG als voor gemeenten en raden, wordt de wijziging van de gemeenschappelijke regeling in één keer voorgesteld. De raden krijgen in een later stadium de gelegenheid om wensen en bedenkingen te uiten als het AB VNOG het voornemen tot oprichting van en deelname aan de stichting waarborgfonds uitspreekt.

1.2 *Het voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling het vragen van wensen en bedenkingen met betrekking tot de stichting risicofonds veiligheidsregio's aan de raden lopen gelijk op*

Voor de VNOG bestaat het proces van het oprichten van en deelnemen aan privaatrechtelijke rechtspersonen uit twee trajecten:

- Een voorgenomen besluit van het algemeen bestuur tot oprichting/deelname met het vragen van wensen en bedenkingen aan de raden van de deelnemende gemeenten met vervolgens een definitief besluit over oprichting/deelname door het algemeen bestuur;
- Besluiten van de colleges van de deelnemende gemeenten tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling, dit met toestemming van hun resp. raden.

In de procedure is erin voorzien, dat de colleges en de raden gelijktijdig besluiten.

Uitvoering/ communicatie/ inwerkingtreding

De Gemeenschappelijke regeling VNOG is getroffen door de colleges van de deelnemende gemeenten met toestemming van hun respectievelijke raden. De colleges hebben ook voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling de toestemming van hun respectievelijke raden nodig. De toestemming kan door de raad slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of met het algemeen belang (artikel 1, lid 2, Wgr).

De VNOG-regeling is gewijzigd indien minimaal 15 van de 22 colleges, die minimaal 34 van de 50 stemmen in het algemeen bestuur vertegenwoordigen daartoe hebben besloten.

¹ De ongevallenverzekering van de VNOG kan volgend jaar nog met 12 maand verlengd worden, tot 1 januari 2024. Daarna zijn er geen verlengopties meer. Dit jaar lopen enkele contracten van andere regio's af, zij sluiten voor 24 maanden een nieuw contract. De situatie is dat alle regio's (zover bekend) per 1 januari 2024 toe zijn aan een nieuwe verzekering of regeling. De aanbesteding voor de gezamenlijke ongevallenverzekering is voorzien in de periode augustus/december 2023.

De procedure ziet er als volgt uit:

| Datum | Actie | Door |
|-----------------------|--|----------------------|
| 9 december 2021 | voornemen stichting risicobeheer + voorstel wijziging GR | AB |
| 10 december 2021 e.v. | wensen/bedenkingen stichting risicobeheer | raden |
| | vragen toestemming wijziging GR aan raden | colleges |
| | besluit tot wijziging GR | colleges |
| 28 februari 2022 | voorstel stichting risicobeheer + wijziging GR | MT |
| 10 maart 2022 | voorstel stichting risicobeheer + wijziging GR | DB |
| 24 maart 2022 | besluit tot oprichting/deelname stichting + wijziging GR | AB |
| zsm na 24 maart 2022 | bekendmaken wijziging GR tbv inwerkingtreding | college Apeldoorn |
| na bekendmaking | wijziging GR opnemen in Register | DB |
| na bekendmaking | gemeenten informeren over afronding procedure | DB |

Rapportage/ evaluatie

-

Personele consequenties

Geen.

Financiële consequenties

Geen.

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;

Bijeen in de vergadering d.d. 9 december 2021;

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 18 november 2021;

Besluit:

1. De colleges van de deelnemende gemeenten voor te stellen de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland 2010, en de daarbij behorende Toelichting, met toestemming van de respectievelijke raden, met het oog op de voorgenomen oprichting van en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's en de voorziene oprichting van en deelname aan de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's door middel van de Derde wijziging te wijzigen als volgt:

a. artikel 5a op te nemen, waarin opgenomen het derde lid van artikel 5:

Artikel 5a Deelnemingen

De veiligheidsregio sluit zich aan bij:

- a. de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's die door de 25 veiligheidsregio's wordt opgericht om namens de besturen van de veiligheidsregio's afspraken te maken over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's;
- b. de stichting risicobeheer veiligheidsregio's, die door de 25 veiligheidsregio's wordt opgericht en ten behoeve van de besturen van de veiligheidsregio's activiteiten uitvoert op het thema risicobeheer, waaronder in ieder geval het adviseren rondom ongevallen en schade en het bemiddelen met betrekking tot verzekeringen, in ieder geval ongevallenverzekeringen, en het inkopen ervan;
- c. de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's, die door de 25 veiligheidsregio's wordt opgericht en de besturen van de veiligheidsregio's op het thema risicobeheer rondom ongevallen en schade mogelijkheden biedt tot het opvangen van niet-verzekerbare risico's;

b. in de Toelichting op de regeling bij artikel 5a, naast de toelichting op artikel 5, derde lid als sub. a, op te nemen:

b. en c.

De veiligheidsregio's hanteren in het kader van goedwerkgeverschap een gezamenlijke lijn bij de afhandeling van schades na ongevallen en geven daarbij vorm aan de omslag 'van verzekeringsdenken naar risicodenken' en 'van verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken'. Zij bundelen in onderlinge samenwerking de expertise op het gebied van (ongevallen)verzekeringen en hebben gezamenlijk een krachtiger positie bij het inkopen ervan. Daarnaast hebben de veiligheidsregio's de mogelijkheid om collectief te voorzien in onverzekerbare risico's. De activiteiten van de stichtingen kunnen zich binnen het geheel van te verzekeren risico's uitstrekken tot andere dan de genoemde.

De keuze voor een privaatrechtelijke rechtsvorm vloeit mede voort uit de aard van de activiteiten van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's, waarvoor een vergunning nodig is van de Autoriteit Financiële Markten en mede uit de wens om voor de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's een vrijstelling te krijgen van de plicht tot vergunning door de Nederlandsche Bank, waartoe een op te richten rechtspersoon geen winstoogmerk mag hebben. De bevoegdheid tot deelname aan de stichtingen is opgenomen in de gemeenschappelijke regeling.

De secretaris

drs. D.G.L. Kransen
Apeldoorn, 9 december 2021

De voorzitter

A.J.M. Heerts

| Tweede wijziging GR VNOG | Derde wijziging GR VNOG |
|--|---|
| <p>Artikel 5 Bevoegdheden</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De veiligheidsregio heeft alle bevoegdheden tot regeling, bestuur en beheer die nodig zijn voor de uitvoering van de aan de veiligheidsregio in artikel 4, eerste lid, opgedragen taken. 2. De veiligheidsregio is op grond van een besluit daartoe van het algemeen bestuur, bevoegd om deel te nemen aan een gemeenschappelijke regeling, als bedoeld in de artikelen 93 en 96 van de wet, voor zover zij daar reeds deelnemer van is op de dag van inwerkingtreding van de eerste wijziging van deze regeling. 3. De veiligheidsregio sluit zich aan bij de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's die door de 25 veiligheidsregio's wordt opgericht om namens de besturen van de veiligheidsregio's afspraken te maken over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. | <p>Artikel 5 Bevoegdheden</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De veiligheidsregio heeft alle bevoegdheden tot regeling, bestuur en beheer die nodig zijn voor de uitvoering van de aan de veiligheidsregio in artikel 4, eerste lid, opgedragen taken. 2. De veiligheidsregio is op grond van een besluit daartoe van het algemeen bestuur, bevoegd om deel te nemen aan een gemeenschappelijke regeling, als bedoeld in de artikelen 93 en 96 van de wet, voor zover zij daar reeds deelnemer van is op de dag van inwerkingtreding van de eerste wijziging van deze regeling. <p>Artikel 5a Deelnemingen</p> <p>De veiligheidsregio sluit zich aan bij:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's die door de 25 veiligheidsregio's wordt opgericht om namens de besturen van de veiligheidsregio's afspraken te maken over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's; b. <u>de stichting risicobeheer veiligheidsregio's, die door de 25 veiligheidsregio's wordt opgericht en ten behoeve van de besturen van de veiligheidsregio's activiteiten uitvoert op het thema risicobeheer, waaronder in ieder geval het adviseren rondom ongevallen en schade en het bemiddelen met betrekking tot verzekeringen, in ieder geval ongevallenverzekeringen, en het inkopen ervan;</u> c. <u>de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's, die door de 25 veiligheidsregio's wordt opgericht en de besturen van de veiligheidsregio's op het thema risicobeheer rondom ongevallen en schade mogelijkheden biedt tot het opvangen van niet-verzekerbare risico's.</u> |

| Toelichting | Toelichting |
|--|--|
| <p>Artikel 5: Bevoegdheden</p> <p>Artikel 10, tweede lid van de Wgr, bepaalt dat een regeling waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld aangeeft welke bevoegdheden de deelnemende gemeenten aan het openbaar lichaam toekennen; verder is bepaald dat de regeling bepalingen kan inhouden omtrent de wijze waarop verandering kan worden gebracht in de toegekende bevoegdheden.</p> <p>Bevoegdheden kan een openbaar lichaam in de eerste plaats ontvangen van de deelnemende gemeenten (artikel 30 van de Wgr). Deze worden door de gemeenten overgedragen waarna zij zelf niet langer over deze bevoegdheden beschikken.</p> <p>Naast door gemeenten overgedragen bevoegdheden heeft het openbaar lichaam van rechtswege de bevoegdheid om aan het maatschappelijk verkeer deel te nemen (bijvoorbeeld het verwerven van goederen en het benoemen van personeel). Gemeenten kunnen in de regeling op deze bevoegdheid wel beperkingen aanbrengen (art. 31 van de Wgr).</p> <p>Tot slot heeft een openbaar lichaam ook de bevoegdheden die annex zijn aan de bevoegdheden die door de gemeenten worden overgedragen, bijvoorbeeld het toepassen van bestuursdwang of het voeren van overleg met derden omtrent een overgedragen bevoegdheid. Ook aan deze annexe bevoegdheden kunnen door de gemeenten in de regeling beperkingen worden gesteld (artikel 31 van de Wgr).</p> <p>De bevoegdheden die de bestuursorganen van de veiligheidsregio toekomen om tot een goede uitvoering van de in de artikelen 3 en 4 omschreven belangen en taken te kunnen komen, vloeien specifiek voort uit artikel 10 van de Wvr.</p> <p>Tweede lid.</p> <p>Om niet meer afstand te creëren tussen de deelnemende gemeenten en de veiligheidsregio is het deelnemen aan gemeenschappelijke regelingen beperkt tot de organisaties waaraan de veiligheidsregio nu reeds deelneemt.</p> | <p>Artikel 5: Bevoegdheden</p> <p>Artikel 10, tweede lid van de Wgr, bepaalt dat een regeling waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld aangeeft welke bevoegdheden de deelnemende gemeenten aan het openbaar lichaam toekennen; verder is bepaald dat de regeling bepalingen kan inhouden omtrent de wijze waarop verandering kan worden gebracht in de toegekende bevoegdheden.</p> <p>Bevoegdheden kan een openbaar lichaam in de eerste plaats ontvangen van de deelnemende gemeenten (artikel 30 van de Wgr). Deze worden door de gemeenten overgedragen waarna zij zelf niet langer over deze bevoegdheden beschikken.</p> <p>Naast door gemeenten overgedragen bevoegdheden heeft het openbaar lichaam van rechtswege de bevoegdheid om aan het maatschappelijk verkeer deel te nemen (bijvoorbeeld het verwerven van goederen en het benoemen van personeel). Gemeenten kunnen in de regeling op deze bevoegdheid wel beperkingen aanbrengen (art. 31 van de Wgr).</p> <p>Tot slot heeft een openbaar lichaam ook de bevoegdheden die annex zijn aan de bevoegdheden die door de gemeenten worden overgedragen, bijvoorbeeld het toepassen van bestuursdwang of het voeren van overleg met derden omtrent een overgedragen bevoegdheid. Ook aan deze annexe bevoegdheden kunnen door de gemeenten in de regeling beperkingen worden gesteld (artikel 31 van de Wgr).</p> <p>De bevoegdheden die de bestuursorganen van de veiligheidsregio toekomen om tot een goede uitvoering van de in de artikelen 3 en 4 omschreven belangen en taken te kunnen komen, vloeien specifiek voort uit artikel 10 van de Wvr.</p> <p>Tweede lid.</p> <p>Om niet meer afstand te creëren tussen de deelnemende gemeenten en de veiligheidsregio is het deelnemen aan gemeenschappelijke regelingen beperkt tot de organisaties waaraan de veiligheidsregio nu reeds deelneemt.</p> |

Om dezelfde reden is aan het algemeen bestuur niet de bevoegdheid gegeven om te besluiten deel te nemen aan stichtingen e.d. Omdat het besluit tot deelnemen aan stichtingen e.d. onder de Wgr zoals die voor 1 januari 2015 gold, was toegestaan zonder dat die bevoegdheid expliciet in de gemeenschappelijke regeling aan het algemeen bestuur was toegekend kan de veiligheidsregio blijven deelnemen aan stichtingen e.d. waaraan zij reeds voor 1 januari 2015 deelnam.

Derde lid

Omdat de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) per 1 januari 2020 maakt dat de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) geen werkgeversvertegenwoordiging voor de Veiligheidsregio kan zijn, is door de veiligheidsregio's gekozen voor het oprichten van een werkgeververeniging, die in de positie is om bindende afspraken te maken met de vakbonden over een rechtspositieregeling voor het personeel van de veiligheidsregio's. De bevoegdheid tot deelname aan deze vereniging is opgenomen in de gemeenschappelijke regeling.

Om dezelfde reden is aan het algemeen bestuur niet de bevoegdheid gegeven om te besluiten deel te nemen aan stichtingen e.d. Omdat het besluit tot deelnemen aan stichtingen e.d. onder de Wgr zoals die voor 1 januari 2015 gold, was toegestaan zonder dat die bevoegdheid expliciet in de gemeenschappelijke regeling aan het algemeen bestuur was toegekend kan de veiligheidsregio blijven deelnemen aan stichtingen e.d. waaraan zij reeds voor 1 januari 2015 deelnam.

Artikel 5a Deelnemingen

a.

Omdat de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) per 1 januari 2020 maakt dat de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) geen werkgeversvertegenwoordiging voor de Veiligheidsregio kan zijn, is door de veiligheidsregio's gekozen voor het oprichten van een werkgeververeniging, die in de positie is om bindende afspraken te maken met de vakbonden over een rechtspositieregeling voor het personeel van de veiligheidsregio's. De bevoegdheid tot deelname aan deze vereniging is opgenomen in de gemeenschappelijke regeling.

b. en c.

De veiligheidsregio's hanteren in het kader van goedwerkgeverschap een gezamenlijke lijn bij de afhandeling van schades na ongevallen en geven daarbij vorm aan de omslag 'van verzekeringsdenken naar risicodenken' en 'van verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken'. Zij bundelen in onderlinge samenwerking de expertise op het gebied van (ongevallen)verzekeringen en hebben gezamenlijk een krachtiger positie bij het inkopen ervan. Daarnaast hebben de veiligheidsregio's de mogelijkheid om collectief te voorzien in onverzekerbare risico's. De activiteiten van de stichtingen kunnen zich binnen het geheel van te verzekeren risico's uitstrekken tot andere dan de genoemde.
De keuze voor een privaatrechtelijke rechtsvorm vloeit mede voort uit de aard van de activiteiten van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's, waarvoor een vergunning nodig is van de Autoriteit



| | |
|--|--|
| | <p><u>Financiële Markten en mede uit de wens om voor de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's een vrijstelling te krijgen van de plicht tot vergunning door de Nederlandsche Bank, waartoe een op te richten rechtspersoon geen winstoogmerk mag hebben. De bevoegdheid tot deelname aan de stichtingen is opgenomen in de gemeenschappelijke regeling.</u></p> |
|--|--|

C: A.M. Holl

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

VNOG
Tav Het Dagelijks Bestuur
postbus 234
7300 AE APELDOORN

Zaaknummer : 260124
Onderwerp : wijziging gemeenschappelijk regeling en oprichten stichting beheer
veiligheidsregio's
Verzonden :

Geachte heer, mevrouw

Wij hebben kennis genomen van de wijziging gemeenschappelijke regeling en het oprichten van de stichting beheer veiligheidsregio's. Op 8 februari zijn deze stukken in het college behandeld en op 8 maart hebben we de wijziging gemeenschappelijke regeling en het oprichten van de stichting beheer veiligheidsregio's in de raad behandeld.

Wij hebben op dit moment geen aanleiding voor het indienen van opmerkingen op Gemeenteschappelijke regeling en het oprichten stichting beheer veiligheidsregio's.

Heeft u nog vragen?

Neem dan contact op met mevrouw A.M. Holl, telefoonnummer 0545-250 250.

Met vriendelijke groet,

de griffier

de burgemeester,

drs. J.A. Satijn MPM

drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan:

- Archief

- Team opdrachtgeversschap / a. Holl

Raadsvergadering

| | |
|---------------|---|
| Dossiernummer | 3020 |
| Vertrouwelijk | Nee |
| Vergaderdatum | 8 maart 2022 |
| Agendapunt | 9.e |
| Titel | Raadsvoorstel Rapport Rekenkamercommissie – Participatie in Berkelland |

| Geagendeerd | Vergaderdatum |
|------------------|---------------|
| Raadsvergadering | 8 maart 2022 |

Voorgesteld besluit

Besluit

1. Kennis te nemen van het rekenkameronderzoek Participatie in Berkelland.
2. De conclusies uit het rekenkameronderzoek te onderschrijven en de aanbevelingen uit het onderzoek over te nemen.
3. Het college opdracht te geven om uitvoering te geven aan alle aanbevelingen (1 tot en met 6), daarvoor in samenspraak met raad en griffie een voorstel met bijbehorende planning op te stellen en dit binnen een redelijke termijn, maar in ieder geval binnen een jaar, aan de raad aan te bieden

Zaaknummer : 150728

Raadsvergadering : 8 maart 2022

Onderwerp : Rekenkameronderzoek Participatie in Berkelland

Presidiumvergadering : 1 februari 2022

Portefeuillehouder : Presidium

Steller : J.F. Groen

tel: : 0545-250 801

Te nemen besluit:

1. Kennis te nemen van het rekenkameronderzoek Participatie in Berkelland.
2. De conclusies uit het rekenkameronderzoek te onderschrijven en de aanbevelingen uit het onderzoek over te nemen.
3. Het college opdracht te geven:
 - a. Om uitvoering te geven aan alle aanbevelingen (1 tot en met 6), daarvoor in samenspraak met raad en griffie een voorstel te doen met bijbehorende planning en dit binnen een redelijke termijn, maar in ieder geval binnen een jaar, aan de raad aan te bieden;

Waarom dit voorstel en wat is het effect

De Rekenkamercommissie Berkelland heeft onderzoek gedaan naar de participatie in de gemeente Berkelland. Door conform het voorstel te besluiten worden de conclusies uit het rapport onderschreven en wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen die door de Rekenkamercommissie zijn gedaan. Ook wordt de uitvoering van de aanbevelingen gemonitord en wordt de raad daarover geïnformeerd.

Argumentatie:

- 1.1 De Rekenkamercommissie Berkelland heeft onderzoek gedaan naar de ambities en de praktijk van participatie in Berkelland. Het onderzoeksrapport is toegezonden aan de raad. Daarvan kan de raad kennismaken.
- 2.1 De conclusies en aanbevelingen zijn uitvloeisel van grondig onderzoek. Niettegenstaande de goede doordachte argumenten om het participatiebeleid zo vrij mogelijk te laten, is het toch goed om enkele basisuitgangspunten vast te leggen.

Om dit aan te pakken is door de Rekenkamercommissie een aantal aanbevelingen gedaan:

- Zorg voor breed binnen de organisatie gedeelde (grond)waarden die ten grondslag liggen aan de werkwijze bij participatie in Berkelland;
- Zorg dat naast de gebiedscontactpersonen medewerkers binnen hun takenpakket de ruimte hebben om goede invulling te geven aan participatie en investeer permanent en aandachtig in een organisatiecultuur waarin de medewerkers zich inzetten voor beleidsprocessen waar betrokkenen in de lokale gemeenschap inbreng kunnen hebben;
- Heb altijd aandacht voor heldere communicatie en werk aan verwachtingsmanagement, zowel bij aanvang, gedurende als na afloop van een participatietraject;

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelvingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

- Besteed meer tijd aan het structureel evalueren van gelopen participatietrajecten om ervan te leren, zowel bij goede als slechte ervaringen. Deel dit ook met de raad om de controlerende rol van de raad mogelijk te maken;
- Bespreek de overeengekomen waarden tevens met de gemeenteraad en streef naar het expliciteren en uitwerken van de rol en verantwoordelijkheid van de raad;

Daarnaast doet de Rekenkamercommissie ook een aanbeveling voor de gemeenteraad

- Denk in gezamenlijk verband na over de kernwaarden voor participatie voor de gemeente Berkelland die behulpzaam zijn bij het beoordelen van participatie-uitkomsten bij besluitvorming

Meer informatie over de aanbevelingen vindt u in hoofdstuk 3 van het rekenkameronderzoek.

- 3.1 De aanbevelingen uit het onderzoek richten zich tot het college en uw raad. Ten aanzien van de bevoegdheden van het college heeft de raad ook een kaderstellende en controlerende taak. Ten aanzien van de bevoegdheden van de raad heeft het college een voorbereidende en uitvoerende taak. Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor om het college een voorstel met bijbehorende planning op te laten stellen voor de uitvoering van de aanbevelingen. Zowel de aanbevelingen die aan het college zijn gericht, als aan de aanbevelingen aan u gericht. Door het college opdracht te geven om ook aan uw aanbevelingen uitvoering te geven, voert u uw eigen aanbevelingen namelijk uit. Door de uitvoering van de aanbevelingen ook te laten monitoren en daarover geïnformeerd te worden houdt u zicht op de doorwerking van de aanbevelingen.

Kanttekeningen en risico's

De reactie van het college is onderdeel van dit rapport en is terug te vinden in hoofdstuk 2. In deze reactie wordt een koppeling gemaakt met de opvolging van motie 21-29 met als onderwerp: "afspraken participatie inwoners en belanghebbenden". De Rekenkamercommissie juicht dit toe. De aanbevelingen en de motie zijn complementair aan elkaar.

Financiën

De kosten van het onderzoek zijn ten laste gekomen van het budget van de Rekenkamercommissie. Eventuele vervolgcosten voor het opvolgen van de aanbevelingen zijn nu nog niet bekend en dienen een plaats te krijgen in het raadsvoorstel behorende bij het door het college nog op te stellen plan van aanpak (of in andere eventuele toekomstige raadsvoorstellen ter uitvoering van de aanbevelingen).

Communicatie

De Rekenkamercommissie Berkelland gaat het onderzoek plaatsen op de webpagina van de Rekenkamercommissie (www.gemeenteberkelland.nl > raad en commissies > Rekenkamercommissie). Verdere communicatie over het onderzoek zal vanuit de Rekenkamercommissie niet plaatsvinden. Als u een besluit neemt zal dit uiteraard op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt worden.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Het initiatief voor het rekenkameronderzoek ligt bij de Rekenkamercommissie Berkelland. Ter voorbereiding op de keuze voor een onderzoeksonderwerp heeft de Rekenkamercommissie o.a. gesproken met de fracties, Auditcommissie, Commissie Sociaal, burgemeester, griffier, gemeentesecretaris en ambtelijk contactpersoon.

Planning en evaluatie

Als het voorstel wordt overgenomen komt het college binnen een jaar met een voorstel en bijbehorende planning van de uitvoering van de aanbevelingen. De Rekenkamercommissie Berkelland kan los hiervan een doorwerkingsonderzoek verrichten op enig moment.

de griffier,

de burgemeester,

drs. J.A. Satijn

drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 8 maart 2022

De raad van de gemeente Berkelland;

gelet op artikel 185 van de Gemeentewet;

gelezen het voorstel van het presidium van 1 februari 2022;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van het rekenkameronderzoek Participatie in Berkelland.
2. De conclusies uit het rekenkameronderzoek te onderschrijven en de aanbevelingen uit het onderzoek over te nemen.
3. Het college opdracht te geven:
 - a. om uitvoering te geven aan alle aanbevelingen (1 tot en met 6), daarvoor in samenspraak met raad en griffie een voorstel met bijbehorende planning op te stellen en dit binnen een redelijke termijn, maar in ieder geval binnen een jaar, aan de raad aan te bieden;

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
8 maart 2022

de griffier,

de voorzitter,



**Over de ambities en de praktijk van
participatie in Berkelland**

24 januari 2022

Inhoudsopgave

| | | |
|-----------|---|-----------|
| 1. | Bestuurlijke rapportage | 4 |
| 1.1 | Over het onderzoek | 4 |
| 1.2 | Samenvatting en conclusies | 5 |
| 1.3 | Aanbevelingen | 8 |
| 2. | Bestuurlijke reactie | 10 |
| 3. | Nawoord rekenkamercommissie | 12 |
| 4. | Onderzoeksvragen en onderzoeksaanpak | 13 |
| 4.1 | Onderzoeksvragen | 13 |
| 4.2 | Werkwijze en indeling rapport | 13 |
| 5. | Inzichten uit de literatuur en uit ervaringen elders | 14 |
| 5.1 | Ontwikkelingen in participatie en inspraak | 14 |
| 5.2 | Kanttekeningen en bedenkingen | 16 |
| 5.3 | Lessen en aandachtspunten | 17 |
| 5.4 | Beantwoording eerste deelvragen | 20 |
| 6. | Visie en beleid Berkelland | 21 |
| 6.1 | Visie, ambitie en doelstellingen | 21 |
| 6.2 | Dagelijkse uitvoering en organisatie van participatie | 26 |
| 6.3 | Beantwoording van de deelvragen | 29 |
| 7. | De praktijk van participatie in Berkelland | 30 |
| 7.1 | Voorbeelden van participatie | 30 |
| 7.2 | Participatie; verder verkend | 31 |
| 7.3 | De rol van de gemeenteraad | 36 |
| 7.4 | Leren en verbeteren | 38 |
| 7.5 | Beantwoording van de deelvragen | 39 |
| | Bijlagen | 41 |

Voorwoord

De rekenkamercommissie Berkelland heeft een onderzoek gedaan naar participatie. Hierbij is concreet onderzocht welke inspanningen door de gemeente Berkelland worden geleverd en wat leveren deze inspanningen op voor zowel inwoners als de gemeenten en welke aanbevelingen op basis hiervan gedaan kunnen worden om participatie in Berkelland tot een hoger niveau te brengen. Het onderwerp van participatie past bij de ambitie van Berkelland om de ambities en voornemens van de samenleving meer voorop te willen stellen.

Het onderzoek is gestart in april 2021 en geëindigd met de afronding van de concept nota van bevindingen in november 2021. De conceptnota van bevindingen is aangeboden voor ambtelijk hoor en wederhoor. Doel hiervan was om de door de rekenkamercommissie gerapporteerde gegevens te verifiëren, zodat zeker is dat in de nota van bevindingen geen onjuiste staan vermelden. De uiteindelijke nota van bevindingen heeft geleid tot een definitief rapport waarin ook de conclusies en aanbevelingen zijn opgenomen. Deze nota is voorgesteld aan het college voor een bestuurlijke reactie. Het college heeft hierop gereageerd. Deze reactie is opgenomen in het rapport en voorzien van een nawoord van de rekenkamercommissie.

De rekenkamercommissie wil van de gelegenheid gebruik maken om een ieder die aan de totstandkoming van dit onderzoek een bijdrage heeft geleverd, daarvoor te bedanken.

Namens de Rekenkamercommissie Berkelland,

William van Deursen, voorzitter

André de Boer, lid

Anne-Linde Oldenhof, lid

Joska Groen, secretaris

Borculo, 24 januari 2022

Dit rapport is ondersteund door onderzoekers van PBLQ,

Juliette Mies

Jinne Samsom

Peter Castenmiller

1. Bestuurlijke rapportage

1.1 Over het onderzoek

Het afgelopen jaar heeft de rekenkamercommissie Berkelland een inventarisatie uitgevoerd onder de raadsleden, daarin kwam het onderwerp participatie en specifiek burgerparticipatie regelmatig aan de orde. Ook voldeed het onderwerp aan de vooraf door de rekenkamercommissie vastgestelde criteria met betrekking tot de keuze en afweging van een onderwerp, namelijk:

1. Het is een onderwerp met financieel belang, bijvoorbeeld in relatie tot het wijk-en kerngericht werken en de Omgevingswet.
2. Het is een onderwerp met een groot maatschappelijk belang;
3. Het is een onderwerp waar twijfel over bestond over de uitvoering;
4. Er is een mate van risico met betrekking tot doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid.

Een concept onderzoeksvoorstel is dan ook gepresenteerd aan de commissie Bestuur en Sociaal in maart jl.

De gemeente Berkelland kent concreet ambities en voornemens om de samenleving voorop te stellen. Dit moet vorm krijgen, zo blijkt uit het coalitieakkoord, in een open houding richting de samenleving. Dit wil Berkelland niet alleen doen met woorden, maar vooral met daden: gezamenlijk op zoek gaan naar de best en meest passende oplossing voor maatschappelijke vraagstukken. Een belangrijk onderdeel hiervan is ook het wijk- en kerngericht werken. Hierbij wordt samen met partners gekeken naar kansen, dilemma's en knelpunten in de wijken en kernen en worden gezamenlijke maatschappelijke vraagstukken opgelost. Een ander onderdeel is interactieve beleidsvorming. Hierdoor worden inwoners in staat gesteld om invloed te hebben op en inspraak te hebben in het gemeentelijk beleid voor hun eigen wijk, dorp of de gemeente in zijn algemeen.

De rekenkamercommissie Berkelland heeft onderzocht welke activiteiten de gemeente in gang heeft gezet om betrokkenheid van inwoners en andere belanghebbenden bij het gemeentelijk beleid te stimuleren. Daarnaast is er aandacht voor de opbrengsten van de betrokkenheid van de inwoners en hoe dit is beleefd door de inwoners van de gemeente Berkelland. In dit onderzoek kijkt de rekenkamercommissie niet alleen terug, maar wordt ook, met het oog op toekomstige ontwikkelingen, aandacht besteed aan lessen die uit de huidige ervaringen kunnen worden getrokken. De rekenkamercommissie Berkelland heeft het onderzoeks- en adviesbureau PBLQ gevraagd hen te ondersteunen bij de uitvoering van het onderzoek.

Het onderzoek heeft als doel om meer inzicht te krijgen in generieke factoren die bijdragen aan succesvolle participatie, visie en beleid ten aanzien van participatie in Berkelland en lessen die kunnen worden getrokken uit concrete casussen uit de praktijk.

Het onderzoek heeft zich geconcentreerd op participatie in de huidige raadsperiode. Het betrekken van inwoners bij gemeentelijk beleid wordt wel samengevat in het begrip *burgerparticipatie*. Deze term verwijst naar de situatie waarbij de gemeente zelf de regie heeft en de mogelijkheid biedt aan inwoners om inbreng te hebben op de voorbereiding of uitvoering van beleid. Sinds enige tijd wordt er ook wel gesproken over *overheidsparticipatie*. Het onderscheid met burgerparticipatie is dat het nu de overheid is die een bijdrage levert (of kan leveren) aan initiatieven die in de lokale gemeenschap zijn ontstaan. De rekenkamercommissie was primair geïnteresseerd in burgerparticipatie. Echter in de gemeente Berkelland wordt geen onderscheid gemaakt tussen overheids- en burgerparticipatie, daarom heeft de rekenkamercommissie besloten om in het onderzoek breder te kijken naar participatie in bredere zin. Deze term zal worden gebruikt voor zowel burger- als overheidsparticipatie.

De centrale onderzoeksvraag is als volgt geformuleerd.

Welke inspanningen ten aanzien van participatie worden door de gemeente Berkelland geleverd, wat leveren deze inspanningen op voor zowel inwoners als de gemeente en welke aanbevelingen kunnen worden gedaan om burgerparticipatie naar een hoger niveau te brengen?

1.2 Samenvatting en conclusies

Visie en beleid van de gemeente Berkelland

De gemeente Berkelland heeft een eigen besturings- en organisatiefilosofie. In deze filosofie wordt het van groot belang geacht om de betrokkenheid en eigen kracht van inwoners, ondernemers, instellingen te behouden en te versterken. Dit resulteert in de doelstelling om structureel samen te werken met deze groepen en de eigen kracht van de lokale samenleving te benutten. Participatie wordt in Berkelland vanzelfsprekend geacht. Over het algemeen wordt gestreefd naar een situatie waarin de gemeente uitnodigend, faciliterend en flexibel is en probeert te werken vanuit een maatschappelijke behoefte.

Deze algemene doelstelling heeft een concrete vertaling en invulling gekregen in diverse uitvoeringsdocumenten, waarvan het wijk- en kerngericht werken de voornaamste is. De gemeentelijke organisatie heeft er bewust van afgezien om een algemene visie op participatie op te stellen. Eveneens is geen sprake van het opstellen van vaste procedures en werkwijzen bij participatie. Binnen de gemeentelijke organisatie wordt gesteld dat met het vastleggen van dit beleid en de daarmee verbonden procedures, het risico te groot is dat aan de noodzakelijke aandacht voor maatwerk tekort wordt gedaan. Er wordt op vertrouwd dat het vakmanschap van de medewerkers van de organisatie van een dusdanig niveau is dat dit een goede aandacht voor de betrokkenheid van de inwoners bij voor hun relevant beleid garandeert.

Uit het onderzoek volgt dat er voldoende aanleiding is om aan te nemen dat over het algemeen de medewerkers van de organisatie goede aandacht hebben voor het betrekken van de inwoners bij beleid, of om open te staan voor initiatieven in de lokale samenleving. Dit geldt met name de medewerkers die betrokken zijn bij het wijk- en kernenbeleid van de gemeente. De participatie-inspanningen komen op alle beleidsterreinen van de gemeente aan bod, maar zijn het duidelijkst waarneembaar binnen het fysieke domein. Ruimtelijke thema's lenen zich over het algemeen ook goed voor participatie vanuit de gedachte dat inwoners graag willen meedenken, -praten en -beslissen over de eigen (leef)omgeving.

Lessen uit de Berkellandse praktijk

Voor dit onderzoek zijn een vijftal participatieprocessen van verschillende aard onder de loep genomen. Dit geeft een beter inzicht in de dagelijkse praktijk vanuit verschillende perspectieven. Voor de uitvoering geldt dat de inrichting van een participatietraject wordt gedaan door de direct betrokken ambtenaar. Deze functionaris beschikt dan over veel discretionaire ruimte. Voor de verbinding met de samenleving en het mogelijk maken van participatie leunt de gemeente in sterke mate op de gebiedscontactpersonen. Zij staan in direct contact met inwoners en bedrijven en weten daarom als geen ander welke sentimenten er spelen. Ze vormen op die manier een brug tussen de samenleving en het gemeentelijk participatiebeleid. De afstemming tussen beleidsmedewerkers en gebiedscontactpersonen is cruciaal voor het slagen van de participatie-inspanningen van de gemeente: vanuit gemeenteperspectief om zo veel mogelijk inwoners bij participatie te betrekken en vanuit inwonerperspectief om initiatieven waar te maken en verwachtingen na te komen. In de praktijk blijkt dat beide perspectieven goed met elkaar kunnen worden verbonden. De meerwaarde zou nog effectiever kunnen zijn als deze op meer structurele basis zou plaatsvinden en zou worden gestuurd vanuit eenduidig gehanteerde uitgangspunten.

De gebiedscontactpersonen merken op dit moment op dat niet alle medewerkers van de organisatie zich volledig bewust zijn van de uitgangspunten en deze, conform de doelstellingen, in de praktijk brengen. Dat wordt in de ogen van de gebiedscontactpersonen vooral veroorzaakt doordat Berkelland geen beleidsafspraken rondom participatie kent waar iedereen zich aan heeft gecommitteerd. Een participatieve houding wordt vanzelfsprekend geacht, met als gevolg dat daar door verschillende gemeentelijke medewerkers anders mee wordt omgesprongen. Samenwerken met en betrekken van inwoners en bewonersverenigingen vergen specifieke competenties en vaardigheden van medewerkers. Hier wordt onder meer tijdens de "Mooi Wark Week" bij stilgestaan.

In dit rekenkameronderzoek is gesproken met diverse deelnemers aan participatietrajecten binnen de gemeente Berkelland. Het algemene contact met de gemeente wordt overwegend als prettig ervaren, over de gebiedscontactpersonen wordt veelal lovend gesproken. De gemeente wordt gewaardeerd om de uitgedragen open houding en de toegankelijkheid in het contact. Sommige deelnemers hebben gedurende het proces echter ook tekortkomingen ervaren. Het meest voorkomende bezwaar is dat het participatieproces als erg

afhankelijk van de ambtenaar in kwestie wordt ervaren. De contactpersoon bij de gemeente bepaalt daarmee tot op zekere hoogte voor het gevoel van inwoners en belangenverenigingen de mogelijkheden. Bij minder succesvolle trajecten is het sentiment dat de gemeente niet echt luistert, maar inwoners voor voldongen feiten stelt. Betrokken burgers hebben ervaren dat in essentie er niets aan hen gevraagd wordt, en tevens dat er niets gebeurt met hun inbreng. De verwachtingen aan de kant van inwoners worden daarom niet helemaal waargemaakt. Hierbij geldt ook heb altijd aandacht voor heldere communicatie en werk aan verwachtingsmanagement, zowel bij aanvang, gedurende als na afloop van een participatietraject.

De ervaringen met participatietrajecten worden niet structureel door betrokkenen geëvalueerd. Evaluaties vinden vooral plaats als er signalen zijn dat deelnemers van een participatietraject na afloop ontevreden zijn. Met name gebiedscontactpersonen geven aan geholpen te zijn door het frequenter delen van wederzijdse ervaringen om daar voor toekomstige trajecten lering uit te trekken.

Rolopvatting gemeenteraad

Het valt op dat de gemeenteraad weinig betrokken is geweest bij het bepalen van doelstellingen van het participatiebeleid van Berkelland. Op zichzelf steunt de gemeenteraad de huidige koers van de organisatie, maar er wordt te weinig aanleiding ervaren om mee te praten over richtinggevende kaders. De informatievoorziening over het verloop van participatieprojecten wordt door de raad als onvoldoende bestempeld omdat deze te weinig duiding geeft aan de opvattingen van participanten. Initiatieven om in het algemeen een gezamenlijke visie van de raad op de wijze van besturen en de omgang met de lokale gemeenschap tot stand te brengen zijn niet afgerond. Verschillende raadsleden hebben aangegeven wel degelijk behoefte te hebben aan het raadsbreed bespreken van dergelijke uitgangspunten. Binnen deze raadsperiode is dit echter niet meer voorzien, maar er is in november 2021 wel een motie aangenomen waarin het college wordt opgeroepen om meer gestructureerd invulling te geven aan participatie. Zowel medewerkers van de organisatie als participanten zelf signaleren dat de uitkomsten van participatietrajecten binnen de raad soms ook worden geplaatst in de tegenstellingen tussen coalitie- en oppositiepartijen. Dat doet afbreuk aan de opbrengsten daarvan, en is daarmee ook teleurstellend voor de deelnemers zelf. Eveneens wordt gesignaleerd dat ervaren polarisatie in de gemeenteraad een constructieve coalitie- oppositie-overstijgende samenwerking voor participatie in de weg heeft gestaan.

Ervaringen van buiten Berkelland

De bovenstaande alinea's geven op hoofdlijnen weer welke inspanningen de gemeente ten aanzien van participatie levert en wat deze inspanningen in de praktijk opleveren. Hiermee is de centrale onderzoeksvraag grotendeels beantwoord. In het laatste gedeelte zal worden stilgestaan bij aanknopingspunten om participatie naar een hoger niveau te brengen. Deze aanknopingspunten zijn voor dit onderzoek onder meer ontleend aan algemene inzichten uit de literatuur en uit andere gemeenten, waarover in hoofdstuk drie verslag wordt gedaan. In het algemeen is daar beschreven dat in veel gemeenten soms geslaagde, soms minder geslaagde pogingen worden gedaan om van participatie een succes te maken. De lessen die daaruit kunnen worden getrokken zijn niet zonder meer overdraagbaar naar de praktijk van Berkelland. Immers, de successen en lessen in andere gemeenten worden mede bepaald door de voorgeschiedenis in die gemeenten, de verhoudingen in de lokale gemeenschap en tussen die gemeenschap en het gemeentebestuur en door specifieke politiek-bestuurlijke verhoudingen.

Uit het onderzoek in Berkelland komt naar voren dat doelbewust is afgezien van het vastleggen van een algemene beleidsvisie ten aanzien van participatie. Zowel het college van B&W als vertegenwoordigers van de organisatie stellen dat zo'n beleidsstuk al snel zou kunnen ontaarden in een blauwdruk waarin staat voorgeschreven hoe de gemeente participatie wil inkaderen. Dit staat op gespannen voet met de Berkellandse praktijk, zo valt te horen, waarin een participatieve houding ten aanzien van de samenleving bij medewerkers overwegend van nature aanwezig en vanzelfsprekend is. Bovendien zou expliciet participatiebeleid afbreuk kunnen doen aan het maatwerk dat bij participatie wordt gevraagd.

De heersende opvatting uit de literatuur is desondanks dat een bepaalde mate van formalisering ook bevorderlijk kan werken voor participatie. Hiervoor zijn in het algemeen drie argumenten te onderscheiden:

- Binnen een overheidsorganisatie, in het bijzonder een gemeente, kunnen vastgelegde en binnen de organisatie algemeen bekende uitgangspunten met betrekking tot participatie een positieve uitwerking hebben voor het dagelijks handelen van medewerkers. De uitgangspunten bieden in deze vorm meerwaarde als ze worden herkend en doorleefd door de medewerkers, en niet beperkt blijven tot papieren ambities.
- Om vrijblijvendheid en willekeur in participatietrajecten te vermijden strekt het in het algemeen tot aanbeveling om enkele uitgangspunten en basiswerkwijzen in het gemeentelijk participatiebeleid vast te leggen. Hier profiteren met name participanten van.
- Het vastleggen van enkele basisuitgangspunten is van belang om de positie, verantwoordelijkheden en rollen van betrokken spelers te verduidelijken. Dat betreft het college van B&W, de ambtelijke organisatie en de gemeenteraad. In dat verband is het ook relevant om vast te leggen hoe frequent en op welke wijze de raad wordt geïnformeerd over participatietrajecten en hun opbrengsten.

De huidige werkwijze in Berkelland waarbij veel discretionaire ruimte aan de ambtenaren wordt toegekend, leidt in de praktijk niet bij alle betrokkenen tot tevredenheid. Met name de gebiedscontactpersonen geven aan dat zij behoefte zouden hebben aan meer explicitering van gemeenschappelijke uitgangspunten als vertrekpunt voor participatietrajecten. Tegelijkertijd wordt opgemerkt dat deze explicitering niet moet doorschieten in te strakke kaders, omdat dat zou niet passen bij de lokale cultuur en omgangsvormen. Tevens wordt meegegeven dat eventuele uitgangspunten bottom-up uit de medewerkers gevormd en voorgesteld zouden moeten worden. Daartoe is in Berkelland alle aanleiding, omdat er genoeg ervaringen zijn opgedaan wat wel en niet goed werkt.

Voor Berkelland trekt de rekenkamercommissie daarmee de conclusie dat het, niettegenstaande de goede doordachte argumenten om het participatiebeleid zo vrij mogelijk te laten, het toch goed is om enkele basisuitgangspunten vast te leggen. Dit verschaft de basis om daaraan organisatiebreed aandacht te besteden zodat deze uitgangspunten nog meer gemeengoed worden, en 'rolvast' in de praktijk worden gebracht.

1.3 Aanbevelingen

Voor het college van B&W

1. **Zorg voor breed binnen de organisatie gedeelde (grond)waarden die ten grondslag liggen aan de werkwijze bij participatie in Berkelland;**

De huidige participatiewerkwijze leunt sterk op de inzet en bereidwilligheid van individuele medewerkers, zo wordt van verschillende kanten ervaren (inwoners, gebiedscontactpersonen en raadsleden). Het beleid is met oog op continuïteit en transparantie gebaat bij de formulering van algemeen gedeelde kernwaarden met betrekking tot participatie. De rekenkamercommissie wenst te benadrukken dat deze vorm van formalisering allerminst betekent dat er straks gewerkt moet worden aan de hand van een participatie-blauwdruk. Het gaat om het creëren van voorspelbaarheid en transparantie zodat het makkelijker wordt om wederzijdse verwachtingen te bepalen en achteraf daarover verantwoording af te leggen. Voor de totstandkoming van de kernwaarden wordt aanbevolen om deze bottom-up vanuit de organisatie te formuleren. Hier zit de meeste kennis en ervaring met de uitvoering van participatie.

2. **Zorg dat naast de gebiedscontactpersonen medewerkers binnen hun takenpakket de ruimte hebben om goede invulling te geven aan participatie en investeer permanent en aandachtig in een organisatiecultuur waarin de medewerkers zich inzetten voor beleidsprocessen waar betrokkenen in de lokale gemeenschap inbreng kunnen hebben.**

De gebiedscontactpersonen hebben als voornaamste taak om verbinding te leggen en te onderhouden met de gemeenschap. Het college wil daarnaast dat ook andere medewerkers van de gemeentelijke organisatie zich bezighouden met participatie als de situatie daar om vraagt. Dit is gemakkelijker gezegd dan gedaan, zeker als participatie-activiteiten zich naast het overige werk opstapelen. Het is raadzaam om participatie een permanente plek te geven in het takenpakket van de medewerkers en om hiermee door te gaan en deze inzet zelfs te intensiveren, zeker bij de instroom van nieuwe medewerkers. Ondanks dat een participatieve grondhouding van nature in Berkelland aanwezig is, kan niet vanzelfsprekend worden geacht daar invulling aan geeft. Ook het meer structureel evalueren van participatietrajecten, zoals eerder benoemd, zal dit punt versterken.

3. **Heb altijd aandacht voor heldere communicatie en werk aan verwachtingsmanagement, zowel bij aanvang, gedurende als na afloop van een participatietraject.**

Door te participeren krijgen inwoners de mogelijkheid om met hun opvattingen en ideeën invloed uit te oefenen. Het is aan de gemeente om aan de voorkant van het proces aan te geven hoe ver die invloed reikt, om zo teleurstellingen achteraf te voorkomen. Hoe doorslaggevend is de participatie in het uiteindelijke besluit door de gemeente? Inwoners die participeren willen weten hoe er met hun inbreng wordt omgesprongen. Dat reikt verder dan uitleg aan het begin van een participatietraject, maar heeft ook betrekking op communicatie gedurende het proces en informatieverstrekking na afloop wat er met de inbreng wordt gedaan.

4. **Besteed meer tijd aan het structureel evalueren van gelopen participatietrajecten om ervan te leren, zowel bij goede als slechte ervaringen. Deel dit ook met de raad en om de controlerende rol van de raad mogelijk te maken.**

Vastgesteld is dat er te weinig wordt geëvalueerd hoe de uitvoering van participatie door verschillende hoofdrolspelers wordt ervaren. Dit beperkt het collectieve leerproces. Juist omdat er bij participatie sprake is van het leveren van maatwerk is het belangrijk om ervaringen uit te wisselen en het professionele gesprek met elkaar te blijven voeren. De hieruit opgedane inzichten dienen ter lering en niet ter afrekening. Door de geleerde lessen ook met de raad te delen krijgen raadsleden een beter overzicht van de verscheidenheid aan participatiecasussen en de aanpakken daarbinnen. Met deze informatie is de gemeentelijke participatie-uitvoering beter navolgbaar, wat bijdraagt aan de controlerende taak van de raad.

5. **Bespreek de overeengekomen waarden tevens met de gemeenteraad en streef naar het expliciteren en uitwerken van de rol en verantwoordelijkheid van de raad.**

In het onderzoek is vastgesteld dat de gemeenteraad nauwelijks bij participatie betrokken wordt. Het blijft tot op heden onuitgesproken welke rol raadsleden bij participatie willen krijgen. Dit leidt in de praktijk tot onduidelijkheid en ongemak. De rekenkamercommissie beveelt daarom aan om eventueel toekomstige kernwaarden bij participatie ook met de gemeenteraad te bespreken, en in te gaan op de onderlinge rolverdeling tussen ambtelijke organisatie, college van B&W en gemeenteraad. Dit draagt bij aan de voorspelbaarheid van het beleid.

Voor de gemeenteraad

6. **Denk in gezamenlijk verband na over de kernwaarden voor participatie voor de gemeente Berkelland die behulpzaam zijn bij het beoordelen van participatie-uitkomsten bij besluitvorming.**

Hoewel er bij motie is opgeroepen tot meer structuur bij de werkwijze en uitvoering van participatie, bestaan er tussen raadsfracties nog duidelijke verschillen van mening over de mate van formalisering en kadering die bij participatie gewenst is. Dit bleek onder meer in de gesprekken die met raadsfracties zijn gevoerd in het kader van dit onderzoek. Door het gezamenlijke gesprek te voeren over dit onderwerp en argumenten uit te wisselen kan de raad hier ook gezamenlijk (lees: meerderheid) een standpunt over innemen. Met het college van B&W kan vervolgens worden nagegaan in hoeverre dit standpunt overeenstemt met de voorgestelde (grond)waarden voor participatie. Zulke gezamenlijke uitgangspunten dragen tevens bij aan voorspelbaarheid in de beoordeling van participatie-uitkomsten bij besluitvorming.

2. Bestuurlijke reactie

C: R.S. Lindeboom

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

rekenkamercommissie Berkelland
P/a gemeentehuis Berkelland
Postbus 200
7270HA BORCULO

Zaaknummer : 251612
Onderwerp : onderzoek participatie 2021 - Rekenkamercommissie Berkelland
Verzonden : 19 JAN, 2022

Geachte heer, mevrouw

Op 17 december 2021 heeft u ons de rapportage van uw onderzoek "Over de ambities en de praktijk van participatie in Berkelland" gestuurd. Graag maken wij gebruik van de geboden gelegenheid om een reactie te geven. We vinden participatie van groot belang om de betrokkenheid en eigen kracht van inwoners en ondernemers te behouden en te versterken. We betrekken inwoners bij beleid en staan open voor initiatieven vanuit de samenleving.

Wij danken u voor uw informatieve rapportage

In uw rapportage geeft u een informatief overzicht van:

- Inzichten uit de literatuur en ervaringen elders;
- Visie en beleid van Berkelland;
- Concrete casussen in Berkelland.

De aard van het onderzoek is meer verkennend dan normerend. Er zijn onder andere interviews gehouden met participanten en individuele medewerkers van onze gemeente. Het verkennende karakter van het onderzoek maakt dat er niet alleen over de doorsnee opinie is gerapporteerd maar ook over meer bijzondere opvattingen. We zijn content met zowel de bemoedigende uitkomsten als de kritische noten.

U doet in totaal een zestal aanbevelingen die we oppakken

U doet een aantal aanbevelingen die vooral de uitvoering van het participatiebeleid betreffen. Bovendien doet u de aanbeveling om de (grond)waarden onder het participatiebeleid te expliciteren en te bespreken met de gemeenteraad. De aanbevelingen hebben mede tot doel om het participatiebeleid transparanter en voorspelbaarder te maken. Bij uw aanbevelingen constateert u ook dat participatie-activiteiten zich opstapelen naast het overige werk. Met inachtneming van het feit dat ambtelijke en bestuurlijke capaciteit begrensd is willen we uw aanbevelingen oppakken.

Zoals u ook in uw rapportage constateert is ondertussen op 3 november 2021 motie 21-29 met als onderwerp: "afspraken participatie inwoners en belanghebbenden" aangenomen. Met deze motie roept de raad ons op om:

- Bij lopende en komende participatietrajecten inwoners en belanghebbenden vooraf helderheid te geven en vast te leggen welke vraag er aan hen gesteld wordt, wie daarbij betrokken worden, hoe inwoners en belanghebbenden erbij betrokken worden, op welk moment en wat er uiteindelijk met hun inbreng wordt gedaan;
- Deze informatie ook expliciet op te nemen in raadsvoorstellen onder een paragraaf participatie';
- De voorbereidingen voor het opstellen van een participatieverordening en participatiehandreiking te gaan starten

Het oppakken van uw aanbevelingen zal voor een groot deel gekoppeld zijn aan de opvolging van de motie.

Heeft u nog vragen?

Belt u dan gerust. U kunt mij bereiken via telefoonnummer 0545-250 250.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,



M.N.J. Broers.



drs. J.H.A. van Oostrum.

Kopie aan:
- Archief

3. Nawoord rekenkamercommissie

Borculo, 24 januari 2022

Geachte leden van het college van B&W,

De rekenkamercommissie dankt het college van B&W voor zijn bestuurlijke reactie. De rekenkamercommissie is verheugd dat het college van B&W het rapport waardevol vindt voor het versterken van participatie in de gemeente Berkelland en dat ze de aanbevelingen onderschrijft.

Inhoudelijke toelichting aanbeveling twee

We vinden het gezien uw reactie van belang om uit te leggen hoe we precies aanbeveling twee waaraan u indirect aan refereert bedoelen. Aanbeveling twee geeft aan dat het van belang is om participatie breder in de organisatie te borgen. Dit omdat een goed samenspel tussen de gebiedscontactpersonen en (beleids)medewerkers cruciaal is voor het slagen van de participatie-inspanningen van de gemeente. Er zou dus ook aandacht moeten zijn in het takenpakket van andere medewerkers dan de gebiedscontactpersonen voor participatie, bijvoorbeeld door hier expliciet aandacht aan te besteden door het structureel evalueren van participatietrajecten en door (nieuwe) medewerkers expliciet mee te nemen in wat er op gebied van participatie van hun wordt verwacht.

Verbinding tussen motie 21-29 en het rapport

We juichen het idee toe om de uitvoering van de aanbevelingen te koppelen aan de motie. De aanbevelingen en de motie zijn complementair aan elkaar. We raden dan ook aan om bij het specifiek opstellen van de participatieverordening en participatiehandreiking rekening te houden met de aanbevelingen, in het bijzonder de (uitvoering van) aanbevelingen één, drie en zes. Verder zouden we adviseren om bij de participatieverordening en participatiehandreiking gebruik te maken van de inzichten uit dit rapport. Enerzijds natuurlijk wat betreft de in dit rapport beschreven Berkellandse situatie en anderzijds de inzichten uit de literatuur en ervaringen elders.

De Rekenkamercommissie ziet uit naar de behandeling van het rapport in de gemeenteraad en zal de ontwikkelingen op dit gebied blijven volgen.

Met vriendelijke groet,
Namens de Rekenkamercommissie

William van Deursen BLS NPM MBM
Voorzitter

4. Onderzoeksvragen en onderzoeksaanpak

4.1 Onderzoeksvragen

De centrale vraagstelling is uitgewerkt in verschillende deelvragen. De deelvragen hebben betrekking op de periode van 2017 tot 2021.

Inzichten uit literatuur en ervaringen elders

1. Welke generieke factoren dragen bij aan succesvolle burgerparticipatie?
 - a. Waarom, wanneer en op welke wijze zijn burgerparticipatietrajecten zinvol en gewenst?
 - b. Welke vormen van burgerparticipatie zijn er te onderscheiden en welke is waarvoor geschikt?
 - c. Wat zegt de literatuur over kritische succes- en faalfactoren voor burgerparticipatietrajecten?
 - d. Wat betekent burgerparticipatie voor de kaderstellende en controlerende rol van de raad?

Visie en beleid van Berkelland

2. Welke visie, ambitie en doelstellingen leven er binnen de gemeente Berkelland op het gebied van burgerparticipatie (zowel geschreven als ongeschreven)?
3. In welke beleidsterreinen komt burgerparticipatie voor en welke kaders en spelregels zijn door wie vastgesteld?
4. Is er behoefte aan een aanscherping of verdieping van de kaders en regels voor burgerparticipatie?
5. Hoe heeft de gemeente de inzet van burgerparticipatie in de praktijk georganiseerd?

Lessen uit de Berkellandse praktijk

6. Welke voorbeelden (casussen) van burgerparticipatie kent de gemeente Berkelland?
7. Hoe ziet burgerparticipatie er in de praktijk uit bij een aantal casussen?
8. Wat was de opbrengst van deze voorbeelden van burgerparticipatie?
 - In relatie tot de impliciete en expliciete doelen van burgerparticipatie en het beleidsdoel
 - In relatie tot de concrete doelen van het voorbeeld
 - In relatie tot wat de gemeenschap verwachtte
9. Welke overkoepelende lessen kunnen worden getrokken uit de casussen?
10. Welke rollen vervullen raad, college en ambtelijke organisatie met betrekking tot burgerparticipatie?
11. In hoeverre en op welke wijze wordt geleerd van eerdere burgerparticipatietrajecten?

Handvatten voor de toekomst

12. Welke voorbeelden elders bieden handvatten voor eventuele verbeterpunten?

4.2 Werkwijze en indeling rapport

De gemeente Berkelland kan leren van inzichten en ervaringen elders op gebied van participatie. Om deze reden is ook aandacht besteed aan algemene ontwikkelingen met betrekking tot participatie in andere gemeenten. Deze ontwikkelingen worden in het vijfde hoofdstuk beschreven.

In het zesde hoofdstuk komen de visie en de uitgangspunten met betrekking tot participatie in Berkelland aan de orde. De bevindingen in dat hoofdstuk zijn grotendeels ontleend aan de relevante beleidsdocumenten en interviews met bestuurders en ambtenaren die bij dit beleid zijn betrokken.

De praktijk van dit beleid staat centraal in het zevende hoofdstuk. Bij vijf specifieke casussen is verdiepend onderzoek gedaan om zo meer zicht te krijgen op de dagelijkse praktijk van participatie. De keuze voor die casussen is ingegeven door verschillende overwegingen. Het belangrijkste selectiecriteria is geweest dat het moest gaan om participatietrajecten die een intensieve betrokkenheid van verschillende deelnemers hebben gekend. Ook is gekozen voor actuele (nog lopende of recent afgeronde) trajecten. In de context van deze casestudies is gesproken met inwoners van Berkelland die actief zijn geweest in die casussen.

In het zevende hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de rollen van raad, college en ambtelijke organisatie. Tevens is er in dit hoofdstuk aandacht voor de wijze waarop geleerd wordt van eerdere participatietrajecten.

Het onderhavige onderzoek heeft, gezien de geformuleerde vragen, overwegend een verkennend karakter. Vanuit die optiek is er in dit onderzoek voor gekozen om geen normenkader te hanteren. Wel zullen de bevindingen in samenhang geanalyseerd en geïnterpreteerd worden.

5. Inzichten uit de literatuur en uit ervaringen elders

De eerste onderzoeksvraag richt zich op het inventariseren van inzichten uit de algemene literatuur over participatie. Deze vraag kent de volgende deelvragen:

Inzichten uit literatuur en ervaringen elders

1. Welke generieke factoren dragen bij aan succesvolle burgerparticipatie?
 - a. Waarom, wanneer en op welke wijze zijn burgerparticipatietrajecten zinvol en gewenst?
 - b. Welke vormen van burgerparticipatie zijn er te onderscheiden en welke is waarvoor geschikt?
 - c. Wat zegt de literatuur over kritische succes- en faalfactoren voor burgerparticipatietrajecten?
 - d. Wat betekent burgerparticipatie voor de kaderstellende en controlerende rol van de raad?

In dit hoofdstuk komen inzichten uit de relevante literatuur aan de orde. Dit vormt de basis voor de beantwoording van de verschillende deelvragen. Overigens vindt op deze wijze ook al de beantwoording van onderzoeksvraag 12 plaats:

Handvatten voor de toekomst

12. Welke voorbeelden elders bieden handvatten voor eventuele verbeterpunten?

Deelvragen 1a en b komen in paragraaf 3.1 aan bod. In de tweede paragraaf van dit hoofdstuk wordt ingegaan op kanttekeningen en bedenkingen en besteedt zodoende aandacht aan deelvraag 1c. In Paragraaf drie worden de vragen 1d en 12 verkend. Na presentatie van relevante inzichten en bevindingen is de concrete beantwoording van deze vragen in paragraaf 3.4 opgenomen.

5.1 Ontwikkelingen in participatie en inspraak

Inspraak in het overheidsbeleid is vanaf de jaren zestig van de twintigste eeuw steeds gebruikelijker geworden. In Nederland bestond tot die tijd de traditie van ‘vertrouwen in de machthebbers’, gecombineerd met een grote mate van ‘lijdzzaamheid en volgzaamheid’ van de burgers. Dat begon in de jaren zestig te veranderen. Vooral jongeren eisten een grotere inbreng in het bestuur en stelden de vanzelfsprekendheid van het ‘regentenbestuur’ - zoals zij het openbaar bestuur uit die tijd typeerden - ter discussie. In korte tijd waren de ontwikkelingen spectaculair en gaven de vermeende regenten ruim toe. Op allerlei terreinen, niet alleen bij de overheid maar bijvoorbeeld ook in het hoger onderwijs, werden vergaande vormen van inspraak toegestaan.

Het gegeven dat het individuele burgers het voorrecht werd gegund om in te spreken in de vergaderingen van gemeenteraden of provinciale staten werd als revolutionair ervaren.¹ Dit recht tot inspraak werd vastgelegd in de wet. Achteraf gezien is het wellicht een toch wat beperkte verruiming van de mogelijkheden voor burgers om zich te bemoeien met de totstandkoming van beleid. Immers, de kaders en spelregels waarbinnen de inspraak plaatsvindt worden geheel en al bepaald door de overheid in kwestie. Ook in de jaren zeventig ontstaat al het gevoel dat de verkregen mate van invloed niet heel bijzonder was. Veeleer werd er op gewezen dat de inspraak zich voltrok als een ‘rituele dans’. De doorwerking van de inspraak bleef beperkt.²

Het formaliseren van de inspraak wordt wel gezien als de eerste golf in het verruimen van de mogelijkheden voor burgers om invloed uit te oefenen op de totstandkoming van beleid. Het startpunt van de tweede golf is goed aanwijsbaar. Dat ligt in de eerste jaren na de gemeenteraadsverkiezingen van 1990. De opkomst bij die gemeenteraadsverkiezingen werd met ongeveer 60% voor die tijd als ‘dramatisch laag’ ervaren. Dat riep vragen op over de legitimiteit van en het draagvlak voor de lokale democratie. Algemeen bestond er het

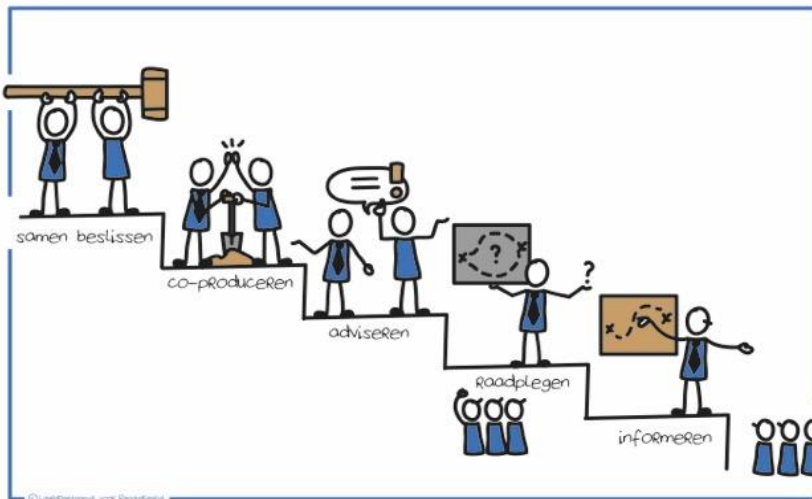
¹ M. Leyenaar en P. Castenmiller, Democratie is meer dan kiezen. In: R.B. Andeweg en M. Leyenaar (red.), Alle stemmen tellen! Een eeuw algemeen kiesrecht. Amsterdam, 2017, pagina 246.

² P. van Houwelingen, A. Boele en P. Dekker, Burgermacht op eigen kracht? Den Haag, 2014.

gevoel dat burgers nu echt meer invloed zouden willen, waarmee ook de lokale democratie nieuw leven kon worden ingeblazen. Kort na de gemeenteraadsverkiezingen ontstonden in vele gemeenten allerlei initiatieven voor *interactief bestuur* en de *coproductie van beleid*.³ “De ‘kloof tussen burger en politiek’ was ineens een veelbesproken thema. In tal van gemeenten bevatten de collegeakkoorden van 1994 de nodige voornemens om de burger meer invloed te geven op de politieke besluitvorming. Invloed die verder ging dan louter de rituele inspraak.”⁴ In veel gemeenten werd geëxperimenteerd met burgerpanels, focusgroepen, scenario-ontwikkelingen of burgerschouws. Ook organiseerden verschillende gemeenten (raadplegende of besluitvormende) referenda.

In de twee grootste gemeenten van Nederland was toentertijd al verschillende jaren sprake van territoriale decentralisatie, in de vorm van stadsdelen met eigen bevoegdheden en wijkraden. Ook andere gemeenten kenden al vele jaren wijk- en buurtraden, zij het dat die geen eigen bestuursvorm kenden. In vele landelijke gemeenten was het al gebruikelijk dat in de kernen en buurtschappen bewonersverenigingen actief waren die op de een of andere wijze ook betrokken werden bij het gemeentelijk beleid. Met de toenemende aandacht voor het vergroten van de inspraak van de inwoners, kregen dergelijke bewonersinitiatieven eveneens een sterkere positie.

In die jaren ontstond ook de metafoor van de participatieladder, om daarmee aan te geven hoeveel invloed burgers hadden op de besluitvorming. De stadia op deze ladder lopen van informeren, via raadplegen, adviseren tot coproduceren en samen beslissen. Maar al met al is het, ondanks de verruiming van en het veel bredere repertoire aan inspraakmogelijkheden, nog steeds de overheid die regie over de participatie voert. Immers, het is de overheid die de randvoorwaarden en procedures bepaalt waarbinnen de burgers inbreng kunnen hebben.



Figuur 1: Participatieladder volgens Edelenbos en Monnikhof (2001)

Allerlei maatschappelijke ontwikkelingen geven ook vandaag de dag nog flinke impulsen aan burgerparticipatie. Dat geldt onder meer voor de aankomende Omgevingswet en discussies rond de Regionale Energietransitie (RES). In de Omgevingswet wordt gesteld dat bij alle initiatieven die van belang zijn voor de inrichting van de ruimtelijke omgeving het verplicht is dat de belanghebbenden in staat worden gesteld om hun mening te geven en zo invloed uit te oefenen op de concrete plannen. Zodra de wet in werking zal treden, zullen gemeenten hun inspraak- en participatieverordening hierop moeten aanpassen. De plannen om energiebesparende maatregelen te nemen, zoals die ontwikkeld worden in het kader van de RES, komen mede tot stand op basis van intensieve betrokkenheid van vertegenwoordigers uit de lokale gemeenschap.

³ I. Pröpper en D. Steenbeek, De aanpak van interactief beleid. Bussum, 1999.

⁴ M. Leyenaar en P. Castenmiller, Democratie is meer dan kiezen. In: R.B. Andeweg en M. Leyenaar (red.), Alle stemmen tellen! Een eeuw algemeen kiesrecht. Amsterdam, 2017, pagina 246.

Ruimtelijke thema's lenen zich over het algemeen ook goed voor participatie vanuit de gedachte dat inwoners graag willen meedenken, - praten en -beslissen over de eigen (leef)omgeving.

Daar waar het initiatief voor inspraak voorheen bij de gemeente lag (burgerparticipatie), gebeurt het sinds enkele jaren geregeld dat gemeenten aansluiten bij initiatieven vanuit de samenleving (overheidsparticipatie). Hiermee wordt bedoeld dat de overheid ruimte geeft aan in de lokale gemeenschap ontstane initiatieven: regels en randvoorwaarden worden niet of zo min mogelijk opgelegd aan initiatiefnemers en de overheid neemt de rol op zich van deelnemer bij het initiatief. Dit is dan de derde golf.

In de 21^{ste} eeuw zijn zo verschillende nieuwe vormen van participatie ontstaan en beproefd. Een bijzondere exponent daarvan zijn de zogenaamde G1000-toppen. Dit initiatief komt voort uit het gedachtegoed van de Vlaamse filosoof Van Reybrouck, die nadrukkelijk stelt dat de representatieve democratie, met gekozen bestuurders, aan waarde en betekenis heeft verloren. Hij constateert dat, mede vanwege gestegen opleidingsniveau in de samenleving en de ruime beschikbaarheid van voor iedereen toegankelijke informatie (onder meer via internet), het onnodig is om nog vertegenwoordigers te kiezen die namens 'de bevolking' de besluiten nemen. Hij stelt voor om in (lokale) gemeenschappen bij loting inwoners aan te wijzen die of voor een bepaalde tijd of anders bij specifieke onderwerpen de besluiten kunnen nemen. In deze benadering wordt veel belang gehecht aan 'deliberatie'; in onderlinge discussie, ondersteund door goede informatie, komen burgers tot 'betere besluiten'. De G1000-toppen, zoals die eerst in Vlaanderen en later in Nederland her en der plaatsvonden, zijn een praktische uitwerking van dit idee. Op toevalbasis worden 1000 mensen (overigens meestal minder) in een gemeente uitgenodigd om deel te nemen aan een menings- en besluitvormingsproces. Deze mensen komen enkele malen bijeen, waarbij ze onderling de discussie aangaan en uiteindelijk tot een gezamenlijk opvatting of voorgenomen besluit komen.

De laatste jaren is er wel sprake van meer en meer veelzijdige initiatieven. Zo zijn er gemeenten waar inwoners in een wijk of buurt zelf invulling kunnen geven aan door de gemeente ter beschikking gestelde budgetten. Tevens zijn er gemeenten die werken met het zogeheten 'right-to-challenge'. Dit recht geeft inwoners de mogelijkheid om de uitdaging aan te gaan dat zij beter invulling denken te kunnen geven aan specifieke gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden. In dat geval wordt de taak of verantwoordelijkheid door de gemeente in kwestie ook toevertrouwd aan deze inwoners.

Mede gezien de veelzijdigheid in initiatieven en vormen van inwonersbetrokkenheid is niet op voorhand duidelijk welke van deze, in welke omstandigheden, nuttig of succesvol zijn. Wat in de ene gemeente met enthousiasme wordt beproefd en tot positieve resultaten leidt, komt in een andere gemeente niet verder dan het opperen van een mogelijkheid om de inbreng van inwoners te vergroten. Veel lijkt af te hangen van het enthousiasme waarmee het gemeentebestuur zelf de verschillende mogelijkheden faciliteert, serieus neemt en steunt. Met de verschillende vormen van participatie zijn in de afgelopen jaren de nodige, en zeker ook wisselende, ervaringen opgedaan. Op de achtergronden en redenen van die wisselende ervaringen wordt in paragraaf 3.3 ingegaan.

5.2 Kanttekeningen en bedenkingen

Met alle goede bedoelingen en veelzijdige initiatieven zijn er toch ook de nodige kanttekeningen te plaatsen bij de meerwaarde van participatie. Onderzoek laat zien dat het merendeel van de deelnemende burgers autochtoon is, middelhoog- tot hoogopgeleid en toch al betrokken bij de lokale politiek. De 'stem' van bijvoorbeeld laagopgeleiden, migranten of jongeren wordt te weinig gehoord en hun belangen worden daardoor te weinig meegenomen in de afwegingen die leiden tot besluitvorming.⁵ Zelfs als de eerste selectie van deelnemers aan dergelijke trajecten op toevalbasis (door loting) plaatsvindt, blijkt dat er toch weer een zekere mate van selectiviteit onder de deelnemers optreedt. In alle participatietrajecten kan daarmee de vraag worden gesteld hoe representatief de deelnemers zijn voor alle inwoners. Tegelijkertijd wordt ook wel

⁵ M. Leyenaar en P. Castenmiller, Democratie is meer dan kiezen. In: R.B. Andeweg en M. Leyenaar (red.), Alle stemmen tellen! Een eeuw algemeen kiesrecht. Amsterdam, 2017, pagina 250-251.

vastgesteld dat intensieve participatieprocessen, met veel ruimte voor interactie tussen de deelnemers, bijdragen aan grotere veelzijdigheid in mogelijke besluiten, met soms creatieve en onvoorziene suggesties.⁶

In essentie is de representatieve democratie, waarbij gekozen bestuurders de beslissingen nemen, nog weinig veranderd. Immers, de raad is en blijft krachtens de wet het enige besluitvormende ('hoogste') orgaan binnen de lokale gemeenschap. Daardoor is onvermijdelijk dat spanning ontstaat tussen enerzijds de inbreng vanuit participatie door inwoners en anderzijds de positie van de raad. In de praktijk van allerlei inspraak- en participatieprocessen moet deze spanning geadresseerd worden. In menige evaluatie van participatieprocessen wordt geconstateerd dat essentieel is om de mate van invloed van participanten op de uiteindelijke besluitvorming expliciet te maken, waarmee tegelijkertijd wordt aangegeven welke ruimte voor eigen beslissingen bij de raad blijft.

5.3 Lessen en aandachtspunten

Ondertussen is er meer dan een halve eeuw ervaring met inspraak en verdergaande vormen van participatie opgedaan. Die ervaringen zijn wisselend. Van de eerste golf, die vooral tot uiting komt in het formaliseren van inspraak gedurende besluitvormingsprocessen wordt vaak gesteld dat hier sprake is van een 'rituele dans', met weinig doorwerking. Zoals eerder in dit hoofdstuk opgemerkt, krijgt de formele inspraak ook nu nog nieuwe impulsen omdat gemeenten hun inspraakverordening zullen moeten aanvullen met een participatieverordening op basis van de Omgevingswet.

Verder zijn er in veel gemeenten ervaringen opgedaan met burgerparticipatie en ook wel met initiatieven die te kenschetsen zijn als overheidsparticipatie. In het algemeen is de in paragraaf 3.2 benoemde spanning daarin steeds duidelijk aanwezig. Zo gebeurt het geregeld dat gemeenteraden de opbrengsten van participatietrajecten terzijde schuiven en een beslissing nemen die wezenlijk afwijkt van de voorkeur van de deelnemers aan het participatieproces. Het spreekt voor zich dat de deelnemers aan dergelijke participatietrajecten dan achteraf daarover zeer ontevreden zijn, en melden dat hun vertrouwen in de overheid is afgenomen. De betrokken raadsleden motiveren hun afwijkende standpunt vaak met verwijzingen naar de vermeende selectiviteit van de participanten of door hen waargenomen onvolledigheden of onvolkomenheden in het participatieproces.

Naar participatie zijn verschillende wetenschappelijke onderzoeken gedaan naar participatieprocessen. Op basis van de inzichten uit de algemene participatieliteratuur⁷ kunnen verschillende generieke lessen worden getrokken. Deze laten zich als volgt samenvatten:

Generieke lessen met betrekking tot beleid:

- Gemeenten kunnen participatie op verschillende manieren faciliteren. Het is van belang om te beseffen dat participatie geen synoniem is voor inspraak of voor draagvlak. Informeren is tegelijkertijd wel degelijk een vorm van participatie. Door duidelijk te zijn met wat voor type participatie de inwoner te maken heeft, wordt duidelijk wat er mee zal gebeuren.
- Voor de betrokken ambtenaren moeten de te hanteren uitgangspunten bij participatie bekend, helder en dusdanig concreet zijn, dat zij deze goed in de praktijk kunnen brengen. Anders gezegd, er moet sprake zijn van een concrete, algemene en bij voorkeur vastgelegde basis voor het participatiebeleid. Immers, het mag niet zo zijn dat de participanten in kwestie afhankelijk zijn van de persoonlijke voorkeuren van de betrokken portefeuillehouder of uitvoerende ambtenaren.
- Vastgelegd beleid is op zichzelf niet voldoende. Binnen de gemeentelijke organisatie moet sprake zijn van een cultuur waarin de medewerkers het beleid ook met enthousiasme in de praktijk willen brengen.
- Weliswaar vormt vastgelegd beleid het uitgangspunt, dat beleid mag niet als een 'keurslijf' gaan werken. Elk participatietraject kent andere ambities en doelstellingen, een andere scope en andere

⁶ G. Boogaard en A. Michels (red.), G1000, ervaringen met burgertoppen. Amsterdam, 2016; E. Tonkens, M. Trappenburg, M. Hurenkamp en J. Schmidt, Montessoridemocratie, spanningen tussen burgerparticipatie en de lokale politiek. Amsterdam, 2015. Zie ook: T.J. Renson, Does deliberation bear better citizens? Gent, 2021.

⁷ Zie ook: W. Blijleven, (2021). *Public Bricoleurs: The practice and experience of local civil servants at the frontlines of public engagement.*

deelnemers. In de aanpak moet ruimte zijn voor flexibiliteit en maatwerk.

- Het is van belang is om eenmaal vastgelegd beleid niet als een gegeven te beschouwen, maar om dit levend en actueel te houden. Dat impliceert dat het van belang is om structureel ervaringen met participatietrajecten vast te leggen en die in de organisatie te bespreken en evalueren, zodat daar ook verbeterpunten uit afgeleid worden.
-

Generieke lessen met betrekking tot de uitvoering:

- Bij de start van een participatieproces, zeker als het initiatief bij de overheid ligt, is het zaak om het proces duidelijk en volledig uit te werken. Hierdoor weten niet alleen de participanten waar ze aan toe zijn, maar bestaat er ook duidelijkheid over hoe er achteraf een beoordeling kan plaatsvinden of het proces conform de afspraken is verlopen. De consequentie daarvan is onder meer dat raadsleden niet achteraf tot een geheel eigen beoordeling van het proces komen en meer ruimte nemen voor een zelfstandige raadsbeslissing dan aan de participanten was voorgespiegeld.
- Als een overheid te maken krijgt met initiatieven uit de samenleving (overheidsparticipatie), dan is de overheid niet in de positie om de uitgangspunten en randvoorwaarden te bepalen. Wel blijft het zaak dat aan de initiatiefnemers duidelijk wordt gemaakt wat zij van de gemeente wel én niet kunnen verwachten en op welke wijze de uitkomsten door kunnen werken in (eventuele) gemeentelijke besluitvorming. Dat impliceert dat er binnen de gemeente sprake moet zijn van enkele vastgelegde en algemeen gedeelde uitgangspunten hoe gereageerd gaat worden op initiatieven in de samenleving.
- Het is van belang dat gemeenten hun ambtenaren de tijd en ruimte geven om deel te nemen aan participatieprocessen. Het verdient aanbeveling om participatie niet alleen te zien als taak van de ‘participatieambtenaar’ die toch al de wijk in gaat, maar ingebed wordt in alle facetten van de gemeentelijke organisatie. Gemeenten doen er goed aan om te investeren in de samenwerking tussen afdelingen en ambtenaren.
- Communicatie is van groot belang. Aan de voorkant moeten de posities van alle betrokkenen, participanten, medewerkers van de organisatie en de gemeenteraad, duidelijk en expliciet worden gemaakt. Tijdens het proces moeten alle betrokkenen op de hoogte worden gehouden van zowel de procesmatige en inhoudelijke voortgang. Na afloop moeten zowel het doorlopen proces en als de opbrengsten voor alle betrokkenen worden beschreven, zodat al die betrokkenen in staat zijn om zowel dat proces als de opbrengsten goed te beoordelen.

Generieke lessen met betrekking tot rollen en verantwoordelijkheden

- De regie in participatieprocessen ligt veelal bij het college van B&W; in de praktijk vertegenwoordigd door de ambtelijke organisatie. In het uitwerken van het proces moet worden aangegeven op welke wijze de raad wordt betrokken. Dat kan zich beperken tot louter het informeren over het verloop van het proces en de uitkomsten daarvan. Maar het kan ook zijn dat de raad als geheel of anders individuele raadsleden een actieve rol hebben in de overleggen en de uiteindelijke opbrengsten
- Bij de start van een participatieproces worden de uitgangspunten, het proces en de beoogde doorwerking in het gemeentelijk beleid vastgelegd. In dat verband worden ook de rollen en verantwoordelijkheden van college van B&W en de raad beschreven. Wat de raad betreft moet er aandacht zijn wat hun rol betekent voor hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende verantwoordelijkheden. De raad moet worden betrokken bij het bepalen van die rol.
Gedurende het proces kunnen niet alleen geen veranderingen meer plaatsvinden; de verschillende spelers moeten zich in de praktijk conformeren aan hun rol. Anders zijn misverstanden en teleurstellingen onvermijdelijk.
- De gemeenteraad kan voor haar volksvertegenwoordigende rol gebruik maken van signalen vanuit de buurt- en bewonersverenigingen. De signalen over wensen en zorgen van inwoners en ondernemers zijn waardevol, ook als de signalen niet iedereen vertegenwoordigen. Een diversiteit aan signalen helpt de raad om tot een eigen beredeneerde afweging te komen.

In de praktijk van veel gemeenten blijkt participatie een kwetsbaar proces. Lang niet altijd is er sprake van vastgelegd beleid. Als er al sprake is van vastgelegd beleid, biedt dit geregeld te weinig houvast voor een goede inrichting van de praktijk. Een enthousiaste inrichting van het beleid, in lijn met de algemene uitgangspunten blijkt maar al te vaak toch mede bepaald te worden door de persoonlijke opvattingen van een portefeuillehouder of ambtenaar in kwestie. De communicatie over het participatieproces is lang niet altijd optimaal. Daarnaast komt wel voor dat een gemeenteraad de opbrengsten van participatietrajecten terzijde schuift, of toch meer eigen beslissingsruimte neemt dan de participanten hadden verwacht.

5.4 Beantwoording eerste deelvragen

Met gebruikmaking van bovenstaande inzichten uit de literatuur kunnen de relevante deelvragen worden beantwoord. Dit waren de volgende:

Inzichten uit literatuur en ervaringen elders

1. Welke generieke factoren dragen bij aan succesvolle burgerparticipatie?
 - a. Waarom, wanneer en op welke wijze zijn burgerparticipatietrajecten zinvol en gewenst?
 - b. Welke vormen van burgerparticipatie zijn er te onderscheiden en welke is waarvoor geschikt?
 - c. Wat zegt de literatuur over kritische succes- en faalfactoren voor burgerparticipatietrajecten?
 - d. Wat betekent burgerparticipatie voor de kaderstellende en controlerende rol van de raad?

Het antwoord op de vraag of participatietrajecten zinvol of gewenst zijn, is afhankelijk van het normatieve oordeel over de kwestie of binnen de representatieve democratie alle belangen voldoende zijn vertegenwoordigd, of dat vergroting van de inbreng van specifieke groepen inwoners is gewenst. De in dit hoofdstuk geschetste ontwikkelingen laten zien dat in de loop der jaren tekortkomingen zijn onderscheiden aan de representatieve, indirecte democratie en dat dientengevolge meer steun is ontstaan voor participatietrajecten. In de schets van de ontwikkelingen zijn ook verschillende vormen van participatie aan de orde gekomen.

In het algemeen is niet aan te geven welke specifieke vorm van participatie geschikt is voor welke situatie. Veel is afhankelijk van specifieke lokale omstandigheden en de basishouding van het gemeentebestuur ten aanzien van het versterken van de inbreng van de inwoners. Dit betekent wel dat voor elk concrete participatieproces de met de participatie beoogde opbrengsten en de rollen en verantwoordelijkheden van zowel college van B&W en de raad moeten worden beschreven.

Het vergroten van de mogelijkheden voor participatie leidt tot een andere, meer bescheiden rol van het verkozen algemene bestuur; de gemeenteraad. Om te beginnen wordt hun kaderstellende rol in sommige gevallen beperkt, omdat bij een grotere verantwoordelijkheid van groepen van inwoners die laatsten zelf besluiten kunnen nemen, meestal over de inrichting van hun directe leefomgeving. Ook hun volksvertegenwoordigende rol wordt genuanceerd, omdat burgers immers direct hun voorkeuren in het politieke proces kunnen inbrengen.

6. Visie en beleid Berkelland

In dit hoofdstuk staat het beleid van de gemeente Berkelland centraal. Dit beleid is verkend aan de hand van de volgende deelvragen:

Visie en beleid van Berkelland

2. Welke visie, ambitie en doelstellingen leven er binnen de gemeente Berkelland op het gebied van burgerparticipatie (zowel geschreven als ongeschreven)?
3. In welke beleidsterreinen komt burgerparticipatie voor en welke kaders en spelregels zijn door wie vastgesteld?
4. Is er behoefte aan een aanscherping of verdieping van de kaders en regels voor burgerparticipatie?
5. Hoe heeft de gemeente de inzet van burgerparticipatie in de praktijk georganiseerd?

In de volgende paragraaf worden onder andere de visie, ambitie en doelstellingen ten aanzien van participatie beschreven, waarmee wordt ingegaan op de tweede en derde deelvraag. Deelvraag vier en vijf komen aan bod in paragraaf 4.2. In de laatste paragraaf wordt dit hoofdstuk samengevat met beantwoording van de deelvragen twee tot en met vijf.

6.1 Visie, ambitie en doelstellingen

Er kan een onderscheid worden gemaakt tussen geschreven en ongeschreven ambities in Berkelland. In de gesprekken wordt duidelijk dat de gemeente participatie een belangrijke rol toedicht. Het structureel aandacht hebben voor participatie bij beleidsvorming- en uitvoering is bij de gemeente Berkelland vanzelfsprekend, zo geven betrokkenen aan in de uitgevoerde interviews in het kader van dit rekenkameronderzoek. Er wordt gesteld dat participatie in het DNA of in de genen van de medewerkers zit. Als verklaring daarvoor wordt gewezen op de kleinschaligheid van de gemeente waarbij de afstand tussen bewoners en overheid over het algemeen overbrugbaar is. Er zijn ook ambtenaren die dit beeld wat nuanceren en aangeven dat ‘participatie in de genen’ niet voor alle medewerkers geldt. Daarnaast zijn er natuurlijk verschillen tussen de kernen in Berkelland, maar over het algemeen zijn de korte lijntjes tussen de gemeenschap en gemeente overal aan de orde. Naar de mening van de geïnterviewde ambtenaren nemen medewerkers van de gemeentelijke organisatie uit zichzelf een participatieve houding aan.

In Berkelland wordt er geen strikt onderscheid gemaakt tussen vormen van burgerparticipatie (met een initiërende overheid) en overheidsparticipatie (met een deelnemende overheid). Participatie wordt begrepen als het structureel betrekken van inwoners, ondernemers en belanghebbenden, ongeacht of het initiatief afkomstig is uit de gemeente of de samenleving. De algemene stelregel is dat de gemeente uitnodigend, faciliterend en flexibel is en probeert te werken vanuit een maatschappelijke behoefte.

Deze ambitie is niet opgeschreven in een overkoepelende beleidsvisie op participatie met uitgangspunten en doelstellingen. Er zijn wel aangrenzende beleidsdocumenten die raken aan de ambitie. Door betrokkenen in de organisatie wordt uitgelegd dat er geen behoefte is om de verschillende initiatieven met betrekking tot participatie vast te leggen in een algemene visie. Naar hun mening hebben de medewerkers van de gemeente uit eigen beweging, ingegeven door de cultuur van de organisatie, al aandacht voor participatie. Sommigen noemen het zelfs onverstandig om beleid met betrekking tot participatie vast te leggen. Dat zou te weinig flexibiliteit bieden om in te spelen op de specifieke omstandigheden waarbinnen elk participatietraject plaatsvindt. Bij deze redenering wordt ook benadrukt dat ondanks de afwezigheid van een overkoepelende visie er voldoende richtinggevende beleidsdocumenten zijn voor participatie.

Het gaat om het coalitieprogramma uit 2018, de aanpak van Wijk- en kerngericht werken (2019), de organisatie- en sturingsfilosofie (2019)⁸, uitvoeringsvisie Voormelkaar (2020) en bijdragen aan een essay over ‘ambtelijk vakmanschap’⁹ (2019).

⁸ Zie ook: <https://www.youtube.com/watch?v=ziMriLZOnkU>

⁹ Zie: W. Blijleven, M. van Hulst en F. Hendriks, Publieke Bricoleurs, over ambtelijk vakmanschap op het raakvlak van gemeente en gemeenschap; Tilburg, 2019.

Met betrekking tot het bevorderen van het (gewenste) ambtelijk vakmanschap wordt door de gemeentelijke organisatie benadrukt dat de leeractiviteiten sinds kort hierop zijn aangepast. Zo is er sinds het voorjaar van 2021 sprake van een digitale leeromgeving; de Berkelland Academie. Via de Academie hebben medewerkers toegang tot een groot leeraanbod. Ook in andere trajecten zoals het wijk- en kerngericht werken, de omgevingswet en de organisatieontwikkeling staat het gedachtengoed van ambtelijk vakmanschap centraal. Hieronder volgt een gestructureerde uiteenzetting van de overige geschreven beleidsdocumenten in de periode 2014-2021 die een relatie hebben met beleid of ambitie omtrent participatie.

Beleidsdocumenten 2014 – 2018

Op basis van het coalitieakkoord 2014-2018¹⁰ is Berkelland in 2015 gestart met het ontwikkelprogramma *Veranderende samenleving, vernieuwd bestuur*. In het programma is te lezen dat wordt gestreefd naar een ‘overheid die naast u staat en meedenkt, in plaats van boven u staat en bedenkt’. De gemeente wil inzetten op participatie en samenwerking met de samenleving. Daarvoor werkt de gemeente ook aan het ontwikkelen van een andere rol en houding. Daarbij wordt de rolverdeling en samenwerking tussen inwoners, onderwijs, ondernemers en de overheid opnieuw vormgegeven. De gemeente wordt meer een partner voor inwoners, ondernemers en organisaties, in plaats van de partij die alles bepaalt en regelt. Met dit ontwikkelplan verwacht de gemeente een aantal resultaten te bereiken, waaronder een groei in sociale verbondenheid, beleid, regels en projecten die passen bij de samenleving, en een kleinere afstand tussen samenleving, college, gemeenteraad en ambtenaren. Dit moet zich uiten in: een nadere invulling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van medewerkers en gemeentebestuur; een meer op samenwerking gerichte houding en gedrag; een organisatie die is toegerust op de nieuwe rol van de gemeente; met bijpassende instrumenten en beleids- en besluitvormingsprocessen en het feit dat leren experimenteren gewoon is.

Om het Ontwikkelprogramma ‘Veranderende samenleving, vernieuwd bestuur’ (VSVB) en het aanleren van nieuwe vormen van samenwerken te ondersteunen, heeft de gemeente Berkelland in de Programmabegroting van 2015 tot en met 2018 jaarlijks €50.000,- gereserveerd. Dit budget zou onder andere worden ingezet voor de dialoog met de samenleving (o.a. communicatiemiddelen, inloopuren), het ondersteunen van actieve betrokkenheid van bewoners en organisaties en eventueel ook als bijdrage bij concrete projecten. Daarnaast wordt gesproken over het belang van procesondersteuning bij bestuurlijke vernieuwing, kennisontwikkeling, (organisatie van de) voorbeeldprojecten en communicatie. In de jaarrekening over 2017 wordt melding gemaakt van diverse initiatieven, zoals de inzet van de Participatiemonitor om te leren van ervaringen met participatie en een werkbezoek aan projecten in Groningen en Drenthe om inspiratie op te doen, door drie leden van het college van B&W samen met dorpsorganisaties, huurdersverenigingen, een woningcorporatie, een welzijnsraad en een seniorenraad. Volgens de programmarekening is in 2017 € 33.000 van het beschikbare budget van € 50.000 besteed.

De jaarrekening 2018 van de gemeente Berkelland geeft geen uitsluitsel over de besteding van het beschikbare budget. Zowel bij de baten als de lasten bij de post zijn in bijlage 2 van deze jaarrekening geen bedragen vermeld.

Eind 2017 is de raad geïnformeerd over het ontwikkelprogramma ‘Veranderde samenleving, vernieuwd bestuur’ door middel van een terug- en vooruitblik. In deze terugblik geeft de gemeente aan dat er (met name in de ambtelijke organisatie) een cultuuromslag heeft plaatsgevonden in de benadering van initiatieven van inwoners, bedrijven en instellingen. Een groot deel van de ambtelijke activiteiten zijn gebiedsgericht en programmagericht georganiseerd. Scheidslijnen tussen specialismen of afdelingen in de gemeentelijke organisatie zijn minder belangrijk geworden, de gemeentelijke organisatie gaat uit van eigen bijdrage aan het resultaat op basis van vakkennis, ervaring en expertise. Er is een gebiedsteam opgericht in 2016 dat is toegerust om adequaat en efficiënt inwonersinitiatieven verder te brengen. Onderdeel van dat team zijn gebiedscontactpersonen, zij zijn aanwezig in de kernen om te horen wat er leeft en bespreken iedere week initiatieven die door de bewoners zijn aangedragen.

In de terugkoppeling wordt erkend dat het een proces is van ‘een lange adem,’ medewerkers en inwoners gaan niet vanzelf aan de slag. Projecten en activiteiten oppakken met alle verschillende stakeholders vraagt

¹⁰ Collegeprogramma gemeente Berkelland 2014-2018: “Veranderende Samenleving, Vernieuwd Bestuur”.

om constante aandacht voor rollen, taken en concrete doelstellingen. In dit document wordt de raad geadviseerd verder te bouwen aan de opgebouwde basis en beveelt continuïteit van beleid aan. Er worden een aantal specifieke adviezen gegeven voor het vervolg. Deze gaan met name over de (veranderende) taken en rollen van bestuur, inwoners en de raad en de invulling en het faciliteren daarvan.

Adviezen aan de raad voor het vervolg van het ontwikkelprogramma

- Omarm de “VSVB*-principes”
- Laat de gemeenteraad, samen met een groep inwoners, leidend zijn in dit proces
- Organiseer raadsinformatieavonden
- Maak de kring van betrokkenen groter en groter
- Taken en rollen afbakenen
- Geef blijvende ruimte aan experimenten

** De afkorting VSVB staat voor ‘Veranderende Samenleving, Vernieuwd Bestuur’*

Beleidsdocumenten 2018 – 2021

De titel van het coalitieakkoord 2018-2022 is ‘*Samen investeren in Berkelland*’. Het samen doen met de samenleving wordt vooropgesteld: “We willen samen met de gemeenteraad en de organisatie doorpakken in de manier waarop we proberen de lokale samenleving een grotere rol te geven.” De gemeente Berkelland wil toe naar een situatie waarin samen met de samenleving wordt gezocht naar oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken en stelt hiertoe gebiedswethouders aan. Deze moeten een gezicht zijn voor het gemeentebestuur en ogen en oren voor in het gebied. Voor initiatieven uit de samenleving wil de gemeente een ‘ja mits’-uitgangpunt aannemen, waarbij ontmoeten en luisteren belangrijk zijn en betrokkenheid van inwoners, verenigingen ondernemers en instellingen een bijdrage kunnen leveren. In het coalitieakkoord geeft de gemeente aan dit te doen dit vanuit een open houding naar de samenleving en vanuit samenwerkingsbereidheid.

De gemeente heeft opnieuw het zogenaamde VSVB-gedachtegoed (Veranderende Samenleving, Vernieuwd Bestuur) geïntroduceerd, gericht op wijk- en kerngericht werken. De gemeente wil de inzet, kennis en ervaring van inwoners vooropstellen en steeds meer als gelijkwaardige partner met elkaar aan tafel zitten. Gesteld wordt dat er in de bestuursperiode 2014-2018 een basis is gelegd voor het wijk- en kerngericht werken. Met het doel dichterbij de wijken te staan, wordt invulling gegeven aan gebiedswethouderschap en een gebiedsteam, daarmee wordt de ambtelijke organisatie verder ingericht op het gebiedsgerichte werken. Nu wil de gemeente meer aansluiten bij de inwoners. Dit wordt onder meer vormgegeven in het Wijk- en kerngericht werken. In de notitie ‘Doorontwikkeling Wijk- en kerngericht werken’ uit januari 2019 wordt uiteengezet hoe de gemeente dat wil aanpakken. Het werk van de gemeente moet aansluiten bij wat er leeft bij inwoners, ondernemers, instellingen en verenigingen in kernen, wijken en buurten. Door mensen zelf aan het roer te zetten, wordt betrokkenheid bij de fysieke omgeving vergroot evenals de sociale cohesie.

In januari 2019 zijn raadsleden, professionals en inwoners over het wijk- en kerngericht werken geïnformeerd via een thema-avond waar zij aan de hand van workshops in gesprek konden gaan over wijkgericht werken. In het collegeprogramma 2018-2022 is eenmalig € 2,5 miljoen vrijgemaakt voor wijk- en kerngericht werken. In de programmabegroting is van 2019 tot en met 2022 jaarlijks een bedrag € 625.000 opgenomen voor het ondersteunen van en initiatieven uit wijken, buurten en kernen. Dit is later gespecificeerd in een collegebesluit uit april 2019 waarmee een krediet van €625.000 per jaar wordt vrijgemaakt voor o.a. de ontwikkeling en communicatie over wijk- en kerngericht werken, het Naoberfonds en het ondersteunen van wijken die dat nodig hebben.

De financiering voor het wijk- en kerngericht werken is niet door de gemeenteraad vastgesteld. De raad heeft algemene instemming aan het beleid gegeven door middel van het collegeprogramma. De verdere invulling hiervan is door het college ter hand genomen waarbij geen expliciete beslissingen meer door de raad worden genomen.

In september 2019 is het rapport ‘Wijkanalyses voor dorps- en wijkgericht werken’ aan de raad voorgelegd. Dit rapport betreft een nulmeting, die de gemeente heeft laten uitvoeren in het kader van het wijk- en kerngericht werken. Het is een inventarisatie van de wijken, waarin het gaat over hoe inwoners hun omgeving ervaren en waarvoor zij zich kunnen en willen inzetten. De gemeente Berkelland onderscheidt 11 kernen. De

grote kernen Borculo, Eibergen, Neede en Ruurlo zijn door de gemeente opgedeeld in een aantal wijken. In totaal worden 39 kernen en wijken onderscheiden.

Voor de aanpak van wijk- en kerngericht werken schetst de rapportage een kader waarin kunnen en willen centraal staan:

| | | Kunnen | |
|---------------|-----|---|---|
| | | Ja | Nee |
| Willen | Ja | Dorp pakt het zelf op. Inzet gemeente: <ul style="list-style-type: none"> • Niets doen • Voorwaardenscheppend • Aanspreekbaar zijn • Ondersteunen bij doorontwikkeling | Het dorp wil wel, maar kan niet. In dit geval kan de gemeente initiatieven ondersteunen en inwoners en bedrijven helpen ideeën ten uitvoer te brengen. Inzet gemeente: <ul style="list-style-type: none"> • Samenwerken • Faciliteren • Ondersteunen |
| | Nee | Dit zal vanuit het dorp niet snel voorkomen. Bij een publiek belang kan de gemeente inwoners betrekken. Inzet gemeente: <ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren • Verleiden; zoeken naar gedeeld belang • Overtuigen • Zoeken naar mensen die iets willen | Vanuit het dorp is geen actie te verwachten. Alleen als sprake is van een publiek belang is inzet van de gemeente gewenst. Inzet gemeente: <ul style="list-style-type: none"> • Verleiden • Overtuigen • Doordrukken |

Een conclusie uit de rapportage is dat inwoners van Berkelland in vergelijking met inwoners van andere niet-stedelijke gemeenten in Nederland kritischer antwoorden op de stellingen 'de gemeente betreft inwoners voldoende bij plannen, activiteiten en voorzieningen', 'inwoners krijgen voldoende ruimte om initiatieven te realiseren', 'de gemeente doet wat ze zegt' en 'de gemeente stelt zich flexibel op als dat nodig is'. Op dit aspect wordt ruimte ervaren voor verbetering. Inwoners van Berkelland vinden overigens wel vaker dan in vergelijkbare gemeenten dat de gemeente goed naar hun mening luistert; volgens het rapport gaat het kennelijk om wat er daarna gebeurt.

Overige conclusies uit het rapport gaan over het soort thema's waar inwoners betrokken bij willen worden. Als het gaat om meedenken met de gemeente, dan is niet ieder thema even populair. Over het algemeen geldt: hoe concreter, hoe beter. Inwoners willen vooral meedenken over onderwerpen in het fysieke domein. 'Wonen en woonomgeving', 'natuur en duurzaamheid' en 'openbare ruimte' scoren het hoogste volgens dit rapport.

Aanbevelingen voor wijkgericht werken uit Wijkanalyses voor dorps- en wijkgericht werken'

- Werk aan de relatie tussen gemeente en bewoners: zorg voor een helder aanspreekpunt, korte lijnen en een goede terugkoppeling
- Sluit aan bij de energie in de wijk: de zorgen, wensen en trots van bewoners zijn goede startpunten voor wijkgericht werken
- Sluit aan bij de schaal waar men zich bij betrokken voelt: soms is dat de straat, soms de buurt, soms de wijk
- Vraag bewoners naar hun prioriteiten voor de wijk en sluit hier waar mogelijk bij aan
- Zorg voor snel zichtbaar resultaat
- Bij voorkeur domeinoverstijgend: fysiek + sociaal (koppelkansen)
- Zoek een 'logische ingang' en een 'logisch moment': als de straat open moet om de riolering te vervangen dan is dat een ideaal moment om samen met bewoners te kijken naar de inrichting van de openbare ruimte. Maken bewoners zich vooral zorgen over inbraken in de wijk, dan is dat een logisch startpunt voor het gesprek - en komen andere onderwerpen wellicht in tweede instantie aan bod
- Lijkt alles in orde in een wijk? Ook dan is wijkgericht werken nuttig; goed houden wat goed is vraagt ook energie

Aan mensen die in het afgelopen jaar een initiatief hebben ontplooid in hun wijk of hieraan hebben bijgedragen, is gevraagd welke rol de gemeente speelde en of dat overeenkwam met hun wens. Ongeveer een derde van de initiatiefnemers zegt dat de gemeente 'geen rol' heeft gespeeld en tien procent vindt dat wenselijk.

De gemeente Berkelland heeft een online inspraakplatform 'Berkelland Spreekt' waarmee ongeveer vier keer per jaar een inwonerspanel wordt geraadpleegd over allerlei (actuele) onderwerpen. Het panel heeft zo'n 1500 leden en een onderzoeksbureau voert de onderzoeken uit. De resultaten worden onder andere gebruikt als input voor beleid.

Thema's in het inspraakplatform (vanaf 2018)

- Verkiezingen (januari/februari 2021)
- Omgevingsvisie (januari/februari 2021)
- Preventie (oktober/november 2020)
- Woonbehoefte (augustus/september 2020)
- Dementie (juni/juli 2020)
- Berkelland in Balans (november/december 2019)
- Cultuur en Erfgoedvisie (september/oktober 2019)
- Jongerenaanpak en Communicatiekanalen (mei 2019)
- Identiteit en Vrijwilligersvervoer (april 2019)
- Uw woning en het vrijwilligerspunt (augustus 2018)
- Waar staat je gemeente?, Lokale radio en BerkelBericht (mei/juni 2018)

In 2019 is een bijeenkomst georganiseerd om te onderzoeken of de G1000-aanpak een bijdrage kan leveren aan de versterking van participatie in de gemeente Berkelland. Een G1000-aanpak (ofwel: burgertop) biedt potentieel meer mogelijkheden om ideeën en voorstellen voor te leggen aan het gemeentebestuur, waardoor het vertrouwen tussen de politiek, het gemeentelijke apparaat en de inwoners van Berkelland bevordert zou kunnen worden. Onderdeel van de aanleiding voor het onderzoek naar de G1000 aanpak was het streven van de gemeenteraad om samen met inwoners van Berkelland de samenleving te versterken en inwoners van Berkelland meer mogelijkheden te geven om te participeren in het gesprek over beleid en om beleidsvorming te initiëren.

Tijdens de bijeenkomst is een toelichting gegeven over de G1000-aanpak en ervaringen gedeeld over de G1000 in Borne. Uitkomst van de bijeenkomst was dat Berkelland geen burgertop instelt, maar klein wil beginnen met participatie in de kernen. De overweging is dat inwoners actief zijn in hun directe omgeving en willen meepraten over concrete onderwerpen. De raad besloot om in plaats van een G1000 een actief leertraject op te zetten voor lopende en startende participatietrajecten om het proces te versnellen en versterken. Met de uitkomsten van het leertraject zou participatie verder kunnen worden ontwikkeld. Vooralsnog heeft zo'n actief leertraject nog niet plaatsgevonden.¹¹

De Omgevingswet

De aangekondigde Omgevingswet heeft belangrijke raakvlakken met participatie. Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet is in april 2019 een ambitiedocument opgesteld. Het document geeft richting aan de manier waarop Berkelland de voorbereiding op de nieuwe wet aanpakt. In het ambitiedocument schetst de gemeente Berkelland zichzelf als partner van de samenleving en wil zij ruimte en vertrouwen geven, maar ook verantwoordelijkheid aan initiatiefnemers. De gemeenteraad stelt doelen, kaders en spelregels voor planvorming, participatie en besluitvorming, en toetst achteraf of het college het goed heeft gedaan. Ruimte voor het college wordt op verschillende manieren gecreëerd, bijvoorbeeld door het werken met kwaliteitscriteria en algemenere beoordelingsregels in plaats van gedetailleerde voorschriften.

Vertaling van Omgevingswet voor Berkelland (Ambitiedocument Omgevingswet Berkelland)

De gemeente moet bij besluiten in het kader van het omgevingsrecht (omgevingsvisie, omgevingsplan en omgevingsvergunning) aangeven hoe zij de omgeving bij de voorbereiding heeft betrokken. En wat zij met de resultaten heeft gedaan (motiveringsplicht).

De aanvrager van een omgevingsvergunning moet aangeven of en hoe er overleg is geweest met belanghebbenden en is zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van draagvlak voor zijn plan, bijvoorbeeld door aan te geven wat hij heeft gedaan met de inbreng uit het overleg met omwonenden.

¹¹ Hiervoor zijn verschillende redenen, zoals de (gebruikelijke) drukte voor de raad en personele wisselingen in de griffie. Daarnaast zou dit leertraject deel uitmaken van een breder project gericht op de bestuurscultuur binnen de gemeente. Dit project is in deze periode niet gestart.

De gevraagde verandering in het kader van de Omgevingswet sluit aan bij de ambities van de gemeente in het kader van wijk- en kerngericht werken en de 'ja, mits'-houding. Onder meer geeft de gemeente aan om in het kader van de voorziene veranderingen vanwege de Omgevingswet meer aandacht te willen besteden aan de bedoelingen van een aanvrager in plaats van de aanvraag zelf louter strikt te toetsen. In plaats van een 'toetsingsplanologie' wil de gemeente juist spreken over en handelen naar 'uitnodigingsplanologie'.

Democratische vernieuwing Berkelland

In het kader van democratische vernieuwing in de gemeente Berkelland heeft de gemeente verschillende activiteiten geïnitieerd, waaronder de 'Quick Scan Lokale Democratie' (2019). Daarnaast is er sprake van het project 'Experimenteren met democratische vernieuwing' en het opstellen van spelregels voor participatie binnen de gemeente Berkelland (in het kader van de Omgevingswet). Een adviesbureau is gevraagd de aanpak en samenhang tussen de verschillende activiteiten te begeleiden, om zo te komen tot het formuleren van een visie op democratische vernieuwing. Dit traject is na afronding van de eerste stap stopgezet omdat werd vastgesteld dat er eerst nader zou moeten worden gesproken over de bestuurscultuur.

De 'Quick Scan Lokale Democratie' scan inventariseert hoe inwoners, raadsleden, ambtenaren en collegeleden nu kijken naar het democratische samenspel in hun gemeente (het samenspel tussen representatieve, participatieve en maatschappelijke democratie). Aan het onderzoek hebben inwoners, raadsleden, collegeleden en ambtenaren meegedaan, hen is naar hun meningen en wensen gevraagd rondom een aantal thema's: 1) lokale democratie en democratische prioriteiten, 2) raad, college en ambtelijke organisatie, 3) communicatie, 4) burgerparticipatie en 5) overheidsparticipatie. Na tussenrapportage over de eerste bevindingen is het project stilgezet. Naar mening van zowel het betrokken onderzoeksbureau als de raad zelf waren de verhoudingen in de raad dusdanig dat geen vruchtbaar vervolg aan dit project zou kunnen worden gegeven.

Binnen de raad was een werkgroep democratische vernieuwing actief betrokken bij het traject "Experimenteren met Democratische Vernieuwing". Ook de activiteiten van deze werkgroep zijn feitelijk stilgezet, om dezelfde redenen bij het stilvallen van het leertraject van de raad.

6.2 Dagelijkse uitvoering en organisatie van participatie

Bij de uitvoering van participatie wordt in Berkelland geen vaste werkwijze of blauwdruk toegepast, bijvoorbeeld ten aanzien van de vorm van participatie, de timing en de intensiteit. Dergelijke keuzes worden per project afzonderlijk gemaakt. Maatwerk wordt volgens sommigen zelfs expliciet verlangd vanwege de diversiteit aan kernen en gebieden binnen Berkelland. Sommige kernen staan veel kritischer tegenover de gemeente dan andere. Soms zijn de belangentegenstellingen groter of betreft een ontwikkeling een grotere of een kleinere groep in een gemeenschap. Al deze zaken spelen mee als het gaat over de keuze voor de uitvoering van participatie.

Bij gebrek aan een vastgestelde participatiemethodiek is er veel ambtelijke vrijheid voor medewerkers om per project of casus te bepalen welk type of niveau van participatie gewenst is. Enerzijds wordt deze vrijheid van handelen als wenselijk gezien om maatwerk te kunnen leveren aan inwoners. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat participatief handelen nog niet bij alle medewerkers binnen de organisatie in dezelfde mate gemeengoed is. De ambities van de gemeente op het gebied van participatie zijn over het algemeen bij alle medewerkers bekend. Gesteld wordt dat deze in de context van gebruikelijke leer- en cultuurtrajecten binnen de organisatie aan de orde komen. Tegelijkertijd geven deze ambities nog wel ruimte voor eigen interpretatie van participatie.

Er worden nadrukkelijk stappen in gezet, wat aangemoedigd en ondersteund wordt door een lopende ontwikkelagenda. De concernopdrachtgevers zijn zich ervan bewust dat participatief handelen specifieke competenties van medewerkers vraagt en dat dit niet zomaar tot stand komt.

Daarnaast geven medewerkers aan dat ze door elkaar worden geïnspireerd. Zo worden er door het gebiedsteam fotoboeken gemaakt met daarin (succes)verhalen die op het gemeentehuis zijn in te zien.

Bovendien wordt inspiratie geput uit en geleerd van externe sprekers die de gemeente uitnodigt¹². Toch wordt er door ambtenaren die dicht op de samenleving staan aangegeven aan dat zij behoefte hebben aan zekere handvatten voor en evaluatie van de maatwerktrajecten.

In de praktijk komt het erop neer dat de keuze voor een participatietraject wordt gemaakt door de direct betrokken ambtenaar. Hierbij wordt ondersteuning geboden door de afdeling communicatie, die vanaf het begin van een project meedenkt over de aanwezige stakeholders en de geschikte communicatieaanpak. Door beleidsmedewerkers wordt opgemerkt dat Berkelland op alle treden van de participatieladder initiatieven ontplooit: van informeren tijdens een informatieavond, raadplegen via enquêtes en het digitale inwonerspanel, inwinnen van advies bij klankbordgroepen en bewonersorganisaties, tot aan vormen van co-creatie. Hier is geen algemene aanpak voor. De inschatting welke mate van invloed (of trede op de participatieladder) passend is wordt gemaakt door de verantwoordelijk projectleider of beleidsmedewerker.

Wijk- en kerngericht werken

Berkelland kent gebiedsteams. Deze bestaan uit enkele medewerkers van de organisatie die zich in hun werkzaamheden richten op de verschillende dorpen of buurtschappen binnen de gemeente. Binnen de organisatie is er ook voor elke kern binnen de gemeente een ambtelijk contactpersoon, de gebiedscontactpersoon. Deze functionaris staat veelvuldig met inwoners in contact en weet daarom goed welke ontwikkelingen er aldaar zijn en is bekend met de opvattingen daarover. Vanuit die kennis kan de contactpersoon binnen de gemeentelijke organisatie aangeven hoe de gemeente daarop kan anticiperen. De contactpersonen slaan op deze manier een brug tussen de samenleving en de overheid en vervullen een centrale rol in de participatieaanpak van de gemeente. Er zijn ook gebiedswethouders, wat betekent dat de wethouders naast hun reguliere portefeuille een gebied onder hun hoede hebben. Hoe de wethouders deze rol invullen verschilt onderling. Opgemerkt wordt dat de gebiedswethoudersrol conflictueus kan zijn wanneer de doelstellingen vanuit de reguliere portefeuille niet overeenkomen met de belangen vanuit een gebied.

Binnen de gemeentelijke organisatie bestaat tevredenheid over het functioneren van de gebiedscontactpersonen ter bevordering van de participatieambitie van de gemeente. Wel wordt door een ambtelijk leidinggevende opgemerkt dat de samenwerking tussen de gebiedsteams en de beleidsmedewerkers in de organisatie nog kan worden verbeterd. Door leden van de gebiedsteams wordt aangegeven dat zij al bij de vormgeving van trajecten betrokken wensen te zijn, zodat zij vooraf kunnen meedenken over de inrichting van participatie. De gebiedscontactpersonen stellen dat de kwaliteit van de trajecten hiermee zou verbeteren, omdat hiermee de beleidskennis wordt gecombineerd met de kennis waar zij over beschikken uit het veld.

Daarnaast denken de gebiedscontactpersonen baat te hebben bij algemeen gedeelde uitgangspunten bij participatie, bijvoorbeeld geformuleerd in een handreiking. In het huidige beleid wordt er veel verantwoordelijkheid neergelegd bij individuele medewerkers die participatietrajecten vanuit hun eigen professionaliteit benaderen. Deze werkwijze kan negatieve gevolgen hebben voor de borging van het beleid, bijvoorbeeld als iemand wegvalt of als iemand minder overtuigd is van de meerwaarde van participatie. Een handreiking voor participatie zou in de ogen van de gebiedscontactpersonen betrekking uitkomst kunnen bieden, bijvoorbeeld wat betreft verwachtingen managen, kennisdeling en transparantie.

Gebleken is dat de gemeente inzet op het versterken van de samenwerking tussen de gebiedsteams, die zich concentreren op de fysieke leefomgeving, en de voormelkaar teams in het sociaal domein. De gebiedscontactpersoon en de welzijnsmedewerker spreken elkaar op wekelijkse basis. Hiermee denkt de gemeente er goed in te slagen om diverse vragen en behoeften uit de samenleving op te vangen en op te pakken.

Kwaliteit van participatieprocessen

De vraag hoe een succesvol participatieproces eruit ziet, wordt door medewerkers verschillend beantwoord. Medewerkers zijn het erover eens dat participatie niet altijd leidt tot eensgezindheid en consensus. Er zullen

¹² Onder meer Ferenc van Damme, de VNG en buurgemeenten

altijd belangentegenstellingen zijn, die niet zomaar met louter participatie kan worden weggenomen. En dat hoeft ook niet, zo wordt door medewerkers benadrukt. Goede participatie is namelijk op andere manieren te herkennen.

Allereerst wordt gewezen op het organiseren van een goed proces, dat wordt gekenmerkt door goede communicatie met participanten, het inventariseren van diverse meningen en tot slot het nemen van een afgewogen besluit. In dat proces krijgt iedereen de mogelijkheid om zijn of haar opvatting aan het voetlicht te brengen waarbij de gemeente aan de betrokkenen duidelijk maakt hoe er met hun opvattingen wordt omgegaan.

Participatie wordt ook van waarde gezien bij het verzamelen van meningen en opvattingen. Vanuit de opvatting is een participatieproces geslaagd op het moment dat het veelzijdige input oplevert om tot een afgewogen besluit te komen, zo geven verschillende geïnterviewden aan.

Een derde geeft aan dat transparantie over besluitvorming en het managen van verwachtingen over het proces de essentiële onderdelen zijn voor succesvolle participatie.

Tot slot wordt er door een geïnterviewde nog gewezen op de intrinsieke waarde van het voeren van het gesprek tussen de gemeente en de gemeenschap. Het succes van participatie wordt vanuit dat oogpunt bepaald door de mate waarin het onderlinge gesprek mogelijk is gemaakt.

Uitdagingen

In de gevoerde gesprekken zijn verschillende uitdagingen voor de gemeente geschetst. In de eerste plaats wordt de gemeentelijke informatievoorziening over participatie naar inwoners genoemd. Het gaat dan bijvoorbeeld over het transparant communiceren over de (on)mogelijkheden van bewoners om met een eigen initiatief of plan te komen, en de rol van de gemeente daarbij. De website zou een logische plek zijn om deze informatie te ontsluiten maar dit gebeurt in de ogen van directe betrokkenen nog te weinig. Daarnaast gaat informatievoorziening over waarmaken wat je belooft en toezegt. Als voorbeeld daarvan wordt gewezen op toezeggingen van gebiedscontactpersonen aan inwoners die niet overeenkwamen met het doe-vermogen van de achterliggende organisatie. Dit kan tot teleurstelling leiden, zo wordt uitgesproken. Tot slot kan de gemeente nog verbeteren in het verwachtingsmanagement over de besluitvorming: het moet klip en klaar aan participanten worden gemaakt wie uiteindelijk het besluit neemt en waarom.

Ook het onderwerp van representativiteit wordt als punt van aandacht genoemd. De gemeente Berkelland onderneemt verschillende activiteiten om ervoor te zorgen dat ze zichtbaar en aanspreekbaar is voor groepen die minder makkelijk in contact staan met de gemeente. Tegelijkertijd wordt opgemerkt dat steeds vaker belangengroepen prominent de aandacht op zich weten te vestigen. Doordat deze groepen vaak 'beter de weg kennen' kunnen ze meer invloed uitoefenen dan particulieren. Voorbeelden hiervan zijn georganiseerde raden, zoals de dorpsraad of de welzijnsraad. De gemeente gaat de samenwerking met deze groepen graag aan, maar dit moet niet ten koste of in de plaats gaan van het contact met individuele participanten.

Ten derde wordt gewezen op de mogelijke grenzen aan participatie. Dat de gemeente een grote ambitie met betrekking tot participatie heeft is bekend, maar het is de vraag of dat in alle situaties wederzijds is. Als het bijvoorbeeld gaat over het onderhoud van groenvoorzieningen in wijken dan nodigt de gemeente omwonenden nadrukkelijk uit om daar zelf gevolg aan te geven. Deze vorm van doe-democratie is zelfs in een gesprek genoemd als ultieme vorm van participatie, waarbij de van nature aanwezige zelfredzaamheid van Berkellandse inwoners het beste naar voren komt. Maar, zo waarschuwen sommige medewerkers, niet alle omwonenden zitten daar op te wachten. Sommige buurtbewoners vinden zelfs dat het onderhouden van de groenvoorziening een gemeentelijke taak pur sang is, waarvan de gemeente niet zomaar kan verwachten dat ze deze uit handen kan geven. In andere woorden: er moet blijvend worden nagedacht over de bereidheid van inwoners om ook met de gemeente te participeren.

Een laatste uitdaging voor participatie is dat de grote ambitie van de gemeente ook impact heeft op de organisatie. Het goed inrichten van participatieprocessen vraagt tijd en inzet van de medewerkers en de gevraagde capaciteit wordt groter bij politieke druk op trajecten.

6.3 Beantwoording van de deelvragen

Samenvattend wordt in deze laatste paragraaf de beantwoording van de volgende deelvragen beschreven.

Visie en beleid van Berkelland

2. Welke visie, ambitie en doelstellingen leven er binnen de gemeente Berkelland op het gebied van burgerparticipatie (zowel geschreven als ongeschreven)?
3. In welke beleidsterreinen komt burgerparticipatie voor en welke kaders en spelregels zijn door wie vastgesteld?
4. Is er behoefte aan een aanscherping of verdieping van de kaders en regels voor burgerparticipatie?
5. Hoe heeft de gemeente de inzet van burgerparticipatie in de praktijk georganiseerd?

Gebleken is dat de visie, ambities en doelstellingen van de gemeente met participatie niet in één document zijn vastgelegd. In verschillende documenten zijn de relevante uitgangspunten en voorgestane werkwijzen verwoord. In die documenten wordt consequent gepleit voor meer mogelijkheden voor inwoners om invloed te hebben op het gemeentelijk beleid. Deze ambities zijn bevestigd in gesprekken met medewerkers van de organisatie.

In principe is participatie in Berkelland mogelijk in alle gemeentelijke beleidsterreinen. In de praktijk ligt de nadruk op het fysieke domein, mede omdat inwoners daar eerder zelf actief worden. Kaders en spelregels zijn niet expliciet vastgelegd. Voor houvast kijken gebiedscontactpersonen met name naar het wijk- en kerngericht werken.

Naar mening van veel voor het beleid verantwoordelijke ambtenaren zijn alle medewerkers zich er van bewust dat er aandacht en ruimte moeten zijn voor de inbreng van inwoners. Aangenomen wordt dat ambtenaren bekend zijn met de uitgangspunten voor participatie en weten hoe te handelen. Maar binnen de gemeentelijke organisatie wordt wisselend behoefte ervaren aan een aanscherping of verdieping van de kaders en regels voor participatie. Met name vanuit gebiedsteams wordt aangegeven dat zij vooraf willen meedenken over de inrichting van participatie.

De inzet van participatie is in praktijk veelal georganiseerd over de lijn van het wijk- en kerngericht werken. De samenwerking tussen de beleidsmedewerker en de gebiedscontactpersoon is daarin cruciaal. Door gebiedscontactpersonen wordt opgemerkt dat de huidige werkwijze in Berkelland, waarbij veel verantwoordelijkheid wordt neergelegd bij individuele medewerkers, kwetsbaar kan zijn voor de borging van participatie, bijvoorbeeld als een medewerker uitvalt of als een medewerker minder overtuigd is van de meerwaarde van participatie. Wat in hun ogen zou kunnen helpen is het formuleren van een handreiking met daarin algemeen gedeelde uitgangspunten bij de uitvoering van participatie. Dit zou de organisatie meer stabiliteit bieden bij de uitvoering van participatie wat betreft de organisatie van kennisdeling, transparantie en het managen van verwachtingen.

7. De praktijk van participatie in Berkelland

In dit hoofdstuk staat de praktijk van participatie in Berkelland centraal. Met betrekking tot de praktijk zijn verschillende onderzoeksvragen geformuleerd:

Participatie in de praktijk,

6. Welke voorbeelden (casussen) van burgerparticipatie kent de gemeente Berkelland?
7. Hoe ziet burgerparticipatie er in de praktijk uit bij een aantal casussen?
8. Wat was de opbrengst van deze voorbeelden van burgerparticipatie?
 - In relatie tot de impliciete en expliciete doelen van burgerparticipatie en het beleidsdoel
 - In relatie tot de concrete doelen van het voorbeeld
 - In relatie tot wat de gemeenschap verwachtte
9. In hoevere en op welke wijze wordt geleerd van eerdere burgerparticipatietrajecten?
10. Welke rollen vervullen raad, college en ambtelijke organisatie met betrekking tot burgerparticipatie
11. Welke overkoepelende lessen kunnen worden getrokken uit de casussen?

Ten behoeve van de overzichtelijkheid van dit hoofdstuk behandelen we de relevante onderzoeksvragen in verschillende paragrafen. Dat begint bij onderzoeksvraag zes, met een opsomming van voorbeelden van participatie in Berkelland in paragraaf één. In de tweede paragraaf volgt een beschrijving van de praktijk (onderzoeksvragen zeven en acht). Onderzoeksvraag tien, over de rollen van de raad, college en ambtelijke organisatie komt in de derde paragraaf aan de orde. Vervolgens wordt in paragraaf 5.4 ingegaan op de opbrengsten van participatie en de lessen die daaruit kunnen worden getrokken (vragen negen en elf). In de vijfde en laatste paragraaf vatten we het hoofdstuk aan de beantwoording van de deelvragen samen.

7.1 Voorbeelden van participatie

In de gesprekken met ambtenaren zijn diverse voorbeelden van participatie naar voren gekomen. Om antwoord te kunnen geven op de verschillende onderzoeksvragen is er naar een specifiek aantal casussen uitgebreider onderzoek gedaan. Om daarnaast ook iets te kunnen zeggen over de verscheidenheid aan participatie worden allereerst een overzicht gegeven van een aantal voorbeelden uit Berkelland.

Locatie GSM mast

Een eerste voorbeeld gaat over de maatschappelijke behoefte rondom het telefoniebereik in het buitengebied. Naar mening van verschillende inwoners was de dekking in bepaalde gebieden van de gemeente onvoldoende. Er is toen gezocht naar een locatie voor een extra GSM-mast. Allereerst is dat gebeurd in samenwerking met telefonieproviders om vast te kunnen stellen waar de dekking van het mobiele netwerk moest verbeteren. Vervolgens is in samenspraak met bewoners van het gebied de locatie van de mast bepaald. Uiteindelijk is gekozen voor een locatie aan de rand van een Gelders natuurgebied. Alhoewel deze locatie niet op de steun van iedereen kon rekenen, houdt de gemeente wel een positief gevoel aan dit traject over omdat op basis van opvattingen van bewoners verschillende opties tegen elkaar zijn afgewogen. Op zo'n moment kan er volgens betrokkenen worden gesproken van een 'uitgelopen proces'.

Pannakooi Borculo

De pannakooi in Borculo¹³ is een voorbeeld hoe er in de praktijk door de gebiedscontactpersonen aan participatie wordt gewerkt. Er lag een besluit voor om de pannakooi te sluiten en te verwijderen, omdat de buurt overlast zou ervaren. De gebiedscontactpersonen wisten echter dat de gebruikers van de pannakooi veelal afkomstig waren uit aangrenzende buurten en van omliggende scholen. Uit gesprekken volgde dat de pannakooi wel degelijk nog in een (speel)behoefte voorzag. Maar de gemeente wilde ook tegemoetkomen aan de overlast, en heeft er daarom uiteindelijk, na iedereen gehoord te hebben, voor gekozen om de pannakooi om te bouwen door de hoge hekken te verwijderen.

¹³ [De pannakooi in Borculo wordt vernieuwd - OverBorculo.nl](#)

Sporthal Ruurlo

Voor de sporthal in Ruurlo zijn door de gemeente heel actief met de beheerorganisatie afspraken gemaakt. Vanuit dat perspectief is dat een prima participatietraject geweest, omdat er goede, inhoudelijke gesprekken zijn gevoerd. Door de omgeving wordt dat waarschijnlijk anders gewaardeerd. Zij zullen stellen dat de participatie volledig is mislukt. Het onderzoek heeft deze casus gevolgd tot juni.

Vertaling landelijk preventieakkoord

Het landelijk preventieakkoord is eerst regionaal is vertaald en daarna lokaal ingekleurd. Op basis van voornemens is de gemeente het gesprek aangegaan met inwoners, professionals en raadsleden middels een open avond, en is hun gevraagd wat ze van die voornemens vonden en of ze nog wat misten. In dergelijke gesprekken bleek dan dat er al sprake is van veel initiatieven per kern. Daar werd ook gesproken over hoe de initiatieven zich tot elkaar verhouden, en wat kan worden gedaan om aan de al bestaande initiatieven meer bekendheid te geven.

Steunpunt vrijwilligers- en mantelzorg

Een ander voorbeeld is de inrichting van het steunpunt vrijwilligers- en mantelzorg. Onder begeleiding van een externe partij is er een zogenoemde effectenarena georganiseerd. Dit biedt de mogelijkheid te bepalen welk effect je wilt realiseren. Er hebben verschillende sessies met inwoners plaatsgevonden, die een bijdrage hebben geleverd aan de visie.

Inwonerspanel

Binnen het sociaal domein wordt ook wel gebruikt gemaakt van het bestaande online-panel (inwonerspanel), vooral voor eerste oriënterende reacties op mogelijke initiatieven of om eerste beelden op te halen. In de Corona-periode zijn één-op-één contacten wel doorgegaan, maar veel initiatieven konden geen doorgang vinden.

Zorg voor wie dat nodig heeft

Het uitvoeringsprogramma sociaal domein (zorg voor wie dat nodig heeft) is een voorbeeld waarbij de participatie meerwaarde heeft gehad om het programma concreet te maken. Er was commitment, zowel bij de raad als de inwoners. Er was sprake van losse initiatieven, maar hier waren ze in een uitvoeringsprogramma samengebracht. Daarvoor heeft de participatie meerwaarde gehad. Projecten worden nu geëvalueerd, daaraan nemen de inwoners/deelnemers ook deel.

7.2 Participatie; verder verkend

Er zijn vijf casussen geselecteerd voor nader onderzoek: Kronenkamp, Speelveldje aan de Vogelenzangstraat, het Evenementenbeleid, het Staringcollege en het wijk- en kerngericht werken. Tijdens het onderzoek is geconstateerd dat een groot deel van de participatietrajecten plaatsvindt in het fysieke domein. Veel inwoners van Berkelland voelen zich vooral betrokken bij ontwikkelingen in hun directe leefomgeving, iets waarin ze overigens in vergelijking met vele andere gemeenten in Nederland niet uniek zijn. Het ligt daarom ook voor de hand dat voor een nadere verkenning van de praktijk van het beleid, waarbij gesproken is met betrokken inwoners, vooral projecten in het fysieke domein aan de orde waren. De casussen worden eerst in algemeenheid beschreven, waarna dieper wordt ingegaan op de ervaringen van inwoners.

Kronenkamp

De waterzuiveringsinstallatie waar nu de Kronenkamp ligt, is in 2004 stilgelegd en gekocht door de toenmalige gemeente Neede. Die gemeente had de bedoeling om alles te slopen en nieuwbouw te ontwikkelen, door de krimp in de Achterhoek zijn die plannen echter nooit uitgevoerd.

In 2012 heeft de gemeente Berkelland, waar Neede ondertussen deel van was gaan uitmaken, opdracht gegeven om een flora/fauna onderzoek te starten voor het opruimen van het terrein en de sloop van de gebouwen van de oude waterzuivering. De gemeente zag toen kansen voor ontwikkeling van de plek, bijvoorbeeld als een natuurpark met ideeën voor survival, vleermuizen en forelvissen. Hiervoor is ook input

van inwoners gevraagd en er is een voorstel aan het college gedaan. Uiteindelijk zijn deze plannen gestrand en wilde het college het gebied alsnog renoveren.

Het IVN (Instituut voor Natuureducatie), afdeling Oost-Achterhoek en Stichting Vleermuizen Neede wilde graag iets doen voor de gemeenschap. Eerdere plannen (expositieruimte voor informatie over de vleermuis en versteend gebied aan de gemeenschap schenken) waren op niets uitgelopen. Er is een gesprek op gang gekomen vanuit de gemeente met IVN over de waterzuiveringsinstallatie, waarin het voorwerk aan collegevoorstellen en rapportages is gedeeld. IVN en Stichting Vleermuizen Neede zijn vervolgens een samenwerking aangegaan en een projectgroep gestart om het gebied tot natuurpark te realiseren. Zij hebben in 2016 een projectplan geschreven en hebben dat met de gemeente (bestuurlijk) afgestemd. De gemeente had tijdens het traject de oud-projectleider van het gebied als contactpersoon aangewezen voor het initiatief. Het plan is uiteindelijk formeel in het collegeoverleg gekomen, waarna het gebied in erfpacht van de gemeente is overgenomen.

Uiteindelijk heeft de gemeente het voor de sloop gereserveerde geld (150.000 euro) beschikbaar gesteld voor het initiatief, daarna moest er zelf voor financiering gezorgd worden. Via de provincie is ook een startsubsidie van 5000 euro beschikbaar gesteld.

Speelveldje aan de Vogelenzangstraat

Het speelveld Vogelenzangstraat was onderdeel van het project 'woonstraten Plan Zuid'. Voor dat project werd in de buurt een herinrichting gedaan en daarvoor is een participatietraject geweest. Hiervoor zijn echter alleen de directe omwonenden betrokken, niet de omwonenden van het speelveld Vogelenzangstraat. In het project woonstraten Plan Zuid was ervoor gekozen om water te laten afvloeien op het veldje naar de Vogelenzangstraat, en daar ook tijdelijk vast te houden indien nodig. Bij hevige buien loopt het trapveldje bij het speelveld daardoor tijdelijk onder water waarna het water verder zou worden afgevoerd.

Omdat de herinrichting niet de Vogelenzangstraat betrof, waren de bewoners aldaar niet direct betrokken bij de herinrichting en overige plannen. De afvoer van het speelveldje bevatte daarnaast een technisch probleem, waardoor het veldje geruime tijd onder water stond en niet bruikbaar was om te spelen. De aanpak van dit probleem heeft een tijd op zich laten wachten en de gemeente heeft de buurt op dat moment niet geïnformeerd over het probleem.

De technische problemen bij de afwatering van het veld leidden er toe dat het veld onder water stond. Doordat die situatie gevaarlijk werd zijn er hekken omheen gezet. In het kader van de varianten om de problemen op te lossen, is onder meer overwogen om met rioolpijpen de afwatering door te trekken naar een sloot. Anticiperend op die oplossing had de aannemer alvast wat pijpen aangeschaft en op het terrein opgeslagen. Maar uiteindelijk is om technisch/inhoudelijke redenen daar niet voor gekozen en zijn de pijpen weer afgevoerd. Die gang van zaken heeft veel vragen opgeroepen in de buurt.

Omwonenden hebben geprotesteerd met onder andere spandoeken tegen de langdurige opslag van het materiaal en het probleem met de afwatering, waarna het verhaal de politiek en de pers bereikte. De hekken en overgebleven bouwmaterialen van het project woonstraten Plan Zuid zijn daarna weggehaald.

Vanuit de gemeente was inmiddels een nieuw project gestart voor de inrichting van de speelplek. De toestellen worden vervangen, omdat deze verouderd zijn. Het participatietraject hierbij is vanwege corona niet fysiek verlopen. Buurtbewoners (en een aantal belanghebbenden) zijn per brief gevraagd om mee te denken over de nieuwe inrichting. Eerste schetsen en ideeën zijn door de gemeente voor de zomer van 2021 gepresenteerd, door een tent neer te zetten op het terrein zelf waar de omwonenden van de plannen kennis hebben kunnen nemen en daarop hebben kunnen reageren.

Evenementenbeleid

In Berkelland zijn veel (grote en kleine) organisaties en verenigingen die evenementen organiseren. Het organiseren van evenementen wordt door nieuwe regelgeving (onder andere Omgevingswet) echter steeds

ingewikkelder. Er verandert veel voor organisatoren van evenementen. De gemeente is daarom aan de slag gegaan met het in kaart brengen van alle regelingen en procedures om hen te helpen.

De gemeente heeft een eerste conceptbeleid opgesteld met input vanuit verschillende plekken in de organisatie. Vervolgens zijn er twee informatiesessies georganiseerd waarvoor evenementorganisatoren zijn benaderd en uitgenodigd. De avonden werden geopend door de burgemeester en per avond waren er zo'n twintig à dertig geïnteresseerden digitaal aanwezig. Tijdens deze informatiesessies werden de aanwezigen meegenomen in het veranderende/veranderde evenementenbeleid, waarna er ruimte was voor discussie.

Het beleid is vervolgens aan het college voorgelegd en vastgelegd. Echter, op basis van die discussie tijdens de informatiesessies is er ook een voorstel aan de raad gedaan om een subsidie in het leven te roepen voor de eerste aanvraag van de omgevingsvergunning. Daarnaast worden, waar mogelijk, de omgevingsvergunningen voor een periode van vijf jaar verleend.

Staring college

Het Staring College was op twee locaties in Borculo gevestigd, op de Beukenlaan en op de Herenlaan. Met het oog op de toekomstbestendigheid komt er één nieuwbouwlocatie die de oude twee locaties vervangen. Daarvoor heeft een locatieverkenning plaatsgevonden en zijn twee scenario's uitgewerkt, enerzijds nieuwbouw op De Wildbaan en anderzijds nieuwbouw op de Beukenlaan.

De gemeente heeft input op de scenario's gevraagd vanuit de samenleving om draagvlak voor de locaties te bepalen. Ook zijn ideeën en aandachtspunten uit de omgeving opgehaald. In oktober 2019 hebben inloopavonden plaatsgevonden. Daarnaast is er gesproken met omwonenden van De Wildbaan, de klankbordgroep van de Beukenlaan en met verenigingen op de Wildbaan. De gemeente constateerde dat er meer draagvlak was voor De Wildbaan, daarnaast hebben o.a. de stedenbouwkundige inpassing en het verkeer bijgedragen aan de keuze. Er werden daar positieve neveneffecten verwacht van mogelijke samenwerking tussen onderwijs en verenigingen en andere maatschappelijke organisaties. De uitkomsten uit het locatieonderzoek zijn in juli 2020 aan de raad voorgelegd en de raad heeft ingestemd met De Wildbaan als unilocatie voor het Staring College in Borculo.

De gemeente is daarna met input van aanwonenden en verenigingen aan de slag gegaan voor een nieuwe inrichting voor de nieuwe locatie. Op basis van een visie, een structuurmodel (opgesteld in samenwerking met een stedenbouwkundig bureau), is de gemeente in de eerste helft van 2021 het gesprek aangegaan met belanghebbenden (omwonenden, gebruikers, verenigingen). Er hebben digitale bijeenkomsten plaatsgevonden en er zijn bilaterale overleggen geweest tussen de gemeenten en belanghebbenden. Ook heeft wethouder van der Neut met de Jongerenraad gesproken, deze stond positief tegenover het voornemen.

De gemeenteraad heeft in juli 2021 ingestemd met de herinrichting van het gebied De Wildbaan volgens de voorgelegde visie (structuurmodel). Ook is de keuze gemaakt om de binnensportaccommodatie te centraliseren met een uitbreiding van 't Timpke. De gemeente benoemt bij haar plannen dat nog niet het gehele plan is ingevuld, zij stelt daarmee in te spelen op latere ontwikkelingen.

Wijk- en kerngericht werken

Begin 2019 heeft het College van B&W de nota 'Verder met wijk- en kerngericht werken' besproken en bevestigd. In het besluit wordt genoemd dat het college nog met een uitwerkingsplan komt. Ook de financiële consequenties zouden in een later stadium aan de orde komen.

In de nota wordt aangegeven dat de basis voor wijk- en kerngericht werken in Berkelland in collegeperiode 2014-2018 is gelegd. Het college bevestigt in de nieuwe nota de volgende ambities:

Ambities Wijk- en kerngericht werken (2019)

- Het realiseren van behouden van een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving
- Het bevorderen van de relatie tussen de gemeente en de samenleving
- Het bevorderen van de kwaliteit van de dienstverlening van de gemeente

De gemeente kondigt aan om op het niveau van de wijken en buurten allerlei kwalitatieve en kwantitatieve gegevens te willen inventariseren, op basis waarvan de gemeente kan *“bepalen waar duidelijke kansen liggen op korte termijn en waar we kunnen en moeten aanhaken om ook in het begin te laten zien dat we een betrouwbare en slagvaardige partner zijn. Maar deze analyse levert ook een beeld op waar bijvoorbeeld op langere termijn en wellicht meer op strategisch niveau acties nodig zijn, gekoppeld aan onze eigen ambities. Deze analyse doen we nu aan het begin als 0-meting. De bedoeling is om de analyse elke drie jaar te doen en de gegevens telkens te actualiseren.”*

Voorts wordt het werken met gebiedswethouders bevestigd: *“De gebiedswethouder is de bestuurlijke ambassadeur voor het gebied en aanspreekpunt voor thema's en onderwerpen die in een gebied leven. De gebiedswethouder geeft het gemeentebestuur een gezicht en fungeert voor het college als ogen en oren in het gebied. De wethouder is zichtbaar en aanspreekbaar in het gebied.”* Daarnaast zijn er (vier) gebiedscontactpersonen. Hun rol is als volgt omschreven.

Rol Gebiedscontactpersonen

De rol van de contactpersoon is in drie categorieën op te delen:

- A. aanspreekpunt kernen: vragen via mail, inloop, telefoon, zaak. Deze verder brengen in de interne gemeentelijke organisatie of verbindingen leggen naar andere partijen.
- B. netwerkbouwer: relaties opbouwen en behouden met de inwoners en stakeholders binnen het gebied en binnen de eigen organisatie. Weten wie er betrokken kunnen en moeten zijn bij diverse ontwikkelingen en waar nodig ook actief die verbindingen leggen.
- C. regisseur: procesmanager in de sturing op de maatschappelijke doelen per wijk of kern n.a.v. de wijkanalyses, bewoners stimuleren, inspireren en ondersteunen, interne sparringpartner voor projectleiders en spil in de omslag die binnen de organisatie, college en raad nodig is om de mindset van wijk- en kerngericht werken verder te brengen.

Als relevante partners in de wijken en buurten worden genoemd

- Partnerorganisaties zoals ProWonen en de politie;
- Maatschappelijke organisaties, zoals scholen, kerken, zorginstellingen en sportverenigingen
- Bewonersorganisaties zoals met name bestaande dorpsbelangen, wijkraden en buurtverenigingen
- Inwoners en ondernemers.

Ervaringen met participatie

In de verkenning van de praktijk heeft het onderzoek zich geconcentreerd op de verwachtingen en ervaringen van inwoners en bewonersorganisaties. De ervaringen rondom de casussen Kronenkamp, het evenementenbeleid, Vogelenzangstraat en het Staring college zijn gebundeld. Aan de ervaringen van de bewonersorganisaties wordt apart aandacht besteed, omdat in het wijk- en kerngericht werken een groot deel van het participatiebeleid in Berkelland gestalte krijgt.

Rondom de verschillende trajecten wordt door betrokkenen genoemd dat de gemeente zijn best doet om goed te communiceren. Zij stellen dat er gesprekken worden gevoerd en uitleg wordt gegeven door de gemeente, maar dat het proces daarna geregeld stopt. Wat er vervolgens met de inbreng gebeurt is voor participanten in verschillende trajecten onduidelijk. Genoemd wordt als reden dat de gemeente vooraf niet realistisch is en te weinig afbakt waar de ruimte voor participatie ligt. Zo bleek bijvoorbeeld de ruimte voor inbreng bij de inrichting van het gebied rond de Wildbaan Campus achteraf veel kleiner dan vooraf gedacht door participanten.

Organisaties en inwoners zien mooie kansen en brengen die ter kennisname aan de gemeente, maar daar blijkt veel later geen ruimte voor, met teleurgestelde participanten als resultaat. Een participant stelt dat “Als het een geldkwestie is, dan moet de gemeente dat zeggen. Het is best vreemd om ons in eerste instantie uit te nodigen, maar hen vervolgens geen inspraak te geven.”

Het algemene contact met de gemeente rondom bijvoorbeeld evenementen en vergunningen wordt door meerdere participanten als prettig ervaren. Ook over de gebiedscontactpersonen wordt veelal lovend gesproken en een geïnterviewde gaf daarnaast aan zelfs een gesprek met de burgemeester mogelijk is.

Ook wordt echter meermaals genoemd dat het contact afhankelijk is van de ambtenaar in kwestie die je treft. Dat is soms juist erg moeizaam. Er wordt gesteld dat initiatieven dan niet van de grond komen of dat er achteraf wordt niet gecommuniceerd over een traject. Een geïnterviewde zei over de communicatie van de gemeente: “Het blijft vaak ‘hangen’ bij de gemeente, terugkoppeling laat te lang op zich wachten of komt niet. Aangeven dat het nog even duurt zou al helpen. Of persoonlijke terugkoppeling, in plaats van een bericht in het gemeenteboekje.” Een ander beschreef dat hij goed contact heeft met de gebiedscontactpersoon, maar dat niet alle contacten met gemeente soepel lopen. Hij gaf aan dat het nogal eens afhankelijk is van de persoon die je treft, zo had hij ook ervaring met ‘stroeve ambtenaren’ rondom bijvoorbeeld nieuwbouwplannen en duurzaamheid. Een ander geeft aan “Je wordt wel gehoord, maar er wordt niet geluisterd.” De geïnterviewde geeft aan dat hij niet goed geïnformeerd werd over een traject, het kostte veel energie om duidelijkheid te krijgen van de gemeente. Ook bij de verantwoordelijke wethouder kreeg hij geen antwoord, deze verwees hem naar de raad.

Een aantal van de geïnterviewde inwoners uit Berkelland gaven aan dat zij goed de weg weten binnen de gemeente, door bijvoorbeeld eerdere ervaring vanuit hun werk. Zij schetsten dat zij daardoor effectiever hun doel weten te bereiken. Doordat zij weten hoe het werkt in een gemeentelijke organisatie, stellen zij te weten bij de juiste mensen aan te kloppen. Een van de geïnterviewde inwoners geeft aan dat er goed contact was met de portefeuillehouder. De toenmalige burgemeester hadden zij gevraagd om ambassadeur te worden voor hun traject en was er vooraf nadrukkelijk contact geweest met de raad. Bij ander traject werd kennis en ervaring over gemeenten ingezet, door actie te voeren en de lokale pers en raadsleden te betrekken. Hierdoor werd op korte termijn actie vanuit de gemeente uitgelokt.

In de verkenning van het wijk- en kerngericht werken is gebleken dat veel dorpsbelangen, wijkraden en buurtverenigingen een warme band onderhouden met de gemeentelijke organisatie, vertegenwoordigd door de contactpersoon. Veel vertegenwoordigers van dergelijke bewonersorganisaties ervaren de contactpersoon als bereikbaar, betrokken, bereid tot communicatie en overleg.

De essentie van veel buurt- en dorpsverenigingen in Berkelland is de organisatie van het jaarlijkse (zomer)feest. Deze verenigingen ervaren dat de eisen die aan dergelijke evenementen worden gesteld steeds toenemen. Maar tegelijkertijd zijn ze vrijwel alle bekend met het initiatief van de gemeente om deze (nieuwe) eisen gezamenlijk te bespreken en om op basis daarvan een handreiking op te stellen. Dit initiatief is gewaardeerd. Nog steeds ervaren vertegenwoordigers van deze verenigingen het goed te doen om de feesten te realiseren, en zijn ze tevreden over de ondersteuning door de gemeente. Met enige regelmaat brengt de (gebieds-)wethouder ook een bezoek aan zo'n feest.

Als het gaat om ingrijpendere kwesties in dorpen of buurten, is de waardering voor de gemeente genuanceerder. In de rondgang langs diverse verenigingen zijn woningbouwprojecten ter sprake gekomen, infrastructurele plannen of de aanleg van zonneparken. In die trajecten waren de betrokken verenigingen lang niet altijd tevreden over het optreden van de gemeente. Dat betrof zowel de informatieverstrekking daarover (te laat, niet volledig), de bereidheid om in gesprek te gaan met vertegenwoordigers van de diverse verenigingen en de mate waarin de gemeente toezeggingen en afspraken nakwam. Wederom waren de diverse respondenten tevreden over de inzet van de contactfunctionarissen, maar constateerden zij dat deze functionarissen niet altijd hun enthousiaste en betrokken houding konden nakomen, ook omdat ze - naar waarneming van de respondenten - er onvoldoende in slaagden om de andere betrokkenen binnen de gemeentelijke organisatie goed in de interactie mee te krijgen.

7.3 De rol van de gemeenteraad

Participatie door inwoners van een gemeente vindt altijd plaats in een politiek-bestuurlijke context, waar gemeenteraad, college van B&W en ambtelijke organisatie specifieke rollen en verantwoordelijkheden hebben. Over de rollen en verantwoordelijkheden van het college en de ambtelijke organisatie is in hoofdstuk drie al het nodige gepasseerd. In deze paragraaf wordt met name ingegaan op de vraag hoe de gemeenteraad van Berkelland de rollen ten aanzien van participatie invult. De taken van de gemeenteraad zijn drieledig: het vormen van de volksvertegenwoordiging, het stellen van kaders en het controleren van het college van B&W.

Kaderstelling

Voor het onderzoek is een digitale raadsbijeenkomst gehouden om op te halen welke beelden en opvattingen raadsleden over participatie hebben. Hierin bleek dat de fracties die aan deze bijeenkomst hebben deelgenomen¹⁴ een positieve grondhouding aannemen ten aanzien van participatie. Eén raadslid noemde dat participatie onontkoombaar is binnen het werk dat de gemeente uitvoert. Participatie wordt uitgelegd als iets dat de gemeente simpelweg moet doen om legitimiteit te krijgen voor het gevoerde beleid. Daarnaast resulteert participatie in inzichten uit de samenleving waar de gemeente anders misschien niet op was gekomen. Het brengt in die zin evenwicht in de argumenten die ten grondslag liggen aan belangrijke besluiten die de gemeente neemt.

Eén duidelijke constante binnen de opvatting van raadsleden is dat dat de gemeente inwoners zoveel mogelijk aan zet zou moeten laten. Tegelijkertijd waken raadsleden ervoor dat de gemeente zomaar aan alle initiatieven uit de samenleving gehoor geeft. Als voorbeeld is gesproken over het organiseren van een groot festival op initiatief van een inwoner. Daarbij is het van belang dat er bredere steun voor zo'n initiatief bestaat en dat er niet zomaar voorbij wordt gegaan aan de belangen van minderheden. Raadsleden zien het als taak van de gemeente om zorgvuldig verschillende belangen tegen elkaar af te wegen. Een positieve grondhouding ja, maar dus geen vrijbrief om overal mee in te stemmen, en de regie om te besluiten blijft bij de gemeente.

Waar de grondhouding van raadsleden ten aanzien van participatie dus positief is, heeft dat zich in de praktijk nog niet vertaald in concreet meegegeven kaders. Eerder in deze rapportage is al genoemd dat het participatiebeleid van de gemeente niet is vastgelegd in één centraal (visie-)document. Er zijn wel andere beleidsdocumenten die relevante passages voor participatie bevatten, maar deze leiden in de ogen van raadsleden niet tot een samenhangende basis voor burgerparticipatie.

Uit de raadsbijeenkomst kwam bovendien naar voren dat er geen eensgezindheid bestaat over eventuele kaders. Er bestaan verschillende beelden tussen, en soms zelfs binnen, fracties over hoe de kaders en uitgangspunten voor participatie eruit moeten zien. Zo is één raadslid van mening dat de raad zich moet uitspreken over het soort onderwerpen dat zich wel en niet leent voor participatie. Volgens deze deelnemer wordt er nu nog te vaak in Berkelland om participatie gevraagd bij onderwerpen waarbinnen de gemeente maar beperkt of geen speelruimte heeft voor eigen beleid.

Door de (on)mogelijkheden aan de voorkant aan initiatiefnemers mee te geven, kan teleurstelling achteraf makkelijk worden voorkomen, zo wordt genoemd. In het gesprek bleek tevens dat er verschillen van inzicht zijn over het gewicht dat aan de uitkomsten van participatie in de besluitvorming moet worden toegekend. In dat verband zijn ook kritische opmerkingen gemaakt over het draagvlak bij die uitkomsten. Worden die vooral gedragen door een kleine groep van actieve participanten? Of hebben die een bredere basis in de gemeenschap?

Bij een gebrek aan helderheid over uitgangspunten kunnen met name participanten de dupe worden, omdat hen onvoldoende duidelijk wordt gemaakt wanneer hun inbreng gewenst is en hoe er daarna mee wordt omgesprongen. Is deze inbreng adviserend of doorslaggevend? Hier heeft de raad zelf ook geen eensgezind antwoord op, maar er is wel overeenstemming dat de huidige praktijk tot miscommunicatie en onvoorspelbaarheid kan leiden.

¹⁴ Bij deze bijeenkomst ontbraken raadsleden van de VVD en het CDA. In een later stadium is contact geweest met beide fracties. De aldus verkregen inzichten zijn eveneens verwerkt in deze rapportage.

Al met al werd duidelijk dat de gedachtevorming binnen de raad over participatie (nog) niet tot consensus over de uitgangspunten en procedures heeft geleid; een inzicht dat wordt gedeeld door de in het kader van dit onderzoek gesproken raadsleden. Zij ervaren ook dat dit gebrek aan consensus meer en meer problematisch wordt.

Er zijn in het recente verleden wel inspanningen verricht om spelregels en procedures voor participatie door de gemeenteraad te laten vastleggen. In 2019 is een initiatief gestart om via een nieuw ingestelde raads werkgroep ‘spelregels voor het participatieproces’ te definiëren. De handreiking zou minimale spelregels bevatten over hoe de gemeente vooraf belanghebbenden betreft bij haar besluitvorming en wat zij vraagt van initiatiefnemer, waarbij maatwerk het uitgangspunt is. De handreiking werd geacht houvast te bieden voor de rolverdeling en samenwerking tussen de gemeente en de samenleving en het wijk- en kerngericht werken. De raads werkgroep is echter - onder meer vanwege de corona-omstandigheden - momenteel niet actief; de handreiking is daarmee niet opgesteld. Het is aan de nieuwe raad om te bepalen of hier een vervolg aan wordt gegeven.

Ook in de raadsbijeenkomst is ter sprake gebracht in hoeverre raadsleden aanvullende spelregels willen definiëren om participatie-initiatieven meer in te kaderen. Het merendeel van de aanwezigen wijst extra spelregels van de hand, omdat deze een te grote last zouden leggen op de bereidheid van burgers om überhaupt te participeren. Spelregels worden neergezet als directe beperking van de bewegingsvrijheid die met participatie juist zou moeten worden gecreëerd.

Een enkel raadslid is wél nadrukkelijk voorvechter van meer regels en structuur. Als argument wordt voornamelijk gewezen op de onvoorspelbaarheid die uit het huidige vrije participatiebeleid voortkomt. Inwoners mogen weliswaar meedoen, maar weten meestal niet waar ze aan toe zijn. In het ergste geval wordt volledig voorbijgegaan aan participatie-uitkomsten waardoor inwoners zich afkeren van het initiatief en apathie ontwikkelen. Een actueel voorbeeld dat hierbij meerdere keren wordt genoemd is het plaatsen van windmolens in de gemeente.

In november 2021 is het onderwerp participatie opnieuw in de gemeenteraad aan de orde geweest. De raad heeft toen, middels een motie¹⁵, het college opgeroepen om meer gestructureerd na te denken over de wijze van betrokkenheid en inbreng van participanten bij lopende en toekomstige trajecten, en explicieter in raadsvoorstellen op te nemen wat er met participatie is gedaan. Een mogelijk middel hiervoor zou een ‘participatieverordening’ of ‘participatiehandreiking’ kunnen zijn. De motie werd met ruime meerderheid aangenomen.

Controle

In de praktijk komt het erop neer dat het uitvoeren van participatie hoofdzakelijk in handen ligt van de ambtelijke organisatie. Alleen als er sprake is van besluitvorming waar participatie-activiteiten onderdeel van hebben uitgemaakt komt de gemeenteraad in beeld. Afgesproken is dat collegevoorstellen aan de raad worden voorzien van een standaard paragraaf waar wordt aangegeven of, en zo ja hoe er aan participatie is gedaan.

Raadsleden geven echter aan dat ze de huidige informatievoorziening als onvoldoende ervaren. Weliswaar herkennen raadsleden dat door het college in voorstellen wordt aangegeven of er aan participatie is gedaan, maar deze informatie is van te weinig diepgang om een inhoudelijke afweging te maken over de kwaliteit. Zij stellen dat door het college bijvoorbeeld wordt gezegd dat er in het kader van participatie een buurtbijeenkomst is geweest, maar niet hoeveel omwonenden hierbij aanwezig waren, of wat de sfeer typeerde. Op basis hiervan stelt het merendeel van de raadsleden dat de informatievoorziening vanuit het college beter moet rondom participatie.

Tegelijkertijd geven medewerkers uit de gemeentelijke organisatie aan te dat het hen niet duidelijk is op welke manier de gemeenteraad bij participatietrajecten betrokken wil worden. Willen raadsleden participatie

¹⁵ De passages in deze paragraaf kunnen ambivalentie bij de lezer oproepen vanwege de ogenschijnlijk wisselende zienswijzen van de raad. Deze verschillende zienswijzen zijn echter een afspiegeling van hoe raadsleden (chronologisch) tegen het onderwerp hebben aangekeken en hoe hun gedachtevorming is ontwikkeld.

helemaal overlaten aan het ambtelijk apparaat en pas achteraf worden geïnformeerd over de uitkomsten, of wensen zij een actievere rol gedurende participatietrajecten?

Het traject voor de omgevingsvisie vormt hierop volgens raadsleden een positieve uitzondering. Hierbij was dat op voorhand wél expliciet gemaakt hoe de raad betrokken ging worden. Er is toen een raads werkgroep in het leven geroepen, waarvan de bijeenkomsten ambtelijk worden voorbereid. Onder meer wordt met de werkgroep gedeeld welke informatie en inzichten de gemeente door participatie heeft opgehaald. Raadsleden geven aan dat er goede discussies plaatsvinden binnen de werkgroep over welke richting de visie zou moeten opgaan.

Vanuit de ambtelijke organisatie bestaat het beeld dat het gebrek aan duidelijke uitgangspunten bij participatiebeleid bij besluitvorming door de raad tot onvoorspelbaarheid of inconsistentie kan leiden. De maatstaven waartegen participatie-inspanningen worden beoordeeld zijn op dit moment niet bepaald. Het gevolg hiervan is dat raadsleden van geval tot geval bekijken welke factoren voor hen meewegen bij het beoordelen van participatie. Er kan spanning ontstaan tussen de besluitvormingsautonomie door de raad en de uitkomsten van gevoerde participatietrajecten. Eén betrokkene vertelt dat dit zich bijvoorbeeld manifesteert in de gemeenteraad die zich focust op het gelopen proces en vragen gaat stellen over de procedure in plaats van een inhoudelijke afweging maakt. Dit kan in de ogen van enkelen leiden tot onvoorspelbaarheid in de besluitvorming, bijvoorbeeld als deze wordt beïnvloed door de mening van een ontevreden eenling terwijl diens mening geen recht doet aan het algemeen belang. Maar dit wil niet zeggen dat de gemeenteraad participatietrajecten in de regel verkeerd beoordeelt, zo benadrukt de meerderheid van gesproken betrokkenen. Anders uitgedrukt: de genoemde onvoorspelbaarheid kan worden gezien als uitzondering.

Volksvertegenwoordiging

Als afvaardiging van de Berkellandse gemeenschap hebben raadsleden veel contact met inwoners en bedrijven. Raadsleden beschouwen het nauwe contact tussen kiezer en gekozene als belangrijk. Maar, zoals eerder in hoofdstuk drie is geconstateerd, bestaat er een inherente spanning tussen enerzijds de inbreng vanuit participatie door inwoners en anderzijds de positie van de raad. Deze spanning komt ook in Berkelland terug. Door één medewerker wordt ter illustratie van deze spanning gewezen op de raad die voor kleine onderwerpen (bijvoorbeeld de eerdergenoemde pannakooi) alle ruimte durft te laten aan de gemeenschap en de gemeentelijke organisatie om tot een gewogen beslissing te komen, maar dat als het gaat om grotere onderwerpen, zoals de locatie van een nieuw schoolgebouw of de plaatsing van windmolens, de raad de teugels liever strakker in handen houdt en een eigenstandig besluit wenst te nemen. Dat kan in de praktijk tot knelpunten leiden, zeker omdat de raad ook heeft uitgesproken ‘inwoners zoveel mogelijk aan zet te laten’. De gemeentelijke organisatie probeert hier zo veel mogelijk naar te handelen, maar kan daarbij niet altijd rekenen op de steun door de gemeenteraad die bij grote projecten graag een eigen beoordeling van de situatie maakt. Dit gaat soms ten koste gaan van de uitgevoerde participatie-inspanningen.

Raadsleden worden in de regel ook uitgenodigd om georganiseerde participatiebijeenkomsten bij te wonen. Volgens de gebiedscontactpersonen heeft dit als doel om hen te betrekken en te informeren over de sfeer bij zulke bijeenkomsten. In de praktijk blijkt dat raadsleden vanwege de drukke agenda's vaak niet in de gelegenheid zijn om al deze bijeenkomsten bij te wonen. Bovendien is het in sommige gevallen voor raadsleden lastig om zich niet in de participatiediscussies als volksvertegenwoordiger te mengen.

7.4 Leren en verbeteren

Veel organisaties hebben de ambitie om zicht verder te ontwikkelen, door te leren van de ervaringen in de praktijk. Ook de gemeente Berkelland heeft de wil om te leren van eerdere ervaringen met participatie. De vraag is dan op welke wijze dat proces van leren, evalueren en verbeteren is ingericht.

In Berkelland is het voornemen om afgeronde participatietrajecten met betrokkenen te evalueren, met als uiteindelijk doel om er lering uit te trekken voor de toekomst. Maar dat voornemen wordt op dit moment nog te weinig structureel behaald, zo is van verschillende kanten te horen. Hierbij bestaan verschillen tussen afdelingsconcerns. Zo wordt er binnen het sociaal domein meer aandacht gegeven aan het organiseren van evaluaties dan elders.

Binnen de ambtelijke organisatie vinden evaluaties vooral plaats als er signalen zijn dat deelnemers van een participatietraject na afloop ontevreden zijn. Er wordt dan binnen de organisatie gesproken over wat er is misgegaan en op welke manier de ontevredenheid kan worden opgelost. Daarnaast is er ruimte voor het bespreken van casuïstiek. Dit vindt ad hoc tussen medewerkers plaats. Betrokkenen vinden dat zulke gesprekken vooral algemene inzichten opleveren, zonder dat daarbij expliciet wordt afgesproken welke dingen er bij vervolgotrajecten praktisch moeten worden veranderd. Al met al wordt het lerende vermogen van zulke gesprekken als beperkt getypeerd. Als belangrijkste oorzaak voor het niet structureel evalueren wordt gewezen op de hoge werkdruk en volle opdrachtportefeuilles van ambtenaren. Binnen de gemeenteraad worden evenmin ervaringen met participatie besproken. Dat impliceert dat er ook daar geen lessen worden getrokken, op basis waarvan het beleid zou kunnen worden bijgesteld.

Door vele betrokkenen binnen de gemeentelijke organisatie wordt erkend dat evaluatie een belangrijkere rol in Berkelland moet krijgen. Daarbij zou het niet van belang moeten zijn of louter geleerd van teleurstellende voorbeelden. Naast leren kan het delen van praktijkcasussen ook tot energie binnen de organisatie leiden. Dit is onder meer gebleken tijdens de *Mooi Wark Week* waarin eerder goede voorbeelden zijn besproken en met elkaar gedeeld.

In het bijzonder wordt de behoefte uitgesproken om meer structureel het gesprek te voeren tussen gebiedscontactpersonen en beleidsmedewerkers/projectleiders. De gebiedscontactpersonen zijn als naar voren geschoven post het directe aanspreekpunt voor inwoners en beschikken daarmee over inzichten waar andere medewerkers niet per definitie over beschikken. Tegelijkertijd zijn de gebiedscontactpersonen afhankelijk van het uitvoerende werk van de gemeentelijke organisatie om aan behoeften en wensen van inwoners te voldoen. De afstemming tussen deze twee is dus cruciaal, met name voor eenstemmig verwachtingsmanagement richting de participant. Gebiedscontactpersonen geven te kennen zulke afstemming met de organisatie te waarderen, en veel toegevoegde waarde voor hun eigen werk zien om te kunnen sparren over lopende casussen.

Berkelland doet geen onderzoek naar de tevredenheid van inwoners bij participatietrajecten. Weliswaar is er tijdelijk geoefend met een participatiemonitor, maar zulke onderzoeken zijn geen onderdeel gaan uitmaken van het participatiebeleid. Eén betrokkene merkt op dat doordat Berkelland weinig feedback van participanten vraagt, ontevreden inwoners misschien sneller de weg zullen zoeken naar de wethouder of de gemeenteraad, met als risico dat het beklag in een politieke context uit zijn verband wordt gehaald. Opnieuw wordt uitgesproken dat de organisatie veel kan winnen door in de toekomst meer aandacht voor evaluatie te hebben.

7.5 Beantwoording van de deelvragen

In dit hoofdstuk zijn verschillende deelvragen aan de orde geweest. In de afzonderlijke paragrafen is daar nader op ingegaan. Ter afsluiting van dit hoofdstuk worden de bevindingen samengevat aan de hand van de deelvragen.

Participatie in de praktijk,

6. Welke voorbeelden (casussen) van burgerparticipatie kent de gemeente Berkelland?
7. Hoe ziet burgerparticipatie er in de praktijk uit bij een aantal casussen?
8. Wat was de opbrengst van deze voorbeelden van burgerparticipatie?
 - In relatie tot de impliciete en expliciete doelen van burgerparticipatie en het beleidsdoel
 - In relatie tot de concrete doelen van het voorbeeld
 - In relatie tot wat de gemeenschap verwachtte
9. In hoevere en op welke wijze wordt geleerd van eerdere burgerparticipatietrajecten?
10. Welke rollen vervullen raad, college en ambtelijke organisatie met betrekking tot burgerparticipatie
11. Welke overkoepelende lessen kunnen worden getrokken uit de casussen?

Berkelland kent uiteenlopende voorbeelden van participatie. Een aantal van deze casussen zijn kort beschreven om een beeld te vormen van de verscheidenheid.

Naar een aantal trajecten is verder onderzoek gedaan: het evenementenbeleid, het Staring College en speelveldje aan de Vogelenzangstraat en de Kronenkamp. Gebleken is dat de gebiedscontactpersonen een centrale rol spelen in het leggen van verbinding met en mogelijk maken van participatie door de samenleving. Het wijk- en kerngericht werken is daarom ook specifiek als casus onderzocht.

De ervaringen van participanten zijn overwegend positief, in het bijzonder over de inzet van de gebiedscontactpersonen. Maar er worden ook enkele kanttekeningen geplaatst. Zo wordt opgemerkt dat het participatieproces afhankelijk is van de ambtenaar in kwestie die het contact voert en dat terugkoppeling vanuit de gemeente soms te wensen over laat. Daarnaast wordt meegegeven dat participatietrajecten niet altijd tot verandering leiden. Soms is het sentiment dat de gemeente niet écht luistert, omdat ambtenaren al weten in richting ze willen gaan. Op zulke momenten wekt de gemeente verwachtingen bij participanten (dat ze invloed met hun stem kunnen uitoefenen) die ze niet waarmaken.

Over het algemeen kan over de opbrengsten van participatietrajecten worden gezegd dat inwoners tevreden zijn over de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de gemeente. De uitnodigende en betrokken houding die de gemeente nastreeft met het beleid wordt in de praktijk ook zo ervaren. Waar inwoners en belangenverenigingen kritischer op zijn is de uitvoering van participatie en wat met de opbrengsten wordt gedaan. Bij het opvolgingsproces voelen inwoners zich minder goed betrokken door de gemeente. De verwachtingen aan de kant van inwoners worden daarom niet helemaal waargemaakt.

Voor de gemeente zijn de opbrengsten van participatie in het vorige hoofdstuk aan de orde geweest. De gemeente waardeert allereerst de uiteenlopende meningen en opvattingen die met participatie worden opgehaald. Deze vergroten de kwaliteit van het beleidsproces. Daarnaast beschouwt de gemeente participatie als een waardevol middel om verbinding te maken en houden met de samenleving. Hierbij gaat het over zaken als in contact staan met inwoners, het voeren van het menselijke gesprek en het ophalen van en gehoor geven aan heersende sentimenten.

Er is gebleken dat het participatiebeleid in de praktijk niet tot nauwelijks wordt geëvalueerd. Daarom is het moeilijk om structureel lessen te trekken voor toekomstige verbetering. Door alle betrokkenen wordt wel de aanleiding gezien en behoefte gevoeld om meer structureel gezamenlijk te praten over participatie-ervaringen. Een van de redenen die wordt aangegeven waarom dit niet gebeurt is dat de capaciteit ontbreekt.

Zoals wel in veel gemeenten gebruikelijk is, is het vooral de ambtelijke organisatie die invulling geeft aan participatieprocessen, daarin in staat gesteld en gesteund door het college van B&W. Meermalen is genoemd dat het college positief staat ten aanzien van participatie. Onder meer in de rol van wijkwethouder (of wijkburgemeester) leveren de leden van het college van B&W zo ook hun bijdrage.

De gemeenteraad in Berkelland is maar zijdelings betrokken bij het participatiebeleid. Op grote lijnen vindt de raad dat de gemeente 'inwoners zoveel mogelijk aan zet moet laten', maar nadere kaders hiervoor zijn niet besproken of meegegeven. Bij besluitvorming kan dit tot lastige situaties leiden, omdat er geen maatstaven zijn waartegen participatie-inspanningen worden beoordeeld. De situatie wordt van geval tot geval bekeken. In uitzonderingsgevallen wordt door de organisatie opgemerkt dat de raad niet rolvast handelt door uitkomsten van participatietrajecten voor politiek gewin in te zetten.

Op basis van het bovenstaande kunnen grofweg de volgende overkoepelende lessen worden getrokken. Ten eerste wordt de participatieve grondhouding van de gemeente door inwoners herkend en gewaardeerd. Deze bevinding geeft voor de betrokkenen aanleiding en energie om met het beleid door te gaan. De belangrijkste aanmerking op het huidige beleid die uit de casussen is gebleken is dat de verwachtingen in de praktijk echter niet altijd worden waargemaakt, en dat dit dus een belangrijk aandachtspunt bij toekomstige trajecten zou moeten zijn. Ten slotte wordt door iedereen de behoefte geuit om de resultaten (positief en negatief) van participatietrajecten meer grondig met elkaar te evalueren ten behoeve van collectief leren en ontwikkelen.

Bijlagen

1. Lijst van respondenten

In onderstaand overzicht is weergegeven met welke functionarissen binnen de gemeentelijke organisatie in het kader van het onderzoek een gesprek heeft plaatsgevonden.

- Burgemeester
- Gemeentesecretaris / algemeen directeur
- Concernopdrachtgever dienstverlening
- Programmamanager uitvoering Sociaal Domein
- Programmamanager 'Fijn Leven en Werken'
- Programmamanager invoering Omgevingswet
- Medewerker Team Vergunningen
- Regisseur Wijk- en Kerngericht werken
- Verschillende wijkcontactfunctionarissen
- Griffier
- Griffiemedewerker
- Communicatiemedewerker
- Diverse projectleiders
- Beheerder Nabooifonds

Verder is in de lokale gemeenschap is gesproken met diverse betrokkenen bij participatieprojecten. Tevens heeft een groepsgesprek met raadsleden plaatsgevonden en hebben aanvullend nog enkele bilaterale gesprekken plaatsgevonden met fractievoorzitters van partijen die ontbraken bij het groepsgesprek.

2. Geraadpleegde documenten

Naam

- VSVB - Voorstel en besluit - Veranderende samenleving, vernieuwd bestuur
- BenW-besluit over Terug- en vooruitblik Ontwikkelprogramma Veranderende Samenleving Vernieuwd Bestuur 2017
- Wijkanalyses voor dorps- en wijkgericht werken - 1 mei 2019 - Eindrapport
- Raadsbrief - Brief van college van BenW over Wijk- en kerngericht werken
- MEMO miniconferentie wijk- en kerngericht werken
- Offerte Berkelland democratische vernieuwing met plan van aanpak 08072019
- Actief in de doe het samen samenleving Berkelland
- Berkelland Spreekt - Factsheet Omgevingsvisie 19-03-2021
- Ambitiedocument Omgevingswet Berkelland
- Motie G1000 - Burgertop
- Memo Ambtelijk vakmanschap - Essay Ambtelijk Vakmanschap digitaal
- Programmabegroting 2017 & 2019
- Collegeprogramma 2018-2022
- Gemeente_Berkelland_Open_antwoorden_Quick_Scan_Lokale_Democratie
- Gemeente_Berkelland_Rapportage_Quick_Scan_Lokale_Democratie
- Gemeente_Berkelland_Tabellenbijlage_Quick_Scan_Lokale_Democratie
- Jaarrekening 2016
- Memo bij essay
- Openstellen kredieten wijk en kerngericht werken, besluit 2 april 2019_zaak 239570
- Raadsbrief Uitvoeringsvisie VMK
- Raadsvoorstel begroting 2015
- Uitvoeringsvisie Voormekaar
- Verder met Wijk- en kerngericht werken Berkelland
- Voorstel en besluit Motie G1000-Burgertop
- Wijk- en kerngericht werken, besluit 22 januari 2019_zaak 237233
- Motie "Afspraken participatie inwoners en belanghebbenden" (3 november 2021)

Zaaknummer :
Raadsvergadering : 08-03-2022
Onderwerp : Advies opstellen raadsakkoord 2022-2026
 presidiumvergadering : 23 februari 2022
 Portefeuillehouder : Burgemeester J.H.A. van Oostrum
 Steller : J.A. Satijn griffier tel. : 06-86846421

Te nemen besluit

1. het advies van het presidium om gezamenlijk te werken aan een zo breed mogelijk gedragen raadsakkoord over te nemen;
2. voor dit proces een externe procesbegeleider in te schakelen;
3. de kosten voor de procesbegeleider te dekken uit de reguliere begrotingspost "Bestuursondersteuning Raad";
4. de volgende uitgangspunten te hanteren voor het opstellen van een zo breed mogelijk gedragen raadsakkoord:
 - a. de fracties hebben uitgesproken om te proberen tot een raadsakkoord te komen;
 - b. de fracties van de gemeenteraad stellen samen een raadsakkoord op onder leiding van een externe procesbegeleider;
 - c. in het raadsakkoord worden afspraken gemaakt over hoe verschillende betrokkenen zoals raad, raadsleden, college, collegeleden, inwoners, maatschappelijke organisaties, etc. in de komende raadsperiode met elkaar samenwerken en hoe ze bij beleidsontwikkelingen en besluitvorming betrokken worden om hun rol kunnen pakken en uit te voeren;
 - c. in het raadsakkoord worden daarnaast de belangrijkste thema's waar de fracties het over eens zijn, opgenomen;
 - d. in het raadsakkoord wordt ook vermeld over welke punten geen overeenstemming bereikt kon worden;
 - e. de procesbegeleider heeft als taak de gemeenteraad te begeleiden bij het opstellen van een zo breed mogelijk raadsakkoord (zo mogelijk voorzien van een globale planning); de procesbegeleider stelt de tekst op/formuleert het raadsakkoord, en; de procesbegeleider rapporteert aan de gemeenteraad;
 - f. gestreefd wordt het raadsakkoord uiterlijk eind april afgerond te hebben;
5. het concept raadsakkoord voor bespreking aan te bieden aan de gemeenteraad;
6. een apart raadsvoorstel met processtappen ("spoorboekje") aan de raad voor te leggen voor wat betreft de informatiefase en de formatiefase.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Naar aanleiding van de beeldvormende sessie voor de raad over raadsakkoorden op 27 januari jl. geeft het huidige presidium het advies aan de nieuwe raad om te proberen om tot een raadsakkoord te komen voor de raadsperiode 2022-2026. Uiteraard vanuit de wens van de kiezers in Berkelland en met respect voor de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022.

In dit raadsakkoord dienen in elk geval te worden opgenomen afspraken over hoe in de komende raadsperiode met elkaar om te gaan. Daarnaast kunnen in het raadsakkoord een aantal onderwerpen worden opgenomen die door de gehele raad als belangrijke en in gezamenlijkheid op te pakken onderwerpen benoemd worden. Het presidium vindt het nodig om

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
 Afhandelingsvoorstel voor raad:
 hamerstuk
 bespreekstuk
 anders, nl

Raadsvergadering
 zonder hoofdelijke stemming
 met algemene stemmen
 stemmen voor, stemmen tegen
 aangenomen
 verworpen

afspraken vast te leggen zodat de kaderstellende en controlerende, maar vooral ook de volksvertegenwoordigende rol van de raad beter en mogelijk op een andere manier ingevuld kan worden. Zij hoopt daarmee om tot een gedragen stuk te komen, waarop men elkaar kan aanspreken. Het presidium spreekt daarbij de overtuiging uit dat dat wenselijk is voor een goed bestuur van Berkelland.

Argumentatie

1.1 De intentie wordt uitgesproken om gezamenlijk te komen tot een raadsakkoord

Met de start van een nieuwe raadsperiode is het wenselijk om een gezamenlijk gedragen beeld te hebben van afspraken over hoe met elkaar om te gaan en welke gedeelde thema's en onderwerpen in elk geval in de komende raadsperiode opgepakt moeten worden. Deze thema's blijken onder andere uit een analyse van de verkiezingsprogramma's en uit overdrachten vanuit de afgelopen raads- en bestuursperiode. De verschillende rollen van bestuurders en betrokken dienen helder te zijn. De intentie om tot een gezamenlijk raadsakkoord te komen komt aan de orde in het debat, dat georganiseerd wordt op 22 maart. In dit debat wordt de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen besproken en door de verschillende partijen geduid.

1.2 Er wordt een externe proces-begeleider ingehuurd met ervaring met het maken van een raadsakkoord.

Een raadsakkoord is nieuw voor de raad. Het lijkt daarom verstandig om hier externe begeleiding voor in te huren; iemand zonder politieke belangen in de gemeente Berkelland.

1.4 Door uitgangspunten te formuleren wordt een opdracht aan de externe proces-begeleider bepaald.

1.5 Om te komen tot een nieuw college wordt naast een fase om te komen tot een raadsakkoord, een informatie en een formatiefase gedefinieerd. Voor elk van deze fases besluit de raad over procesafspraken ("spoorboekje") en openbare verantwoordingsmomenten.

Deze fases kunnen pas gaan lopen na de raadsverkiezingen van 16 maart 2022. Om de transparantie zo veel als mogelijk te bevorderen, worden voor deze fases aparte raadsvoorstellen aan de raad voorgelegd.

Kanttekeningen en risico's

1. Het is aan de nieuwe raad en aan de nieuwe raadsleden om achter dit voorstel te (blijven) staan.

Dit voorstel moet dan ook gezien worden als een advies van het presidium aan de nieuwe raad. Uiteraard vanuit de wens van de kiezers in Berkelland en met respect voor de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022.

Financiën

We stellen voor om de kosten voor inhuur van de externe procesbegeleider te halen uit het budget Bestuursondersteuning Raad.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

N.v.t.

Communicatie

Het besluit van uw raad zal op de gebruikelijke wijze gecommuniceerd worden.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Het initiatief voor dit voorstel komt vanuit het presidium, te weten de fractievoorzitters van de politieke partijen in de gemeenteraad.

Planning en evaluatie

Na besluitvorming zal zo snel als mogelijk een externe procesbegeleider ingehuurd worden om dan zo snel als mogelijk na de raadsverkiezingen van 16 maart 2022 aan de slag te gaan. Het beoogde raadsakkoord moet er eind april liggen en dan aan de raad voor bespreking worden voorgelegd. Uitvoering van dit raadsakkoord komt jaarlijks aan de orde in een overleg van het presidium.

Alternatieven

Ook zonder raadsakkoord moet er worden toegewerkt naar het vormen van een nieuw college. Dit gebeurt in de regel in een informatie - en een formatiefase, waarover aparte besluitvorming kan plaatsvinden. Het presidium adviseert dat hierover vooraf transparante afspraken gemaakt worden. Door het nemen van een apart raadsbesluit worden afspraken gemaakt met hierin opgenomen hoe deze fases gaan verlopen, wie hierbij betrokken worden, of deze al dan niet door een informateur en/of formateur (be)geleid worden en een aantal openbare verantwoordingsmomenten.

Over het vormen van een coalitie of een nieuw college zijn geen bepalingen opgenomen in de Gemeentewet.

Het presidium,
de griffier, de burgemeester,

drs. J.A. Satijn drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 08-03-2022

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van het presidium van 23 februari 2022;

b e s l u i t :

1. het advies van het presidium om gezamenlijk te werken aan een zo breed mogelijk gedragen raadsakkoord over te nemen;
2. voor dit proces een externe procesbegeleider in te schakelen;
3. de kosten voor de procesbegeleider te dekken uit de reguliere begrotingspost "Bestuursondersteuning Raad;
4. de volgende uitgangspunten te hanteren voor het opstellen van een zo breed mogelijk gedragen raadsakkoord:
 - a. de fracties hebben uitgesproken om te proberen tot een raadsakkoord te komen;
 - b. de fracties van de gemeenteraad stellen samen een raadsakkoord op onder leiding van een externe procesbegeleider;
 - c. in het raadsakkoord worden afspraken gemaakt over hoe verschillende betrokkenen zoals raad, raadsleden, college, collegeleden, inwoners, maatschappelijke organisaties etc. in de komende raadsperiode met elkaar samenwerken en hoe ze bij beleidsontwikkelingen en besluitvorming betrokken worden om hun rol kunnen pakken;
 - c. in het raadsakkoord worden daarnaast de belangrijkste thema's waar de fracties het over eens zijn, opgenomen;
 - d. in het raadsakkoord wordt ook vermeld over welke punten geen overeenstemming bereikt kon worden;
 - e. de procesbegeleider heeft als taak de gemeenteraad te begeleiden bij het opstellen van een zo breed mogelijk raadsakkoord (zo mogelijk voorzien van een globale planning); de procesbegeleider stelt de tekst op/formuleert het raadsakkoord, en; de procesbegeleider rapporteert aan de gemeenteraad;
 - f. gestreefd wordt het raadsakkoord uiterlijk eind april afgerond te hebben;
5. het concept raadsakkoord voor bespreking aan te bieden aan de gemeenteraad;
6. een apart raadsvoorstel met processtappen ("spoorboekje") aan de raad voor te leggen voor wat betreft de informatiefase en de formatiefase.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 08-03-2022

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Opstellen raadsakkoord 2022-2026

Raadsvergadering

| | |
|---------------|---|
| Dossiernummer | 3049 |
| Vertrouwelijk | Nee |
| Vergaderdatum | 8 maart 2022 |
| Agendapunt | 9.g |
| Titel | IHP onderwijs project Sint Jozefschool in Rietmolen |

| Geagendeerd | Vergaderdatum |
|------------------|---------------|
| Raadsvergadering | 8 maart 2022 |

Voorgesteld besluit

Besluit

1. Instemmen met renovatie van de St. Jozefschool in Rietmolen voor vorming van een Integraal KindCentrum (IKC) met buitenschoolse opvang Avonturijn en peuteropvang 't Reetmölleke, zoals opgenomen in het Integraal huisvestingsplan Onderwijs 2020–2036.
2. Een krediet van € 1.025.856 inclusief btw beschikbaar stellen voor het realiseren van de 'passende jas' voor de St. Jozefschool. Dit te dekken uit de vrijkomende kapitaalslasten onderwijs vanaf 2023, zoals verwoord in de perspectiefnota 2021.
3. Een krediet van € 169.884 inclusief btw beschikbaar stellen voor de voorfinanciering van de IKC-vorming rond St. Jozefschool met buitenschoolse opvang door Avonturijn en peuteropvang door 't Reetmölleke. De kosten en aflossing van dit krediet verhalen via een vaststellingsovereenkomst tussen schoolbestuur en gemeente.

Zaaknummer : 142587

Raadsvergadering : 08-03-2022

Onderwerp : IHP onderwijs project Sint Jozefschool in Rietmolen

Collegevergadering : 22-02-2022

Portefuillehouder : Wethouder G.P.L. ter Denge

Steller : Loman - Geessink, Nienke, Team tel. : 0545250213
Opdrachtgeverschap C

Te nemen besluit

1. Instemmen met renovatie van de St. Jozefschool in Rietmolen voor vorming van een Integraal KindCentrum (IKC) met buitenschoolse opvang Avonturijn en peuteropvang 't Reetmölleke, zoals opgenomen in het Integraal huisvestingsplan Onderwijs 2020-2036.
2. Een krediet van € 1.025.856 inclusief btw beschikbaar stellen voor het realiseren van de 'passende jas' voor de St. Jozefschool. Dit te dekken uit de vrijkomende kapitaalslasten onderwijs vanaf 2023, zoals verwoord in de perspectiefnota 2021.
3. Een krediet van € 169.884 inclusief btw beschikbaar stellen voor de voorfinanciering van de IKC-vorming rond St. Jozefschool met buitenschoolse opvang door Avonturijn en peuteropvang door 't Reetmölleke. De kosten en aflossing van dit krediet verhalen via een vaststellingsovereenkomst tussen schoolbestuur en gemeente.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Op 15 september 2020 heeft u het integraal huisvestingsplan onderwijs gemeente Berkelland 2020-2036 (IHP onderwijs) vastgesteld. Daarin is de St. Jozefschool in Rietmolen in fase 1 opgenomen.

Op 26 januari 2021 heeft Stichting Keender een huisvestingsaanvraag voor een 'passende jas' voor de St. Jozefschool ingediend. De aanvraag heeft betrekking op de renovatie van de St. Jozefschool op de locatie Van Everdingenstraat 24 in Rietmolen. (Zie bijlage 1: Huisvestingsaanvraag St. Jozefschool en bijlage 2: Informatiedocument). Uw besluit op deze aanvraag ligt nu aan u voor.

Door de renovatie 'passende jas' kan de St. Jozefschool in 2023 beschikken over goede en passende huisvesting conform de wens van het schoolbestuur.

Argumentatie

1.1. Het schoolbestuur kiest voor de 'passende jas'

Wij zijn verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting op ons grondgebied, zoals vastgelegd in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) en uw verordening 'Voorzieningen huisvesting onderwijs 2019'. De huisvestingsaanvraag van Stichting Keender heeft betrekking op vermindering van het aantal m2 bruto vloeroppervlak (sloop), renovatie van het overige gedeelte en realisatie van onderwijskundige aanpassingen, verduurzamings- en ventilatiemaatregelen. Er wordt één lokaal aangebouwd in verband met de indeling van het gebouw (samen genoemd 'passende jas' van de St. Jozefschool Rietmolen). De aanvraag is positief getoetst aan de verordening, eisen van het Bouwbesluit en de Arbowet. Door het realiseren van de passende jas voeren wij de huisvestingsaanvraag van het schoolbestuur uit. Het schoolbestuur kiest voor de 'passende jas' om de volgende redenen:

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 bespreekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

- *De 'passende jas' sluit aan bij haar onderwijsvisie. (Zie bijlage 7: Raadsbrief 23 december: 'aanvullende documentatie renovatie basisschool St. Jozef te Rietmolen')* Bij de onderwijsvisie van de St. Jozefschool past het best een schoolgebouw met horizontale verbindingen. Op dit moment is het gebouw ook horizontaal verbonden. Door de compactheid van de 'passende jas' is de verbinding tussen alle ruimten sterk. Met name verbinding tussen groepsruimten en speel-/leerpleinen.
- *'Passende jas' past qua benodigde vierkante meters vloeroppervlak bij de materiële instandhoudingsvergoeding* Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor een sluitende exploitatiebegroting. Zowel de ruimtebehoefte berekening als de bekostiging door het rijk gaat op basis van het aantal leerlingen. Per leerling krijgt het schoolbestuur een materiële instandhoudingsvergoeding. Uit de huidige exploitatiecijfers van de St. Jozefschool blijkt dat zij ieder jaar qua exploitatie een stevig verlies draaien, in 2020 met een bedrag van € 7.205, zijnde 16%. Met de nieuwe 'passende jas' kan een sluitende exploitatie gerealiseerd worden (zie bijlage 4: Raadsbrief van 2 september over exploitatiecijfers van St. Jozefschool en bijlage 7: Raadsbrief van 23 december over de exploitatie "passende jas" passend binnen MI vergoeding).
- *Passende jas' is veilige keuze.* Het renovatieplan is goed uitgewerkt en de uitvoering ervan kent weinig risico's. Het schoolbestuur ziet in het plan 'school in kerk' (Zie paragraaf Alternatieven) risico's voor wat betreft de exploitatie en financiering van het geheel, wat het voortbestaan van de school in gevaar brengt.

1.2. Schoolgebouw is technisch toe aan renovatie

De aanvraag komt voort uit het IHP onderwijs 2020-2036. De basisschool is technisch toe aan renovatie. Dit blijkt uit de QuickScan van HEVO (advies en bouwmanagement specialist in huisvesting voor onderwijs). (Zie bijlage 8: QuickScan St. Jozefschool)

1.3. Aantal vierkante meter vloeroppervlakte wordt passend bij aantal leerlingen

De afname van het aantal leerlingen heeft er toe geleid dat het huidige gebouw te groot is. Op basis van de telling van 1 oktober 2019 heeft MOOZ leerlingenprognoses uitgevoerd tot 2034. (Zie bijlage 9: Leerlingenprognose St. Jozefschool) Volgens deze prognoses zakt het aantal leerlingen de komende jaren nog iets en stijgt deze daarna weer tot 81 leerlingen. Daarmee is een 'passende jas' voor 81 leerlingen reëel. Volgens de verordening, artikel B.1.1 van Bijlage III, is voor 81 leerlingen de ruimtebehoefte 564 m2 bruto vloeroppervlakte (verder te noemen als BVO). Het schoolgebouw bevat op dit moment 1224 m2 BVO. Door het verkleinen van het schoolgebouw ('passende jas') wordt de verhouding tussen beschikbare oppervlakte en ruimtebehoefte geoptimaliseerd.

1.4. 'Passende jas' kan in 2023 gerealiseerd worden

De plannen voor de 'passende jas' zijn helemaal uitgewerkt en liggen klaar voor aanbesteding. Er hoeft geen bestemmingsplan wijziging plaats te vinden voor de realisatie van de 'passende jas', enkel de gebruikelijke vergunning. Bij vertraging in de plannen loopt de school langer tegen een negatief exploitatieresultaat op. (Zie bijlage 7: raadsbrief van 23 december over de extra kosten bij uitstel van renovatie)

1.5. De 'passende jas' is voor de gemeente ook een relatief veilige keuze

De 'passende jas' is een renovatie zoals de gemeente al vaker heeft uitgevoerd en dit ligt in lijn met hetgeen in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) is vastgelegd. Er is sprake van bekende structuren en verhoudingen. Het schoolbestuur is volgens de verordening in beginsel de bouwheer van het project in dit geval het bestuur van St. Jozefschool, stichting Keender. Wij houden toezicht op het verloop van het proces en de inzet van onze financiële middelen. Zoals gebruikelijk vindt er een accountant controle plaats aan het eind van dit project. De eigendommen blijven in de 'passende jas' ongewijzigd. Het schoolbestuur is op dit moment juridisch eigenaar van het gebouw en blijft dat ook. De gemeente behoudt haar economisch claimrecht en blijft daarmee economisch eigenaar van het gebouw. Indien de school ophoudt te bestaan komt het terrein inclusief gebouw terug naar de gemeente.

1.6. Er komt grond vrij

Door het slopen van het achterste gedeelte van de huidige school komt ruimte vrij, die eventueel gecombineerd kan worden met belendende gemeentelijke gronden en voor andere doeleinden kunnen worden aangewend. (Zie bijlage 2: Informatiedocument over het vlekkenplan)

2.1. Vergoeding vindt plaats op basis van marktconforme prijzen

Voor sloop- en renovatiekosten van schoolgebouwen hanteren wij geen normvergoeding zoals bij nieuwbouw. Er is afgewogen wat de noodzakelijke aanpassingen moeten zijn. Het gedeelte voor de kinderopvang wordt gefinancierd zoals bij IKC 't Simmelink en IKC St. Joris ook het geval is. Het voorgefinancierde bedrag komt door huurinkomsten weer terug bij ons. Uit de aanbesteding moet blijken of de renovatie voor de geraamde kosten uit te voeren is. Mocht blijken dat de aanbesteding hoog uitvalt, onderzoeken we eerst welke kostenverlagende maatregelen genomen kunnen worden. Mocht dit niet lukken dan komen wij hierover bij uw raad terug.

2.2 Stichting Keender draagt € 150.000 bij

Op grond van art. 148 WPO zijn schoolbesturen zeer beperkt in het financieren van 'stenen'. Men mag investeren in verduurzamingsmaatregelen in het eigen gebouw die niet door de gemeente worden bekostigd, maar door het schoolbestuur wel wenselijk worden geacht. De (maximale) eigen bijdrage die Stichting Keender kan bijdragen is € 150.000. Het vormt een aanvulling op de onderdelen waarbij de gemeente het budget beschikbaar stelt. Hierdoor wordt het gebouw aanvullend verbeterd passend en aansluitend op hun onderwijsvisie.

3.1. Doorgroeien tot IKC is mogelijk

't Reetmölleke is de peuterspeelzaal in Rietmolen. Op dit moment wordt er voor- en naschoolse opvang geboden binnen basisschool St. Jozefschool door Avonturijn Kinderopvang. 't Reetmölleke en Avonturijn gaan samenwerken en zich huisvesten in een lokaal van de St. Jozefschool. Binnen de 'passende jas' willen St. Jozefschool en Avonturijn doorgroeien tot een Integraal Kindcentrum (IKC) en gaan werken vanuit één gezamenlijke visie en missie, in het belang van de ontwikkeling van kinderen. Dit sluit aan op het op 30 juni 2015 vastgestelde visiedocument 'Toekomstgericht Primair Onderwijs Berkelland' om per kern te komen tot samenhangende voorzieningen op school en in de wijk voor 2 tot 12-jarigen op het gebied van onderwijs, opvang en vrijetijdsbesteding. Dit versterkt een doorgaande ontwikkellijn. In het raadsbesluit 'Onderwijshuisvesting' van 19 maart 2019 heeft u deze ambitie herbevestigd door te besluiten de oppervlakte voor de kinderopvang voor te financieren, zodat het bouwen van Integrale KindCentra mogelijk wordt. De benodigde investering (voorfinanciering) voor de kinderopvang wordt ook bepaald volgens marktconforme prijs.

Kanttekeningen en risico's

1. Voor- en tegenstanders in Rietmolen

We weten dat er in de Rietmolense gemeenschap voor- en tegenstanders zijn over de plannen, en er is ook een groep die beide opties goed vindt. De werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers vanuit het onderwijs en de Rietmolense gemeenschap (zie toelichting), heeft beide varianten tegen het licht gehouden, hun mening is ook verdeeld. Beide plannen hebben pro's en contra's.

2. Er worden ventilatiemaatregelen genomen zonder gebruik te maken van SUVIS.

In het IHP onderwijs is als doel gesteld dat de 'passende jas', na renovatie, voldoet aan Frisse Scholen klasse C of B, afhankelijk van de mogelijkheden voor het gebouw. Goede ventilatie is door Corona belangrijker geworden en een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het rijk heeft een subsidie in het leven geroepen om ventilatiemaatregelen te stimuleren, zogenaamd SUVIS. Door de SUVIS-subsidie draagt de rijksoverheid bij aan de ventilatie in voorzieningen huisvesting onderwijs (schoolgebouwen), waarbij deze uitgaat van verdere financiering door school en gemeente. Ondanks dat dit project voldoet aan de gestelde eisen heeft Stichting Keender besloten geen gebruik te maken van de subsidie. De ventilatiemaatregelen worden echter wel genomen. Voor SUVIS gelden randvoorwaarden zoals het monitoren van CO2 middels het plaatsen van CO2 meters, het registreren van het energieverbruik van de ventilatiesystemen en het automatisch bewaken van deze systemen. Deze randvoorwaarden geven weliswaar een positieve bijdrage aan het inzicht omtrent het systeem, maar vormen geen verbetering in de basis van het ventileren. De monitoring en bewaking moet worden bijgehouden en is onderhevig

aan extra onderhoud (en kosten). Met de maatregelen wordt een Frisse Scholen Klasse B schoolgebouw gerealiseerd. Wij investeren samen met het schoolbestuur ieder € 42.471 in ventilatiemaatregelen. Het deel van de school is onderdeel van de € 150.000 eigen bijdrage van Stichting Keender.

Financiën

De totale stichtingskosten worden geraamd op een bedrag van € 1.345.740 inclusief btw. (Zie bijlage 2: Informatiedocument over de kostenonderbouwing)

De kosten zijn als volgt opgebouwd:

| | |
|---|-----------|
| 1. Sloop: | € 55.277 |
| 2. Renovatie/verduurzaming: | € 970.579 |
| 3. Voorfinanciering kinderopvang: | € 169.884 |
| 4. Onderwijskundige aanpassen en ventilatie (eigen bijdrage schoolbestuur): | € 150.000 |

Dekking lasten

| | |
|--|-------------|
| Bijdrage gemeente: | € 1.025.856 |
| Voorfinanciering kinderopvang door gemeente: | € 169.884 |
| Eigen bijdrage van Stichting Keender: | € 150.000 |

De dekking van de kapitaalslasten ter hoogte van € 1.025.856 voor de investering in de 'passende jas' zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2022-2026, conform de perspectiefnota 2021. De verbouwing vindt plaats in 2022 en 2023. Dit houdt in dat de kapitaalslasten vanaf 2024 ten laste komen van de begroting.

Mogelijke subsidie

Er kan mogelijk een beroep worden gedaan op de subsidie 'Steengoed Benutten' van provincie Gelderland. Deze is echter niet meegenomen in de dekking van de lasten, omdat nog niet bekend is of en zo ja voor welk bedrag, we in aanmerking komen.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Dit voorstel voldoet aan het VN verdrag. De voorgestelde renovatie voldoet aan het geldende bouwbesluit en is daarmee toegankelijk voor kinderen en volwassenen met een lichamelijke beperking.

Communicatie

De werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers vanuit het onderwijs en de gemeenschap, heeft in de afgelopen maanden onderzocht of 'school in kerk' een optie was. Zij zijn niet tot één voorstel gekomen. De gemeente heeft de verschillen afgewogen en het college adviseert de raad in te stemmen met renovatie van de St. Jozefschool ('passende jas'). Door het uitvoeren van de 'passende jas' wordt de huisvestingsaanvraag van Stichting Keender voor de St. Jozefschool gerealiseerd. Door het verkleinen van het schoolgebouw wordt de verhouding tussen beschikbare oppervlakte en ruimtebehoefte geoptimaliseerd, gerelateerd aan het aantal leerlingen nu en in de toekomst. Daarmee wordt het exploitatietekort opgeheven. Daarnaast wordt IKC-vorming mogelijk gemaakt en draagt het schoolgebouw bij aan de onderwijsvisie van de St. Jozefschool. De aanbesteding kan na het besluit van de raad worden gestart. Uitvoering vindt dan op korte termijn plaats (2022/2023).

Initiatief, participatie en rol gemeente

Een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers vanuit het onderwijs en de Rietmolense gemeenschap, heeft in de afgelopen maanden onderzocht of 'school in kerk' ook een optie was. Zij zijn niet tot één voorstel gekomen. Er is constructief en intensief overleg gevoerd met het bestuur van Stichting Keender over de huisvestingsaanvraag voor St. Jozefschool in Rietmolen.

Planning en evaluatie

De 'passende jas' is voorbereid en gereed voor aanbesteding. Na besluitvorming door uw raad kan dit project direct verder. In de zomervakantie van 2022 kan worden gestart met de renovatie en daarna met de sloop. Voor de zomervakantie van 2023 wordt verwacht dat de renovatie klaar is.

Alternatieven

Om te komen tot dit voorstel hebben wij de varianten 'passende jas' en 'school in kerk' tegen elkaar afgewogen. Wij stellen u voor om te besluiten voor de variant 'passende jas'. Een voordeel van de éne variant kan gezien worden als een nadeel van de andere variant en andersom. We hebben er voor gekozen om de bezwaren die wij zien bij de variant 'school in kerk' niet hierboven in de argumentatie op te nemen als voordelen van de variant 'passende jas'. Wij gaan hieronder kort in op de specifieke bezwaren en specifieke voordelen van de variant 'school in kerk'. Voor meer informatie hierover verwijzen wij naar de toelichting.

Bij het alternatief zijn de volgende bijlagen betrokken:

- Bijlage 6: Raadsbrief van 15 november
- Bijlage 7: Raadsbrief van 23 december
- Bijlage 12: Rapport Gelders Genootschap
- Bijlage 13: Planconcept en investeringsbegroting school in kerk

Bezwaren van de variant 'school-in kerk'

School ziet variant 'school in kerk' niet zitten

Als één van de struikelblokken ziet de school dat 'school in kerk' uitgaat van een verdieping binnen de school waardoor leerpleinen niet direct verbonden zijn aan de lokalen. Deze bevinden zich namelijk op twee verschillende verdiepingen. Daardoor kan er door 3 leerkrachten minder goed zicht worden gehouden op 4 klassen. (Zie bijlage 7: Raadsbrief van 23 december over aanvullende documentatie)

De school kan niet gedwongen worden om te verhuizen naar de kerk.

Volgens de Wet op het primair onderwijs (WPO) heeft de gemeente geen eigenstandige bevoegdheid op grond waarvan de gemeente op eigen initiatief een school kan dwingen om te verhuizen.

Er moet veel uitgezocht, afgestemd en uitgewerkt worden en er tekenen zich risico's af.

Wij beseffen dat de 'passende jas' eenvoudiger is qua uitwerking en de tijd om deze variant helemaal uit te werken langer was. Niettemin zien wij risico's in de financiële en juridische uitwerking van het plan 'school in kerk'. Niet alleen voor de school, maar ook voor de gemeente. De kerk beschikt bijvoorbeeld over meer vierkante meters dan de 'passende jas'. (Zie bijlage 7: Raadsbrief van 23 december over inpassing ruimtestaat) Die extra vierkante meters zijn echter niet nodig en vormen daarmee een risico voor een sluitende exploitatie. Is dit risico niet voor de school, dan is het wel voor de eigenaar van de kerk zelf, als wel voor de gemeente die uiteindelijk misschien aan de lat staat voor het sluiten van een gat in de begroting als de school uiteindelijk in de kerk is gevestigd. Ook moet vanuit de toepasselijke wetgeving aan veel voorwaarden worden voldaan. (Zie bijlage 7: Raadsbrief van 23 december over memo voorwaarden huisvesting). Deze voorwaarden moeten vooraf in een overeenkomst zijn uit onderhandeld en vastgelegd tussen de betrokken partijen (op te richten stichting (beheer), stichting Keender en gemeente Berkelland).

De dekking voor 'school in kerk' gaat bijvoorbeeld uit van inbreng van eigen middelen van Stichting Keender zoals zij die ook inbrengt bij de 'passende jas'. Buiten het feit dat wij de school niet kunnen dwingen tot het doen van een eigen bijdrage en Stichting Keender heeft aangegeven geen eigen bijdrage te willen inbrengen ingeval 'school in kerk', is het ook niet toegestaan voor de school om eigen middelen vanuit de vergoeding die zij ontvangt van het ministerie in te brengen als de school geen eigenaar is van het gebouw.

Bij 'school in kerk' wordt gesproken over een op te richten stichting. Zowel als de school ophoudt te bestaan of als de stichting failliet gaat, krijgt de gemeente een kerk in haar bezit. De consequenties en risico's zullen goed uitgewerkt moet worden.

Er is meer geld nodig voor 'school in kerk' dan bij 'passende jas'

Om dit verschil met de 'passende jas' te dekken gaat 'school in kerk' uit van inbreng van de gemeente vanuit woningbouw exploitatie.

Ook wordt bij de 'school in kerk' voorgesteld om de investering economisch af te schrijven over 40 jaar. Wanneer we de plannen willen vergelijken moet er bij 'school in kerk' ook afgeschreven worden in 20 jaar. Dat betekent dat de exploitatiekosten die hier mee samenhangen twee keer zo hoog zijn.

Realisering 'School in kerk' duurt langer

Naast de uitwerking van bovenstaande aspecten moeten er bij 'school in kerk' ook bestemmingsplan wijzigingen doorgevoerd worden. Dat betekent dat 'school in kerk' ook veel meer doorlooptijd vergt dan de 'passende jas' waardoor de school langer tegen een exploitatietekort aanloopt, daarvoor gecompenseerd wenst te worden en daarvoor een beroep wil doen op de gemeente.

Voordelen van de variant 'school in kerk':

Met de 'school in kerk' variant werken we mee aan de instandhouding en herbestemming van een rijksmonument

Beschermde monumenten kennen een wettelijke plicht tot instandhouding (Erfgoedwet 2016). De kerk is niet van de gemeente. Met 'school in kerk' werken we mee aan herbestemming.

De variant 'school in kerk' lijkt mogelijk

Het voorlopige plan is in januari 2022 voorgelegd aan het Gelders Genootschap (externe adviseurs voor ruimtelijke kwaliteit en erfgoed). Daaruit is gebleken dat er geen onderdelen in het plan staan die een uitwerking ervan zouden belemmeren.

Meer woningbouw mogelijk

Ook in Rietmolen is er behoefte aan woningbouw en ingeval 'school in kerk' is er meer ruimte voor woningbouw dan bij de variant 'passende jas'.

Mogelijke subsidies

Voor deze variant zijn er diverse subsidiemogelijkheden. Nader onderzoek en meer uitwerking is noodzakelijk om hier meer informatie over te kunnen verstrekken.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 08-03-2022

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 22-02-2022;

b e s l u i t :

1. Instemmen met renovatie van de St. Jozefschool in Rietmolen voor vorming van een Integraal KindCentrum (IKC) met buitenschoolse opvang Avonturijn en peuteropvang 't Reetmölleke, zoals opgenomen in het Integraal huisvestingsplan Onderwijs 2020-2036.
2. Een krediet van € 1.025.856 inclusief btw beschikbaar stellen voor het realiseren van de 'passende jas' voor de St. Jozefschool. Dit te dekken uit de vrijkomende kapitaalslasten onderwijs vanaf 2023, zoals verwoord in de perspectiefnota 2021.
3. Een krediet van € 169.884 inclusief btw beschikbaar stellen voor de voorfinanciering van de IKC-vorming rond St. Jozefschool met buitenschoolse opvang door Avonturijn en peuteropvang door 't Reetmölleke. De kosten en aflossing van dit krediet verhalen via een vaststellingsovereenkomst tussen schoolbestuur en gemeente.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 08-03-2022

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : IHP onderwijs project Sint Jozefschool in Rietmolen

Toelichting met betrekking tot passende jas

Ruimtebehoefte versus praktisch te gebruiken ruimten

Het huidige totale gebouwoppervlakte betreft 1.224 m² (9 lokalen, 1 speellokaal). Door het achterste gedeelte van de school (bouwjaar 1981) te slopen wordt het totale gebouwoppervlakte met ca. 500m² verkleind. In het te handhaven gedeelte van het gebouw zijn, met het doorvoeren van onderwijskundige aanpassingen, 4 lokalen en 1 speellokaal te behouden. Het oppervlak van de school komt na sloop uit op 730m². Het IHP onderwijs geeft een verwachting van 564m² bruto vloer oppervlakte (BVO) ruimtebehoefte aan, echter bevindt zich de voor de hand liggende knip in het gebouw tussen de te slopen en te handhaven bebouwing dusdanig dat een praktisch te gebruiken gebouw op de aangegeven 730m² BVO uit komt. De leerlingenprognoses geven een trend aan waarbij deze ruimtebehoefte toereikend is. (Zie bijlage 9: Leerlingenprognoses St. Jozefschool en bijlage 2: Informatiedocument over het vlekkenplan)

Indeling/frisse scholen B

De huidige indeling van het schoolgebouw leent zich niet volledig voor aanpassingen. Uit de projectvoorbereiding is gebleken dat het achterste gedeelte slopen en één lokaal aanbouwen efficiëntere mogelijkheden biedt. De te handhaven bebouwing wordt gerenoveerd door duurzaamheids- en ventilatiemaatregelen te nemen die voldoen aan de eisen van Frisse Scholen Klasse B. De onderwijskundige aanpassingen worden efficiënt meegenomen.

Toelichting die voor zowel passende jas als 'school-in-kerk' geldt

Er is geen tijdelijke huisvesting nodig

Het huidige gebouw biedt voldoende ruimte tijdens de renovatie om de leerlingen te huisvesten. Wanneer het achterste gedeelte in gebruik is, kan het voorste gedeelte gerenoveerd worden. Na de verhuizing naar het gerenoveerde deel kan het achterste gedeelte gesloopt worden. In geval 'school in kerk' kan de school gehuisvest blijven op de huidige locatie tot de kerk gereed is.

Kinderopvang

IKC staat voor partners in het integrale kindcentrum. Avonturijn is een betrouwbare regionale kindpartner, met een stevige solvabiliteit. De huurovereenkomst wordt tussen schoolbestuur en kinderopvang organisatie Avonturijn en 't Reetmölleke aangegaan voor 10 jaar (na besluitvorming raad), met de mogelijkheid om te verlengen.

Mocht de kinderopvang toch de schoollocatie verlaten, dan gaat het schoolbestuur direct op zoek naar een nieuwe partner, in lijn met de IKC gedachte. Tijdens dit eerste jaar na vertrek draagt het schoolbestuur de lasten van de gedeerde huur, daarna de gemeente. Uiterlijk één jaar na vertrek gaat de gemeente met het schoolbestuur in overleg om de negatieve effecten van de leegstand te beperken.

De gekozen structuur is iets afwijkend van IKC 't Simmelink en IKC St. Joris omdat er in eerste instantie nog twee kinderopvang partners zijn. Deze vorm voldoet aan het beleidskader over de financiering van vierkante meters kinderopvang zoals door u op 19 maart 2019 is vastgesteld en staat beschreven in het vastgestelde IHP onderwijs in paragraaf 6.2.

Toelichting variant 'school-in-kerk'

Uiterlijk in 2026 wordt de RK H. St. Caeciliakerk in Rietmolen (verder te noemen als kerk) aan de eredienst onttrokken en verliest het haar functie als gebedshuis. Daarom is een plan voor huisvesting van de school in de kerk ontstaan vanuit de Rietmolense gemeenschap, vertegenwoordigd door de Visiegroep Kerk.

In de periode tussen de commissievergadering van 10 juni en december 2021 is onderzocht of ook dit plan 'school in kerk' mogelijk is. Het overleg over de uitwerking en mogelijkheden van beide opties 'passende jas' en 'school in kerk' is gedaan door een werkgroep met vertegenwoordigers uit het onderwijs en de gemeenschap (delegatie van Visiegroep Kerk). Wij hebben de werkgroep gefaciliteerd met een procesbegeleider en antwoord gegeven op inhoudelijke vragen vanuit de werkgroep. Via raadsbrieven bent u op de hoogte gehouden over

de voortgang van deze werkgroep. In de raadsbrief van 15 november 2021 hebben we geschreven dat de werkgroep niet tot een eenduidig voorstel is gekomen. Het schoolbestuur kiest alleen voor de optie 'passende jas'. Vanuit de delegatie Visiegroep kerk is geen draagvlak voor deze conclusie en zij vinden de optie 'school in kerk' nog steeds een goede keuze. Wij hebben alle opgehaalde informatie afgewogen en zijn tot ons advies 'passende jas' gekomen.

Hieronder lichten we een aantal bezwaren en voordelen van de variant 'school in kerk' meer toe.

Bezwaren van de variant 'school-in kerk'

De school kan niet gedwongen worden om te verhuizen naar de kerk.

Volgens de Wet op het primair onderwijs (WPO) heeft de gemeente geen eigenstandige bevoegdheid op grond waarvan de gemeente op eigen initiatief een school kan dwingen om te verhuizen. De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders dragen de zorgplicht voor de voorzieningen in de huisvesting van de scholen voor primair onderwijs. Schoolbesturen kunnen aanvragen indienen voor voorzieningen in de huisvesting. De gemeente stelt daarvoor middelen beschikbaar als de aanvraag voldoet aan de gestelde voorwaarden. Vervolgens is het schoolbestuur weer de opdrachtgever voor het realiseren van de voorziening. Het initiatief voor het aanvragen van een voorziening ligt dus bij het schoolbestuur. Daarom heeft de Stichting Keender een aanvraag ingediend voor een 'passende jas'. Echter als een aanvraag voor 'school in kerk' niet wordt ingediend door het schoolbestuur, hetgeen gelet op de door de Stichting Keender geuite voorkeur ook niet waarschijnlijk is, dan kan die voorziening ook niet door de gemeente worden toegekend. De gemeente kan tenslotte alleen besluiten op aanvragen die door de schoolbesturen zijn ingediend. Daar waar het gaat om de beoordeling van de aanvraag door het schoolbestuur heeft de gemeente overigens wel de mogelijkheid om op een andere plek in de huisvesting van de school te voorzien. In artikel 100 van de Wpo staat namelijk dat de gemeente een aanvraag kan weigeren als op een andere wijze dan door het schoolbestuur gewenst redelijkerwijs in de behoefte aan huisvesting kan worden voorzien, onder meer doordat binnen redelijke afstand van de gewenste plaats van de voorziening gebruik dan wel medegebruik mogelijk is, of een reeds voor bekostiging in aanmerking gebracht gebouw of deel daarvan beschikbaar komt. Indien er dus een ander, voor het verzorgen van onderwijs geschikt, gebouw in gebruik kan worden gegeven door de gemeente, is dat een grond om een aanvraag van een schoolbestuur af te wijzen. Dat betekent echter niet dat de gemeente daarmee ook de school kan dwingen om daadwerkelijk te verhuizen. Het schoolbestuur kan er namelijk ook voor kiezen om de aanvraag dan in te trekken en daardoor gebruik te blijven maken van het huidige gebouw. Mocht de variant 'school in kerk' uw voorkeur hebben dan zal daarover met de Stichting Keender tot overeenstemming gekomen moeten worden.

Er moet veel uitgezocht, afgestemd en uitgewerkt worden en er tekenen zich risico's af.

Er moet vanuit de toepasselijke wetgeving aan veel voorwaarden worden voldaan. (Zie bijlage 7: Raadsbrief van 23 december over memo voorwaarden huisvesting) Deze voorwaarden moeten vooraf in een overeenkomst zijn uit onderhandeld en vastgelegd tussen de betrokken partijen (op te richten stichting (beheer), stichting Keender en gemeente Berkelland). Hierin moet onder andere worden opgenomen:

- Aankoop en overdracht kerkgebouw (vastleggen positie gemeente, bijvoorbeeld in erfpacht voorwaarden);
- Doelstelling van partijen (projectomschrijving in verband met aanpassing van kerkgebouw, begroting en planning);
- Inrichting projectorganisatie (taakverdeling en zeggenschap in bouwvoorbereiding realisatie);
- Eigendomsverhoudingen/huurrelatie, afspraken over medegebruik door derden;
- Exploitatie en beheer (taakverdeling, demarcatielijst);
- Risicotoedeling bij deficit/faillissement stichting.

Bij 'school in kerk' wordt gesproken over een op te richten stichting. Welke partijen/personen hierin participeren is nog niet vastgesteld. Een scenario is dat de op te richten stichting eigenaar en bouwheer wordt. De gemeente huurt het terrein en gebouw en geeft deze in bruikleen aan stichting Keender. Het is mogelijk om in het contract op te nemen dat de gemeente economisch claimrecht heeft en economisch eigenaar wordt van het gebouw. Indien de school ophoudt te bestaan komt het terrein inclusief gebouw terug naar de gemeente. Zowel als de school ophoudt

te bestaan of als de stichting failliet gaat, krijgt de gemeente een kerk in haar bezit. De consequenties en risico's zullen goed uitgewerkt moet worden.

Er is meer geld nodig voor 'school in kerk' dan bij 'passende jas'

Om dit verschil met de 'passende jas' te dekken gaat 'school in kerk' uit van inbreng van de gemeente vanuit woningbouw exploitatie. Bij 'school in kerk' zal er, naast het terrein dat vrijkomt door de kleinere 'passende jas' ook extra terrein vrijkomen waar anders de 'passende jas' gerealiseerd zou worden. Onze inschatting is dat exploitatieopbrengsten van deze vrijkomende extra vierkante meters, omdat de 'passende jas' dan ook niet meer gebouwd wordt, niet het geraamde bedrag in de dekking zullen opbrengen. Er zal dus geld vanuit de eventuele woningbouwexploitatie op overige beschikbare grond ingebracht moeten worden. Dit is een keuze van uw raad. Hoeveel de woningbouwexploitatie uiteindelijk kan opleveren is afhankelijk van de aard en hoeveelheid woningbouw die op de plek wenselijk is en een goede ruimtelijke ordening. Ook naar ontsluiting zal dan gekeken moeten worden. Pas als duidelijk is hoe de beschikbare ruimte ontwikkeld kan worden, is een inschatting van de exploitatieopbrengsten mogelijk.

Voordelen van de variant 'school in kerk'

Met de 'school in kerk' variant werken we mee aan de instandhouding en herbestemming van een rijksmonument

De kerk is niet van de gemeente en daarom hebben wij een beperkte rol. Door 'school in kerk' werken we echter direct mee aan herbestemming. Dat past bij onze visie om te helpen om cultureel erfgoed toekomstbestendig te maken.

Instandhouding en herbestemming van een rijksmonument

Beschermde monumenten kennen een wettelijke plicht tot instandhouding (Erfgoedwet 2016). De gemeente kan bijdragen aan deze plicht door mee te werken aan herbestemming. Dat is van belang omdat:

- Leegstand of een beperkt gebruik hebben een negatief effect op het onderhoud en leiden tot achterstand en hogere kosten.
- Monumenten zijn beschermd in het algemeen belang voor de samenleving. Daarom moeten ze ook in gebruik blijven, om dat belang te onderstrepen. Dat daarvoor aanpassingen nodig zijn wordt onderkend, zolang de kernwaarden van het monument worden gerespecteerd.
- Monumenten zijn duurzamer, alleen al vanwege hun levensduur (meerdere cycli van 50 jaar).
- Erfgoed is onderdeel van collegeprogramma 2018-2022: "Om het grote aanbod aan culturele activiteiten (waaronder instandhouding monumenten) toekomstbestendig te maken moeten we (door)ontwikkelen. De gemeente faciliteert, stimuleert en blijft erfgoed beschermen". We hebben daarbij de plicht er alles aan te doen om die toekomstbestendigheid te faciliteren.
- Kerken zijn bakens in het landschap en bepalen voor een heel groot deel de identiteit van een dorp of stad. Ook al is de religieuze binding minder (geworden). Dit is gebleken uit de interviews met inwoners uit Berkelland voor de kerkvisie. Daarbij is behoud van de skyline nog belangrijker dan de functie die het herbergt.
- Het herbestemmen van een kerk tot woningen is mogelijk, maar betekent over het algemeen een groter verlies aan monumentwaarden, vanwege zwaardere Bouwbesluit-eisen. Daarnaast is het de vraag of de mogelijke woningtypen (appartementen, studio's) aansluiten op de lokale woningbehoefte en -vraag.

De variant 'school in kerk' lijkt mogelijk

Het voorlopige plan moet hiervoor verder uitgewerkt worden. Uit overleg met het Gelders Genootschap is gebleken dat er geen onderdelen in het plan staan die een uitwerking van 'school in kerk' belemmeren. De grootste uitdagingen zitten in het toevoegen van daglichtopeningen en het (geheel) vervangen van de tegelvloer. (Zie bijlage 13: Rapport Gelders Genootschap)

De kerk wordt herbestemd voor maatschappelijk doel

Met een herbestemming voor basisonderwijs en ontmoeting voor de dorpsgemeenschap, blijft een duurzame instandhouding gewaarborgd en behoudt het gebouw haar maatschappelijke functie en toegankelijke karakter. Het kerkgebouw heeft een ruimere jas voor het organiseren van bijeenkomsten dan de 'passende jas'. Er moet rekening mee gehouden worden dat beide varianten geen concurrent worden van andere voorzieningen zoals café en DAR.

Als de school niet in de kerk wordt gehuisvest, blijft er een beperkt aantal functies over die recht blijven doen aan het karakter van de kerk.

Parochie en Bisdom willen meewerken

In 2026, of zoveel eerder als nodig is (kan na besluitvorming) komt er definitief duidelijkheid over de overdracht van de kerk. Parochie en aartsbisdom hebben met elkaar contact gehad. Ook het aartsbisdom is positief over 'school in kerk', een katholieke basisschool in een katholieke kerk.

Bijlagen bij IHP project St Jozefschool Rietmolen

De bijlagen 6, 7, 8 en 9 bevatten de raadsbrief inclusief de bijbehorende documentatie. In het voorstel wordt regelmatig vooral verwezen naar een bijlage bij een raadsbrief.

Bijlage 1: Huisvestingsaanvraag St. Jozefschool in Rietmolen.

Bijlage 2: Informatiedocument renovatie St. Jozefschool van Keender van september 2021 - toelichting op vragen n.a.v. raadsvergadering 9-9-2021.

Met als bijlagen:

- Memo huisvestingsaanvraag
- Kostenonderbouwing voor de renovatie van bs Rietmolen: Raming Thero
- Memo onderbouwing eigen bijdrage Keender door Thero
- Mail Boerrigter en Kok over afgesproken beschikbare bedrag
- Mail heer Kok – gemeente Berkelland
- Rijksbijdrage OCW + Uitgaven St. Jozefschool Rietmolen
- Onderwijskundige visie van de school
- Vlekkenplan
- Leerlingenprognose

Bijlage 3: Beantwoorde raadvragen St. Jozefschool. Beantwoording op vragen van: heer Lensink, verstuurd op 8 juni, mevrouw Pot, verstuurd op 9 juni, mevrouw Bolster, verstuurd op 9 juni Behandeld tijdens Raadsvergadering 10 en 22 juni 2021.

Bijlage 4: Raadsbrief van 2 september over Sint Jozefschool in Rietmolen. Behandeld tijdens Commissie Bestuur en Sociaal - woensdag 8 september 2021.

Met als bijlage:

- Exploitatiecijfers Sint Jozefschool

Bijlage 5: Raadsbrief van 24 september over Sint Jozefschool in Rietmolen. Behandeld tijdens Commissie Bestuur en Sociaal - woensdag 8 september 2021.

Met als bijlagen:

- Onderwijsvisie St. Jozefschool
- Relatieschema

Bijlage 6: Raadsbrief van 15 november over Sint Jozefschool in Rietmolen. Behandeld tijdens Commissie Bestuur en Sociaal - dinsdag 7 december 2021.

Met als bijlagen:

- Brief van Visiegroep Toekomst H. Caeciliakerk (heer Lankheet) van 14 oktober 2021
- Brief van Stichting Gemeenschap Rietmolen van 5 november 2021
- Impressie en eindconclusie van de werkgroep 'onderzoek haalbaarheid st. Jozefschool in de kerk van Rietmolen'
- Vraag – antwoord verslag informatie bijeenkomst kerken-onderwijs visie Rietmolen
- Weergave gesprek mevrouw Bosman, mevrouw Verhoeve en de heer Kok op 7 oktober, verslag van 13 oktober 2021

Bijlage 7: Raadsbrief van 23 december over Sint Jozefschool in Rietmolen.

Met als bijlagen:

- Memo toelichting begroting school in kerk van Visiegroep Toekomst Kerk Rietmolen van 26 november 2021.
- Investeringsbegroting school in kerk
- Financieringsbegroting school in kerk
- Levering kerkgebouw te Rietmolen van Parochiebestuur HH. Paulus en Ludger van 19 november 2021
- Offerte herinrichting Kerk te Rietmolen incl. ingebruikname en overname pastorie huis van 25-11-2021
- Offerte installatiewerkzaamheden kerk van 26-11-2021
- Aanvullende documentatie Renovatie basisschool St. Jozef te Rietmolen incl. inpassing ruimtestaat ontwerpen en afweging van Keender van 16 november 2021
- Inpassing ruimtestaat ontwerp
- Voorwaarden huisvesting St. Jozef Rietmolen door heer Schraven van oktober 2021
- Toelichting exploitatie "passende jas" passend binnen MI vergoeding
- Toelichting extra kosten bij uitstel van renovatie

Bijlage 8: Quickscan St. Jozefschool door HEVO.

Bijlage 9: Leerlingenprognoses St. Jozefschool door MOOZ op basis van 1 oktober 2019.

Bijlage 10: Memo renovatie St Jozefschool - school in kerk van heer Janssen - OJG.

Bijlage 11: Brieven bestuurder Keender en MR St. Jozefschool van 1 november 2021.

Bijlage 12: 20220202 Rapport door Gelders Genootschap met preadvies voor school-in-kerk, H. Caecilliakerk Rietmolen.

Bijlage 13: Planconcept inclusief concept investeringsbegroting van maart 2021 omtrent school-in-kerk. Behandeld tijdens Raadsvergadering 22 juni 2021.

Aanvragen voorzieningen onderwijshuisvesting Programma 2021

Gemeente Berkelland

1. Bestuursgegevens van het bevoegd gezag

Naam : Stichting Keender
Adres : Hengelosestraat 1
Postcode/Plaats : 7482 AA Haaksbergen
Contactpersoon : D. Verhoeve
Telefoonnummer : 053-5723503
E-mail : info@keender.nl

2. Type aanvraag

De aanvraag betreft een:

- opneming in het programma voor het jaar 2021 – volgens IHP onderwijs, vastgesteld 15-09-2020
 aanvraag op basis van de spoedprocedure
 aanvraag bouwvoorbereiding*

* bij bouwvoorbereiding na invullen 3a verder gaan met invullen van 5

3. Gegevens over de gewenste voorziening

a. De aanvraag is bedoeld voor:

Schoolnaam : Sint Jozefschool
Brinnummer : 06WM
Gebouwadres : C.M. van Everdingenstraat 24, Rietmolen

Functie gebouw : hoofdgebouw van hoofdvestiging
 hoofdgebouw van nevenvestiging
 dislocatie van hoofd/nevenvestiging

b. Gevraagde voorziening:

1. nieuwbouw
2. vervangende bouw
3. uitbreiding
4. ingebruikneming
5. verplaatsing noodlokalen
6. terrein
7. eerste inrichting olp (PO)
8. eerste inrichting meubilair (PO)
9. eerste inrichting leer- en hulpmiddelen en meubilair VO
10. medegebruik
11. aanpassing
12. onderhoud (PO)
13. herstel constructiefouten
14. herstel/vervanging schade in geval van
bijzondere omstandigheden
15. huur sportterrein VO

c. Gewenste omvang voorziening

bij voorziening 1/2/3/4/5/7/8/9/10/15:

bij voorziening 11/12/13/14 omschrijving werkzaamheden:

- Verkleinen gebouw (sloop gedeelte bouwjaar 1981), verbouw en verduurzaming bestaande bouw, uitbreiding t.b.v. IKC. Volgens plattegrond in de bijlage d.d. 19-01-2021.

d. Gewenste bouwaard voorziening

permanent

tijdelijk

e. Gewenste plaats voorziening (bij nieuwbouw, vervangende bouw, ingebruikneming en verplaatsing noodlokalen

plaats: Zie omschrijving onder punt 3c en volgens plattegrond in de bijlage d.d. 19-01-2021.

f. Gewenste datum aanvang uitvoering: 2021, zomervakantie / tweede helft 2021.

4. Spoedprocedure

a. Aanduiding omstandigheden spoedeisendheid:

b. Reden waarom voorziening niet kon worden aangevraagd in het kader van een nog vast te stellen programma:

5. bouwvoorbereiding:

nieuwbouw

vervangende bouw

uitbreiding

sloop, renovatie en verduurzaming “passende jas” Sint Jozefschool, Rietmolen

Gewenste locatie van de voorziening : Sint Jozefschool, C.M. van Everdingenstraat 24, Rietmolen

Gewenst tijdstip realisering : 2021/2022

Bijlagen:

Aantal bijlagen bij dit aanvraagformulier:

Omschrijving bijlagen:

1. THERO; memo – huisvestingsaanvraag d.d. 30-11-2020 / 20-01-2021

2. Leerlingenprognose Sint Jozefschool, Rietmolen

3. THERO; plattegrond/vlekkenplan Sint Jozefschool d.d. 19-01-2021

4.

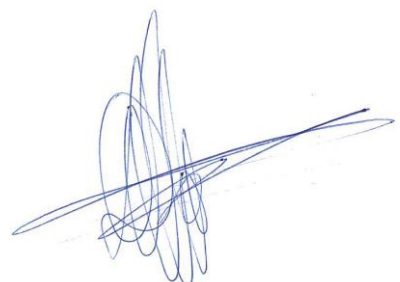
Ondertekening:

Ondergetekenden verklaren dat de aanvraag namens het bestuur van het bevoegd gezag is ingediend.

Plaats, datum : Haaksbergen, 26 januari 2021

Het bestuur
namens deze

: D.R.A. Verhoeve
voorzitter College van Bestuur





Basisschool
St. Jozef

aandacht voor wie je bent en wat je doet



Informatiedocument Renovatie Basisschool St. Jozef
September 2021

Inhoud:

| | |
|---|--------|
| Aanleiding | Blz: 3 |
| Het beschikbare bedrag voor de renovatie van bs. St. Jozef | Blz: 3 |
| <i>A. Het door de gemeente beschikbare gestelde bedrag zoals vermeld in het IHP</i> | |
| <i>B. Eigen bijdrage stichting Keender</i> | |
| Onderbouwing eigen bijdrage van Stichting Keender | Blz. 4 |
| Materiele instandhouding | Blz. 4 |
| Onderwijskundige visie van de school | Blz: 5 |

Bijlagen:

| | | |
|-------------|---|---------|
| Bijlage 1: | Memo huisvestingsaanvraag | Blz: 7 |
| Bijlage 2: | Kostenonderbouwing voor de renovatie van bs Rietmolen: Raming Thero | Blz: 9 |
| Bijlage 3: | Memo onderbouwing eigen bijdrage Keender door Thero | Blz: 11 |
| Bijlage 4: | Mail E. Boerrigter (facilitair manager Keender) verzonden op 8 sept. 2021 aan Dhr. Kok over het afgesproken beschikbare bedrag | Blz: 16 |
| Bijlage 5a: | Mail Retrain – Gemeente Berkelland | Blz. 17 |
| Bijlage 5b: | Rijksbijdrage OCW +Uitgaven St. Jozefschool Rietmolen | Blz: 18 |
| Bijlage 6: | Onderwijskundige visie van de school | Blz: 19 |
| Bijlage 7: | Vlekkenplan | Blz. 21 |
| Bijlage 8: | Leerlingprognose | Blz. 22 |



Aanleiding

Dit document is opgesteld naar aanleiding van de vragen gesteld door verschillende fracties tijdens de online-raadsvergadering van 9 september 2021. Stichting Keender betreurt dat er nog veel onduidelijkheid bestaat bij de Raad betreffende de renovatie van bs St. Jozef en is van harte bereid om alle vragen die er leven te beantwoorden met feitelijke informatie. Dit document concentreert zich met name op de tijdens de Raadsvergadering van 9 september onbeantwoorde vragen.

Mochten er na het lezen van dit document nog vragen onbeantwoord blijven, neem gerust contact op via de Office Manager van ons bestuurskantoor, mw. Karen Klein Tank, op telefoonnummer 053 – 572 35 03 of per e-mail naar k.kleintank@keender.nl

Het beschikbare bedrag voor de renovatie van bs. St. Jozef

A. *Het door de gemeente beschikbare gestelde bedrag zoals vermeld in het IHP*

Gemeentes zijn verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting en ontvangen hiervoor (op basis van leerlingenaantallen) gelden vanuit de overheid. Dit geld is niet gelabeld. Wel is het zo dat de gemeente Berkelland een IHP heeft vastgesteld waarin met de schoolbesturen afspraken zijn gemaakt over fasering en beschikbare bedragen (Dit bedrag is verbonden met de landelijke norm vierkantemeterprijs die op het moment van vaststelling van het IHP gold) Het beschikbare bedrag voor de renovatie van bs St. Jozef te Rietmolen zoals vastgesteld in het IHP van de gemeente Berkelland is € 1.190.000,- (zie tabel blz.39 in het IHP).

B. *Eigen bijdrage stichting Keender*

Er is geen landelijke norm (verplichting) voor een schoolbestuur om een bijdrage hierin te leveren.

Het Investeringsverbod (art 148 WPO) is in 2006 ingesteld om te voorkomen dat schoolbesturen de MI-vergoeding gebruiken om te investeren in gebouwen daar waar de verantwoordelijkheid ligt bij de gemeente. Met het investeringsverbod is het schoolbesturen wettelijk verboden rijksmiddelen te besteden aan 'vierkante meters', of het nu om uitbouw, verbouw of nieuwbouw gaat. Hiervoor is de gemeente verantwoordelijk. Die heeft de zorgplicht om bij nieuwbouw of renovatie te financieren tot aan het niveau van het huidige bouwbesluit.

Kort gezegd: Het is in Nederland niet toegestaan dat een schoolbestuur investeert in "stenen".

Besturen die beschikken over een eigen vermogen buiten de verkregen rijksvergoeding, kunnen dit vermogen inzetten om maatregelen te bekostigen die het binnenklimaat verbeteren en energie besparen. De accountants van de schoolbesturen dienen toe te zien op de naleving van het investeringsverbod. De ministeries van OCW en EZ hebben dit vastgelegd in een Onderwijsaccountantsprotocol.

Het is toegelaten reserves in te zetten die zijn gevormd voor de invoering van de lumpsum ten behoeve van een investering die **aanvullend** is aan een huisvestingsvoorziening. Dit is als zodanig opgenomen in het Onderwijsaccountantsprotocol en is als volgt uitgewerkt: Het gaat hierbij om uitgaven van het schoolbestuur **in aanvulling op de uitgaven** van de gemeente. De huisvestingsnoden of -wensen van een schoolbestuur kunnen uitgaan boven wat een gemeente redelijk acht. Hierbij kan worden gedacht aan een fraaiere of milieubewustere uitvoering van de huisvesting, exploitatie verlagende maatregelen of extra in pandige voorzieningen. Als dit aan de orde is en de kosten kunnen worden gedekt uit de opgebouwde reserves, kan de instellingsaccountant de uitgaven als rechtmatig aanmerken. Het gaat dus niet om uitbreidingsinvesteringen zoals extra leslokalen. Die zijn niet toegestaan.

Wanneer een onderwijsstichting op deze wijze bijdraagt aan huisvesting wordt het hiervoor gereserveerde bedrag getoetst door een accountant.

Het bedrag dat door een onderwijsbestuur geïnvesteerd wordt mag niet te hoog zijn. Het moet in verhouding zijn met het totaalbedrag van de kosten die verbonden zijn aan de vierkantemeternorm zoals door de overheid gesteld is betreffende schoolgebouwen. Stichting Keender heeft hiervoor advies ingewonnen bij Thero. Het geadviseerde bedrag van € 150.000,- is door stichting Keender overgenomen en zal dan ook worden ingezet ten behoeve van bs St. Jozef te Rietmolen.

Onderbouwing eigen bijdrage van Stichting Keender

De eigen bijdrage vanuit Stichting Keender zal ten goede komen van de onderwijskundige aanpassingen binnen het gebouw, immers de buitenschil ("Passende Jas") komt voort uit het beschikbaar gestelde budget vanuit de gemeente. De eigen bijdrage wordt aangewend om de wensen vanuit de onderwijskundige visie aansluiting te laten vinden op de beschikbare ruimte en gebouw, daar waar het (gemeentelijke) budget vanuit het project "Passende Jas" niet toereikend is. Daarbij valt o.a. te denken aan:

- extra ruimte en licht in de school te creëren voor meer openheid en een ruimtelijker beleving binnen het gebouw; het verhogen van platte daken (in het huidig gebouw zijn deze erg laag), het creëren van extra raamopeningen en/of lichtstraten voor meer daglicht binnen het gebouw;
- het creëren van leerpleinen;
- het aanvullend opfrissen en verbeteren van de kwaliteit van het te behouden gebouw.

De (maximale) eigen bijdrage vanuit Stichting Keender is vastgesteld op: € 150.000,-. Deze eigen bijdrage is niet expliciet per onderdeel te onderbouwen. Het vormt een aanvulling op de onderdelen waarvan de gemeente het budget beschikbaar stelt zodat het gebouw aanvullend wordt verbeterd passend en aansluitend op de vastgestelde onderwijsvisie. Pas bij de nadere uitwerking van de plannen kan worden bepaald hoe de bijdrage wordt besteed, zodat dan duidelijk wordt wat er mogelijk is binnen de door Keender vastgestelde aanvullende eigen bijdrage.

We hebben ruim voor de zomervakantie geconstateerd dat er een ander bedrag voor de renovatie in de gemeentelijke stukken staat dan afgesproken en vermeld in het IHP. De € 150.000,- die stichting Keender wil investeren in exploitatie verlagende maatregelen/ duurzaamheid is in mindering gebracht van de afgesproken gemeentelijke bijdrage zoals vermeld in het vastgestelde IHP. Dit is niet correct omdat het hierbij gaat om noodzakelijke uitgaven van het schoolbestuur **in aanvulling op de uitgaven van de gemeente.**

Materiele instandhouding

Onderwijsbesturen ontvangen gelden vanuit de overheid voor materiele instandhouding. Stichting Keender acht het van groot belang dat de exploitatiekosten die een gebouw met zich meebrengt niet hoger zijn dan de inkomsten die de stichting hiervoor ontvangt vanuit de overheid. Dit zou namelijk betekenen dat geld dat bedoeld is voor onderwijs aan kinderen, in een gebouw wordt gestoken en er dus minder geld beschikbaar is voor het primaire doel van een school. Stichting Keender staat dan ook voor zo laag mogelijke exploitatiekosten, verduurzaming en zoveel mogelijk geld naar het primaire proces: kwalitatief goed onderwijs bieden aan kinderen.

Onderwijskundige visie van de school

De onderwijskundige visie van een school is bepalend voor de vormgeving van de huisvesting/schoolgebouw. Dit betekent wanneer de onderwijskundige visie passend bij het strategische visie van een onderwijsstichting is bepaald, dit leidend is voor het ontwerp van een gebouw. Een onderwijskundige visie wordt dan ook niet aangepast/ bijgeschaafd aan de mogelijkheden van een gebouw.

Het onderwijsteam heeft samen met Penta Rho de onderwijskundige visie vertaald naar een huisvestingsvisie. Daaraan verbonden is er zowel een vlekkenplan als een ruimtestaat opgesteld. Op 27 september zal de schooldirecteur tijdens een bijeenkomst in Rietmolen hierover een nadere toelichting geven.

Bijlagen

Via de navolgende bijlagen, hopen we voldoende helderheid te verschaffen zodat de vragen die gesteld zijn door de Raad op 9 september jl. beantwoord worden.





**Huisvesting- &
Bouwmanagement BV**

Lariksstraat 14
7572 DE Oldenzaal

T. 0541 57 14 70
E. info@therobv.nl

Postbus 6
7587 ZG De Lutte

KvK. 08097231
BTW 8096.73.368.B.01
ING bank 68.41.63.861

MEMO | Huisvestingsaanvraag

Project: Renovatie basisschool St. Jozef, Rietmolen
Project nr.: 2020.4101
Opdrachtgever: St. Keender; E. Boerrigter

Oldenzaal: 30 november 2020; 20 januari 2021
Behandeld door: R.H.G. Grote Beverborg; E.M. Meijerink

De basisschool in Rietmolen is technisch toe aan renovatie, hierbij verwijzend naar het opgestelde Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Gemeente Berkelland 2020-2036 en het hierbij ter grondslag liggende QuickScan van HEVO.

Concreet voor de basisschool St. Jozef in Rietmolen betekend dit:

- Verkleinen gebouw, er zijn nu lokalen over;
- Verduurzamen en renoveren te handhaven bebouwing;
- Mogelijkheid vormen IKC.

Verkleinen gebouw

Het huidige totale gebouwoppervlakte betreft 1.224 m² (9 lokalen, 1 speellokaal). Door het gedeelte van de school bouwjaar 1981 te slopen wordt het totale gebouwoppervlakte met ca. 500m² verkleind. In het te handhaven gedeelte van het bouw zijn, met het doorvoeren van onderwijskundige aanpassingen, 4 lokalen en 1 speellokaal te behouden. Het oppervlak van de school komt na sloop uit op 730m². Het IHP Gemeente Berkelland 2020-2036 geeft een verwachting van 564m² BVO ruimtebehoefte aan echter bevindt zich de voor de hand liggende knip in het gebouw tussen de te slopen en te handhaven bebouwing dusdanig dat een praktisch te gebruiken gebouw op de aangegeven 730m² BVO uit komt. De leerlingenprognoses geven een trend aan waarbij deze ruimtebehoefte toereikend is, hierbij in acht nemende dat 20% van leerlingen uit de naastgelegen gemeente Haaksbergen komen. (Bijlage 1; leerlingenprognose, bijlage 2; plattegrond/vlekkenplan).

Raming sloop gedeelte 1981: € 55.277,64 incl. BTW

Verduurzamen te handhaven bebouwing

Bij de verduurzaming van de te handhaving bebouwing wordt er gewerkt naar een gebouw wat voldoet aan de verwachtingen voor een gebouw van deze tijd. De buitenschil wordt van een hogere isolatiewaarde voorzien, verwarming (en koeling) wordt uitgevoerd middels een laag temperatuur afgifte systeem waarbij de school geen gebruik meer maakt van een gasaansluiting. Verlichting wordt uitgevoerd in LED en de ventilatievoorziening wordt geüpgraded naar minimaal Frisse Scholen Klasse B.

Voor het gebruik van de te handhaven bebouwing zullen er diverse onderwijskundige aanpassingen plaats moeten vinden om bovenstaande te realiseren maar ook om de huidige lokalen onderwijskundig op orde te krijgen. De huidige lokalen in de te handhaven bebouwing zijn qua afmeting niet praktisch te gebruiken. Doordat er diverse werkzaamheden aan de schil maar ook intern worden uitgevoerd zijn deze onderwijskundige aanpassingen efficiënt mee te nemen in de werkzaamheden verduurzaming van de te handhaven bebouwing.

Raming verduurzamen te handhaven bebouwing en doorvoeren onderwijskundige aanpassingen: € 970.578,66 incl. BTW



Huisvesting- &
Bouwmanagement BV

Lariksstraat 14
7572 DE Oldenzaal

T. 0541 57 14 70
E. info@therobv.nl

Postbus 6
7587 ZG De Lutte

KvK. 08097231
BTW 8096.73.368.B.01
ING bank 68.41.63.861

Mogelijkheden vormen IKC

Op dit moment wordt er de mogelijkheid geboden voor voorschoolse- en naschoolse opvang binnen basisschool St. Jozef door Avonturijn Kinderopvang. Avonturijn en met name de basisschool staan open op dit uit te breiden tot de mogelijkheid voor een totaal kinderopvangconcept zodat er een integraal kindcentrum ontstaat voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Door de ruimtebehoefte hierop aan te passen is er voldoende ruimte binnen het nieuwe gebouw om dit IKC te realiseren. De kosten voor de realisatie kunnen middels een nader af te sluiten huurcontract weer terugvloeien. (Bijlage 2; plattegrond/vlekkenplan).

Raming uitbreiding (vorming IKC): € 169.884,- incl. BTW

Noodzaak uitbreiding t.b.v. IKC

De ruimte die overblijft na het verkleinen van het gebouw is 730m². Hierin zou qua vierkante meters de kinderopvang in gehuisvest moeten kunnen worden. Echter is ca. 156m² van de te handhaven bebouwing dusdanig inefficiënt ingedeeld, met o.a. technische en sanitaire ruimten, dat deze ruimte niet voor onderwijsdoeleinden (of t.b.v. kinderopvang) gebruikt kan worden. Uiteraard zal er in de verdere planvorming rekening worden gehouden met een zorgvuldige inpassing van de ruimten school en kinderdagverblijf.

Totale kosten renovatie basisschool St. Jozef, Rietmolen

Om de passende jas voor de basisschool St. Jozef te creëren: de gebouw grootte aan te passen aan de behoefte, het gebouw te verduurzamen naar een gebouw passend in de huidige tijd en om een integraal kindcentrum te creëren is een totaal bedrag gemoeid van de hierboven geraamde kosten.

Totale kostenraming renovatie 'passende jas': € 1.195.740,30 incl. BTW

Bijlagen:

1. Leerlingenprognose Sint Jozefschool, Rietmolen;
2. Plattegrond/vlekkenplan incl. vierkante meters.



KOSTENONDERBOUWING

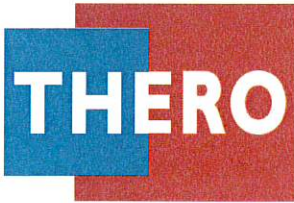
Project: Renovatie basisschool St. Jozef, Rietmolen
Project nr.: 2020.4101
Opdrachtgever: St. Keender; E. Boerrigter

Oldenzaal: 19 november 2020
Behandeld door: R.H.G. Grote Beverborg; E.M. Meijerink

| Onderdeel | | Hoeveelheid | Kosten |
|--|---|--------------------|-------------------|
| Verkleinen gebouw | | | |
| Sloopwerken | Sloop gedeelte 1981 | 470 m ² | € 42.300,- |
| | | | |
| | | Subtotaal | € 42.300,- |
| Upgraden te handhaven bebouwing | | | |
| Sloopwerken | Sloopwerk radiatoren en leidingen | 640 m ² | € 9.600,- |
| | | | |
| Thermische isolatie gebouwschil | Herstel t.p.v. sloopwerk | 57 m ² | € 14.250,- |
| | Vervangen dakbedekking + nisoleren platte daken | 271 m ² | € 43.360,- |
| | Vervangen/herleggen dakbedekking + nisoleren piramide daken | 230 m ² | € 27.600,- |
| | Aanpassen detaillering n.a.v. nisoleren | 80 m ¹ | € 23.200,- |
| | Nisoleren gevels | 88 m ² | € 11.264,- |
| | Kozijnen vervangen incl. HR++ beglazing | 28 m ² | € 18.200,- |
| | | | |
| Energie efficiënte koeling | Vervangen zonwering | 38 m ¹ | € 15.010,- |
| | | | |
| Energie efficiënte verwarming | Vloerverwarming | 639 m ² | € 43.452,- |
| | Aanbrengen warmtepompen NIBE F serie | 2 stk | € 56.000,- |
| | Ventilatie Frisse scholen klasse B | 7 stk | € 108.500,- |
| | | | |
| Energie efficiënte verlichting | Led verlichting incl. daglichtregeling en veegschakeling | 90 stk | € 20.700,- |
| | | | |
| Overige technische installaties | Bouwkundige brandveiligheid | 1 pst | € 5.500,- |
| | Brand- & inbraakinstallatie | 1 pst | € 25.000,- |
| | Netwerk – Wifi | 1 pst | € 10.000,- |
| | Elektrische installatie – meterkast | 1 pst | € 25.000,- |
| | Nood- en vluchtwegaanduiding | 15 stk | € 4.500,- |
| | Elektra t.b.v. zonwering | 18 stk | € 3.600,- |
| | Toiletten, riool en waterleidingen | 1 pst | € 18.000,- |
| | Zonneboiler | 1 stk | € 8.000,- |
| | | | |
| Schoonmaakbaarheid | Vervangen vloerafwerkingen (n.a.v. vloerverwarming) | 640 m ² | € 32.000,- |
| | Schilderwerken | 1 pst | € 35.000,- |
| | Plafondafwerkingen | 640 m ² | € 32.000,- |
| | | | |



| | | | |
|--------------------------------------|---|-------------------|----------------------|
| Zonnepanelen | Zonnepanelen (aantal wat ca. geplaatst kan worden) | 46 stk | € 19.688,- |
| Diversen | Terrein aanpassingen na sloop (excl. speeltoestellen) | 1 pst | € 40.000,- |
| | Melding brandveilig gebruik | 1 pst | € 3.500,- |
| | Constructies advies | 1 pst | € 1.500,- |
| | Leges | 1 pst | € 6.500,- |
| | Verhuis + schoonmaak | 1 pst | € 5.000,- |
| | Asbestinventarisatie incl. destructief onderzoek | 1 pst | € 790,- |
| | | Subtotaal | € 667.714,- |
| Uitbreiding | | | |
| Uitbreiding met 1 lokaal | 1 lokaal | 65 m ² | € 130.000,- |
| | | Subtotaal | € 130.000,- |
| Onderwijskundige aanpassingen | | | |
| Bouwkundig | Diverse interne aanpassingen | 1 pst | € 75.000,- |
| | | Subtotaal | € 75.000,- |
| Totalen | | | |
| | Verkleinen gebouw | | € 42.300,- |
| | Upgraden te handhaven bebouwing (passende jas) | | € 667.714,- |
| | Uitbreiding t.b.v. ruimtebehoefte | | € 130.000,- |
| | Onderwijskundige aanpassingen | | € 75.000,- |
| | | Totaal | € 915.014,- |
| | Vorbereiding en begeleiding | 8% | € 73.201,- |
| | | Totaal | € 988.215,- |
| | BTW | 21% | € 207.525,- |
| | | Totaal | € 1.195.740,- |



**Huisvesting- &
Bouwmanagement BV**

Lariksstraat 14
7572 DE Oldenzaal

T. 0541 57 14 70
E. info@therobv.nl

Postbus 6
7587 ZG De Lutte

KvK. 08097231
BTW 8096.73.368.B.01
ING bank 68.41.63.861

MEMO | Eigen bijdrage St. Keender, "Passende Jas" St. Jozef Rietmolen

Project: Renovatie basisschool St. Jozef, Rietmolen
Project nr.: 2020.4101
Opdrachtgever: St. Keender

Oldenzaal: 26 maart 2021; concept
Behandeld door: R.H.G. Grote Beverborg; E.M. Meijerink

Inleiding

De basisschool St. Jozef in Rietmolen is technisch toe aan renovatie, hierbij verwijzend naar het opgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs Gemeente Berkelland 2020-2036 en het hieraan ter grondslag liggende QuickScan van HEVO.

Concreet voor de basisschool St. Jozef in Rietmolen betekent dit:

- verkleinen gebouw, er zijn nu lokalen over;
- verduurzamen en renoveren te handhaven bebouwing;
- onderwijskundige aanpassingen passend bij de onderwijsvisie;
- mogelijkheid mede gebruik.

Vanuit de gemeente Berkelland is voor bovenstaande onderdelen een positief advies afgegeven en hiervoor is een bedrag van € 1.190.000,- opgenomen in het IHP. Tevens is aangegeven de planvorming en realisatie te willen bewerkstelligen in de periode 2020-2023 (fase 1). Ten grondslag hieraan ligt een opgestelde kostenbegroting d.d. 04-03-2020/19-11-2020, deze is als bijlage toegevoegd.

Stichting Keender is nu in gesprek met de gemeente Berkelland en hierbij komen de volgende vragen vanuit de gemeente naar voren:

1. Hoe wordt een passende invulling gegeven aan de "specifieke uitkering ventilatie scholen (SUVIS)"?
2. Welke eigen bijdrage is Stichting Keender bereid om bij te dragen aan het project?

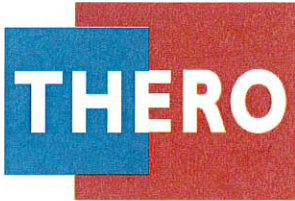
In deze memo wordt nader ingegaan op bovenstaande onderdelen en is bedoeld om duidelijkheid te verschaffen aan de Raad van Toezicht met het verzoek in te stemmen met de eigen bijdrage van Stichting Keender voor het project "Passende Jas" St. Jozef Rietmolen.

"Passende Jas" basisschool St. Jozef, Rietmolen

Het project "Passende Jas" St. Jozef Rietmolen is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- **Verkleinen gebouw**

Het huidige totale gebouwoppervlakte betreft 1.224 m² (9 lokalen, 1 speellokaal). Door het gedeelte van de school bouwjaar 1981 te slopen wordt het totale gebouwoppervlakte met ca. 500m² verkleind. In het te handhaven gedeelte van het gebouw zijn, met het doorvoeren van onderwijskundige aanpassingen, 4 lokalen en 1 speellokaal te behouden. Het oppervlak van de school komt na sloop uit op 730m². Het IHP Gemeente Berkelland 2020-2036 geeft een verwachting van 564m² BVO ruimtebehoefte aan. Echter bevindt zich de voor de hand liggende knip in het gebouw tussen de te slopen en te handhaven bebouwing dusdanig dat een praktisch te gebruiken gebouw op



de aangegeven 730m² BVO uit komt. De leerlingenprognoses geven een trend aan waarbij deze ruimtebehoefte toereikend is, hierbij in acht nemende dat 20% van de leerlingen uit de naastgelegen gemeente Haaksbergen komen (bijlage 2; leerlingenprognose, bijlage 3; plattegrond/vlekkenplan).

- **Verduurzamen te handhaven bebouwing en onderwijskundige aanpassingen**

Bij de verduurzaming van de te handhaven bebouwing wordt er gewerkt naar een gebouw dat voldoet aan de verwachtingen voor een gebouw van deze tijd. De buitenschil wordt van een hogere isolatiewaarde voorzien, verwarming (en koeling) wordt uitgevoerd middels een laag temperatuur afgifte systeem, waarbij de school geen gebruik meer maakt van een gasaansluiting. Verlichting wordt uitgevoerd in LED en de ventilatievoorziening wordt geüpgraded naar minimaal Frisse Scholen klasse B.

Voor het gebruik van de te handhaven bebouwing zullen er diverse onderwijskundige aanpassingen plaats moeten vinden om bovenstaande te realiseren, maar ook om de huidige lokalen en bijbehorende ruimten onderwijskundig op orde te krijgen. De huidige lokalen in de te handhaven bebouwing zijn qua afmeting niet praktisch te gebruiken, waarbij het huidige gebouw tevens geen ruimte biedt voor leerpleinen, welke aansluiten bij de hedendaagse visie van het onderwijs.

Doordat er diverse werkzaamheden aan de schil, maar ook intern worden uitgevoerd, zijn deze onderwijskundige aanpassingen efficiënt mee te nemen in de verduurzamingswerkzaamheden van de te handhaven bebouwing.

- **Mogelijkheden medegebruik**

Op dit moment wordt er de mogelijkheid geboden voor voorschoolse- en naschoolse opvang binnen basisschool St. Jozef door Avonturijn Kinderopvang. Avonturijn en de basisschool zetten dit in de toekomst voort. Tevens is er binnen Rietmolen sprake van een peutergroep. Onderzocht wordt om deze ook te huisvesten binnen het gebouw. Door de ruimtebehoefte hierop aan te passen is er voldoende ruimte binnen het nieuwe gebouw om medegebruik mogelijk te maken (bijlage 3; plattegrond/vlekkenplan).

- **Noodzaak uitbreiding t.b.v. medegebruik**

De ruimte die overblijft na het verkleinen van het gebouw is 730m². Deze oppervlakte zou medegebruik in principe moeten kunnen huisvesten. Echter is ca. 156m² van de te handhaven bebouwing dusdanig inefficiënt ingedeeld, met o.a. technische en sanitaire ruimten, dat deze ruimte niet voor onderwijsdoeleinden (of t.b.v. medegebruik) gebruikt kan worden. Uiteraard wordt er in de verdere planvorming rekening gehouden met een zorgvuldige inpassing van de ruimten van de school en medegebruik en wordt er onderzocht om de inefficiënte ruimte daar waar mogelijk efficiënter in te delen.

- **Totale kosten renovatie basisschool St. Jozef, Rietmolen**

Om de passende jas voor basisschool St. Jozef te creëren, de gebouwgrootte aan te passen aan de behoefte, het gebouw te verduurzamen naar een gebouw passend in de huidige tijd en om ondersteunend medegebruik mogelijk te maken is een totaal bedrag van € 1.195.740,30 incl. BTW, hierbij verwijzend naar de kostenbegroting welke als bijlage 1 is bijgevoegd.



Gestelde vragen naar aanleiding van het gesprek Stichting Keender en gemeente Berkelland:

1. Hoe wordt een passende invulling gegeven aan de “specifieke uitkering ventilatie scholen (SUVIS)”?

Vanuit het rijk is er naar aanleiding van de coronapandemie een subsidieregeling gestart waarbij de ventilatie binnen schoolgebouwen opgeschaald wordt naar de eisen die worden gesteld aan het Programma van Eisen Frisse Scholen 2015, ventilatie klasse B. Hierbij wordt binnen het schoolgebouw efficiënt geventileerd. Het huidige gebouw voldoet op dit moment niet aan deze eisen.

Voor het toekennen van de subsidie dient de ventilatievoorziening binnen het gebouw te worden verbeterd naar de eisen van Frisse Scholen klasse B. Hierbij worden er tevens randvoorwaarden gesteld zoals het monitoren van CO2 middels het plaatsen van CO2 meters, het registreren van het energieverbruik van de ventilatiesystemen en het automatisch bewaken van deze systemen.

De kosten welke gemoeid zijn met deze verbeterslag incl. bijkomende randvoorwaarden worden geraamd op € 115.325,10. Het rijk subsidieert 30% van deze kosten waarbij de overige 70% een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van het schoolbestuur en de gemeente. Deze 70% van de kosten komen neer op € 80.727,57.

Wanneer er geen gebruik gemaakt wordt van de SUVIS regeling maar wel een upgrade van de ventilatie naar Frisse Scholen klasse B plaats vindt zal er niet hoeven te worden voldaan aan de randvoorwaarden als monitoring en bewaking. Deze randvoorwaarden geven weliswaar een positieve bijdrage aan het inzicht omtrent het systeem, maar vormen geen verbetering in de basis van het ventileren. De monitoring en bewaking moet worden bijgehouden en is onderhevig aan extra onderhoud (en kosten).

De kosten welke gemoeid zijn met de verbeterslag zonder te voldoen aan de randvoorwaarden zoals gesteld in de SUVIS regeling worden geraamd op € 84.942,-. De SUVIS regeling en bijbehorende bijdrage vanuit het Rijk komen hiermee te vervallen.

Vanuit de SUVIS regeling wordt gesteld dat de verbetering van de ventilatie een gezamenlijke verplichting is van de gemeente en het schoolbestuur. Het voorstel van Stichting Keender is om af te zien van de SUVIS regeling gezien het extra onderhoud en kosten van de randvoorwaarden en gezamenlijk de kosten te delen om de ventilatievoorziening op te te schalen naar de eisen van Frisse Scholen klasse B. Waarbij een bedrag van € 42.471,- voor rekening komt van Stichting Keender.

Doordat het verbeteren van de ventilatie ook onderdeel is van het gehele renovatieplan “Passende Jas” St. Jozef Rietmolen zal de eigen bijdrage van € 42.471,- op het totale gestelde budget van € 1.190.000,- in mindering worden gebracht.

2. Welke eigen bijdrage is Stichting Keender bereid om bij te dragen aan het project?

De “Passende Jas” vat samen de onderdelen welke benodigd zijn om de jas, het gebouw, passend te maken aan de eisen van deze tijd. Hierbij wordt met name gekeken naar energiehuishouding en buitenschil van het gebouw, deze wordt geüpgraded naar een gebouw van deze tijd. Doordat de energiehuishouding en de buitenschil worden aangepakt biedt dit kansen om ook de binnenruimten te vernieuwen en aan te passen aan de eisen die van de huidige onderwijsvisie wordt verwacht. De werkzaamheden binnen het gebouw welke onlosmakelijk met het aanpassen van de energiehuishouding en de buitenschil zijn opgenomen in het budget van € 1.190.000,-.



Doordat het gebouw wordt verkleind vervalt er een deel van de onderhoudskosten van het gebouw, immers een gesloopt gebouw hoeft ook niet meer onderhouden te worden.

Ook de werkzaamheden die met de "passende jas" worden uitgevoerd overlappen een deel van de onderhoudskosten welke vernoemd zijn in het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP). Echter zijn dit kosten die noodzakelijk zijn om het project "Passende Jas" te kunnen realiseren en zijn niet in de basis terug te brengen tot regulier onderhoud.

- Onderhoud gepland te slopen gedeelte van het gebouw (2021-2040): Minimaal € 200.000,-
- Onderhoud vallende binnen het project "Passende Jas": Ca. € 175.000,-

Doordat bovenstaande posten in de reguliere onderhoudsbegroting komen te vervallen is er ruimte om als Stichting Keender een extra bijdrage te leveren aan het project "Passende Jas" St. Jozef, deze bijdrage komt dan boven op het gestelde budget vanuit de gemeente van € 1.190.000,-.

De eigen bijdrage vanuit Stichting Keender zal ten goede komen van de onderwijskundige aanpassingen binnen het gebouw, immers de buitenschil ("Passende Jas") komt voort uit het beschikbaar gestelde budget vanuit de gemeente. De eigen bijdrage wordt aangewend om de wensen vanuit de onderwijskundige visie aansluiting te laten vinden op de beschikbare ruimte en gebouw, daar waar het budget vanuit het project "Passende Jas" niet toereikend is:

- extra ruimte en licht in de school te creëren voor meer openheid en een ruimtelijker beleving binnen het gebouw; het verhogen van platte daken (in het huidig gebouw zijn deze erg laag), het creëren van extra raamopeningen en/of lichtstraten voor meer daglicht binnen het gebouw;
- het creëren van leerpleinen;
- het aanvullend opfrissen en verbeteren van de kwaliteit van het te behouden gebouw.

De (maximale) eigen bijdrage vanuit Stichting Keender wordt geraamd op: € 150.000,-

Concluderend

Budget IHP gemeente Berkelland project
"Passende Jas" St. Jozef, Rietmolen:

€ 1.190.000,-

Bijdrage Stichting Keender t.b.v. ventilatieverbetering
(gezamenlijke verantwoordelijkheid gemeente/schoolbestuur):

€ 42.471,- -/-

Totale eigen bijdrage Stichting Keender
(aanpassingen onderwijskundige visie incl. bijdrage ventilatie):

€ 150.000,- +

Totaal budget project "Passende Jas" St. Jozef, Rietmolen:

€ 1.297.529,-

Wanneer Stichting Keender over gaat tot het inbrengen van een eigen bijdrage t.b.v. het project "Passende Jas" geeft dit de mogelijkheid de basisschool op een aanvullende wijze te renoveren, zodat deze aansluit op de onderwijsvisie van de school en tevens geeft het de mogelijkheid het gebouw te optimaliseren qua ruimte en



*Huisvesting- &
Bouwmanagement BV*

Lariksstraat 14
7572 DE Oldenzaal

T. 0541 57 14 70
E. info@therobv.nl

Postbus 6
7587 ZG De Lutte

KvK. 08097231
BTW 8096.73.368.B.01
ING bank 68.41.63.861

beleving. Deze onderdelen en gebouw technische aanpassingen vallen niet binnen de genoemde onderdelen en budgettering vanuit de gemeente Berkelland.

Tevens wordt er door het schoolbestuur een positief signaal afgegeven naar de betrokken partijen als ook naar de gemeente Berkelland om zorg te dragen voor een toekomstbestendig en duurzaam onderwijsgebouw.

Bijlagen:

1. kostenbegroting project "Passende Jas" St. Jozef, Rietmolen;
2. leerlingenprognose basisschool St. Jozef, Rietmolen;
3. plattegrond, vlekkenplan

Genoemde bedragen zijn bedragen inclusief btw.

Van: Erwin Boerrigter <EBoerrigter@obt.nl>
Verzonden: woensdag 8 september 2021 17:12
Aan: info <info@retrain.nu>
CC: Verhoeve, Debby <d.verhoeve@keender.nl>
Onderwerp: Eigen bijdrage.

Beste Henkjan,
ik heb net Debby Verhoeve gesproken en ik kom namens haar/Keender met een reactie.

Door Keender/Debby is meerdere keren aangegeven dat het in het Raadsvoorstel genoemde investeringsbedrag van € 1.190.000,-- voor de passende jas St. Jozef Rietmolen niet klopt. Doordat Keender ook een (eigen) bijdrage levert van € 150.000,-- voor onderwijskundige aanpassingen (o.a. leerplein) alsmede exploitatiekosten verlagende maatregelen komt het totale investeringsbedrag uit op € 1.350.000,--.

Dit is in meerdere telefonische overleggen aangegeven en daarnaast ook in een mail van juni 2021 opgenomen.

Het advies van jouw kant was op dat moment om het besluitvormingsproces niet (verder) te verstoren/te vertragen om het in het raadsvoorstel genoemde bedrag van € 1.190.000,-- te laten staan. Daarbij is in een aanvullende mail door jou aangegeven dat mocht het aanbestedingstraject financieel tegenvallen, dus hogere kosten worden gemaakt dat het beschikbaar gestelde bedrag Keender ten allen tijde voor deze meerkosten een beroep kan doen op de gemeente Berkelland.

Echter met de huidige onderbouwing klopt het naar mijn mening nog niet.

Ik wil om mogelijke onduidelijkheid te voorkomen dan ook onderstaande tekst voorstellen:
In totaliteit heeft Keender een investeringsbedrag van € 1,2 miljoen van de gemeente Berkelland nodig om de passende jas inclusief duurzaamheidsmaatregelen binnen basisschool St. Jozef in Rietmolen te kunnen realiseren.

Aanvullend heeft Keender vanuit eigen middelen een bedrag beschikbaar gesteld van € 150.000,-- om daarvoor in de uitvoering van de passende jas ook te kunnen voorzien in de aanvullende onderwijskundige aanpassingen om zodoende het gehele project vanuit onderwijskundige visie te kunnen realiseren.

In totaliteit gaat het dus om een totaalbedrag van € 1.350,000,-- dat vanuit de gemeente Berkelland en Keender gezamenlijk beschikbaar wordt gesteld.

Het kan naar mijn mening namelijk niet zo zijn dat Keender als bouwheer van het project passende jas St. Jozef in Rietmolen nu door een "rekenfout" van de gemeente Berkelland een (extra) bedrag van € 150.000,-- moet betalen.

Met vriendelijke groet,

Erwin Boerrigter
Senior-adviseur huisvesting en materiële zaken

Van: info@retrain.nu <info@retrain.nu>

Verzonden: donderdag 1 juli 2021 09:43

Aan: 'Oostendorp, Roy' <R.Oostendorp@gemeenteberkelland.nl>; 'Oosterink, André' <A.Oosterink@gemeenteberkelland.nl>; 'Maren, Anja van' <A.vanMaren@gemeenteberkelland.nl>; 'Bosman, H.J.' <A.Bosman@gemeenteberkelland.nl>; 'Denge, Gerda ter' <G.terDenge@gemeenteberkelland.nl>; 'Wildeman, Janet' <J.Wildeman@gemeenteberkelland.nl>
CC: 'Dijkmans, Arjan' <A.Dijkmans@gemeenteberkelland.nl>; 'Loman - Geessink, Nienke' <n.loman-geessink@gemeenteberkelland.nl>; Erwin Boerrigter <EBoerrigter@obt.nl>; Debbie Verhoeve <d.verhoeve@keender.nl>

Onderwerp: Inkomsten/uitgaven St. Jozefschool Rietmolen

Dag allen,

Van St. Keender heb ik de exploitatiecijfers van de St. Jozefschool ontvangen (Zie bijlage).

Zoals blijkt, draait deze school ieder jaar qua exploitatie met een stevig verlies, in 2020 met een bedrag van € 7.205, zijnde 16%.

Dit geeft antwoord op twee belangrijke motieven:

- a. Het aanbrengen van een passende jas waarbinnen de verhouding tussen beschikbare oppervlakte en ruimte behoefte wordt geoptimaliseerd is van belang om deze school ook op langere termijn in stand te kunnen houden;
- b. Het bepleiten van een hogere eigen bijdrage is, los van het 'investeringsverbod', een wens die het schoolbestuur niet kan en mag honoreren. Met de dotatie onderhoud voorziet men in middelen om de verplichtingen uit het Meerjaren Onderhouds Plan te kunnen financieren, en zelfs dat is een hele puzzel.

Naar ik aanneem heeft St. Keender daarmee voldoende inzicht gegeven op de in de commissie gestelde vraag ten aanzien van de eigen bijdrage van het schoolbestuur bij de renovatie van de St. Jozefschool.

Met vriendelijke groet,

Henkjan Kok

Mijn werkdagen zijn: Maandag t/m donderdag.

ReTrain
bureau voor
organisatie-ontwikkeling

Wisselt 2, 7021 EJ Zelhem • T. 0314 362 550 • M. 06 451 656 00 • E. info@retrain.nu • W. www.retrain.nu

Lid van:  **LVO** landelijke vereniging
onderwijsadviseurs huisvesting

Retrain werkt, daar waar mogelijk, digitaal. Dit betekent dat we uw correspondentie het liefst digitaal ontvangen en beantwoorden.

Disclaimer

Rijksbijdrage OCW- materieel

| Groepsafhankelijke PvE's | % | 2021 | |
|---|----|--------------------|--------------------|
| | | 1-okt-20 | 1-mrt-21 |
| <i>bovenschools</i> | | | |
| 1. Onderhoud | | | |
| a. Gebouw | 0% | € 22.652,40 | € 22.652,40 |
| b. Tuin | 0% | € 375,14 | € 375,14 |
| c. Schoonmaak | 0% | € 13.565,50 | € 13.565,50 |
| | | € 36.593,04 | € 36.593,04 |
| 2. Energie/ water | | | |
| a. Electriciteitsverbruik | 0% | € 1.188,30 | € 1.188,30 |
| b. Verwarming | 0% | € 4.590,29 | € 4.590,29 |
| c. Waterverbruik | 0% | € 362,56 | € 362,56 |
| | | € 6.141,15 | € 6.141,15 |
| 3. Publiekrechtelijke heffingen | 0% | € 1.802,87 | € 1.802,87 |
| totaal conform afrondingswijze DUO | | € 44.524,00 | € 44.524,00 |

Uitgaven materieel:

| St. Jozef | | |
|----------------------------------|----------------------|----------------------|
| | 2019 | 2020 |
| Materiële lasten | | |
| Dotatie onderhoudsvoorziening | 9.950 | 9.975 |
| Dagelijks onderhoud | 2.366 | 2.650 |
| Tuinonderhoud | 600 | 629 |
| Electra | 4.571 | 4.598 |
| Gas | 8.188 | 6.542 |
| Water | 622 | 258 |
| Schoonmaakbedrijf | 250 | |
| Glasbewassing | 1.166 | 290 |
| Schoonmaakartikelen | 1.066 | 1.176 |
| Heffingen gemeentes | 384 | 397 |
| Heffingen waterschap | 618 | 610 |
| Overige huisvestingslasten | <u>2.526</u> | <u>3.345</u> |
| | 32.307 | 30.469 |
| Personele lasten | | |
| Loonkosten | 5.669 | 6.084 |
| Schoonmaak | <u>12.846</u> | <u>15.176</u> |
| | 18.515 | 21.260 |
| Totale huisvestingslasten | <u>50.823</u> | <u>51.729</u> |



Onderwijskundige Visie St. Jozef Rietmolen

Onze **missie** is dat we leerlingen ontwikkelen tot unieke, zelfbewuste mensen die verantwoordelijk om kunnen gaan met zichzelf en de omgeving waardoor ze succesvol zullen zijn in het leven. Elk mens verdient het om in zijn kracht te staan. Vanuit eigen kracht kun je, in goede en in mindere tijden, verantwoordelijke keuzes maken. Alles begint bij jezelf !

Vanuit zelfkennis en zelfsturing kun je jezelf ontwikkelen.

In onze **visie** zien we de toekomst van de school als een ontwikkelplek voor leerlingen. Leerlingen krijgen de ruimte om keuzes te maken over hun eigen leerproces. We zien een wereld ontstaan waarin leerlingen met veel veranderingen moeten kunnen omgaan. Dat betekent dat vertrouwen op jezelf als mens steeds belangrijker wordt. Er is maar één zekerheid en dat ben je zelf met je eigen persoonlijkheid en talenten.

Hoe kan het gebouw ons onderwijs faciliteren en ondersteunen?

Samen met adviesbureau PenthaRho uit Apeldoorn hebben wij de stap gemaakt van onderwijsvisie naar huisvestingsvisie en is een vlekkenplan en ruimtestaat opgesteld.

Uitgangspunt daarbij is dat het gebouw voldoende ruimte biedt om invulling te kunnen geven aan onze visie, missie en kernwaarden: **samen – kwaliteit - trots – verantwoordelijk – beweging.**

Daarnaast is een ander uitgangspunt dat in principe gedurende de gehele schooldag groepsdoorbrekend kan worden gewerkt. De kinderen volgen steeds vaker individuele leerdoelen en dat zal toekomstgericht nog sterker worden. Daarnaast laat de praktijk ons zien dat we niet elke dag een leerkracht voor een groep beschikbaar hebben door het landelijke lerarentekort (invallersprobleem). Om dit beter te kunnen opvangen is een flexibel schoolgebouw van groot belang met horizontale verbindingen tussen alle ruimtes. Doordat alle groepsruimten met elkaar in verbinding staan, via een leerplein, is het b.v. mogelijk voor 3 leerkrachten om 4 groepen te bedienen.

Kernwaarde Samen:

Verbinding is een belangrijk kenmerk van ons nieuwe schoolgebouw. Wij zien het onderwijs ontstaan vanuit verbinding tussen alle geledingen, maar ook vanuit een verbinding tussen alle groepsruimten/lokalen. Deels omdat wij geloven in het van en met elkaar leren en dit zichtbaar wordt vanuit de wetenschappelijke onderzoeken van Leren Zichtbaar Maken van John Hattie.

Kernwaarde Kwaliteit en trots:

Ruime keuze is een tweede kenmerk in onze visie die ook terugkomt in ons schoolgebouw. Om kwalitatief goed onderwijs te leveren is het belangrijk om onze leerlingen een groot/breed aanbod te bieden, naast didactisch sterke lessen in de hoofdvakken.

Dit aanbod zal deels in de groepsruimten plaats vinden, maar ook zeker op de diverse onderwijspleinen: een speelplein als verbinding tussen de groepen 1 t/m 4 en een leerplein, bestaande uit onder andere een leeshoek en rekenhoek, als verbinding tussen de groepen 5 t/m 8. In de school staat een flexibel/multifunctioneel podium waar leerlingen vol trots kunnen presenteren, van jongs af aan. Ook om dit brede aanbod te realiseren is het belangrijk dat alle groepsruimten in verbinding staan met elkaar en de onderwijspleinen het centrale hart van de school vormen.

Kernwaarde Verantwoordelijk en beweging:

Samen zijn we verantwoordelijk voor een betere wereld, iedereen kan een steentje bijdragen. Vanuit burgerschapsonderwijs willen we onze leerlingen hierin prikkelen en stimuleren. Letterlijk en figuurlijk contact met buiten is hierbij van groot belang. 60% van onze leerlingen woont buitenaf en 40% woont in de kern van Rietmolen. We zien dat onze leerlingen van buitenaf een grote behoefte hebben aan (bewegings) ruimte in de school en contact met buiten. Dat maakt dat we vanuit elke groepsruimte in contact willen staan met de buitenwereld, het daglicht en de buitenlucht. Zo kun je met je onderwijs de wereld van buiten naar binnen halen.

Bewegend leren komt ook terug binnen in de school door verschillende beweegvormen op de pleinen, waar de doelen worden gekoppeld aan bewegingen.

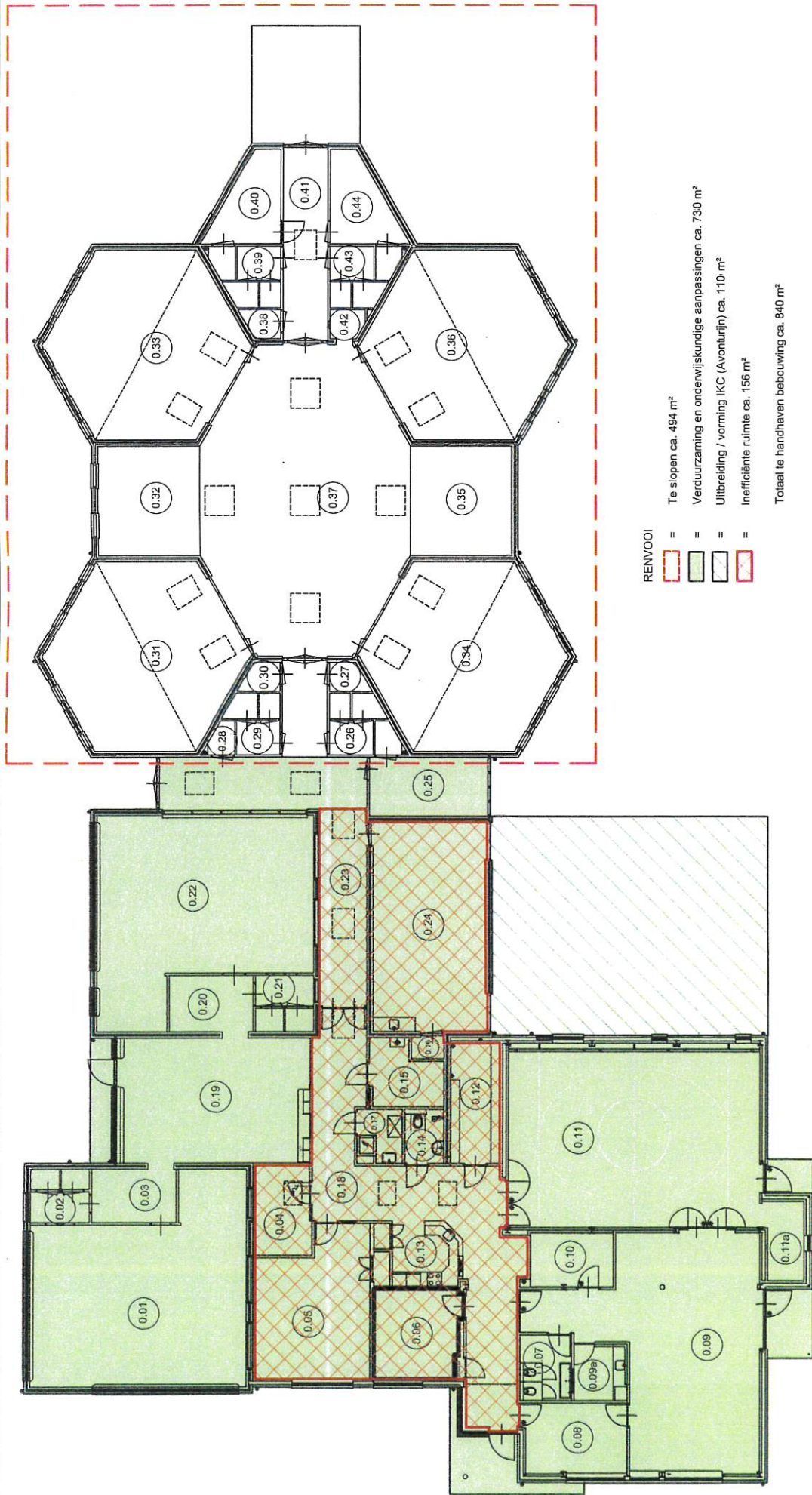
Ons nieuwe gebouw: Een open ontwikkelplek met ruimte voor keuzes!

Onze leerlingen leren omdat ze van nature nieuwsgierig zijn. Als zij ons schoolgebouw binnen lopen dan moet die nieuwsgierigheid geprikkeld worden door o.a. een blikvanger in de hal en de vele leerhoeken met een ruim aanbod. Door deze betekenisvolle plekken te creëren waar het leven vorm krijgt, gaan leerlingen zichzelf ontdekken. Bij onze school van de toekomst horen tuinen, is er een keuken met een restaurant, moet er ruimte zijn om muziek en creaties te maken, te filosoferen en is er een ontwikkellokaal voor analoge en digitale technieken. De kern is dat kinderen nieuwsgierig zijn en geïnteresseerd blijven. Het schoolgebouw draagt bij aan de ontwikkeling van de oneindige interesse van lerende leerlingen.

De school van morgen in Rietmolen is open en werkt met flexibele ruimtes. Het zorgt voor multifunctioneel ruimtegebruik. Als leerlingen naar binnen lopen zien ze een grote centrale plek die flexibel gebruikt kan worden. Blokken kunnen bijvoorbeeld gevormd worden tot een podium of als zitplekken voor kinderen. Deze centrale plek is het hart van de school en staat in verbinding met alle groepsruimtes/lokalen.

Aangrenzend aan de centrale plek zien we onderwijslokalen die via glas verbonden zijn met elkaar. Ze kunnen open en afgesloten worden. De onderwijslokalen van groep 1-2 en 3-4 zitten naast elkaar met een speelplein ertussen. De onderwijslokalen van groep 5-6 en 7-8 zitten naast elkaar met een leerplein ertussen. De gezamenlijke leerhoeken buiten de lokalen zijn uitdagend, bewegend, innovatief, doelgericht en zorgen voor een breed aanbod. **Het schoolgebouw zorgt zo voor een ontwikkelplek met ruime keuzes voor onze leerlingen.**

Bijlage 7



- RENVOOI**
- = Te slopen ca. 494 m²
 - = Verduurzaming en onderhoudskundige aanpassingen ca. 730 m²
 - = Uitbreiding / vorming IKC (Avonturijn) ca. 110 m²
 - = Inefficiënte ruimte ca. 156 m²
- Totaal te handhaven bebouwing ca. 840 m²

Begane grond



Huisvesting- & Bouwmanagement BV
 Lankstraat 14, 5972 DE Oudenzaal
 Postbus 6, 7597 ZG De Lutte
 T: 0575 310000
 E: info@therobv.nl
 www.therobv.nl

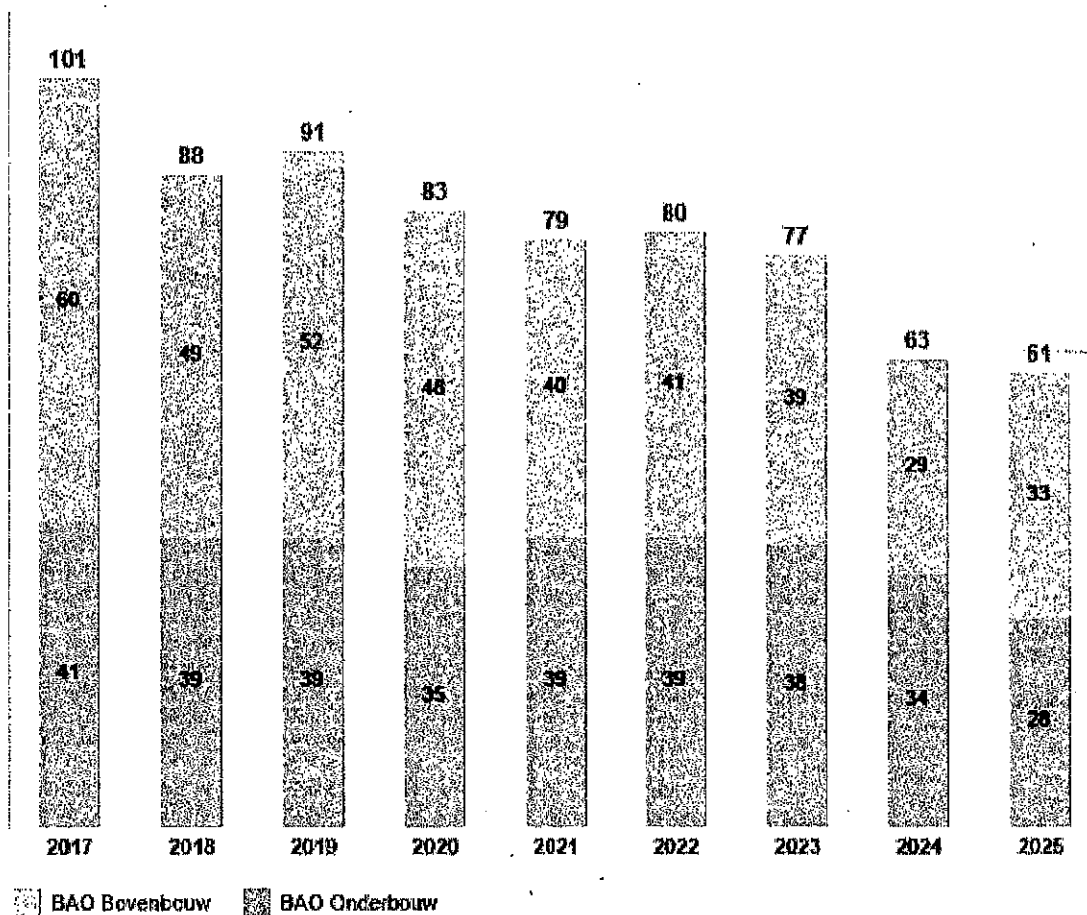
Vleckenplan
 projectnaam : BS "St. Jozef", Past. C.M. van Everdingenstr. 24 Rietmolen
 tekening : **Begane grond**
 opdrachtgever : St. Keender, Houthuizerstraat 14 Haaksbergen
 adviseur : THERO Huisvesting- & Bouwmanagement BV
 projectleider : R. Grote Beverboog
 tekenaar : EM

projectnummer : 2020.4101
 systeemnummer : 053

tekening : 053-01
 schaal : n.v.t.
 datum : 19-01-2021
 gewijzigd : -
 gecontroleerd : -

2. Leerlingen

2.1 Totale leerlingen per teldatum



De leerlingprognose laat zien dat we de komende 3 jaar rond de 80 leerlingen blijven. We zullen deze 3 jaren met 4 groepen draaien.

In 2024 zien we een daling. Dat maakt dat we dat schooljaar, met de getallen van nu, met 3 1/2 groep gaan draaien: in de morgens 4 groepen en in de middag 3 groepen.

Daarnaast zien we dat in 2024 voor het eerst meer onderbouwleerlingen zijn dan bovenbouwleerlingen.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Let op de agendavragen en bijbehorende antwoorden met betrekking tot St. Jozefschool van de heer Lensink, beantwoord op 8 juni, mevrouw Bolster – beantwoord op 9 juni en mevrouw Pot – beantwoord op 9 juni zijn allen in dit document opgenomen.

Indiener: Jan Lenselink

Datum indiening vraag: 1 juni 2021

Datum verzending antwoord: 8-juni 2021

Commissievergadering van: 10-6-2021

Raadsvergadering van: Klik of tik om een datum in te voeren.

Onderwerp: IHP onderwijs project Sint Jozefschool in Rietmolen

Vraag:

In de toelichting over de aanpassing van het ventilatiesysteem staat: “Ondanks dat dit project voldoet aan de gestelde eisen heeft Stichting Keender besloten geen gebruik te maken van de subsidie”.

In de bewuste subsidieregeling staat echter dat de gemeente de subsidie dient aan te vragen. De vraag is dus of de gemeente ook zelf de mogelijkheid van het aanvragen van subsidie heeft bekeken of is afgegaan op de informatie van Stichting Keender.

Antwoord (in te vullen door college):

Om de subsidie zeker te stellen, zijn we zo snel mogelijk tot aanvraag over gegaan. Besluiten over het al dan niet gebruiken van de subsidie inclusief cofinanciering kon op een later moment. De subsidiepot was namelijk op 10 maart al overschreden, terwijl tot 31 juni aanvragen gedaan kunnen worden. In de tijd tussen aanvragen en het raadsvoorstel is overwogen of de verplichtingen die bij SUVIS horen ook doeltreffend zijn voor dit project. Het binnenklimaat is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Door de SUVIS-subsidie draagt de rijksoverheid bij aan de ventilatie in voorzieningen huisvesting onderwijs (schoolgebouwen), waarbij deze uitgaat van verdere financiering door school en gemeente.

De SUVIS subsidie en bijbehorende voorwaarden vindt Stichting Keender voor dit project onvoldoende doeltreffend. Ook zonder aan de SUVIS eisen te voldoen kan aan Frisse scholen klasse B worden voldaan. Zie onderstaande onderbouwing voor Sint Jozefschool:

Voor het toekennen van de SUVIS subsidie dient de ventilatievoorziening binnen het gebouw te worden verbeterd naar de eisen van Frisse Scholen klasse B. Hierbij worden er tevens randvoorwaarden gesteld zoals het monitoren van CO2 door het plaatsen van CO2 meters, het registreren van het energieverbruik van de ventilatiesystemen en het automatisch bewaken van deze systemen. De kosten die gemoeid zijn met deze verbetering incl. bijkomende randvoorwaarden worden geraamd op € 115.325. Het rijk

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

subsidieert 30% van deze kosten waarbij de overige 70% een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van het schoolbestuur en de gemeente. Deze 70% van de kosten komen neer op € 80.727.

Wanneer er geen gebruik gemaakt wordt van de SUVIS regeling, maar wel een upgrade van de ventilatie naar Frisse Scholen klasse B plaats vindt, zal er niet hoeven te worden voldaan aan de randvoorwaarden als monitoring en bewaking (vervolgkosten). Deze randvoorwaarden geven weliswaar een positieve bijdrage aan het inzicht over het systeem, maar vormen geen verbetering in de basis van het ventileren. De monitoring en bewaking moet worden bijgehouden en is onderhevig aan extra onderhoud (en kosten). De kosten die gemoeid zijn met de verbeterslag zonder te voldoen aan de randvoorwaarden zoals gesteld in de SUVIS regeling worden geraamd op € 84.942.

Vanuit de SUVIS regeling wordt gesteld dat de verbetering van de ventilatie een gezamenlijke taak is van de gemeente en het schoolbestuur. Het voorstel van Stichting Keender is om af te zien van de SUVIS subsidie (gezien extra onderhoud en kosten door de randvoorwaarden) en gezamenlijk de kosten te delen om de ventilatievoorziening op te schalen naar de eisen van Frisse Scholen klasse B. Hierbij komt een bedrag van € 42.471 voor rekening van Stichting Keender en eenzelfde bedrag voor de gemeente Berkelland.

Het betreft hier de ventilatievoorziening in de lokalen. In de kostenraming van het totale plan zijn de werkzaamheden voor de verbetering van de ventilatie van het gehele gebouw opgenomen.

Vraag:

De Stichting Keender draagt 150.000 euro bij in de kosten van de aanpassing. Hoe is de hoogte van dit bedrag bepaald? M.a.w. op grond van welke argumenten is het bedrag tot stand gekomen?

Antwoord:

Bij verbouw/renovatie is de financiering maatwerk. Er zijn een aantal variabelen waarop de eigen bijdrage van het schoolbestuur bepaald wordt, namelijk leeftijd van het gebouw, reguliere MI vergoeding (Materiële Instandhouding) die het schoolbestuur ontvangt en mate van interne verbouwing. Deze laatste is een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur.

Op basis van de geraamde kosten heeft het schoolbestuur van Stichting Keender gesproken met haar MR. Op basis van de financiële mogelijkheden (binnen de regels) is afgesproken dat Stichting Keender €150.000 beschikbaar stelt voor de volgende onderdelen (zoals in het raadsvoorstel is benoemd):

- exploitatie verlagende maatregelen,*
- ventilatie-,*
- verduurzamingsmaatregelen*
- aanpassingen ten behoeve op de visie van het onderwijs*

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Vraag:

Is naast de mogelijkheid om de school te verplaatsen naar de kerk ook gekeken naar de mogelijkheid van nieuwbouw; compacte school; op een ander terrein?

Antwoord:

In de gesprekken voorafgaand aan het vaststellen van het IHP onderwijs is bepaald wat de best passende wensen zijn per onderwijslocatie. Er is afgestemd dat een passende jas het meest gewenst was, zowel bij de OR, MR, directie schoolbestuur en gemeentelijke visie is dit onderschreven. Pas tijdens het voorbereiden van dit voorstel is de locatie kerk naar voor gekomen en vervolgens bekeken of de kerk een geschikte locatie kon zijn. Bestuur, MR, OR, team en directeur hebben aangegeven dat hun onderwijsvisie niet past in de kerk.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: Marian Bolster (CDA)

Datum indiening vraag: 5-6-2021 (ontvangen 8-6-2021)

Datum verzending antwoord: 9-6-2021

Commissievergadering van: 10-6-2021

Raadsvergadering van: Klik of tik om een datum in te voeren.

Onderwerp: IHP onderwijs Jozefschool Rietmolen

In het voorstel wordt er kort gesproken over het alternatief de school in de RK kerk geïnitieerd door de inwoners van Rietmolen.

U geeft onder andere aan dat de onderwijsvisie van St. Keender en de school niet aansluit op de mogelijke plannen omtrent verhuizing naar de kerk. Ook geeft u aan dat de verwachting is dat het onderzoek en uitvoering van het alternatief in totaal meer kost.

In de Tubantia van 4 juni jl. lezen we dat er toch een haalbaarheidsstudie gedaan gaat worden naar mogelijkheden voor de H. Caecilia.

Vraag:

Wat betekent dit voor de plannen m.b.t. de renovatie van de St. Jozefschool in Rietmolen? Stel dat het onderzoek uitwijst dat basisonderwijs in het kerkgebouw haalbaar is, hoe dan verder?

Antwoord (in te vullen door college):

Er is meerdere keren contact geweest met de visiegroep en met Stichting Keender/SintJozefschool. Stichting Keender en de Sint Jozefschool hebben aangegeven dat zowel bestuur, MR, directie en OR op basis van hun onderwijskundige visie de kerk geen passende huisvesting vinden en willen graag dat wij opvolging geven aan hetgeen hun voorkeur heeft, namelijk een 'passende jas' zoals ook opgenomen in het IHP onderwijs. Daarom ligt dit voorstel aan u voor ter besluitvorming.

Ten aanzien van het initiatief van de visiegroep voor huisvesting van de school in de kerk, hebben wij bij ons besluit om u dit voorstel voor te leggen ook besloten om, samen met het parochiebestuur en de visiegroep onderzoek te doen naar andere mogelijke scenario's voor dit specifieke gebouw dan onderwijs, zoals bijvoorbeeld wonen. Het haalbaarheidsonderzoek is maatwerk en op dit kerkgebouw gericht, maar geeft ook inzicht voor andere locaties in onze gemeente waar herbesteding actueel zal worden.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Vraag:

Hoe kijkt het college naar het inwonersinitiatief en is het college bereid ruimte en tijd te geven om dit alternatief te onderzoeken?

Antwoord:

Wij juichen inwonersinitiatieven toe en zijn dan ook hierover met betrokkenen in gesprek gegaan. De mogelijkheid om de school te huisvesten in de kerk is verkend. Zoals hierboven aangegeven willen de betrokkenen vanuit school/schoolbestuur echter niet verder met deze optie en hebben zij aangedrongen op vervolg van de plannen zoals afgesproken in het IHP onderwijs.

Stichting Keender en Sint Jozefschool geven aan dat de huidige 'niet passende jas' ongunstig is voor hun bedrijfsvoering en zij willen zo snel mogelijk verder met de uitvoering van de plannen voor een passende jas. Daaraan geven wij gehoor.

Vraag:

Stel de raad stemt 10 juni a.s. in met de renovatie van de St. Jozefschool, wat betekent dit voor de haalbaarheidsstudie die gedaan gaat worden? M.a.w. blijft de mogelijkheid dan open om de school alsnog te vestigen in de kerk, conform het inwonersinitiatief?

Antwoord:

Als u instemt met het voorstel, kan de school verder met de uitvoering van het plan 'passende jas'. Het haalbaarheidsonderzoek zal dan ook niet meer gericht worden op de mogelijkheid om de school te huisvesten in de kerk.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: Joke Pot, Gemeentebelangen

Datum indiening vraag: 9 juni 2021

Datum verzending antwoord: 9 juni 2021

Onderwerp: IHP onderwijs St. Jozefschool in Rietmolen

Vraag:

Er wordt geen gebruik gemaakt van een door de overheid in het leven geroepen subsidie, de SUVIS regeling, tbv ventilatiemaatregelen.

De gemeente kan deze subsidie aanvragen waarbij 30% van de totale kosten vanuit de overheid bijgedragen wordt.

Als reden wordt gegeven dat er randvoorwaarden aan gekoppeld zijn, wat vervolgens extra onderhoud en kosten met zich mee zou brengen.

Is inzichtelijk welke extra kosten (boven de 84.942,-) het met zich meebrengt om te kunnen voldoen aan deze randvoorwaarden?

Antwoord (in te vullen door college):

De oorspronkelijke kosten waarbij na de investering voldaan wordt aan de SUVIS-eisen bedragen €115.325,10. Daar komen de jaarlijkse kosten voor extra onderhoud nog bij.

Vraag:

Er wordt voldaan aan het 'VN verdrag rechten van mensen met een beperking' en er wordt gesproken over 'passende jas' onderwijs.

Kunt u meer informatie geven wat hier, specifiek voor St. Jozefschool, onder bedoeld wordt en voor gedaan wordt?.

Antwoord:

Met 'passende jas' wordt bedoeld dat het gebouw qua omvang en ruimteverdeling toekomstbestendig wordt gemaakt. Het huidige gebouw is qua indeling ongeschikt voor de onderwijskundige wensen. Daarom wordt een deel van het gebouw gesloopt en aan de andere zijde wordt een deel aangebouwd. Dit maakt het mogelijk om de beschikbare ruimte flexibel en multifunctioneel te gebruiken.

Vraag:

De leerlingenprognose laat in 2024 een ernstige daling zien.

Is er überhaupt enig zich op de jaren daarna?

Antwoord:

Er zijn geen definitieve cijfers beschikbaar, maar uit de meest recente leerlingenprognose blijkt dat de school rond de 80 leerlingen zal tellen in 2033. Ruim boven de opheffingsnorm.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Vraag:

De vrijkomende ruimte kan door de gemeente gebruikt worden voor 'andere doeleinden'. Waar wordt aan gedacht?

Antwoord:

Hierbij kan gedacht worden aan allerlei activiteiten die passen bij de bestemming van het gebouw en waarvoor het schoolbestuur toestemming verleent. Dit alles ten dienste van de school en de gemeenschap van Rietmolen.

Vraag:

Er wordt gezocht naar andere gebruikers, zoals De Reetmöllekes, fysio of andere maatschappelijke partners.

Hoe reëel is dit in een dorp als Rietmolen zonder te concurreren met de DAR?

Waar zit bijvoorbeeld de Reetmöllekes op dit moment.

Antwoord (in te vullen door college):

Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld logopedie. Op dit moment gebruikt de Reetmöllekes ruimte in de school en het is de bedoeling dat in de toekomst Avonturijn ook ruimte gaat gebruiken voor buitenschoolse opvang.

C: Henkjan Kok

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 111690
Onderwerp : Sint Jozefschool Rietmolen
Verzonden : 02 SEP. 2021

Geachte leden van de raad,

In uw commissievergadering Bestuur en Sociaal van 10 juni is het voorstel IHP onderwijsproject Sint Jozefschool in Rietmolen aan de orde geweest. In deze commissie heeft de wethouder toegezegd u op twee punten aanvullende informatie te verstrekken. Deze informatie vindt u hieronder. Ook informeren we u over de laatste stand van zaken van de gesprekken die worden gevoerd tussen de werkgroep Rietmolen en de Sint Jozefschool over een eventuele verplaatsing van de school naar de kerk.

1. Extra toelichting op de hoogte van de eigen bijdrage van de school

U heeft in de commissie van 10 juni gevraagd om een extra toelichting op de (bepaling van) de hoogte van de eigen bijdrage van de school. Deze bijdrage is bepaald aan de hand van de school-specifieke wensen die niet onder de reguliere bekostigingsnormen vallen en de te verwachten terugverdien effecten voor het schoolbestuur van de door de gemeente gefinancierde duurzaamheidsmaatregelen. Op basis van de moeilijke exploitatie van een te groot schoolgebouw, kon/kan geen beroep gedaan worden op een *extra* bijdrage van de school. Het schoolbestuur legt namelijk jaarlijks al toe op de exploitatie. De inkomsten en uitgaven zijn niet met elkaar in balans, omdat het gebouw nu te groot is in relatie tot het aantal leerlingen. In de bijlage vindt u de exploitatiecijfers van de St. Jozefschool die we hebben ontvangen van de Stichting Keender. Hieruit blijkt dat deze school ieder jaar qua exploitatie met een stevig verlies draait, in 2020 met een bedrag van € 7.205, zijnde 16%.

2. Nagaan of het bedrag dat is opgenomen voor de verbouw van de school klopt

U heeft aangegeven dat er mogelijk een foutje is geslopen in het voorstel qua financiën. We hebben dit nog eens nagekeken en hebben dit zelf niet kunnen constateren.

In het IHP is op basis van prijspeil 1-1-2020 een bedrag opgenomen van €1.190.000 voor de Sint Jozefschool op basis van een passende jas.

In paragraaf 5.3.1. van het IHP is het volgende benoemd

“De financiële consequenties die in dit IHP onderwijs opgenomen zijn, zijn puur de kosten voor het aanpassen/nieuwbouw van een nieuwe voorziening.

Hierbij is geen rekening gehouden met tijdelijke huisvesting, sloopkosten, infrastructurele maatregelen, parkeerplaatsen en resterende boekwaarden. Ook is er geen rekening gehouden met eventuele opbrengsten uit verkoop van vrijkomende locaties. Het daadwerkelijk benodigde krediet wordt per project bepaald. Om inzicht te krijgen in de financiële consequenties wordt er een aantal uitgangspunten aangehouden.”

Het gevraagde krediet van € 1.195.740 is gebaseerd op de werkelijke bouwkosten, inclusief sloop. Daar gaat de eigen bijdrage van het schoolbestuur van af. Dit maakt dat er een krediet wordt gevraagd van €1.045.740. Daarmee blijven we onder het bedrag dat in het IHP is genoemd.

Laatste stand van zaken van gesprekken tussen werkgroep en school

Tussen betrokkenen (werkgroep Rietmolen, school en bisdom/parochiebestuur) zijn verschillende gesprekken gevoerd. Er zijn over en weer mogelijkheden, wensen en randvoorwaarden besproken. Er is ook een uitgewerkt plan met elkaar besproken. Recent bleek echter dat er voor de pastorie van kerk een marktconforme prijs gehanteerd moet worden. O.a. met deze prijs was geen rekening gehouden in de plannen, waardoor men besloten heeft een alternatief plan te ontwikkelen en weer te bespreken met elkaar. In die fase zitten de betrokkenen nu. Daarom is er voor de gemeenteraad van 21 september nog geen duidelijkheid over eventuele plannen/wensen vanuit de betrokkenen in Rietmolen.

De planning is nu dat de betrokkenen op 27 september de inwoners van Rietmolen en andere belangstellenden kunnen informeren over het gelopen proces en eventuele plannen. Dit is een puur informatieve avond. Er wordt ook ingegaan op het proces na deze avond en de door ons ter beschikking gestelde procesbegeleider licht deze avond een aantal zaken toe. De informatieavond wordt door de betrokkenen in Rietmolen georganiseerd en is voor de inwoners van Rietmolen en betrokkenen bij de Sint Jozefschool bedoeld. Andere belangstellenden zijn van harte welkom en daarom treft u hierbij ook de uitnodiging voor deze avond.

Op basis van de informatie die op deze avond gedeeld wordt, weten wij ook wat de betrokkenen aan ons vragen en kunnen wij ons hierover beraden en u hierover informeren.

Daarom is ook afgestemd met het schoolbestuur dat het onderwerp ‘Passende jas Sint Jozefschool’ geagendeerd wordt voor de raad van 23 november.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris,

de burgemeester,

ba. Eva Luthikhuis

M.N.J. Broers.

BA.
A+B

drs. J.H.A. van Oostrum.

Arjo Bosman

Kopie aan: - Archief

Bijlage Exploitatiecijfers Sint Jozefschool

| Rijksbijdrage OCW- materieel | | 2021 | |
|---|-------------------|--------------------|--------------------|
| Groepsafhankelijke PvE's | % bovenschools | 1-okt-20 | 1-mrt-21 |
| 1. Onderhoud | | | |
| a. Gebouw | 0% | € 22.652,40 | € 22.652,40 |
| b. Tuin | 0% | € 375,14 | € 375,14 |
| c. Schoonmaak | 0% | € 13.565,50 | € 13.565,50 |
| | | € 36.593,04 | € 36.593,04 |
| 2. Energie/ water | | | |
| a. Electriciteitsverbruik | 0% | € 1.188,30 | € 1.188,30 |
| b. Verwarming | 0% | € 4.590,29 | € 4.590,29 |
| c. Waterverbruik | 0% | € 362,56 | € 362,56 |
| | | € 6.141,15 | € 6.141,15 |
| 3. Publiekrechtelijke heffingen | 0% | € 1.802,87 | € 1.802,87 |
| totaal conform afrondingswijze DUO | | € 44.524,00 | € 44.524,00 |

Uitgaven materieel:

| St. Jozef | | |
|----------------------------------|---------------|---------------|
| | 2019 | 2020 |
| Materiële lasten | | |
| Dotatie onderhoudsvoorziening | 9.950 | 9.975 |
| Dagelijks onderhoud | 2.366 | 2.650 |
| Tuinonderhoud | 600 | 629 |
| Electra | 4.571 | 4.598 |
| Gas | 8.188 | 6.542 |
| Water | 622 | 258 |
| Schoonmaakbedrijf | 250 | |
| Glasbewassing | 1.166 | 290 |
| Schoonmaakartikelen | 1.066 | 1.176 |
| Heffingen gemeentes | 384 | 397 |
| Heffingen waterschap | 618 | 610 |
| Overige huisvestingslasten | 2.526 | 3.345 |
| | 32.307 | 30.469 |
| Personele lasten | | |
| Loonkosten conciërge | 5.669 | 6.084 |
| Loonkosten schoonmaak | 12.846 | 15.176 |
| | 18.515 | 21.260 |
| Totale huisvestingslasten | 50.823 | 51.729 |

Beste inwoners van Rietmolen en ouders van Basisschool St Jozef,

Graag nodigen we jullie uit voor een informatiebijeenkomst over het proces van:

Kan de basisschool niet in de kerk, met behoud van goed onderwijs en een lichte en frisse omgeving voor onze Rietmolense kinderen?

Omdat wij het belangrijk vinden om transparant te handelen, informeren wij jullie over dit proces tijdens deze informatiebijeenkomst.

Wij hebben immers een groot hart voor de gemeenschap en voor de kinderen van Basisschool St. Jozef.

Datum: Maandag 27 september 2021
Plaats: Kerk Rietmolen
Tijd: 19.30 - 21.00 uur

Programma van de avond:

Henk Jan Kok (extern adviseur voor gemeente Berkelland m.b.t. onderwijshuisvesting) zal de avond aftrappen. Hij zal ons meenemen in:

- Wie mag mee-weten in dit proces?
- Wie mag meedenken in dit proces?
- Wie gaat meebeslissen in dit proces?

Daarna zal BS ST Jozef vanuit de onderwijsvisie de huisvestingsvisie presenteren. Vanuit deze huisvestingsvisie gaan beide architecten de plannen presenteren: in de kerk en op de huidige locatie.

Aansluitend zullen Werkgroep Toekomst Visie Kerk en Stichting Keender informatie geven.

Tot slot zal Henk Jan Kok het verdere proces beschrijven en de avond afsluiten.

Wij hopen jullie te zien op 27 september 2021 in Rietmolen.

Met vriendelijke groet,
Werkgroep Toekomst Visie Kerk en Basisschool St. Jozef - Stichting Keender

C: Henkjan Kok

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

De gemeenteraad van de gemeente
Berkelland

Zaaknummer : 111690
Onderwerp : Sint Jozefschool Rietmolen
Verzonden : 24 SEP. 2021

Geachte gemeenteraad,

In uw commissievergadering Bestuur en Sociaal van 8 september heeft u gesproken over de raadsbrief van 2 september over de Sint Jozefschool in Rietmolen. In deze commissie heeft wethouder Bosman u een aantal toezeggingen gedaan. Via deze brief komen wij daaraan tegemoet.

Wij gaan in op de visie van de school, de onderbouwing van de eigen bijdrage van de school en geven het antwoord op de vraag of er een rekenfout is gemaakt in het raadsvoorstel.

Visie van de school

De onderwijsvisie van de school treft u bij deze brief aan. De school heeft één onderwijsvisie (bijlage 1) en vanuit deze visie is in samenwerking met adviesbureau Pentha Rho uit Apeldoorn een visie op de huisvesting geformuleerd die is vertaald in een relatieschema (bijlage 2). Deze documenten vormen de basis van het plan dat door het schoolbestuur is gemaakt en waarop het raadsvoorstel is gebaseerd. Deze documenten vormen ook de basis voor het plan dat door St&S/werkgroep Rietmolen is gemaakt. Concreet betekent dit dat er sprake is van één breed gedragen en vastgestelde onderwijsvisie.

Ten tijde van het voorleggen van het raadsvoorstel voor een passende jas Sint Jozefschool heeft de school ons onderstaande aangegeven:

“Op basis van de plannen die op dit moment met ons gedeeld zijn, zien wij onvoldoende mogelijkheden om ons onderwijsconcept en onze visie op onderwijs een plek te geven/tot uiting te laten komen in het kerkgebouw. Met name de verbinding tussen de groepen en de verbinding met de buitenwereld wordt gemist.”

Dat was één van de redenen waarom wij op 22 juni aan u voorstelden een krediet beschikbaar te stellen voor een passende jas op de huidige plek. Sindsdien zijn school en werkgroep op basis van de visie (toch) met elkaar in gesprek over (on)mogelijkheden en horen wij hierover meer op de bijeenkomst van 27 september.

Het gevraagde krediet en de eigen bijdrage schoolbestuur

Voor ons was de informatie die naar voren kwam tijdens de commissie over de fout over de verwerking van de eigen bijdrage van de school nieuw. Wij hebben hier opnieuw naar gekeken en er blijkt inderdaad sprake van een ongelukkige misrekening die ons niet bekend was. Door een menselijke fout is de eigen bijdrage van de Stichting Keender niet opgeteld, maar afgetrokken van het investeringsbedrag (zoals berekend in bijlage 3 Kostenonderbouwing van het raadsvoorstel). Een fout die tot veel verwarring heeft geleid, waarvoor onze oprechte excuses.

In deze brief zetten wij uiteen hoe de financiële paragraaf er daadwerkelijk uit had moeten zien. Wij zullen dit aanpassen in het voorstel als blijkt dat dit voorstel toch in de huidige vorm aan u ter besluitvorming wordt voorgelegd in november.

In het door u vastgestelde Integraal Huisvestingsplan is opgenomen dat naar verwachting een ruimte van 564 m² nodig zal zijn. Dit wordt de 'passende jas' genoemd. Om die 'passende jas' te kunnen realiseren is in het IHP een geraamd investeringsbedrag opgenomen van € 1.190.000 (incl. BTW). Dat bedrag is gebaseerd op Bouwkostenconfigurator Renovatie PO peildatum 1-1-2020. Door Stichting Keender is een begroting voor de beoogde werkzaamheden aangeleverd met een totaal investeringsbedrag van €1.195.740 incl. BTW, bestaande uit:

- te bekostigen ten behoeve van onderwijs: € 1.025.856 (incl. BTW), zijnde € 55.277 incl. BTW ten behoeve van sloopkosten en € 970.579 incl. BTW ten behoeve van renovatie/verduurzaming 'oude gedeelte'.
- te financieren ten behoeve van uitbreiding: € 169.884.

Door het schoolbestuur is aangegeven dat zij € 150.000 zullen bijdragen in de bouwkosten voor werkzaamheden die niet bekostigd zullen worden door de gemeente (bv. onderwijskundige aanpassingen, niet uitgevoerd groot onderhoud). Leidraad daarbij zijn de criteria zoals opgenomen in de Huisvestingsverordening Onderwijs van de gemeente Berkelland en het Bouwbesluit.

Voor de totale renovatie is, indien het gevraagde krediet beschikbaar wordt gesteld, een bedrag beschikbaar van:

| | |
|---------------------------------|--------------------|
| - Krediet gemeente | € 1.195.740 |
| - Eigen bijdrage schoolbestuur: | € 150.000+ |
| Totaal beschikbaar: | € 1.345.740 |

De eigen bijdrage vanuit Stichting Keender zal ten goede komen aan de onderwijskundige aanpassingen binnen het gebouw. De buitenschil ('passende jas') komt immers voort uit het beschikbaar gestelde budget vanuit de gemeente. De eigen bijdrage wordt aangewend om de wensen vanuit de onderwijskundige visie aansluiting te laten vinden op de beschikbare ruimte en het gebouw. Daarbij valt te denken aan:

- extra ruimte en licht in de school creëren voor meer openheid en een ruimtelijker beleving binnen het gebouw; het verhogen van platte daken (in het huidige gebouw zijn deze erg laag), het creëren van extra raamopeningen en/of lichtstraten voor meer daglicht binnen het gebouw;
- het creëren van leerpleinen;
- het aanvullend opfrissen en verbeteren van de kwaliteit van het te behouden gebouw.

Op grond van art. 148 WPO zijn schoolbesturen zeer beperkt in het financieren van 'stenen'. Men mag wel investeren in verduurzamingsmaatregelen die niet door de gemeente worden bekostigd, maar door het schoolbestuur wel wenselijk worden geacht. Zo ook voor de maatregelen die door stichting Keender zijn benoemd voor zover dat past binnen de bekostigingsvoorwaarden van de rijksoverheid. Omdat dit per gebouw (leeftijd, omvang en bouwkundige staat), leerlingenaantal en opgebouwde onderhoudsreserveringen verschilt, zijn daar geen vaste normen voor opgesteld.

De (maximale) eigen bijdrage die Stichting Keender kan bijdragen is € 150.000. Deze eigen bijdrage is niet expliciet per onderdeel te onderbouwen. Het vormt een aanvulling op de onderdelen waarvan de gemeente het budget beschikbaar stelt. Hierdoor wordt het gebouw aanvullend verbeterd passend en aansluitend op de vastgestelde onderwijsvisie.

Pas bij de nadere uitwerking van de plannen kan worden bepaald hoe de bijdrage exact wordt besteed.

In de commissie is tevens opgemerkt dat in de raming van kosten onterecht een bedrag van € 40.000 is opgenomen ten behoeve van het schoolplein, want onderhoud van een schoolplein behoort volgens de Huisvestingsverordening toe aan het schoolbestuur. Op zichzelf gezien is dat juist, echter in dit geval ligt het anders. Onderdeel van de renovatie is de sloop van het nieuwste deel van het gebouw. Daardoor komt een deel van het schoolplein vrij. Met het schoolbestuur is afgesproken dat een belangrijk gedeelte daarvan terug zal gaan naar de gemeente. Hierdoor moet een deel van het plein heringericht worden. De kosten daarvan zal de gemeente dragen, voor zover het een direct gevolg daarvan is.

Ter aanvulling: het bedrag dat in het raadsvoorstel staat omschreven als 'uitbreiding' à € 169.884 is bedoeld voor kinderopvang. Er ligt feitelijk nog geen overeenkomst vast tussen kinderopvangorganisatie en schoolbestuur. Als de kinderopvang echter bekrachtigd wordt, zal er in principe sprake van zijn van voorfinanciering door de gemeente. De benodigde kapitaalslasten voor dit deel van het krediet zullen dan gedekt worden door huurinkomsten van de kinderopvangorganisatie.

Laatste stand van zaken mogelijkheden huisvesting Sint Jozefschool in kerk

Tijdens de werkgroep vergadering van 13 september is de uitwerking van het Programma van Eisen voor de kerk gepresenteerd en het beoordelingskader door hen vastgesteld. Op 27 september zullen de onderwijskundige visie en het relatieschema door de school gepresenteerd worden, vervolgens beide plannen, waarna ruimte is voor informatieve vragen. Tenslotte zal het vervolgproces geschetst worden.

Dat vervolgproces voor de werkgroep ziet er als volgt uit:

1. 30 september: Terugblik op 27 september vanuit het perspectief of deze avond nog nieuwe inzichten heeft opgeleverd die relevant zijn voor de getoonde ontwerpen.
2. Beoordeling door de werkgroep van beide ontwerpen op basis van het door hen vastgestelde beoordelingskader.
3. Opstellen eindverslag en advies aan schoolbestuur en gemeente.
4. Afronding werkzaamheden werkgroep.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum.

Kopie aan:
- Archief

Bijlage 1: Onderwijsvisie St. Jozefschool en relatieschema

Onze missie is dat we leerlingen ontwikkelen tot unieke, zelfbewuste mensen die verantwoordelijk om kunnen gaan met zichzelf en de omgeving waardoor ze succesvol zullen zijn in het leven. Elk mens verdient het om in zijn kracht te staan. Vanuit eigen kracht kun je, in goede en in mindere tijden, verantwoordelijke keuzes maken. Alles begint bij jezelf! Vanuit zelfkennis en zelfsturing kun je jezelf ontwikkelen.

In onze visie zien we de toekomst van de school als een ontwikkelplek voor leerlingen. Leerlingen krijgen de ruimte om keuzes te maken over hun eigen leerproces. We zien een wereld ontstaan waarin leerlingen met veel veranderingen moeten kunnen omgaan. Dat betekent dat vertrouwen op jezelf als mens steeds belangrijker wordt. Er is maar één zekerheid en dat ben je zelf met je eigen persoonlijkheid en talenten.

Hoe kan het gebouw ons onderwijs faciliteren en ondersteunen?

Samen met adviesbureau PenthaRho uit Apeldoorn hebben wij de stap gemaakt van onderwijsvisie naar huisvestingsvisie en is een vlekkenplan en ruimtestaat opgesteld. Uitgangspunt daarbij is dat het gebouw voldoende ruimte biedt om invulling te kunnen geven aan onze visie, missie en kernwaarden: samen - kwaliteit - trots-verantwoordelijk- beweging. Daarnaast is een ander uitgangspunt dat in principe gedurende de gehele schooldag groepsdoorbrekend kan worden gewerkt. De kinderen volgen steeds vaker individuele leerdoelen en dat zal toekomstgericht nog sterker worden. Daarnaast laat de praktijk ons zien dat we niet elke dag een leerkracht voor een groep beschikbaar hebben door het landelijke lerarentekort (invallersprobleem). Om dit beter te kunnen opvangen is een flexibel schoolgebouw van groot belang met horizontale verbindingen tussen alle ruimtes. Doordat alle groepsruimten met elkaar in verbinding staan, via een leerplein, is het b.v. mogelijk voor 3 leerkrachten om 4 groepen te bedienen.

Kernwaarde Samen:

Verbinding is een belangrijk kenmerk van ons nieuwe schoolgebouw. Wij zien het onderwijs ontstaan vanuit verbinding tussen alle geledingen, maar ook vanuit een verbinding tussen alle groepsruimten/lokalen. Deels omdat wij geloven in het van en met elkaar leren en dit zichtbaar wordt vanuit de wetenschappelijke onderzoeken van Leren Zichtbaar Maken van John Hattie.

Kernwaarde Kwaliteit en trots:

Ruime keuze is een tweede kenmerk in onze visie die ook terugkomt in ons schoolgebouw. Om kwalitatief goed onderwijs te leveren is het belangrijk om onze leerlingen een groot/breed aanbod te bieden, naast didactisch sterke lessen in de hoofdvakken.

Dit aanbod zal deels in de groepsruimten plaats vinden, maar ook zeker op de diverse onderwijspleinen: een speelplein als verbinding tussen de groepen 1 t/m 4 en een leerplein, bestaande uit onder andere een leeshoek en rekenhoek, als verbinding tussen de groepen 5 t/m 8. In de school staat een flexibel/multifunctioneel podium waar leerlingen vol trots kunnen presenteren, van jongs af aan. Ook om dit brede aanbod te realiseren is het belangrijk dat alle groepsruimten in verbinding staan met elkaar en de onderwijspleinen het centrale hart van de school vormen.

Kernwaarde Verantwoordelijk en beweging:

Samen zijn we verantwoordelijk voor een betere wereld, iedereen kan een steentje bijdragen. Vanuit burgerschapsonderwijs willen we onze leerlingen hierin prikkelen en stimuleren. Letterlijk en figuurlijk contact met buiten is hierbij van groot belang. 60% van onze leerlingen woont buitenaf en 40% woont in de kern van Rietmolen. We zien dat onze leerlingen van buitenaf een grote behoefte hebben aan (bewegings) ruimte in de school en contact met buiten. Dat maakt dat we vanuit elke groepsruimte in contact willen staan met de buitenwereld, het daglicht en de buitenlucht. Zo kun je met je onderwijs de wereld van buiten naar binnen halen.

Bewegend leren komt ook terug binnen in de school door verschillende beweegvormen op de pleinen, waar de doelen worden gekoppeld aan bewegingen.
Ons nieuwe gebouw: Een open ontwikkelplek met ruimte voor keuzes!

Onze leerlingen leren omdat ze van nature nieuwsgierig zijn. Als zij ons schoolgebouw binnen lopen dan moet die nieuwsgierigheid geprikkeld worden door o.a. een blikvanger in de hal en de vele leerhoeken met een ruim aanbod. Door deze betekenisvolle plekken te creëren waar het leven vorm krijgt, gaan leerlingen zichzelf ontdekken. Bij onze school van de toekomst horen tuinen, is er een keuken met een restaurant, moet er ruimte zijn om muziek en creaties te maken, te filosoferen en is er een ontwikkellokaal voor analoge en digitale technieken. De kern is dat kinderen nieuwsgierig zijn en geïnteresseerd blijven. Het schoolgebouw draagt bij aan de ontwikkeling van de oneindige interesse van lerende leerlingen.

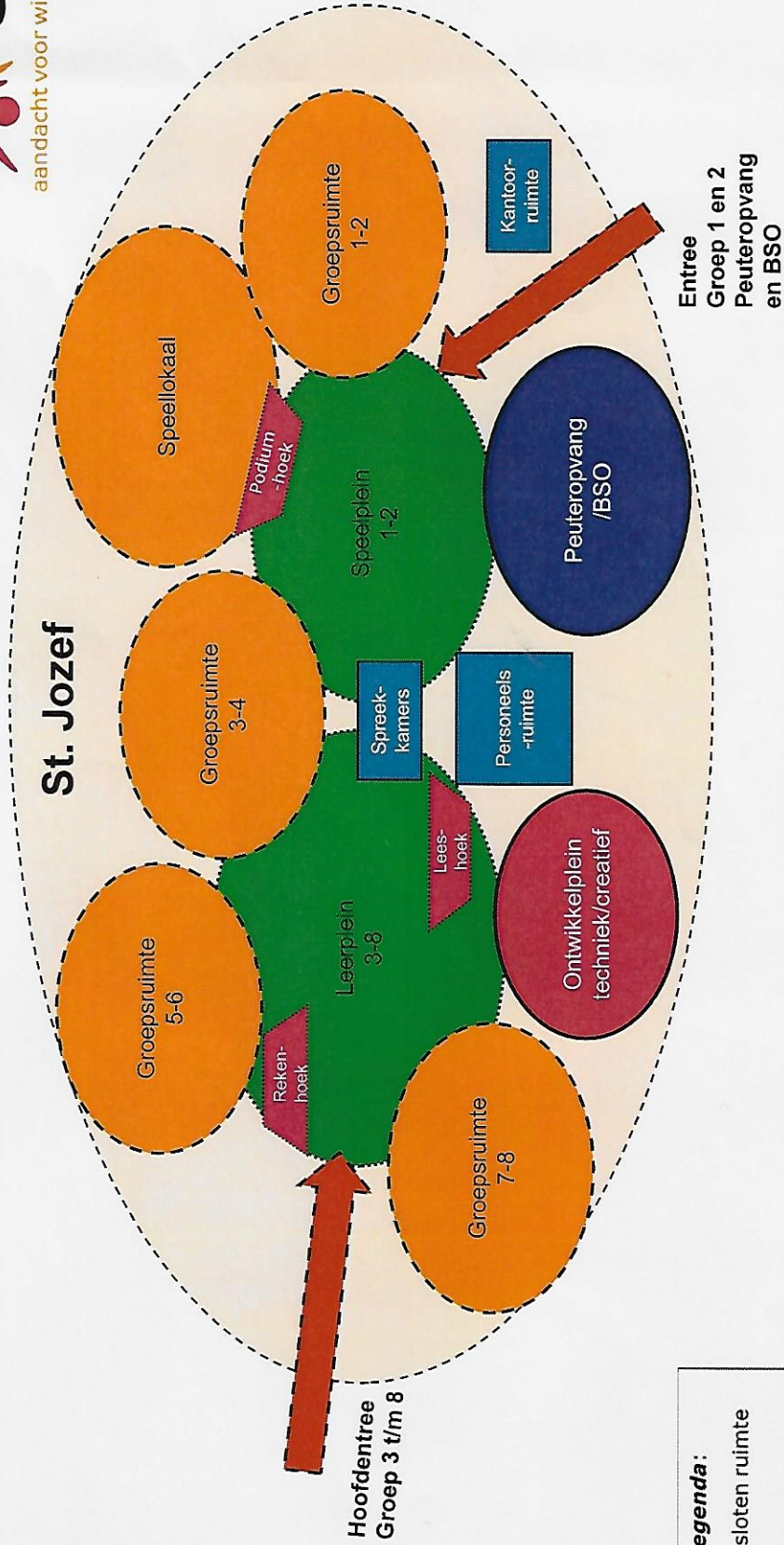
De school van morgen in Rietmolen is open en werkt met flexibele ruimtes. Het zorgt voor multifunctioneel ruimtegebruik. Als leerlingen naar binnen lopen zien ze een grote centrale plek die flexibel gebruikt kan worden. Blokken kunnen bijvoorbeeld gevormd worden tot een podium of als zitplekken voor kinderen. Deze centrale plek is het hart van de school en staat in verbinding met alle groepsruimtes/lokalen.

Aangrenzend aan de centrale plek zien we onderwijslokalen die via glas verbonden zijn met elkaar. Ze kunnen open en afgesloten worden. De onderwijslokalen van groep 1-2 en 3-4 zitten naast elkaar met een speelplein ertussen. De onderwijslokalen van groep 5-6 en 7-8 zitten naast elkaar met een leerplein ertussen. De gezamenlijke leerhoeken buiten de lokalen zijn uitdagend, bewegend, innovatief, doelgericht en zorgen voor een breed aanbod. Het schoolgebouw zorgt zo voor een ontwikkelplek met ruime keuzes voor onze leerlingen.



Basisschool
St. Jozef

aandacht voor wie je bent en wat je doet



C: Loman - Geessink, Nienke

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 240038
Onderwerp : Proces IHP onderwijs project passende jas St. Jozefschool in Rietmolen
Verzonden : **15 NOV. 2021**

Geachte leden van de raad,

Graag willen wij u informeren over het verloop van het proces rondom de Sint Jozefschool in Rietmolen.

Het proces tot nu toe

Naar aanleiding van de plannen voor een 'Passende jas voor de Sint Jozefschool in Rietmolen' kwam vanuit de gemeenschap van Rietmolen naar voren dat er ook een andere optie was voor een 'passende jas', namelijk de optie 'school in kerk'. De afgelopen periode heeft de werkgroep 'passende jas of kerk' een intensief proces doorlopen om samen antwoord te krijgen op de vraag of de optie "school in kerk" een goede/wenselijke optie is.

Als de werkgroep 'passende jas of kerk' (samen) tot de conclusie zou komen, dat de optie 'school in kerk' niet haalbaar/wenselijk was, dan kon het oorspronkelijke raadvorstel over de 'passende jas voor de school' ter besluitvorming van de raad worden gebracht (in november). Als bleek dat de optie 'school in kerk' ook een goede optie was, dan zou dit alternatief verder uitgewerkt kunnen worden in een alternatief voorstel (keuze) voor college en gemeenteraad. De besluitvorming in de raad zou dan volgend jaar plaatsvinden.

Conclusie werkgroep 'passende jas of kerk' niet unaniem

De werkgroep heeft een eindverslag opgeleverd (zie document "Impressie en eindconclusie onderzoek St. Jozefschool in de kerk Rietmolen). In dit eindverslag komt naar voren dat de school/schoolbestuur kiest voor de optie 'passende jas' en niet voor de optie 'school in kerk'. Wij hebben vernomen dat deze keuze niet gedragen wordt binnen de hele werkgroep. Vanuit de delegatie "school in kerk" is geen draagvlak voor deze conclusie.

Wij merken dat het onderwerp erg leeft in de gemeenschap van Rietmolen, dat bepaalde zaken nog onduidelijk zijn en dat een conclusie om nu de optie 'school in kerk' af te blazen prematuur is. Wij hebben de behoefte om meer informatie / onderleggers te hebben voor een definitieve keuze.

We begrijpen dat de school op dit moment voor de passende jas kiest o.a. vanwege bepaalde financiële risico's (zie document "Weergave gesprek Bosman Verhoeve 13 oktober"). We begrijpen echter ook de werkgroep Toekomstvisie kerk Rietmolen' die aangeeft dat er veel mogelijk is in de kerk en de conclusie 'passende jas' geen groot draagvlak heeft binnen de Rietmolense gemeenschap. Uit de brief van de heer Piepers blijkt dit ook (zie "Brief Raad en college november 2021"). Voor de volledigheid hebben wij deze als bijlage toegevoegd.

Verdiepingsslag met de werkgroep

Wij vinden dat de onderbouwing voor de keuze 'passende jas' mager is weergegeven / onderbouwd in het verslag van de werkgroep 'passende jas of kerk'. Wij vinden het verstandig om de materie met elkaar verder te verdiepen en deze voor iedereen inzichtelijk te maken voordat een goede keuze voor (of verdere uitwerking van) een optie kan worden gemaakt. Vandaar dat wij voorstellen om het gesprek met de werkgroep een vervolg te geven om tot een verdiepingsslag te komen. Met als doel dat alle argumenten over en weer goed onderbouwd zijn en een goede basis bieden voor een besluit om de optie school in kerk helemaal uit te werken in een alternatief raadsvoorstel of dit niet te doen en te kiezen voor het bestaande raadsvoorstel de 'passende jas'.

Dat betekent dat wij u vragen om de school en Rietmolen meer tijd geven om verder met elkaar in gesprek te gaan en de optie school in kerk te preciseren. Wij gaan met de werkgroep hierover in overleg en zullen u over het vervolg verder informeren.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris,

de burgemeester,

B.A.



M.N.J. Broers



drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan:
- Archief

Korte weergave van het gesprek tussen mevr. Anjo Bosman (portefeuillehouder onderwijs gemeente Berkelland), mevr. Debby Verhoeve (Voorzitter College van Bestuur St. Keender) en dhr. Henkjan Kok (Retrain en adviseur onderwijs van de gemeente Berkelland).

Datum: woensdag 13 oktober 2021.

Onderwerp: Eindverslag werkgroep onderzoek huisvesting St. Jozefschool Rietmolen.

Inleidend:

Op donderdag 7 oktober heeft de werkgroep voor het laatste vergaderd en eindconclusie getrokken. Vervolgens is er een eindverslag opgesteld dat na enkele aanpassingen op 11 oktober rond 23.00 uur is gestuurd naar Anjo en Debby. Deze morgen heeft Rob Spikker laten weten dat hij zich niet kan vinden in dit verslag. Henkjan heeft hem uitgenodigd om zijn reactie per mail toe te sturen, hij zal dan zorgdragen voor verspreiding naar Anjo en Debby.

Op vrijdag 8 oktober is Henkjan telefonisch benaderd door Patriek Piepers (Voorzitter Stichting Gemeenschap Rietmolen). In dat gesprek werd o.a. gemeld dat er een poll uitgevoerd zou worden. Henkjan heeft erop gewezen dat dit een keuze is van de stichting Rietmolen, maar hij heeft gewaarschuwd voor het mogelijke gevolg dat poll over de huisvesting van de school aanleiding wordt tot grote tweespalt in het dorp. Daar wordt de gemeenschap en de school de dupe van.

Tijdens het gesprek bleek, dat Debby het eindverslag niet had ontvangen/gezien, daarom heeft zij het woensdag alsnog ontvangen. In verband met de voortgang heeft Henkjan het verslag ter plekke voorgelezen. Vervolgens heeft hij de vragen van Debby en Anjo beantwoord en hebben zij gedrieën uitgebreid van gedachten gewisseld over het verslag zelf. Ook over wat dit betekenis daarvan is voor het vervolg van het proces. Anjo is blij dat Debby helder is over haar oordeel en sluit zich hierbij aan.

Concluderend geeft Debby aan dat zij wil gaan voor de beste oplossing voor het onderwijs; een stabiele toekomst voor de St. Jozefschool in passende huisvesting met de minste risico's. Wanneer zij dan kijkt naar de beide mogelijkheden gaat haar voorkeur uit naar de 'passende jas' vanwege de onderwijskundige motivatie zoals beschreven in het eindverslag en het gegeven dat deze variant de minste risico's met zich meebrengt. De wethouder heeft hier begrip voor en staat achter deze keuze.

Procedureel is het nu zo dat Henkjan het eindverslag, de presentatie zoals gegeven in de kerk (met uitzondering van de foto's met kinderen), het verslag 'Vraag en antwoord' en de weergave van dit gesprek (na vaststelling) zal opsturen naar de betreffende ambtenaren ter verspreiding naar het college en de raad als reactie op de gestelde vragen in de commissievergadering van 8 juni 2021.

Besluitvorming:

Het onderwerp zal vermoedelijk aan de orde komen in de commissievergadering van 9 november en in de raadsvergadering van 23 november. Aan de orde is het oorspronkelijke voorstel om middelen ter beschikking te stellen ten behoeve van de 'passende jas' voor de St. Jozefschool.

Vragen – antwoord verslag informatie bijeenkomst kerken-onderwijs visie Rietmolen

Vragen: na ontwerp van school in de kerk....

- V: Buitenkant – schoolplein – hoe scherm je de kinderen van het autoverkeer; A: Punt van een zorg die bij de verdere uitwerking van de plannen wordt meegenomen.
- V: is er met glas nagedacht aan akoestiek; A: Daar moet veel aandacht voor komen bij de verder uitwerking van de plannen.
- V; Is er aandacht voor minder invaliden; A: daar wordt rekening mee gehouden
- V: Hoe verder lopen zichtlijnen... A; is tijdens de avond toegelicht
- V: Informatieavond van school is geweest – wat is het aantal m2 van het lokaal. A: een de eisen die gesteld zijn wordt voldaan in nieuwe ontwerp
- V: Wat is de functie van de bovenverdieping – A: creatieve ruimte komt er
- V: Wat wordt gedaan aan kinderen die veel afgeleid worden – prikkelarm – A: hierover is nagedacht door het realiseren van stillen werkruimte
- V: Hoe gaat het allemaal betaald worden? We hebben al andere maatschappelijke locaties in Rietmolen – hoe gaan we al deze gebouwen financieren in Rietmolen; A?
- V: Hoe gaan we om met de garanderen van de veiligheid van de kinderen buiten; A bij de verder uitwerking van de plannen wordt daar rekening mee gehouden.
- V: Wat zijn andere invulling mogelijkheden voor de kerk – zijn er andere alternatieven voor invulling van de kerk – elders in Nederland zie je dat er ook woningen en kantoorruimtes worden gerealiseerd. A? er zijn zeker ook andere mogelijkheden, echter nu verkennen we eerst de mogelijkheid van het realiseren van de school in de kerk.
- V: Wanneer is de kerk beschikbaar voor herontwikkeling – A: hierover zijn gesprekken geweest – men hoopt zo snel mogelijk. Wel aandacht voor rijksmomenteisen
- V: Hoe staat het bisdom er in. A: Parochiesbestuur is zeer enthousiast m.b.t. ontwikkeling van kerk naar school
- V: hoe verder met ontwikkeling van locatie school als die vrij komt. A: daar kunnen dan weer andere ontwikkelingen plaats vinden, bijvoorbeeld woningbouw.
- V: Is er gekeken naar veiligheid – A: daar wordt nagekeken
- V: Is er rekening gehouden met leerlingengroei mogelijkheden – A: extra ruimte is er voor uitbreiding

Vragen: na presentatie Rob Spikker:

- V: Wordt kerkgebouw van de gemeente als de school naar kerk gaat. A: dat is niet automatisch de situatie – dorp kan ook eigenaar worden van de kerk
- V: Hoe kan uitbreiding plaats vinden erna – A: ontwerp wordt gezien als een doos tot doos concept. – het wordt nog wel een puzzel
- V: Is er ook nagedacht om de functionaliteit van DAR naar te verplaatsen naar Kerk.. En school dan te verplaatsen naar DAR. A: de overstap van school naar kerk is nu kleiner en financieel meer haalbaar.
- V: Wat wordt er gedaan met de parkeerplaats die naast de kerk ligt – A: die is nu openbaar en zal bij de verder planontwikkeling meegenomen worden.
- V: wat is het termijn wanneer de school over kan naar de Kerk. A: Duurt nog wel een paar jaar – 2026 – maar kan eerder....
- V: Hoe lang duurt procedure binnen het bisdom – A: onttrekking aan de eren dienst kan eerder...

- V: Is rekening gehouden met kansen in het dorpsplan – A: ja.... Bij verplaatsing van de school naar de kerk worden er kansen gezien voor woningbouw toevoegen op de locatie van de huidige school .

Vragen: presentatie na ontwerp van de school weer op dezelfde plaats – passende jas voor de school

- V: Graag toelichting waarom een school te groot is ... ruimte is toch gewenst om goed onderwijs te geven... A: dit heeft te maken met financiering m.b.t. gebouw.....die is gebaseerd op aantal leerlingen.
- V: Transparant en open – hoe wordt dit vormgegeven ... A: Toegangsdeur wordt glazenopening – er wordt wel gelet op hoe hiermee om te gaan voor kinderen kinderen die erg gevoelig zijn voor prikkels.
- V: Hoe ga je om met privacy – kunnen kinderen apart zitten....A: Hiervoor is ruimte gecreëerd.
- V: Oppervlakte hoe verhoudt zich dit met de kerk... Bij Kerk heb je te maken met verdieping – dat zijn extra meters. A: Klopt er is meer 60 m2 bij de kerk – dan ontwerp passende jas van school
- V:Hoe gaat het tijdelijke huisvesting van de school – A: in beide situaties kan school blijven waar ze nu zijn. Geen tijdelijke huisvesting nodig.
- V: Hoe zorgen jullie voor een goede procedure binnen het bestemmingsplan. A: hiervoor is aandacht.
- V: Hoe staat het met de kosten bij de twee plannen: A: zie hieronder:
 - o Passende jas – sluit nagenoeg aan bij het huidige beschikbare budget / wat beschikbaar is gesteld door Raad..
 - o Naar Kerk – financieel nog niet helemaal rond/verkend
- V: Investerings – toekomstige onderhoud hoe wordt daar mee omgegaan – A: ja wordt meegenomen. – zie presentatie

Vragen: na presentatie Keender – schoolbestuur .

- V: is er rekening gehouden met de planning dat het nu moeilijk is om aannemers te krijgen voor de verbouwing van de school. A: Ontwerp plan ligt klaar voor uitvoering. Echter moet nog aanbesteed worden – dus erg liggen nog wel risico's.
- V: Is schoolteam meegenomen in planontwikkeling – A: ja
- V: Hoe gaan we flexibel om met wensen tot uitbreiding – A: we hebben ons te houden aan kaders voor financiering van beschikbare ruimte aan de hand van huidige leerlingenaantal
- V: Zijn beide plannen voorgelegd aan richtlijnen van frisse scholen / laag energiegebruik en een gezond binnen milieu. ? A: zie hieronder.
 - o In beide plannen houdt men richting aan de gestelde eisen van bouwbesluit
 - o Uitgangspunt frisse scholen klasse B wordt als richtlijn gehanteerd.
- V: Is het maatschappelijk en financieel niet beter om te verplaatsen naar de kerk. ... A. Besluitvorming hierover ligt bij de gemeente.
- V: Is de kerk niet duurder in onderhoud dan bij school realiseren in passende jas – A: dit vraagt nog verder uitwerking – exploitatie is gebaseerd op 30 jaar en die is dekkend nu nog – vraagt nog wel verdere uitwerking...wel blij dat pastoriewoning niet onderdeel is van exploitatie – daar zit namelijk wel veel onderhoud aan.
- V: Is er nog ruimte voor vieringen in de kerk of andere activiteiten – A: in het ontwerp is daar rekening mee gehouden...
- V: Komt er nog geld mee van het parochiebestuur – A: is nog niet meegerekend.

Vragen aan het eind:

- V: Kan in het afwegingskader – ook mee genomen worden welke plan is het beste voor de leerbaarheid van het dorp op lange termijn. Extra woningbouw en geen leegstand. A: wordt meegenomen in verder overleg.
- V: Muziekvereniging in Rietmolen <http://www.amicitarietmolen.nl/> heeft Henk-Jan aan het eind van de avond aangesproken. Zij willen graag verkennen of er mogelijkheden zijn voor hen voor het gebruik van de locatie van kerk/school.

INFORMATIE BIJeenKOMST HUISVESTING ST. JOZEF



Basisschool
St. Jozef

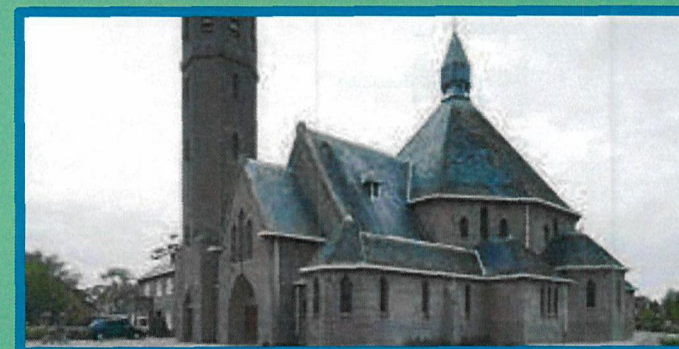
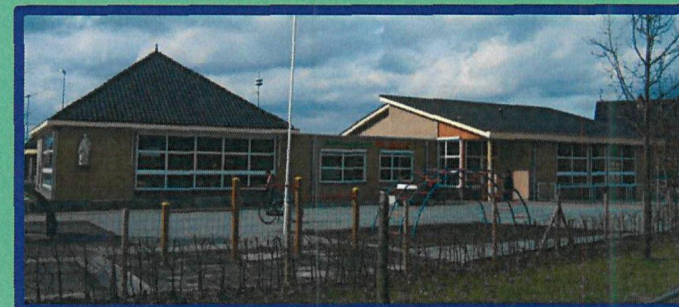
Kwaliteit

Verantwoordelijk

Bewegen

Trots

Samen



AANDACHT VOOR WIE JE BENT EN WAT JE DOET

27 september 2021



AGENDA BIJeenKOMST



Basisschool
St. Jozef

- Opening en voorstelronde werkgroep
- Visie op onderwijs en huisvesting
- Presentatie plan St. Jozef in de kerk
- Presentatie plan St. Jozef op huidige locatie
- Vervolgproces en afwegingskader
- Afsluiting

OPENING EN VOORSTELRONDE



Basisschool
St. Jozef

Werkgroepleden:

- BS St. Jozef: Marloes Ribbers (directeur)
Lotte ter Braak (adviseur onderwijshuisvesting)
- Stichting Keender: Erwin Boerrigter (adviseur huisvesting ObT)
René Grote Beverborg (architect)
- Werkgroep Toekomst visie kerk: Rob Spikker (lid werkgroep)
Niels Somsen (ontwerper)
- Henkjan Kok (procesbegeleider ingehuurd door Gem. Berkelland)

INFORMATIEAVOND



Basisschool
St. Jozef

Wie mag mee-weten in dit proces?

Wie mag meedenken in dit proces?

Wie gaat meebeslissen in dit proces?

Maximale groei voor elk kind!

**Dat elk kind uit Rietmolen
zijn eigen top mag bereiken.**

VISIE OP ONDERWIJS



Basisschool
St. Jozef

Kwaliteit

Verantwoordelijk

Bewegen

Trots

Samen

AANDACHT VOOR WIE JE BENT EN WAT JE DOET

27 september 2021



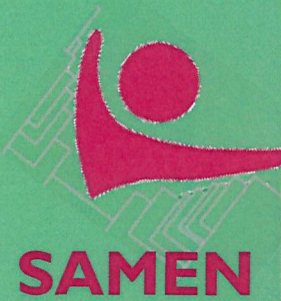
SAMEN

**JE WEET DAT JE SAMEN
STERK STAAT. SAMEN
WERKEN, SPELEN EN
BEWEGEN LEIDT TOT SAMEN
LEVEN**




SAMEN

**WE LEREN KINDEREN SAMEN
TE SPELEN
EN SAMEN TE WERKEN**



SAMEN





TROTS

**JIJ BENT SPECIAAL, ER IS
ER MAAR ÉÉN ZOALS JIJ**



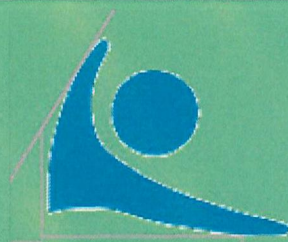
TROTS

**WIJ GEVEN KINDEREN
ONS VERTROUWEN.
DIT VORMT DE BASIS VAN
HET ZELFVERTROUWEN
VAN HET KIND**



TROTS

**WE LEREN KINDEREN
BEWUST TE WORDEN VAN
HUN EIGEN KRACHT EN
MOGELIJKHEDEN**



KWALITEIT

**JE HAALT HET MAXIMALE
UIT JEZELF**



KWALITEIT

**WE STELLEN SAMEN MET
DE KINDEREN
PERSOONLIJKE DOELEN
EN SUCCESCRITERIA OP**



BEWEGEN

**JIJ LAAT ZIEN DAT JE
LEERT EN DE VOLGENDE
STAP DURFT TE ZETTEN**



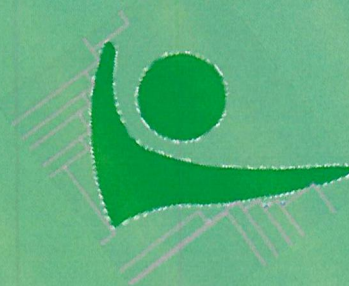
BEWEGEN

**WE GEVEN KINDEREN
INZICHT IN DE VOLGENDE
STAP**



BEWEGEN

**WIJ GEVEN KINDEREN
INZICHT IN DE
VERSCHILLENDE
LEERLIJNEN**



BEWEGEN



VERANTWOORDELIJK

**JIJ ZORGT VOOR JEZELF,
DE ANDER EN DE
OMGEVING**



VERANTWOORDELIJK

**WE COACHEN KINDEREN
EN KINDEREN ELKAAR OP
HET PAD NAAR HET
EINDDOEL**



VERANTWOORDELIJK

**WE COACHEN KINDEREN
EN KINDEREN
ELKAAR OP HET PAD
NAAR HET EINDDOEL**



ST. JOZEF

**WE VIEREN
SUCCESEN**

VISIE OP ONDERWIJS



- De school als **ontwikkelplek** voor maximale **groei**.
- Vertrouwen op jezelf met je **persoonlijkheid** en **talenten**, in **verbinding** met anderen.

VAN ONDERWIJS NAAR
HUISVESTING



Hoe kan het schoolgebouw ons
onderwijs aan de kinderen uit
Rietmolen faciliteren?

VERTALING ONDERWIJSVISIE NAAR VISIE OP HUISVESTING



- Er wordt maximaal **multifunctioneel** en **flexibel** gebruik gemaakt van elke vierkante meter (minimaliseren gang)
- **TROTS & KWALITEIT**: de verschillende soorten ruimten stimuleren de **nieuwsgierigheid** en interesse van leerlingen en dagen hen uit **bewegend** te leren
- **SAMEN**: het leerplein en het speelplein vormen het **hart** van de school en zorgen voor de **verbinding** tussen de groepsruimten!
- **VERANTWOORDELIJK & BEWEGEN**: ruimtes zijn **transparant** en **open** en staan in verbinding met de **buitenruimte**

BELANGRIJKE RUIMTEN

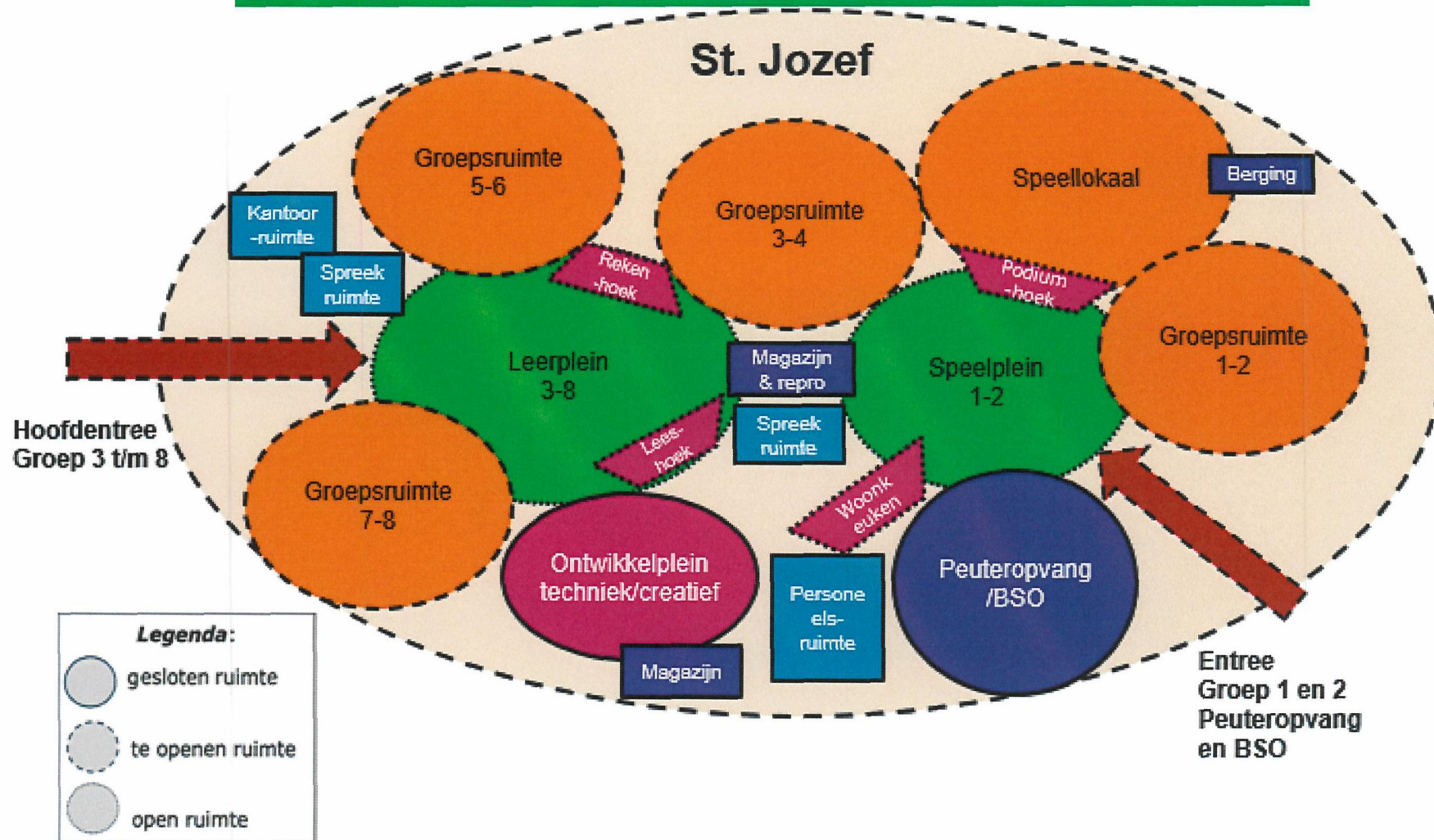


Basisschool
St. Jozef

- ***Groepsruimten (4 onderwijs en 1 opvang)***
- ***Speelplein en leerplein***
- ***Speellokaal en beweegplekken***
- ***Ontwikkelplein (techniek/creatief)***
- ***Woonkeuken***

RELATIESCHEMA

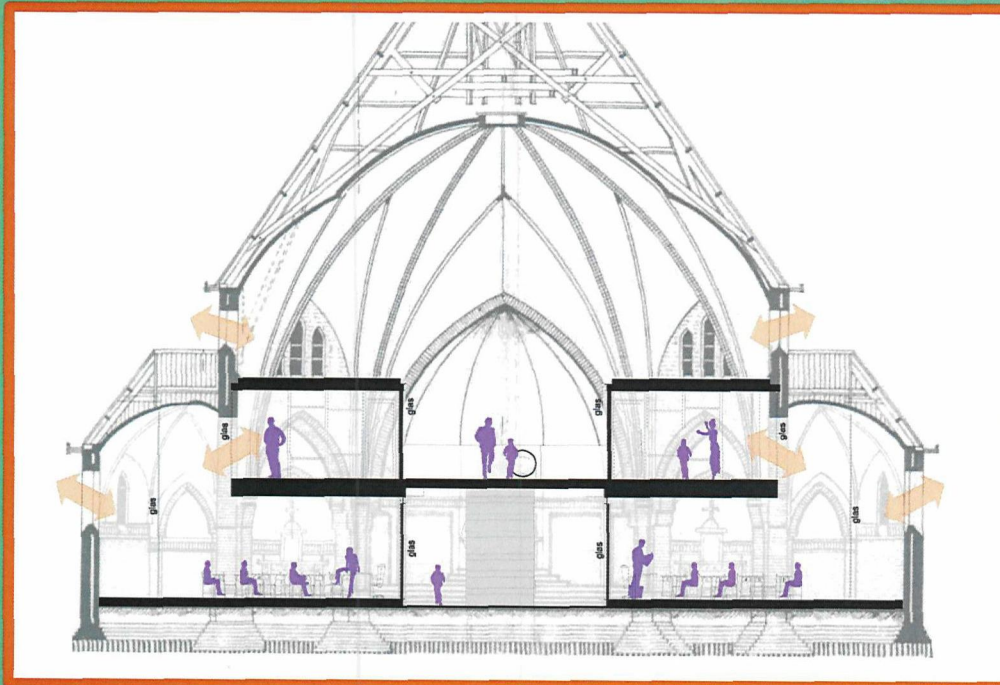
EEN OPEN ONTWIKKELPLEK MET RUIMTE VOOR KEUZES



PLAN ST. JOZEF IN KERK



Basisschool
St. Jozef

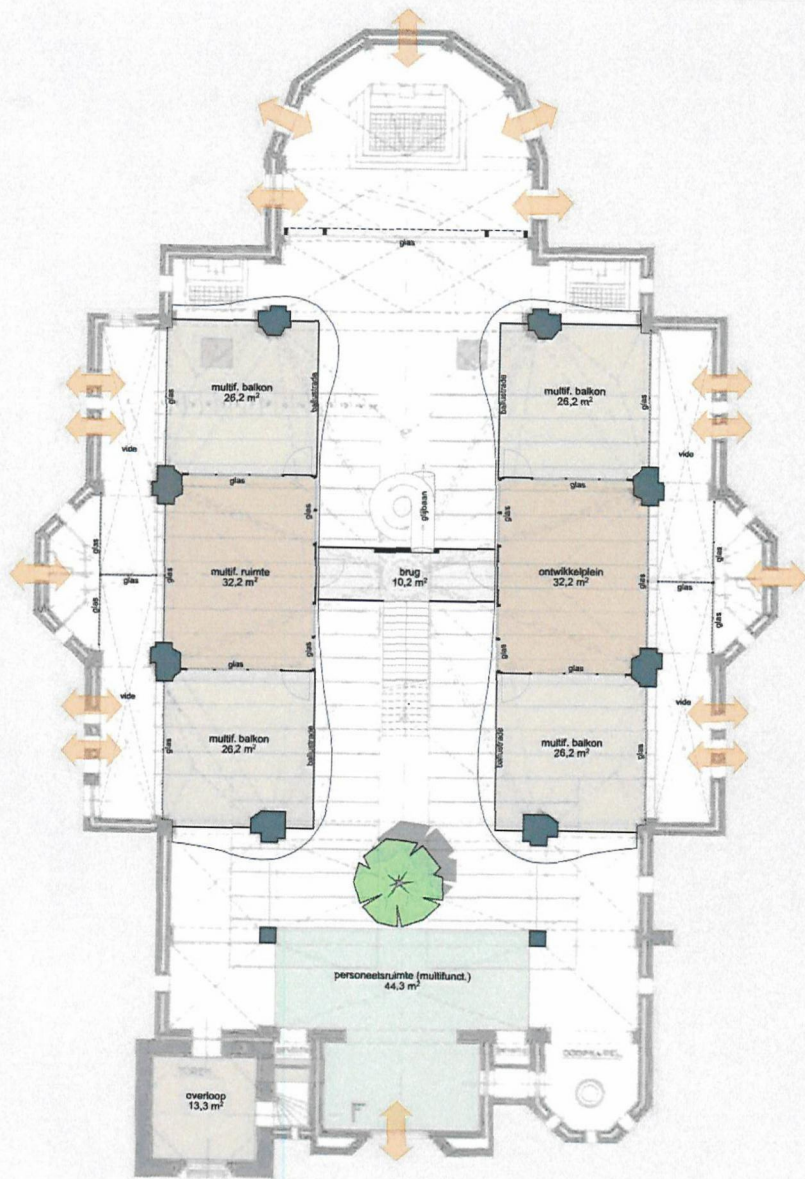


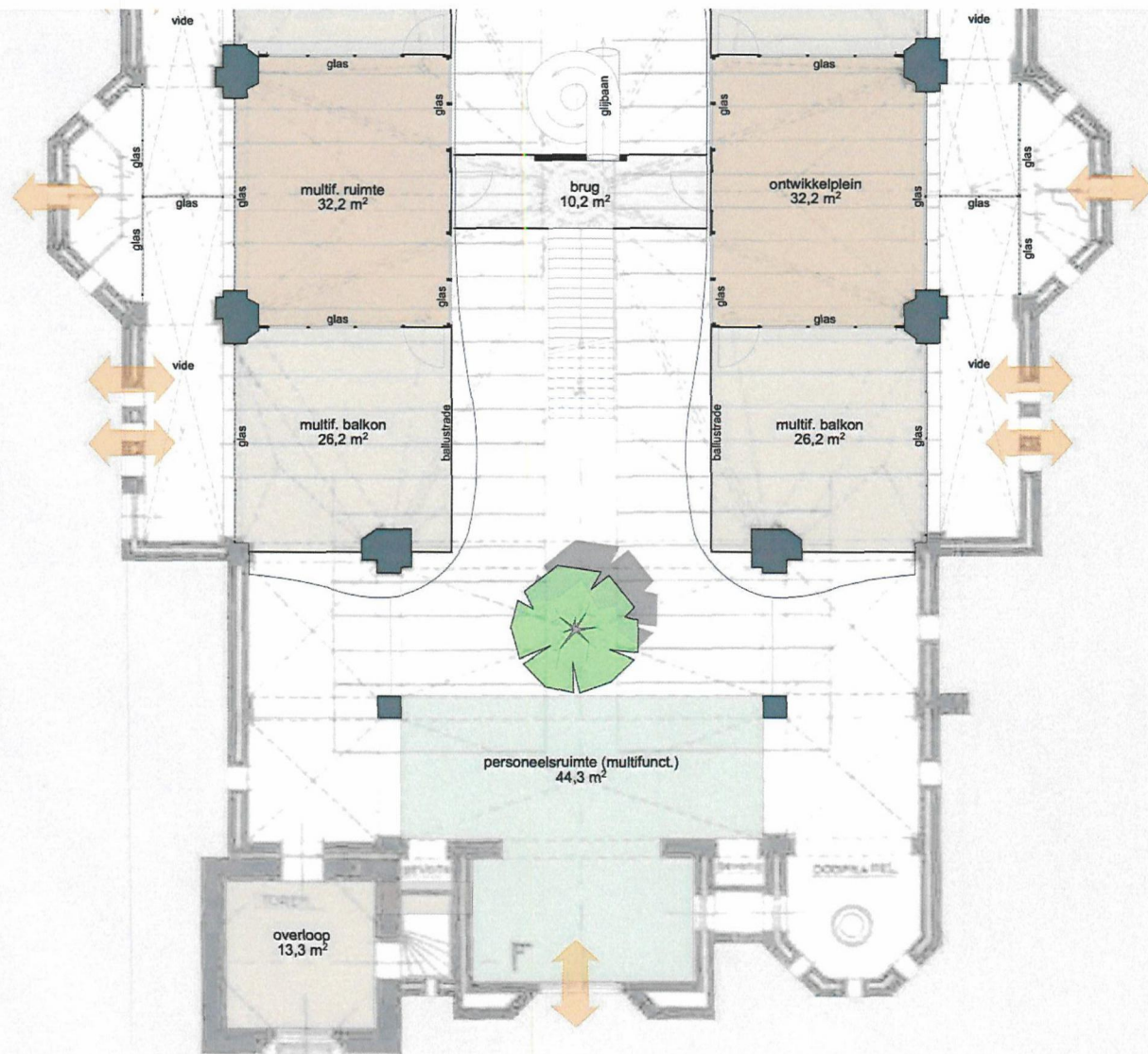
AANDACHT VOOR WIE JE BENT EN WAT JE DOET

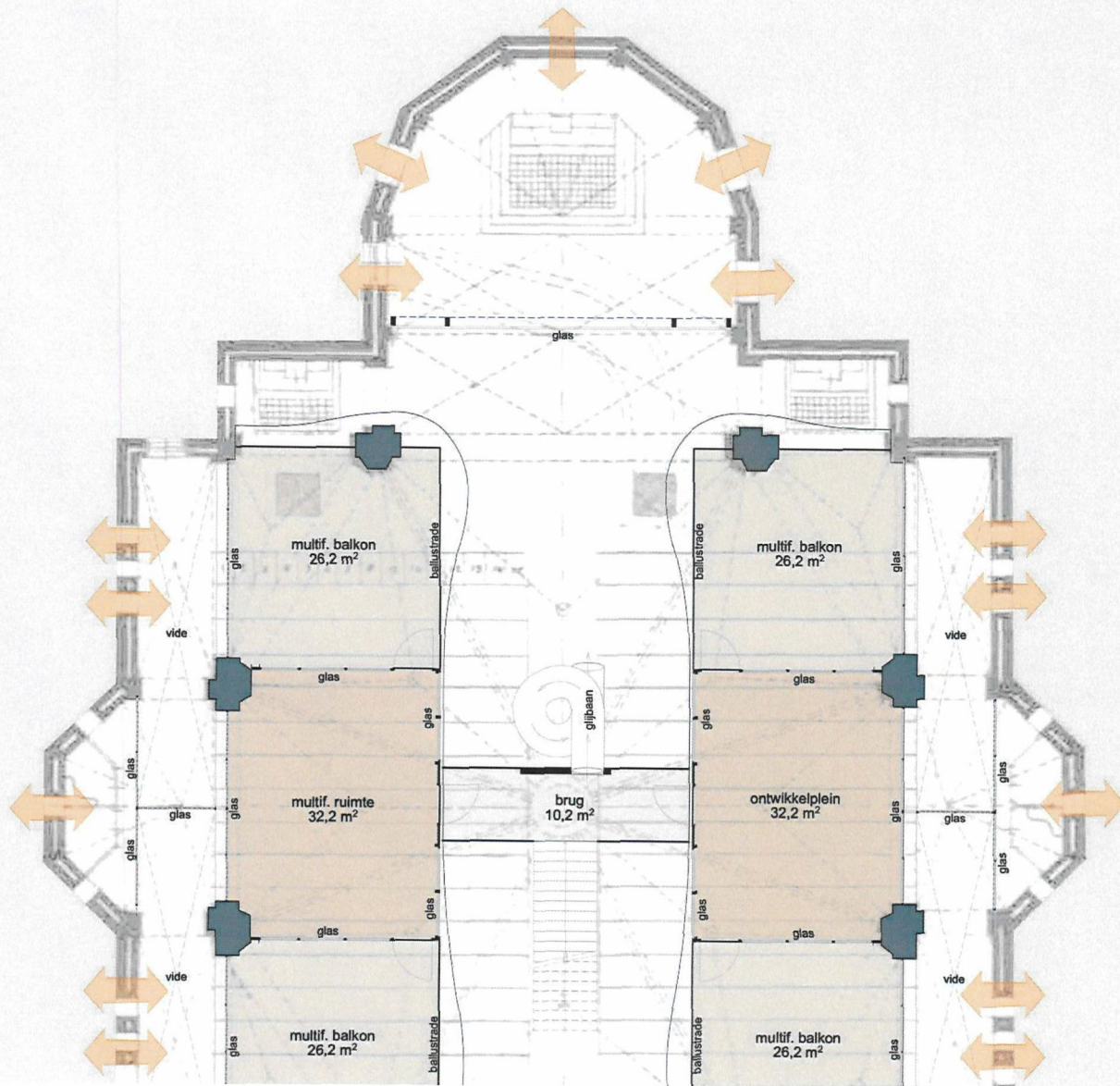
27 september 2021

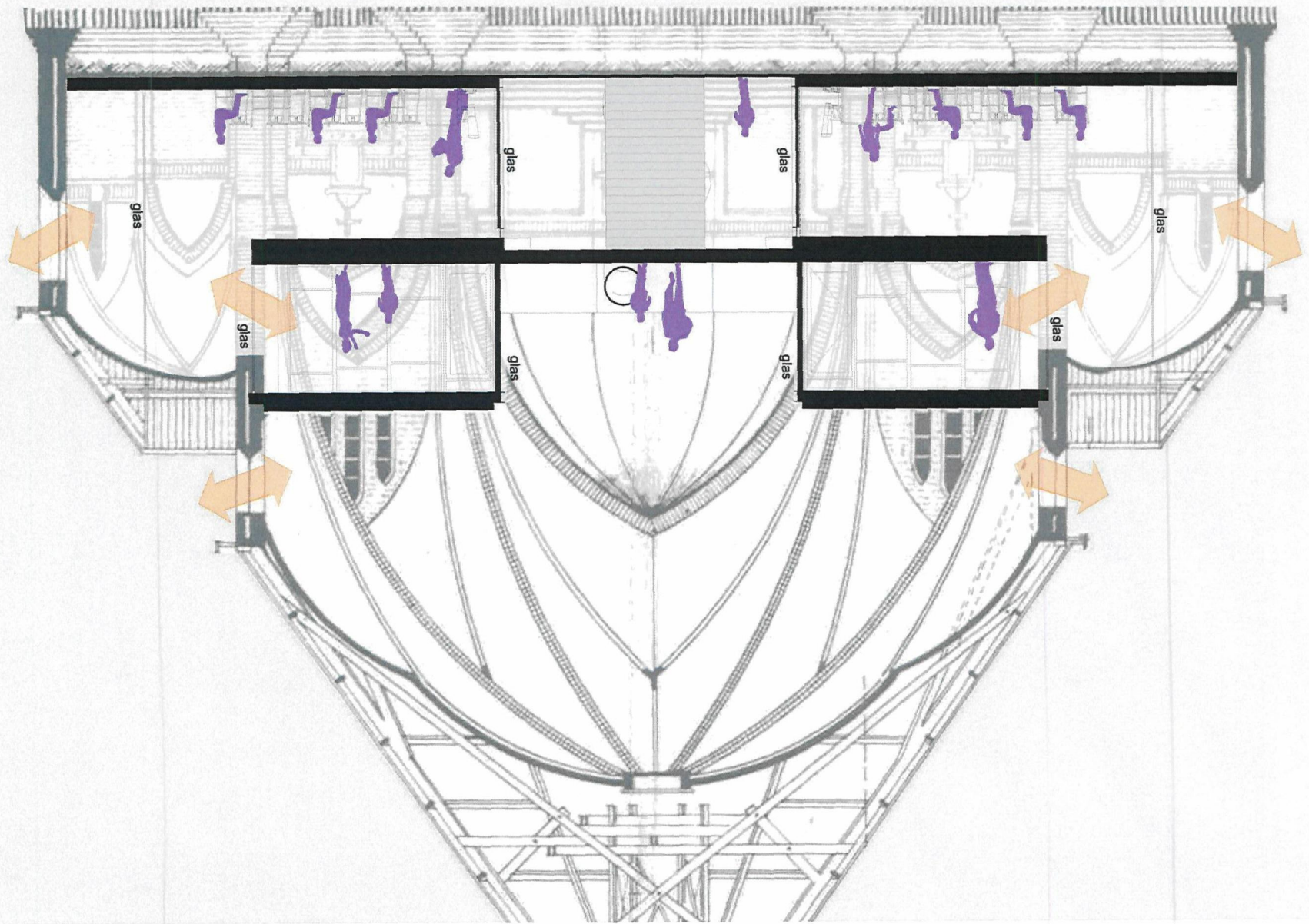


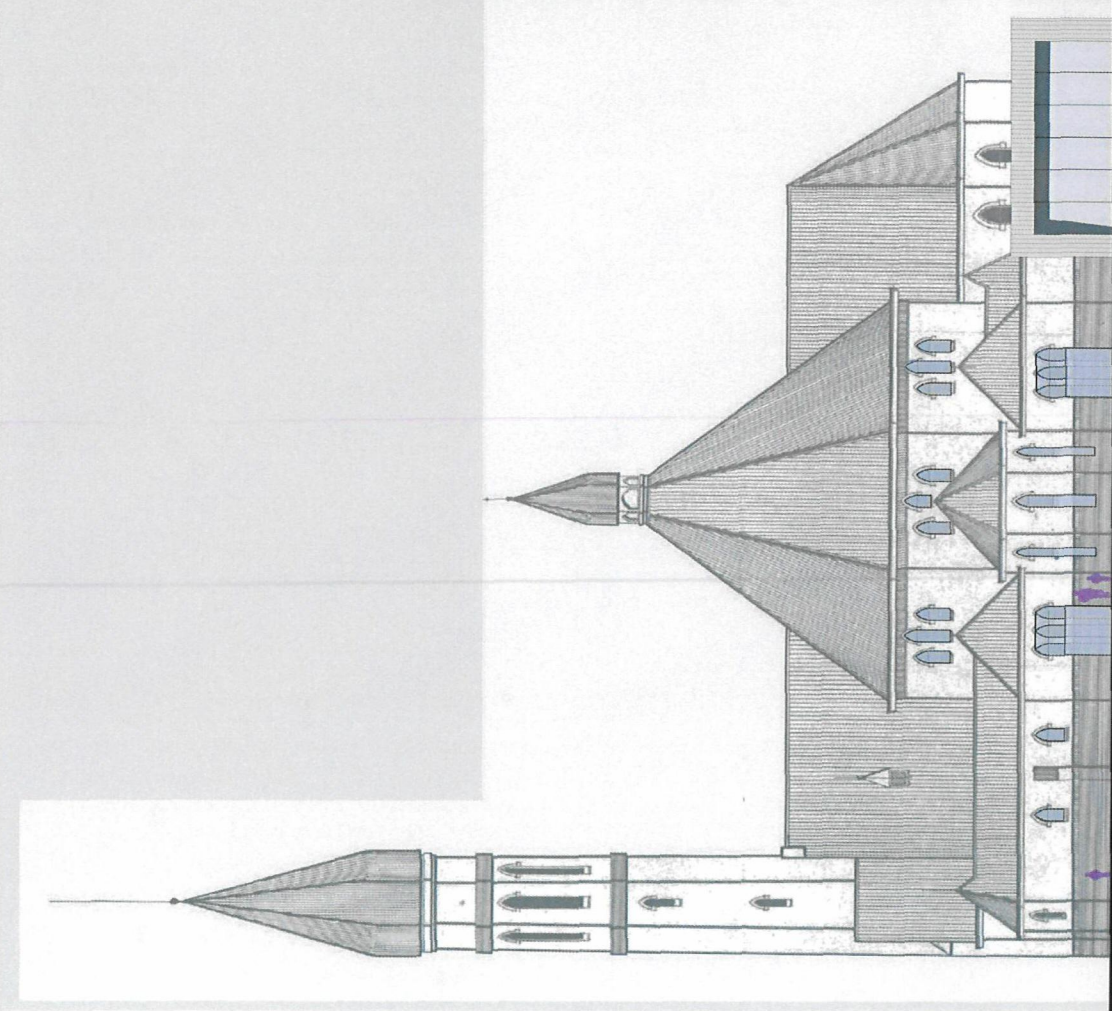
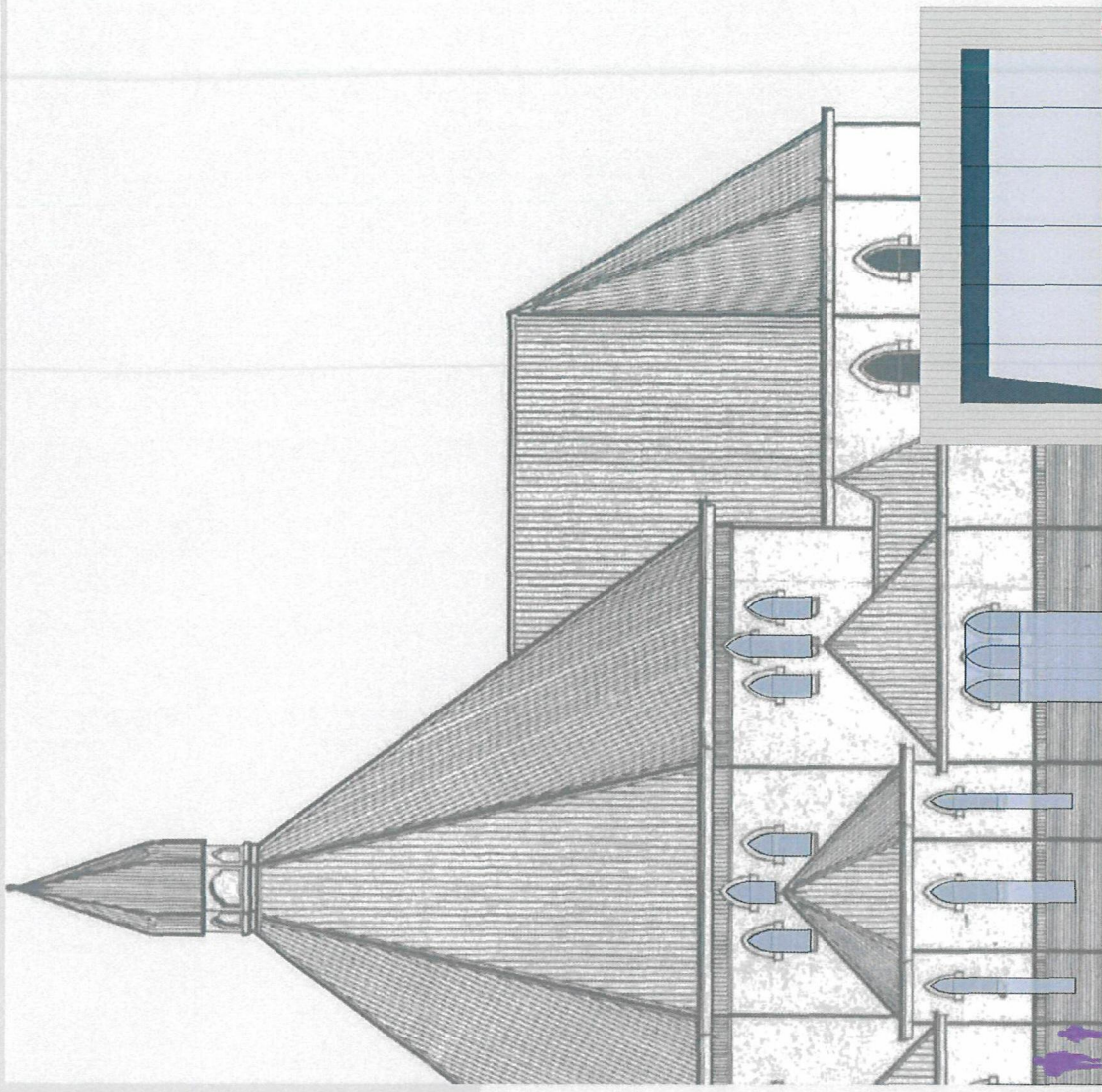




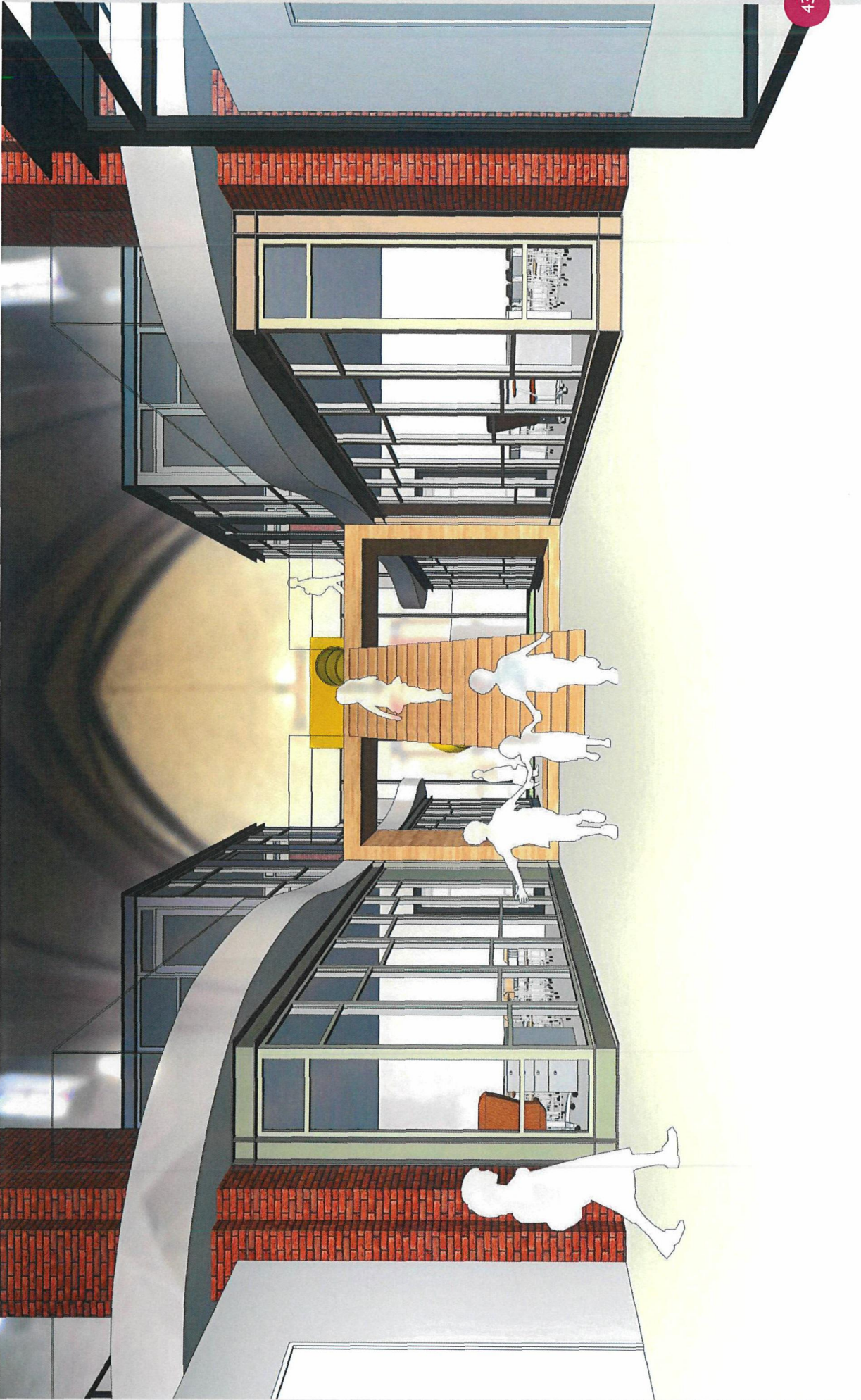






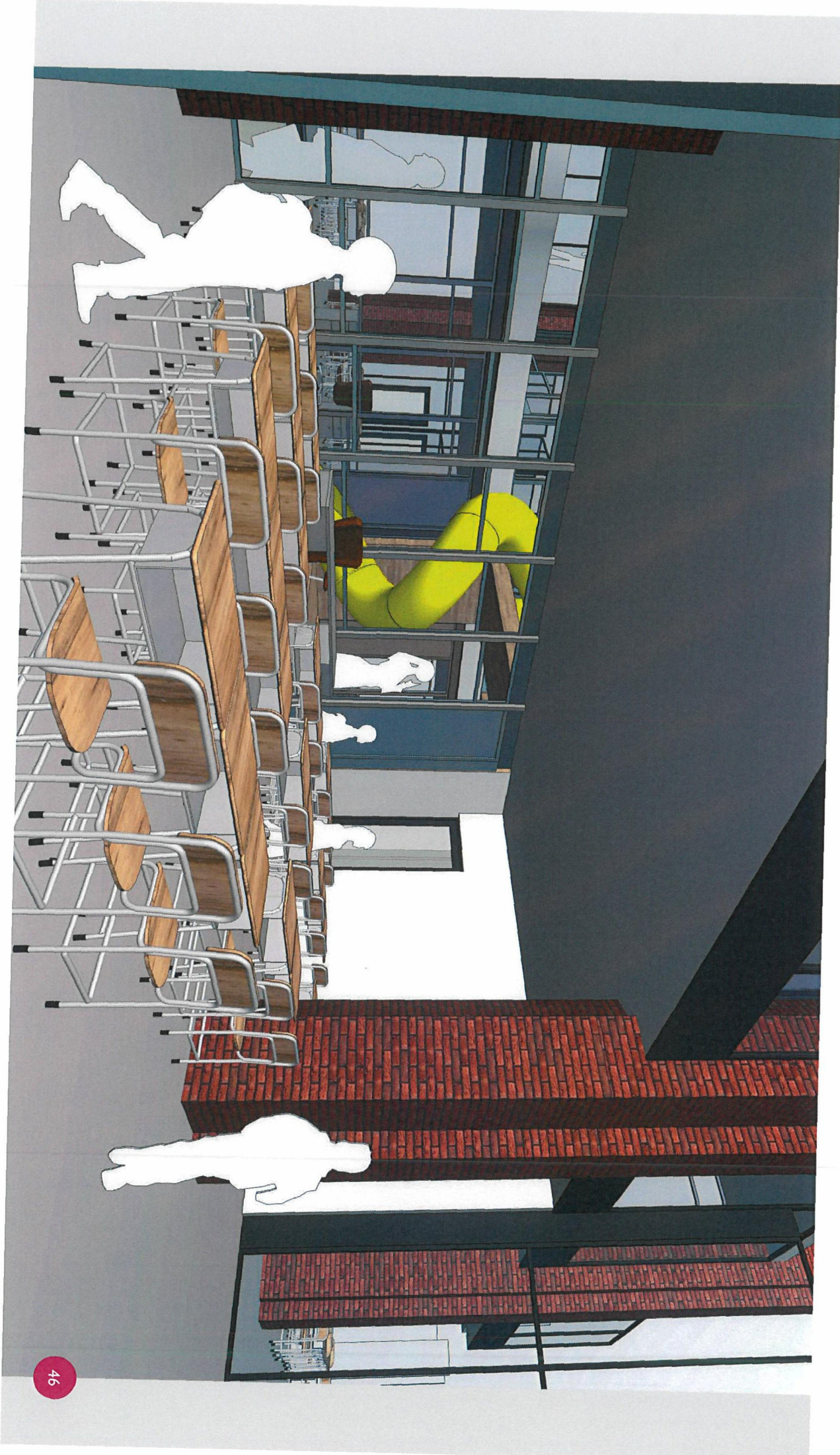












TOELICHTING PLAN ST. JOZEF IN KERK

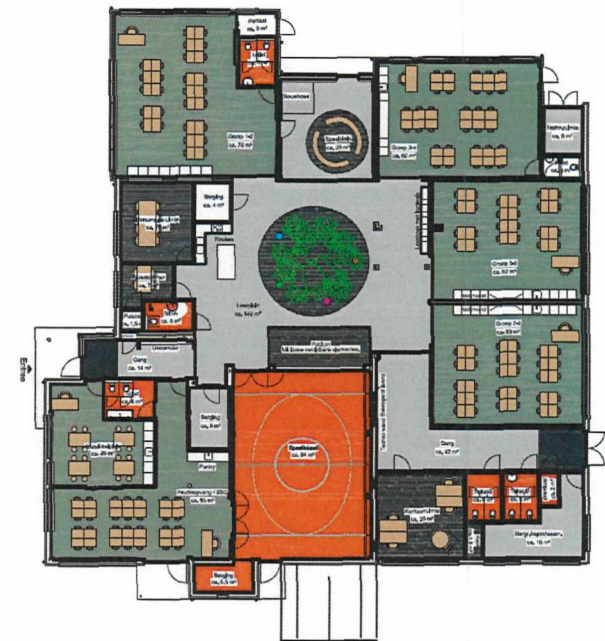


- Basis vorming/idee van het ontstaan van het plan
- Waarom de school naar de kerk?
- Is alles haalbaar in de kerk: visie, vorm en omgeving?
- Bouwkundig, esthetisch en installatie technisch
- Financieel
- Leefbaarheid, toekomstbestendig Rietmolen
- Vragen?

PLAN ST. JOZEF OP HUIDIGE LOCATIE



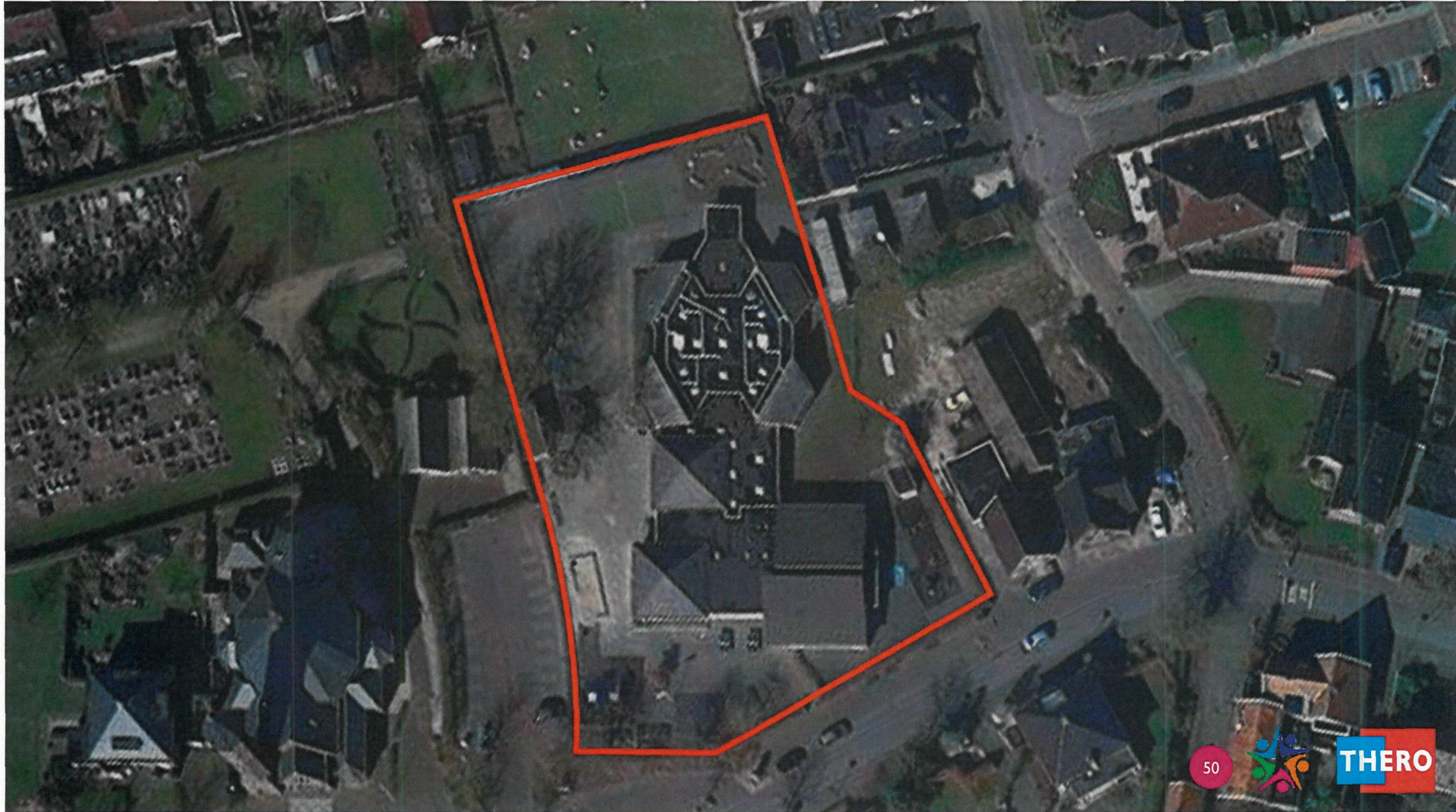
Basisschool
St. Jozef



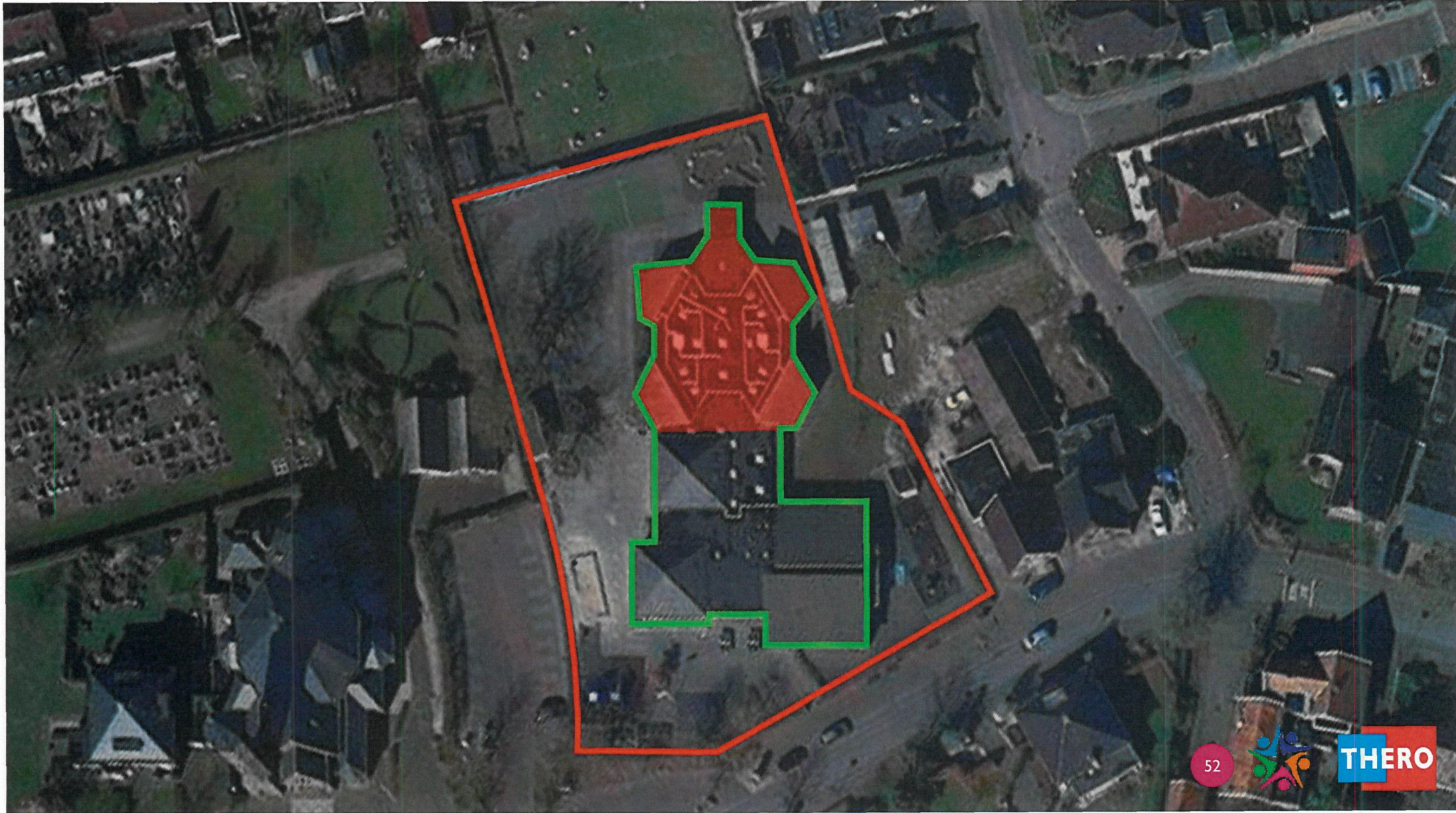
AANDACHT VOOR WIE JE BENT EN WAT JE DOET

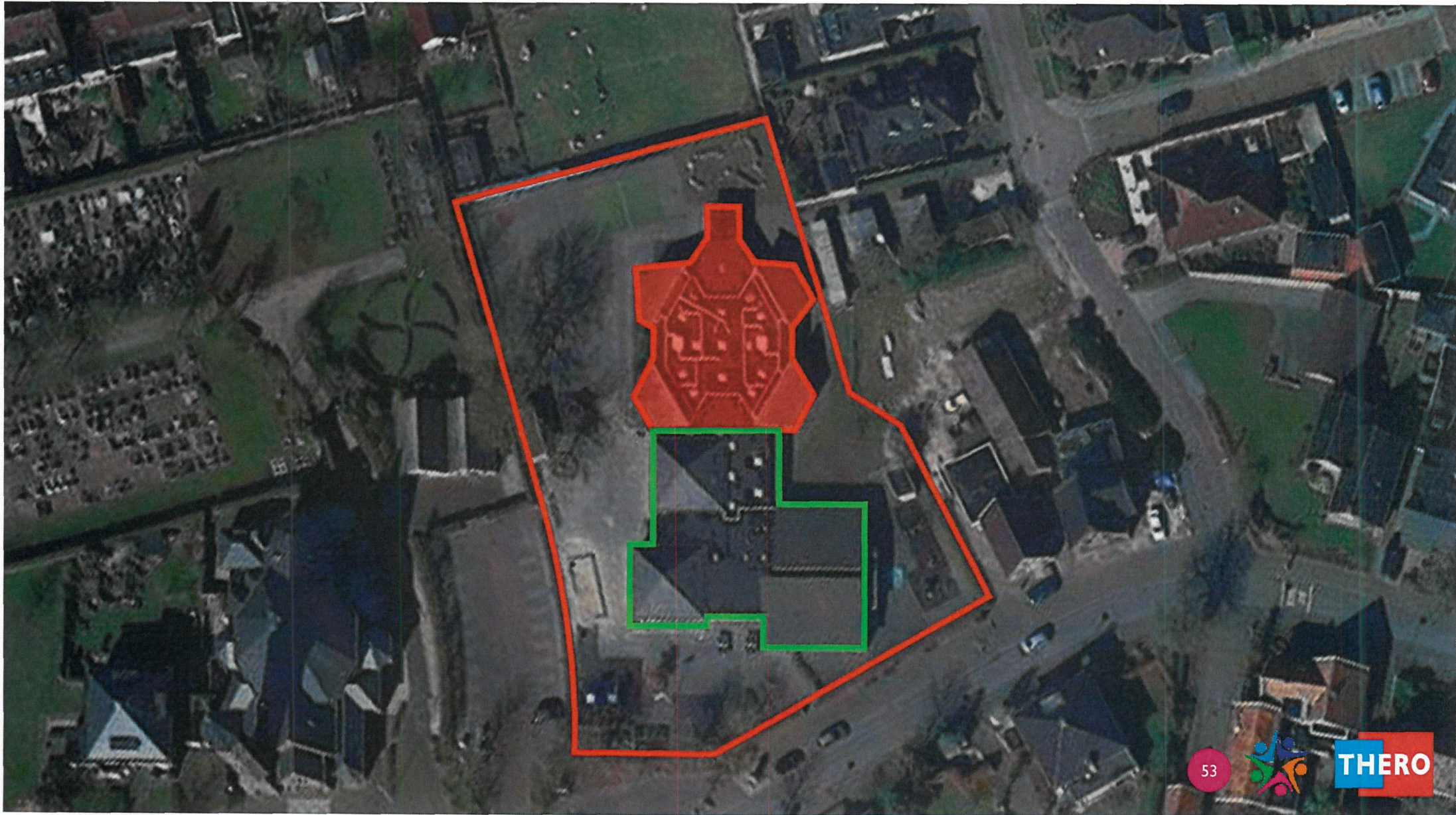
27 september 2021



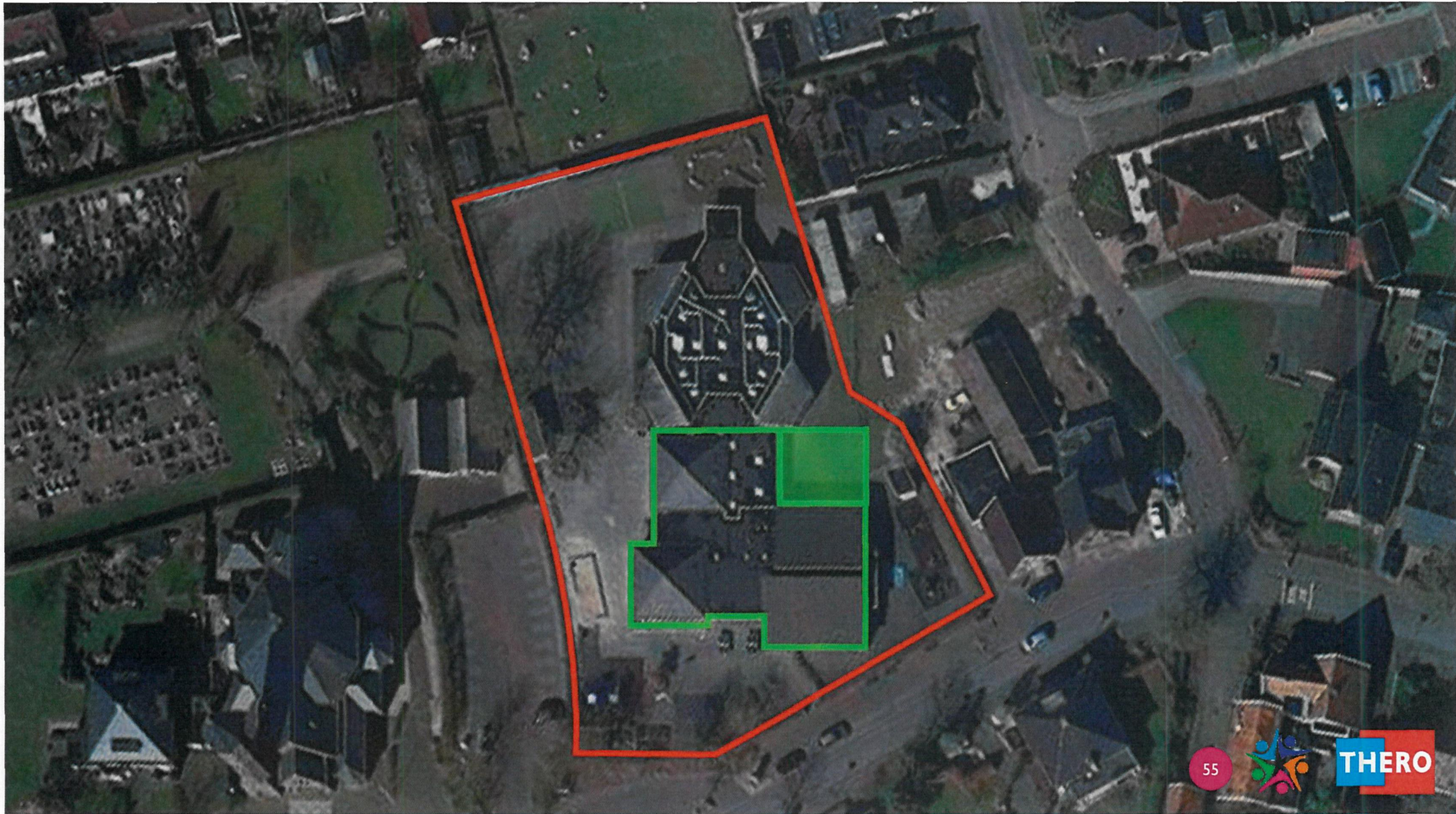










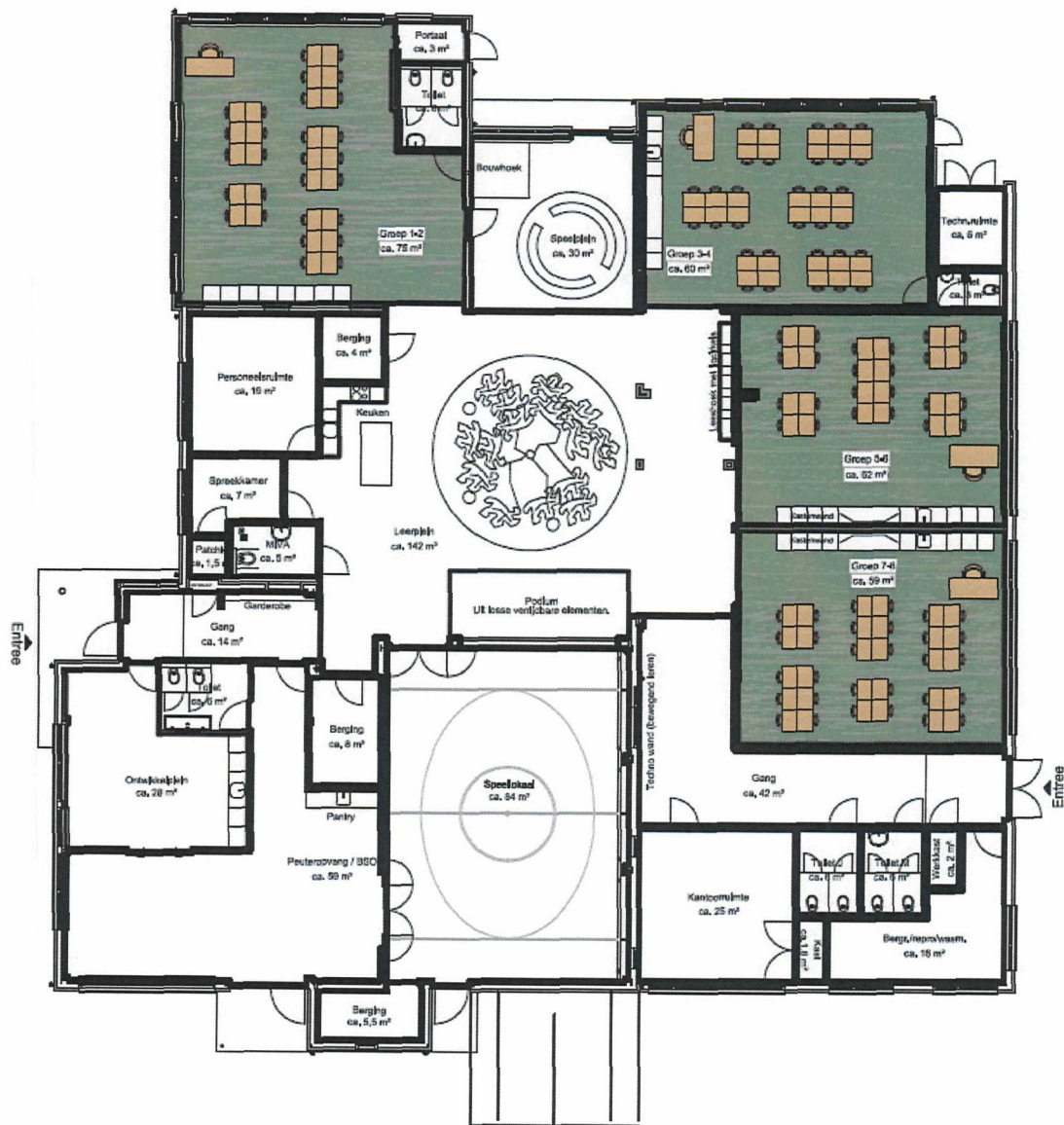






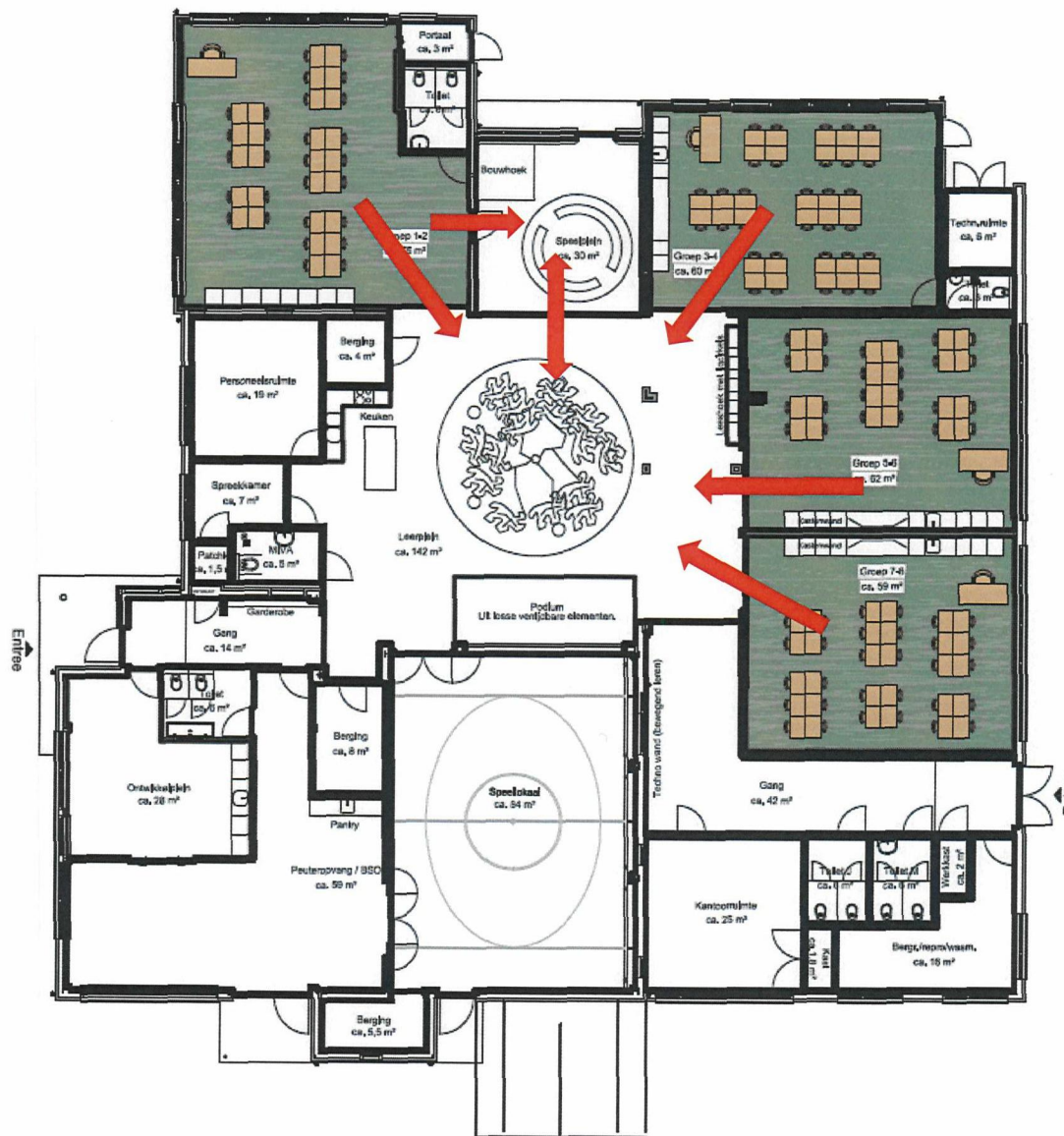


Plattegrond - lokalen



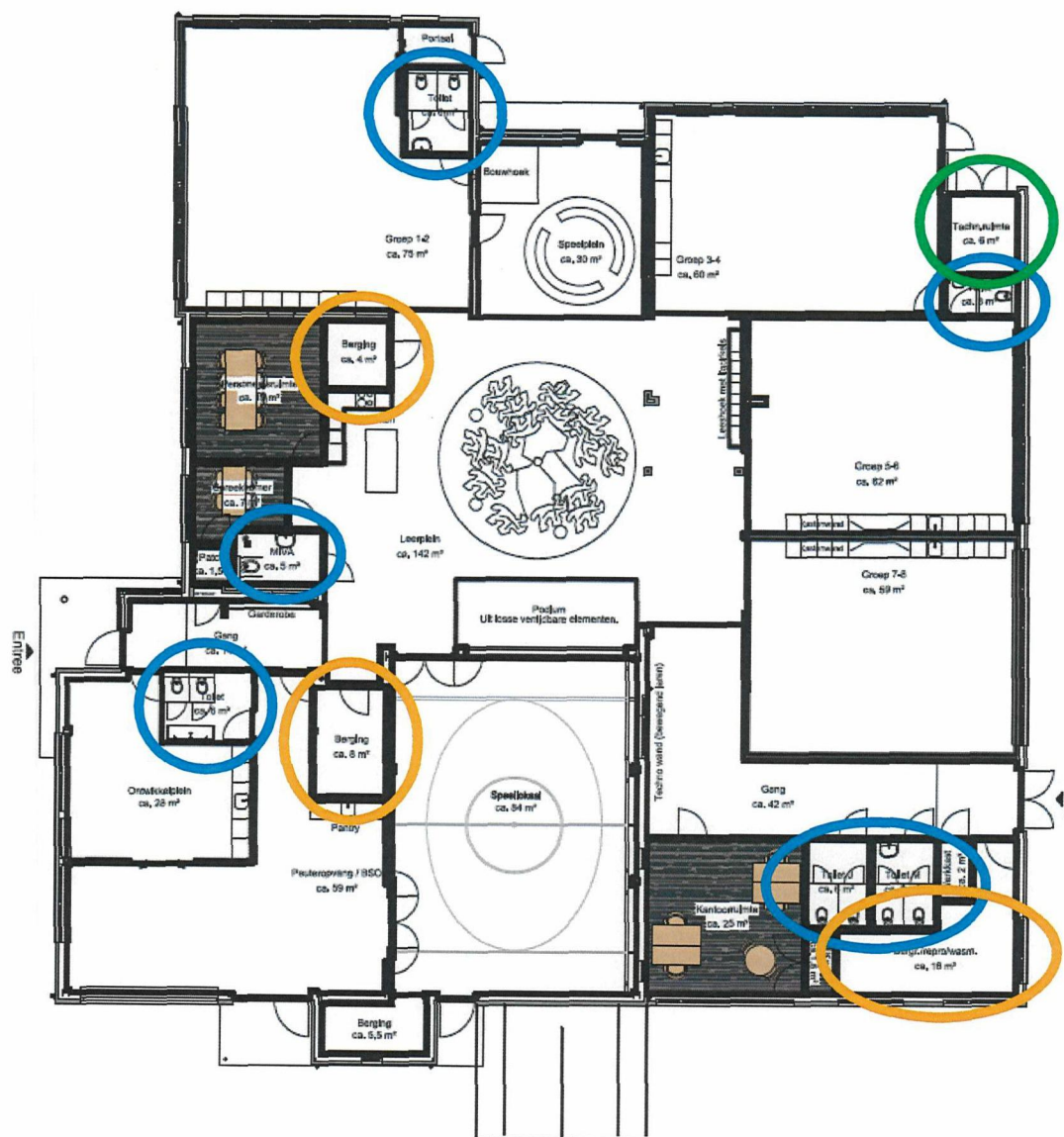
Plattegrond

- lokalen
- leerplein
- speelplein



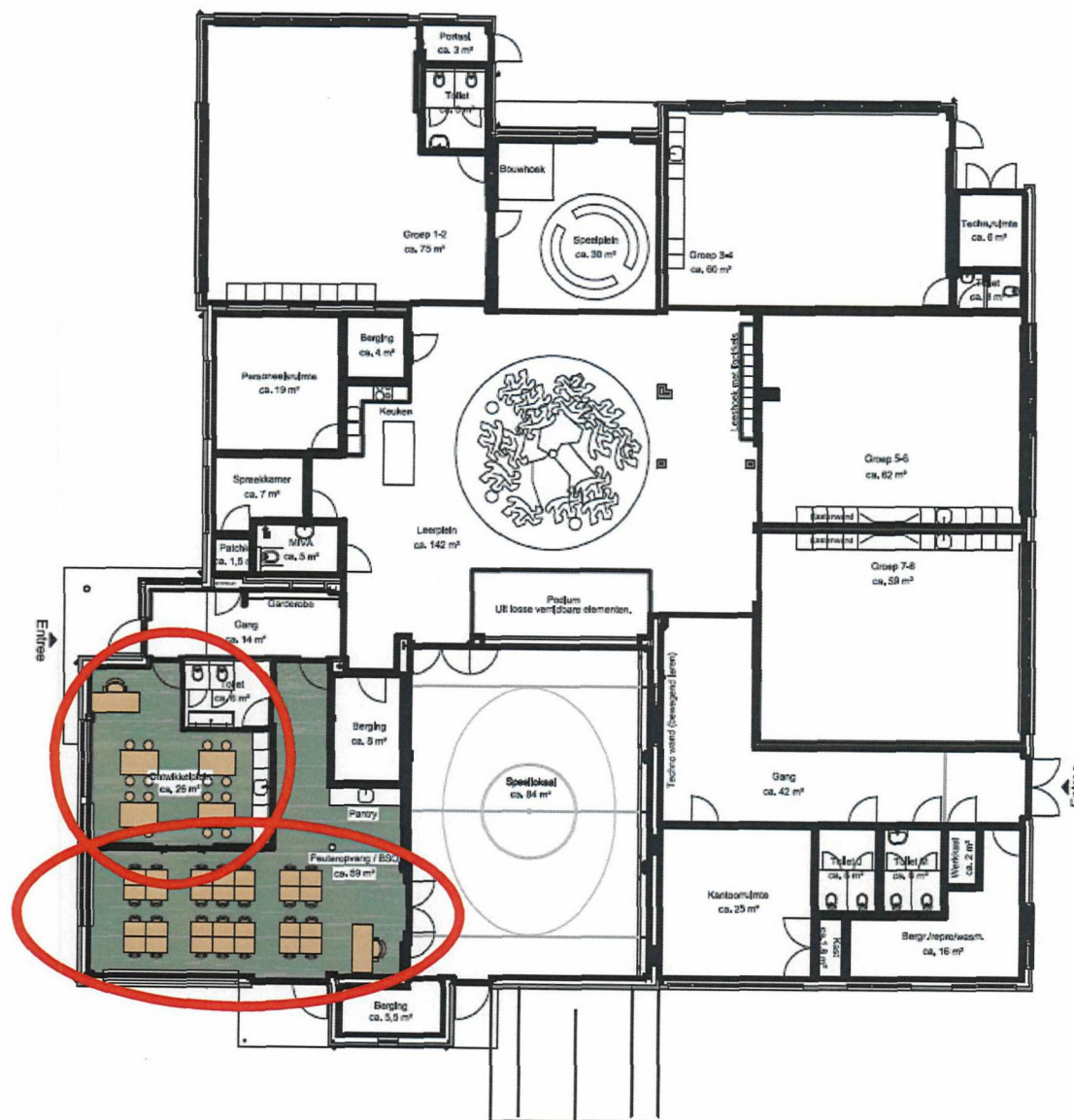
Plattegrond

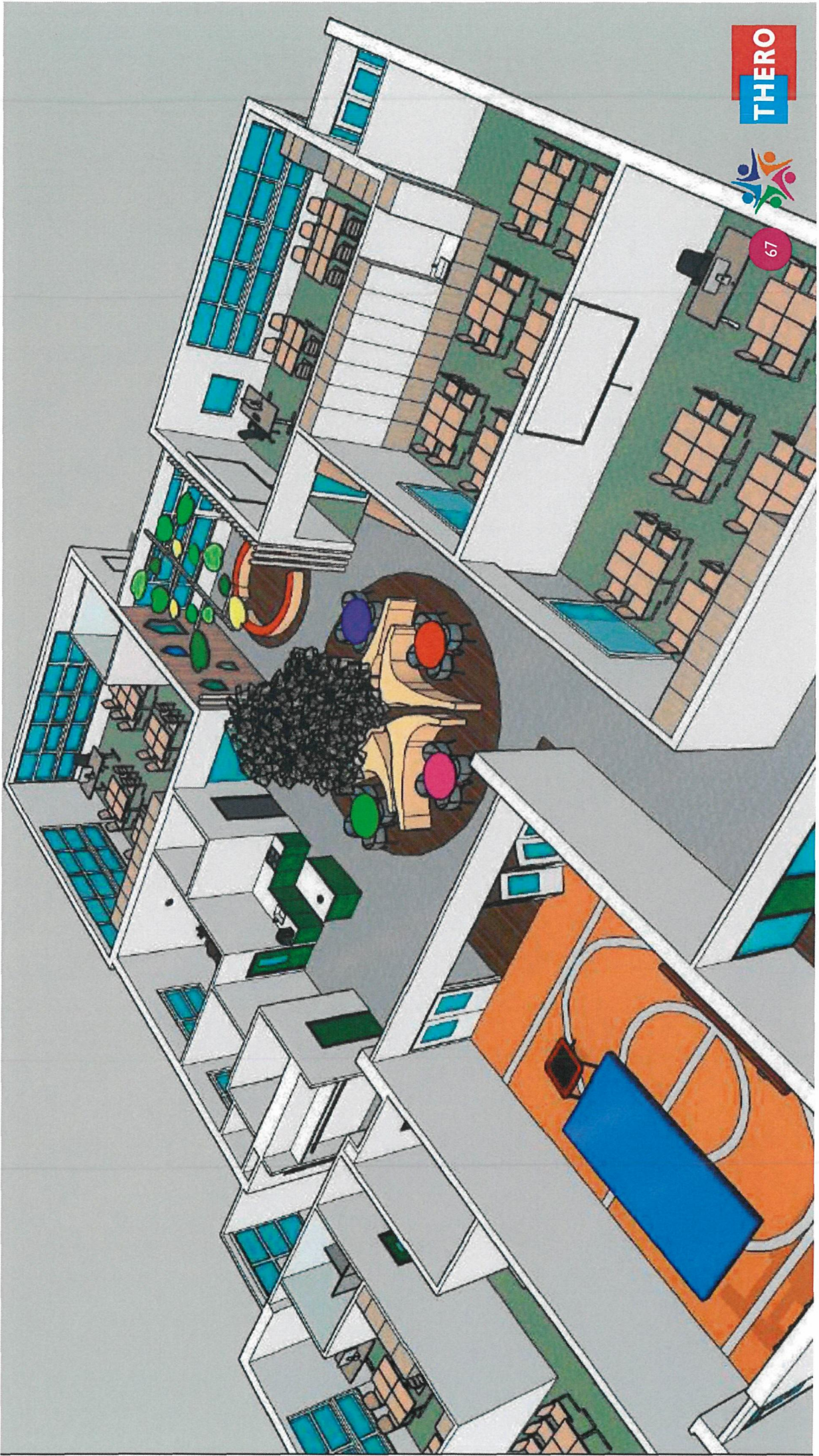
- lokalen
- leerplein
- speelplein
- woonkeuken
- podium
- speellokaal
- beweegplek
- algemene ruimten



Plattegrond

- lokalen
- leerplein
- speelplein
- woonkeuken
- podium
- speellokaal
- beweegplek
- algemene ruimten
- ontwikkelplein
- opvang / BSO







TOELICHTING PLAN ST. JOZEF OP HUIDIGE LOCATIE



- Keender is als schoolbestuur verantwoordelijk voor goed onderwijs
- Financiële middelen die Keender ontvangt vanuit OC&W zijn bestemd voor onderwijs aan kinderen uit Rietmolen
- Deel van deze middelen is voor personeel en materieel (goed schoolgebouw nu en in de toekomst)
- In IHP gemeente Berkelland is geld beschikbaar; na positief besluit gemeenteraad kan met verdere uitvoering van de plannen gestart worden
- Trots dat binnen het voorliggende plan (m²'s) alle wensen en eisen vanuit de school/team te realiseren zijn

HOE GAAT HET PROCES NU VERDER?



- 30 september werkgroep bijeenkomst
- Relevante informatie uit bijeenkomst 27 september
- Invullen beoordelingskader (is reeds vastgesteld)
- Eindverslag + advies aan schoolbestuur en College
- Afronden werkzaamheden werkgroep
- Schoolbestuur en College in gesprek over advies
- Besluitvorming door Schoolbestuur en College
- Besluitvorming gemeenteraad

TOELICHTING AFWEGINGSKADER



- **Programma van eisen**
Visie op onderwijs, relatieschema/vlekkenplan, ruimtetabel en functionele verdeling
- **Financieel**
Investing, exploitatie en beheer
- **Duurzaamheid**
duurzaamheid (gebouw-/installatietechnisch) en toekomstbestendigheid

**Samen op weg naar een fris, passend en duurzaam schoolgebouw
dat het onderwijs faciliteert voor de kinderen uit Rietmolen**

Impressie en eindconclusie van de werkgroep 'Onderzoek haalbaarheid St. Jozefschool in de kerk van Rietmolen'.

Op 21 juni 2021 is tijdens een gesprek met vertegenwoordigers van de werkgroep Toekomstvisie kerk, St. Keender en de St. Jozefschool te Rietmolen, de portefeuillehouder van de gemeente Berkelland en haar adviseur een werkgroep samengesteld die een onderzoek zou moeten uitvoeren naar de haalbaarheid van de optie om de St. Jozefschool te vestigen in de nabij gelegen Rooms Katholieke kerk. Dit naar aanleiding van een daarover gestelde vraag in de commissievergadering van 8 juni 2021.

De werkgroep is als volgt samengesteld:

Namens werkgroep Toekomstvisie kerk Rietmolen: Rob Spikker (lid werkgroep kerk) en Niels Somsen (ontwerper– St&S ingenieurs)

Namens stichting Keender: Marloes Ribbers (dir. St. Jozefschool), René Grote Beverborg (Thero), Lotte ter Braak (PentaRho) en Erwin Boerrigter (ObT);

Onafhankelijk procesbegeleider: Henkjan Kok (Retrain).

De werkgroep heeft vijf keer vergaderd en op 27 september gezamenlijk een informatieavond verzorgd. Tevens is een school in de kerk bezocht en hebben meerdere besprekingen in kleine groepen plaats gevonden.

Om de eventuele haalbaarheid van de school in de kerk te kunnen beoordelen is door Niels Somsen en Rob Spikker een studie verricht waaraan de in opdracht van de St. Jozefschool door PentaRho opgestelde ruimtelijke en functionele uitgangspunten programma van eisen (visie op onderwijs, relatieschema en ruimtestaat) ten grondslag hebben gelegen.

Nadat het eerste ontwerp ten gevolge van gewijzigde verkoopvoorwaarden vanuit de kerk bijgesteld moest worden, is het tweede ontwerp vastgesteld en verder uitgewerkt, inclusief begroting.

Op 27 september heeft de werkgroep het reeds bestaande ontwerp van de 'passende jas' en het ontwerp van de school in de kerk gepresenteerd tijdens een informatieavond Ook is het beoordelingskader en het besluitvormingsproces met de aanwezigen gedeeld¹. Naast de presentaties zijn vragen vanuit de aanwezigen door de leden van de werkgroep beantwoord².

Ter voorbereiding op de laatste bijeenkomst van 7 oktober hebben de vertegenwoordigers van de werkgroep en de school/bestuur de door hen ingevulde beoordelingskaders uitgewisseld. Tijdens deze bijeenkomst zijn de beoordelingen nader toegelicht en wederzijdse vragen beantwoord. De werkgroep heeft besloten om de beoordelingen niet cijfermatig te vergelijken, maar op basis van argumenten af te wegen.

De werkgroep heeft geconcludeerd dat zowel het ontwerp van de 'passende jas' als die van de kerk als alternatieve ontwerpen beschouwd moeten worden. Zowel de 'passende jas' als de kerk bieden ruimte om het onderwijs zoals geformuleerd in de onderwijskundige visie vorm te geven. Nagenoeg alle gewenste ruimten, zoals opgenomen in de ruimtestaat, hebben een plek gekregen in beide ontwerpen. Aandachtspunt is dat er in de kerk meer m² beschikbaar is, waardoor ruimten in een aantal gevallen een groter oppervlakte hebben dan gevraagd en er minder noodzaak is om ruimten

¹ Zie bijlage 1: Hand-out van de presentatie

² Zie bijlage 2 Verslag Vraag en antwoord

multifunctioneel/flexibel in te zetten. In het plan van Thero is minder m² beschikbaar, waardoor ruimten multifunctioneler/flexibeler ingezet worden. Het relatieschema is in het ontwerp van de kerk zo goed mogelijk ingepast, echter doordat het bestaande gebouw/ de 'buitenkant van de kerk' bepalend is voor de vormgeving en inpassing van de ruimten, is er minder sprake van de door de school en het team zo gewenste horizontale verbinding. In tegenstelling tot het plan van Thero is er geen compact leerplein dat het centrale hart van het gebouw vormt en bijna alle ruimten horizontaal aan elkaar verbindt. De verschillende ruimtes liggen verder uit elkaar (horizontaal en verticaal verbonden) en een aantal gewenste verbindingen tussen ruimten ontbreken. De compactheid van de 'passende jas' geeft meer mogelijkheden voor flexibel en multifunctioneel ruimtegebruik. Bijna alle ruimten zijn gesitueerd rondom het leerplein, waardoor de horizontale verbindingen sterk aanwezig zijn.

Door de beperktere horizontale verbindingen tussen de ruimten in het plan van de kerk (kernwaarde samen) en de minder directe verbinding met de buitenruimte (kernwaarden bewegen en verantwoordelijk) sluit het ontwerp van Thero beter aan op de onderwijskundige visie van de St. Jozef dan het plan in de kerk.

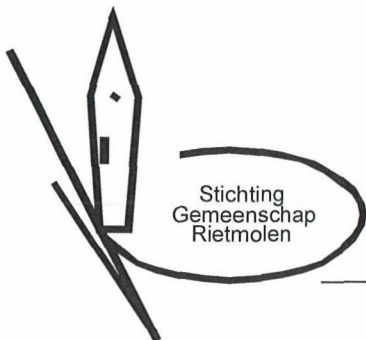
Vanuit de school/bestuur worden vraagtekens geplaatst bij de financiële haalbaarheid, de werkgroep Rietmolen geeft aan dat men inmiddels een sluitende begroting (investering en exploitatie) heeft opgesteld en daar volledig achter kan staan.

Het is echter de vraag wat de aanstaande wetgeving rond duurzaamheid en energie in de toekomst gaat betekenen (vooral m.b.t. de buitenschil). Er is nog geen doorrekening van de exploitatie, maar die is er ook nog niet van de school. Vanuit Thero wordt gesteld dat, wanneer dat in het ontwerp van de 'passende jas' niet gaat lukken, het dan voor nagenoeg geen enkele school in Nederland zal gaan lukken.

Alles overwegende is de conclusie dat het onderwijs de voorkeur heeft voor de 'passende jas'. Naast de bevindingen zoals hierboven beschreven, spelen onzekerheid m.b.t. de definitieve haalbaarheid en eventuele vertraging daarbij ook een rol.

Er is door de werkgroep Toekomstvisie Kerk en de ontwerper hard gewerkt en dat heeft geleid tot een waardevol alternatief. Dankzij de persoonlijke inzet van eenieder konden deze intensieve bijeenkomsten gehouden worden in een goede sfeer. Door de gelijktijdige ontwikkeling van twee huisvestingsplannen zijn goede ideeën uitgewisseld die beide plannen weer op een hoger niveau hebben gebracht. Afrondend hebben de leden van de werkgroep elkaar gecompimenteerd over de manier waarop dit proces is verlopen.

Zelhem, 11 oktober 2021
Henkjan Kok



Gemeenschap Rietmolen Belangengroep voor Rietmolen

gemeenschaprietmolen@hotmail.com

Aan: Gemeenteraad en College B&W Gemeente Berkelland
Van: Stichting Gemeenschap Rietmolen
Betreft: kansen herbestemming kerk in Rietmolen
Datum: 5 november 2021

Geachte raadsleden en college,

De kerk in Rietmolen is een Rijksmonument en een zeer bijzonder gebouw. Op korte termijn zal de kerk aan de eredienst worden onttrokken en komt het gebouw leeg te staan. Om die reden is een Visiegroep Kerk, bestaande uit inwoners van Rietmolen bezig met een onderzoek naar de herbestemming van onze kerk. Zij hebben vorig jaar een enquête gehouden in het dorp over de herbestemming van het gebouw. Hieruit kwam naar voren dat de gemeenschap veel waarde hecht aan het gebouw en dit monument graag voor het dorp wil behouden. Een maatschappelijke invulling heeft de voorkeur, waardoor deze voor iedereen toegankelijk blijft.

Onder leiding van een door ons aangestelde werkgroep is in 2019 gewerkt aan een nieuw dorpsplan voor Rietmolen. Hierin worden de kansen en ambities voor het dorp beschreven en vastgelegd. Dit dorpsplan is samen met de gemeenschap van Rietmolen tot stand gekomen en is in 2020 opgeleverd. Het plan is door ons en door de gemeente Berkelland positief ontvangen. In het dorpsplan staan o.a. de volgende onderwerpen:

- Thema voorzieningen. We zijn trots op onze voorzieningen maar hebben daar ook zorgen over. In dat kader is o.a. de wens geuit om een alternatieve invulling te geven aan ons kerkgebouw.
- Thema onderwijs. Rietmolen mag zich verheugen in een goed draaiende basisschool. Om dit te behouden wordt een integrale inspanning van gemeente, schoolbesturen en ouders gevraagd. Samenwerking is een sleutelwoord;
- Thema wonen. Er is een tekort aan woningen voor starters. Voor ouderen zijn geen passende woningen beschikbaar. Een passend woningaanbod is belangrijk voor de leefbaarheid in Rietmolen. Bouwen naar behoefte.

Toen wij dit jaar hoorden over de verbouwplannen van school ontvouwden zich zomaar opeens prachtige kansen! De school verhuizen naar de kerk en kinderen onderwijs geven op een prachtige plek. Dit plan biedt tevens nieuwe mogelijkheden voor inbreiding met woningen in het centrum van Rietmolen op de locatie van de huidige school. In onze ogen een absolute win-win situatie. Een plan dat perfect past binnen ons dorpsplan en die meerdere kansen invult.

Na de zomer is een werkgroep bestaande uit de gemeente, het schoolbestuur Stichting Keender en de visiegroep gezamenlijk aan de slag gegaan om de twee opties verder te onderzoeken: het plan school in kerk en verbouw van de huidige school. Beide pannen zijn op 27 september door partijen gezamenlijk gepresenteerd in de kerk. De conclusie die door de werkgroep werd getrokken is dat beide plannen voldoen aan de onderwijsvisie van school.

Als Gemeenschap Rietmolen zijn we heel enthousiast over het plan school in kerk. Maar draagvlak uit het dorp is nog belangrijker. Om te weten of er draagvlak is voor dit idee hebben we onlangs een enquête gehouden. Op een inwonertal van circa 1.200 mensen hebben we 330 reacties ontvangen. Dat aantal geeft aan dat het onderwerp leeft onder inwoners van Rietmolen. Op de vraag: "Wat vindt u van het plan voor school in de kerk?" hebben wij de volgende antwoorden ontvangen:

| Antwoord | Aantal stemmen | Percentage van de stemmen |
|--------------------------|----------------|---------------------------|
| 1. Nee, geen goed idee | 48 | 14% |
| 2. Een minder goed plan | 8 | 2% |
| 3. Neutraal | 10 | 3% |
| 4. Een goed plan | 31 | 9% |
| 5. Ja, een prachtig plan | 237 | 71% |

Uit de resultaten van de poll blijkt dat er draagvlak is onder de inwoners van Rietmolen die hun stem hebben uitgebracht. Door deze uitkomst voelen we ons gesterkt dat het idee "school in kerk" een prachtig plan is! Het zelfs veel meer is dan dat omdat:

- we een prachtige invulling hebben voor het kerkgebouw waardoor deze een publieke functie voor het dorp kan behouden. Naast de maatschappelijke functie van school biedt dit ook mogelijkheden voor een publieke functie voor de gemeenschap (voorstellingen, presentaties e.d. buiten schooltijd);
- het een prachtige inbreidingslocatie biedt met kansen voor woningen voor ouderen en jongeren;
- de school in de kerk meer ruimte biedt dan een verbouwde school.

Wel vinden wij het belangrijk dat bij een eventuele uitwerking van het plan voor de school in de kerk een integraal plan wordt gemaakt voor het hele gebied. Veiligheid, ruimtelijke kwaliteit, ruimte voor de markt, een fijn school/speelplein en een dorps en open karakter vinden wij in ieder geval heel belangrijk.

Wat als het niet doorgaat? Een andere alternatieve bestemming voor het kerkgebouw hebben we tot heden niet gevonden. Daardoor dreigt leegstand. Of erger nog: een bestemming die op geen enkele wijze bijdraagt aan het welzijn van ons dorp. De school zal haar plan tot nieuwbouw voortzetten maar het zal leiden tot een aanmerkelijk kleiner gebouw waar veel minder ruimte beschikbaar is. Ongetwijfeld kunnen we grond vinden voor nieuwbouw maar dit gaat mogelijk ten koste van natuur en landschap.

Zien wij dan geen beren op de weg? Natuurlijk vinden wij dit plan een uitdaging. Er moet een nieuwe werkgroep opgericht worden die het beheer van het kerkgebouw op zich gaat nemen. Dit is een serieuze taak die inzet en inspanning vraagt. Met het draagvlak dat de inwoners van Rietmolen hebben uitgesproken is dit zeker mogelijk. Sterker nog: wij willen ons ervoor inzetten om een dergelijke werkgroep samen te stellen.

Wij hebben daarnaast gemerkt dat het bestuur van Stichting Keender liever op de huidige plek wil blijven en niet zou willen verhuizen naar de kerk. Wij nemen hun zorgen serieus en staan er voor open om, samen met de werkgroep die de alternatieve invulling voor het kerkgebouw heeft onderzocht, bezwaren te verkennen en mee te denken in oplossingen.

In de maand november komt het onderwerp school in kerk aan bod in de commissie ruimte en later in de gemeenteraad. Via deze brief willen wij u laten weten dat wij geloven in het plan "school in kerk". We willen ons hier sterk voor maken omdat het absoluut tot een win-win-win situatie leidt en het de leefbaarheid van Rietmolen ten goede zal komen. Daarom vragen wij u om steun en inzet voor dit plan als het in de commissie en de raad wordt besproken.

Zoals in het dorpsplan staat: om voorzieningen te behouden wordt een integrale inspanning van gemeente, schoolbesturen, inwoners en ouders gevraagd. Samenwerking is het sleutelwoord.

Namens Stichting Gemeenschap Rietmolen,

Patriek Piepers,
Voorzitter

Rietmolen, 14 oktober 2021

Beste leden van het college, leden van het bestuur van Keender en commissie- en raadsleden,

Allereerst willen wij u graag bedanken voor de kans die wij van u gekregen hebben, om de haalbaarheid van een school in onze H. Caeciliakerk te onderzoeken. Dit heeft een werkgroep, bestaande uit een afvaardiging van St. Keender (Marloes Ribbers, René Grote Beverborg, Lotte ter Braak en Erwin Boerrigter) samen met een afvaardiging van onze visiegroep (Rob Spikker en Niels Somsen), in de afgelopen 4 maanden onder begeleiding van Henkjan Kok (procesbegeleider namens Gemeente Berkelland) gedaan. Als betrokken inwoners van Rietmolen en lid van de visiegroep zijn wij trots op het eindresultaat van dit onderzoek en willen wij een ieder bedanken die hierin een bijdrage heeft gehad!

Op 8 oktober jl. hebben wij van Henkjan Kok, een eindverslag ontvangen wat betreft de 'Impressie en eindconclusie van de werkgroep 'Onderzoek haalbaarheid St. Jozefschool in de kerk van Rietmolen'. Een neutraal verslag waar wij ons als visiegroep aardig in konden vinden. Door de aanvullingen op het stuk van Henkjan door school/St. Keender, wordt de impressie en eindconclusie eenzijdig belicht, reden waarom wij ons niet kunnen vinden in het stuk dat op 11 oktober aan de bestuurder en wethouder is verstrekt. Wij achten het daarom wenselijk u middels dit schrijven mee te nemen in onze zienswijze.

Om te beginnen begrijpen wij heel goed dat wij de directie van school en het bestuur van Keender eerder dit jaar hebben overvallen met ons plan, om de school in de kerk te realiseren. Het plan waar zij lange tijd aan gewerkt hebben en waar zij blij van worden, staat namelijk al bijna in de startblokken om verwezenlijkt te worden. Dit in tegenstelling tot ons plan, dat niet alledaags is en daardoor voor alle partijen een uitdaging vormt. Een mooie uitdaging en unieke kans voor alle partijen, waarmee we de leefbaarheid van Rietmolen op alle fronten een nieuwe impuls zouden kunnen geven. Daarbij vooropgesteld dat de kinderen van de St. Jozefschool ook in ons kerkgebouw goed onderwijs kunnen volgen, in een goed leefklimaat en passend binnen de onderwijsvisie van Keender. Dat is te allen tijde ons uitgangspunt geweest en dat is het nog steeds.

Dat wij trots zijn, en ook St. Keender **trots*** zou moeten zijn, op het eindresultaat van het plan van een school in de kerk, dat gepresenteerd is tijdens de informatieavond van 27 september jl., heeft er alles mee te maken dat het ons gelukt is! Het is ons **samen*** gelukt het plan van een school in de kerk zo vorm te geven dat het ruimte biedt om **kwalitatief goed*** onderwijs te bieden, zoals geformuleerd in de onderwijskundige visie van St. Keender. Een plan dat tot stand is gekomen vanuit onze gezamenlijke **verantwoordelijkheid*** voor de gehele samenleving van Rietmolen. Dat maakt het plan van de St. Jozefschool in de H. Caeciliakerk wat ons betreft een waardevol en volwaardig plan in het algemeen belang van Rietmolen, niet alleen nu maar ook in de toekomst! Het zet Rietmolen letterlijk en figuurlijk in **beweging!***

*** De kernwaarden van de St. Jozefschool.**

Het belang vanuit de verschillende partijen bekeken:

Het belang van (de kinderen van) de St. Jozefschool:

De kinderen krijgen onderwijs in een uniek gebouw, een gebouw dat kenmerkend is voor hun dorp, met een geschiedenis en een verhaal waar zijzelf, evenals veel (voor)ouders, deel vanuit maken. Het heeft alles te maken met hun ontwikkeling; met wie zij zijn, waar zij vandaan komen en waar zij opgroeien!

De school in de kerk is een 'jas op de groei' en daarmee dus groter en beter dan de 'passende jas' als het plan van St. Keender. Het past nu, maar zou dus ook passen bij een groeiend kinderaantal. Het is al jarenlang een gegeven dat de jeugd van Rietmolen graag in Rietmolen blijft wonen, mits daar natuurlijk kans voor is. We hoeven u niet te vertellen wat jonge gezinnen betekenen voor de leefbaarheid van Rietmolen en daarmee voor het bestaan van school. Dit gaat hand in hand samen!

Stel dat het kinderaantal daalt, dan kunnen wij vanuit onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor ons dorp ook andere partijen benaderen om in het gebouw te participeren. Het gebouw is multifunctioneel en daarmee erg flexibel!

Door multifunctioneel gebruik van de kerk kan de school beschikken over extra ruimte. Bovendien zal de samenwerking in dit gebouw de onderlinge band tussen school en gemeenschap versterken.

Hoewel de tijd die wij kregen kort was, hebben we met de inspanning van de gehele werkgroep een plan weten te realiseren van een school in de kerk dat goed past binnen de onderwijsvisie van St. Keender. Het plan voldoet aan alle normen, eisen en wensen voor een kwalitatief goed schoolgebouw. Het kerkgebouw behoudt haar mooie en karakteristieke vormen en kenmerken; binnenin het gebouw wordt door aanpassing van de ramen voldoende daglicht gecreëerd, is de ventilatie en verwarming goed op orde en wordt rekening gehouden met galm.

Een inspirerend nieuw schoolgebouw met een bijzondere geschiedenis en een inmiddels veelbesproken knalgele glijbaan!

Het belang van de samenleving van Rietmolen:

Een school in de kerk betekent voor Rietmolen een nieuwe impuls voor de leefbaarheid van ons dorp. Op de vrijkomende ruimte van de huidige school kunnen meerdere bouwkvelds gerealiseerd worden. De wens van een heel aantal inwoners, jong en oud, om in Rietmolen te kunnen blijven wonen kan hiermee worden ingewilligd. Dit komt niet alleen het leerlingaantal van de St. Jozefschool ten goede, maar ook onze verenigingen.

Ten opzichte van het plan van St. Keender, heeft het plan van een school in de kerk, dus een significante meerwaarde voor ons dorp en daarmee voor de toekomst van de inwoners van Rietmolen!

Het bestuur van St. Gemeenschap Rietmolen aangegeven ons plan te ondersteunen. Omdat zij het belangrijk vinden dat zij zich hierbij gesteund voelen door de inwoners van Rietmolen, hebben zij hiervoor een enquête/poll uitgezet. Zij hopen de uitkomsten hiervan eind oktober met u te kunnen delen.

Het belang van het gebouw van de H. Caeciliakerk:

Eind 2020 hebben wij als visiegroep een enquête gehouden als input voor ons onderzoek naar een goede herbestemming van ons kerkgebouw. Uit de resultaten hiervan blijkt dat de inwoners het kerkgebouw wensen te behouden voor de samenleving, mits dat financieel haalbaar is, deze toegankelijk blijft voor inwoners en de herbestemming geen concurrent voor onze Dorpsaccommodatie zal zijn. Het merendeel van de inwoners wenst een herbestemming met een maatschappelijke functie (zorg, kinderopvang, school(functie)), een culturele bestemming of appartementen voor senioren of jongeren. Naast het belang van openbare toegankelijkheid, wordt het woningtekort in Rietmolen vaak als reden genoemd. Een groot deel van de inwoners is bereid om als vrijwilliger en/of financieel bij te dragen aan de instandhouding van het kerkgebouw, wanneer het gebouw haar openbare karakter zal behouden.

De wens van Rietmolen is duidelijk en te begrijpen. Wel beseffen wij ons terdege dat het lastig is om op basis van deze uitkomsten een goede en passende invulling te vinden, dat ook voor de toekomst voldoet!

Mocht blijken dat de school in de kerk, ondanks al onze inspanningen, tijd en energie, niet naar de kerk kan, dan zien wij het somber in. U heeft ons toegezegd om ons in dat geval te willen helpen met een haalbaarheidsonderzoek naar een herbestemming van ons kerkgebouw, maar wij zijn ervan overtuigd dat een mooiere en betere herbestemming in het belang van onze samenleving **niet** zal worden gevonden. Een realisatie van de St. Jozefschool in het gebouw van de H. Caeciliakerk is een unieke kans, die we met beide handen nu moeten aangrijpen!

Het belang van gemeente Berkelland:

Als we kijken naar de financiële kant van beide plannen, kunnen we ook bij de 'passende jas' geen sluitende exploitatie terug vinden na de verbouwing, hiervan is niets inzichtelijk gebracht ten tijde van de beoordeling van beide plannen. Plan 'school in de kerk', weet een sluitende exploitatie begroting op tafel te leggen, voor de komende 30 jaar. Voor wat betreft de investeringsbegroting, zal het plan van de school in de kerk een wat grotere investering vragen van de gemeente, dan de verbouw van de school. Daar staat tegenover dat de gemeente een last minder heeft van een te onderhouden gebouw, aangezien de op te richten Stichting het kerkgebouw tot zich neemt, incl. het onderhoud. De grootste wisselwerking voor de gemeente, zouden de opbrengsten zijn van de te verkopen bouw kavels (18 stuks zoals getekend) op de huidige schoollocatie. Een mooie inbreidingslocatie waarmee Rietmolen voor de toekomst (en uitbreiding kinderen in de school) voorzien lijkt te zijn van voldoende woningbouw. Daarnaast zal het gehele plan (kerk en inbreidingslocatie) ten goede komen aan het aangezicht van de dorpskern van Rietmolen.

Tot slot:

In de tijd dat wij op de basisschool zaten is ons geleerd om samen te werken en soms zelf een stapje terug te doen om het grotere belang te dienen. Als betrokken inwoners van Rietmolen hopen wij dat middels dit schrijven het grotere belang voor Rietmolen duidelijk is geworden. Een groter belang, dat zoals blijkt, ook het eigen belang van de St. Jozefschool kan dienen.

De 'Impressie en eindconclusie van de werkgroep 'Onderzoek haalbaarheid St. Jozefschool in de kerk van Rietmolen' en dit schrijven resumerende, komen wij tot de volgende vraag die alleen St. Keender ons inziens kan beantwoorden:

Waarom vasthouden aan het plan van school, terwijl aangegeven wordt dat beide plannen goed passen binnen de onderwijsvisie van St. Keender (het plan van school vanwege de vorm van het gebouw iets beter), terwijl het plan van de school in de kerk zoveel meerwaarde heeft voor de huidige en toekomstige samenleving van Rietmolen?

Alles bij elkaar opgeteld willen wij de directie St. Jozefschool en het bestuur van St. Keender nogmaals vragen om samen met ons en vóór de inwoners van Rietmolen, van jong tot oud, deze unieke kans op te pakken. Wij hopen voor de toekomst van Rietmolen, dat onze samenleving op de steun van u allen kan rekenen!

Dank voor uw aandacht! Uiteraard zijn wij bereid om deze zienswijze mondeling aan u toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Namens de visiegroep Toekomst H. Caeciliakerk

Johnny Lankheet
Voorzitter

C: Henkjan Kok

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

De gemeenteraad van de gemeente
Berkelland

Zaaknummer : 142587
Onderwerp : Sint Jozefschool Rietmolen
Verzonden : 23 DEC. 2021

Geachte gemeenteraad,

In uw commissievergadering Bestuur en Sociaal van 7 december heeft u onze raadsbrief over het proces IHP onderwijs project Sint Jozefschool in Rietmolen besproken. U vroeg daarbij om inzage in de al bekende financiële informatie over de optie 'school in kerk'.

Wethouder Bosman heeft u toegezegd deze informatie te verstrekken als de opstellers ervan hiermee instemmen. Dat is het geval voor wat betreft bijgaande informatie die dateert van 26 november 2021 Voor wat betreft de optie "passende jas" is u door de Stichting Keender al (financiële) informatie aangeboden, die wij voor de volledigheid ook bij deze brief gevoegd hebben.

Wij hebben betreffende informatie nog niet geanalyseerd of beoordeeld. Wij zijn bezig met de voorbereiding van een raadsvoorstel over dit onderwerp. We zullen de opties 'school in kerk' en 'passende jas' met elkaar vergelijken en tegen elkaar afwegen. We zullen u ons voorstel zo spoedig mogelijk en naar onze verwachting begin 2022 aan u voorleggen.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris,

de burgemeester,


M.N.J. Broers.


drs. J.H.A. van Oostrum.

Kopie aan:
- Archief

Bijlagen:

- 211126 Toelichting begroting school in kerk St Jozef Rietmolen
- 211116 Aanvullende documentatie Renovatie basisschool St Jozef Rietmolen

Memo

Aan Visiegroep Toekomst Kerk Rietmolen
Van Johnny Lankheet
Datum 26 november 2021
Referentie 20211003begroting
Betreft Toelichting begroting school in kerk

Dit memo geeft een toelichting op:

1. Investeringsbegroting
2. Financieringsbegroting
3. Resultaatbegroting

Ad. 1 Investeringsbegroting

De commissie van de Paulus en Ludger Parochie, samengesteld door de personen Hans de Graaf en Henk Bos, hebben tijdens de diverse gesprekken aangegeven dat de Parochie zeer enthousiast is om medewerking te gaan verlenen aan de realisatie van de school in de kerk. Het Parochiebestuur vindt het bijzonder mooi dat hiermee een invulling voor het kerkgebouw wordt gevonden, welke een brede betekenis geeft aan de samenleving in het kerkdorp Rietmolen. Kerk is als gemeenschap samenkomen. School is waar kinderen van de gemeenschap Rietmolen samenkomen en leren. Hoe bijzonder is het dan dat je dit kunt combineren en de kinderen een plek kunt bieden in het hart van het dorp. Uitgangspunt voor de overname van het kerkgebouw is het symbolische bedrag van € 1,00. Zie ook bijgevoegde schriftelijk verklaring met deze goedkeuring.

Naast het kerkgebouw staat nog de garage in combinatie met de aula. De opstal van de aula is door middel van het recht van opstal reeds eigendom van Stichting Aula. In de opzet van dit plan is als uitgangspunt genomen om de ondergrond van garage en ondergrond van de aula, samen met de opstal van de garage, ook voor een symbolisch bedrag van € 1,00 over te dragen.

De bedragen voor de investering in en rondom het kerkgebouw zijn door deskundigen uit de bouw, het installatiewerk samen met de architect bepaald. Hierbij is op voorhand niet te voorzichtig gecalculeerd. Hierbij is alle inrichting voor de school volledig meegenomen. Dus de investeringsbedragen zitten bij in deze calculatie. Daarbij is hiervoor vanuit de school bij de financieringsbegroting ook de eigenmiddelen van de school ingebracht. Optie zou kunnen zijn om deze investeringen eruit te halen, echter dan vallen ook de inbreng van de eigen middelen van school weg omdat zij deze dan zelf dienen te verrichten. Per saldo geen effect. Afgezet ten opzichte van verbouwen van de bestaande school, zou school dit ook stoppen in een gebouw dat niet hun eigendom is. Dus op dit punt is er geen verschil.

Totale investering is inclusief omzetbelasting begroot op € 1.665.565. Actueel prijspeil 25/26 november 2021. Zie bijgevoegde actuele offertes.

Ad. 2 Financieringsbegroting

Als basis vertrekpunt is het investeringskrediet genomen dat gelijk is aan hetgeen de school vraagt van de gemeente Berkelland € 1.045.740. Het bedrag na aftrek van hetgeen school als eigen middelen inbrengt. Zoals bij investeringsbegroting reeds benoemd, dit is zowel in de kerk als bij verbouwing school identiek .

Het zijn uitgaven in roerende zaken, welke geplaatst worden in een gebouw welke geen eigendom zijn van school. De investeringsbedragen zijn inclusief deze roerende zaken. Daarom ook in de financieringsopzet deze eigen middelen van school meegenomen.

Totale benodigde middelen voor de investering bedraagt € 1.665.565. Na aftrek van eigen middelen school € 150.000 en hetzelfde gevraagde investeringskrediet ad. € 1.045.740, resteert een bedrag van € 469.875.

Door de school te integreren in de kerk, ontstaat de mogelijkheid voor inbreiding met 18 wooneenheden. Dit geeft een grote meerwaarde/opbrengst voor de gemeente Berkelland. Dit is vrijgemaakt kapitaal dat reeds is vastgelegd in grond, welke opnieuw besteed/vastgelegd kan worden. Hiervoor geen middelen van de bestaande begroting van de gemeente Berkelland nodig.

De bijdrage van school aan eigen middelen in beide plannen is gelijk. Hierbij staat dat de werkgroep Toekomst Kerk Rietmolen een enorme extra prestatie levert ten opzichte van de school in het eigen verbouwingsplan. Deze extra prestatie biedt hierbij de leefbaarheid van het dorp een boost door het behoud van het kerkgebouw voor de gemeenschap, de mogelijkheden voor inbreiding met 18 wooneenheden en een upgrade van het dorpshart.

Op dit moment beschikken we nog niet over toezegging vanuit de diverse subsidieregelingen. Denk hierbij aan de mogelijkheden vanwege Rijksmonument, daarnaast Steengoed en overige regelingen welke leefbaarheid stimuleren bij een kerkdorp.

In het verleden is er een actie geweest vanuit het kerkdorp om het bestaande schoolplein te renoveren. Vanuit deze actie zijn er nog liquide middelen aanwezig welke kunnen bijdrage aan de financieringsopzet.

Ook de SUVIS regeling zal in een vervolgfase, samen met de gemeente Berkelland, nader worden bekeken tot wat de mogelijkheden zijn. Het gaat vooral om de financiering van bouw- en installatiekosten. In samenspraak met de gemeente Berkelland zeker het onderzoeken waard. Deze posten gezamenlijk zijn begroot op € 150.000.

Door deze subsidie regelingen en overige potjes is niet het gevraagde investeringskrediet ad. € 1.045.740 nodig van de gemeente Berkelland maar € 895.740. Uitgangspunt is een renteloze lening met een aflossingstermijn van 40 jaar.

Dit afgezet tegen de verbouwing van school waarbij de gemeente Berkelland de middelen investeert, en daarvan geen terugbetaling in de vorm van aflossing krijgt.

Als zekerheid kan een hypotheek worden gevestigd op het pand ten behoeve van de gemeente Berkelland. Mocht toch de exploitatie in de toekomst lastig worden, dan heeft de gemeente Berkelland de waarde van het gebouw, met de bestemmingsmogelijkheden en binnenruimtes, als dekking voor hetgeen aan krediet op dat moment nog niet is afgelost en voor de dekking van de eigen middelen welke zijn ingebracht.

Ad. 3 Resultaatbegroting

Voor de gebruikers, Keender, BSO en peuterclub gaan we uit van dezelfde bedragen/vergoeding zoals deze nu worden betaald.

De eerste jaren zal de kerk voor een deel gebruik blijven maken van een deel van het gebouw. Zij hebben hiervan ook aangegeven hiervoor voor de genoemde periode zekerheid te willen geven. Aangezien het een multifunctioneel gebouw is, met afgeschermdes ruimtes voor de school, is het mogelijk om ook andere activiteiten te exploiteren. Hiervoor een overige opbrengst in de begroting meegenomen. Het gaat hierbij dus niet om de schoolruimtes, deze zijn afgesloten. De toegang tot de overige ruimtes zal hiervan afgezonderd zijn, dit ook ter bescherming van de schoolspullen. Buiten de afgesloten schoolruimtes zijn er ruime overige ruimtes waar school ook gebruik van kan maken. Dit biedt extra mogelijkheden. Tevens biedt het in de toekomst groeimogelijkheden zonder extra verbouwingen mocht dat voor school wenselijk zijn.

Ten aanzien van de kosten is gekeken naar de kosten welke in het verleden zijn geweest. Deze zijn als lijn doorgetrokken naar de toekomst. Energiekosten zijn geschat op basis van de investering welke op energie besparende wijze zullen plaatsvinden. Het kerkgebouw is aan de buitenkant in zeer goede staat. Het is een rijksmonument. Net als bij het grote onderhoud dat in de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden, zijn hiervoor ook subsidieregeling van toepassing. In begroting voor Rijksmonumenten kan 1x per 6 jaar een beroep op de BRIM-regeling worden gedaan. 50% voor klein onderhoud

Op basis van de genoemde uitgangspunten is een sluitende exploitatie mogelijk.

INVESTERINGSBEGROTING

| | € | € |
|--|-------------|------------------|
| <u>AANKOPEN</u> | | |
| - Kerkgebouw | 1 | |
| - Pastoriewoning | 0 | |
| - Aula ondergrond | 1 | |
| <i>Totaal aankopen</i> | <hr/> | 2 |
| <u>INVESTERINGEN</u> | | |
| - Architect, constructeur, EPG, Beng Berekening en voorbereiding | 55.000 | |
| - Nieuwe aansluiting, water/stroom /infra | 5.000 | |
| - Sloopwerkzaamheden algemeen/doorbraken t.b.v. kozijnen | 70.000 | |
| - Nieuwbouw gymlokaal achterzijde | 115.000 | |
| - Kozijnen, glas, deuren, schuifwanden | 145.000 | |
| - Hout skelet bouw wanden, tussenwanden, binnendeuren | 40.000 | |
| - Balklagen en vloeren, lokalen, toiletten, incl. plafonds | 55.000 | |
| - Staalwerkzaamheden constructief t.b.v. balk lagen. | 20.000 | |
| - Trappen/vide | 7.500 | |
| - Tegelwerkzaamheden | 40.000 | |
| - Stukadoors werkzaamheden | 27.500 | |
| - Installatie werkzaamheden, ventilatie, alarm, cv en elektra | 516.500 | |
| - Schilderwerkzaamheden | 65.000 | |
| - Vloerafwerking | 55.000 | |
| - Interieur/aankleding | 45.000 | |
| - Akoestiek beheersing | 50.000 | |
| - Keukenblok | 15.000 | |
| - Aankleding buiten/binnen speelplaats | 25.000 | |
| - Onvoorzien | 25.000 | |
| - | 0 | |
| - | 0 | |
| - | 0 | |
| - | 0 | |
| <i>Totale investeringen excl. BTW</i> | <hr/> | 1.376.500 |
| Bij: Omzetbelasting | | 289.065 |
| TOTALE INVESTERINGSBEGROTING | <hr/> <hr/> | 1.665.565 |

| | | | |
|-------------------|----|----|------|
| <u>BSO</u> | m2 | m2 | m2 |
| | | | 61,4 |

Beneden

| | | | |
|------------------|-------------|-------|--|
| Trapopgang | 11,6 | | |
| Woonkeuken | 13,5 | | |
| Entree | 15,3 | | |
| Kantoor/spreek | 8,8 | | |
| Kantoor/spreek | 14,7 | | |
| Toiletten | 11,2 | | |
| Groepsruimte 1-2 | 58,6 | | |
| Groepsruimte 3-4 | 60,6 | | |
| Groepsruimte 5-6 | 56,9 | | |
| Groepsruimte 7-8 | 58,4 | | |
| Berging/werkplek | 6,4 | | |
| Berging/werkplek | 6,3 | | |
| Algemene ruimte | 80,6 | | |
| Entree | 6,6 | | |
| Toiletten | 5,0 | | |
| Miva-toilet | 4,1 | | |
| Berging | 11,1 | | |
| Berging | 2,8 | | |
| Werkkast | 3,4 | | |
| Speelplein | 47,3 | | |
| Berging | 8,7 | | |
| Gymlokaal | <u>84,8</u> | | |
| | | 576,7 | |

Boven

| | | | |
|------------------|-------------|--------------|--------------|
| Brug | 8,4 | | |
| Spreekruimte | 33,8 | | |
| Ontwikkelplein | 35,3 | | |
| Multif. Ruimte | 31,9 | | |
| Multif. ruimte | 31,0 | | |
| Balkon | 33,0 | | |
| Balkon | 32,2 | | |
| Personeelsruimte | 44,3 | | |
| Overloop | <u>13,3</u> | | |
| | | <u>263,2</u> | |
| | | | <u>839,9</u> |
| | | | <u>901,3</u> |

Tarieven:

| | € | Eenheid | Totaal |
|---|--------|---------|--------|
| MI bijdrage St. Keender | | | 44.524 |
| - m2 vergoeding onderhoud onderwijs van Gemeente | 12,50 | 839,9 | 10.499 |
| - m2 vergoeding BSO over 10 dagdelen | 70,00 | 61,4 | 4.298 |
| - m2 vergoeding peuterclub over 2 dagdelen | 14,00 | 61,4 | 860 |
| - vergoeding kerk voor ruimte gedurende 10 jaar per maand | 416,67 | 12,0 | 5.000 |



Aan de Visiegroep Toekomst Kerk Rietmolen,

Groenlo, 19-11-2021.

Onderwerp: Levering kerkgebouw te Rietmolen.

Geachte leden van de Visiegroep,

Wij hebben met u diverse keren gesproken over uw plan om het kerkgebouw te Rietmolen te bestemmen voor de plaatselijke Basisschool St.-Jozef. Dat deden wij omdat in het beleid van het Parochiebestuur van de HH. Paulus en Ludger het kerkgebouw wordt onttrokken aan de goddelijke eredienst. Uw plan is ook besproken met het Aartsbisdom Utrecht op 1 november 2021. Voor een herbestemming van een kerkgebouw is het parochiebestuur mede afhankelijk van een machtiging van het Aartsbisdom.

De interne gesprekken van het Parochiebestuur en het overleg met het Aartsbisdom overziende kunnen wij u mededelen dat voor de huisvesting van de Basisschool St.-Jozef het monumentale kerkgebouw, gezichtsbepalend voor Rietmolen, kan worden overgedragen voor € 1,-. (één Euro) kosten koper aan een in goed overleg te bepalen organisatie. Wij beoordelen deze overdracht en de spin-off ervan als een belangrijke bijdrage aan de versteviging van de vitaliteit van Rietmolen.

Wij merken overigens wel op dat de Parochie HH. Paulus en Ludger in deze tijden van kerkverlating in de hele Oost-Achterhoek voor een grote uitdaging staat. Ook in financiële zin. Ter compensatie van de symbolische overdracht van het kerkgebouw willen wij in overleg treden met de gemeente Berkelland over een wijziging van het bestemmingsplan voor een gedeelte van de grote pastorietuin; (dit is in diverse overleggen aan de orde geweest).

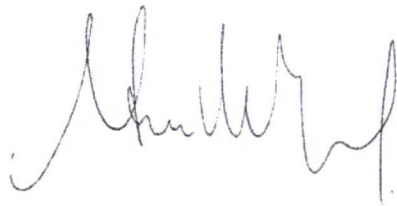
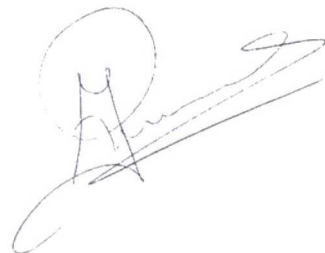
Er is een aantal partijen betrokken bij uw plan. Het Parochiebestuur acht het wenselijk hierbij betrokken te blijven om in goed overleg dit alles te kunnen realiseren. U kunt hiervoor verder contact opnemen met de heren Bos en De Graaf, leden van de herbestemmingscommissie in onze parochie.

Wij wensen u alle goeds, doorzettingsvermogen en inspiratie,

Met Hoogachting,
Parochiebestuur HH. Paulus en Ludger,
Nieuwstad 12
7141 BD Groenlo.

Pastoor H.A.M de Jong, voorzitter.
vicevoorzitter.

J.G.M. Rosendaal,

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'H.A.M. de Jong'.A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'J.G.M. Rosendaal'.

Offerte

Basisschool St. Jozef

Pastoor C.M. van Everdingenstraat 24
7165 AK RIETMOLEN

Offertenummer20210076

Klantnummer: 525

Datum: 25-11-2021

Met onze dank voor uw aanvraag doet het ons genoegen om u de volgende offerte aan te mogen bieden voor:

Betreft: herinrichting St. Cecilia Kerk te Rietmolen incl. ingebruikname en overname pastorie huis

| Omschrijving | Datum | Aantal | Prijs (excl.) | Bedrag (excl.) | BTW |
|--|------------|--------|---------------|----------------|------|
| Architect, constructeur, EPG, Beng berekening en voorbereiding | 25-11-2021 | 1 | € 55.000,00 | € 55.000,00 | 21 % |
| Nieuwe aansluiting water, stroom en infra | 25-11-2021 | 1 | € 5.000,00 | € 5.000,00 | 21 % |
| Sloopwerkzaamheden algemeen, doorbraken t.b.v. kozijnen | 25-11-2021 | 1 | € 70.000,00 | € 70.000,00 | 21 % |
| Nieuwbouw gymlokaal achterzijde | 25-11-2021 | 1 | € 115.000,00 | € 115.000,00 | 21 % |
| Kozijnen, glas, deuren, schuifwanden | 25-11-2021 | 1 | € 145.000,00 | € 145.000,00 | 21 % |
| Hout skelet bouw wanden, tussenwanden, binnendeuren | 25-11-2021 | 1 | € 40.000,00 | € 40.000,00 | 21 % |
| Balklagen en vloeren, lokalen, toiletten, incl. plafonds | 25-11-2021 | 1 | € 55.000,00 | € 55.000,00 | 21 % |
| Staalwerkzaamheden constructief t.b.v. balk lagen | 25-11-2021 | 1 | € 20.000,00 | € 20.000,00 | 21 % |
| Trappen/vide | 25-11-2021 | 1 | € 7.500,00 | € 7.500,00 | 21 % |
| Tegelwerkzaamheden | 25-11-2021 | 1 | € 40.000,00 | € 40.000,00 | 21 % |
| Stukadoors werkzaamheden | 25-11-2021 | 1 | € 27.500,00 | € 27.500,00 | 21 % |
| Installatie werkzaamheden, ventilatie, alarm cv en elektra | 25-11-2021 | 1 | € 516.500,00 | € 516.500,00 | 21 % |
| Schilderwerkzaamheden | 25-11-2021 | 1 | € 65.000,00 | € 65.000,00 | 21 % |
| Vloerafwerking | 25-11-2021 | 1 | € 55.000,00 | € 55.000,00 | 21 % |
| Interieur/aankleding | 25-11-2021 | 1 | € 45.000,00 | € 45.000,00 | 21 % |
| Akoestiek beheersing | 25-11-2021 | 1 | € 50.000,00 | € 50.000,00 | 21 % |



Kieft 12
7151 HZ EIBERGEN
T (0544) 37 15 39
M 06-53 89 37 26

rob@spikkerbouw.nl
www.spikkerbouw.nl
KvK Arnhem
nr. 59 428082

BTW NL853479069B01
IBAN NL86 RABO
0114 3495 76

beroepsonderwijs  bedrijfsleven

| Omschrijving | Datum | Aantal | Prijs (excl.) | Bedrag (excl.) | BTW |
|--------------------------------------|------------|--------|---------------|----------------|------|
| Keukenblok | 25-11-2021 | 1 | € 15.000,00 | € 15.000,00 | 21 % |
| Aankleding buiten/binnen speelplaats | 25-11-2021 | 1 | € 25.000,00 | € 25.000,00 | 21 % |
| Onvoorzien | 25-11-2021 | 1 | € 25.000,00 | € 25.000,00 | 21 % |
| Subtotaal (excl. BTW) | | | | € 1.376.500,00 | |
| BTW 21 % over € 1.376.500,00 | | | | € 289.065,00 | |
| Totaal | | | | € 1.665.565,00 | |

Op alle offertes, opdrachten en overeenkomsten zijn van toepassing de algemene voorwaarden voor aanneming van werk 2013 (AVA 2013)

Rob Spikker B.V.
Kieft 12
7151 HZ EIBERGEN

Indicatie offerte kerk
Datum: 26-11-2021

Geachte heer, mevrouw

Hierbij doen wij u de indicatie offerte toekomen voor het installatiewerk van de te verbouwen kerk tot school in de H. Caeciliakerk te Rietmolen.

HWA en Binnen riool

Riool wc's - keukenblokken
HWA gymlokaal

€ 8000,00

Waterinstallatie

Koud waterleidingen naar wc's - keukenblokken - techniek
Warm water keukenblokken via close-in boiler

€ 7500,00

Sanitair

Sanitair toiletten

€ 10.000,00

Vloerverwarming

Vloerverwarming installatie in de gehele begane grond

€ 39.000,00

CV installatie met:

2 st. Luchtwarmtepompen
Open verdeler
Leidingwerk vloerverwarmingsverdeler
leidingwerk naar luchtbehandelingskast t.b.v. koelen
leidingwerk naar luchtbehandelingskast t.b.v. verwarmen

€ 105.000,00

Luchtbehandeling

Luchtbehandelingskast met GKW en CV plaatsen in de kerk boven de lokalen.

€ 75.000,00

Ventilatiekanalen

Rechthoekig kanaalwerk
Rondkanaalwerk
Regelkleppen
Ventielen
Plafondroosters
Akoestische slangen

€ 85.000,00

BETALINGSCONDITIES: 14 DAGEN NETTO

[P] HET OLLAND 30 • 7165 CD • RIETMOLEN
[A] MENTINKWEG 14a • 7481 WB • HAAKSBERGEN
[T] 0545 - 22 10 88 [F] 0545 - 22 10 87



| | | |
|---|---|--------------------------|
| Elektrische installatie | € | 100.000,00 |
| Verlichting | € | 30.000,00 |
| Brandmeld installatie | € | 10.000,00 |
| Inbraak installatie | € | 10.000,00 |
| Gebouwbeheersregeling | € | 25.000,00 |
| Hak-breek en sleufwerk | € | 5000,00 |
| Digitaal tekenwerk | € | 2000,00 |
| Onvoorziene kosten | € | 5000,00 |
| <u>Totale indicatie installatiewerk kerk</u> | € | <u>516.500,00</u> |

Wij vertrouwen erop u hierbij een passende aanbieding te hebben gemaakt.

Essink Technische Installaties
Dylan Essink / Leo Essink

BETALINGSCONDIETIES: 14 DAGEN NETTO

**Aanvullende documentatie Renovatie
basisschool St. Jozef te Rietmolen**



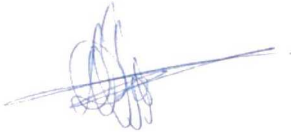
Geacht college, geachte commissieleden,

Op 11 november ontving u van stichting Keender een document met daarin informatie die van belang is voor de renovatie van basisschool St. Jozef te Rietmolen.

Intussen hebben wij niet stilgezeten en zijn belangrijke vraagstukken nader uitgewerkt en gespecificeerd. Hierbij stuur ik u deze aanvullende informatie.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er nog vragen zijn, neem dan gerust contact met mij op.

Met vriendelijke groet,



Debby Verhoeve
Voorzitter College van Bestuur, stichting Keender

Inhoudsopgave

Pentha Rho

Afweging ontwerpen vanuit onderwijsvisie St. Jozef

Blz. 4

Jan Schraven Advies

Voorwaarden huisvesting St. Jozef Rietmolen

Blz. 14

Thero

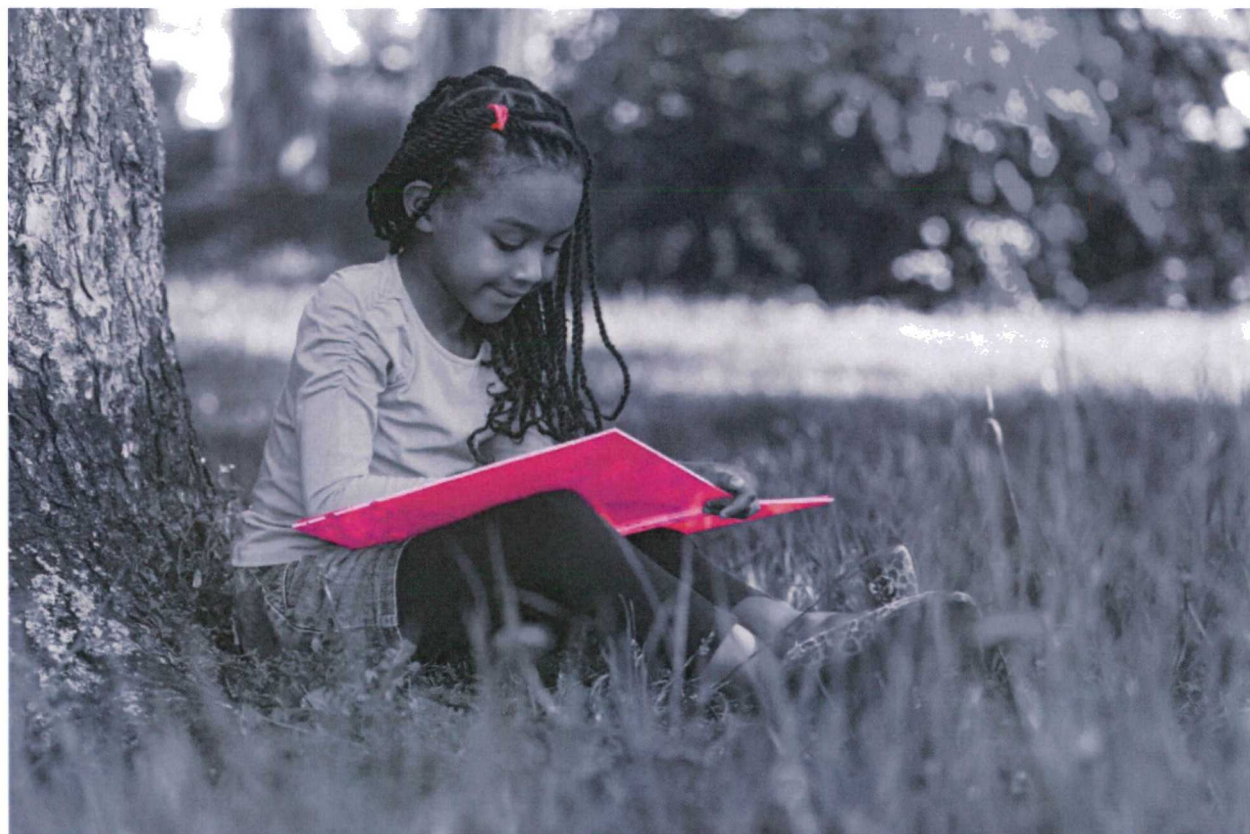
Toelichting Exploitatie 'passende jas' passend binnen MI vergoeding

Blz. 17

Thero

Toelichting extra kosten bij uitstel van renovatie

Blz. 18



Huisvestingsplannen Basisschool St. Jozef, Rietmolen

Datum 15 oktober 2021

Kenmerk U21568

Betreft **afweging ontwerpen vanuit onderwijsvisie St. Jozef**

1 Inleiding

In deze memo wordt kort teruggeblikt op de ontwikkelingen in het afgelopen jaar rondom de vorming van het plan 'passende jas'¹ en 'school in de kerk'² voor Basisschool St. Jozef. PentaRho heeft Basisschool St. Jozef begeleid in het proces van visie op onderwijs naar de huisvestingsvisie en de bijbehorende ruimtelijke en functionele eisen. Op basis van deze ruimtelijke en functionele eisen (voortvloeiend uit de visie op onderwijs) zijn beide ontwerpen beoordeeld. In hoofdstuk 4 is een afweging tussen beide ontwerpen gemaakt en geconcludeerd welk ontwerp vanuit de visie op onderwijs en de ruimtelijke en functionele eisen van Basisschool St. Jozef het meest passend is.

2 Historie

In september 2020 heeft de gemeenteraad het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Berkelland vastgesteld. Basisschool St. Jozef maakt in dit IHP onderdeel uit van fase 1. Beschreven staat dat de school technisch aan renovatie en een passende jas toe is. In samenwerking met huisvestings- en bouwmanagementbureau THERO zijn de mogelijkheden voor deze passende jas verkend. Het voornemen was om deze uitwerking op 22 juni jl. ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen.

In de tussentijd heeft de werkgroep toekomstvisie kerk, met als opdracht het vinden van een passende herbestemming voor de H. Caeciliakerk in Rietmolen, plannen ontwikkeld om de school in de kerk te huisvesten. Het ontwerp dat onder leiding van de werkgroep toekomstvisie kerk door ingenieursbureau St&S is opgesteld, sloot niet aan bij de onderwijskundige visie van Basisschool St. Jozef. Door de stapeling van twee groepsruimten en een multifunctionele ruimte in het midden van de kerk ontbrak de verbinding tussen de vier groepen, tussen de groepsruimten op de verdieping en de speel- en leerpleinen op begane grond en tussen de groepsruimten en buitenruimte (kernwaarden: samen en bewegen).

Het doel van het passende jas plan voor Basisschool St. Jozef, is de realisatie van een doelmatig en compact gebouw. Naast de beoogde exploitatievoordelen zorgt deze compactheid ook voor verbinding tussen alle geledingen binnen de school. De verbinding tussen alle geledingen ontbrak in het eerdere ontwerp van St&S. Samen met een afvaardiging van de werkgroep toekomstvisie kerk en de ontwerper vanuit St&S, is het ontwerp van Basisschool St. Jozef in de kerk vanaf juli 2021 herzien. Input voor deze herziene versie zijn de ruimtelijk-functionele eisen die het team van Basisschool St. Jozef met behulp van advies-bureau PentaRho op basis van haar onderwijsvisie heeft opgesteld. Deze eisen vormen een vertaling van de visie op onderwijs naar een visie op huisvesting en bestaan uit onderdelen van een Ruimtelijk-Functioneel Programma van

¹ Plan THERO

² Plan St&S

Eisen: huisvestingsconcept, relatieschema en ruimtestaat. Deze eisen/uitgangspunten vormen de input voor het ontwerp van de school in de kerk en het ontwerp van de school op haar huidige locatie (passende jas).

De geformeerde werkgroep, bestaande uit een afvaardiging vanuit Stichting Keender, de werkgroep toekomstvisie kerk, de architect van THERO en de ontwerper van St&S zijn aan de slag gegaan met de uitwerking van beide ontwerpen. Basisschool St. Jozef heeft met beide ontwerpers verschillende gesprekken gevoerd om haar ruimtelijke en functionele eisen zo optimaal mogelijk binnen de mogelijkheden van de locaties/gebouwen in te passen. Daarnaast zijn beide plannen op het gebied van financiën en duurzaamheid nader uitgewerkt.

Dit gezamenlijke en constructieve proces heeft geresulteerd in twee plannen die de werkgroep op 27 september jl. tijdens een informatiebijeenkomst heeft gedeeld met de inwoners van Rietmolen, de ouders van Basisschool St. Jozef en andere betrokkenen.

Na de informatiebijeenkomst is de werkgroep bijeengekomen om met behulp van een vooraf vastgesteld afwegingskader beide plannen te beoordelen en te komen tot een gezamenlijk gedragen voorkeursontwerp. Op 7 oktober jl. heeft de werkgroep ter inspiratie een bezoek aan de St. Plechelmusschool gebracht, die ook in een kerk (Hengelo) is gehuisvest. Vervolgens heeft de werkgroep beide plannen afgewogen.

3 Beoordeling beide ontwerpen

3.1 Ruimtelijke-functionele eisen

De vertaling van de wensen en eisen van de school (de ruimtelijke en functionele eisen op basis van onderwijsvisie) naar een ontwerp, is een bijzonder en tijdrovend proces. Het vraagt veel van beide ontwerpers om in een tijdsbestek van enkele maanden een uitgewerkt ontwerp, dat zo optimaal mogelijk bij de wensen en eisen van de gebruiker aansluit, te realiseren. Door de gelijktijdige ontwikkeling van twee ontwerpen zijn goede ideeën uitgewisseld die beide plannen naar een hoger niveau hebben getild. Vanuit het door de werkgroep vastgestelde afwegingskader zijn beide ontwerpen op de volgende aspecten (visie op onderwijs en ruimtelijke en functionele eisen) beoordeeld:

- aansluiting van ontwerp op visie op onderwijs;
- inpassing van gewenste relaties tussen ruimten vanuit visie op onderwijs in ontwerp (relatieschema);
- inpassing gewenste ruimtebehoefte vanuit visie op onderwijs in ontwerp (ruimte-staat).

Aansluiting van ontwerp op visie op onderwijs

De ontwikkeling van een nieuw schoolgebouw start altijd bij de visie op onderwijs van de school. Deze onderwijsvisie kan naar een huisvestingsvisie/-concept worden vertaald, opgebouwd uit verschillende huisvestingsprincipes. Op deze wijze kan een gebouw gerealiseerd worden dat het onderwijs faciliteert en passende plekken/ruimten biedt voor de school om inhoud aan haar visie op onderwijs te geven. De visie op onderwijs van Basisschool St. Jozef bestaat uit vijf kernwaarden: *samen, kwaliteit, trots, bewegen* en *verantwoordelijk*. Deze kernwaarden zijn door het team ontwikkeld, waarbij ook de input van ouders (ouderavond, 2018) is meegenomen.

In deze paragraaf wordt per kernwaarde aangegeven welke huisvestingsprincipes gewenst zijn om de kernwaarde (visie op onderwijs) te faciliteren en worden beide ontwerpen op deze aspecten afgewogen.

Samen

Op Basisschool St. Jozef leren kinderen samen te spelen en samen te werken. Niet alleen binnen hun eigen groep, maar ook groepsoverstijgend/-doorbrekend en schoolbreed. Op school ontmoeten alle geledingen elkaar: leerlingen van groep 1 t/m 8, peuters van de peuterclub, kinderen van Kinderopvang Avonturijn,

teamleden, ouders en de gemeenschap Rietmolen. De school is de maatschappij in het klein en de beste oefenplek voor kinderen. Vanuit verbinding ontstaan de mooiste dingen. Het team gelooft in het van en met elkaar leren. Dit wordt zichtbaar in het concept Leren Zichtbaar Maken.



Het huidige gebouw faciliteert de kernwaarde 'samen' onvoldoende. Een lange gang verbindt de twee gebouwdelen en creëert een grote afstand tussen groep 1/2 (en ondersteunende ruimten) en de groepen 3 t/m 8. In het nieuwe gebouw staan zo veel mogelijk ruimten met elkaar in verbinding en is er een ruimte waar alle geledingen elkaar ontmoeten en waar vieringen/optredens kunnen plaatsvinden. Het team is samen verantwoordelijk voor alle leerlingen en door sterke verbindingen en voldoende transparantie hebben zij goed overzicht over het speelplein, leerplein en groepsruimten.

Door het afstoten van een gebouwdeel wordt in het ontwerp van THERO een compact gebouw gecreëerd met sterke verbindingen tussen groepsruimten onderling en tussen groepsruimten en ondersteunende ruimten. Deze verbinding wordt gerealiseerd door een compact en centraal gelegen leerplein dat het hart van het gebouw vormt. De gewenste verbinding tussen groep 1/2 en 3/4 wordt gevormd door een aan beide groepen gekoppeld speelplein dat ook in verbinding met het leerplein staat om zo de verbinding schoolbreed te behouden. De teamkamer ligt dicht bij het leerplein en gezamenlijk wordt van een keukenvoorziening gebruikgemaakt.

Door de langgerekte vorm van de kerk is het niet mogelijk om het leerplein (en de algemene ruimte) in dezelfde mate als in het plan van THERO een verbindende functie te geven. Het leerplein zorgt voor een sterke horizontale verbinding tussen de vier groepsruimten. Door de gewijzigde verkoopvoorwaarden vanuit de kerk kon het eerste plan niet worden gerealiseerd en is het ontwerp volledig in de bestaande kerk ingepast. Dit leidde tot een aangepast ontwerp, waarin ook ruimten op de verdieping zijn gepositioneerd die verticaal in verbinding staan met het leerplein/de algemene ruimte. Deze verticale verbinding is met name voor multifunctionele ruimten/de spreekruimte en de teamkamer niet gewenst.

Kwaliteit en trots

Basisschool St. Jozef heeft 'maximale groei voor elk kind uit Rietmolen' als ambitie. Elk kind is uniek en heeft de wereld wat te bieden. Samen met de kinderen worden persoonlijke doelen en succescriteria opgesteld. Om kwalitatief goed onderwijs te leveren en elk kind de ruimte te geven om bewust te worden van zijn/haar eigen kracht en mogelijkheden, is het belangrijk om – naast didactisch sterke lessen in de hoofdvakken – een breed aanbod te bieden. De school is een ontwikkelplek voor maximale groei en ruimte voor keuzes. Het gebouw stimuleert de ontwikkeling van de oneindige interesse van lerende leerlingen en daagt hen uit te ontdekken.

In beide ontwerpen zijn veel mogelijkheden om invulling aan een breed onderwijsaanbod te geven en leerlingen zelf keuzes te laten maken. Op de verschillende hoeken in het leerplein, speelplein en ontwikkelplein worden kinderen uitgedaagd om talenten te ontdekken en samen of zelfstandig te werken. In het ontwerp van THERO wordt dit mede gerealiseerd door ruimten flexibel en multifunctioneel in te zetten. In het ontwerp van St&S wordt veel extra ruimte geboden waardoor er voldoende ruimte voor de gewenste activiteiten is.

Bewegen

Het onderwijs is constant in beweging en Basisschool St. Jozef vindt het een uitdaging om elke dag het beste van jezelf te laten zien op kind-, groep-, school- en teamniveau. Op Basisschool St. Jozef leren kinderen door te doen en te bewegen. Dit gebeurt niet alleen binnen, maar ook buiten. Doordat een groot deel van de leerlingen (60%) buiten de bebouwde komt woont en veel buiten- en beweegruiimte gewend is, hebben leerlingen veel behoefte om naar buiten te gaan en te bewegen. De school wil inspelen op de behoefte van haar leerlingen en diverse mogelijkheden bieden om zowel binnen als buiten bewegend te leren.

In het ontwerp van THERO worden op het leerplein beweegplekken gerealiseerd die kinderen uitdagen om bewegend te leren. Door de directe verbinding tussen twee groepsruimten/de opvangruimte en de buitenruimte kunnen kinderen direct vanuit hun groepsruimte naar buiten en blijven zij in het zicht van het team. Door de compactheid van het gebouw is voor de andere twee groepen de 'route' naar buiten ook relatief kort.

Door de positionering van ruimten op de verdieping in de kerk ontstaan veel mogelijkheden in het plan van St&S om binnen bewegend te leren. Leerlingen worden uitgedaagd om te bewegen met behulp van een glijbaan die via een grote trap. Deze trap biedt legio mogelijkheden om onderwijs aan beweging te verbinden. De mogelijkheid om vanuit een groepsruimte direct naar buiten te gaan is er niet. Wel is voor de vier onderwijsgroepen en de opvanggroep de 'route' naar buiten relatief kort. Het zicht vanuit de school (de groepsruimten) op de buitenruimte is voor teamleden beperkt.

Verantwoordelijk

Op Basisschool St. Jozef leren kinderen dat ze samen verantwoordelijk zijn voor een betere wereld en leren ze voor zichzelf, de ander en de omgeving te zorgen. Kinderen worden door het team gecoacht op weg naar het einddoel en coachen ook elkaar hierin. Hiervoor zijn individuele werkplekken en groepsworkplekken gewenst. Het team is gezamenlijk verantwoordelijk voor alle kinderen. Om deze reden is het gewenst dat ruimten transparant en open zijn en het team voldoende overzicht heeft.

Zo kunnen bijvoorbeeld – indien noodzakelijk – drie leerkrachten ook vier groepen bedienen (als gevolg van het lerarentekort). Ook staan de ruimten in contact met de buitenwereld, zodat met het onderwijs de wereld van buiten naar binnen wordt gehaald.

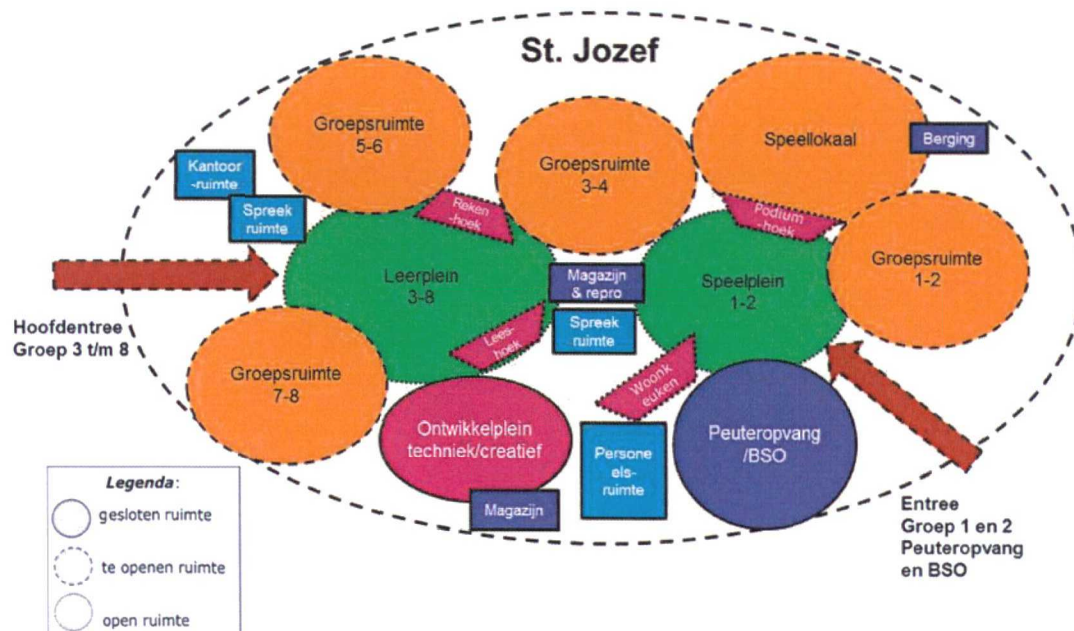
In het plan van THERO wordt met behulp van glas tussen de groepsruimten en onderwijs-pleinen overzicht voor het team gecreëerd. Vanuit de spreekkamer, kantoorruimte en personeelsruimte is ook zicht op het leerplein, wat zorgt voor voldoende overzicht voor teamleden en de mogelijkheid om kinderen de verantwoordelijkheid te geven om zelfstandig of in groepsverband op de onderwijspleinen te werken. Door grote raampartijen tussen de groepsruimten/het speelplein en het schoolplein, wordt contact met de buitenwereld gemaakt.

In het plan van St&S wordt met behulp van veel glas tussen de groepsruimten en het leerplein en tussen het leerplein en het speelplein overzicht voor het team gecreëerd. Vanuit de ruimten op de bovenverdieping is zicht op het leerplein/de algemene ruimte, maar is de afstand te groot om direct met een kind contact te maken.

De huidige raampartijen van de kerk worden vergroot, waardoor vanuit de groepsruimten en het speelplein contact met de buitenwereld wordt gemaakt. Het is niet duidelijk wat exact mogelijk is om kinderen in de groepsruimten ‘licht en lucht’ te laten ervaren, in verband met de monumentale status van de kerk.

Inpassing gewenste relaties tussen ruimten vanuit visie op onderwijs in ontwerp (relatieschema)

Het huisvestingsconcept van Basisschool St. Jozef is in een relatieschema vertaald. Dit schema geeft een beeld van de ordeningsprincipes binnen de school en de relaties tussen ruimten. Zichtbaar wordt welke ruimten met/aan elkaar verbonden/gekoppeld zijn en welke ruimten in de nabijheid van elkaar liggen.



Multifunctioneel en flexibel

Bij het opstellen van de ruimtelijke en functionele eisen en het relatieschema, is rekening met het kader vanuit de gemeente gehouden met betrekking tot het aantal m² bvo. Door de beperkte m² is het wenselijk/noodzakelijk om een compact gebouw te realiseren. Het plan van THERO past op 15 m² na binnen het gemeentelijk kader, waardoor het principe multifunctioneel en flexibel ruimtegebruik essentieel is en veel wordt toegepast.

Door het speellokaal, leerplein en speelplein aan elkaar te verbinden, kan een grote ruimte voor vieringen/optredens worden gecreëerd.

Daarnaast kan met behulp van een flexibele wand de opvang-/bso-ruimte aan het ontwikkelplein worden gekoppeld, zodat onder schooltijd ook van de opvangruimte kan worden gebruikgemaakt en deze ruimte optimaler benut wordt.

In het plan van St&S zijn meer m² beschikbaar (te veel ten opzichte van het gemeentelijk kader) dan in het plan van THERO. Door het overschot aan m² in het plan van St&S is het huisvestingsprincipe 'multifunctioneel en flexibel ruimtegebruik' minder noodzakelijk. Zo ontbreekt de koppeling tussen het speellokaal en speelplein ten behoeve van vieringen/optredens, maar wordt deze opgevangen door de extra 'algemene ruimte' die aan het speelplein verbonden kan worden. Ook ontbreekt de nabijheid van de woonkeuken ten opzichte van de teamkamer om een extra keuken in de teamkamer te besparen.

Verbindende functie leer-/speelplein

Eén van de huisvestingsprincipes van Basisschool St. Jozef vanuit haar onderwijsvisie, is de verbindende functie van zowel het leer- als speelplein tussen de groepsruimten. In het plan van THERO hebben het leer- en speelplein een verbindende functie. Het speelplein vormt de verbinding tussen de groepen 1/2 en 3/4. Door deze verbinding kunnen zowel leerlingen uit groep 1/2 als leerlingen uit groep 3/4 op het speelplein spelenderwijs leren en daar-naast in het zicht en in de nabijheid van hun eigen leerkracht blijven. Het leerplein en de algemene ruimte zorgen voor een horizontale verbinding tussen bijna alle ruimten. De directe verbinding tussen het speellokaal en -plein ontbreekt, maar wordt vervangen door de verbinding tussen het leerplein en speellokaal, zodat wel een grotere multifunctionele/flexibele ruimte kan worden gecreëerd waar ook het speelplein aan kan worden verbonden. Tot slot ontbreekt in beide ontwerpen de verbinding tussen de opvang-/bso-ruimte en het speelplein.

In het plan van St&S vormen het leerplein/de algemene ruimte de verbinding tussen de groepsruimten, maar is het speelplein niet direct aan de groepsruimten van de groepen 1/2 en 3/4 verbonden. Daarnaast zijn de horizontale verbindingen tussen het leerplein en de overige ruimten (ontwikkelplein, spreekruimten en magazijn) beperkt aanwezig, doordat ruimten op de verdieping zijn gepositioneerd.

Inpassing gewenste ruimtebehoefte vanuit visie op onderwijs in ontwerp (ruimtestaat)

In de navolgende ruimtestaat is te zien welke ruimten Basisschool St. Jozef wenst en wat de gewenste omvang per ruimte is (kolom 'totaal'). De kolom 'ontwerp THERO' en 'ontwerp St&S' laten zien in hoeverre de gewenste ruimte onderdeel van het ontwerp uitmaakt en welke omvang de ruimte heeft. Geconcludeerd kan worden dat de ruimtebehoefte van Basisschool St. Jozef in beide ontwerpen goed is ingepast.

In beide plannen is de omvang van het ontwikkelplein minder m² dan gevraagd, maar in het ontwerp van THERO kan extra ruimte worden gevonden door het multifunctioneel/gedeeld ruimtegebruik tussen onderwijs en opvang (de opvangruimte kan aan het ontwikkelplein worden gekoppeld).

In het ontwerp van St&S kan extra ruimte eenvoudig in omliggende multifunctionele ruimten worden gevonden. De kleinere omvang van de personeelsruimte in het ontwerp van THERO en van de kantoor-/spreekruimten in het ontwerp van St&S, leiden niet tot problemen.

Dit geldt ook voor de bundeling van ruimten/functies die in beide ontwerpen terugkomt en het ontbreken van één à twee toiletten in beide ontwerpen.

Qua totale oppervlakten kan gesteld worden dat het ontwerp van THERO bijna (op 15 m² bvo na) past binnen het gemeentelijk kader valt en het ontwerp van St&S 224³ m² bvo meer ruimte vraagt dan het kader exclusief de kelder die ook onderdeel van de kerk uitmaakt.

³ De bruto vloeroppervlakte van het plan van St&S is onbekend. De netto vloeroppervlakte is wel bekend. Om beide ontwerpen op hetzelfde criteria (bvo) te vergelijken, is de bruto/netto factor uit het plan van THERO (1,09) ook toegepast op het plan van St&S.

| Inpassing ruimtestaat ontwerpen Basisschool St. Jozef | | | | | | |
|--|---------------|---------------------------------|-----|----------------------|-------------------------|--------------|
| Kader in m² bvo | | | | 840 | 855 | 1.064 |
| Omschrijving | Aantal | M² nvo totaal | | Ontwerp THERO | Ontwerp St&S | |
| Onderbouw | | | | | | |
| Groepsruimte | 1 | 60 | 60 | 75 | 58 | |
| Speelplein | 1 | 30 | 30 | 30 | 46 | |
| Speellokaal | 1 | 84 | 84 | 84 | 85 | |
| Berging speellokaal | 1 | 6 | 6 | 6 | 9 | |
| Toiletten | 2 | 2 | 4 | 6 | 5 | |
| Midden- & bovenbouw | | | | | | |
| Groepsruimten | 3 | 55 | 165 | 181 | 172 | |
| Leerplein (+algemene ruimte) | 1 | 80 | 80 | 142 | 182 | |
| Ontwikkelplein | 1 | 40 | 40 | 28 | 32 | |
| Toiletten | 6 | 2 | 12 | 15 | 12 | |
| Algemene/ondersteunende ruimten | | | | | | |
| Personeelsruimte | 1 | 25 | 25 | 19 | 44 | |
| Woonkeuken | 1 | 10 | 10 | In plein | 16 | |
| MIVA-/personeelstoilet | 1 | 5 | 5 | 5 | 4 | |
| Kantoorruimte | 1 | 12 | 12 | | | |
| Spreekruimten | 2 | 10 | 20 | 34 | 25 | |
| Repro | 1 | 4 | 4 | | | |
| Magazijn/berging | 2 | 10 | 20 | 28 | 27 | |
| Hoofdentree | 1 | 2 | 2 | 42 | 15 | |
| Nevenentree | 1 | 2 | 2 | 14 | 7 | |
| Werkkast | 1 | 2 | 2 | 2 | 3 | |
| Ruimte wasmachine | 1 | 2 | 2 | In berging | In berging | |
| Rerver/patchkast | 1 | 2 | 2 | 2 | In kelder | |
| Peuteropvang/bso | 1 | 60 | 60 | 65 | 62 | |
| Overige ruimten | 0 | 0 | 0 | 9 | 172 | |
| Totaal m² nvo | | | | 647 | 787 | 977 |
| Bruto/netto factor | | | | 1,30 | 1,09 | 1,09* |
| Totaal m² bvo | | | | 841 | 855 | 1.064 |
| Kader | | | | 840 | | |
| Verschil | | | | -1 | -15 | -224 |

* De bruto vloeroppervlakte van het plan van St&S is onbekend. De netto vloeroppervlakte is wel bekend. Om beide ontwerpen op hetzelfde criteria (bvo) te vergelijken, is de bruto/netto factor uit het plan van THERO (1,09) ook toegepast op het plan van St&S.

4 Afweging

Tijdens de informatieavond voor de inwoners van Rietmolen werd duidelijk dat de plannen vanuit twee belangen worden beoordeeld. Enerzijds het belang van de Rietmolense leerling, en anderzijds het belang van het dorp Rietmolen. Basisschool St. Jozef begrijpt dat het belang van het dorp van het belang van de leerling kan afwijken. Zoals tijdens de informatieavond is toegelicht, is het plan van de school in de kerk voor het dorp Rietmolen een oplossing voor de invulling van de kerk en biedt het mogelijkheden om op de locatie van de school meer woningbouw te realiseren dan in het plan van Thero (waarbij dit mogelijk is op de positie van het gebouwdeel dat wordt afgestoten en het achtergelegen gebied). De extra woningbouw komt weer ten gunste van de school, omdat dit logischerwijs tot een toename van het aantal leerlingen leidt. De voordelen van dit toekomstscenario voor zowel het dorp als de school worden gezien, maar het belang van de leerling wordt hierin gemist.

De opdracht van een school is het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs voor haar leerlingen. Om dit kunnen te doen wordt in het belang van de leerling én het onderwijs gedacht. In de onderstaande tabel is de afweging van Basisschool St. Jozef per afwegingscriteria en per plan/ontwerp weergegeven.

| Afwegingscriteria | | | | |
|---------------------------------|--|-------|--|-------|
| | St&S | | THERO | |
| Onderwerp | Toelichting | Kleur | Toelichting | Kleur |
| Programma van Eisen | | | | |
| Visie op onderwijs | <p>SAMEN Verbinding tussen groepsruimten is sterk, maar door beperkte compactheid binnen de kerk is er minder verbinding tussen alle ruimten. Speellokaal in hoek, teamkamer en ontwikkelhoek op verdieping. Verbindingen zijn horizontaal en verticaal.</p> <p>KWALITEIT en TROTS Veel ruimte voor divers onderwijs-aanbod en keuzes voor leerlingen!</p> <p>VERANTWOORDELIJK EN BEWEGING Direct contact met buiten is beperkter. Door beperkte ramen op 'kindhoogte' minder verbinding met buitenwereld. Door minder compact gebouw gevoelsmatig minder mogelijkheden om snel naar buiten te kunnen en bewegend te leren. Binnen wel veel ruimte en mogelijkheden om bewegend te leren.</p> | | <p>SAMEN Verbinding tussen alle ruimten is sterk, door compactheid van gebouw. Met name verbinding tussen groepsruimten en speel-/leerpleinen. Verbindingen zijn horizontaal.</p> <p>KWALITEIT en TROTS Multifunctionele ruimten voor divers onderwijsaanbod en keuzes voor leerlingen!</p> <p>VERANTWOORDELIJK EN BEWEGING Direct contact met buiten is sterk. Door ramen naar buiten veel verbinding met buitenwereld. Door compactheid gevoelsmatig meer mogelijkheden om snel naar buiten te kunnen en bewegend te leren.</p> | |
| Vertaling in huisvesting | | | | |
| Relatieschema/ vleckenplan | Relaties tussen ruimten zijn voldoende. Verbindende functie van speelplein tussen groepsruimten 1/2 en 3/4 wordt gemist (punt 1 uit huisvestingsconcept). Verbinding met speellokaal en -plein is aanwezig, alleen kunnen deze niet aan elkaar worden verbonden (geen multifunctioneel/flexibel ruimtegebruik, punt 2 uit huisvestingsconcept). Verbinding personeelsruimte en woonkeuken wordt gemist. Peuteropvang heeft geen verbinding met speelplein. | | Relaties tussen ruimten zijn goed. Verbinding met speellokaal en -plein wordt gemist, maar wordt vervangen door verbinding leerplein en speellokaal, zodat wel een grotere multifunctionele/flexibele ruimte voor vieringen/optredens kan worden gecreëerd (punt 2 uit huisvestingsconcept). Peuteropvang heeft geen verbinding met speelplein. | |
| Ruimtetabel | Heel goed, vaak meer m ² dan gevraagd (twee toiletten te weinig). Alleen ontwikkelplein en spreek-/kantoorruimten | | Heel goed, aansluiting op gevraagde m ² (één toilet te weinig). Alleen ontwikkel-plein en | |

| | | | | |
|--|---|--|--|--|
| | zijn kleiner dan gevraagd. Dit wordt door extra ruimten boven opgevangen. | | personeelsruimte zijn kleiner dan gevraagd. Dit wordt door multifunctioneel en gedeeld ruimtegebruik onderwijs en opvang opgevangen. | |
|--|---|--|--|--|

5 Conclusie vanuit onderwijskundig perspectief

Op basis van de afweging wordt geconcludeerd dat het ontwerp van THERO beter bij de onderwijskundige visie van Basisschool St. Jozef en de daaruit voortvloeiende ruimtelijke en functionele eisen aansluit dan het ontwerp van St&S.

Notitie

Aan: Keender, t.a.v. mevrouw D. Verhoeve, Vz CvB
Van: Jan Schraven
Betreft: Voorwaarden huisvesting St Jozef Rietmolen
Datum: Oktober 2021

1. Renovatie en herhuisvesting St Jozefschool

Keender is met de gemeente Berkelland in overleg over de renovatie en herhuisvesting van de St Jozefschool in de kern Rietmolen. De plannen voor een renovatie van de bestaande huisvesting zijn in vergevorderd stadium. Deze zien op een verduurzaming en vernieuwing, alsmede een aanzienlijk capaciteitsverkleining (gedeeltelijke sloop) van het gebouw. Voor de begrote kosten van ca 1.2 mln. heeft Keender een aanvraag bij de gemeente ingediend op grond van de lokale huisvestingsverordening en deze dient de gemeente voor het eerstvolgende huisvestingsprogramma af te wikkelen.

Vanuit de gemeenschap is het initiatief genomen om te onderzoeken of de school kan worden gehuisvest in het leegstaande kerkgebouw van de St Caecilia in Rietmolen. Deze optie is onderzocht op de haalbaarheid door een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers vanuit het onderwijs en vanuit de leefgemeenschap. Door de initiatiefnemers wordt gewezen op de voordelen, nl. een vitalisering van de dorpskern door het kerkgebouw een nieuwe bestemming te geven. De huidige locatie van de school zou daarnaast beschikbaar komen voor hertontwikkeling ten behoeve van woningbouw. Keender heeft twijfels geuit als het gaat om de realisatie van de onderwijsvisie van de school in dit gebouw en zij wijst op de overcapaciteit ten opzichte van de benodigde normatieve m2, waarvoor de school van het Rijk een exploitatievergoeding ontvangt. Niet alleen de overmaat van het gebouw, maar ook de structuur en de monumentale status daarvan brengt aanzienlijke risico's met zich mee in het geval de bijdrage van de school zou moeten zorgdragen voor een sluitende exploitatie. Op basis van een eerste bouwkundige beoordeling is een inschatting gemaakt van de kosten, die zullen moeten worden gemaakt om het gebouw aan de minimaal noodzakelijke onderwijskundige eisen en de wettelijke voorschriften voor duurzaamheid en binnenklimaat te laten voldoen. Deze kosten worden begroot op ruim 1,5 mln. Tevens moet rekening worden gehouden de verwervingskosten, nu de locatie van de kerk zal moeten worden aangekocht. Het Bisdom heeft aangegeven medewerking te verlenen aan de eigendomsoverdracht.

In deze notitie worden de voorwaarden geschetst waaronder Keender als schoolbestuur mogelijk zal kunnen meewerken aan de herhuisvesting van de Jozefschool in het leegstaande kerkgebouw. Het gaat hier meer om de bestuurlijk-juridische voorwaarden, die daaraan vanuit de bekostiging en de onderwijswetgeving zouden moeten worden gesteld. Daarnaast zal Keender nog andere afwegingen dienen te maken, bijvoorbeeld als het gaat om de vraag in hoeverre het kerkgebouw geschikt is te maken voor het geven van basisonderwijs en daarmee een vergelijkbaar alternatief vormt voor de geplande renovatie van het huidige schoolgebouw. Ook de extra tijd, die nodig zal zijn in de realisatie van dit alternatief ten opzichte van de voorgenomen renovatie zal daarbij een belangrijke afweging vormen.

2. Voorwaarden vanuit de onderwijswetgeving

De onderwijswetgeving gaat uit van een 'blauwdruk' in de eigendomsverhoudingen voor schoolgebouwen. Het schoolbestuur fungeert daarin als juridisch eigenaar van gebouw en terrein (art 103 WPO). De gemeente heeft een zgn. 'economisch claimrecht', dat tot uiting komt in een eigendomsovergang aan de gemeente bij onttrekking van de onderwijsbestemming (art 110 WPO) en haar positie is verder gewaarborgd in een toestemmingsvereiste bij vervreemding, het vestigen van een zakelijk recht (106 WPO), verhuur van het gebouw door het bestuur (108 WPO). Voor het bestuur vertegenwoordigt de eigendom daarmee geen economische waarde; deze staat op de balans van de gemeente. De gemeente heeft bovendien een zgn. vorderingsrecht (art 107 WPO) in geval van leegstand.

Aangenomen wordt dat de gemeente en het schoolbestuur met wederzijds goedvinden mogen afwijken van deze blauwdruk. Daarvoor zullen zij de afwijkende eigendomsverhouding wel moeten vastleggen bij een overeenkomst. Zo is het op zichzelf mogelijk dat het kerkgebouw niet in eigendom, maar (geheel of gedeeltelijk) in gebruik wordt gegeven aan Keender ten behoeve van de huisvesting van de Jozefschool. Als de daarvoor opgerichte beheersstichting als eigenaar fungeert van het kerkgebouw, zal tussen Keender en de beheersstichting een huurovereenkomst dienen te worden gesloten. Over duur, hoogte van de huursom/exploitatiebijdrage zullen daarin afspraken moeten worden vastgelegd. De gemeente zal daarvoor als eindverantwoordelijke voor de zorg in de huisvesting ook medewerking moeten verlenen. Gedacht kan worden aan een meerpartijen-overeenkomst, waarbij de huurovereenkomst als bijlage geldt.

In deze meerpartijen (vaststellings-) overeenkomst zullen dan de volgende onderwerpen moeten worden geregeld:

- doelstelling van partijen (projectomschrijving i.v.m. aanpassing van kerkgebouw, begroting en planning);
- inrichting projectorganisatie (taakverdeling en zeggenschap in bouwvoorbereiding realisatie);
- eigendomsverhoudingen/ huurrelatie, eventuele afspraken over medegebruik door derden, etc.;
- exploitatie en beheer (taak- en risicoverdeling, demarcatielijst).

In de uitwerking van de eigendomsverhoudingen zal men enerzijds willen aansluiten bij de voor onderwijs geldende uitgangspunten en anderzijds de risico's voor een deficit/faillissement van de stichting willen afdekken.

Zo zal helder moeten zijn of en zo ja, op welke wijze Keender een beroep kan doen op de toepasselijke lokale huisvestingsverordening voor een voorziening in de huisvesting (renovatie, uitbreiding, herstel bij calamiteiten en constructiefouten, etc.); kan daarbij Keender rechtstreeks een beroep op de gemeente en wat is de rol van de eigenaar/stichting daarbij? In de statutaire doelstelling, besluitvorming en eventueel de samenstelling van de stichting zal de zeggenschap van Keender afdoende moeten worden gewaarborgd.

De positie van de gemeente kan gewaarborgd worden door de locatie in erfpacht uit te geven aan de stichting, eventueel in combinatie met een opstalrecht. De eigendom van de grond blijft op deze wijze bij de gemeente en in de akte kunnen bepalingen worden opgenomen, waardoor grond en gebouw niet in een faillissement van de beheerstichting kunnen worden betrokken. Bij schulden van de beheerstichting aan derden (leveranciers, bank), kunnen deze dan geen verhaal nemen middels een gedwongen verkoop van het gebouw en/of locatie.

Bij erfpacht is de duur/ beëindiging gekoppeld aan een bestemmingswijziging; bij onttrekking van de onderwijsbestemming, bijvoorbeeld als gevolg van de sluiting van de school, vervalt de grond en door natrekking het gebouw in volle eigendom weer terug aan de gemeente. De positie van de gemeente is dan vergelijkbaar met die in de onderwijswetgeving.

De afwikkeling van een faillissement blijft dan vanzelfsprekend wel een zorg, die bij een partij zal moeten worden belegd. Het schoolbestuur kan daarmee niet worden belast, omdat het op grond van de bekostigingsvoorschriften niet is toegestaan om in te staan van schulden van derden (zgn. Regeling belenen en beleggen). De gemeente zal daarin dan vanuit haar eindverantwoordelijkheid moeten overnemen; deze zal de rol van verhuurder moeten overnemen en moeten zorgdragen voor de afdekking van de exploitatietekorten.

3. Voorwaarden vanuit de exploitatie

De bekostigingsvoorschriften van het ministerie van OC&W gaan uit van de eerdergenoemde blauwdruk: het bestuur is als eigenaar verantwoordelijk voor de instandhouding van het schoolgebouw. De vergoeding is afgestemd op het aantal leerlingen dat aan de school is ingeschreven. Voor investeringen in de huisvesting zal het bestuur een beroep moeten doen op de gemeente. De gemeente mag een schoolbestuur eventueel ook een aanvullende vergoeding in de exploitatiekosten verlenen (art 140, ev. WPO).

De keuze voor de herhuisvesting in een kerkgebouw zal mogelijk risico's met zich meebrengen in de exploitatie. De uitgevoerde eerste verkenning wees uit dat extra kosten zullen ontstaan vanwege de overmaat van gebouw en de bijzondere status als monument. Ook zal nog moeten blijken of het gebouw na renovatie ook daadwerkelijk voldoet aan de technische eisen, die aan schoolgebouwen worden gesteld. Deze eisen worden de komende jaren nog opgeschroefd als het gaat om energie en ventilatie, ook voor reeds in gebruik genomen schoolgebouwen.

In een reguliere huisvestingssituatie draagt een schoolbestuur het risico voor de exploitatie van het gebouw en zal moeten uitkomen met de vergoeding voor instandhouding van OC&W. Wanneer wordt gekozen voor een alternatieve huisvesting, waarbij het bestuur als huurder een beperkte zeggenschap heeft, zullen deze risico's vooraf moeten worden beoordeeld en belegd bij een partij die deze ook kan dragen. Het is zeer de vraag of de beheerstichting dit risico kan managen; de gemeente zal daarbij als 'achtervang' moeten fungeren. Als onderdeel van bovengenoemde vaststellingsovereenkomst kan daarover een afspraak worden vastgelegd.

Het risico kan bijvoorbeeld worden ingeperkt door af te spreken dat de exploitatiebijdrage wordt beperkt tot de omvang van de rijksvergoeding, waarbij eventueel het aantal leerlingen voor een aantal jaren wordt gefixeerd. In de praktijk wordt ook wel een evaluatie overeengekomen, waarbij wordt vastgesteld of een gebouw voldoet aan een aantal vooraf gedefinieerde prestaties. Als daaraan niet is voldaan, ontstaat een aanspraak op een aanvullende vergoeding vanuit de gemeente. De gekozen vorm van risicotoedeling zal moeten worden opgenomen in de op te stellen overeenkomst.

4. Conclusie

De keuze voor een herhuisvesting van de Jozefschool in een leegstaande kerk vergt een bestuurlijke afweging van Keender tezamen met de gemeente. Naast onderwijskundige en procesmatige overwegingen (vertraging) zullen in elk geval vanuit de toepasselijke wetgeving een reeks van voorwaarden moeten worden vervuld.

Deze zullen vóóraf in een overeenkomst moeten zijn uit onderhandeld en vastgelegd tussen de betrokken partijen, t.w. Keender, de gemeente en de beheerstichting.

Resumerend betreft dit de volgende onderwerpen:

- aankoop en overdracht kerkgebouw (vastleggen positie gemeente, bijvoorbeeld in erfpacht voorwaarden);
- doelstelling van partijen (projectomschrijving i.v.m. aanpassing van kerkgebouw, begroting en planning);
- inrichting projectorganisatie (taakverdeling en zeggenschap in bouwvoorbereiding realisatie);
- eigendomsverhoudingen/ huurrelatie, eventuele afspraken over medegebruik door derden, etc.;
- exploitatie en beheer (taakverdeling, demarcatielijst);
- risicotoedeling bij deficit/faillissement stichting.

Toelichting Exploitatie “passende jas” passend binnen MI vergoeding

In deze notitie is inzichtelijk gemaakt hoe de exploitatie van het huidige gebouw zich verhoudt tot de exploitatie na verbouwing van bs. St. Jozef volgens het oorspronkelijke ontwerp "De Passende Jas". Zo zien we dat de exploitatie van het huidige gebouw van bs. St. Jozef niet dekkend is. Een te groot gebouw t.o.v. de bijdrage vanuit het Rijk op basis van het aantal leerlingen (materiële instandhouding) is hiervan de oorzaak.

Na verbouw volgens het plan "De Passende Jas" is de exploitatie van bs. St. Jozef dekkend:

- De oppervlakte van het gebouw wordt gehalveerd waardoor de vierkante meters passen t.o.v. het aantal leerlingen;
- Kosten voor onderhoud, schoonmaak en energie zullen door het verkleinen van het gebouw verminderen en staan in verhouding met de vergoeding materiële instandhouding;
- Verduurzaming van de buitenschil en van installaties geeft een positief effect op de energielasten.

Kosten welke niet ten laste van de exploitatie van het gebouw komen kunnen worden aangewend voor het geven en verbeteren van het onderwijs.

| Exploitatie in cijfers | Huidig Gebouw | | Na verbouw* |
|----------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| | 2019 | 2020 | 2021 |
| Materiële lasten | | | |
| Dotatie onderhoudsvoorziening | € 9.950,00 | € 9.975,00 | € 15.510,00 |
| Dagelijks onderhoud | € 2.366,00 | € 2.650,00 | € 1.325,00 |
| Tuinonderhoud | € 600,00 | € 629,00 | € 500,00 |
| Elektra | € 4.571,00 | € 4.598,00 | € 6.000,00 |
| Gas | € 8.188,00 | € 6.542,00 | € - |
| Water | € 622,00 | € 258,00 | € 300,00 |
| Schoonmaakbedrijf | € 250,00 | € - | € - |
| Glasbewassing | € 1.166,00 | € 290,00 | € 500,00 |
| Schoonmaakartikelen | € 1.066,00 | € 1.176,00 | € 700,00 |
| Heffingen gemeentes | € 384,00 | € 397,00 | € 397,00 |
| Heffingen waterschap | € 618,00 | € 610,00 | € 610,00 |
| Overige huisvestingslasten | € 2.526,00 | € 3.345,00 | € 1.675,00 |
| | € 32.307,00 | € 30.470,00 | € 27.517,00 |
| Personele lasten | | | |
| Loonkosten conciërge | € 5.669,00 | € 6.084,00 | € 6.084,00 |
| Loonkosten schoonmaak | € 12.846,00 | € 15.176,00 | € 7.588,00 |
| | € 18.515,00 | € 21.260,00 | € 13.672,00 |
| Totale huisvestingslasten | € 50.822,00 | € 51.730,00 | € 41.189,00 |
| Materiële instandhouding | € 44.524,00 | € 44.524,00 | € 44.524,00 |
| Resultaat | € -6.298,00 | € -7.206,00 | € 3.335,00 |

* op basis van onderbouwde aannames

Onderhoudskosten zijn gebaseerd op een periode van 20 jaar, uitgangspunt energiekosten prijspeil 2021

Toelichting extra kosten bij uitstel van renovatie

In deze notitie is inzichtelijk gemaakt wat de financiële betekenis is bij uitstel van de renovatie van bs. St. Jozef.

Scenario 1: Directe start voorbereiding en verbouw project Passende Jas St. Jozef
Géén directe extra kosten gezien het voorbereidingstraject en verbouw nog plaats moet vinden. Deze voorbereidings- en bouwtijd zal in alle scenario's plaats vinden.

Scenario 2: Uitstel voorbereiding en verbouw project Passende Jas St. Jozef

| | Jaarlijks | Bijzonderheden |
|--|-------------------|-----------------------------|
| Extra kosten vanuit exploitatie | € 10.500,- | zie toelichting exploitatie |
| Extra kosten vanuit onderhoudsplan | € 8.000,- | |
| Totaal jaarlijkse kosten bij uitstel voorbereiding en verbouw | € 18.500,- | |

Scenario 3: Uitstel voorbereiding en verbouw project Passende Jas St. Jozef of alternatief naar 2026

- Vanuit de exploitatie: jaarlijks € 10.500,- (over 5 jaar: € 52.500,-);
- Vanuit het onderhoudsplan komen naast de jaarlijkse onderhoudskosten ook onderhoudswerkzaamheden aan de orde die niet langer uit te stellen zijn, te weten (vervangings)onderhoud van schilderwerk, warmteopwekking, installaties, dakafwerkingen etc.
- Vanuit het onderhoudsplan: jaarlijks € 8.000,- (over 5 jaar: € 40.000,-)
Vervangingsonderhoud: € 80.000,-

Totale kosten wanneer er in 2026 wordt gestart met de voorbereiding en verbouw: € 172.500,-

Quickscan Sint Jozef Basisschool

1. Gebouw- en locatiegegevens



1.1. Algemene gegevens

| | |
|----------------------------|------------------------------------|
| School: | Sint Jozef Basisschool |
| Bestuur: | Stichting Keender |
| Adres: | C M van Everdingenstraat 24 |
| Postcode en plaats: | 7165 AK Rietmolen |
| Onderwijssoort: | Primair Onderwijs |
| Brin nummer: | 06WM |
| Kavelgrootte: | 1915 m ² |
| Boekwaarde: | € 434.542,95,- d.d. 1 januari 2018 |

1.2. Capaciteitsgegevens

| Bouwjaar | m2 BVO | Bouwaard |
|----------------------------|------------------------------|-----------|
| 1970/1981 | (schatting – 70%) | Permanent |
| 2005 | (schatting – 30%) | Permanent |
| Bruto Capaciteit | 1.177 | |
| Medegebruik/Verhuur | 1 lokaal peuteropvang | |
| Netto Capaciteit | | |

Het gebouw bestaat uit meerdere gebouwdelen uit verschillende periodes. Het grootste deel van het gebouw stamt uit 1970 en 1981 in 2005 is een uitbreiding gedaan. Daarnaast heeft er in 2005 op sommige gebieden renovatie plaatsgevonden in de oudere gebouwdelen.

Omdat deze delen onderling sterk verschillen in kwaliteit is deze quickscan op een aantal punten gesplitst tussen de gebouwdelen uit 1970/1980 en het gebouwdeel uit 2005. Dit resulteert ook in twee verschillende eindscores.

1.3. Prognose en ontwikkeling ruimtebehoefte

| Jaar | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2029 |
|-------------------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| Aantal leerlingen | 88 | 76 | 75 | 74 | 72 | 73 | 77 |
| Ruimtebehoefte | 643 | 585 | 578 | 572 | 564 | 565 | 588 |
| BVO (Bruto Capaciteit) | 1.177 | 1.177 | 1.177 | 1.177 | 1.177 | 1.177 | 1.177 |
| Tekort/Overschot | 534 | 592 | 599 | 605 | 613 | 612 | 589 |

2019 betreft teldatum 1-10-2018. De cijfers vanaf 2020 zijn afkomstig uit de prognose Leerlingenprognose PON 2019.

In de tabel is af te lezen dat het aantal leerlingen op de school krimpt. Dit heeft tot gevolg dat er een ruimteoverschot is en behouden blijft.

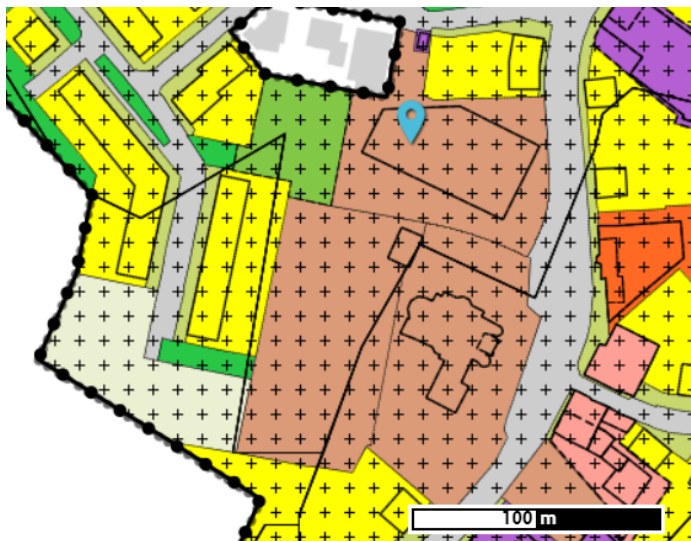
De school ervaart een ruimteoverschot, op dit moment staan circa 3 lokalen leeg. Wel verwacht de school een stabiel leerlingenaantal in plaats van de krimp zoals gevisualiseerd in de gemeentelijke prognoses. Er vindt o.a. woningbouw plaats in de omgeving en als een gevolg groeit de peuteropvang ook sterk.

1.4. Locatie

Kadastrale Kaart




Bestemmingsplan




Plekinfo

enkelbestemming:
Maatschappelijk - Onderwijs 

dubbelbestemming:
Waarde - Archeologische
verwachting 1 

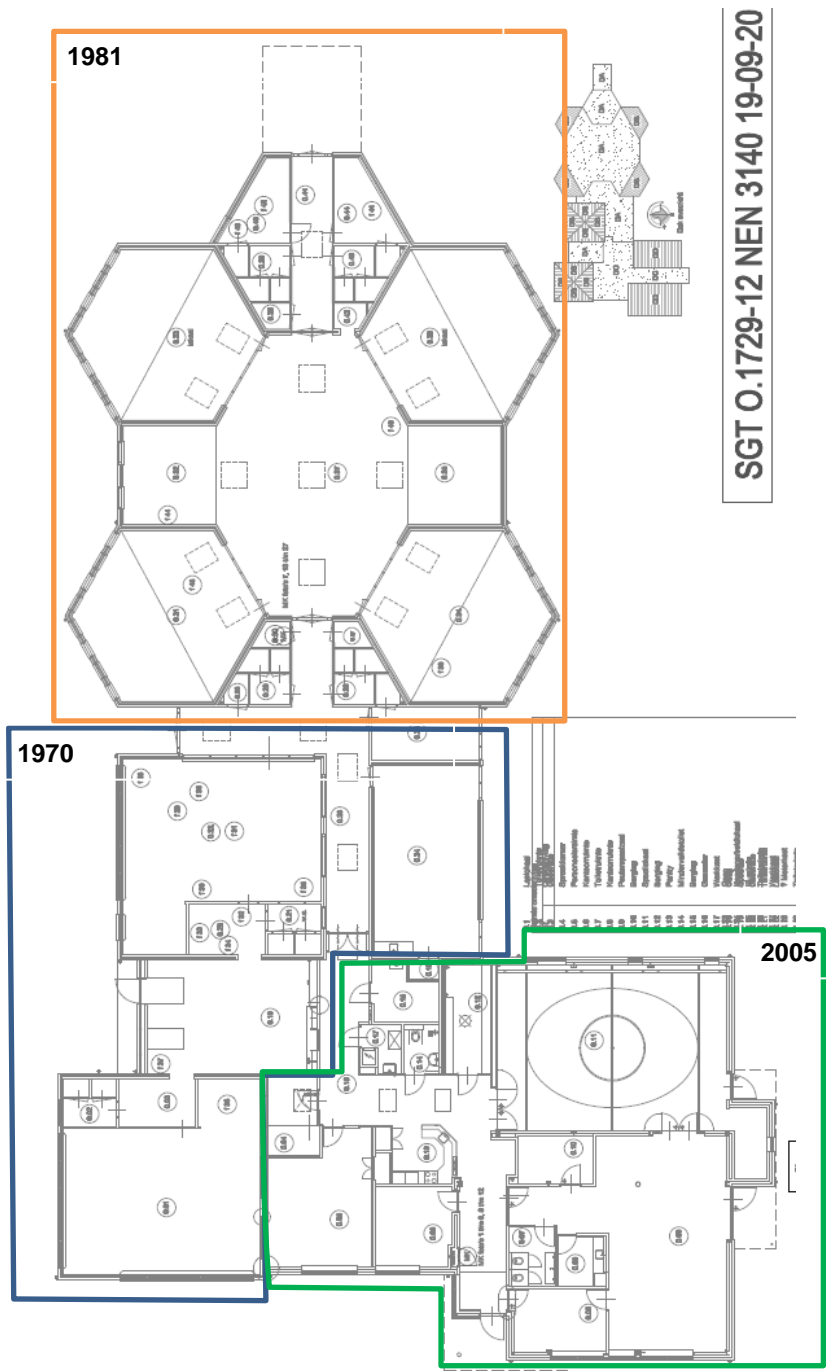
bouwvlak 

maatvoering:
maximum bouwhoogte: 8 m 

Luchtfoto



1.5. Plattegronden



2. Quickscan beoordeling

Het schoolgebouw heeft op 11 juli 2019 een quickscan ondergaan op zes onderdelen; uitstraling, bouwkundige staat, veiligheid, binnenmilieu, exploitatie en onderwijskundige staat. De constatering worden hieronder op hoofdlijnen toegelicht en via de verkeerslicht methode gevisualiseerd.

2.1. Uitstraling

| Onderdeel | Beoordeling |
|---------------------------|-------------|
| Uitstraling gehele gebouw | 6 |

Toelichting

Het is een gebouw met een degelijke en functionele uitstraling. De verschillende bouwperiodes en uitbreidingen zijn zichtbaar aanwezig. Het gebouw wordt omringd door een ruim en veelzijdig aangelegd buitenterrein.



2.2. Bouwkundige staat

| Onderdeel | Beoordeling |
|---|-------------|
| Bouwkundige staat gebouwdelen 1970 & 1981 | 4 |
| Bouwkundige staat gebouwdelen 2005 | 7 |

Dit bouwdeel is circa 49 jaar oud en is daarmee binnen 0-5 jaar toe aan nieuwbouw of levensduur verlengende renovatie.

Reflectie bouwkundige elementen bouwdeel 1970 & 1981:

- Daken: Groot onderhoud benodigd. Meerdere lekkages en problemen, het dak staat voor 2020 voor een bedrag van €400.000 opgenomen in de MJOP.
- Vloeren: (stoffen) Vloerbedekking is aan vervanging toe
- CV-ketels: geen aandachtspunten
- Sanitair: geen aandachtspunten.
- Elektrische Installaties: sterk verouderde stoppenkast
- Riolering: geen aandachtspunten.
- Dubbel glas: slechts aanwezig in 1 lokaal in dit bouwdeel. Voor de rest houten kozijnen welke deels moeilijk openen en sluiten en aan vervanging toe zijn.
- Plafonds: Vochtplekken en beschadigingen



Toevoeging: Sinds korte tijd vindt er sterke scheurvorming plaats in de muren van het bouwdeel uit 1970.

Het gebouwdeel uit 2005 is 14 jaar oud en is daarmee over 15-20 jaar toe aan nieuwbouw of levensduur verlengende renovatie.

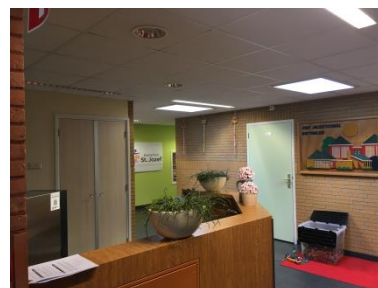
Reflectie bouwkundige elementen gebouwdeel 2005

- Daken: geen aandachtspunten
- Vloeren: geen aandachtspunten
- CV-ketels: geen aandachtspunten
- Sanitair: geen aandachtspunten.
- Elektrische Installaties: sterk verouderde stoppenkast
- Riolering: geen aandachtspunten.
- Dubbel glas: dubbelglas en kunststofkozijnen
- Plafonds: geen aandachtspunten



Reflectie investeringsniveau MJOP

De MJOP voorziet een investeringsniveau van 73.684 euro per jaar. De Velovergoeding voor onderhoud is 22.387 euro per jaar. Er is wel een overschrijding van de vergoeding. Dit laat zien dat de school zich genoodzaakt is om meer te investeren dan de vergoeding.



2.3. Veiligheid

| Onderdeel | Beoordeling |
|----------------------------------|-------------|
| Veiligheid gebouwdelen 1970/1981 | 5,5 |
| Veiligheid gebouwdelen 2005 | 6 |

Toelichting

Het gebouw heeft een geldige gebruiksvergunning maar voor de gebouwdelen uit 1970/1981 zijn er een aantal punten welke aandacht vereisen. Zo kent het gebouw een enkele lange gang in het midden welke tijdens evacuatieoefeningen voor opstoppingen zorgt. Daarnaast zijn er problemen met het hang en sluitwerk en zijn de buiten deuren deels moeilijk af te sluiten.



2.4. Binnenmilieu

| Onderdeel | Beoordeling |
|------------------------------------|-------------|
| Binnenmilieu gebouwdelen 1970/1981 | 4 |
| Binnenmilieu gebouwdeel 2005 | 4 |

Toelichting

Het gebouwdeel uit 1970/1980 heeft deels mechanische ventilatie. Wel zijn er uit dit gebouwdeel de meeste klachten omtrent het binnenklimaat. Er wordt (door enkel glas en gebrekig hang en sluitwerk) tocht ervaren. Ramen kunnen geopend worden <1,80m en niet aan tweezijden van het lokaal.

Voor het gebouwdeel uit 2005 geldt dat er geen mechanische ventilatie is. Wel kunnen er ramen geopend worden <1,80m. Ventilatie aan tweezijden is zeer beperkt mogelijk



2.5. Exploitatie

| Onderdeel | Beoordeling |
|-------------|-------------|
| Exploitatie | 4 |

| | Vergoeding | Werkelijke Kosten | Verschil |
|------------------------|---------------|-------------------|----------------|
| Electriciteitsverbruik | €1.153 | €3.750* | €2.596- |
| Verwarming | €4.465 | €6.401** | €1.935- |
| Totaal | €5.619 | €10.151 | €4.531- |

*Electra o.b.v. jaarrekening 2017. ** Verwarming o.b.v. jaarrekening 2017.

Het gebouw is zeer slecht geïsoleerd. Energetisch zijn de installaties van zeer slechte kwaliteit. Er is een overschrijding van de mi-vergoeding op elektra en gas van meer dan 50%.

De energiekosten (electra en gas) overschrijden de Velovergoeding met 80%.

2.6. Onderwijskundige staat

| Onderdeel | Beoordeling |
|--------------------------------------|-------------|
| Onderwijskundige staat gehele gebouw | 5,5 |

Toelichting onderwijsvisie

De school streeft naar openheid, verbinding en samen leren.

Het schoolgebouw – behoefte van de school

Door de verschillende gebouwdelen zijn er veel 'vleugels' en hoekjes ontstaan waardoor deze visie niet volledig tot uiting komt. Er is behoefte aan een kleine compacte school waar veel interactie plaatsvindt.

Daarnaast is stilgestaan bij specifieke ruimten in het gebouw:

- Aula: Er is een aula/centrale ruimte. De aula is wel voldoende groot om de gehele school te faciliteren.
- Staf ruimten: er is voldoende staf ruimte.
- Berg ruimte: er is voldoende berg ruimte
- Passend Onderwijs: Er is een miva toilet. Het gebouw is rolstoeltoegankelijk..



Conclusie:

De onderwijskundige visie wordt door de huisvesting redelijk gefaciliteerd maar er is een tekort aan specifieke ruimten (bijvoorbeeld staf ruimten). Het aan te passen bvo is tussen de 10% en 25%.

3. Conclusie

Vanwege de sterk verschillende gebouwdelen wordt de conclusie opgedeeld in de gebouwdelen 1970/1981 en het gebouwdeel uit 2005.

Gebouwdelen 1970/1981:

| Onderdeel | Beoordeling | Weging | Totaalscore |
|------------------------|-------------|--------|-------------|
| Uitstraling | 6 | 1 | 6 |
| Bouwkundige staat | 4 | 3 | 12 |
| Veiligheid | 5.5 | 1 | 5.5 |
| Binnenmilieu | 4 | 2 | 8 |
| Exploitatie | 4 | 2 | 8 |
| Onderwijskundige staat | 5.5 | 3 | 16.5 |
| Totaal | | | 56 |

Advies normaliter

| | |
|---------------------|---|
| Bij < 57 punten: | binnen 5 jaar renovatie of nieuwbouw |
| Bij 57 - 63 punten: | binnen 5 - 10 jaar renovatie of nieuwbouw |
| Bij 63 - 69 punten: | binnen 10 - 20 jaar renovatie of nieuwbouw |
| Bij > 69 punten: | na 20 jaar of langer renovatie of nieuwbouw |

Advies specifiek

| restgebruik Nieuwbouw of levensduurverlenging < 5 jaar | restgebruik Nieuwbouw of levensduurverlenging 5 - 10 jaar | restgebruik Nieuwbouw of levensduurverlenging 10 - 20 jaar | restgebruik Nieuwbouw of levensduurverlenging > 20 jaar |
|---|--|---|--|
| x | | | |

De gebouwdelen uit 1970 en 1981 verkeren op dit moment in slechte staat. Met een totaal score van 56 punten zijn deze delen binnen 0-5 jaar toe aan nieuwbouw of levensduur verlengende renovatie. Gezien de forse overmaat van circa 600m² kan ook gedacht worden aan het afstoten van dit gebouwdeel.

Gebouwdeel 2005:

| Onderdeel | Beoordeling | Weging | Totaalscore |
|------------------------|-------------|--------|-------------|
| Uitstraling | 6 | 1 | 6 |
| Bouwkundige staat | 7 | 3 | 21 |
| Veiligheid | 6 | 1 | 6 |
| Binnenmilieu | 4 | 2 | 8 |
| Exploitatie | 4 | 2 | 8 |
| Onderwijskundige staat | 5.5 | 3 | 16.5 |
| Totaal | | | 65,5 |

Advies normaliter

| | |
|---------------------|---|
| Bij < 57 punten: | binnen 5 jaar renovatie of nieuwbouw |
| Bij 57 - 63 punten: | binnen 5 - 10 jaar renovatie of nieuwbouw |
| Bij 63 - 69 punten: | binnen 10 - 20 jaar renovatie of nieuwbouw |
| Bij > 69 punten: | na 20 jaar of langer renovatie of nieuwbouw |

Advies specifiek

| restgebruik Nieuwbouw of levensduurverlenging < 5 jaar | restgebruik Nieuwbouw of levensduurverlenging 5 - 10 jaar | restgebruik Nieuwbouw of levensduurverlenging 10 - 20 jaar | restgebruik Nieuwbouw of levensduurverlenging > 20 jaar |
|---|--|---|--|
| | | x | |

Het meest recente gebouwdeel uit 2005 is op dit moment in vrij goede staat. Met een totaal score van 65,5 punten is dit gebouw over 10-20 jaar toe aan nieuwbouw of levensduur verlengende renovatie.

4. Duurzaamheid

| Verduurzamingsmaatregel | Uitgevoerd J/N | Kosten Per M2 | BVO | Kosten Totaal |
|---|----------------|---------------|-------|---------------|
| Luchtbehandeling aanbrengen Niveau Frisse Scholen klasse B | n | € 259 | 1.177 | € 304.255 |
| Naisoleren gevel (Rc = 4,5 m ² K/W) Isolatie met stucwerk tegen buitengevel | n | € 128 | 1.177 | € 150.337 |
| Naisoleren dak (Rc = 6,0 m ² K/W) Incl. nieuwe dakbedekking Excl. verhogen dakrand | n | € 116 | 1.177 | € 136.715 |
| Gevelkozijnen vervangen door aluminium Incl. HR++ glas | j | € 209 | 1.177 | € - |
| Buitenbeglazing vervangen HR++ beglazing | j | € 36 | 1.177 | € - |
| Elektrisch bedienbare zonwering aanbrengen | n | € 65 | 1.177 | € 76.362 |
| Toepassing LED-verlichting Niveau Frisse Scholen klasse C, Incl. daglichtregeling en veegschakeling | n | € 66 | 1.177 | € 77.150 |
| Toepassing zonnepanelen Ca, 10%-13% v.h. BVO | n | € 60 | 1.177 | € 70.620 |
| | | | | € 815.440 |

Opmerkingen:

1. Op hoofdlijnen geldt dat met bovenstaande ingegrepen bestaande schoolgebouwen op het niveau komen van Bijna Energieneutraliteit (BENG). De bedragen zijn afkomstig uit de kostenconfigurator renovatie 2019 van HEVO.
2. Naast bovenstaande verduurzamingsmaatregelen zijn er ook extra gebouw specifieke maatregelen voor verduurzaming, zoals het aanbrengen van warmtepompen of het naisoleren van de vloer. Hiervoor dienen installatie en constructie op detailniveau bekeken te worden, dit is geen onderdeel van deze QuickScan.

3. De aanbeveling is om te investeren in verduurzamingsmaatregelen die qua terugverdientijden de vervangingstermijn zoals aangegeven in de QuickScan niet overschrijden of als ingrepen in het grootonderhoud samenvallen met verduurzamingskansen.
4. Duurzaamheid en de financiële vertaling is gaat hier uitsluitend over energie en Frisse scholen Klasse B. In het onderwijs is duurzaamheid breder dan het terugdringen van de CO2 uitstoot. Verduurzaming van onderwijs gaat naast energiebesparing ook over functionaliteit (onderwijskundig), toekomstbestendigheid (flexibiliteit) en gezondheid (naast lucht ook temperatuur, akoestiek etc.). Bij levensduurverlengende renovatie dienen deze onderdelen ook meegenomen (en financieel vertaald) te worden.

5. Bereikbaarheid

| Toegangswegen naar school | |
|---------------------------|--|
| Goed | De school kan vanuit meerdere kanten bereikt worden en de ontsluiting is goed. |

| Drukke rondom school tijdens halen/brengen | |
|--|--|
| Goed | Er zijn genoeg plekken voor het aantal ouders dat kinderen met de auto komt brengen/halen, de verkeerssituatie is goed geregeld en het gebeurt zelden dat er chaotische situaties voorkomen. |

| Mate van veiligheid en overzichtelijkheid voor lopende/fietsende kinderen | |
|---|---|
| Goed | Omdat de wegen rondom school vrij rustig zijn is het veilig om naar school te lopen of fietsen. De verkeerssituatie is goed overzichtelijk. |

brin
vest
gemnr

06WM
(Alle)
Berkelland

Telling 1-10-2019

| Rijlabels | Kolomlabels | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|-------------|------------|------------|------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 | 2031 | 2032 | 2033 | 2034 |
| 06WM-00 Sint Jozef Basisschool | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Variant I | 110 | 106 | 105 | 101 | 88 | 91 | 84 | 81 | 77 | 73 | 71 | 72 | 72 | 72 | 72 | 71 | 73 | 75 | 76 | 78 | 79 |
| Variant II | 110 | 106 | 105 | 101 | 88 | 91 | 82 | 78 | 74 | 71 | 69 | 70 | 70 | 70 | 70 | 69 | 71 | 73 | 74 | 75 | 77 |
| Variant III | 110 | 106 | 105 | 101 | 88 | 91 | 85 | 83 | 78 | 75 | 73 | 73 | 74 | 74 | 74 | 73 | 75 | 77 | 78 | 80 | 81 |
| Variant IV | 110 | 106 | 105 | 101 | 88 | 91 | 82 | 80 | 76 | 73 | 70 | 71 | 71 | 71 | 71 | 71 | 73 | 74 | 76 | 77 | 79 |
| Totaal Variant I | 110 | 106 | 105 | 101 | 88 | 91 | 84 | 81 | 77 | 73 | 71 | 72 | 72 | 72 | 72 | 71 | 73 | 75 | 76 | 78 | 79 |
| Totaal Variant II | 110 | 106 | 105 | 101 | 88 | 91 | 82 | 78 | 74 | 71 | 69 | 70 | 70 | 70 | 70 | 69 | 71 | 73 | 74 | 75 | 77 |
| Totaal Variant III | 110 | 106 | 105 | 101 | 88 | 91 | 85 | 83 | 78 | 75 | 73 | 73 | 74 | 74 | 74 | 73 | 75 | 77 | 78 | 80 | 81 |
| Totaal Variant IV | 110 | 106 | 105 | 101 | 88 | 91 | 82 | 80 | 76 | 73 | 70 | 71 | 71 | 71 | 71 | 71 | 73 | 74 | 76 | 77 | 79 |



Aan : Gemeente Berkelland
Van : Ferd Janssen
Betreft : Renovatie basisschool St. Jozef Rietmolen
Datum : 7 januari 2022

Inleiding

Het gebouw van de St. Jozefschool in de kern Rietmolen is toe aan (levensduur verlengde) renovatie en daartoe heeft het bevoegd gezag van deze school, de Stichting Keender, een aanvraag ingediend bij de gemeente op grond van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Berkelland. Tussen de gemeente Berkelland en het schoolbestuur heeft overleg plaatsgevonden over de wijze waarop invulling kan worden gegeven aan deze renovatie. Op initiatief van de lokalen gemeenschap is in dit kader tevens een alternatieve optie onderzocht om de school te verplaatsen naar, en te huisvesten in de Sint Caeciliakerk in Rietmolen. De haalbaarheid van deze optie is onderzocht door een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers vanuit het onderwijs en vanuit de lokale gemeenschap. Geconcludeerd is dat het huisvesten van de school in het kerkgebouw bijdraagt aan de vitalisering van de dorpskern en tevens zou de locatie van de huidige school beschikbaar komen voor herontwikkeling ten behoeve van woningbouw. In de gemaakte plannen verkrijgt een afzonderlijke stichting het eigendom van het kerkgebouw en gaat het kerkgebouw ook beheren en exploiteren en zal het gebouw vervolgens onder meer verhuren aan het schoolbestuur.

Beide plannen, de renovatie van het huidige gebouw en de huisvesting van de school in het kerkgebouw, zijn verder uitgewerkt in het kader waarvan o.a. een ontwerp is opgesteld welke is voorzien van een begroting. Door de Stichting Keender zijn beide opties vervolgens beoordeeld, onder meer aan de hand van de basis van de onderwijskundige visie van de school opgestelde ruimtelijke en functionele programma's van eisen. Daarbij heeft de Stichting Keender uiteindelijk geconcludeerd dat een renovatie van het huidige gebouw beter aansluit bij de onderwijskundige visie van de school. Daarbij is ook geconstateerd dat er bij de inpassing van de school in het kerkgebouw sprake is van het creëren van overcapaciteit ten opzichte van het genormeerde aantal vierkante meters dat voor de school noodzakelijk is en waarvoor de school van het Rijk ook bekostiging ontvangt. Niet alleen de overmaat van het gebouw, maar ook de structuur en de monumentale status brengen naar het oordeel van het schoolbestuur risico's met zich mee, zeker in het geval het schoolbestuur (mede) verantwoordelijk is voor het realiseren van een sluitende exploitatie.

In het licht van deze door het schoolbestuur uitgesproken voorkeur voor renovatie van het huidige gebouw is de vraag gesteld in hoeverre het in casu gaat om een vrije keuze van het schoolbestuur dan wel of de gemeente, mocht zij dat wensen, het schoolbestuur kan verplichten om toch het huidige gebouw te verlaten en de school te huisvesten in het kerkgebouw nadat dit is aangepast.

Bevoegdheid gemeente

Kijkend naar de rol van de gemeente ten aanzien van het primair onderwijs zoals die is neergelegd in de Wet op het primair onderwijs (Wpo) dan heeft de gemeente op basis van deze wet geen eigenstandige bevoegdheid op grond waarvan de gemeente op eigen initiatief een school kan dwingen om te verhuizen. Dat zou ook in strijd zijn met de vrijheid van onderwijs. De plek waar een school is gevestigd en het schoolgebouw waarin de school is gevestigd bepalen tenslotte ook mede de identiteit van de school en dat kan dus niet zomaar vanuit de overheid gewijzigd worden.

Kijkend naar artikel 91 van de Wpo dan dragen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders de zorgplicht voor de voorzieningen in de huisvesting van de scholen voor primair onderwijs. De taken en bevoegdheden van de gemeente zijn nader uitgewerkt in de Wet op het primair onderwijs en de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Berkelland 2019 (de Verordening). Op basis van deze regelingen kunnen schoolbesturen aanvragen indienen voor voorzieningen in de huisvesting en stelt de gemeente daarvoor middelen beschikbaar als de aanvraag voldoet aan de gestelde voorwaarden en vervolgens is het schoolbestuur weer de opdrachtgever voor het realiseren van de voorziening.

Het initiatief voor het aanvragen van een voorziening ligt dus bij het schoolbestuur. Gelet op de door het schoolbestuur uitgesproken voorkeur zal deze aanvraag dus de renovatie en aanpassing van het huidige gebouw zijn. Het schoolbestuur kan op basis van de Verordening overigens ook een aanvraag indienen om de school te huisvesten in een bestaand gebouw dat geschikt is voor het verzorgen van basisonderwijs of geschikt is te maken voor het verzorgen van basisonderwijs. Echter als die aanvraag niet wordt ingediend door het schoolbestuur, hetgeen gelet op de door de Stichting Keender geuite voorkeur ook niet waarschijnlijk is, dan kan die voorziening ook niet door de gemeente worden toegekend. De gemeente kan tenslotte alleen besluiten op aanvragen die door de schoolbesturen zijn ingediend.

Daar waar het gaat om de beoordeling van de aanvraag door het schoolbestuur heeft de gemeente overigens wel de mogelijkheid om de optie te betrekken om op een andere plek in de huisvesting van de school te voorzien. In artikel 100 van de Wpo staat namelijk dat de gemeente een aanvraag kan weigeren als op een andere wijze dan door het schoolbestuur gewenst redelijkerwijs in de behoefte aan huisvesting kan worden voorzien, onder meer doordat binnen redelijke afstand van de gewenste plaats van de voorziening gebruik dan wel medegebruik mogelijk is, of een reeds voor bekostiging in aanmerking gebracht gebouw of deel daarvan beschikbaar komt. Indien er dus een ander voor het verzorgen van onderwijs geschikt gebouw in gebruik kan worden gegeven door de gemeente, is dat een grond om een aanvraag van een schoolbestuur af te wijzen. Dat betekent echter niet dat de gemeente daarmee ook de school kan dwingen om daadwerkelijk te verhuizen. Het schoolbestuur kan er namelijk ook voor kiezen om de aanvraag dan in te trekken en daardoor gebruik te blijven maken van het huidige gebouw.

Overigens is het in casu de vraag of de gemeente de aanvraag kan afwijzen op de hiervoor genoemde grond. Het kerkgebouw is tenslotte nog niet geschikt om in gebruik te geven aan de school. Daarvoor is nog een aanzienlijke verbouwing noodzakelijk, waarvoor de gemeente een lening en een krediet dient te verstrekken. Voor de gemeente is het echter een risico om dit soort middelen beschikbaar te stellen zonder dat het schoolbestuur vooraf instemt met de verhuizing naar het kerkgebouw. Er zijn elders in het land voorbeelden van gebouwen waarin door de gemeente is geïnvesteerd zonder aanvraag of akkoord van het schoolbestuur en waarbij het de gemeente na realisatie niet is gelukt om de school daarnaartoe te laten verhuizen. Dit omdat de

gemeente daartoe zoals hierboven reeds is aangegeven geen bevoegdheid is toegekend in de onderwijswetgeving.

Eigendom

Conform artikel 103 van de Wpo is het bevoegd gezag van een school de bouwheer van een voorziening in de huisvesting tenzij hierover met het college van burgemeester en wethouders anders wordt overeengekomen. Na realisatie van de voorziening wordt volgens tweede lid van dit artikel de school en het terrein in eigendom overgedragen, tenzij het college van burgemeester en wethouders en het bevoegd gezag anders overeenkomen. Indien het gebouw niet voldoet aan de eisen voor eigendomsoverdracht dan kan het college van burgemeester en wethouders volgens lid 3 van artikel 103 van de Wpo het gebouw in gebruik geven aan de school.

Ten aanzien van het gebruik van het kerkgebouw in Rietmolen door de school wordt voorgesteld dat de school gaat huren van de stichting die het gebouw in eigendom krijgt en het gebouw gaat beheren. Dit is dus een afwijking van de hoofdregel zoals neergelegd in artikel 103 lid 2 Wpo, namelijk dat het schoolbestuur eigenaar wordt van het schoolgebouw. Ook is er in dat geval geen sprake van een ingebruikgeving door de gemeente als bedoeld in lid 3 van artikel 103 Wpo. Een ingebruikgeving door de gemeente die zijn basis vindt in de Wet op het primair onderwijs en daarmee een bestuursrechtelijke basis kent is namelijk niet gelijk te schakelen met een civielrechtelijke huur-/gebruiksovereenkomst met een particuliere stichting. Artikel 103 lid 2 Wpo biedt weliswaar wel de mogelijkheid voor een dergelijke constructie, echter wel alleen indien daarover overeenstemming bestaat met het schoolbestuur. Een dergelijk construct kan dus niet eenzijdig door de gemeente aan een schoolbestuur worden opgelegd. Zeker daar waar het gaat om vraagstukken zoals hoe vanuit de particuliere beheersstichting wordt omgegaan met de rechten en plichten vanuit de Wpo en de Verordening, waar het exploitatierisico ligt en op welke wijze de rechtsbescherming is geregeld, is het noodzakelijk om overeenstemming te bereiken tussen schoolbestuur, de beheersstichting en de gemeente.

Investing

In de voorstellen ten aanzien van het huisvesten van de school in de kerk wordt ook voorzien in een eigen bijdrage van het schoolbestuur. Een dergelijke eigen bijdrage kan het schoolbestuur op grond van de Wpo en de vigerende Verordening niet vanuit de gemeente worden opgelegd en is dus een vrijwillige keuze van het schoolbestuur. Het schoolbestuur kan er dus voor kiezen om ten aanzien van het ene project wel en ten aanzien van het andere project geen eigen bijdrage te leveren.

Bij die keuze is ook het volgende van belang. Het in gebruik geven van een bestaand gebouw aan een school is een voorziening waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. De kosten om het gebouw geschikt te maken om in gebruik te kunnen geven aan de school zijn dan ook in principe voor rekening van de gemeente. Voor het primair onderwijs geldt nog steeds een investeringsverbod in huisvesting. Een schoolbestuur mag niet investeren in huisvestingsvoorzieningen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Nog los van de eenmalige eigen bijdrage van het schoolbestuur van € 150.000,-, is er ook een resultaatbegroting gemaakt waarbij het schoolbestuur jaarlijks de MI-vergoeding dient in te brengen. Echter als uitgaven in die begroting is ook de aflossing opgenomen van de lening die wordt aangegeven om de verbouwing van de kerk te kunnen financieren. Echter vanuit de MI-bekostiging van de school mag daaruit gelet op het investeringsverbod niet aan bijgedragen worden.

Voor wat betreft de eenmalige bijdrage kan nog het volgende opgemerkt worden. Een schoolbestuur mag alleen zelf investeren in voorzieningen voor zover die voorzieningen uitstijgen boven de normen van het Bouwbesluit, de gemeente heeft tenslotte de verantwoordelijkheid een gebouw beschikbaar te stellen dat

voldoet aan de normen van het Bouwbesluit, en deze ten goede komen van de exploitatie van de school zoals in duurzaamheidsmaatregelen en/of exploitatieverlagende maatregelen. Het schoolbestuur zal dus moeten aantonen dat de eigen bijdrage wordt besteed aan dergelijke maatregelen, anders loopt het schoolbestuur het risico dat bekostiging waaruit deze investeringen zijn gefinancierd worden teruggevorderd door het Rijk.

Ten aanzien van de renovatie van het huidige gebouw van de St. Jozefschool is de eigen bijdrage goed te verantwoorden voor zover de renovatie van het huidige gebouw deels kan geschaard worden onder periodiek onderhoud hetgeen een voorziening is waarvoor het schoolbestuur al de verantwoordelijkheid draagt.



voor katholiek en openbaar primair onderwijs

Gemeente Berkelland
T.a.v. Het college van B&W en de gemeenteraad
Per e-mail: griffie@gemeenteberkelland.nl

Betreft: Huisvesting basisschool St. Jozef te Rietmolen

Haaksbergen, 11 november 2021

Geacht college, geachte gemeenteraad,

Via deze brief wil ik onze zorgen met u delen.

Op 21 juni 2021 is tijdens een gesprek met vertegenwoordigers van de werkgroep Toekomstvisie kerk, St. Keender en de St. Jozefschool te Rietmolen, de portefeuillehouder van de gemeente Berkelland en haar adviseur een werkgroep samengesteld die een onderzoek zou uitvoeren naar de haalbaarheid van de optie om de St. Jozefschool te vestigen in de nabij gelegen Rooms Katholieke kerk. In korte tijd heeft deze werkgroep op een plezierige en constructieve wijze ontzettend veel werk verricht. Mijn waardering hiervoor is groot.

Na een zorgvuldig onderzoek op basis van overeengekomen uitgangspunten, heeft deze werkgroep geconstateerd dat het oorspronkelijke plan genaamd "De Passende Jas" als beste optie voor het onderwijs naar voren is gekomen. Op 11 oktober jl. is een impressie met daarin de eindconclusie van deze onderzoekswerkgroep gedeeld met zowel de portefeuillehouder als ondergetekende. Vervolgens heeft hierover op 13 oktober een gesprek plaatsgevonden tussen beide bestuurders. Ik ben verheugd met u te kunnen delen dat wij op basis van de beschikbare informatie hebben kunnen zien dat het plan "De Passende Jas" de beste optie is vanuit onderwijskundig perspectief.

Intussen heb ik vernomen dat het thema huisvesting van bs. St Jozef bij zowel de commissievergadering (9 november) als de raadsvergadering van 23 november niet is geagendeerd. Tevens is helder geworden dat de bovengenoemde stukken nog niet zijn gedeeld met de raad. Wij hebben begrepen dat het college vanuit zorgvuldigheid een verdiepingsgesprek wil voeren met de leden van de onderzoekswerkgroep. Deze extra stap in het proces wordt door stichting Keender zeer op prijs gesteld. Tegelijkertijd maken wij ons zorgen over de vertraging in dit proces en de gevolgen hiervan. Een verdere vertraging van het besluitvormingsproces is vanuit onderwijskundig en financieel perspectief niet wenselijk. Wij verzoeken de raad dan ook om te komen tot een snelle besluitvorming betreffende huisvesting van bs St. Jozef.

Als aanvulling op de eerder verzonden stukken, zijn er door Keender documenten gedeeld met het college. Wij gaan er vanuit dat deze additionele documenten door de portefeuillehouder met de gemeenteraad worden gedeeld. Indien Keender een aanvullende bijdrage kan leveren aan het besluitvormingsproces, dan verneem ik dat uiteraard graag. Vanzelfsprekend willen wij ook meedenken over een mooie oplossing voor het behoud van de prachtige kerk in Rietmolen.

Postbus 35 7480 AA Haaksbergen T 053-5723503 E info@keender.nl | www.keender.nl

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er vragen zijn naar aanleiding van deze brief, dan weet u mij te vinden.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Debby Verhoeve,
Voorzitter College van Bestuur, stichting Keender



Rietmolen, 1 november 2021

Zienswijze MR St. Jozefschool

Aan de MR van de St. Jozefschool te Rietmolen is gevraagd, hoe zij aankijken tegen de huidige plannen van het verbouwen van de school en de herbestemming van de kerk.
Wij als MR vertegenwoordigen de leerlingen, evenals de leerkrachten op onze school.
Wij kijken wat het beste is voor onze leerlingen, maar voelen ook de belangen van het dorp waarin onze leerlingen wonen.

Kwalitatief goed onderwijs staat natuurlijk compleet los van het gebouw, waarin dat onderwijs gegeven wordt. Gelukkig maar, want anders was de kwaliteit de laatste jaren flink gedaald, maar daarentegen is de kwaliteit van het onderwijs de afgelopen jaren juist enorm gestegen. Dit hebben we te danken aan het zeer kundige leerkrachtenteam met een toekomstvisie. Juist deze twee krachtige componenten willen wij als MR, als vanzelfsprekend ondersteunen. En hoe doe je dit dan.....ons inziens horen daar realistische bouwplannen, welke binnen afzienbare tijd gerealiseerd kunnen worden bij. Om zo een zo helder mogelijk toekomstperspectief voor ogen te houden.

Het schetsontwerp van de kerk is slechts een schets, wat inhoudt dat er zeer veel zaken niet zijn uitgezocht. Tuurlijk komt alles als je lang genoeg de tijd hebt goed, maar een rijksmonument verbouwen op basis van aannames vinden wij als MR veel te riskant op ieder denkbaar vlak. Onze grootste zorgen liggen daarbij op het gebied van financiën en tijdsplanning. Deze onzekerheden bieden nu eenmaal geen garantie voor de toekomst en juist dat willen wij, om ons leerkrachtenteam te behouden. Het leerkrachtenteam zorgt namelijk voor onze leerlingen en daarmee dus voor de toekomst van Rietmolen, niet een gebouw. De MR wil benadrukken dat de school en stichting Keender erg ver gevorderd zijn in hun verbouwplannen. Deze verbouwplannen worden breed gedragen door de leerkrachten en zijn daarnaast ook nog eens financieel te realiseren binnen afzienbare tijd. De St. Jozefschool heeft de afgelopen jaren een visie ontwikkeld en deze zichtbaar uitgedragen binnen de school. De verbouwing van de school is geïnspireerd op die visie en past er goed bij. Hiermee zorgt dit plan voor een realistisch toekomst beeld.

Een lid van de MR (leraar geleding) heeft een rondleiding gehad op de St. Plechelmus in Hengelo. We moeten hier wel in ogenschouw nemen dat het hier niet op een rijksmonument gaat, zoals in Rietmolen wel het geval is. Hij heeft zich hier uitgebreid laten voorlichten, over de ervaringen van de eerste jaren na ingebruikname. Wat hier met name naar voren kwam, was dat er grote problemen

waren en zijn met de mechanische ventilatie en dat deze nog heden ten dage voor geluidsoverlast zorgt. Niet alleen de geluidsoverlast, maar ook de kwaliteit van "frisse lucht" laat te wensen over. De behoefte van de leerkrachten om een raam open te zetten is groot, doordat er sprake is van mechanische ventilatie kunnen de ramen ook echt niet open.

Verder waren de energiekosten schrikbarend hoog en stegen zelfs nu nog elk jaar.

Ook waren er problemen met het dak en lekkage. Dit zijn problemen die niet in de regel in Rietmolen zullen gebeuren maar, waar we natuurlijk wel rekening mee zouden moeten houden volgens de intern begeleider van de St. Plechelmus.

Daarnaast zijn er akoestische problemen te voorzien, het gebouw is zo'n 100 jaar geleden gebouwd voor een prachtige galm. Als school is dit verre van wenselijk, je wilt een gebouw waarbij leerlingen genieten van de samenwerking en de zelfstandigheid juist buiten de klas.

Als MR willen we ervoor waken, dat ons budget voor onderwijs naar de leerlingen zelf gaat en natuurlijk niet naar het onderhoud van een school. Iedere euro extra voor onderhoud, is er nu eenmaal één teveel. Aan de hand van de opgedane ervaringen bij de St. Plechelmus is dit wel een grote vrees voor ons als MR.

Als MR spreken wij onze waardering uit voor de vastberadenheid van de "visiegroep toekomst Caeciliakerk". Echter als we inzoomen op de belangen van de leerlingen en leerkrachten zijn wij als MR de mening toegedaan dat het schetsontwerp van de kerk te veel aanpassingen van onze leerlingen en leerkrachten gaat vergen, terwijl het juist zo zou moeten zijn dat je met bouwplannen er voor kunt zorgen dat het te realiseren gebouw "past als een jas".

Resumerend komen we als MR tot het advies dat een verbouwing van de huidige school het meeste recht doet aan de toekomstvisie van de St. Jozef school.

Met vriendelijke groet,



MR St. Jozefschool

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Berkelland
t.a.v. Roy Oostendorp

Geachte heer Oostendorp,

In het Planoverleg van 18 januari 2022 heeft een bespreking op locatie plaatsgevonden over de plannen voor de herbestemming van de H. Caeciliakerk te Rietmolen.

Preadvies

Gemeente Berkelland, H. Caeciliakerk Rietmolen, monumentnummer: 515565

Overleg op locatie i.a.v.

Roy Oostendorp (gemeente Berkelland), Rob Spikker (Visiegroep Toekomst H. Caecilia Rietmolen), Henk Hoogeveen en Annet Kock-Rood (RCE), Dick Wichers (Monumentenwacht), Geke Volkers (Provincie Gelderland), Roger Crols en Kim van de Ven (Gelders Genootschap).

Informatie

De rooms-katholieke kerk H. Caecilia is gebouwd naar ontwerp van de architect C. Hardeman in 1931-1932. De kerk heeft glas-in-loodramen en tegeltableau's van de firma Intercodam uit Amsterdam, welke een bijdrage leveren aan de symboliek van de kerk. De kerk heeft een combinatie van een axiaal schip onderbroken door een centrale koepel. In de kerk zijn meerdere historisch waardevolle elementen aanwezig. Zo worden de voorstellingen op de glas-in-lood ramen, de zeldzame tegeltableau's in het koor en de constructie van de kerk uitvoerig beschreven in het rijksmonumentenregister.

Het plan betreft de herbestemming van de kerk tot een basisschool. Deze school genaamd St. Jozef is nu gehuisvest in gebouwen ten noorden van de kerk. Naast de functie van school is het de bedoeling dat de kerk ook buiten de schooluren kan functioneren als ruimte voor culturele activiteiten. Het overleg is bedoeld om de haalbaarheid van de plannen op hoofdlijnen te toetsen in relatie tot de aanwezige monumentale waarden.

Ten behoeve van de nieuwe functie worden een aantal wijzigingen voorgesteld. Dit betreft o.a. de inbouw van klaslokalen. Vanwege de behoefte aan daglicht worden enkele nieuwe venster- en deuropeningen ingezaagd en wordt de mogelijkheid voorgesteld om glas-in-lood ramen deels te vervangen door ander transparant glas. In het plan zal het ventilatiesysteem dat onder een deel van de vloer aanwezig is worden verwijderd om een nieuwe Cv-installatie en isolatie onder de vloer aan te leggen door middel van vloerverwarming. Om verder zo min mogelijk te veranderen is een doos-in-doos systeem bedacht voor de klaslokalen. Dit geeft ook de optie om de nieuwe toevoegingen er later weer uit te kunnen halen zonder verdere aantasting van de kerk. Rond 2009 heeft een restauratie plaatsgevonden waarbij o.a. de leien dakbedekking is vervangen, waardoor het gebouw nog in prima staat verkeert.

Veel kerken in de Achterhoek hebben of krijgen te maken met leegstand. In Rietmolen heeft een lokale groep het initiatief genomen om te onderzoeken of herbestemming van de H. Caeciliakerk als school gedragen wordt door de gemeenschap en het gebouw voor de dorpsgemeenschap behouden kan worden. Herbestemming van de kerk als school kan rekenen op grote steun van de inwoners van Rietmolen. Dit houdt tevens in dat op de huidige locatie van de basisschool St. Jozef woningen gerealiseerd kunnen worden.

Reactie

Rekening houdend met de context van de vele vrijkomende kerken en de perspectieven voor behoud van dit religieuze erfgoed, hebben de adviseurs een positieve grondhouding met betrekking tot het voorliggende initiatief. Met een school in de kerk blijft het monument een centrale, toegankelijke en maatschappelijke functie houden in het dorp. De basis van het plan is denkbaar en de adviseurs kunnen zich vinden in de hoofdlijnen, maar zien ook nader te onderzoeken uitdagingen. Hieronder wordt een aantal punten genoemd die besproken zijn tijdens het planoverleg en de rondleiding door de kerk:

- De adviseurs vragen zich af of er in het ontwerp rekening is gehouden met de groei van het aantal leerlingen. Eventueel zou de pastorie naast de kerk, nu verhuurd als woning, te zijner tijd verbouwd kunnen worden.
- Wat is het perspectief voor de kerk als deze functie niet doorgaat? Het zal vrij lastig worden om woningen in de kerk te realiseren. In het geval van woningen zou zowel het interieur als exterieur teveel aangepast moeten worden.
- De adviseurs wijzen erop dat de glas-in-lood ramen in principe behouden zouden moeten blijven. Deze ramen vertellen gezamenlijk een verhaal en vormen een ensemble. Daarmee zijn ze van belangrijke cultuurhistorische waarde. Gevraagd wordt om eerst inzichtelijk te maken aan de hand van daglichtberekeningen om welke afmetingen en ingrepen het gaat. Dan kan de impact goed worden afgewogen. Is het bijvoorbeeld mogelijk om een deel van het glas-in-lood te handhaven als er nieuwe openingen worden toegevoegd, of is het noodzakelijk om alle vensters van blank glas te voorzien, ook als er nieuwe gevelopeningen worden toegevoegd? Vervolgens is de vraag hoe dan eventueel gevelopeningen aangebracht worden. Om meer daglicht te creëren kan een aantal ramen doorgetrokken worden naar beneden (dit is een voorgestelde optie). Een andere optie is de huidige vensters te behouden en onder de rollaag in het metselwerk een heldere nieuwe ingreep te doen. Dit vraagt om nadere ontwerpstudie en het verkennen en/of uitwerken van verschillende varianten. De adviseurs kunnen zich in principe vinden in het toevoegen van openingen in de zijgevels. In combinatie met de 'doosjes' in het interieur blijft de naar binnen gerichte blik met het overkoepelende centrale gewelf overeind. Het openen van het koor met vensters of openslaande deuren is niet wenselijk.
- Voor de vloeren zijn verschillende scenario's denkbaar. De tegelvloeren hebben een zeer hoge monumentale waarde. Een optie is bijvoorbeeld een droogbouwsysteem hier bovenop, met een nieuwe vloerafwerking (bijvoorbeeld een akoestisch tapijt zoals in de Broederenkerk te Zutphen). De vloer is daarmee niet meer zichtbaar, maar blijft wel behouden. Een alternatief is onderzoeken of de tegels zonder schade te demonteren zijn. Het is dan mogelijk om vloerverwarming te realiseren en de tegels opnieuw te leggen op deze laag.
- Bij het koorgedeelte is te zien dat de vloer lager heeft gelegen en opgehoogd is. Om meer ruimte te creëren zou de vloer weer verlaagd kunnen worden naar de oorspronkelijke staat. Het advies wordt gegeven om de tegeltableau's in het koor te behouden om hun

cultuurhistorische waarde. De voorstellingen in de vorm van tegeltableau's zijn zeer zeldzaam.

- De waarde van het orgel moet nader onderzocht worden (door een specialist van de RCE).
- De banken lijken niet oorspronkelijk/voor de kerk ontworpen? Over het algemeen wordt aangegeven hoe meer historisch materiaal behouden of hergebruikt kan worden in de kerk, des te meer 'wisselgeld' voor nieuwe ingrepen (denk aan glas-in-lood, tegels, altaar, unieke doopvont, beelden, kunst, kruiswegstaties). Het is belangrijk dat het verhaal van deze kerk verteld kan blijven worden.
- Bij de aanbouw van de sportzaal wordt het advies gegeven om het meer los te houden van de kerk met een tussenstuk. Hierdoor is er een mogelijkheid voor een plek om zonnepanelen in ontwerp te integreren. Ook de exacte doorgang moet nog nader onderzocht worden, zodat de tegeltableau's behouden blijven.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de adviseurs positief zijn over het plan om de basisschool te huisvesten in de H. Caeciliakerk. Er wordt waardering uitgesproken over de doordachtheid van het plan in deze fase. Het belangrijkste punt is de zorgvuldige ontwerpogave voor daglicht en dat er zoveel mogelijk interieurelementen behouden moeten blijven. De kernkwaliteit zit in de ruimtewerking, de vloertegels, het glas-in-lood en de tegeltableau's. De ongedeelde ruimte van de centraalbouw moet behouden blijven, evenals de glas-in-lood ramen en tableau's in het koor met cultuurhistorische waarde. Waar nog over nagedacht moet worden zijn de details, zoals de omgang met daglicht en de vloer. Verder wordt meegegeven dat het interieur van de kerk en de context van de kerk in het dorp een belangrijke rol hebben. De adviseurs zijn erg benieuwd naar de verdere uitwerking van het plan.

Het bovenstaande betreft een verslag van de bespreking in het Planoverleg Samenwerkingsverband Cultuurhistorie Gelderland.

Met vriendelijke groet,

Kim van de Ven
Planoverleg Cultuurhistorie Gelderland

Planconcept/toekomstvisie H.Caeciliakerk, Rietmolen
maart 2021





planconcept/toekomstvisie H. Caeciliakerk, Rietmolen

Locatie

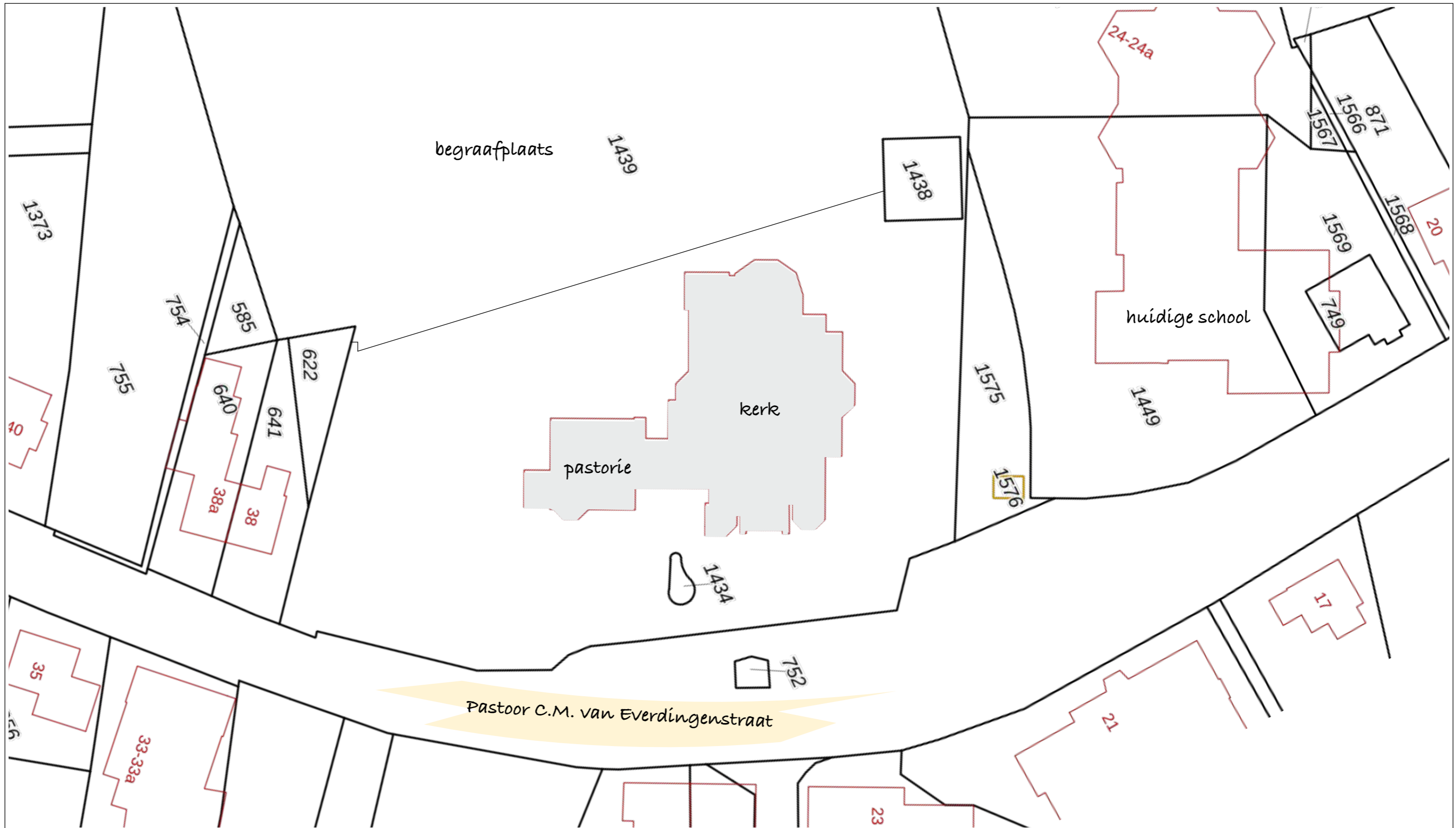
Werknummer: S028
Fase: SO
Schaal:
Getekend: NS
Datum: 30-03-2021

Gewijzigd: -
Gewijzigd: -
Gewijzigd: -
Gewijzigd: -
Gewijzigd: -

Goorsestraat 10, 7496 AD Hengevelde
www.stns-ingenieurs.nl
info@stns-ingenieurs.nl
0547 72 90 15



St&S
ingenieurs



planconcept/toekomstvisie H. Caeciliakerk, Rietmolen

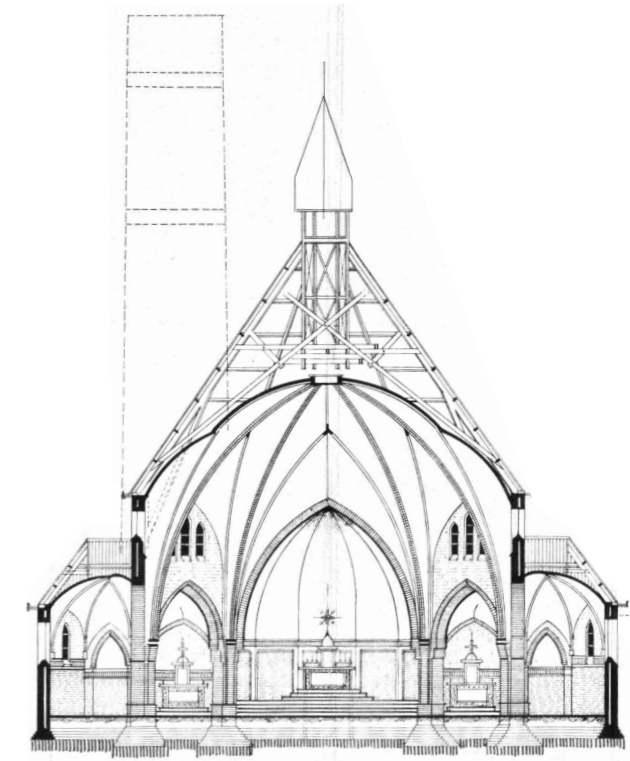
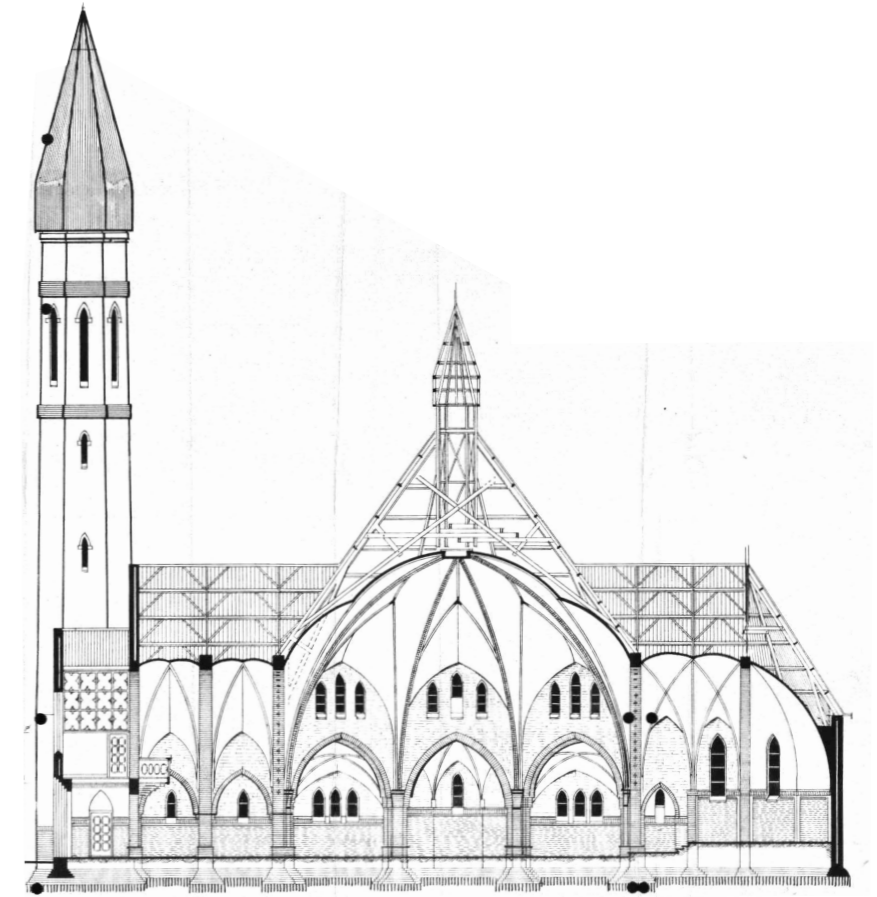
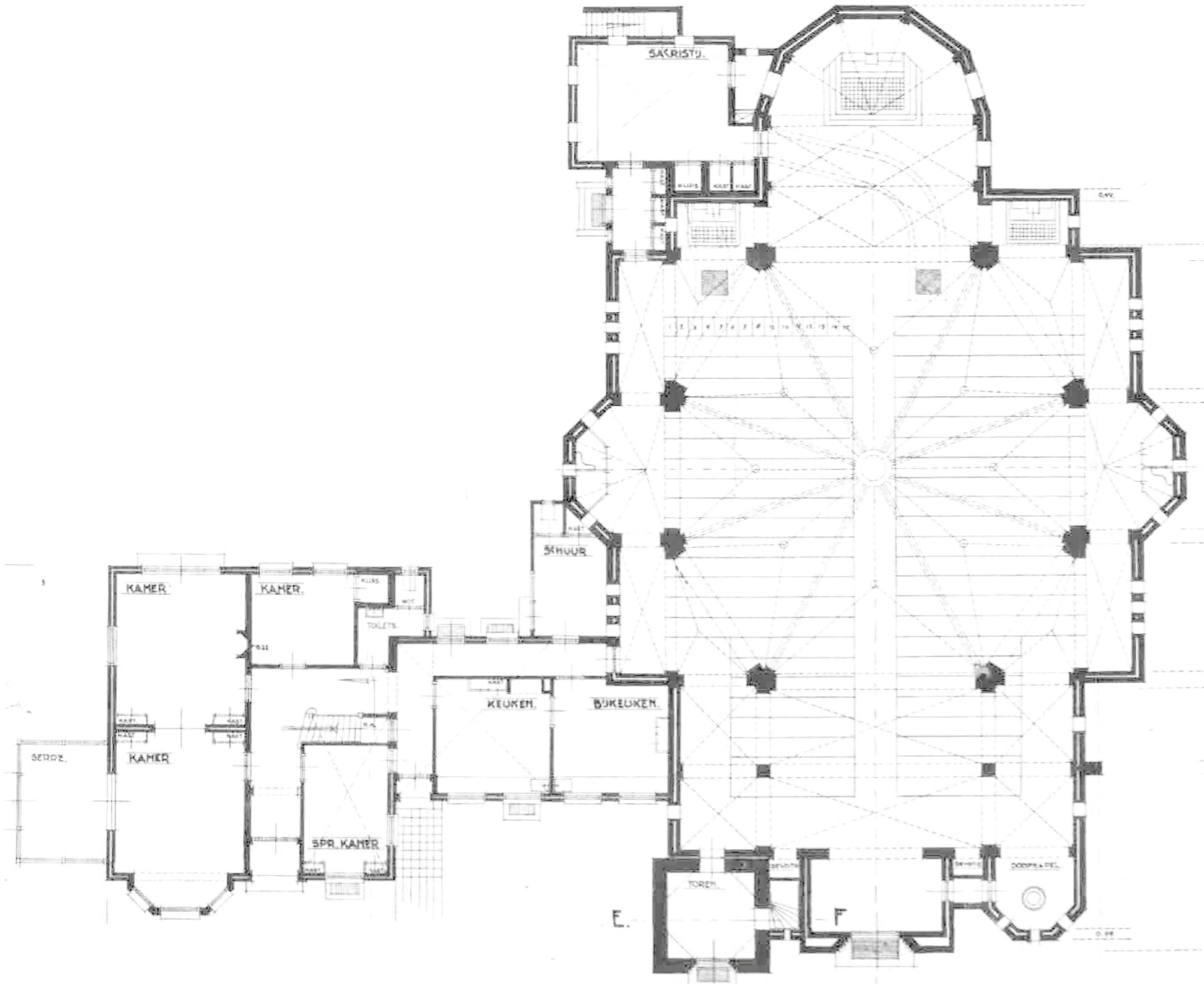
Situatie bestaand

Werknummer: S028
 Fase: S0
 Schaal: 1:500
 Getekend: NS
 Datum: 30-03-2021

Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -

Goorsestraat 10, 7496 AD Hengevelde
www.stns-ingenieurs.nl
info@stns-ingenieurs.nl
 0547 72 90 15





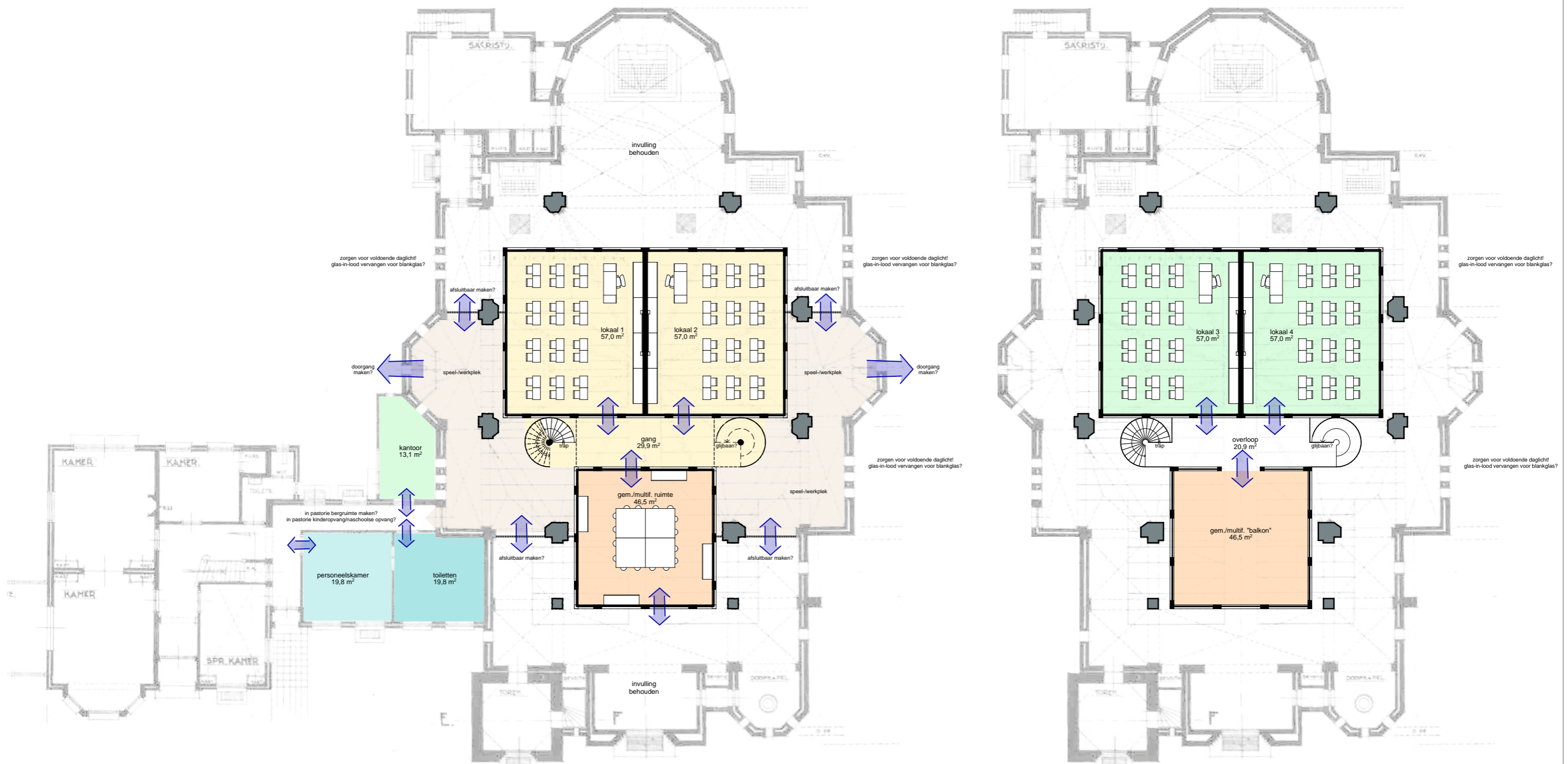
planconcept/toekomstvisie H. Caeciliakerk, Rietmolen

Bestaande tekeningen kerk

Werknummer: S028
 Fase: S0
 Schaal: 1:200
 Getekend: NS
 Datum: 30-03-2021

Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -

Goorsestraat 10, 7496 AD Hengevelde
 www.stns-ingenieurs.nl
 info@stns-ingenieurs.nl
 0547 72 90 15



begane grond

1e verdieping

planconcept/toekomstvisie H. Caeciliakerk, Rietmolen

Plattegrondstudie

Werknnummer: S028
 Fase: S0
 Schaal: 1:200
 Getekend: NS
 Datum: 30-03-2021

Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -

Goorsestraat 10, 7496 AD Hengevelde
 www.stns-ingenieurs.nl
 info@stns-ingenieurs.nl
 0547 72 90 15



zorgen voor voldoende daglicht!
glas-in-lood vervangen voor blankglas?

zorgen voor voldoende daglicht!
glas-in-lood vervangen voor blankglas?

doorgang
maken?

doorgang
maken?

afsluitbaar maken?

afsluitbaar maken?

speel-/werkplek

speel-/werkplek

lokaal 1
57,0 m²

lokaal 2
57,0 m²

gang
29,9 m²

trap

glijbaan?

zorgen voor voldoende daglicht!
glas-in-lood vervangen voor blankglas?

kantoor
13,1 m²

in pastorie bergruimte maken?
in pastorie kinderopvang/haschoolse opvang?

gem./multif. ruimte
46,5 m²

speel-/werkplek

personeelskamer
19,8 m²

toiletten
19,8 m²

afsluitbaar maken?

afsluitbaar maken?



invulling
behouden

planconcept/toekomstvisie H. Caeciliakerk, Rietmolen

Begane grond

Werknummer: S028
Fase: S0
Schaal: 1:100
Getekend: NS
Datum: 30-03-2021

Gewijzigd: -
Gewijzigd: -
Gewijzigd: -
Gewijzigd: -
Gewijzigd: -

Goorsestraat 10, 7496 AD Hengevelde
www.stns-ingenieurs.nl
info@stns-ingenieurs.nl
0547 72 90 15

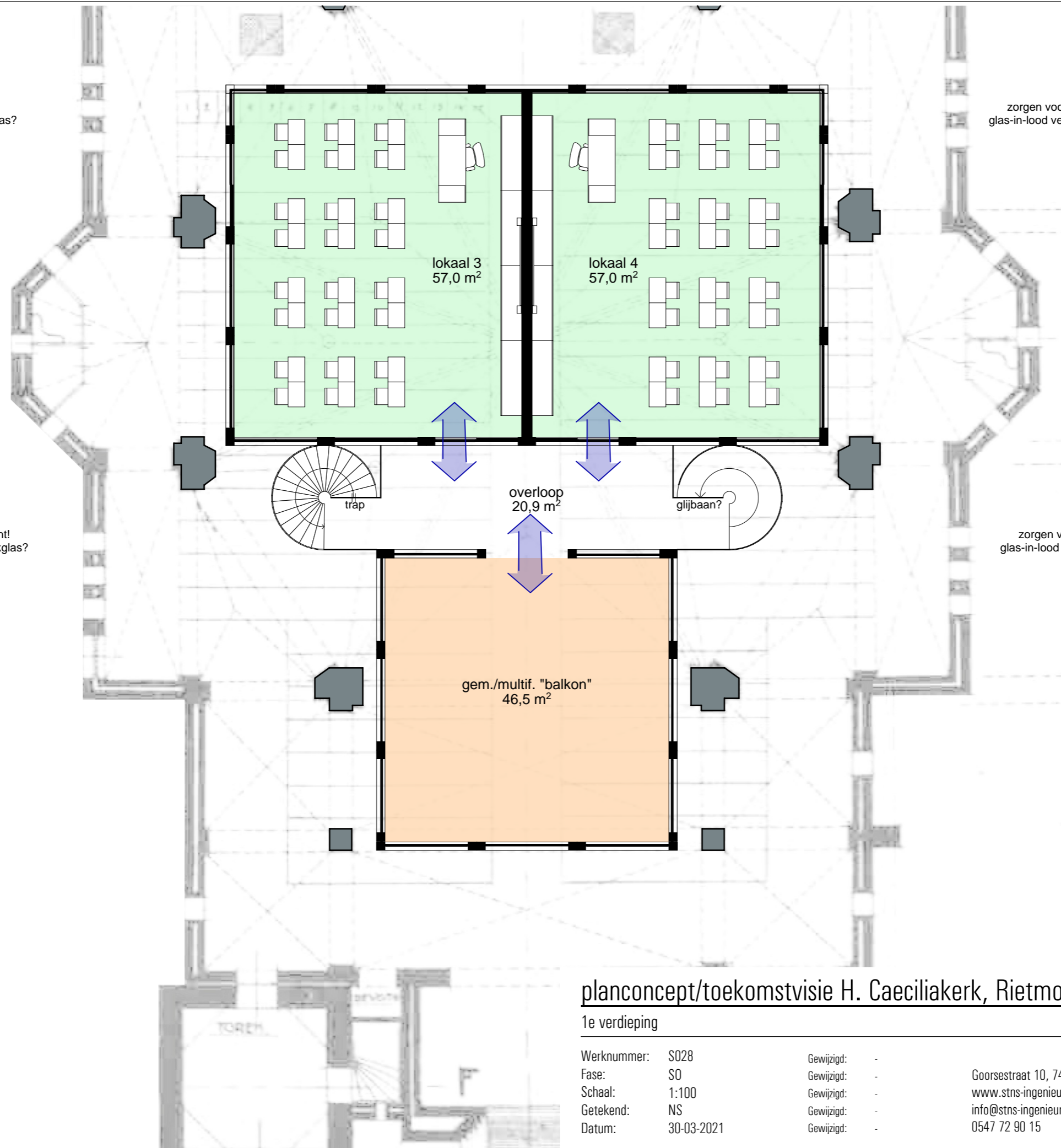


zorgen voor voldoende daglicht!
glas-in-lood vervangen voor blankglas?

zorgen voor voldoende daglicht!
glas-in-lood vervangen voor blankglas?

zorgen voor voldoende daglicht!
glas-in-lood vervangen voor blankglas?

zorgen voor voldoende daglicht!
glas-in-lood vervangen voor blankglas?



planconcept/toekomstvisie H. Caeciliakerk, Rietmolen

1e verdieping

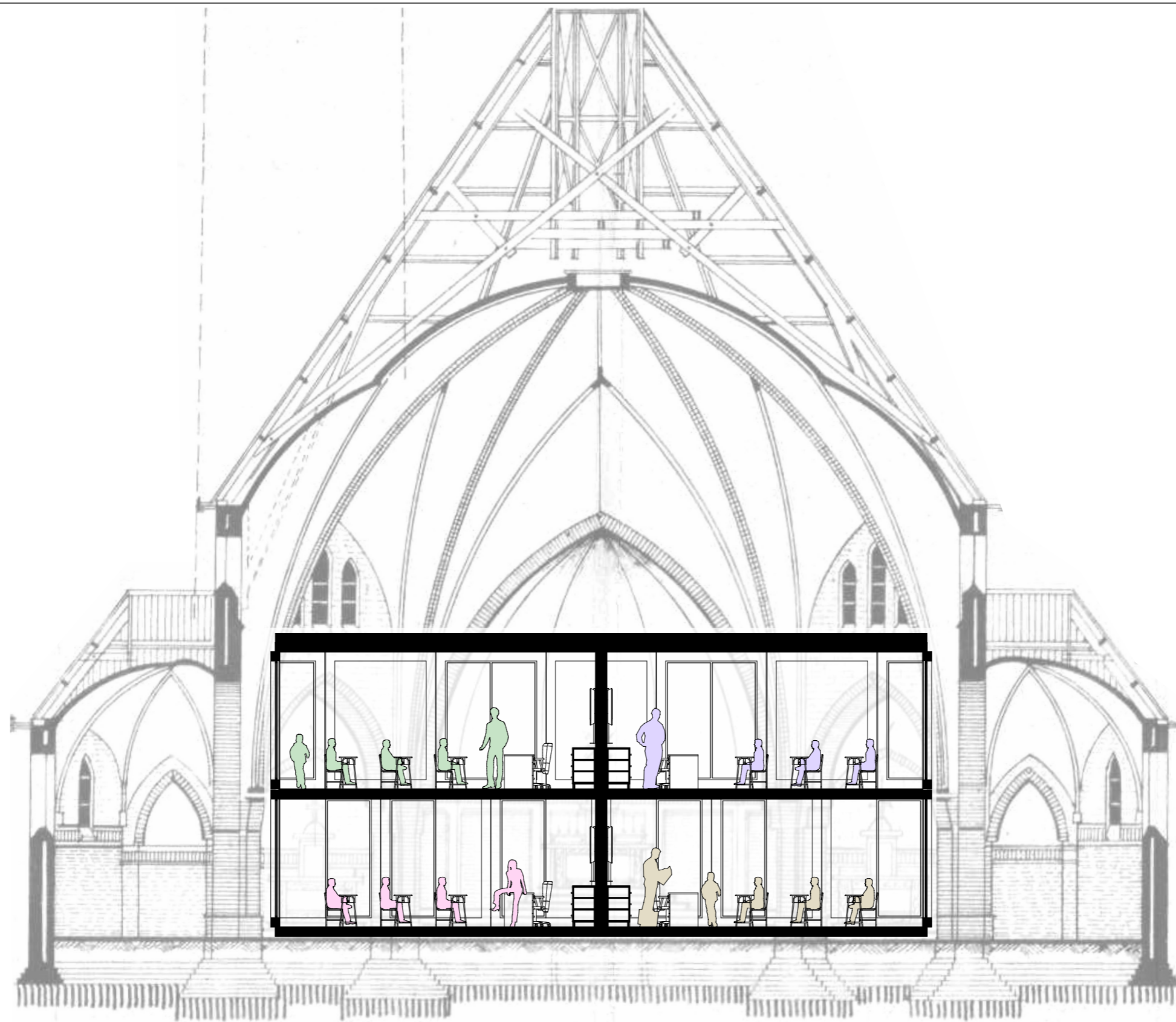
Werknummer: S028
Fase: SO
Schaal: 1:100
Getekend: NS
Datum: 30-03-2021

Gewijzigd: -
Gewijzigd: -
Gewijzigd: -
Gewijzigd: -
Gewijzigd: -

Goorsestraat 10, 7496 AD Hengevelde
www.stns-ingenieurs.nl
info@stns-ingenieurs.nl
0547 72 90 15



St&S
ingenieurs



planconcept/toekomstvisie H. Caeciliakerk, Rietmolen

Dwarsdoorsnede

Werknummer: S028
 Fase: S0
 Schaal: 1:100
 Getekend: NS
 Datum: 30-03-2021

Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -

Goorsestraat 10, 7496 AD Hengevelde
www.stns-ingenieurs.nl
info@stns-ingenieurs.nl
 0547 72 90 15



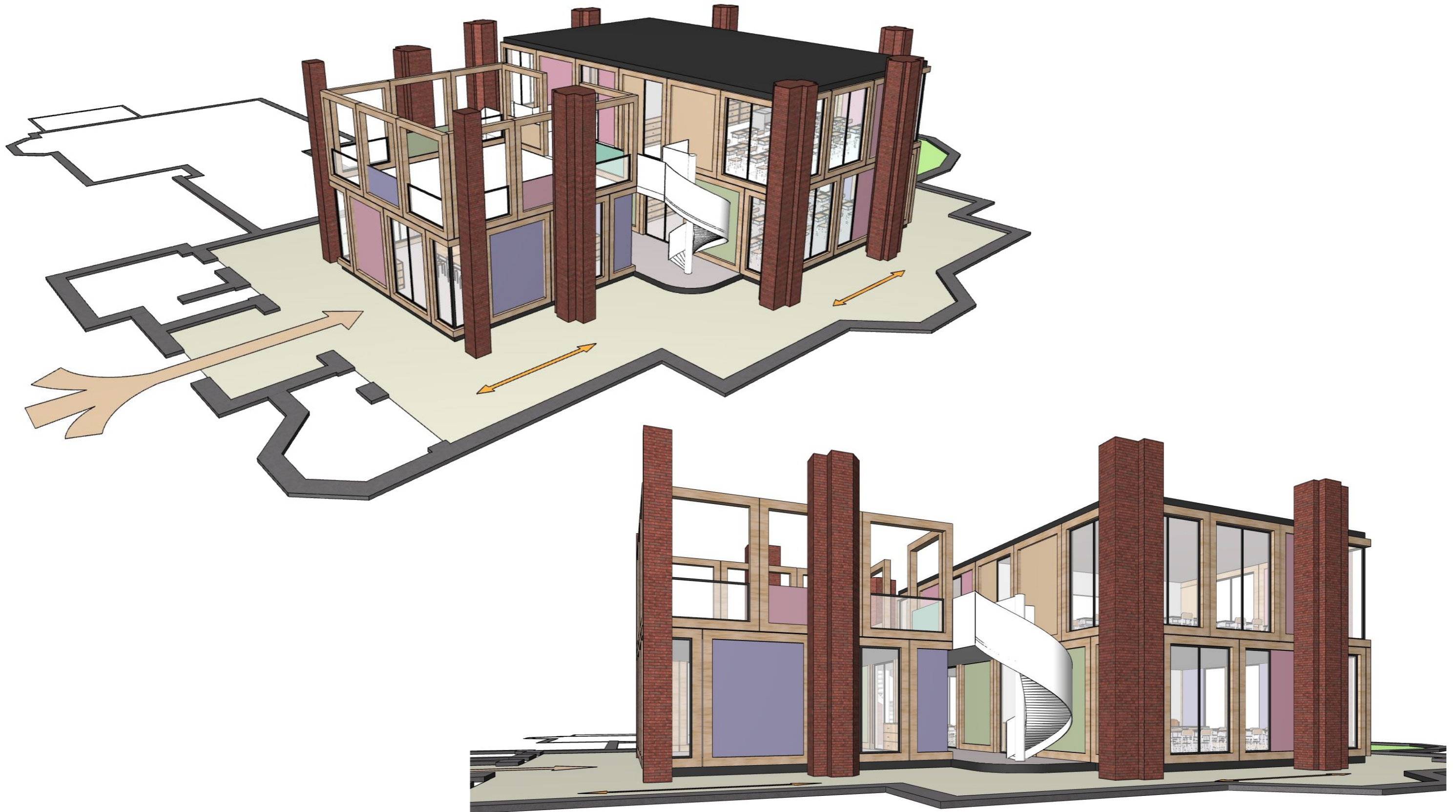
planconcept/toekomstvisie H. Caeciliakerk, Rietmolen

Langsdoorsnede

Werknummer: S028
 Fase: S0
 Schaal: 1:100
 Getekend: NS
 Datum: 30-03-2021

Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -

Goorsestraat 10, 7496 AD Hengevelde
 www.stns-ingenieurs.nl
 info@stns-ingenieurs.nl
 0547 72 90 15



planconcept/toekomstvisie H. Caeciliakerk, Rietmolen

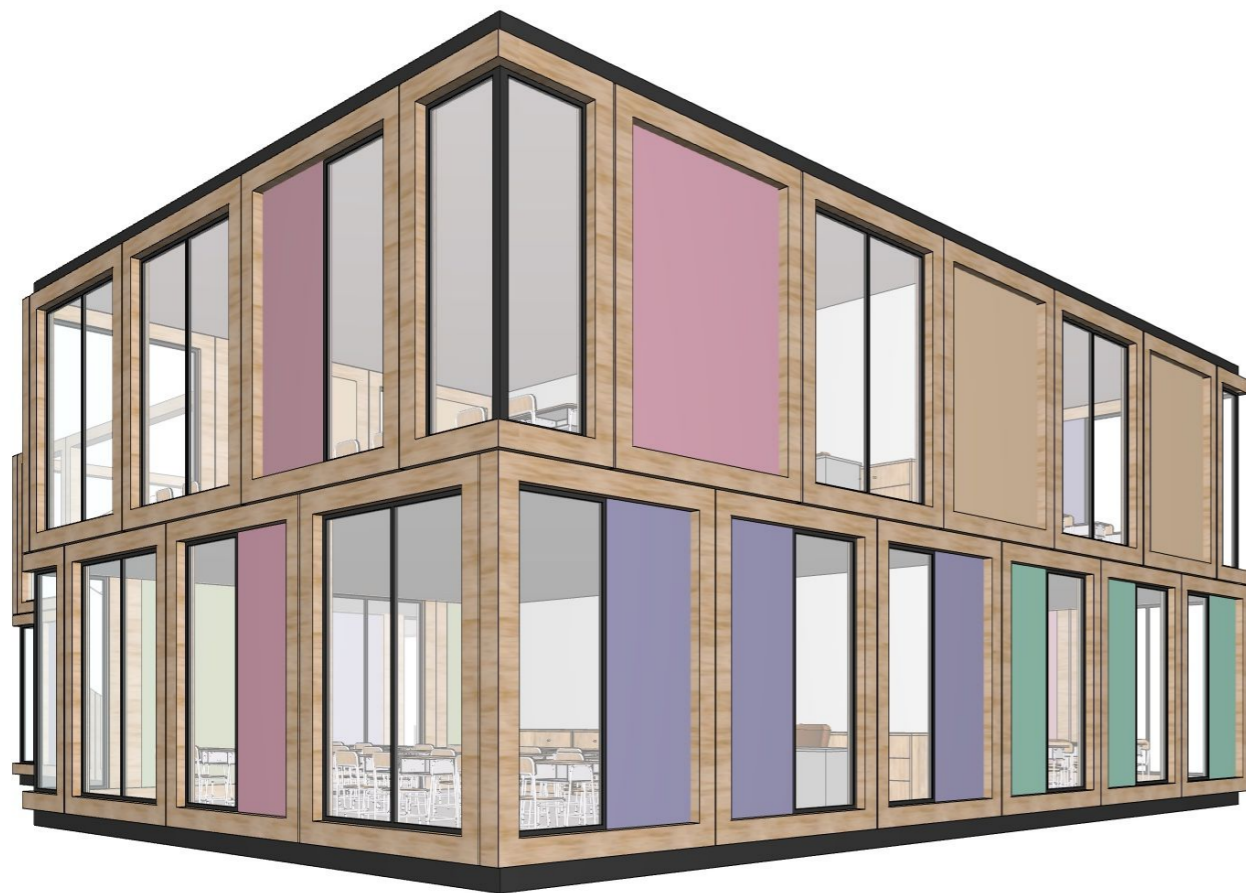
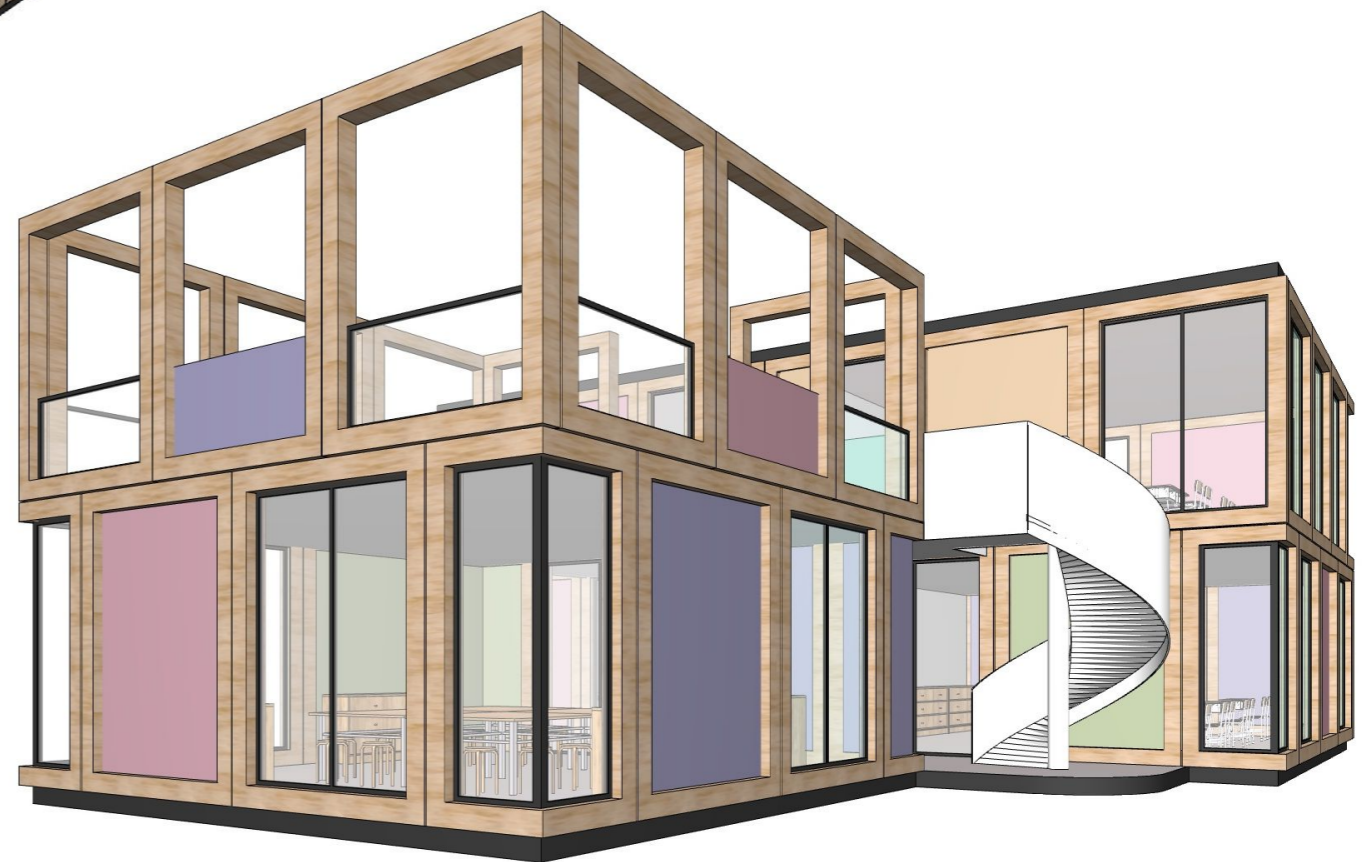
Beelden

Werknummer: S028
 Fase: SO
 Schaal:
 Getekend: NS
 Datum: 30-03-2021

Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -

Goorsestraat 10, 7496 AD Hengevelde
www.stns-ingenieurs.nl
info@stns-ingenieurs.nl
 0547 72 90 15

St&S
 ingenieurs



planconcept/toekomstvisie H. Caeciliakerk, Rietmolen

Beelden (inbouw)

Werknummer: S028
 Fase: S0
 Schaal:
 Getekend: NS
 Datum: 30-03-2021

Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -
 Gewijzigd: -

Goorsestraat 10, 7496 AD Hengevelde
www.stns-ingenieurs.nl
info@stns-ingenieurs.nl
 0547 72 90 15

Concept Investerings begroting St Jozefschool herinrichten in St Cecilia Kerk te Rietmolen.

| | |
|--|---------------------|
| • Architect, constructeur, EPG, Beng Berekening en voorbereiding | € 25.000,00 |
| • Nieuwe aansluiting, water/stroom /infra | € 7.500,00 |
| • Sloopwerkzaamheden bestaande kerk/pastorie | € 10.000,00 |
| • Fundatie aanpassen in bestaande kerk/verzwaren | € 20.000,00 |
| • Kozijnen, glas, deuren | € 85.000,00 |
| • Hout skelet bouw wanden, bouwkundig, steigers enz. | € 110.000,00 |
| • Daken en vloeren constructief nieuwbouw | € 90.000,00 |
| • Staalwerkzaamheden constructief | € 15.000,00 |
| • Tegelwerkzaamheden | € 40.000,00 |
| • Stukadoors werkzaamheden | € 25.000,00 |
| • Installatie werkzaamheden | € 165.000,00 |
| • Schilderwerkzaamheden | € 45.000,00 |
| • Vloerafwerking | € 25.000,00 |
| • Interieur/aankleding | € 40.000,00 |
| • Meubels nieuw nodig? | € 50.000,00 |
| • Digi borden/computers/alarm nieuw nodig? | € 55.000,00 |
| • Aankleding buiten/binnen speelplaats | € 50.000,00 |
| • Onvoorzien | € 25.000,00 |
| Totale investering excl. BTW | € 882.500,00 |

Aandachts punten/nader te bespreken;

- Sloop kosten bestaan de school?
- Leges?
- Bestemmingsplan wijziging kosten?
- Monumenten zorg(wat mag wel/wat mag niet? Kosten?
- Subsidies aanboren, zie hieronder enkele suggesties via provincie;
- <https://www.gelderland.nl/Subsidies/groene-schoolpleinen>
- <https://www.gelderland.nl/Subsidies/Gemeentelijke-monumenten>
- <https://www.gelderland.nl/Subsidies/erfgoed-functioneel-gebruik>
- <https://www.gelderland.nl/Subsidies/steengoed-benutten-procesondersteuning>
- Ideeën?

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: Han Boer, D66

Datum indiening vraag: 3 maart 2022

Datum verzending antwoord: 8 maart 2022

Politieke avond van: 8-3-2022

Raadsvergadering van: Klik of tik om een datum in te voeren.

Onderwerp: IHP onderwijs project Sint Jozefschool in Rietmolen

Op 15 september 2020 heeft de raad het IHP Berkelland 2020-2036 vastgesteld. Daarbij is een krediet vrijgemaakt van 1.190.000 incl btw voor de "Passende Jas" oplossing van de Sint Jozefschool. Ook zijn er afspraken vastgelegd in het IHP over hoe om te gaan met duurzaamheid, groot onderhoud, ventilatie en IKC vorming. Wij constateren dat op verschillende onderdelen de afspraken in het IHP niet worden nagekomen. Dit leidt tot onwenselijke ongelijke behandeling tussen schoolbesturen en heeft voor de gemeente onwenselijke financiële risico's. Wij hebben de volgende vragen.

De bijdrage van de school van € 150.000 bestaat voor € 42.471 uit een bijdrage t.b.v de gezamenlijke verantwoordelijkheid rondom ventilatie. (zie bijlage 2 van Keender / Thero) Op pagina 13 staat: "Doordat het verbeteren van de ventilatie ook onderdeel is van het gehele renovatieplan "Passende Jas" St. Jozef Rietmolen zal de eigen bijdrage van € 42.471 op het totale gestelde budget van € 1.190.000 in mindering worden gebracht." Op pagina 14 wordt de totale som gemaakt en de bijdrage ook inderdaad in mindering gebracht. Later spreken school en gemeente regelmatig over € 150.000 extra bijdrage van de school voor aanvullende investeringen. Dit is echter min de toegezegde bijdrage voor de ventilatie die in mindering gebracht moet worden op de gemeentelijke investering. Op pagina 14 van bijlage 2 komt Keender dan ook tot een totale investeringssom van € 1297.529 en niet tot het in uw raadsvoorstel genoemde totaal van € 1.345.740 incl btw.

Vraag:

Waarom neemt u in uw kredietaanvraag de volledige kosten mee voor ventilatie en brengt u het toegezegde deel van € 42.471 niet in mindering?

Antwoord (in te vullen door college):

Wij nemen alleen onze bijdrage aan de ventilatiemaatregelen (50%) mee in het gevraagde krediet. Het deel van € 42.471 dat wij bijdragen maakt onderdeel uit van de "bijdrage gemeente" (totaal € 1.025.856). Het deel van € 42.471 dat het schoolbestuur bijdraagt aan de ventilatiemaatregelen maakt onderdeel uit van de "eigen bijdrage Keender" (totaal € 150.000).

Er wordt gesteld dat de bijdrage van € 150.000 (minus de € 42.471) aanvullend dient te zijn op het gemeentelijke krediet en gebruikt wordt voor onderwijskundige aanpassingen . In het IHP wordt aangegeven dat investeringen in duurzaamheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid zijn van school en

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

gemeente. In de uitgangspunten voor het IHP vastgesteld in de raad op 19 maart 2019. wordt in het besluit expliciet gesteld dat voordelen voor de exploitatie door duurzaamheidsinvesteringen in principe terug dienen te vloeien naar de gemeente. Daarnaast bespaart de school op groot onderhoud. Nu zitten tal van duurzaamheidsinvesteringen, waaronder zonnepanelen volledig in het gemeentelijke krediet, terwijl de school geld beschikbaar heeft om mee te betalen en dit stopt in extra onderwijskundige aanpassingen.

Vraag:

Waarom heeft u de bijdrage van de school niet in mindering gebracht op het gemeentelijk krediet zoals uitgangspunt in het IHP is ten aanzien van investeringen met een gezamenlijke verantwoordelijkheid?

Antwoord:

De eigen bijdrage vormt een aanvulling op de onderdelen waarvan de gemeente het budget beschikbaar stelt. Hiervoor wordt het gebouw aanvullend verbeterd passend en aansluitend op de vastgestelde onderwijsvisie, zoals wij ook vermeldden in onze raadsbrief van 24 september 2021 over de Sint Jozefschool in Rietmolen. Onder het kopje "Het gevraagde krediet en de eigen bijdrage schoolbestuur" hebben wij toegelicht hoe het krediet in verhouding staat met de eigen bijdrage van Stichting Keender. Door de eigen bijdrage van het schoolbestuur en financiering voor IKC-vorming is de uiteindelijke netto last voor de gemeente lager (€ 1.025.856 in plaats van € 1.190.000 zoals in het IHP onderwijs is vermeld)

In het IHP wordt nadrukkelijk de keuze gemaakt om schoolbesturen de contracten aan te laten gaan met IKC aanbieders, minimaal 10 jaar en als er leegstand komt gaat de gemeente na een jaar in gesprek met het schoolbestuur om over oplossingen te praten. Uit de toelichting bij het raadsvoorstel blijkt dat u met Keender de afspraak heeft gemaakt dat na één jaar leegstand de kosten voor leegstand op het bordje van de gemeente landen. U geeft aan dat deze afspraak past binnen het IHP, het tegendeel is waar.

Vraag:

Graag ontvangen wij een verklaring hoe de met Keender afgesproken constructie past binnen de afspraken in het IHP gemaakt?

Antwoord:

In het raadsvoorstel is opgenomen dat de afspraken iets afwijken van de IKC's die al gevormd zijn. Dit komt omdat we in dit geval met twee partners in de kinderopvang in plaats van één te maken hebben. Bij IKC's St. Joris en 't Simmelink is in beide gevallen maar 1 kinderopvangpartner betrokken. De uitgangspunten zoals opgenomen in het IHP worden toegepast bij de exacte uitwerking (constructie). Dit zal worden vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst tussen stichting Keender en gemeente. Er gelden dus dezelfde principes als bij de gevormde IKC's:

- *In IKC's zijn de scholen en daarmee het schoolbestuur, als eerstverantwoordelijke. Anders gezegd: het schoolbestuur heeft haar verplichting om zorg te dragen voor beheer en exploitatie van het IKC.*
- *Kinderopvang vindt plaats in een leeg lokaal, dat dus niet ingezet kan worden voor onderwijs.*
- *Er wordt een vaststellingsovereenkomst gemaakt tussen gemeente en schoolbestuur.*

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

- *Er wordt een huurovereenkomst vastgesteld tussen kinderopvangpartners en schoolbestuur.*
- *Kinderopvangpartners betalen huur aan schoolbestuur. Schoolbestuur draagt de terugbetaling van de financiering af aan de gemeente.*
- *Als gemeente financieren wij niet voor medegebruik, omdat kinderopvang commerciële partijen zijn. Daarom is het lokaal voor de kinderopvang op basis van financiering en vloeit dit op basis van huur aan de gemeente terug.*
- *Bij leegstand, door vertrek van de kinderopvang partner(s), gaat het schoolbestuur op zoek naar een nieuwe partner. Eventueel gaat de gemeente na een jaar leegstand in overleg met het schoolbestuur om de negatieve effecten van de leegstand te beperken.*

Toelichting:

- 1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.*
- 2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.*
- 3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.*

Raadsvergadering

| | |
|---------------|-----------------------------|
| Dossiernummer | 2999 |
| Vertrouwelijk | Nee |
| Vergaderdatum | 8 maart 2022 |
| Agendapunt | 11.a |
| Titel | Beleidsregel Rood voor Rood |

| Geagendeerd | Vergaderdatum |
|------------------|---------------|
| Raadsvergadering | 8 maart 2022 |

Voorgesteld besluit

Besluit

1. De 'beleidsregel Rood voor Rood buitengebied Berkelland 2022' vaststellen.
2. De indieners van de zienswijzen informeren over het besluit en het standpunt van de gemeenteraad over hun zienswijzen.

Zaaknummer : 238503

Raadsvergadering : **08-03-2022**

Onderwerp : **Beleidsregel Rood voor Rood**

Collegevergadering : 11-01-2022

Portefeuillehouder : Wethouder M. van der Neut

Steller : Rensink - Lansink, Inge, Team tel. : 0545250519
Opdrachtgeverschap B

Te nemen besluit

1. De 'beleidsregel Rood voor Rood buitengebied Berkelland 2022' vaststellen.
2. De indieners van de zienswijzen informeren over het besluit en het standpunt van de gemeenteraad over hun zienswijzen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

In het collegeprogramma is de doelstelling opgenomen om ruimte te bieden voor herontwikkeling en sloop van oude schuren of stallen in het buitengebied. Vanuit deze doelstelling is in juni 2021 het plan van aanpak vrijkomende agrarische bebouwing door uw gemeenteraad vastgesteld. Onderdeel van het plan van aanpak is de uitwerking van een beleidsregel Rood voor Rood. Na vaststelling en bekendmaking van de beleidsregel Rood voor Rood kunnen aanvragen in behandeling worden genomen en is er een nieuw instrument om sloop van vrijkomende (agrarische) bebouwing te stimuleren.

Argumentatie

1.1 Vermindering van het risico op verpaupering, ondermijning en gezondheidsschade (asbest); Het belangrijkste doel van het instrument Rood voor Rood is om de risico's op verpaupering, ondermijning en gezondheidsschade (asbest) sterk te verminderen. Dat doen we door de sloop van vrijkomende (agrarische) bebouwing te stimuleren. Hieronder verstaan we vrijkomende agrarische bebouwing en overige leegstaand vastgoed in het buitengebied, zoals maatschappelijk vastgoed, veldschuren en niet agrarische bedrijfsbebouwing. Vervolgens kan op een locatie waar voldoende gesloopt wordt een nieuwe woning worden gerealiseerd, mits op dit erf al minimaal één woning aanwezig is. Dit kan een agrarisch erf zijn, maar bijvoorbeeld ook een niet-agrarische bedrijfslocatie waar al een woning aanwezig is.

1.2 Zichtbaar positieve ruimtelijke impact in de omgeving;

De Rood voor Rood regeling draagt bij aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit van het platteland, doordat vrijkomende (agrarische) bebouwing wordt gesloopt. Er zal minimaal 1000m² gesloopt moeten worden voor 1 woning, waarvan minimaal 600m² gesloopt moet worden op de locatie waar de nieuwe woning wordt gerealiseerd. Om een grotere ruimtelijke impact te bereiken worden aanvullende eisen gesteld. Naast een erfinrichtingsplan, zal er extra geïnvesteerd moeten worden in de ruimtelijke kwaliteit, via bijvoorbeeld een investering in landschap en natuur, recreatie, cultuurhistorie en/of klimaatadaptatie. Dit gezamenlijk zorgt voor een zichtbaar positieve ruimtelijke impact op het erf en de omgeving.

1.3 Ruimte bieden voor de behoefte van inwoners om te wonen op het platteland;

Rood voor Rood helpt ook te voorzien in de woonbehoefte van meerdere doelgroepen. Er is behoefte aan wonen op het platteland, zowel van binnen als van buiten Berkelland. Dat gaat enerzijds om gezinnen en starters vanuit de gemeente die buiten het dorp willen wonen en anderzijds om vestigers die zoeken naar rust en ruimte. Voor wonen op het platteland door het

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 bespreekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

realiseren van nieuwe woningen, is op dit moment geen ruimte binnen het functieveranderingsbeleid of het algemeen gemeentelijke ruimtelijk beleid op basis van de structuurvisie 'Berkelland 2025'. Door het vaststellen van de beleidsregel Rood voor Rood ontstaat deze ruimte wel. Om eigen inwoners een goede kans te geven op een woning, moet de aanvrager bij aanvang van de Rood voor Rood procedure de toekomstige bewoners mee laten tekenen.

1.4 Versterken van het groene karakter van het buitengebied;

Berkelland staat bekend om het coulissenlandschap met veel cultuurhistorische waarden; dit is ons visitekaartje. Dat willen we zo houden en versterken door extra in te zetten op natuur en landschap. Dit doen we door een extra investering te vragen in de ruimtelijke kwaliteit. Daarnaast doen we dit door alleen nieuwe woningen toe te staan op een bestaand erf waar al een (bedrijfs)woning aanwezig is. Zo voorkomen we dat via Rood voor Rood het buitengebied dichtslibt met nieuwe woningen op 'nieuwe erven'.

1.5 Pilot voor innovatieve woonconcepten;

Innovatieve woonconcepten of woonconcepten waar behoefte is aan meerdere (kleinere) woonheden op een erf of in een gebouw vallen buiten de randvoorwaarden van de Rood voor Rood regeling. Omdat elk initiatief anders is en we geen volledig beeld hebben van de grote verscheidenheid aan innovatieve woonwensen willen we via een pilot onderzoeken op welke wijze we deze initiatieven de ruimte kunnen geven in Berkelland. De initiatieven moeten wel een bijdrage leveren aan de basisdoelstelling van de Rood voor Rood regeling; de sloop van vrijkomende (agrarische) bebouwing. Daarnaast moet het initiatief een 'plus' opleveren voor de vitaliteit van het buitengebied, in de breedste zin van het woord. Om eigen inwoners een goede kans te geven op een woning en om de behoefte te kunnen toetsen, moet de locatie bekend zijn op het moment dat een initiatief wordt ingediend en moet het plan door alle initiatiefnemers worden ondertekend.

2.1. Zienswijzen

Naar aanleiding van de zienswijzen zijn er geen grote wijzigingen doorgevoerd. Wel is de beleidsregel op een aantal punten verduidelijkt. Het raadsbesluit wordt meegedeeld aan degenen die over het ontwerp van de beleidsregel Rood voor Rood een zienswijze hebben ingediend.

Kanttekeningen en risico's

Capaciteit i.r.t. inwerkingtreding beleidsregel Rood voor Rood

Rood voor Rood is een nieuwe beleidsregel die ook veel werk in de uitvoering met zich mee brengt. Aanvragen die voortvloeien uit deze beleidsregel zullen boven op de huidige werkzaamheden liggen van onder meer planbegeleiders, RO-adviseurs en vergunningsverleners en vakspecialisten. Er is op dit moment geen capaciteit om de beleidsregel Rood voor Rood uit te voeren. Daarbij komt dat de aanvragen voor Rood voor Rood specifieke en arbeidsintensieve procedures zijn. Voordat de beleidsregel Rood voor Rood uitgevoerd kan worden, zal er daarom extra capaciteit geworven moeten worden.

In de huidige krappe arbeidsmarkt is het lastig om capaciteit te werven. Op basis van een inschatting van het aantal Rood voor Rood-aanvragen, is in beeld gebracht hoeveel capaciteit noodzakelijk is voor de uitvoering van de beleidsregel Rood voor Rood. We gaan uit van 20 concrete aanvragen per jaar (ingeschat op basis van informatie van een vergelijkbare buurgemeente). De inschatting is dat hiervoor 3 fte nodig is. Dit betreft vooral capaciteit bij planbegeleiding, vergunningverlening en RO-advisering. De komende periode gaan we aan de slag om deze capaciteit te verwerven. De beleidsregel kan niet eerder in werking treden, dan dat de capaciteit beschikbaar is. Wij gaan er vooralsnog vanuit dat de beleidsregel op 1 juni 2022 in werking kan treden.

Vaststelling door het college en uw gemeenteraad

Door de beleidsregel door zowel het college als uw gemeenteraad vast te stellen, kan zowel het college als uw gemeenteraad het beleid betrekken bij de besluitvorming over Rood voor Rood-projecten waarvoor het college of uw gemeenteraad bevoegd is. Deze projecten kunnen namelijk de vorm krijgen van omgevingsvergunningen (college bevoegd) of bestemmingsplanherzieningen (gemeenteraad bevoegd). Mocht uw gemeenteraad bij de vaststelling aanpassingen doorvoeren, zal het college de aangepaste beleidsregel opnieuw vaststellen.

Kwalitatief toetsen pilot innovatieve woonconcepten

In de pilot voor innovatieve woonconcepten werken we met een aantal basisvoorwaarden die vooral kwalitatief beschreven zijn. Zo hopen we de ruimte te bieden aan allerlei innovatieve

woonconcepten. Een andere wijze van werken is het veel meer dicht kaderen met regels. Dit zorgt voor zekerheid over de initiatieven die er gaan komen en vermindert het risico op wooninitiatieven die je niet zou willen, maar sluit mogelijk innovatieve initiatieven uit de samenleving juist uit.

Financiën

Voor de uitvoering van de beleidsregel Rood voor Rood schatten wij in dat 3 fte nodig is. Vooralsnog gaan we er vanuit dat de kosten hiervan gedekt kunnen worden uit de opbrengsten uit de leges. De kosten gaan daarbij voor de baten uit; eerst is ambtelijke inzet voor de behandeling van aanvragen voor Rood voor Rood nodig, de opbrengsten van de leges komen binnen op het moment dat de benodigde planologische en/of vergunningsprocedures lopen. We verwachten dat de kosten gedekt kunnen worden uit de legesopbrengsten. We zijn er hierbij vanuit gegaan dat er nieuwe medewerkers in loondienst komen. Mocht dit niet lukken en we moeten de benodigde capaciteit (deels) inhuren, dan zijn de kosten naar verwachting een stuk hoger. Dat betekent dat de kosten dan niet meer volledig gedekt kunnen worden uit de opbrengsten van de leges. Dit wordt duidelijk als we aan de slag gaan met het werven van capaciteit. Indien nodig komen we hierop bij u terug bij een moment uit de P&C-cyclus.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Niet van toepassing.

Communicatie

Het ontwerp van de beleidsregel Rood voor Rood heeft van 11 november tot en met 8 december 2021 ter inzage gelegen. Dit is bekendgemaakt via een publicatie op www.officiëlebekendmakingen.nl, in BerkelBericht en op de website van gemeente Berkelland. In die periode zijn er 15 zienswijzen ingediend. De indieners zijn na vaststelling van de beleidsregel door het college hiervan op de hoogte gebracht. Ook van het besluit van uw raad worden ze op de hoogte gebracht.

De inwerkingtreding van de beleidsregel Rood voor Rood publiceren we in het Gemeenteblad. Ook informeren we onze inwoners door een artikel in BerkelBericht te publiceren.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Het initiatief om te komen tot een beleidsregel Rood voor Rood ligt bij de gemeente. Vanuit o.a. gesprekken met de raad en met stakeholders, de keukentafelgesprekken, de kavelruilgesprekken en bijeenkomsten met de klankbordgroep kwam naar voren dat er behoefte is aan een Rood voor Rood regeling. Hierbij kwamen ook al een aantal ideeën naar voren waar een Rood voor Rood regeling aan moest voldoen. Deze zijn verwerkt in het 'Plan van aanpak vrijkomende agrarische bebouwing'. De beleidsregel Rood voor Rood is hier een uitwerking van. Voor de uitwerking van Rood voor Rood is input van regelingen van andere gemeenten opgehaald en is er een bijeenkomst met de gemeenteraad geweest in oktober 2021. De gemeente is verantwoordelijk voor het behandelen van de aanvragen die na vaststelling van de regel binnen zullen komen.

Planning en evaluatie

Planning

De komende periode gaan we aan de slag om de benodigde extra capaciteit te werven. De beleidsregel kan niet eerder in werking treden, dan dat de capaciteit beschikbaar is. Wij gaan er vooralsnog vanuit dat de beleidsregel op 1 juni 2022 in werking kan treden.

We publiceren het vaststellingsbesluit in het Gemeenteblad. Daags na bekendmaking op de website van www.officiëlebekendmakingen.nl treedt de beleidsregel in werking en kan dan als toetsingskader gebruikt worden. Daarnaast publiceren we het vaststellingsbesluit op de gemeentepagina BerkelBericht.

Monitoring en evaluatie Rood voor Rood

Via de jaarlijkse notitie 'Ruimte voor woningbouw per kern' zal het verloop gemonitord worden. Na 1,5 jaar na de inwerkingtreding van de Rood voor Rood regeling gaan we de beleidsregel Rood voor Rood evalueren en kijken waar we eventueel moeten gaan bijstellen.

Alternatieven

Er zijn allerlei varianten van de beleidsregel Rood voor Rood mogelijk, dit zien we ook in andere gemeenten. We hebben gezocht naar een combinatie van voorwaarden die passend zijn voor Berkelland en die bijdragen aan de Berkellandse doelstellingen. Na gesprekken met inwoners,

organisaties en raad is er voor gekozen een beleidsregel Rood voor Rood op te stellen die voor inwoners laagdrempelig en eenvoudig is. Dit betekent dat een aantal alternatieven die in andere gemeenten zijn gebruikt niet in deze beleidsregel terecht zijn gekomen waaronder: een ingewikkelde financiële berekening voor de bijdrage voor extra ruimtelijke kwaliteit, aparte voorwaarden voor asbestdaken en de mogelijkheid tot bouwen aan randen van de kernen.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 08-03-2022

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11-01-2022;

b e s l u i t :

1. De 'beleidsregel Rood voor Rood buitengebied Berkelland 2022' vaststellen.
2. De indieners van de zienswijzen informeren over het besluit en het standpunt van de gemeenteraad over hun zienswijzen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 08-03-2022

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Beleidsregel Rood voor Rood

bijlage 1: beleidsregel Rood voor Rood buitengebied Berkelland 2022



Beleidsregel Rood voor Rood buitengebied Berkelland 2022

**(sloop vrijkomende (agrarische) bebouwing i.c.m.
realisatie woning)**

Status : vastgesteld
Datum : 8 maart 2022

**BELEIDSREGEL ROOD VOOR ROOD BUITENGEBIED BERKELLAND 2022
HOUDENDE REGELS OMTRENT VOORWAARDEN EN TOETSINGSCriteria
VOOR DE SLOOP VAN VRIJKOMENDE (AGRARISCHE) BEBOUWING IN
COMBINATIE MET DE REALISATIE VAN EEN WONING(EN).**

DATUM IN WERKINGTREDING DAAGS NA PUBLICATIE IN GEMEENTEBLAD

Wettelijke grondslag(en) of bevoegdheid waarop de regeling is gebaseerd:

1. Artikel 2.12 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);
2. Artikel 4, aanhef en onderdeel 1 van Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (Bor);
3. Artikel 3.1 van de Wro.

INTITULÉ

BELEIDSREGEL ROOD VOOR ROOD BUITENGEBIED BERKELLAND 2022

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 Januari 2022;

Gelet op:

- de artikelen 2.12 Wabo juncto artikel 4 aanhef en onderdeel 1 van bijlage II van het Bor en artikel 3.1 van de Wro;
- dat de geldende bestemmingsplannen voor het buitengebied regels kennen die betrekking hebben op agrarische- bedrijfs- en woonbestemmingen in het buitengebied;
- dat door toepassing van die regels extra woningen niet kunnen worden toegelaten maar door toepassing van een afwijkingsprocedure of herziening dit wel overwogen kan worden en het tegelijkertijd wenselijk is om de sloop van vrijkomende (agrarische) bebouwing te stimuleren;
- dat voorwaarden die aansluiten op het ruimtelijk beleid voor het buitengebied dat expliciet maken door vaststelling van een beleidsregel;
- dat daartoe in de beleidsregel Rood voor Rood voorwaarden zijn opgesteld waaronder de gemeente wil meewerken aan het toevoegen van extra woningen en het ontwerp daarvan ter inzage is gelegd van 11 november tot en met 8 december 2021.

Overwegende dat:

- het buitengebied van Berkelland vitaal en aantrekkelijk moet blijven en er ruimte moet zijn en blijven voor diverse functies;
- de sloop van vrijkomende (agrarische) bebouwing bijdraagt aan de leefbaarheid van het buitengebied en dat er behoefte is aan een divers aanbod aan woningen;
- behoud en versterking van het landschap in Berkelland gewenst is;

- de bouw van een beperkt aantal woningen op bestaande erven bijdraagt aan het slopen van bebouwing zonder functie en dit doorwerkt in de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied van Berkelland.

B E S L U I T :

DE 'BELEIDSREGEL ROOD VOOR ROOD BUITENGEBIED BERKELLAND 2022'
VASTSTELLEN.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van

8 maart 2022

de griffier,

de voorzitter,

| INHOUD | BLZ |
|--|------------|
| 1. INLEIDING..... | 1 |
| 1.1. Doel | 1 |
| 1.2. Procedure beleidsregel..... | 1 |
| 1.3. Status..... | 2 |
| 1.4. Leeswijzer..... | 2 |
| 2. ACHTERGROND EN UITGANGSPUNTEN..... | 3 |
| 3. RANDVOORWAARDEN ROOD VOOR ROOD | 8 |
| BIJLAGE 1 : ACHTERLIGGEND BELEID..... | 16 |
| BIJLAGE 2: VERSLAG VAN DE ZIENSWIJZEN | 23 |

1. INLEIDING

In het collegeprogramma 2018-2022 is de volgende doelstelling opgenomen:

We willen het Berkellandse landschap aantrekkelijk houden. Het is belangrijk dat verpaupering door leegstaande agrarische bebouwing wordt voorkomen. Daarvoor willen we ruimte bieden voor andere verdienmodellen in leegstaande (agrarische) gebouwen en stimuleren we sloop van oude stallen en schuren.

In het plan van aanpak vrijkomende agrarische bebouwing (juni 2021) is de opgave verder in beeld gebracht. Eén van de onderdelen uit dit plan van aanpak is het ontwikkelen van een Rood voor Rood regeling.

1.1. Doel

De gemeente Berkelland streeft naar versterking van de leefbaarheid van haar buitengebied en het aantrekkelijk houden van haar landschap. Door het instrument Rood voor Rood en daarmee de sloop van vrijkomende (agrarische) bebouwing, verminderen we de risico's op verpaupering, ondermijning en de negatieve gevolgen voor gezondheidsschade (asbest). Daarnaast draagt de toepassing van Rood voor Rood bij aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit van het Berkellandse platteland (bijvoorbeeld door het opruimen van oude stallen en versterken van het landschap). Het voorziet daarnaast in de woonbehoefte voor meerdere doelgroepen.

Het uitgangspunt van deze regeling is dat deze voor inwoners laagdrempelig en eenvoudig is zonder dat deze leidt tot belemmeringen voor andere bestemmingen en functies in de omgeving.

1.2. Procedure beleidsregel

De ontwerp beleidsregel heeft van 11 november tot en met 8 december 2021 ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn zijn 15 zienswijzen ingediend. De ingediende zienswijzen zijn samengevat, van een gemeentelijke reactie voorzien en betrokken bij de besluitvorming over de vaststelling van de beleidsregel. Zie hiervoor ook bijlage 3.

Parallel aan de inspraakperiode is de ontwerp beleidsregel aan de overleginstanties, waaronder ook onze buurgemeenten en de provincie Gelderland ter beoordeling voorgelegd.

Op 11 januari 2022 is de beleidsregel door het college, en op 8 maart 2022 door de gemeenteraad van Berkelland vastgesteld. Daags na publicatie van beide besluiten in het gemeenteblad treden deze in werking.

1.3. Status

Via een beleidsregel kan de gemeente sturing geven aan de mogelijkheden die zij biedt aan inwoners om nieuwe woningen toe te voegen in het buitengebied in combinatie met sloop. In de beleidsregel staan de voorwaarden waaronder wij mee willen werken aan verzoeken om toepassing van Rood voor Rood. Na vaststelling van de beleidsregel door zowel het college van burgemeester en wethouders als de gemeenteraad dient deze als toetsingskader voor aanvragen om omgevingsvergunningen (college bevoegd) en voor aanvragen tot herziening van een bestemmingsplan (gemeenteraad bevoegd).

1.4. Leeswijzer

Deze beleidsregel is als volgt opgebouwd:

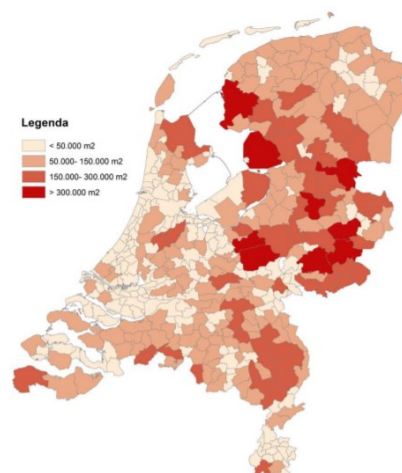
Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de achtergronden van de opgave en de randvoorwaarden. Hoofdstuk 3 beschrijft de randvoorwaarden voor medewerking aan een Rood voor Rood aanvraag. In hoofdstuk 4 beschrijft hoe wij met innovatieve woonconcepten in het buitengebied om willen gaan. In de bijlagen zijn een overzicht van de relevante beleidskaders gegeven en het verslag van de zienswijzen weergegeven.

2. ACHTERGROND EN UITGANGSPUNTEN

Omvang en opgave vrijkomende (agrarische) bedrijfsbebouwing

Ons platteland is prachtig en is voor inwoners, ondernemers, recreanten en toeristen een fijne plek om te wonen, te werken en te recreëren. Het leefbaar houden van het platteland is echter een aandachtspunt. Deze leefbaarheid staat onder druk door de vele agrarische bedrijven die zijn gestopt of gaan stoppen. De verwachting is dat de komende jaren het aantal agrarische bedrijven nog flink zal afnemen. We verwachten dat straks de helft tot driekwart van de agrarische gebouwen niet meer hergebruikt wordt en leeg komt te staan. Voor de leegstaande schuren is vaak geen nieuwe functie. Deze leegstand heeft grote invloed op ons landschap (verpaupering), gezondheid (asbest), veiligheid (ondermijning) en de leefbaarheid op het platteland. Leegstaande schuren zijn daarmee ook van invloed op de aantrekkingskracht van Berkelland voor (nieuwe) inwoners en bezoekers.

De (subsidie) regelingen en instrumenten die we in de afgelopen jaren hebben ontwikkeld, zijn zeer waarschijnlijk onvoldoende om de opgave aan vrijkomende agrarische bebouwing (verder te lezen als: vab) die op ons af komt het hoofd te bieden. Uit prognoses (Alterra en WUR, 2014) komt naar voren dat in Berkelland tot 2030 meer dan 300.000m² aan agrarische bebouwing vrijkomt. Deze opgave is de afgelopen jaren niet minder geworden. Berkelland behoort daarmee tot de Nederlandse gemeenten met de grootste oppervlakte aan vab. Door de stikstofproblematiek wordt de opgave mogelijk nog groter. De inzet van Rood voor Rood kan er een wezenlijke bijdrage geleverd worden aan de opgave rondom de vab's.



Afbeelding: Prognose leegkomende agrarische bebouwing tot 2030 (bron: Alterra-rapport 'Vrijkomende agrarische bebouwing in het landelijk gebied'). Berkelland kleurt donkerrood, wat aangeeft dat er > 300.000m² aan vab's verwacht wordt.

Om verschillende redenen zijn eigenaren van vab's nog niet overgegaan tot sloop van hun gebouwen:

- Men ziet op tegen de kosten van sloop en vaak ook asbestsanering;
- Sloop van de bebouwing is fiscaal onaantrekkelijk;
- Men wacht op een goede regeling.

In de praktijk van omliggende gemeenten blijkt dat de combinatie van sloop van bebouwing en het toevoegen van een nieuwe woning, een stimulans is om toch over te gaan tot sloop van leegstaande bebouwing. De verwachting is dat Rood voor Rood een wezenlijke bijdrage kan leveren aan het terugdringen van de omvang van de leegstaande bebouwing in het buitengebied van Berkelland.

Sloop voormalige (agrarische) bebouwing

De basisgedachte achter de Rood voor Rood regeling is de sloop van voormalige agrarische bebouwing. Daarnaast zien we dat er ook overig leegstaand vastgoed in het buitengebied is, zoals maatschappelijk vastgoed (bijv. zorgvastgoed), veldschuren en niet agrarische bedrijfsbebouwing. Omdat deze bebouwing ook invloed kan hebben op ons landschap (verpaupering), gezondheid (asbest), veiligheid (ondermijning) en de leefbaarheid mogen deze ook ingebracht worden in de Rood voor Rood regeling; om een nieuwe woning te realiseren of om in te brengen als tweede slooplocatie. Mits voldaan wordt aan de voorwaarden zoals beschreven in hoofdstuk 3.

Vooraf de leegstand op grote voormalige agrarische erven heeft een (ruimtelijke) impact op het platteland. De inzet is daarom om vooral deze erven een impuls te geven. Om een direct zichtbare positieve impact op de omgeving te creëren, is het van belang dat er fysiek gesloopt wordt. Het afkopen van de sloopeis door een storting in een fonds, zoals bijvoorbeeld het gemeentelijk sloopfonds, is binnen de Rood voor Rood regeling niet mogelijk.



Afbeelding: voorbeeld van vrijgekomen agrarische bebouwing.

Woonbehoefte inwoners

Uit de woonwensenonderzoeken die in alle kleine kernen zijn gehouden blijkt er een sociale behoefte te zijn om bij elkaar op het erf te kunnen (blijven) wonen in het buitengebied. Dit speelt in het buitengebied van alle kernen. Door samen op een erf te wonen is er een mogelijkheid om voor elkaar te zorgen en het onderhoud te verdelen. Daarom wordt de nieuwe Rood voor Rood-woning gerealiseerd op een bestaand erf waar al een woning ('verblijfsobject met woonfunctie' zoals beschreven in de Wet BAG) aanwezig is. Dit kan een agrarisch erf zijn, maar bijvoorbeeld ook een niet-agrarische bedrijfslocatie waar al een woning aanwezig is. Vaak speelt het financiële aspect ook een rol: door samen te wonen, kan wonen op het platteland haalbaar en betaalbaar worden.

We proberen via Rood voor Rood de ruimte te bieden voor deze lokale woonbehoefte en tegelijkertijd ruimtelijk-landschappelijke doelen te dienen. Om eigen inwoners een goede kans te geven op een woning, moet de aanvrager bij aanvang van de procedure de toekomstige bewoners mee laten tekenen. Hiermee kan de behoefte worden aangetoond zoals vereist in onze Kwalitatieve toetsingscriteria voor woningbouw in Berkelland en sturen we indirect ook op voorrang voor lokale inwoners. Zo ontstaat er gelijk een win-win situatie; een Rood voor Rood ontwikkeling levert een bijdrage aan de vab-opgave en aan de (lokale) woonbehoefte.

De huisvesting van arbeidsmigranten en woon-zorg locaties zijn specifieke vraagstukken die ook voor het buitengebied aan de orde zijn. Omdat ze zo specifiek zijn worden deze vraagstukken apart opgepakt en getoetst en is deze beleidsregel daarop niet van toepassing.

Behoud en versterken van groene karakter buitengebied

Berkelland staat bekend om haar coulisselandschap met cultuurhistorische waarden. Die kwaliteit willen we behouden en versterken. We willen voorkomen dat via Rood voor Rood het buitengebied 'dichtslibt' met nieuwe woningen op 'nieuwe erven'. Daarom wordt de nieuwe Rood voor Rood-woning gerealiseerd op een bestaand erf waar al een woning ('verblijfsobject met woonfunctie' zoals beschreven in de Wet BAG) aanwezig is.

Versterking ruimtelijke kwaliteit

De toepassing van Rood voor Rood geeft een impuls aan de ruimtelijke kwaliteit en uitstraling van de toekomstbestendige erven. Er is vrijgekomen (agrarische) bebouwing gesloopt. De betreffende erven hebben een nieuwe functie gekregen en de erven (en erfomgeving) zijn zo ontworpen dat ze passen bij het landschap in de omgeving. Voor elk erf waar ontwikkeling (sloop en/of nieuwbouw) plaatsvindt, wordt een erfinrichtingsplan opgesteld met aandacht voor de nieuwe bebouwing en de inpassing van het erf. Hierbij is de locatie en het omliggend gebied leidend. Daarnaast moet er een plus op ruimtelijke kwaliteit komen bovenop het basis erfinrichtingsplan door een extra investering in bijvoorbeeld landschap, ecologie, biodiversiteit, klimaatadaptatie, recreatie (bijv. wandelpad) en cultuurhistorie. Zo willen we zorgen voor een zeker evenwicht tussen de ontwikkelingsruimte en de

kwaliteitswinst; de bouw van nieuwe woning(en) versus de sloop van vrijkomende (agrarische) bebouwing en impuls voor de ruimtelijke kwaliteit.

Een erf staat niet op zichzelf maar vormt een eenheid met het landschap. Met een erf bedoelen we een perceel of gedeelte daarvan dat direct is gelegen om een gebouw (woning met bedrijfsgebouwen) en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw. De eenheid tussen het erf en zijn omgeving komt tot uiting in de stedenbouwkundige opzet en de landschappelijke structuur van het gebied. Bij de transformatie van het erf is het van belang dat deze structuren van de omgeving goed in beeld worden gebracht. Met het ontwerpen van het 'nieuwe' erf moet hierop worden ingespeeld. Op deze wijze wordt ervoor gezorgd dat het erf na herontwikkeling passend is en een toegevoegde waarde heeft voor zijn omgeving en dat de ruimtelijke kwaliteit wordt verbeterd.

De traditionele opbouw van het erf is richtinggevend. Op die manier neemt het aantal erven in het buitengebied niet toe. Het loslaten van de één-erfgedachte leidt tot het ontstaan van meer erven in het buitengebied, wat ten koste gaat van de ruimtelijke kwaliteit.

De één erf gedachte vraagt om aandacht voor beeldkwaliteit van de nieuwe bebouwing op het erf. Daarom moet dit onderdeel zijn van het erfinrichtingsplan en moet er samenhang zijn tussen erfinrichting en beeldkwaliteit van de nieuwe bebouwing. Om het beeld van één erf te blijven behouden, is het uitgangspunt om geen nieuwe inritten aan te leggen voor de te bouwen Rood voor Rood woning.

De kadernota 'Achterhoekse Erven Veranderen' wordt gebruikt als instrument om te inspireren en te toetsen.

Identiteit Berkellands buitengebied

Het buitengebied kenmerkt zich door de diversiteit aan landschappen en het samenspel van groen, water en historische erfbebouwing. Daarbij zijn veel gebouwen van karakteristieke waarde, zoals rijks- en gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden. Het behoud en de instandhouding van deze erven met gebouwen is erg belangrijk voor de uitstraling en identiteit van het Berkellandse cultuurlandschap. Hier is binnen deze beleidsregel ook aandacht voor. Karakteristiek beoordeelde bebouwing is daarom uitgesloten van sloop. Dit wordt beoordeeld door de commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

Gemiddelde omvang bebouwing op agrarische erven

Een agrarisch erf is over het algemeen opgebouwd uit meerdere bedrijfsgebouwen die samen met de woning een erf vormen. Uit analyses van de (voormalig) agrarische erven in Berkelland blijkt dat het gemiddelde erf een omvang heeft van circa 700m² bedrijfsbebouwing. Deze informatie hebben we gebruikt om te bepalen hoeveel m² er op het erf waar de nieuwe woning gerealiseerd wordt minimaal gesloopt moet worden.

Per nieuwe woning zal een groot oppervlak aan voormalige bedrijfsgebouwen opgeruimd worden. De gevraagde oppervlakte aan sloop van 1.000m² sluit ook aan

bij de eerdere Rood voor Rood-regeling. Daarnaast is een minimum gesteld van 600m² op het eigen erf van de initiatiefnemer, wat aangevuld mag worden met 1 andere slooplocatie in Berkelland.

3. RANDVOORWAARDEN ROOD VOOR ROOD

Onder de volgende randvoorwaarden kan medewerking worden verleend aan toepassing van de Rood voor Rood regeling:

1. Een aanvraag moet voldoen aan de volkshuisvestelijke behoefte.
2. Per nieuwe woning (per 'verblijfsobject met woonfunctie' zoals beschreven in de Wet BAG) geldt een minimale sloopeis van 1.000m² vrijkomende (agrarische) bebouwing in het buitengebied .
Minimaal 600m² daarvan staat op het erf waar de nieuw te realiseren woning komt. Bij het toevoegen van twee nieuwe woningen is de minimale sloopeis 2.000m². Daarvan moet 1.200m² aanwezig zijn op het erf waar de nieuw te realiseren woningen komen.
3. De realisatie van de nieuwe woning vindt plaats op een bestaand erf waar al een woning ('verblijfsobject met woonfunctie' zoals beschreven in de Wet BAG) aanwezig is.
4. Er kunnen maximaal 2 nieuwe woningen (met per woning één 'verblijfsobject met een woonfunctie') per bestaand erf toegevoegd worden.
5. Voor alle locaties waar bebouwing gesloopt en/of toegevoegd wordt, wordt een erfinrichtingsplan met schetsplan voor de nieuwe bebouwing gemaakt.
6. Voor elke nieuw toe te voegen woning wordt een investering in ruimtelijke kwaliteit gedaan.
7. Alle locaties waar bebouwing wordt gesloopt, krijgen een bestemming die herbouw van gesloopte bebouwing niet toestaat (bijv. een woonbestemming of een andere passende bestemming). Daarnaast moet voor de te slopen bebouwing de milieuvergunning worden ingetrokken of afstand gedaan worden van de milieumelding.
8. Toepassing van Rood voor Rood moet milieutechnisch mogelijk zijn en mag niet leiden tot belemmeringen voor de omgeving.
9. Er wordt een privaatrechtelijke (anterieure) overeenkomst en indien nodig een planschadeovereenkomst afgesloten.

Toelichting bij punt 1) volkshuisvestelijke behoefte

Een aanvraag om bestemmingsplanherziening of omgevingsvergunning voor Rood voor Rood wordt door zowel de huidige erfeigenaar als toekomstige bewoner(s) van de nieuw te realiseren woning gezamenlijk ingediend. Daarmee kan de volkshuisvestelijke behoefte getoetst worden. De volkshuisvestelijke behoefte toetsen we aan het actuele woonbeleid. Dat zijn nu de 'Kwalitatieve toetsingscriteria voor woningbouw in Berkelland' en de 'ruimte voor extra woningbouw in Berkelland per kern' die elk jaar geactualiseerd wordt.

In de vooroverlegfase tot en met het schetsplan hoeft er nog geen toekomstige bewoner te zijn. We geven wel de suggestie mee om snel op zoek te gaan naar een toekomstige bewoner, zodat deze ook mee kan denken in de planontwikkeling en

zodat de hierover gemaakte afspraken ten tijde van de daadwerkelijke bewoning voor alle partijen helder zijn.

Toelichting bij punt 2) sloop 1.000m² vrijkomende (agrarische) bebouwing

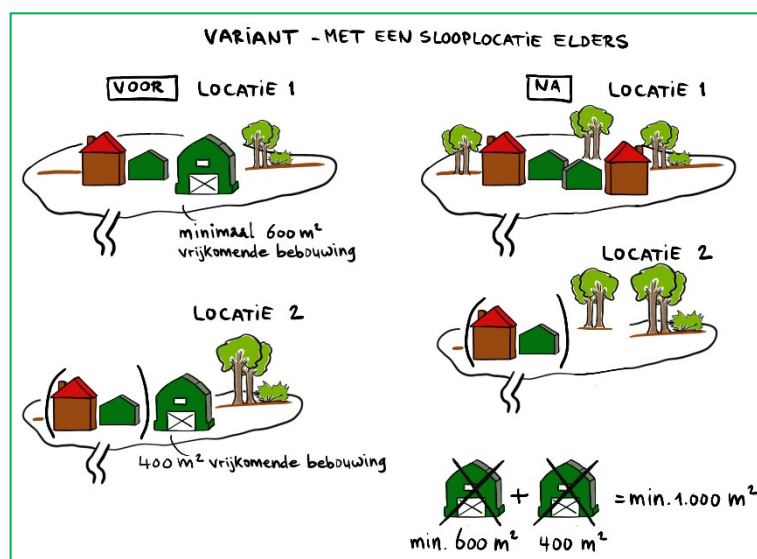
Voor sloop komen in aanmerking: vrijkomende agrarische bebouwing en overig leegstaand vastgoed in het buitengebied, zoals maatschappelijk vastgoed, veldschuren en niet agrarische bedrijfsbebouwing.

De te slopen bebouwing staat in het buitengebied van Berkelland. Dat wil zeggen het gehele grondgebied van Berkelland met uitzondering van de bestemmingsplannen die gelden voor de (kleine) kernen, centra, woongebieden en bedrijventerreinen. De te slopen bebouwing is op het moment van de aanvraag van de voor Rood voor Rood benodigde bestemmingsplan- of vergunningprocedure fysiek aanwezig en legaal gebouwd.

De sloopeis van 1.000m² is exclusief 150m² die, op basis van de bestemming, als bijgebouw bij elke bestaande woning mag blijven staan/herbouwd mag worden. Aanwezige mest- en sleufsilos, torensilo's, kuilvoerplaten en ondergrondse (mest)kelders etc. dienen ook gesloopt te worden, maar de oppervlakte hiervan telt niet mee in de sloopeis. Hetzelfde geldt voor (tunnel)kassen.

Tweede slooplocatie mogelijk

Uitgangspunt is dat er minimaal 600m² van de te slopen bebouwing aanwezig moet zijn op het erf waar de nieuw te realiseren woning komt. Eventueel ontbrekende m² om tot 1.000m² te komen, mogen van maximaal één andere locatie in het buitengebied van Berkelland aangevuld/gesloopt worden (zie visualisatie A). Bij het toevoegen van twee nieuwe woningen is de minimale sloopeis 2.000m². Daarvan moet 1.200m² aanwezig zijn op het erf waar de nieuw te realiseren woningen komen. Eventueel ontbrekende m² om tot 2.000m² te komen, mogen van maximaal twee andere locaties in het buitengebied van Berkelland aangevuld/gesloopt worden.



Visualisatie A

Uitgangspunt is alle bebouwing slopen

Het uitgangspunt is dat op de locatie waar een nieuwe woning wordt gerealiseerd, alle bebouwing gesloopt wordt. Ook als dat meer is dan de sloopeis. Dit geldt ook voor locaties die als zogenaamd 'gekoppeld bouwperceel' zijn opgenomen in het bestemmingsplan. Als een initiatiefnemer een gedeelte van de bebouwing wil laten staan (bovenop de sloopeis), moet de (nieuwe) functie daarvan onderbouwd worden. Uiteraard mag deze functie niet leiden tot aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van (eventueel) het eigen bedrijf en omliggende bestemmingen, functies en waarden. De sloopeis van 1.000m² (waarvan 600m² moet staan op het erf waar de nieuwe te realiseren woning komt) blijft van toepassing. Het uitgangspunt dat alle bebouwing gesloopt moet worden, geldt niet voor een eventuele tweede slooplocatie. Wel geldt voor alle slooplocaties dat herbouw van gesloopte bebouwing niet mogelijk is.

Alle asbestdaken verwijderen

Verwijdering van asbestdaken (die blootgesteld zijn aan weer en wind, dus bijv. geen dakbeschot onder de pannen) is één van de basisdoelstellingen van de beleidsregel in verband met het voorkomen van gezondheidsschade. Op het erf waar de nieuwe woning(en) wordt gerealiseerd, dienen daarom alle asbestdaken verwijderd te worden. Ook als de betreffende bebouwing een functie houdt en niet gesloopt wordt. Voor alle schuren met een asbestdak is het mogelijk om Rood voor Rood te combineren met de gemeentelijke asbestsubsidie, asbestlening of andere ondersteuningsmogelijkheden gericht op de sanering van asbest. Dit is mogelijk zo lang deze regelingen van kracht zijn en voldaan wordt aan de voorwaarden uit de regelingen.

Combinatie met sloopsubsidie en sloopbonusregeling niet mogelijk

Het is niet mogelijk om voor bebouwing die in het kader van Rood voor Rood wordt gesloopt, de gemeentelijke sloopsubsidie aan te vragen. Ook niet als er meer wordt gesloopt dan de minimale sloopeis van 1.000m². Daarnaast mag de te slopen bebouwing niet ingezet worden in een andere gemeentelijke regeling waarbij op een ander erf sloopcompensatie nodig is, zoals bijvoorbeeld de sloopbonusregeling.

Karakteristieke bebouwing uitgesloten van sloop

Vrijkomende (agrarische) bebouwing met karakteristieke waarde is uitgesloten van sloop, dit ter beoordeling door de commissie Ruimtelijke Kwaliteit. In situaties waar een deel van de bebouwing karakteristiek is, kijken we of maatwerk mogelijk is als initiatiefnemers daarom vragen.

Toelichting bij punt 3) bestaand erf met woning

Op het erf, waar door toepassing van Rood voor Rood een nieuwe woning ('verblijfsobject met een woonfunctie') gerealiseerd wordt, moet op het moment van de aanvraag al minimaal één legale woning ('verblijfsobject met een woonfunctie') aanwezig of toegestaan zijn. Met een erf bedoelen we een perceel of gedeelte daarvan dat direct is gelegen om een gebouw (woning met (voormalige) bedrijfsgebouwen) en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik

van dat gebouw. Dit kan een agrarisch erf zijn, maar bijvoorbeeld ook een niet-agrarische bedrijfslocatie waar al een woning aanwezig is.

Toelichting bij punt 4) maximaal twee nieuwe woningen

Met toepassing van de Rood voor Rood regeling kunnen er maximaal 2 nieuwe woningen toegevoegd worden. Voor elk van de te bouwen woningen moet dan wel worden voldaan aan de voorwaarden die de regeling stelt. Een nieuwe woning(en) kan als volgt gerealiseerd worden:

- vrijstaande woning (zie visualisatie B)
- een bestaand bijgebouw omvormen tot woning (visualisatie C)



Visualisatie B



Visualisatie C

Toelichting bij punt 5) erfinrichtingsplan met schetsplan

In het erfinrichtingsplan wordt per locatie de situatie voor en de situatie na sloop en herontwikkeling weergegeven. Onder andere wordt aandacht besteed aan positionering en vormgeving van de nieuwe bebouwing, landschappelijke inpassing van het nieuwe erf en ontsluiting op de openbare weg.

De één-erfgedachte is een wezenlijk uitgangspunt bij het ontwerpen van het nieuwe erf. Daarbij is sprake van één hoofdgebouw en de overige bebouwing is daaraan ondergeschikt.

Vertrekpunt voor de herinrichting is het huidige erf (of verkleining van het erf) met een compacte erfopzet. Uitgangspunt daarbij is dat er geen nieuwe ontsluitingen (inritten) op de openbare weg bij komen.

Bij het opstellen van een erfinrichtingsplan is de locatie en het omliggend gebied leidend. De kadernota 'Achterhoekse Erven Veranderen' en (afhankelijk van de locatie) de 'Cultuurhistorische Waardenkaart 2017' met bijbehorend rapport worden gebruikt als inspiratie- en beoordelingsdocument. Het erfinrichtingsplan wordt samen met het schetsplan voor de nieuwe bebouwing beoordeeld door de commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

Toelichting bij punt 6) investering in ruimtelijke kwaliteit

Elke Rood voor Rood ontwikkeling moet een maatschappelijke bijdrage leveren aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit van het erf, zodat het erf een mooie eenheid vormt met haar omgeving. Elke nieuwe woning wordt landschappelijk ingepast volgens een op te stellen erfinrichtingsplan. Bovenop de landschappelijke inpassing die op grond van het erfinrichtingsplan in het kader van een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk is, wordt een extra investering in ruimtelijke kwaliteit gedaan ter hoogte van € 7.500,-. Dit bedrag moet besteed worden aan bijvoorbeeld de uitvoering van maatregelen op het gebied van versterking van landschap en natuur (bijv. aanbrengen houtwallen en streekeigen beplanting op erven), recreatie (bv wandelpad), cultuurhistorie en klimaatadaptatie. Deze investering kan op het erf of in de omgeving van het erf worden gedaan.

Toelichting bij punt 7) aanpassen bestemming slooplocatie

Mogelijk heeft de slooplocatie(s) een bestemming die herbouw van gebouwen mogelijk maakt. Om dit te voorkomen wordt door gemeente de bestemming zo nodig aangepast. De kosten hiervoor zijn voor rekening van de initiatiefnemer.

Het slopen van bebouwing betekent niet automatisch dat ook de milieuvergunning/-melding voor deze bebouwing vervalt. Dat is echter wel gewenst. Daarom is een voorwaarde dat bij toepassing van Rood voor Rood:

- de gemeente op verzoek van de initiatiefnemer de milieuvergunning heeft ingetrokken die op de te slopen bebouwing rust, of;
- de initiatiefnemer afstand heeft gedaan van zijn milieumelding die op te slopen bebouwing rust.

De afspraken hierover worden bij de start van de ruimtelijke procedure in een privaatrechtelijke overeenkomst tussen gemeente, eigenaar nieuwbouwlocatie en eventueel eigenaar 2^e slooplocatie vastgelegd.

Toelichting bij punt 8) Geen belemmeringen en milieutechnisch mogelijk

Toepassing van Rood voor Rood mag niet leiden tot aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van (eventueel) het eigen bedrijf en omliggende bestemmingen, functies en waarden. Ook moet er na toepassing van Rood voor Rood sprake zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor de nieuw te bouwen woning(en). Het kan voorkomen dat toepassing van Rood voor Rood op een

erf daardoor niet mogelijk is. Mogelijke knelpunten op dit vlak worden zo spoedig mogelijk in beeld gebracht en besproken.

Toelichting bij punt 9) afsluiten overeenkomsten

Om de afspraken tussen de initiatiefnemer(s) en gemeente te borgen, wordt een privaatrechtelijke uitvoeringsovereenkomst afgesloten. Hierin worden onder meer afspraken vastgelegd over:

- de uitvoering en instandhouding van het erfinrichtingsplan;
- de investering in ruimtelijke kwaliteit;
- afspraken over de sloop en herontwikkeling;
- afspraken over de (eventuele) nieuwe bestemming van de sloop en/of herontwikkelingslocatie(s);
- kostenverhaal, zoals bijv. de kosten voor ruimtelijke procedures die voor rekening van de initiatiefnemer komen (verplicht op grond van de Wro);
- intrekken van milieuvergunning/-melding.

Daarnaast wordt er een verhaalsovereenkomst tussen gemeente en initiatiefnemer opgesteld. Afspraken over eventuele 'tegemoetkoming in schade' (voorheen 'planschade') die voor rekening van de initiatiefnemer komt, worden hierin vastgelegd.

4. PILOT INNOVATIEVE WOONCONCEPTEN

Aanleiding

Innovatieve woonconcepten of woonconcepten waar behoefte is aan meerdere (kleinere) woonheden op een erf of in een gebouw vallen buiten de randvoorwaarden van de Rood voor Rood regeling en andere beleidskaders op het gebied van wonen. Er is steeds meer vraag naar dit soort woonconcepten in het buitengebied. We zien dat elk initiatief anders is en we hebben geen volledig beeld van de grote verscheidenheid aan innovatieve woonvormen. We willen daarom via een pilot onderzoeken op welke wijze we de verschillende initiatieven die mogelijk leven de ruimte kunnen geven in Berkelland.

Uitgangspunt

Ieder initiatief moet een bijdrage leveren aan de basisdoelstelling van de Rood voor Rood regeling; de sloop van vrijkomende (agrarische) bebouwing. Daarnaast moet het initiatief een 'plus' opleveren voor de vitaliteit van het buitengebied, in de breedste zin van het woord.

Basisvoorwaarden

- Het moet voldoen aan de volkshuisvestelijke woonbehoefte; het plan moet door alle initiatiefnemers worden ondertekend zodat duidelijk is dat er draagvlak voor is en er een concrete behoefte is.
- Samenwonen op het erf staat centraal.
- Op de locatie waar het woonconcept gerealiseerd wordt, is op het moment van de aanvraag volgens het geldende bestemmingsplan al minimaal één woning ('verblijfsobject met een woonfunctie') aanwezig of toegestaan. De locatie moet bekend zijn op het moment dat een initiatief bij de gemeente wordt ingediend (eerste processtap, zie hieronder)
- Er zal een wezenlijke bijdrage geleverd moeten worden aan de sloop van vrijkomende (agrarische) bebouwing in het buitengebied, passend bij het aantal / grootte van de woningen dat gebouwd gaat worden. Hiervan moet minimaal 600m² aanwezig zijn op het erf waar de nieuw te realiseren woningen komen.
- Voor het totale plan wordt een erfinrichtingsplan opgesteld met een schetsplan voor de nieuwe bebouwing. De voorwaarden zoals beschreven bij punt 5 van hoofdstuk 3 ('toelichting bij punt 5') erfinrichtingsplan met schetsplan') zijn van toepassing.
- Uitgangspunt is een goede balans tussen afname van de bebouwde oppervlakte en de versterking van de ruimtelijke kwaliteit op gebied van landschap en natuur, klimaatadaptatie, cultuurhistorie en recreatie.
- Alle locaties waar bebouwing wordt gesloopt, krijgen een bestemming die herbouw van gesloopte bebouwing niet toestaat (bijv. een woonbestemming of een andere passende bestemming). Daarnaast wordt de milieuvergunning/-melding voor de te slopen bebouwing vervallen. Daarom is voorwaarde dat:
 - o de gemeente op verzoek van de initiatiefnemer de milieuvergunning heeft ingetrokken die op de te slopen bebouwing rust, of;

- de initiatiefnemer afstand heeft gedaan van zijn milieumelding die op te slopen bebouwing rust.
- Toepassing van Rood voor Rood moet milieutechnisch mogelijk zijn en mag niet leiden tot belemmeringen voor de omgeving.
- Initiatiefnemers zijn zelf verantwoordelijk voor een participatietraject met de omgeving. Dit vergroot het draagvlak en daarmee ook de slagingskans van een initiatief.

Proces stappen pilot:

We willen de ruimte bieden aan meerdere innovatieve woonconcepten of woonconcepten waar behoefte is aan meerdere (kleinere) wooneenheden op een erf of in een gebouw. We willen in 2022 een pilot instellen, waarin we samen met de indieners van de initiatieven gaan kijken wat werkt en of het mogelijk is om met de set basisvoorwaarden deze woonconcepten te realiseren. We hebben het volgende proces voor de pilot voor ogen:

Start juni 2022

De start van de pilot kondigen we aan via onder andere BerkelBericht. We gaan er vanuit dat initiatieven zich in principe vanaf juni 2022 bij de gemeente kunnen melden met hun plannen. We zien dit als een principeverzoek zonder formele status. Waar nodig zal de gemeente meekijken met hun plannen om ze te laten voldoen aan de basisvoorwaarden.

Najaar 2022

Beoordeling van de ingediende plannen die aantoonbaar voldoen aan de basisvoorwaarden gebeurt door een interne werkgroep. De samenstelling van deze werkgroep moet nog worden uitgewerkt. Bij de beoordeling door de werkgroep is er voor de verschillende initiatieven de mogelijkheid om hun idee te presenteren.

Vanaf november 2022

Ieder principeverzoek wordt beoordeeld door de ambtelijke werkgroep en deze adviseert vervolgens het college. Indien het college besluit tot een positieve insteek, wordt de aanvrager uitgenodigd om de aanvraag uit te werken en formeel in te dienen.

Op basis van het formele verzoek wordt de ruimtelijke procedure opgestart.

Voorafgaand aan de ruimtelijke procedure wordt een privaatrechtelijke (anterieure) overeenkomst en indien nodig een planschadeovereenkomst afgesloten tussen gemeente en initiatiefnemers. Ieder initiatief dient zich daarvoor te verenigen als rechtspersoon, bijvoorbeeld in de vorm van Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO).

2023

Afhankelijk van de resultaten van de pilot, kijken we of we door kunnen gaan met de hierboven genoemde voorwaarden en werkwijze, of dat bijsturing nodig is.

BIJLAGE 1 : ACHTERLIGGEND BELEID

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

De Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' is een structuurvisie van de provincie Gelderland, die op 19 december 2018 door Provinciale Staten is vastgesteld en op 1 maart 2019 in werking is getreden.

De omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland', hierna Omgevingsvisie genoemd, bevat de hoofdlijnen van het provinciale beleid voor de fysieke leefomgeving. De provincie kiest er in deze Omgevingsvisie voor om zich bij het uitvoeren van haar taken te richten op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland. De Omgevingsvisie beschrijft de strategische hoofdopgaven voor de lange termijn. Deze zijn onderverdeeld in zeven thema's, te weten energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en woon- en leefomgeving. Met name het laatste thema is relevant voor deze beleidsregel over het 'Rood-voor-Rood'-beleid.

Woon- en leefomgeving: dynamisch, divers, duurzaam

Om Gelderland voor mensen en bedrijven aantrekkelijk te houden, wordt de kwaliteit van de leefomgeving van groot belang geacht. Er wordt daarom geïnvesteerd in een vitaal platteland, juist als daar krimp plaatsvindt. Om het landschap open, groen en het voorzieningenniveau op peil te houden en leegstand te voorkomen, is bouwen binnen bestaand verstedelijkt gebied het vertrekpunt. Er wordt de voorkeur gegeven aan het benutten van bestaande gebouwen en concentraties van bebouwing. Pas als er geen andere goede mogelijkheden zijn, kan worden uitgebreid aan de randen van steden of dorpen.

Woonwensen veranderen door de tijd en met de leeftijd. Mensen worden ouder, wonen steeds langer alleen en zelfstandig, worden steeds meer energiebewust en zijn mobieler dan vroeger, waardoor ze ook meer en makkelijker verhuizen. De dynamiek op de woningmarkt is groot. Het grootste deel van de woningen die in 2050 in de provincie Gelderland nodig is staat er al. Maar deze woningen zijn niet klaar voor de toekomst en moeten aangepast of vervangen worden. Soms zijn zelfs tijdelijke woonvormen nodig. Voor de provincie staat een goede balans tussen vraag en aanbod van woningen in verschillende prijscategorieën voorop, ook voor specifieke doelgroepen. Ook zijn de meeste woningen verre van energieneutraal en klimaatbestendig. Innovaties in het kader van duurzaamheid worden gestimuleerd, zoals het aardgasloos maken van bestaande woningen en het verduurzamen van woonwijken.

De provincie streeft naar een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, waarvoor de navolgende ambities zijn geformuleerd:

- Een aanbod aan woningtypen en woonmilieus passend bij de diversiteit aan woningvraag; voor ieder een passende, duurzame woning. De bestaande bebouwde omgeving wordt optimaal benut met voldoende ruimte voor klimaatadaptieve maatregelen;

- Alle nieuwbouw wordt aardgasloos aangelegd en zoveel mogelijk circulair gebouwd. In 2035 zijn alle (bestaande) wijken van het aardgas;
- Woningen in Gelderland zijn in 2050 klimaatneutraal.

Om dit te kunnen realiseren gaat de provincie in gesprek met de Gelderse regio's en worden regionale afspraken gemaakt over een goede balans tussen de vraag en het aanbod van woningen. Hierbij is specifieke aandacht voor de gemeentegrens overstijgende woonvraagstukken. Daarnaast worden innovaties in woonwijken op het vlak van duurzaamheid en het omvormen van bestaande gebouwen tot woonruimte gestimuleerd.

Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsverordening Gelderland is door Provinciale Staten op 24 september 2014 vastgesteld ter vervanging van de Ruimtelijke Verordening Gelderland. Door enkele actualisatieplannen is de provinciale Omgevingsverordening op onderdelen gewijzigd. Met vaststelling van het actualisatieplan 7 van de Omgevingsverordening op 31 maart 2021 is de huidige geconsolideerde versie ontstaan die raadpleegbaar is via www.ruimtelijkeplannen.nl. Deze beleidsregel sluit aan op de regels in de Omgevingsverordening, waarvoor momenteel een 8^e Actualisatieplan in procedure is. Het provinciebestuur gaat er vanuit dat Provinciale Staten op 15 december 2021 een besluit kunnen nemen over deze actualisatie.

De Omgevingsverordening is een van de instrumenten om de ambities uit provinciale Omgevingsvisie te realiseren. In de Omgevingsverordening zijn alleen regels opgenomen als dit nodig is om de provinciale ambities waar te maken of wettelijke plichten na te komen. Net als de Omgevingsvisie richt de Omgevingsverordening zich op de inrichting en kwaliteit van de Gelderse leefomgeving. Bijna alle regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, natuur, water, verkeer en bodem zijn in deze verordening opgenomen. Alleen de Waterverordeningen (per waterschap) en de Gelderse Vaarwegverordening 2009 zijn (nog) niet in de Omgevingsverordening opgenomen. Door de provinciale verordeningen die gebaseerd zijn op deze wetten al vast op te nemen in één provinciale omgevingsverordening, anticipeert de provincie op de situatie onder de Omgevingswet. Ook de 8^e actualisatie is in procedure gebracht ter voorbereiding op de Omgevingswet.

Nieuwe woonlocaties

Volgens de Omgevingsverordening kunnen nieuwe woningen uitsluitend worden toegestaan wanneer die passen in een door Gedeputeerde Staten vastgestelde regionale woonagenda. Als een ontwikkeling niet past binnen de vigerende regionale woonagenda, dan kan vooruitlopend op de eerstvolgende actualisatie van de regionale woonagenda toch worden meegewerkt aan het toelaten van nieuwe woningen onder de volgende voorwaarden:

- a. er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking;
- b. de ontwikkeling past binnen het meest recente provinciale beleid;
- c. er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden over deze ontwikkeling, en
- d. Gedeputeerde Staten stemmen in met deze ontwikkeling.

Deze randvoorwaarden zijn met name relevant voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen zoals een uitbreidingslocatie.

Actieplan wonen 2020-2025

Met o.a. gemeenten, regio's, woningcorporaties, bouwers, beleggers en ontwikkelaars maakte de provincie Gelderland het Actieplan Wonen. In dit actieplan staan 14 acties die moeten leiden tot:

- versnelling van de woningbouw;
- meer betaalbare woningen;
- meer flexibele woonvormen.

Regionaal en lokaal woonbeleid

Regionale woonagenda Achterhoek

Eind 2019 is, voor een belangrijk deel gebaseerd op het AWLO 2017, een aanpak vastgesteld die de volgende kenmerken heeft:

- nieuwbouw zal alleen plaatsvinden op basis van aantoonbare behoefte; deze behoefte zal vooral vanuit de (nieuwe) Woon- en Vastgoedmonitor moeten worden vastgesteld;
- er wordt voorrang gegeven aan woningen voor starters (betaalbaar) en senioren (levensloopbestendig);
- voor zowel oude als nieuwe plannen wordt een drietal zogenaamde kwalitatieve criteria gehanteerd: aangetoonde behoefte, voorrang voor transformatie van leegstaand vastgoed; inbreiding gaat vóór uitbreiding (hanteren Ladder duurzame verstedelijking) (Kwalitatieve toetsingscriteria voor woningbouw in de Achterhoek (2019));
- aanvullend kunnen door gemeenten ook lokale criteria worden toegevoegd;
- voor het aantonen van behoefte kunnen naast de monitor ook aanvullende (ook lokale) bronnen worden gehanteerd;
- het geheel aan plannen wordt in regionale planningslijsten bijgehouden.

Deze nieuwe aanpak is eind 2019 bekrachtigd door de provincie en wordt gezien als een partiele bijstelling van de Regionale woonagenda 2015-2025. Deze agenda (vastgesteld in 2014) is overigens wat verouderd: ging uit van een doorzetten van het krimpscenario en forse toename van leegstand vanaf 2025. In deze agenda is vanuit die omstandigheden ingezet op verlaging van eerder voorgenomen bouwambities.

Sinds de vaststelling van deze aanpak hebben veel veranderingen plaatsgevonden. De constatering dat de huidige regionale visie, doelen en strategie onvoldoende aansluiten bij de nieuw ontstane en toekomstige woonsituatie (die het gevolg is van deze ontwikkelingen) leidt tot het voornemen om tot een actualisatie te komen.

Kwalitatieve toetsingscriteria voor woningbouw in de Achterhoek (2019) en de Kwalitatieve toetsingscriteria voor woningbouw in Berkelland (2019)

In regionaal verband is een set aan kwaliteitscriteria opgesteld, op basis waarvan nieuwe woningbouwplannen worden beoordeeld. De gemeenteraden van de 7 Achterhoekse gemeenten hebben hiermee ingestemd, en in december 2019 zijn ze vastgesteld door de provincie als nieuw onderdeel van de Regionale woon- en vastgoedagenda. Samengevat zijn de criteria:

- De behoefte is lokaal aantoonbaar;
- Voorrang voor transformatie van leegstaand vastgoed; bouwen op locaties met leegstaand vastgoed gaat voor bouwen op andere locaties binnen de bebouwde kom;
- Inbreiding gaat voor uitbreiding; er wordt bij voorkeur niet gebouwd op uitleg-/uitbreidingslocaties, conform de principes van de ladder voor duurzame verstedelijking.

Gemeenten kunnen naast bovenstaande drie criteria zelf aanvullende lokale criteria opstellen. De raad van Berkelland heeft in november 2019 de Kwalitatieve toetsingscriteria voor woningbouw in Berkelland vastgesteld. Het college bepaalt per jaar hoeveel ruimte er is voor nieuwe bouwplannen.

Woonvisie 2020-2025 gemeente Berkelland

Er zijn drie samenhangende ambities geformuleerd die de kern vormen van de nieuwe woonvisie

- Ambitie 1: Toekomstgerichte woningen en wijken

We streven naar woningen die aantrekkelijk zijn, zowel voor de huidige als toekomstige bewoners. Meer variatie in woonvormen, kwaliteit en prijsklassen is nodig om voor alle inwoners passende en fijne woonruimte beschikbaar te hebben. De meeste woningen die in 2050 in Berkelland zullen staan, zijn er nu al. Er liggen stevige opgaven voor deze bestaande woningen. Bijna 60% van de woningen in Berkelland is 40 jaar of ouder. Er ligt een opgave in het moderniseren, verbeteren van de uitstraling, verduurzamen, levensloopgeschikter en asbestvrij maken van de woningen.

Een toekomstgerichte wijk houdt niet op bij de woningen. Een toekomstbestendige wijk is goed bereikbaar, vitaal, veilig, op weg naar aardgasvrij, geschikt voor jong en oud, met en zonder beperkingen, zonder wateroverlast of hittestress en mét duurzaam vervoer. Dit vraagt om een integrale aanpak, waarin alle belanghebbenden samenwerken.

- Ambitie 2: Aantrekkelijke nieuwe woningen

We willen nieuwbouw zoveel mogelijk inzetten voor wat de bestaande voorraad onvoldoende of (nog) niet kan bieden. We willen dat woningbouwontwikkelingen bijdragen aan een inclusieve samenleving en nieuwe energie geven aan oude wijken, kernen en het buitengebied. Elke ontwikkeling moet raak zijn en een bijdrage leveren aan de specifieke opgaven. We zien daarbij volop kansen voor creativiteit en

innovatie. We willen bijvoorbeeld kansen benutten voor circulair bouwen en voor innovatieve bouwconcepten voor betaalbare koop. Goede, innovatieve woningbouwplannen die voldoen aan onze Kwalitatieve toetsingscriteria krijgen de ruimte en vestigers kunnen, door in elke kern steeds enkele locaties 'op voorraad' te hebben, hun woonwens realiseren in Berkelland. Het grootste knelpunt ervaren we bij jongeren. Veel van hen zijn op zoek naar een betaalbare, instapklare (eengezins)woning. We kunnen hen helpen door direct voor hen te bouwen, óf door het stimuleren van doorstroming. Verder ervaren we een knelpunt bij ouderen. De wens groeit om hun ruime eengezinswoning te verlaten voor een levensloopbestendige woning. Voor mensen op hoge leeftijd is er vooral behoefte aan woonzorgvormen. Naast jongeren en ouderen willen we ook aantrekkelijker zijn voor gezinnen die willen doorstromen. Daardoor komen er weer betaalbare woningen beschikbaar.

- **Ambitie 3: Wonen, welzijn en zorg**

Door de vergrijzing neemt de vraag naar woonzorgvormen toe. Mensen met een ondersteuningsvraag moeten op gelijke voet met anderen mee kunnen doen aan de samenleving. Wonen speelt hier een belangrijke rol in, maar er is meer nodig dan een goede woning. We willen een divers en samenhangend aanbod van wonen, ontmoeten, voorzieningen en zorg. Dat betekent wonen met mogelijkheden voor ontmoeting nabij, in een veilige en groene woonomgeving, en met winkels en voorzieningen in de buurt die nodig zijn voor het dagelijks leven. Dat is een uitdaging waar veel partijen bij betrokken zijn.

Stand van zaken

Uit de eerste resultaten van het Achterhoeks Woonwensen- en Leefbaarheidsonderzoek (AWLO, 2021) blijkt dat we een aantrekkelijk woon- en leefgebied hebben en een gelukkige en tevreden bevolking.

De woningbehoefte in de Achterhoek groeit. Dat hangt onder meer samen met gezinsverdunding die het gevolg is van het ouder worden van de bevolking. Daarnaast is er na een lange periode van bevolkingsafname sinds 2015 sprake van een groeiende bevolking. Samen zorgen deze ontwikkelingen er voor dat de druk op de woningmarkt toeneemt. Tegelijk neemt het aantal inwoners dat de regio jaarlijks verlaat juist af. Recente metingen laten zien dat meer jongeren komen dan gaan. Het zijn kleinere huishoudens in de leeftijd van 35 tot 60 en gezinnen die zich de laatste jaren vaker in de Achterhoek vestigen dan dat zij vertrekken. Dit geldt ook voor huishoudens in de leeftijd van 60 tot 75 jaar. De grootste groep die naar onze regio trekt is tussen de 35 en 60 jaar oud en komt uit het westen van Nederland. De toenemende belangstelling om in de Achterhoek te komen wonen, betekent dat de druk op de woningmarkt oploopt. In de koopsector stijgen de prijzen, bij alle woningtypen maar bij gewilde vrijstaande woningen het hardst. Het aantal te koop staande woningen neemt af, waardoor er voor mensen die in de Achterhoek willen (blijven) wonen minder keuze is. Niet alleen door nieuwbouw kan de woningbehoefte bediend worden. Ook in de bestaande woningvoorraad ligt er een opgave om aan te blijven sluiten bij de wensen en behoeften van de inwoners en bij de eisen van de

tijd. Zo is er een aanzienlijke opgave voor het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad.

Meer dan de helft van de verhuisgeneigden in de Achterhoek heeft belangstelling voor een bijzondere woonvorm, zoals een tiny house, een hofje of een verbouwde boerderij. In Berkelland is er een bovengemiddelde belangstelling voor een (verbouwde) boerderij en voor hofjeswoningen.

Structuurvisie Berkelland 2025

Op 26 oktober 2010 heeft de gemeenteraad de Structuurvisie Berkelland 2025 vastgesteld. Deze structuurvisie is sindsdien op onderdelen gewijzigd waarbij op 17 oktober 2017 onder meer de aanvankelijk op de plankaart weergegeven 'Zoekzone wonen' zijn geschrapt. De structuurvisie heeft voor het buitengebied als doel om de kwaliteit van het landelijke gebied te beschermen en te verbeteren, rekening houdend met de veranderende functie. Verdere verbetering van de kwaliteit leidt tot duurzame landbouw, versterkte natuur, verbetering van recreatieve mogelijkheden, verlaging van de milieubelasting, verbetering van de infrastructuur, het woon- en werkklimaat en de economische structuur.

De gemeente Berkelland kenmerkt zich als gemeente waar diverse vormen van ruimtegebruik naast elkaar voorkomen. Het behouden van de rust, de variatie en de kleinschaligheid van het woningaanbod is in de toekomst een uitgangspunt voor de gemeente. Berkelland streeft naar een buitengebied met:

- Een multifunctioneel duurzaam platteland;
- Een agrarische sector met toekomstperspectief;
- Betere sociaaleconomische omstandigheden voor landbouw, recreatie en toerisme, wonen, werken en daardoor meer leefbaarheid;
- Een goede omgevingskwaliteit op het gebied van water, milieu, natuur, landschap en cultuurhistorie;
- Kwalitatief goede initiatieven (economisch, landschappelijk en maatschappelijk duurzaam) die tot uitvoering komen;
- Betere samenwerking tussen diverse belanghebbenden en het ontstaan van nieuwe samenwerkingsverbanden.

Bestemmingsplan "Buitengebied Berkelland 2020"

Op dit moment zijn voor het buitengebied van de gemeente vier bestemmingsplannen van toepassing. Dit zijn de bestemmingsplannen Buitengebied van de voormalige gemeenten Borculo, Eibergen, Neede en Ruurlo. In deze bestemmingsplannen zijn geen regels opgenomen met betrekking tot het realiseren van 'Rood-voor-Rood'-woningen.

Inmiddels is het ontwerp van een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied ter inzage gelegd. Ook daarin is geen 'Rood-voor-Rood'-regeling verwerkt omdat daarvoor nog geen beleid was vastgesteld toen het ontwerp-bestemmingsplan ter inzage werd gelegd. Wanneer het nieuwe bestemmingsplan in werking treedt, zullen voor 'Rood-voor-Rood'-projecten dus nog wel aparte planologische procedures moeten worden gevoerd. Omdat bijna elk 'Rood-voor-Rood'-project vanwege de

vaak specifieke omstandigheden ook vraagt om een individuele benadering, is dat ook niet goed te voorkomen.

Beleidsregel cultuurhistorie in het ruimtelijk beleid

Met de op 19 september 2017 vastgestelde beleidsregel wordt nader geborgd dat bij nieuwe gemeentelijke plannen en visies rekening gehouden dient te worden met de cultuurhistorische waarden, zoals opgenomen in de Cultuurhistorische waardenkaart 2017.

In de Cultuurhistorische Waardenkaart 2017 is het gehele grondgebied van de gemeente nader onderverdeeld, met uitzondering van de kernen. In de gebieden met waarderingscategorie 'zeer hoog en hoog' alsmede in de dertien onderscheiden 'cultuurhistorische ensembles' bestaat er de mogelijkheid om ter behoud of verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in een ruimtelijk plan, hiervoor extra aandacht te vragen en aanvullend cultuurhistorisch onderzoek te verlangen.

BIJLAGE 2: VERSLAG VAN DE ZIENSWIJZEN

Het ontwerp van de beleidsregel Rood voor Rood heeft van 11 november 2021 tot en met 8 december 2021 voor een ieder ter inzage gelegen. Dit is op 10 november 2021 bekendgemaakt via een publicatie op www.officiëlebekendmakingen.nl, in BerkelBericht en op de website van gemeente Berkelland.

Er zijn 15 zienswijzen ingediend.

Beoordeling van de zienswijzen

De inhoud van de zienswijzen is hieronder samengevat en vervolgens is de reactie van de gemeente beschreven. In verband met de privacywetgeving worden de indieners van zienswijzen aangeduid als 'indiener'.

Indiener 1:

Heeft een schriftelijke zienswijze ingediend die op 7 december 2021 is binnengekomen.

Samenvatting

1. Na vaststelling van de beleidsregel dient deze als toetsingskader voor aanvragen om omgevingsvergunningen en voor aanvragen tot herziening van een bestemmingsplan staat in de ontwerp-beleidsregel. Indiener wil graag antwoord op de vraag of het toetsingskader als genoemd in het ontwerp ook van toepassing is op een wijziging van een bestemmingsplan conform artikel 3.6, eerste lid, onder a, van de Wro.

2. Op locaties kan meer dan 3.000m² vrijkomende agrarische bebouwing aanwezig zijn. In beginsel zou dit betekenen dat een initiatiefnemer op basis van het principe 1.000 m² sloopmeters per woning ten minste drie woningen kan realiseren. Maar het maximaal aantal woningen in deze beleidsregel wordt beperkt tot twee wooneenheden. Indiener vraagt om nader te onderbouwen waarom het maximumaantal te realiseren woningen is beperkt.

3. 'Aanwezige mest- en sleufsilos, torensilos, kuilvoerplaten en ondergrondse (mest)kelders etc. dienen ook gesloopt te worden, maar de oppervlakte hiervan telt niet mee in de sloopeis. Hetzelfde geldt voor (tunnel)kassen'. Indiener vindt deze voorwaarde merkwaardig. De genoemde werken maken namelijk expliciet onderdeel uit van het agrarisch bedrijf en het laten staan van deze werken heeft een dusdanig negatief effect op de ruimtelijke kwaliteit, leefomgeving en waterhuishouding. Tenslotte worden initiatiefnemers geconfronteerd met het maken van extra kosten wanneer de werken dienen te worden gesloopt, terwijl hier geen vergoeding of sloopmeters tegenover staat. Indiener verzoekt om de oppervlakte van de genoemde werken mee te tellen in de sloopeis die wordt gehanteerd bij Rood voor Rood.

4. De gemeente Dinkelland heeft in 2019 een beleidsregel vastgesteld houdende regels omtrent Schuur voor Schuur. In deze beleidsregel is een sloopregeling in

combinatie met het verwijderen van asbest geïntroduceerd, waarbij gebruik wordt gemaakt van de 'staffel werkwijze. Indiener verzoekt om bovenstaande regeling mee te nemen in de vaststelling van de beleidsregel 'Rood voor Rood buitengebied'.

5. Tot slot verzoekt indiener om een nadere onderbouwing van de voorwaarden die worden verbonden aan de investering in ruimtelijke kwaliteit. En aan te geven of dit in natura is of in een fonds.

Beoordeling/reactie gemeente

1. In principe is dit toetsingskader ook van toepassing op een wijziging van een bestemmingsplan. Maar de geldende bestemmingsplannen en ook het nieuwe bestemmingsplan "Buitengebied Berkelland 2020" kennen geen wijzigingsmogelijkheden waarmee Rood voor Rood mogelijk is.

2. Het maximum aantal toe te voegen woningen op een Rood voor Rood-erf hebben wij op twee vastgesteld. In principe moet alle bebouwing op een erf worden gesloopt, ook als dat meer is dan de minimale slooppeis. Dit aantal sluit aan bij het eerdere beleid in de gemeente Berkelland dat voor dit onderwerp gold. Vanwege de huidige ruimtelijke indeling en kwaliteit en het gewenste behoud van het groene karakter van het buitengebied en de aanwezige omliggende (agrarische) functies is het over het algemeen niet gewenst om meer dan 2 woningen per erf toe te staan. Wij zijn ons er van bewust dat het slopen van grotere oppervlaktes aan bedrijfsgebouwen ook meer kosten met zich meebrengt. Het zou kunnen voorkomen dat de opbrengst van 2 kavels dan niet voldoende is om verantwoord te kunnen stoppen. Er zijn een tiental agrarische bouwblokken in Berkelland met meer dan 3000-4000 m² aan bebouwing, vaak van grotere varkensbedrijven. Milieutechnisch kan het gewenst zijn deze te slopen als het bedrijf gestopt is. Daarom zullen we in die gevallen kijken of maatwerk mogelijk is als initiatiefnemers daarom vragen.

3. Met de beleidsregel Rood voor Rood beogen we het stimuleren van sloop van vrijkomende (agrarische) bebouwing. Het slopen van deze bebouwing draagt ook bij aan de subdoelstellingen zoals het opruimen van asbest en het voorkomen van ondermijning. Bij de genoemde silo's en verharding is dit over het algemeen niet aan de orde. Het argument dat het laten staan van deze werken een dusdanig negatief effect heeft op de ruimtelijke kwaliteit, leefomgeving en waterhuishouding is niet aan de orde, aangezien in de beleidsregel staat 'Aanwezige mest- en sleufsilos, torensilo's, kuilvoerplaten en ondergrondse (mest)kelders etc. dienen ook gesloopt te worden, maar de oppervlakte hiervan telt niet mee in de slooppeis.' De grootste kostenposten zitten ook in de sloop van de bebouwing. Daarnaast vertegenwoordigen de genoemde objecten vaak ook nog een restwaarde zodat de sloopkosten over het algemeen meevallen.

4. De schuur voor schuur-regeling van de gemeente Dinkelland heeft als doel om de ontwikkeling van economische activiteiten te faciliteren en te voorzien in uitbreidingsbehoefte bij particuliere erven. Dit in combinatie met sloop elders. In de gemeente Berkelland is het via de bovenplanse sloopbonusregeling (opgenomen in het (ontwerp)bestemmingsplan "Buitengebied Berkelland 2020") al mogelijk gemaakt

om hetzelfde te bereiken. Er kunnen hiermee bijgebouwen op particuliere erven worden vergroot in combinatie met sloop elders. Bij de bovenplanse sloopbonusregeling hebben we geen onderscheid gemaakt tussen schuren met en zonder asbestdak. Om de regeling(en) laagdrempelig en eenvoudig te houden, is er bij de beleidsregel Rood voor Rood voor gekozen om hierin ook geen onderscheid te maken. Wij zien dan ook geen aanleiding dit onderwerp op te nemen in de beleidsregel voor Rood voor Rood.

5. Door het herinrichten van een Rood voor Rood-erf creëren we kansen voor verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. De investering moet in natura worden uitgevoerd, en bij het vooroverleg zal hier aandacht aan worden besteed. Zoals in de toelichting van voorwaarde 6 staat moet het bedrag van €7.500,- worden besteed aan bijvoorbeeld de uitvoering van maatregelen op het gebied van versterking van landschap en natuur (bijv. aanbrengen houtwallen en streekeigen beplanting op erven), recreatie (bijv. wandelpad), cultuurhistorie en klimaatadaptatie. Deze investering kan op het erf of in de omgeving van het erf worden gedaan. Bij de uitvoering heeft de initiatiefnemer dus keus uit onderdelen die het beste aansluiten bij zijn/haar wensen.

Indiener 2:

Heeft een schriftelijke zienswijze ingediend die op 3 december 2021 is binnengekomen.

Samenvatting

Indiener is blij met de mogelijkheden van Rood voor Rood. Hij wil graag een tweede bedrijfswoning voor zijn bedrijfsopvolger op zijn locatie. Tot nu toe is dat afgewezen i.v.m. het SAAB advies. Hij verzoekt om maatwerk; realisatie van een nieuwe woning (als 2^e bedrijfswoning) op zijn bedrijfslocatie in combinatie met sloop van gebouwen op zijn nabijgelegen andere locatie.

Beoordeling/reactie gemeente

De nieuw toe te voegen Rood voor Rood-woning mag alleen worden gerealiseerd op een erf waar gesloopt wordt. De Rood voor Rood regeling is bedoeld om stoppende (agrarische) bedrijven te stimuleren om leegstaande bebouwing te slopen en is niet bedoeld als een nieuwe mogelijkheid om een tweede bedrijfswoning bij een agrarisch bedrijf mogelijk te maken. Als een SAAB advies een tweede vrijstaande bedrijfswoning niet mogelijk maakt, kan gebruik worden gemaakt van de 'structuurvisie woningsplitsing' om in pandig een tweede bedrijfswoning (extra verblijfsobject met een woonfunctie) te realiseren.

We zien steeds meer vragen over pre-mantelzorg. Buiten het kader van de beleidsregel Rood voor Rood wordt gekeken of we hier ruimte voor gaan bieden in Berkelland. Mogelijk zal te zijner tijd een nog op te stellen regeling voor pré-mantelzorg wel kunnen passen voor indiener. Hierover kan op dit moment echter nog geen duidelijkheid worden gegeven.

Indiener 3:

Heeft een schriftelijke zienswijze ingediend die op 6 december 2021 is binnengekomen.

Samenvatting

Indiener is van mening dat de gemeente in gebreke is gebleven met informatievoorziening over het nieuwe Rood voor Rood beleid. Hij heeft recent stallen gesloopt en asbest gesaneerd en had deze in willen brengen voor Rood voor Rood. Hij verzoekt om wijziging van de voorwaarde dat de te slopen bebouwing op de datum van inwerkingtreding van het beleid voor Rood voor Rood fysiek aanwezig moet zijn, zodat ook sloopmeters van recent gesloopte schuren ingezet kunnen worden voor de Rood voor Rood regeling.

Beoordeling/reactie gemeente

Het vaststellen van een ingangsdatum van de Rood voor Rood regeling en peildatum waarop de bebouwing fysiek aanwezig moet zijn, is altijd in het nadeel van inwoners die net daarvoor hun schuren hebben gesloopt.

Indiener had ook op de hoogte kunnen zijn van de aanstaande Rood voor Rood regeling. Op 19 mei 2021 heeft er namelijk een uitgebreid artikel in BerkelBericht gestaan waarin is aangekondigd dat er een plan van aanpak voor de vrijkomende agrarische bebouwing is gemaakt. De Rood voor Rood regeling is in dit artikel benoemd. Vervolgens is op 30 juni 2021 in BerkelBericht (onderdeel 'als de hamer valt') het besluit van de gemeenteraad op het plan van aanpak benoemd. Ook hierin is de Rood voor Rood regeling benoemd.

Indiener 4:

Heeft een schriftelijke zienswijze ingediend die op 7 december 2021 is binnengekomen.

Samenvatting

De tekst van de zienswijze is gelijk aan die van indiener 1.

Beoordeling/reactie gemeente

Zie hiervoor ook de gemeentelijke reactie bij indiener 1.

Indiener 5:

Heeft een schriftelijke zienswijze ingediend die op 24 november 2021 is binnengekomen, deze was gericht op het ontwerpbestemmingsplan "Buitengebied Berkelland 2020" én de ontwerp beleidsregel Rood voor Rood.

Samenvatting

Indiener wil gebouwen die door hem de afgelopen jaren gesloopt zijn, alsnog kunnen inbrengen voor een nieuwe woning. Ook in relatie tot de toekomstige sloopvoucher-

regeling waarbij 10 jaar lang gebruik kan worden gemaakt van rechten na sloop van gebouwen.

Beoordeling/reactie gemeente

Zoals ook bij de reactie op indiener 3 is aangegeven, is het opnemen van een peildatum altijd nadelig voor inwoners die daarvóór al hebben gesloopt. Deze regeling is mede opgesteld om te stimuleren dat nog niet gesloopte bebouwing, ook wordt gesloopt. De relatie met een toekomstige sloopvoucheregeling kan nog niet gelegd worden, die is immers nog niet vastgesteld.

Indiener 6:

Heeft een mondelinge zienswijze ingediend die op 24 november 2021 is binnengekomen.

Samenvatting

Indiener wil de oppervlakte van mestbassins mee laten tellen bij sloopeis. Die zijn nu uitgezonderd terwijl ze wel op een milieuvergunning staan.

Beoordeling/reactie gemeente

Zie hiervoor ook de reactie bij punt 3 van indiener 1. Mocht na de evaluatie van de Rood voor Rood regeling (gepland 1,5 jaar na de inwerkingtreding van de Rood voor Rood regeling) blijken dat veel erfeigenaren net niet aan de minimale sloopeis kunnen voldoen en met meetelling van de oppervlakte van een mestbassin wel; dan kunnen wij deze voorwaarde daarbij eventueel heroverwegen.

Indiener 7:

Heeft een schriftelijke zienswijze ingediend die op 4 december 2021 is binnengekomen.

Samenvatting

Indiener wil sloopeis van minimaal 600 m² op het eigen erf verlagen naar 400-500m² en wil het mogelijk maken dat er van meerdere slooplocaties kan worden bijgekocht. Daarnaast wil hij toevoegen dat het mogelijk wordt om slechte kleinere panden die her en der verspreid staan te mogen inbrengen voor sloop.

Beoordeling/reactie gemeente

In het plan van aanpak VAB was de minimale sloopeis van 1000m² al opgenomen, waarbij het merendeel op het eigen erf aanwezig moet zijn. Gemeenten hebben verschillende omstandigheden waarop ze hun beleid baseren. Wij hebben een oppervlakte genomen die past bij de Berkellandse opgave en omstandigheden. Zoals is aangegeven in de beleidsregel heeft het gemiddelde agrarische erf in Berkelland een oppervlakte aan bedrijfsgebouwen van 700 m². Vanwege de grote opgave aan VAB in Berkelland is bewust gekozen voor het slopen van een oppervlakte met enige impact op de ruimtelijke kwaliteit. De minimale sloopeis van

1000 m² sluit ook aan bij de eerdere Rood voor Rood regeling. Het verlagen van de oppervlaktegrens op het eigen erf kan tot gevolg hebben dat er meer bebouwing terugkomt op een erf dan dat er stond vóór de toepassing van de Rood voor Rood-regeling. Dit vindt de gemeente niet wenselijk en ook niet logisch voor een regeling die insteekt op een afname van leegstaande gebouwen in het buitengebied. Om de regeling eenvoudig te houden en de administratie van aanvullende slooplocaties overzichtelijk te houden is gekozen voor 1 andere slooplocatie waar de meters die tekort komen, aangekocht kunnen worden. Hierdoor moet ook op de tweede slooplocatie sprake zijn van een substantiële sloopomvang die ten goede komt aan de ruimtelijke kwaliteit, iets waarvan geen sprake zal zijn wanneer wordt toegestaan om nog meer slooplocaties mee te nemen met op elk van die locaties een betrekkelijk kleine sloopomvang. Gelet op bovenstaande zien wij geen redenen om de sloopeisen aan te passen.

Indiener 8:

Heeft een schriftelijke zienswijze ingediend die op 6 december 2021 is binnengekomen.

Samenvatting

Indiener wil sloopeis voor de eerste woning van minimaal 1000 m² verlagen naar 750-850 m² en wil het mede ondertekenen van de aanvraag om Rood voor Rood door de toekomstige bewoner vervangen door een makelaarsverklaring waarmee de volkshuisvestelijke behoefte aangetoond wordt.

Beoordeling/reactie gemeente

Er worden in de regio inderdaad verschillende oppervlaktes voor de sloopeis gehanteerd. Wij hanteren bij Berkelland passende voorwaarden. De regio Zuidwest Twente (met daarin o.a. buurgemeenten Hof van Twente en Haaksbergen) hanteert ook 1000 m² evenals de gemeente Lochem. Zie voor verdere onderbouwing bij de keuze voor 1.000m² ook de reactie op indiener 7.

Het medeondertekenen van de aanvraag door de toekomstige bewoners hebben wij als voorwaarde opgenomen om daarmee de volkshuisvestelijke behoefte aan te tonen. Gezien de doorlooptijd van een Rood voor Rood traject begrijpen we dat toekomstige bewoners niet altijd bekend zijn bij de start van een Rood voor Rood traject.

Op het moment dat de officiële aanvraag ingediend wordt (zie voorwaarde 1 uit de beleidsregel), moet de toekomstige bewoner bekend zijn. We geven wel de suggestie mee om snel op zoek te gaan naar een toekomstige bewoner, zodat deze ook mee kan denken in de planontwikkeling en zodat de hierover gemaakte afspraken ten tijde van de daadwerkelijke bewoning voor alle partijen helder zijn. En zodat de volkshuisvestelijke toets zo spoedig mogelijk kan worden gedaan.

Op het moment dat een lokale koper afhaakt, dan is er ruimte voor een nieuwe lokale koper.

We hebben de beleidsregel op dit punt verduidelijkt.

Indiener 9:

Heeft een schriftelijke zienswijze ingediend die op 3 december 2021 is binnengekomen.

Samenvatting

Indiener wil het medeondertekenen van de aanvraag om Rood voor Rood door de toekomstige bewoner(s) laten vervallen. Ook verzoekt de indiener om een mogelijkheid om nu al te slopen en deze m² te behouden voor inzet in de nabije toekomst voor Rood voor Rood. Tot slot vraagt de indiener of het klopt dat de sloopeis ook geldt voor voormalige agrarische locaties die bijvoorbeeld inmiddels een woonbestemming hebben gekregen.

Beoordeling/reactie gemeente

Zie hiervoor ook de reactie op de zienswijze van indiener 8.

Vrijkomende (agrarische) bebouwing die indiener wil inbrengen in de Rood voor Rood regeling, mag niet vooruitlopend op het indienen van een formele aanvraag gesloopt worden. Wij zijn voornemens een sloopvoucher-regeling op te zetten die het wel mogelijk maakt om op voorhand schuren te slopen, en die later in te kunnen zetten in een regeling zoals bijvoorbeeld Rood voor Rood. Deze is ook genoemd in het 'plan van aanpak vrijkomende agrarische bebouwing' (juni '21). Zolang deze regeling niet is vastgesteld, is het niet mogelijk om op voorhand schuren te slopen en rechten te behouden.

Het klopt inderdaad dat ook voormalige agrarische locaties die inmiddels een woonbestemming hebben gebruik kunnen maken van de Rood voor Rood regeling.

Indiener 10:

Heeft een mondelinge zienswijze ingediend die op 8 december 2021 is binnengekomen.

Samenvatting

Indiener wil de sloopeis van minimaal 600m² op het eigen erf naar beneden bijstellen om zo ook kleinere locaties en locaties waar een deel van de bebouwing karakteristiek is in aanmerking te laten komen.

Beoordeling/reactie gemeente

Zie hiervoor de reactie op de zienswijze van indiener 7. In situaties waar een deel van de bebouwing karakteristiek is, kijken we of maatwerk mogelijk is als initiatiefnemers daarom vragen.

Indiener 11:

Heeft een schriftelijke zienswijze ingediend die op 6 december 2021 is binnengekomen.

Samenvatting

Indiener wil sloopeis van 1000 m² verlagen en ook is indiener voorstander van minder regelingen en voorwaarden waaraan de aanvraag voor Rood voor Rood wordt getoetst.

Beoordeling/reactie gemeente

Zie hiervoor ook de reactie op de zienswijzen van indiener 7 en 8. Verder zijn de opgenomen regelingen en voorwaarden wat ons betreft noodzakelijk om doelstellingen van het Rood voor Rood beleid en de gewenste versterking van de ruimtelijke kwaliteit te behalen.

Indiener 12:

Heeft een schriftelijke zienswijze ingediend die op 8 december 2021 is binnengekomen.

Samenvatting

Nieuwe woningen ziet indiener graag opgenomen als plattelandswoningen, zodat omliggende bedrijven beschermd worden en om een signaal af te geven naar nieuwe bewoners toe. Indiener wil graag toevoegen dat de gemeente ruimte geeft voor een pilot innovatieve energie-opwek: een energie-intensief MKB inplaatsen en laten voorzien van stroom en gas door omliggende boeren. Tot slot verzoekt indiener in de Rood voor Rood regeling te borgen dat bij functiewijziging van het erf de productiegrond naar omliggende bedrijven gaat.

Beoordeling/reactie gemeente

De systematiek van plattelandswoningen is alleen beschikbaar voor voormalige bedrijfswoningen op agrarische erven die aan derden worden verkocht. Een nieuw te bouwen Rood voor Rood-woning kan wettelijk gezien dan ook niet worden aangemerkt als een plattelandswoning.

Het inplaatsen van een energie-intensief bedrijf in het buitengebied valt wat ons betreft niet onder de scope van deze beleidsregel. Met de beleidsregel Rood voor Rood wil de gemeente de problematiek rondom de vrijkomende (agrarische) bebouwing aanpakken. Tot slot kunnen wij niet borgen dat productiegrond van deelnemers aan de Rood voor Rood-regeling naar omliggende agrarische bedrijven gaat. Een grondeigenaar kan immers zelf bepalen aan wie gronden verkocht worden zonder dat de gemeente daar zeggenschap over heeft. De bestemming van agrarische gronden buiten het erf gaan wij niet wijzigen naar een andere bestemming, dus in principe kan het huidige gebruik gewoon doorgezet worden.

Indiener 13:

Heeft een schriftelijke zienswijze ingediend die op 7 december 2021 is binnengekomen.

Samenvatting

Indiener wil jeugd de mogelijkheid geven om te wonen op een stuk grond aan de rand van de kern, maar de boogde locatie voldoet niet aan de voorwaarden voor Rood voor Rood.

Beoordeling/reactie gemeente

De beoogde locatie voldoet niet aan de voorwaarden van de beleidsregel Rood voor Rood omdat er geen woning aanwezig is of toegestaan en omdat er niet voldaan kan worden aan de sloopvoorwaarden.

Gezien de relatie van de zienswijze met het beleid voor toevoegen van woningen in de kernen, nemen we in het kader hiervan contact met indiener op.

Indiener 14:

Heeft een schriftelijke zienswijze ingediend die op 8 december 2021 is binnengekomen.

Samenvatting

Indiener heeft in een aantal punten aangegeven welke wijzigingen of aanvullingen op de beleidsregel gewenst zijn.

1. Als er sprake is van meer dan 1.000m² sloop, en men maar 1 woning wil, zou het restant aan te slopen oppervlakte in het sloopfonds gestort moeten kunnen worden. Ook zou je de overige meters moeten kunnen verkopen aan een ander met onvoldoende sloopmeters.
2. Geeft als idee om sloop en bouw in combinatie met aangrenzende gemeenten te kunnen combineren, bijvoorbeeld in regio Achterhoek verband.
3. De voorwaarde om toekomstige bewoners te laten ondertekenen is niet wenselijk en realistisch.
4. Het uitgangspunt is dat op de locatie waar een nieuwe woning wordt gerealiseerd, alle bebouwing zonder vervolgfunctie gesloopt wordt. Wat wordt bedoeld met een "vervolgfunctie"? Kan in dit kader een ZZP'er ruimte krijgen?
5. De nieuwe woning moet worden gerealiseerd op een bestaand erf waar al een woning ('verblijfsobject met woonfunctie' zoals beschreven in de Wet BAG) aanwezig is. Wens is om ook een andere plek te kiezen, bijvoorbeeld als het bouwvlak recht achter de hoofdwoning ligt, verzoek om maatwerk.
6. Het is in principe niet mogelijk om een nieuw inrit aan te leggen voor de te bouwen Rood voor Rood-woning. Indiener geeft aan dat er overwegende redenen zijn om wel een tweede inrit aan te leggen.
7. Er is een minimum gesteld van 600m² sloop op het eigen erf van de initiatiefnemer, wat aangevuld mag worden met 1 andere slooplocatie. Indiener vraagt waarom maar van 1 andere locatie.

8. Verder vraagt indiener of de maximale inhoud van een Rood voor Rood woning 1.000 m³ mag zijn, ook als de hoofdwoning kleiner is?
9. Over het gevraagde erfinrichtingsplan vraagt indiener of hier ook de locatie van de aankoopmeters bedoeld wordt, of alleen de locatie waar men wil slopen en bouwen?
10. Valt een bedrijfslocatie (bestemming 'bedrijf') in het buitengebied onder de definitie van niet agrarische bedrijfsbebouwing?
11. Indiener verzoekt om een voorbeeldberekening voor de sloopeis van 1000 m² exclusief de bij rechte toegestane meters voor een bijgebouw.
12. Verzoek om bovenplanse sloopbonusregeling om bijgebouwen te vergroten tot 300m² ook toe te mogen passen in combinatie met de Rood voor Rood regeling als er voldoende sloopmeters op de locatie aanwezig zijn.
13. Bouwwerken met een fundatie en waar een bouwvergunning voor nodig is geweest, zouden als deze legaal gebouwd zijn, gelijk behandeld moeten worden als andere gebouwen voor de oppervlakte van de sloopmeters.
14. Mag je wel een locatie slopen waar geen woning staat, maar alleen bedrijfsgebouwen om meters te compenseren die je op de Rood voor Rood locatie tekortkomt?
15. Verzoek om maatwerk en aansluiting bij de huidige structuren van het landschap dat door de eeuwen heen continue verandert, ten aanzien van cultuurhistorie.
16. Gevraagd wordt hoe wordt omgegaan met authentieke bijgebouwen, bijvoorbeeld schoppen met eiken gebinten of hooibergen, die geen functioneel gebruik meer toestaan, maar jammer zijn om te slopen. Mogen die buiten de verplichte sloop gehouden worden en hoe tellen ze mee voor de meters?
17. Ten aanzien van de pilot innovatieve woonconcepten verzoek om samen met de initiatiefnemers op te trekken en de doorlooptijd van de procedures op deze manier zo kort mogelijk te houden.
18. Graag aanvulling opnemen dat woningcontingenten kunnen worden verplaatst. In sommige gevallen kan het een wens van de aanvrager zijn om een contingent op een andere plaats te benutten, bijvoorbeeld aan de rand van een woonkern, of een contingent over te dragen aan een derde binnen de gemeente.

Beoordeling/reactie gemeente

1. We maken uit de zienswijze op dat indiener met het sloopfonds de mogelijkheid om de sloop af te kopen bedoelt. Dat willen we niet omdat we een direct zichtbare positieve impact op de omgeving willen creëren. Daarom is het van belang dat er fysiek gesloopt wordt. Vanwege het uitgangspunt dat de Rood voor Rood regeling eenvoudig moet zijn, is het daarnaast niet gewenst om een deel van de te slopen bebouwing te verkopen ten behoeve van andere locaties of om hiervoor sloopsubsidie aan te vragen.
2. Combinatie van sloopmeters uit andere gemeenten is niet de insteek van deze beleidsregel. Verder moeten de sloop- en de bouwactiviteiten zoveel mogelijk in één besluitvormingstraject geregeld worden zodat zij op een goede manier aan elkaar kunnen worden gekoppeld en de uitvoering van sloopwerkzaamheden en andere ruimtelijke maatregelen kunnen worden geborgd. Deze werkwijze past niet bij het uitgangspunt om een eenvoudige regeling op te zetten. Verder geldt

het verkleinen van de sloopopgave van Berkelland als uitgangspunt voor het gemeentelijke Rood voor Rood beleid.

3. Zie hiervoor de reactie op de zienswijze van indiener 8.
4. Uitgangspunt is sloop van alle bebouwing zonder functie. Mocht het zo zijn dat bovenop de minimale slooppeis, nog gebouwen aanwezig zijn waar men wel een functie voor heeft, zoals bijvoorbeeld voor de opslag voor een ZZP'er, dan kan dat onderbouwd worden en mogen deze blijven staan. Daarbij blijven de minimale eisen over de sloopomvang overigens wel van toepassing. We hebben de voorwaarden op dit punt verduidelijkt.
5. We begrijpen dat bij situering van de nieuwe woning er behoefte is aan privacy. Privacy en een compacte erfopzet kan prima samengaan. Hiervoor biedt de kadernota 'Achterhoekse Erven Veranderen' inspiratie. We zien wel dat bouwblokken soms te krap zijn en soms ook te groot. Daarom vervangen we in de beleidsregel Rood voor Rood (toelichting bij voorwaarde 5) het woord 'bouwblok' door 'erf'. Het uitgangspunt bij het erfinrichtingsplan blijft de één-erfgedachte met een compacte erfopzet.
6. Naar aanleiding van de zienswijze hebben we in de beleidsregel opgenomen dat het uitgangspunt is dat er geen toevoeging van nieuwe ontsluitingen (inritten) op de openbare weg komen. De kadernota 'Achterhoekse Erven Veranderen' geeft inspiratie voor de herinrichting van het erf waarin privacy en verkeersveiligheid zijn geborgd. Bij een aanvraag voor Rood voor Rood gaan wij met initiatiefnemers in gesprek over het erfontwerp, daarin komt de ontsluiting van het erf ook aan de orde. We hebben de beleidsregel op dit punt aangepast.
7. Zie hiervoor ook de reactie op de zienswijze van indiener 7.
8. De inhoud van een nieuwe woning mag maximaal 1000 m³ zijn, dat is ook zo opgenomen in de 'Uitgangspuntennotitie bestemmingsplan 'Buitengebied Berkelland 2016'. In het schetsplan voor de nieuwe bebouwing (onderdeel van het op te stellen erfinrichtingsplan) moet in die gevallen gezocht worden naar een manier om aan te sluiten bij het bestaande bebouwingsbeeld.
9. Zoals is aangegeven in voorwaarde 5 van de beleidsregel wordt voor alle locaties waar bebouwing gesloopt en/of toegevoegd wordt, een erfinrichtingsplan gemaakt.
10. Ja, deze vallen onder die definitie.
11. Een voorbeeldberekening exclusief de bij rechte toegestane bijgebouwen is al bij de verbeeldingen weergegeven bij visualisatie B, variant 1. De bestaande woning en het bij de bestaande woning behorende bijgebouw van 150 m² staan los van de minimale slooppeis van 1000 m² waaraan moet worden voldaan.
12. De 2:1 regeling die door indiener genoemd wordt, gaat over sloop en herbouw op eigen erf. Deze sloopbonusregeling kan, mits voldaan wordt aan de slooppeis uit Rood voor Rood, toegepast worden in combinatie met Rood voor Rood. De Rood voor Rood regeling is gericht op herontwikkeling van het eigen erf en heeft niet als doel om in hetzelfde traject toevoeging van bebouwing op andere erven mogelijk te maken. De te slopen bebouwing mag daarom niet ingezet worden in bijvoorbeeld de sloopbonusregeling waarbij op een ander erf sloopcompensatie nodig is.
13. Zie hiervoor de reactie op punt 3 van de zienswijze van indiener 1.

14. Ja, sloopmeters die op het eigen erf tekort komen, mogen gesloopt worden op locaties waar geen woning aanwezig is, maar bijvoorbeeld alleen bedrijfsbebouwing. Zie ook de alinea 'sloop voormalige (agrarische) bebouwing in hoofdstuk 2 van de beleidsregel. Uiteraard wordt de bestemming van de slooplocatie indien nodig aangepast, zodat herbouw van gesloopte schuren niet mogelijk is.
15. De genoemde documenten zijn vooral bedoeld als inspiratiedocumenten. Dit betekent niet dat altijd teruggerepen moet worden naar hoe het vroeger was. Zo wordt hier bij de beoordeling van plannen ook niet mee omgegaan.
16. Zie de reactie op de zienswijze van indiener 10.
17. Uiteraard zullen wij bij aanvragen om innovatieve woonconcepten samen met de initiatiefnemers optrekken. Voor wat betreft de te doorlopen procedure, streven wij er altijd naar om in samenspraak met de initiatiefnemer de best passende procedure te doorlopen.
18. De aangehaalde zinsnede komt uit de beleidsregel voor toevoegen van woningen in de kernen en is voor het buitengebied niet van toepassing. De wens om ook nieuwe woningen op andere plekken dan het bestaande erf met woning te kunnen bouwen, kunnen we vanuit Rood voor Rood niet honoreren. In de beleidsregel is aangegeven dat door samen op een erf te wonen, er een mogelijkheid is om voor elkaar te zorgen en het onderhoud te verdelen. Daarom wordt de nieuwe Rood voor Rood-woning gerealiseerd op een bestaand erf waar al een woning aanwezig is. Vaak speelt het financiële aspect ook een rol: door samen te wonen, kan wonen op het platteland haalbaar en betaalbaar worden.

Indiener 15:

Heeft een schriftelijke zienswijze ingediend die op 10 december 2021 is binnengekomen.

Samenvatting

Indiener bepleit om het maximaal benutten van de vrijkomende gebouwen om de woningnood deels op te lossen. Indiener wil tot 8 (tussen)woningen toelaten op een erf.

Daarbij wil hij slechts op 1 nieuwe regelgeving inzetten, welke alle andere vervangt. Tot slot wil hij een eigenaar van vrijkomende gebouwen 'maximaal' rendement gunnen. Door de 'overcompensatie'/ ontwikkelwinst voor 25% in een fonds voor natuurontwikkeling en/of sloop te storten.

Beoordeling/reactie gemeente

De beleidsregel Rood voor Rood richt zich vooral op de sloop van vrijkomende (agrarische) bebouwing. Het in het algemeen toelaten van 8 woningen op bestaande erven zal niet bijdragen aan een versterking van ruimtelijke kwaliteit maar kan o.a. zorgen voor meer verstening. Zie voor de onderbouwing van het maximale aantal van 2 woningen per erf, de reactie op punt 2 van indiener 1. Incidenteel zou de realisatie van 8 woningen op een erf wellicht mogelijk kunnen zijn vanuit de pilot innovatieve woonvormen. Zie daarvoor hoofdstuk 4 van de beleidsregel.

Het inzetten op 1 regeling hebben wij bewust niet gedaan, maar er is gekozen voor een palet aan regelingen omdat er vanuit de erfeigenaren ook diverse wensen zijn. Niet iedereen die vrijkomende (agrarische) bebouwing wil slopen, heeft behoefte aan een nieuwe woning op een bestaand erf.

Het storten van ontwikkelwinst in een fonds hebben wij vooraf wel overwogen, ook omdat meerdere gemeenten deze werkwijze hanteren. Er is echter gekozen voor een eenvoudige en laagdrempelige regeling, daar past een structuur met financiële berekeningen naar onze mening niet in.

Wij zien dan ook geen redenen om de gestelde voorwaarden aan te passen.

Reactie provincie Gelderland en omliggende gemeenten

Tot slot hebben, in het kader van het vooroverleg, de provincie Gelderland en een aantal omliggende gemeenten (Aalten, Doetinchem en Oude IJsselstreek) een reactie op de ontwerp beleidsregel gegeven.

Provincie Gelderland:

Aandachtspunten/overweging

1. In bijlage 2 wordt verwezen naar provinciaal beleid. Zij vraagt aandacht voor de regionale afstemming en adviseert om met gemeenten in de regio inhoudelijk afstemming te zoeken waar het gaat om Rood voor Rood / VAB-beleid.
2. De provincie merkt op dat door de gestelde eisen (sloopkosten, investeren in ruimtelijke kwaliteit, max. 2 woningen) betaalbaar bouwen voor jongeren/starters op bestaande erven in het buitengebied moeilijker wordt. Zij nemen aan dat dit bij het opstellen van deze beleidsregel is afgewogen.
3. De relatie tussen 700m² als gemiddelde omvang van bebouwing op agrarische erven en verplicht 1000m² slopen t.b.v. realisatie van een woning, wordt niet nader uitgelegd. Zij adviseren om toe te lichten waarom er meer m² gesloopt moet worden dan dat er gemiddeld in de meeste gevallen aanwezig is op een erf.
4. De provincie geeft als overweging om als randvoorwaarde op te nemen dat de plicht tot het realiseren van het erfinrichtingsplan, waaruit ook de investering in ruimtelijke kwaliteit moet blijken, planologisch verankerd moet worden. Dit kan bijvoorbeeld door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan.

Reactie gemeente

1. Dit hebben wij al opgepakt door het ontwerp van de beleidsregel met de regionale gemeenten af te stemmen en ook te bespreken bij het bestuurlijk overleg landelijk gebied.
2. Dit is inderdaad afgewogen en wij zien dit ook. Door het prijsniveau voor landelijk wonen i.c.m. de huidige bouwkosten is wonen op het platteland voor jongeren en starters vaak niet haalbaar. Om deze groep wellicht tegemoet te

komen hebben wij in de Rood voor Rood regeling ook mogelijkheden voor nieuwe woningen in bestaande gebouwen opgenomen en hebben we een pilot voor innovatieve woonvormen.

3. Zie hiervoor de reactie op de zienswijze van indiener 7.
 4. Het planologisch verankeren van de gewenste sloop en het erfinrichtingsplan met investering in ruimtelijke kwaliteit zullen wij in de vorm van een voorwaardelijke verplichting in een bestemmingsplan, dan wel in de vorm van een voorwaarde in een omgevingsvergunning en/of anterieure overeenkomst vastleggen.
-

Omliggende gemeenten:

De gemeente Aalten herkent de ontwikkelingen in het buitengebied en is zelf ook bezig met een Rood voor Rood regeling. Gemeente Doetinchem en Oude IJsselstreek hebben de beleidsregel voor kennisgeving aangenomen en geen inhoudelijke zienswijze gestuurd.